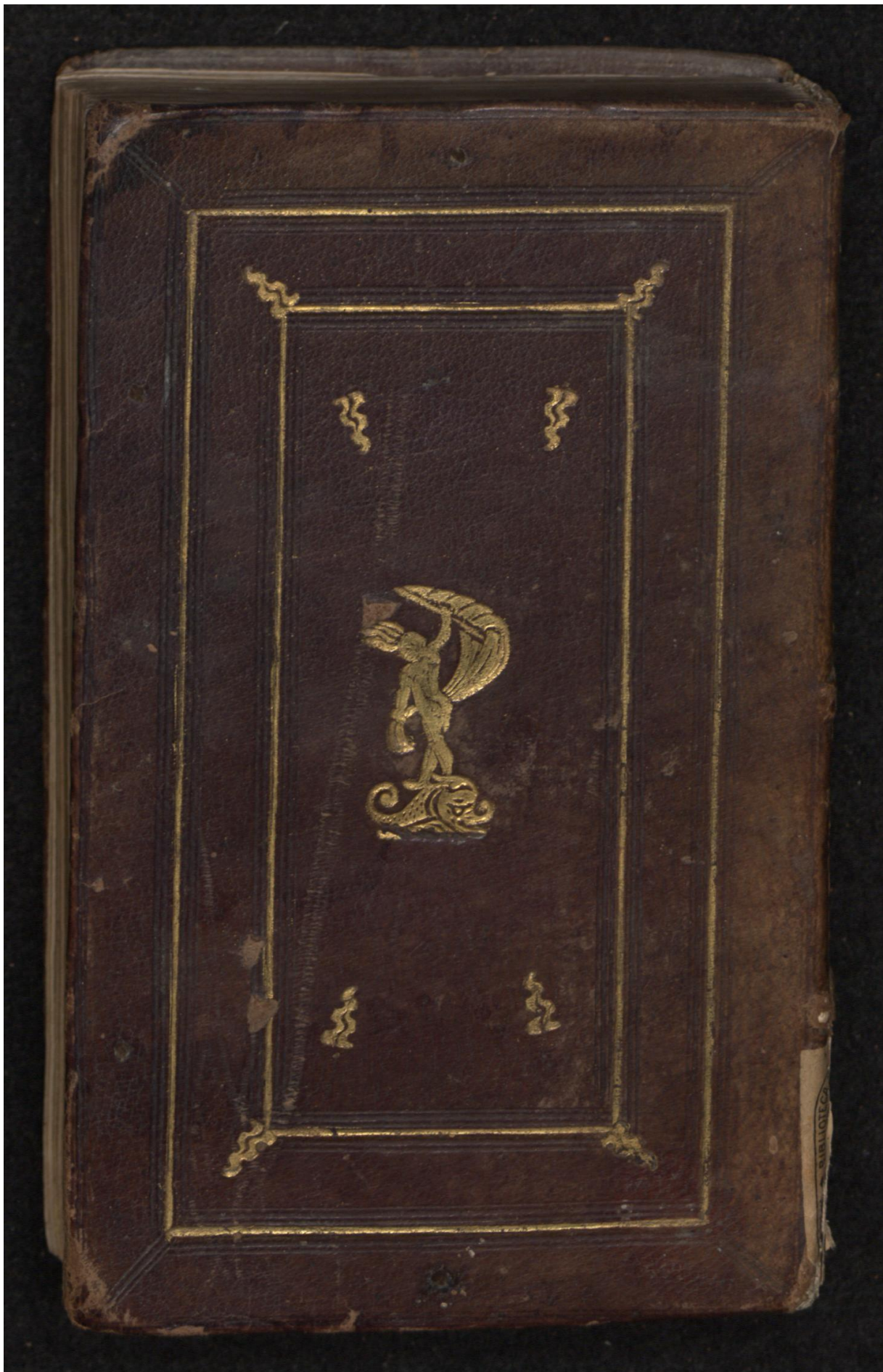

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.3.3.1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.3.3.1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.3.3.1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.3.3.1

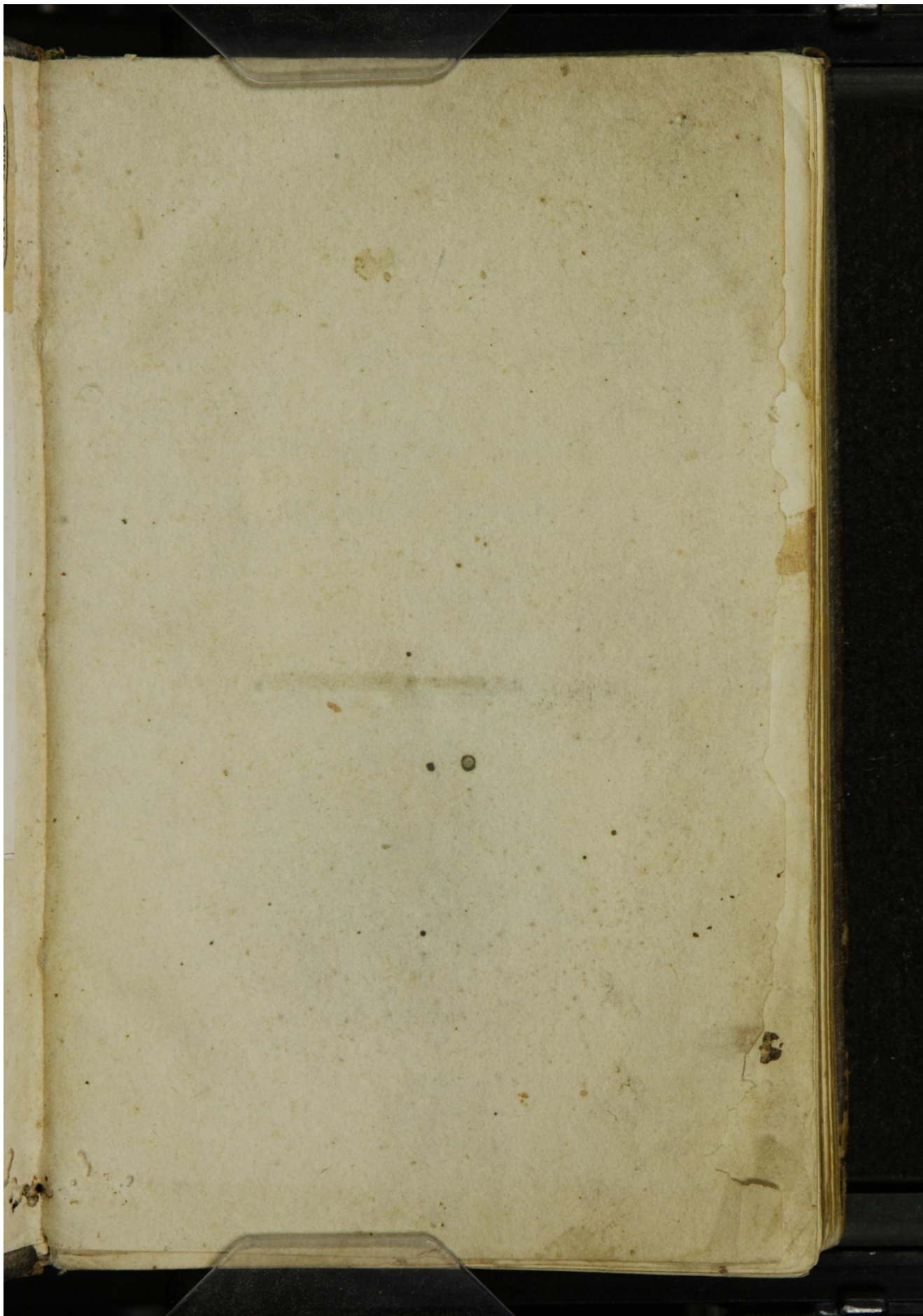
Ad. 3/3

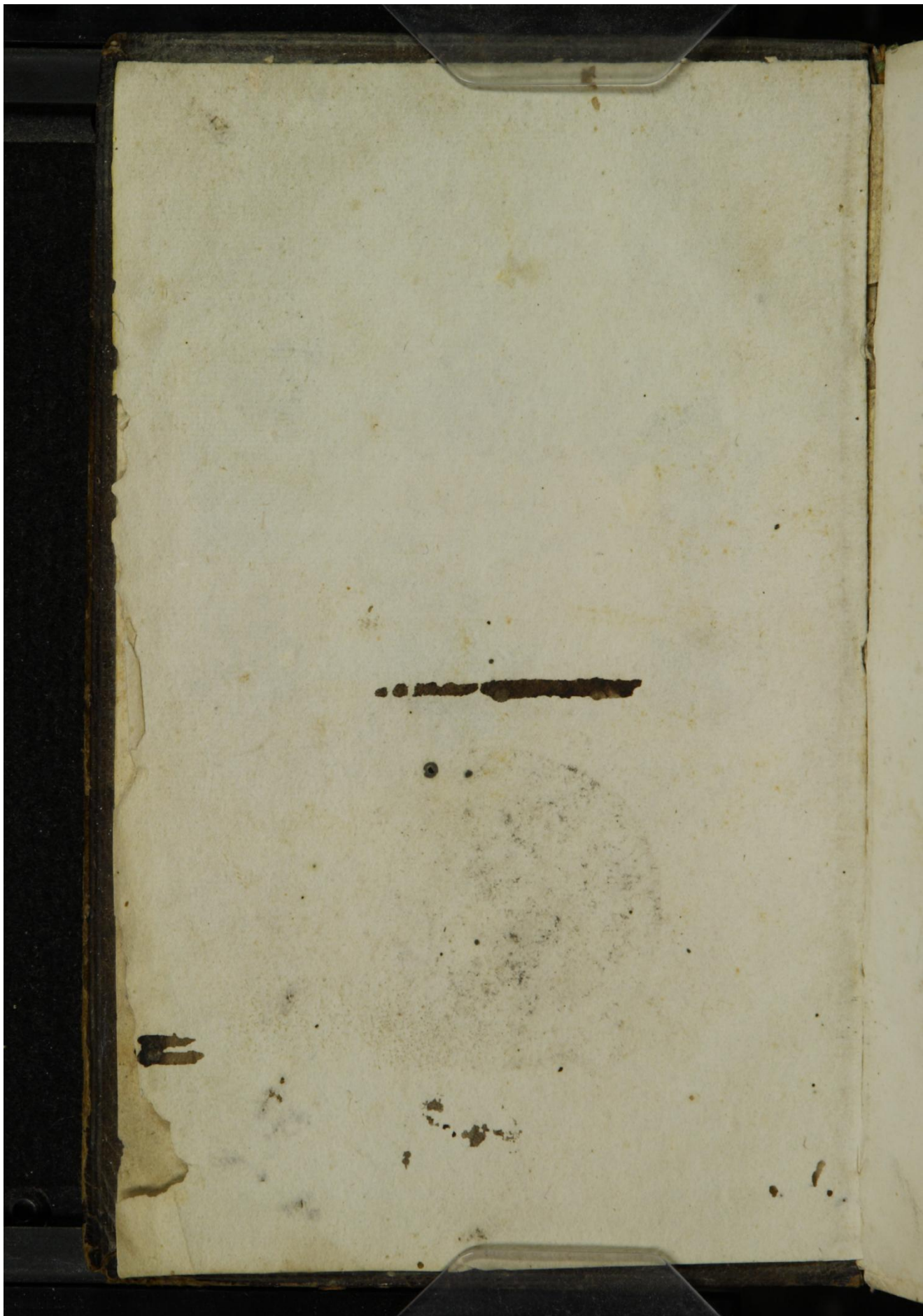
Ex Libris Joannis Nencini

1874

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΡΗΣΟΣ.

EVRIPIDIS RHESVS.

Josephus Billi

ΥΠΟΘΕΣΙΣ
ΡΗΣΟΥ.

Ῥῆσος, παῖς ᾧ ἦν Στρυμόνος τῷ ποταμῷ, καὶ
Τερψιχόρης, μισῶν μίας. Θρακῶν δὲ ἡγούμε-
νος, εἰς Ἴλιον παρὰ χίγνεται νυκτὸς, στρατομένων
τῇ Τρώων παρὰ ταῖς ναυσὶ τῶν Ἑλλήνων. τῷτον Ο-
δυσσεὺς καὶ Διομήδης κατάσκοποι ὄντες, ἀναιρῶσιν,
Ἀθηνᾶς αὐτοῖς ὑποβιβάσας, ὥς μέγαν ἐσόμενον
τοῖς Ἑλλησι κίνδυνον ἐκ τούτου. Τερψιχόρη δὲ ἐπι-
φανέσας, τὸ τῷ παιδὸς σῶμα ἀνέλετο. Τὸ δὲ δρά-
μα ἔνιοι νόθον ὑπέκριναν, ὥς ἔκ ὄν Εὐριπίδου. ὅν
γὰρ σοφώτερον μᾶλλον ὑποφαίνει χαρακτηρισ-
μέντοι ταῖς διδασκαλίαις, ὥς γνήσιον ἐπιγέγρα-
πται. καὶ περὶ τὰ μετὰ ρησιν ἢ ἐν αὐτῷ πολυ-
πραγμοσύνη, ὅν Εὐριπίδην ὁμολο-
γεῖ. ἡ σκηνὴ τῷ δράματι ἐν
Τροίᾳ. ἡ χορὸς, συνέση-
μεν ἐκ φησὶ τῶν Τρω-
κῶν, οἱ δὲ προλογί-
σι. περιέχει δὲ
νυκτερε-
σίαν.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Χορός φυλάκων.

Εκτωρ. Οδυσσεύς.

Αΐνείας. Διομήδης.

Δόλων. Αθηνᾶ.

Άγγελος. Γάρις.

Γοιμήν. Μῦσα.

Ρήσος. Ρήσος ἡνίοχος.

Προλογίζει δὲ ὁ Χορός.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΡΗΣΟΣ.

Αθι πρὸς ἀνὰς τὰς
 β ἐκτορέας
 τίς ὑπασιζὼν ἄγρυπνος
 βασιλέων,
 ἢ ταυχοφόρων δέξατο νέων
 κληδὸνα μύθων,
 οἱ τετράμοιρον νυκτὸς φρερὰν
 πάσης στρατιάς,
 πόλεως Τροίης προκάβηται.
 αὔσον βλεφάρων γοργωπὸν ἔδραν,
 λείπε χαμῶνας φυλλοσρώτης
 Εκτορ· καίρῳ δ' αἰεῖσαι.
 ἐκ τίς ἔδ' ὦ φίλος; φθέγγῃ τίς ἀνὴρ.
 τί τ' σῆμα θροῖ.
 τίνες ἐκ νυκτὸς τὰς ἡμετέρας
 κοίτας πλάσσω, ἐνέπειν χρή.
 χο φύλακες στρατιάς. Εκτ. τί φέρῃ θαρύβω;
 χο θάρσει. Εκ. θαρσύνω· μὴν τίς δόλος ἐκ νυκτῶν;
 χο ὅτι.
 ἐκ τί σὺ δ' φυλακὰς προλιπὼν ἦδη,
 κινῆς στρατιάν, ἢ μὴ τιν' ἔχων
 νυκτηγορίαν· ἐκ οἷα δορὸς
 πέλας ἀργεῖα, νυχίαν ἡμᾶς
 κοίταν πανόπλιος κατέχοντας;
 χο ὀπλίξ' χεῖρα σύμμαχον Εκτορ.
 βᾶθι πρὸς ἀνὰς.
 τρυγ' ἔχον ἀείρειν· ἀφύπνισον.

πέμπε

ΡΗΣΟΣ.

πέμπε φίλος ἵεναι ποτὶ σὸν λόχον.

ἄρμόσατε φαλίοις τῆς ἵππου.

τίσδ' ἔσ' ἐπὶ Πανθοίδαν, ἧτον

Εὐρώπας Λυκίων ἀγὼν ἀνδρῶν;

πῶσφαγίων ἔφοροι,

πῶς ἤρυμνητῶν μὲν ἀρχοί;

τοξοφόροι τε Φρυγῶν,

ξοῖνυτε κερόδετα τόξα ναυραῖς.

ἄν τὰ μὲν ἀγγέλλεις δέ μοι ἀκύνειν.

τὰ δὲ θραύνεις· κῦδ' ἐν καθαρώς,

ἀλλ' ἢ κρονίῃ Παῖος τρομερᾷ

μάστιγι φοβῇ· φυλακὰς δὲ λιπῶν,

κινῆς στρατίαν· τί θροῆς; τί σε φῶ

νέον ἀγγέλλειν; πολλὰ δ' εἰπὼν,

ἔδ' ἐν γε τρανώς ἀπέδειξας.

χ. πυραΐθι στρατὸς ἀργόλας Ἑκτορ

πᾶσαν ἀν' ὄρφναν.

δι' ἱπετὴν ἡ νεῶν πυρσοὶ σαθμά.

παῖς δ' ἄγα με μνονείαν προσέβα στρατὸς

ἐννύχιος σὺν βορύβῳ σκηνᾶν,

νέαν τίν' ἐφίε μνοι βάξιν.

ἔγάρ πω πάρος ὦδ' ἐφοβήθη

ταυσι πόρος στρατός.

σοὶ δ' ὑποπῶων γε τὸ μέλλον

ἤλυθον ἄγγελος, ὥσ' ἂν μὴ ποτὲ

τινα μέμψιν ἐς ἡμᾶς ἔπης.

ἔ. εἰς καιρὸν ἦλθες, καί περ ἀγγέλων φόβον.

ἄνδρες δ' ἐκ γῆς τῆς δ' ἐν νυκτέρῳ πλάτῃ

λαθόντες ὅμμα τὸ μὲν αἶρεσθαι, φυγεῖν

μέλλουσι· σάινει μ' ἐννυχος φρυκτωρία.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ὦ δαῖμον, ὅστις μ' αὐτὸν ἐνόσφισας
 θοίνης λείοντα, πρὶν ἢν Ἀργείων στρατὸν
 σύρδην ἅπαντα τῷ δ' ἀναλώσαι δορί.
 εἰ δ' ἔφαεννοὶ μὴ ξυνέχον ἡλίε
 λαμπήρες, ἔκ' ἂν ἔχον αὐτὸν δόρυ,
 πρὶν ναῦς πυρῶσαι, καὶ διὰ σκηνῶν μολῇ,
 κτήνων Ἀχαιὸς τῆδε πολυφόνου χερί.
 καὶ γὰρ ἦν πρόθυμος ἵεναι δόρυ
 ἐν νυκτὶ, χρῆσθαι τ' αὐτὸν ῥύμηνθεῖ.
 ἀλλ' οἱ σοφοὶ με, καὶ ῥ' ἔθον ἔδότες
 μάντης, ἔπεισαν ἡμέρας μῆναι φάος,
 καὶ περὶ Ἀχαιῶν μηδ' ἐν ἐν χέρσῳ λιπῇ.
 οἷδ' ὅ μιν εἰσι τ' ἐμῶν θυσοκόπων
 βολὰς ἐν ὄρφνῃ δραπέτης μέγα σθένει.
 ἀλλ' ὡς τάχιστα χεὶρ παραγγέλλην στρατῷ,
 τούτῃ προχειρὰ λαμβάνειν, λῆξαι θ' ὕπνῳ,
 ὡς ἂν τις αὐτ' ἐκ νεῶς θρώσκων ἐπι,
 τῶτον χαραχθεὶς, καὶ μάκας ῥάνη φόνου.
 οἷδ' ἐν βρόχοισι δέσμοις κελυγμένοι,
 Φρυγῶν ἀνδράς ἐκ μάθωσι γηπονεῖν.
 Ζο Εὐκτορ, ταχύνεις πρὶν μαθῇν τὸ δρώμενον.
 ἔκ' ἄνδρες δ' ἔφ' ὄνυσιν, ἔκ' ἴσμεν τορῶς.
 Ζο τίς δ' πυραΐθειν πρόρασις Ἀργείων στρατὸν;
 ἔκ' ἔκ' οἷδ' ὑποπῖον δ' ἐστὶν ἡμῖν φρενί.
 Ζο πάντ' ἂν φοβηθῆς, ἴσθι δειμαίνων τόδε.
 Ζο ἔγω πρὶν ἢ φαν πολέμοιοι τοσόνδε φῶς.
 ἔκ' ὅδ' ὡδ' ἐγ' ἀγρῶς ἔπεσον ἐν τροπῇ δόρο.
 Ζο σὺ ταῦτ' ἐπραξας, καὶ τὰ λοιπὰ νῦν σκόπει.
 ἔκ' Ἀπλῶς ἐπ' ἐχθροῖς μῦθος ὅπλ' ἔξην χεῖρα.
 Ζο καὶ μὴν ὅδ' Ἀλκίνας καὶ μάλα σπουδῇ ποδὸς
 εἴχῃ,

ΡΗΣΟΣ.

σείχει, νέον τι πρᾶγ' ἔχων φίλοις φράσαι.
 αἰνέει Εκτορ, τί χρεῖμα νύκτεροι κατὰ σρατὸν
 τὰς σὰς πρὸς ἀνὰς φύλακας ἐλθόντες φόβῳ,
 νυκτιγοῦσσι, καὶ κεινὴνται σρατὸς;
 ἔκ. Αἰνέα, πύκαξε τάχεσιν δέ μας ῥσόν.
 αἰνέει τίδ' ἐστ; μῶν τις πολεμίων ἀγγέλλεται
 δ' ἅλος κρυφαῖος ἐσάναι κατ' ἀφρόνην;
 ἔκ. φάγῃσιν ἄνδρες, καὶ τιβαίνουσιν νεῶν.
 αἰνέει τί τῷδ' ἂν ἔποις ἀσφαλὲς τεκμήριον;
 ἔκ. αἴθεσι πᾶσιν νύκτα λαμπάδας πυρὸς,
 καὶ μοι δοκῶσιν ἔ μένεν ἐσαύριον,
 ἀλλ' ἐκκαίαντες πύρσ' ἐπ' ἀσέλμων νεῶν,
 φυγὴ πρὸς οἶκον τῆσδ' ἀφορμῶσι χθονός.
 αἰνέει σύδ' ὡς τί δράσων πρὸς τὰδ' ὀπλίξῃ χεῖρα;
 ἔκ. φάγοντας αὐτὸς, καὶ τιθρώσκοντας νεῶν,
 λόγχῃ καθεῖξω, καὶ πικρὸν μοι βαρὺς.
 αἰχρὸν ἢ ἢ μῖν καὶ πρὸς αἰχρύνῃ κακὸν,
 θεῶν δίδοντας, πολέμιους ἄνδρ' μάχης
 φάγειν ἴασαι, πολλὰ δράσαντας κακὰ.
 αἰνέει ἔθ' ἢ ἄνδρ' ἄνδρ' ὄβελος ὡς δρᾶσαι χερί.
 • Αλλ' ἔκ' ὡς πᾶντ' ἐπίσταται βροτῶν
 • Γέφυκεν, ἄλλω δ' ἄλλο πρόσκειται γέρας,
 σέ κ' μάχεσθαι, τὸς ἢ, βυλάνειν καλῶς,
 ὅστις πυρὸς λαμπήρας ἐξήρθης κλύων
 φάγειν Αχαιῶς, καὶ σρατὸν μέλλεις ἀγειν,
 τάφρους ὑπερβάς νυκτὸς ἐν καταστάσει.
 καί τοι περάσας κοῖλον αὐλώνων βάθος,
 εἰ μὴ κυρήσεις πολέμιους ἀπὸ χθονὸς
 φάγοντας, ἀλλὰ σὸν βλέποντας εἰς δόρυ,
 νικώμενος κ', τήνδε μὴ μόλης πόλιν.

Λ Λ ΙΙΙΙ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πῶς ἂν περάσει σκόλοπας ἐν τροπῇ στρατός,
 πῶς δ' αὖ γεφύρας διαβαλῶσ' ἱππιδάται;
 ἢν ἄρα μὴ θραύσαντες ἀντύγων χνόας,
 νικῶν δ' ἐφεδρον παῖδ' ἔχεις τὸν Γηλέως,
 ὅς σ' ἔκ' ἐάσει ναυσὶν ἐμβαλεῖν φλέγα,
 ἔδ' ὦδ' Ἀχαιὸς ὥς δοκεῖς ἀναρπάσαι.
 αἰθῶν ἂν ἄνῃρ, καὶ πεπύργωται χερί.
 ἀλλὰ στρατὸν καὶ ἥσυχον παρ' ἀσπίδας
 εὐδὲν ἐῷ μεν ἐν κόπῳ ἀρειφάτων,
 κατὰ σφοδρὸν δ' ἐπολεμίων, ὅς ἂν θέλῃ
 πέμπῃν δοκῇ μοι καὶ καὶ αἶρωνται φυγῇ,
 σείχοντες ἐμπέσωμεν Ἀργείων στρατῷ.
 εἰ δ' εἰς δόλον τὴν ἥδ' ἄγει φρυκτωρία,
 μαθόντες ἐχθρῶν μηχανὰς κατασκόπῃ,
 βυλυσόμεθα τήνδ' ἐχθρὴν γνώμην ἀναξ.
 τὰ δὲ δοκεῖ τὰ δὲ μετατιθέμενος νόει.
 σφαλερὰ δ' ἔφιλῷ στρατηγῶν κρᾶτη.
 τί ἂν ἄμεινον, ἢ
 ταχυβάταν νεῶν κατόπῃν μολεῖν
 πέλας, ὅτι ποτ' ἄρα δαΐοις
 πυρὰ κατ' ἀντίπρωρα ναυσάθμων δαίεται.
 νικᾷτ', ἐπειδὴ πᾶσιν ἀνδάνει τὰ δὲ.
 σείχων δ' ἐκὼς με συμμάχους τάχ' ἂν στρατός
 κινεῖτ' ἀνέσας νυκτέρας ἐκκλησίας.
 ἐγὼ δ' ἐπέμψω πολεμίων κατὰ σφοδρὸν.
 καὶ μὲν τιν' ἐχθρῶν μηχανὴν πυθώμεθα,
 σὺ πάντ' ἀνέσῃ, καὶ παρὼν εἴσῃ λόγον.
 εἰ δ' ἀπαίρωσ' εἰς φυγὴν ὁρμώμενοι,
 σάλπιγξ αὖδ' ἡν προσδοκῶν καραδοκεῖ,
 ὥς ἔμενεντά μ', ἀλλὰ προσμίξω νεῶν
 ὀλοοῖσι

ΡΗΣΟΣ.

ὁλοῖσι νυκτὸς τῆσδ' ἐπ' Ἀργείων στρατόν.
 αὐτὸν πέμψ' ὥς τάχιστα νῦν ἢ ἀσφαλῶς φρονέει.
 σὺν σοὶ δέ μ' ὄφει κατερεῦνθ' ὅταν δέη.
 ἔκ τ' ἴσθαι Τρώων, οἳ πάροςιν ἐν λέγῳ,
 θέλει κατόπῃς ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολῇ;
 τίς ἂν γένοιτο τῆσδε γῆς ἀεργέτης;
 τίς φησιν; ὅτοι πάντ' ἐγὼ δυνήσομαι
 πόλει πατρῴᾳ, συμμάχοις θ' ὑπηρετήν.
 δό' ἐγὼ πρό γαίης τόνδε κίνδυνον θέλω
 ῥίψας, κατόπῃς ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολῇ.
 καὶ πάντ' Ἀχαιῶν ἐκ μαθὼν βυλάματα,
 ἤξω' πὶ τούτοις· τίνδ' ὑφίσταμαι πόνον.
 ἔκ ἐπώνυμος ἢ κάρτα, καὶ φιλόπολις
 Δόλων· πατὴρ δ' ἢ καὶ πρὶν ἀνκλεῖα δόμον,
 νῦν δ' ἴς τοσούτ' ἐθικας ἀνκλεῖσερον.
 δό' ὅκνην πονῆν με χρεὶ· πονῶντα δ' ἄξιον
 = μισθὸν φέρεσθαι. Γαντὶ ἢ προσήμιον
 = Κέρδος πρὸς ἔργῳ, τὴν χάριν τίηται διπλῆν.
 ἔκ γαί, καὶ δίκαια ταῦτα, καὶ ἄλλως λέγω,
 τάξαι ἢ μισθὸν πλὴν ἐμῆς τυραννίδος.
 δό' ὅ σῆς ἐρῶ μιν πολυόχῳ τυραννίδος.
 ἔκ σὺ δ' ἀλλὰ γήμας, Γρῖα μισθῶν γαμβρὸς γένῃ.
 δό' ὅκ ἐξ ἐμαυτῶν μεγέθων γαμῖν θέλω.
 ἔκ χρυσὸς γάρ ἐστιν, εἰ τόδ' αἰτήσεις γέρας.
 δό' ἀλλ' ἐς ἐν οἴκοις· ὅ βίῃ σπανίζομεν.
 ἔκ τί δ' ἴσθαι χρήσεις, ὧν κέκουθεν Ἴλιος;
 δό' ἐλὼν Ἀχαιῶς, δῶρά μοι ξυνάινεσον.
 ἔκ δώσω· σὺ δ' αἶται· πλὴν στρατηλάτας νεῶν.
 δό' κτεῖν', ὅσ' ἀπαιτῶ Μενέλεω χεῖσθαι χέρας.
 ἔκ ὅ μιν ἔν Οἰλίῳ παῖδά μ' ἐξαίτης λαβῆν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

δ'ο καὶ γεωργῶν χεῖρες αὖ τεθραμμένααι.
 ἔκ τιν' ἔν Αἰαίων ξώντ' ἀποιναῖσθαι θέλεις;
 δ'ο καὶ πρόθεν ἔπον, ἔστ' χρυσὸς ἐν δόμοις.
 ἔκ καὶ μὴν λαφύρων αὐτὸς αἰρήσῃ παρών;
 δ'ο θεοῖσιν αὐτὰ πασάλανε πρὸς δόμοις.
 ἔκ τί δῆτα μείζον τῶνδ' ἐμ' αὐτήσιν γέρας;
 δ'ο ἵππας Αἰχιδεύς· χρεὶ δ' ἐπ' ἀξίοις πονεῖν,
 ψυχὴν προβάλλοντ' ἐν κύβοις δαίμονος.
 ἔκ καὶ μὴν ἐρῶντί γ' ἀντερᾶς ἵππων ἐμοί.
 ἐξ ἀφθίτων ἢ ἀφθιτοὶ πεφυκότες,
 τὸν Πηλέως φέρουσι θύριον γόνον.
 δίδωσι δ' αὐτὸς πωλοδαμνήσας ἀναξ
 Πηλεὶ Προσειδῶν, ὡς λέγουσι πόντιος.
 ἀλλ' ὅ σ' ἐπ' ἀρας φάσομαι· δώσω δέ σοι
 κάλλιστον οἴκοις κτήμ', Αἰχιδεύς ὄχον.
 δ'ο αἰνῶ· λαβὼν δέ φημι κάλλιστον Φρυγῶν
 δῶρον δέχεσθαι τῆς ἐμῆς ἀσπασχινίας.
 σέ δ' ὅ φρονεῖν χρεὶ· μυρὶ ἔστιν ἄλλὰ σοι,
 ἐφ' οἷσι τέρετ' ἡ τῆσδ' ἀριστέων χθονός.
 χ'ο μέγας ἀγών· μεγάλα δ' ἐπινοεῖς ἐλθῶν.
 μακάριος γε μὴν κυρήσας ἔσῃ,
 πόντος δ' ἀνελείης.
 μέγχι δ' ἐκ κοῖραν οἶσι γαμβρὸν πέλειν,
 τάδε θεόθεν ἐπιδέτω δίκη.
 τὰ γὰρ παρ' ἀνδράσι, τέλειά σοι φαίνεται.
 δ'ο σείχοι μ' ἄν· ἐλθὼν δ' ἄρ' ὁ δόμος ἐφέστος,
 σκευὴν πρεπόντως σῶμ' ἐμὸν καθάφομαι.
 καὶ θεὸν δ' ἐφύσων αὖς ἐπ' Ἀργείων πόδα.
 χ'ο ἐπὶ τίν' ἄλλην ἀντὶ τῆσδ' ἐξέεις σολήν;
 δ'ο πρέπυσαν ἔργω, κλεπτικοῖς τε βήμασι.

ΡΗΣΟΣ.

χ^ο Σοφὺ παρ' ἀνδρὸς χρὴ σοφὸν τι μανθάνειν.
λέξον τίς ἔσται τῷδε σώματος σφαγή.

δ^ο λύνειον ἄμφι νῶτα θήσομαι δοράν,
ἢ γῆμα θηρὸς ἄμφ' ἐμῷ θήσω κάρα,
βάσιν τε χερσὶ προδίαν καθαρμόσας,
ἢ κῶλα κώλοισ, τετράπην μιμήσομαι,
λύνκς κέλαιον πολεμίοις δυσάρετον,
τάφροισ τελάων, ἢ νεῶν προβλήμασιν.
ὅταν δ' ἔριμον χῶρον ἐμβαίτω ποδὶ,
δίβαμός ἐμι· τῇδε σύγκειται δόλος.

χ^ο ἀλλ' αὖ σ' Ὀμαίης παῖς, ἐκῆσε, ἢ πάλιν
πέμφειεν Εὐμήης, ὅς γε Φηλητῶν ἀναξ.
ἔχεις ἢ τῦρρον· αὐτυχῆν μόνον σε δεῖ.

δ^ο σωθήσομαι τε, ἢ κτανὼν Οδυσεύς,
οἶσω κάρα σοι· σύμβολον δ' ἔχω σαφές.
φήσεις Δόλωνα ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολῆν,
ἢ παῖδα Τυδείως· ὃ δ' ἀναιμάντω χερὶ
ἦξω πρὸς οἶκός, πρὶν φάος μολῆν χθόνα.

χ^ο Οὐμβραῖε, ἢ Δάλιε, ἢ Λυκίας
νκὸν ἐμβατάνων
Ἀπολλον, ἃ δία κεφαλὰ μόλε το
ξήρης, ἴκκς δ' ἐννύχιος
ἄγε μῶν, σωτήριος
ἀνέρι πομπᾶς
ἢ γενῶ, καὶ ξύλλαβε Δαρδανίδαις.
ὦ παγίρατες, ὦ Τροίαις,
τείχη παλαιὰ δῆμας.
μόλοι ἢ ναυκληρία, καὶ στρατίας
Ἑλλάδος δίοπτας
ἵκοιτο, καὶ κἀμψε πάλιν θυμείας,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

οἰκῶν πάτρας Ἰλιάδος·
 Φθιάδων δ' ἵππων ἐπὶ
 ἄντυγα βαίη,
 δευότῃ περσαντος Ἀχαιῶν ἄρα,
 τὰς, πόντιος αἰανίδα
 Γηλῆ δίδωσι δαίμων.
 ἐπὶ πρότ' οἰκῶν,
 πρότε γὰρ ἔτλα μόνος,
 παύσασθαι βὰς κατιδῆν.
 ἄγαμαι λήματος ἥσπάνις
 τῶν ἀγαθῶν· ὅταν ἦ
 δυσάλιος ἐν πελάγει,
 ἡσαλύνει πόλις,
 ἔστι Φρυγῶν τις ἔστιν ἄλκιμος.
 ἐνὶ ἡθάρσος ἐν αἰχμαῖς ποτὶ Μυσῶν,
 ὅς ἐμὴν συμμαχίαν ἀτίξει.
 τίν' ἀνδρ' Ἀχαιῶν
 ὁ πεδοσβῆς σφαγῆς
 ὑτάσει ἐν κλισίαις,
 τετράπῃ μῖμον ἔχων ἐπὶ
 θηρὸς, ἔλοι Μενέλαν.
 κτανῶν δ' Ἀγαμέμνονιον
 κρᾶτ' ἐνέγχοι Ελέ
 να κακὸν γαμβρον ἐς χέρους γόον.
 ὅς ἐπὶ πῶλον,
 ὅς ἐπὶ τὰν Τροίαν χι
 λίωναν ἠλυθ' ἔχων στρατίαν.
 ἀλλ' ἀναξ, τοιούτων δευόταισιν ἄγγελος
 ῥῆν τολοιπὸν· οἶά σοι φέρω μαθεῖν.
 ἔκ' ἢ πόλλ' ἀγρώταις σκαυὰ πρόσκειται φρενί.

ΡΗΣΟΣ.

κῆ δ' οὐ ποίμνας δεσπόταις τανχεσφόροις
 ἤκειν ἔοικας ἀγγελῶν, ἵν' ὅπρεπει.
 ἔκ δ' οἶδα δῶμα τῶ μόν, ἢ θρόνος πατρὸς,
 οἷς χρὴ γεγωνῆν αὐτυχεῖντα ποίμνια;
 ἄλλ' σκαοὶ βοτῆρες ἐσμὲν· ἢ ἄλλως λέγω.
 ἀλλ' ὅδ' ἐν ἡσόν σοι φέρω κεδνὸς λόγος.
 εἴη παῦσαι λέγων μοι τὰς προσαυλῆς τύχας.
 μάχας πρὸ χειρῶν κῆ δ' ὄρη βασιάζομεν.
 ἄλλ' τοιαῦτα καὶ γὰρ σημανῶν ἐλήλυθα.
 ἀνὴρ δ' ἀλκῆς μυρίας στρατηλατῶν,
 εἰσὶ φίλος σοι, σύ μ' μαχός τε τῇ σῇ γῇ.
 εἴη ποίας πατρῴας γῆς ἐρημώσας πέδον;
 ἄλλ' Ὀρήκης· πατρὸς δ' ἐστρὺ μόνος κικλήσκειται.
 εἴη Ρῆσον τιθέντ' ἐλεξας ἐν Τροίᾳ πόδα;
 ἄλλ' ἔγνω· λόγος ἢ δὲ τόσον μ' ἐκνέφισας.
 εἴη κῆ πῶς πρὸς Ἰδης Οργάδας πορεύεται,
 πλαγχθεὶς πλατείᾳς πεδίαδος τ' ἀμαξιτῶ;
 ἄλλ' ἔκ δ' οἶδ' ἀκριβῶς· εἰκάσαι γε μὴν πάρα.
 νυκτὸς δ' ὅτι φαῦλον ἐμβαλεῖν στρατὸν,
 κλύοντα πλήρη πεδία πολεμίας χερὸς.
 φόβον δ' ἀγρώσας, οἱ κατ' ἰδαῖον λέπας
 οἱ κ' ἔμην, αὐτόριξον ἐστὶν χθονὸς
 παρ' ἐχέδρυ μὲν νυκτὸς ἐν θηρον μολῶν.
 πολλῇ δ' ἡχῇ θρήκιος ῥέων στρατὸς,
 ἔσειχε· θάμβει δ' ἐκπλαγέντες, ἴεμεν
 ποίμνας ἐς ἄκρας, μή τις Ἀργείων μόλη
 λεηλατήσων, καὶ σὰ πορθήσων σταθμά.
 πρὶν δ' ἡ δ' ἰώτων γῆρυν ἔχ' ἑλληνικὴν
 ἐδεξάμεθα, καὶ μετέστημεν φόβῳ.
 πείχων δ' ἀνάκτος πρὸ ξερωνητὰς στρατῷ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἀνίσταρσα θρηκίοις προσφθέγμασι,
 τίς ὁ στρατηγός, καὶ τίνος κεκλημένος,
 σείχει πρὸς ἄστυ, Πριάμίδαισι σύμμαχος.
 καὶ πάντ' ἀκύνσας, ὧν ἐφίεμιν μαθῆν,
 ἔσθην· ὁρῶ ἢ Πῆσον ὥστε δαίμονα
 ἔσθ' ἐν ἵπποισι, θρηκίοις τ' ὀχήμασιν.
 χρυσῇ ἢ πλάστιγξ αὐχένα ξυνηφόρων
 πώλων ἐκλῆε, χιόνος ἐξ αὐγασέρων.
 πέλτι δ' ἐπ' ὤμων χρυσοκολλήτοις τύποις
 ἔλαμπε. Γοργῶ δ' ὡς ἐπ' αἰγίδος θεᾶς
 χαλκῇ μετώποις ἵππικοῖσι πρόσδετος,
 πολλοῖσι σὺν κώδωσιν ἐκτύπει φόβον.
 στρατῷ ἢ πλήθος ὕδ' ἂν ἐν ψήφῳ λόγῳ
 θέσθαι δυνάμην, ὡς ἄπλαστον ἦν ἰδῆν.
 πολλοὶ καὶ ἵππῃς, πολλὰ πελταστῶν τέλη,
 πολλοὶ τ' ἀτράκτων τοξόται, πολὺς δ' ὄχλος
 θυμῆς ὁ μαρτῆς, θρηκίαν ἔχων σολήν.
 τοιοῦδε Τροίᾳ σύμμαχος πάρεσ' ἀνὴρ,
 ὃν ἔτε φάινων, ὅθ' ὑποσταθὲς δορί,
 ὁ Πηλέως παῖς ἐκφυγεῖν δυνήσεται.
 ὅταν πολίταις ὀσταθῶσι δαίμονες,
 ἔρπει κατάντης συμφορὰ πρὸς τὰ γαθόν.
 πολλὰς, ἐπεὶ δὴ τὸ μὲν ἀντυχῆ δόρυ,
 καὶ Ζεὺς πρὸς ἡμῶν ἐστίν, ἀνρήσω φίλος.
 ἀλλ' ὅδ' ἐν αὐτῷ δέομεσθ', οἵτινες πάλας
 μὴ ξυμπονώσιν ἡνίκα ἐξώσης Ἀρης
 ἔφρασε λαίφῃ τῆσδε γῆς μέγας πνέων.
 Πῆσος δ' ἔδειξεν οἶος ἦν Τροίᾳς φίλος.
 Ἡκεῖ δ' ἐς δαῖτ' ὅ παρὼν κυνηγέταις
 Αἴρῃσι λήαν, ὅδ' ἐσθ' ὀφθαλμῶν δορί.

ΡΗΣΟΣ.

Χο ὀρθῶς ἀτίξεις, καὶ τί μοι φέροις φίλοις.

δέχου ἢ τὸς θέλοντας ὠφελῆν πόλιν.

ἐκ ἀρκεῖ μὲν οἱ σώζοντες Ἰλίου πόλιν.

Χο πέποιθας ἤδη πολέμους ἡρηνεῖναι;

ἐκ πέποιθα· δείξει τὸ πῶς σέλας θεῶν.

Χο ὅρα τὸ μέλλον· πολλὰ ἀναστροφή θεός.

ἐκ μισῶ φίλοισιν ὕπερον βοηδρομεῖν.

ἀλλ' ἀναξ, ἀπωθῆν συμμάχους ἐπίφθονον.

φόβος γένοιτ' ἂν πολέμοις ὀφθῆς μόνον.

Χο ὅδ' ἂν ἐπὶ περ ἦλθε, σύμμαχος καὶ ὁ,

ξένος ἢ, πρὸς τράπεζαν ἠκέτω ξένων.

χάρις δ' αὐτῷ Πριάμιδων διώλετο.

ἐκ σύ τ' αὖ παραινῆς, καὶ σὺ καιρίως σκοπεῖς.

ὁ χρυσοτοχὴς δ' ἔνεκ' ἀγγέλου λόγων

Ρήσος, παρέτω τῇδε σύμμαχος χθονί.

Χο Ἀδράστεια καὶ Ἄδριος παῖς,

ἔργοις σωματῶν φθόνον.

φράσω δ' ἡ ὅσον μοι

τυχὰ προσφιλέσστιν εἰπεῖν.

ἦ κεις ὦ ποταμὸς παῖ,

ἦ κεις, ἐπλάσθης φιλίας πρὸς αὐλάν.

ἄσπαστος ἐπεί σε χρόνω

πιερὶς μάτηρ, ὅτε καλλιγέφυ

ρος ποταμὸς πορεύει

στρυμῶν, ὅς ποτε τὰς μελῶδ' ὦ

μύσας δι' ἀκηράτων

διτηθεὶς ὕδροφθής,

κόλπων σὰν ἐφύτανσεν ἥβαν.

σὺ μοι Ζεὺς ὁ φανᾶτος

ἦ κεις διφρέυσων βασιλῆσι πύλοισι.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

νῦν ὦ πατρίς, ὦ Φρυγία,
 ξὺν θεῷ νῦν σοι πᾶν ἐλευθέριον
 Ζῆνα πάρεσιν ἤπῃν·
 ἄρα ποτ' αὖθις ἀπαλαιὰ
 Τροία τῆς τροπότης παναμερούσης,
 θιάσους ἐρώτων
 ψάλμασι, καὶ κυλίκων οἶνοπλανήτοις
 ὑποδεξίαις ἀμίλλαις,
 κατὰ πόντον Ατρεΐδαν
 Σπάρταν οἰχομένων Ἰλιάδος παρ' αὐτὰς·
 ὦ φίλος, ἦθε μοι
 σᾶ χερὶ καὶ σῷ δορὶ πρῶ
 ξας τάδ', εἰς οἶκον ἔλθοις·
 ἔλθῃ, φάνηθι, τὰν ξάχρυσον
 πηλὴν προβαλὼν κατ' ἑμὴν πέλταν,
 δοχμίαν πεδαίρων,
 χιτῶν παρ' ἀντιγαυῶλοις ἐρεθίσων,
 δίβολόντ' ἄκοιτα πάλλων·
 σὲ δ' ἔστις ὑποσᾶς,
 ἀργῆας ποτ' ἐν Ἡρας δαπέδοις χορεύσῃ,
 ἀλλὰ νιν ἄδε γὰρ
 καταφθίμενον θρηκὶ μύρω
 φίλτατον ἄχθος οἶσιν·
 ἰὼ· ἰὼ· μέγας ὦ βασιλεῦ, καλὸν ὦ Θρήνη
 σκύμνον ἔθρεψας πολίαρχον ἰδῆν·
 ἴδε χρυσόδετον σώματος ἀλκήν,
 κλύε καὶ κόμπης κωδωνοιρότης,
 παρὰ πορτᾶνων τῆς κελαδ' ὄντας·
 θεὸς ὦ Τροία, θεὸς αὖτ' Ἀρης
 ὁ στυμόνιος πῶλος αἰεὶ δ'

μύσης

μῦθους ἤκων καταπνέει·
 ῥῆ χαῖρ' ἐσθλὸς ἐσθλῷ παῖ, τύραννε τῆσδε γῆς
 Εὐκτορ· παλαιᾷ δ' ἡ μέρα προσενέπω·
 χαίρω δ' ἐσ' οὐτυχεύοντα, καὶ προσήμενον
 πύργοισιν ἐχθρῶν· συγκατασπάρων δ' ἐγὼ
 τείχη πάρεμι, καὶ νεῶν πρήσων σιάνφι·
 ἔκ παῖ τῆς μελωδ' μητέρος μισῶν μίας,
 θρηικός τε ποταμῷ Στρυμόνος, φιλῶ λίγειν
 τάλιθές αἰεὶ, καὶ διπλῆς πέφυκ' ἀνὴρ·
 πάλαι πάλαι χρὴν τῇδε συγκαμνεῖν χθονὶ
 ἐλθόντα, καὶ μὴ τῷ πῖσ' Ἀργείων ὕπο,
 Τροίαν ἐᾶσαι πολέμιων πεσόντοισι·
 ὃ γάρ τι λέξεις ὥς ἄκλιτος ὦν φίλοις,
 ἔκ ἡλθες, ὃ δ' ἡμῖνας, ὃ δ' ἐπεσφάφης·
 τίς γάρ σε κῆρυξ, ἢ γερυσία Φρυγῶν
 ἐλθῶσ', ἀμύνειν ἔκ ἐπέσκηψεν πόλει;
 ποίων ἢ δώρων κόσμον ἔκ ἐπέμψαμεν;
 σὺ δ' ἐγγενὲς ὦν, Βάρβαρος τε, Βαρβάρους
 Ἑλλησιν ἡμᾶς πρῆπτες τὸ σὸν μέρος·
 καί τοι σε μικρὰς ἐκ τυραννίδος, μέγαν
 Ὀρηκῶν ἀναικτατῆδ' ἐθὴν ἐγὼ χερὶ,
 ὅτ' ἀμφὶ Γαργαῖόν τε, Γαίονων τε γῆν,
 Ὀρηκῶν ἀρίστοις ἐμπεσὼν κατὰ σῶμα,
 ἔρρηξα πέλτην· σοὶ ἢ δολώσας λεῶν,
 παρέχον· ὦν σὺ λακτίσας πολλὴν χάριν,
 φίλων κοσύντῳ, ὕστερος βοηδρομέης·
 οἶδ' ὅδ' ἐν ἡμῖν ἐγγενεῖς πεφυκότες,
 πάλαι παρόντες, οἵ μ', ἐν χλωσὶς τάφοις
 κῆνται πεσόντες, πίσις ὃ σ μικρὰ πόλει,
 οἶδ' ἐνθάδ' ὅπλοισι, καὶ παρ' ἰππῆσις ὄχοις,

MM

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ψυχρὰν ἄησιν, δίφλ' ὅν τε πῦρ θεῶν
 μένουσι καρτερῶντες, ὅκ' ἐν δ' ἐμνίοις
 πυκνὴν ἄμυσιν, ὥς σὺ δεξιῶμενοι.
 ταῦθ' ὡς ἂν εἰδῆς Ἐκτορ' ὄντ' ἐλεύθερον,
 ἧ, μέμφομαι σοι, ἧ λέγω κατ' ὅμμα σόν.
 ῥῆ τοιούτος ἦμι καὶ αὐτὸς, σὺ θάαν λόγων
 τέμνων κέλαιον, καὶ διπλῆς πέφυκ' ἀνὴρ.
 ἐγὼ δ' ἡ μείζων, ἢ σὺ τῆσδ' ἁπλῶν χθονός,
 λύπη πρὸς ἥπαρ δυσφορῶν ἐτειρόμην.
 ἀλλ' ἀρχιτέμνων γαῖα μοι σκύβης λεῶς
 μέλλοντι νόσον ἣν πρὸς Ἰλίον περᾶν,
 ξυνῆψε πόλεμον· αὐξέει δ' ἀφ' ἡνίοχου
 πόντε πρὸς ἅκτας, θρήκα πορθέμεναι στρατόν.
 ἐνθ' αἰματηρὸς πέλαγος ἦς γαῖαν σκύβης
 ἦντλῆτο λόγχη, θρήξε τε συμμιγῆς φόνω.
 τοιαῦτά μοι ἄπειργε συμφορὰ, πέδον
 Τροίας ἱκέσθαι, σύμμαχόν τε σοι μολεῖν.
 ἐπεὶ δ' ἔπερσα, τῶνδ' ὀμιρούσας τέχνας,
 τάξας ἔτειον δασμόν ἦς δόμους φέρειν,
 ἥκω περάσας ναυσὶ πάντιον σῶμα.
 τὰ δ' ἄλλα περὶ τῆς περῶν ὀρίσματα,
 ὅχως σὺ νομπεῖς τὰς ἐμὰς ἀμύσθας,
 ὅδ' ἐν ξαλκίοις δώμασιν κοιμώμενος,
 ἀλλ' οἷα πόντον θρήκιον φύσῃματα
 κρυσαλλόπηκτα, Γαίονας τ' ἐπιξάττει,
 ξὺν τοῖσδ' ἀόπλοισι, διατλὰς πορπήμασιν.
 ἀλλ' ὕπερον ἤ ἦλθον, ἐν καιρῷ δ' ὅμως.
 σὺ μὲν ἦδη δέκατον αἰχμάξεις ἔτος,
 καὶ δὲν περαινέεις· ἡμέραν δ' ἐξ ἡμέρας
 τίπεις, κυβάνων ἣν πρὸς Ἀργεὺς Ἀρην.
 ἐμοὶ

ΡΗΣΟΣ

ἐμοὶ δὲ φῶς ἐν ἡλίῳ καταρτίσει,
 πέρσαντι πύργους ναυσάθμοις ἐπεισσεῖν,
 κτῆναί τ' Ἀχαιῶς· θ' ἡτέρα τ' ἀπ' Ἰλίου
 πρὸς οἶκον ἤμι, συντεμὼν τὸς σὺς πόνους.
 ὑμῶν ἢ μή τις ἀσπίδ' αἰρέτω χερσί.
 ἐγὼ δ' ἔξω τὸς μέγ' αὐχέντας δορὶ
 πέρσας Ἀχαιῶς, καὶ περ ὕπερον μολῶν.
 ἰὼ· ἰὼ· φίλα θροῖς.
 φίλος Διόθεν εἰ μόνος.
 φθόνον ἄμυχον ὕπατος Ζεὺς
 θέλοι ἀμφὶ σοῖς λόγοισιν
 ἔρρειν· ἢ ἢ νῆαϊον Ἀργεῖον δόρυ,
 ἔτε πρὶν, ἔτε νῦν τιν' ἀνδρῶν,
 ἐπόρουσε σέθεν κρείσσων.
 πῶς μοι Ἀχιλλεύς ἢ σὸν
 ἔχλος ἂν δύναιτο,
 πῶς δ' Αἴας ὑπομῆναι;
 εἰ δ' ἐγὼ τόδ' ἤμαρ εἰ
 σίδοι μ' ἄναξ, ὅπως πολυφόνου
 χεῖρὸς ἀπονάσαιο λόγχῃ.
 ῥῆ τοιαῦτα μὲν σοι τῆς μακρᾶς ἀπυσίας
 πρᾶξαι παρέξω. σὺν δ' Ἀδρασεΐα λέγω,
 ἐπειδὴν ἐχθρῶν τήνδ' ἐλευθέραν πόλιν
 θῶμεν, θεοῖσι τ' ἀκροθίνι ἐξέλης,
 ξὺν σοὶ στρατεύειν γῆν ἐπ' Ἀργεῖαν θέλω,
 καὶ πᾶσαν ἐλθὼν Ἑλλάδα' ἐκπέρσαι δορὶ,
 ὥς ἂν μάθωσιν ἐν μέρει πάχυν κακῶς.
 ἔκ ἐτ' ἐκπρόντος τῆς δ' ἀπαλλαχθεὶς κακῶς,
 πόλιν νεμοίμην ὥς τοπρὶν ποτ' ἀσφαλῆ,
 ἢ κάρτα πολλοῖς θεοῖς ἂν ῥοδείην χάριν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

τὰ δ' ἀμφίτ' Ἀργος, καὶ νομὸν τῆς Ἑλλάδος,
 ἔχ' ὧδε πορθεῖν ῥά δ' ἰὼς λέγεις δορί.
 ῥῆ ὅτ' ἐσδ' ἀριστεὰς φασὶν Ἑλλήνων μολῆν;
 ἐκ καὶ μεμφομένοισιν, ἀλλὰ δὴν ἐλαύνομεν.
 ῥῆ ὅτ' ἐκ τανύεντες τὸ σῶμα, πάντ' ἐργάζομεθα.
 ἐκ μὴ νῦν τὰ πόρρω, τὰ γγύθεν μεθεῖς, σκόπει.
 ῥῆ ἀρετὴν εἰσὶν σοὶ παθεῖν, δρᾶσαι ἢ μή.
 ἐκ πολλῆς δ' ἄρχω καὶ νῦν θάδ' ὧν τυραννίδος.
 ἀλλ' εἴτε λαὸν, εἴτε δεξιὸν κέρας,
 εἴτ' ἐν μέσοισι συμμαχοῖς πάρεσί σοι,
 πέλτην ἐρῆσαι, καὶ καταστῆσαι στρατόν.
 ῥῆ μόνος μάχεσθαι πολεμίοις Ἔκτορ θέλω.
 ἐκ δ' αἰχρὸν ἢ γῆ μὴ συνεμπρῆσαι νεῶν
 πρύμνας, πονήσας ἔν παρος πολὺν χρόνον,
 τάξον μ' Ἀχιλλέως, καὶ στρατὸν κατὰ σῶμα.
 ἐκ ὅτι, ἐς ἐκείνῳ θῦρον ἐντάξαι δόρυ.
 ῥῆ καὶ μὴν λόγος ἦν ὡς ἐπλῶσ' ἐπ' Ἴλιον.
 ἐκ ἐπλῶσε, καὶ πάρεσιν· ἀλλὰ μινίῳ,
 στρατηλάταισιν ὅσιν αἰρεται δόρυ.
 ῥῆ τίς δ' ἡ μετ' αὐτὸν ἄλλος ἀνδοξεῖς στρατῷ;
 ἐκ Αἴας ἐμοὶ καὶ ὅτ' ἐν ἡπείῳ δούῃ,
 χ' ὧ Τυδείδης παῖς· ἐστ' αἰ μυλῶτατον
 κρότη μ' Ὀδυσσεύς, λῆμάτ' ἀρκεύοντος θρασύς,
 καὶ πλῆστα χώραν τήνδ' ἀνὴρ καθυβρίσας.
 ὅς ῥ' ἑς Ἀθηνᾶς σηκὸν ἐναγχος μολῶν,
 κλέψας ἀγαλμα, ναῦς ἐπ' Ἀργείων φέρει.
 ἦδη δ' ἀγύρτης, πῶχιν ἔχων σολὴν,
 ῥῆ ἦλθε πύργος· πολλὰ δ' Ἀργεῖος κακὰ
 ἤρατο, πεμφθεὶς Ἴλις κατὰ σκοπὸς.
 κτανῶν ἢ φρενὸς, καὶ παραστάτας πυλῶν,
 ἐξῆλθεν.

ΡΗΣΟΣ.

ἐξῆλθεν αἰεὶ δ' ἐν λόχοις ἀνρίσκεται,
 Οὐμβραῖον ἀμφὶ βωμὸν ἄσπεος πέλας
 θάσων· κακῶ δ' ἡμερμέρῳ παλαίομεν.
 ῥῆ Οὐδ' ἄνδρ' ἀνψυχος, ἀξιοῖ λάθρα
 » Κτῆναι τὸν ἐχθρὸν, ἀλλ' ἰὼν κατὰ σύμα·
 τῦτον δ' ὃν ἴξεν φῆς σὺ κλωπικαῖς ἔδραις,
 καὶ μηχανᾶσθαι, ξῶντα συλλαβὼν ἐγὼ,
 πυλῶν ἐπ' ἐξέδοισιν ἐμπόρας ῥάχιν,
 σῆσω πετρηνοῖς γυφὶ βοινατήριον.
 λησὴν δ' ὄντα, καὶ θεῶν ἀνάντορα
 συλῶντα, δεινὴν τῷδε κατθανεῖν μόρῳ.
 ἔκ νῦν καὶ καταυλίσθιτε· καὶ δ' αὐφρόνη.
 δέξω δ' ἐγὼ σοι χῶρον, ἐνθα χρὴ στρατὸν
 τὸν σὸν νυχῶσαι τῷ τεταγμένῳ δίχῳ.
 ξύνθημα δ' ἡμῖν Φοῖβος ἦν τι καὶ δέη,
 μέμνησ' ἀκῆσας, θρηγί τ' ἄγγελον στρατῷ.
 ὑμᾶς δ' ἰβάντας, χρὴ προταυνὶ τάξεων
 φρερεῖν ἐγερτὶ, καὶ νεῶν κατὰ σκηπτον
 δέχθαι Σόλωνα καὶ δ' εἴπέρ ἐστὶ σῶς,
 ἥδη πελάσσει στρατοπέδοισι τρωϊκοῖς.
 20 τίνοσ' ἀφυλακὰ; τίς ἀμήβει
 τὰν ἐμὸν πρῶτα;
 δύεται σιμῆα, καὶ ἐπ' ἄποροι
 πλειάδες αἰθέριαι.
 μέσα δ' αἰετὸς ὕρα γ' ὑποτάται.
 ἔγρεσθε, τί μέλλετε, κοιτᾶν;
 ἔγρεσθε πρὸς φυλακάν.
 ἔλυσετε μινάδος αἴγλαν;
 αἴως δ' ἡ πέλας, αἴως
 γίγνεται, καὶ τίς πρὸ δόμων.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ὅδε γὰρ ἐστὶν ἀνὴρ.

ἤ μὲ τίς ἐκὼν ἔχθρη πρῶτην φυλακὴν;

ἤ μὲ Μυρδόνος υἱὸν φασὶν Κόρυβον.

ἤ μὲ τίς ἔκ' αὐτῶ;

ἤ μὲ Κίλικας παῖων στρατὸς ἤγειρεν.

ἤ μὲ Μυσοὶ δ' ἡμᾶς.

ἤ μὲ ὅκνη Λυκίους πέμπειν φυλακὴν

βάντας ἐγείρειν

καὶ τοὺς κλήρη κατὰ μοῖραν.

ἤ μὲ καὶ μὴν αἶψα Σιμόεντος

ἡμίνα κοίτας

φονίας, ὅ μιν ἔχθρη πολυχόρδοτάτα

γέρυϊ παιδολέτωρ

μελοποιὸς ἀηδονὶς μέριμνα.

ἤ δὲ καὶ νέμεσι κατ' Ἰδαν

πόμνια νυκτιδρόμῃ

σύριγγος ἰὼν κατακύνω.

θέλγει δ' ὄμματος ἑδραν

ὑπνός· αἰδῖος δ' ἔβα

βλεφάροισι πρὸς αἶψα.

ἤ μὲ τί ποτ' ὅ πελάθει σκοπὸς, ὃν ναῶν

ἑκτῶρ ὥτρυνε κατόπῃαν.

ἤ μὲ ταρβῶ· χρόνιος δ' ἄπειν.

ἤ μὲ ἀλλ' εἰ κρυπτὸν λόχον ἔσπεσῶν

διόλωλε, τάχ' ἂν εἴη φοβερόν.

ἤ μὲ αὐδῶ Λυκίους πέμπειν φυλακὴν

βάντας ἐγείρειν

ἡμᾶς, κλήρη κατὰ μοῖραν.

ὅδ' οὐ Διόμηδες, ὅ καὶ ἠέκαστος; ἢ κενὸς φόφος

σάξει δ' ὧτων, ταχέων τινὰ κτύπον;

διο. εἴη,

ΡΗΣΟΣ.

Διο ἔκ, ἀλλὰ δεσμά πωλικῶν ἐξ ἀντύγων
 κλάξει σιδήρεα καὶ μέτοι, πρὶν ἡδόμεν
 δεσμῶν ἀραγμὸν ἱπτικῶν, ἔδυσ φόβος.
 ὁδὺ ὄρα κατ' ὄρφναν, μὴ φύλαξιν ἐντύχης.
 Διο φυλάξομαι τοι καὶ σκοτώτι θῆς πόδα.
 ὁδὺ ἦν δ' ἔν ἐρείρης, οἶδα σύνθημα στρατῶ;
 Διο Φοῖβον Δόλωνος οἶδα σύμβολον κλύων.
 ὁδὺ ἔα· οὐκ ἔρημους τάσδε πολεμίων ὄρω.
 Διο καὶ μὲν Δόλων γε τάδ' ἐφραξεν Ἑκτορος,
 κοίτας ἐφ' ᾧ περ ἔγχος ῥέκευται τόδε.
 ὁδὺ τί δ' ἦτ' ἂν εἴη; μῶν λόχος βέβηκέ πη;
 Διο ἴσως ἐφ' ἡμῖν μηχανὴν σῆσων τίνα.
 ὁδὺ θρασὺς ἔκτε τωρ νῦν, ἐπεὶ κρατῆ θρασύς.
 Διο τί δ' ἦτ' Ὀδυσσεὺς δρῶμεν; ὅτ' αὖρομεν
 τόνδ' ἄνδρ' ἐν οὐαῖς, ἐλπίδων δ' ἡμάρτομεν.
 ὁδὺ σείχωμεν ὥς τάχιστα ναυσάβμη πέλας.
 σώξει καὶ αὐτὸν, ὅς περ αὐτῇ θεῶν,
 τίθησιν· ἡμῖν δ' ὅτ' βιάσειον τύχην.
 Διο ὅτ' ἔν ἐπ' Αἰνείαν, ἢ τὸν ἔχθισον Φρυγῶν
 Γάριον μολόντες, χρεὶν κρατομεῖν ξίφει.
 ὁδὺ πῶς ἔν ἐκ ὄρφνης πολεμίων ἀνὰ στρατὸν,
 ξητῶν δυνήσῃ τάσδ' ἀκινδύνως κτανῆν;
 Διο αἰχρόν γε μέντοι ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολῆν,
 δρᾶσαντε μηδ' ἐν πολεμίους νεώτερον.
 ὁδὺ πῶς δ' ὅτ' δέδρακας; ὅτ' κτανόντε ναυσάβμων
 κατὰ σκοπον Δόλωνα σώξομεν τάδε
 σκυλεύματ'· ἢ πᾶν στρατόπεδον πέρσειν δοκῆς.
 πῆθ' ἄλλιν· σείχωμεν· αὖ δ' ἦ τι τυχεῖν.
 ἄθι ποῖ δ' ἡλιπόντε Τρωϊκῶν ἐκ τάξεων,
 χωρῆτε λύπη καρδίαν δεδιηγμένοι,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

εἰ μὴ κτανῆν σφῶν Ἑκτορ', ἢ Πάριν θεὸς
 δίδωσιν· ἄνδρα δ' ὃ πέπυαθε σύμμαχον
 Τροίᾳ μολόντα Ρῆσον ὃ φαύλῳ τρόπῳ.
 ὃς εἰ δίοισι νύκτα τ' ἐς αὔριον,
 ὅτε σφ' Ἀχιλλέως, ὅτ' ἂν Αἴαντος δόρυ,
 μὴ πάντα πέρσαι ναῦσ' αὖ μ' Ἀργείων, χέθοι,
 τήχῃ κατασκάψαντα, καὶ πυλῶν ἔσω
 λόγχῃ πλατῆαν εἰς δρομὴν ποιῶμενον.
 τῶτον κατακτάς, πάντ' ἔχεις· τὰς δ' Ἑκτορος
 ἀνὰς ἔκασον, καὶ παρατόμυς σφραγὰς.
 ἔσαι δ' αὐτῷ θάνατος ἐξ ἄλλης χειρός.
 ἔδω δέσποιν' Ἀθάνᾳ, φθέρματος δ' ἡσθόμην
 τῷ σὺ, συνήθη γῆρυν ἐν πόνοισι γὰρ
 παρ' ὃ σ' ἀμύνεις τοῖς ἐμοῖς ἀήποτε,
 τὸν ἄνδρα δ' ἡμῖν πῦρ κατάνασαι φράσον,
 πόθεν τέτακται βαρβάρῳ στρατεύματος.
 ἄθῃ ὅδ' ἐγγὺς ἦσαι, καὶ συνήθοισαι στρατῷ,
 ἀλλ' ἐκτὸς αὐτὸν τάξεων κατάνασεν
 Ἑκτωρ, ἕως ἂν νύξ ἀμείψῃται φάος.
 πέλας δ' ἡ πῶλοι Θρηκίων ἐξ ἄρμάτων,
 λαν καὶ δέδενται διαπρεπῆς ἐν ἀφρόνῃ.
 σίλβῃσι δ' ὥστε ποταμὸς κύκλῳ πῆρόν.
 ταύτας, κτανόντες δέσποτῃν, κομίζετε.
 κάλλιπον οἴκοις σκυῖλον· ὃ γὰρ ἐσθ' ὅπῃ
 τοῖόνδ' ὄχι μαχθῶν κέκλυθε πωλικόν.
 ἔδω Διόμηδες, ἢ σὺ κτῆνε θρηκίον λεῶν,
 ἢ μοὶ πάρες γε· σοὶ δ' ἡ χρὴ πώλων μέλειν.
 διο ἐγὼ φονεύσω, πωλοδ' ἀμνήσῃς δὲ σὺ.
 τρίβων δ' ἢ τὰ κομψὰ, καὶ νοῆν σοφός.
 χρὴ δ' ἄνδρα τάσσειν, ὃ μάλιστα ἂν ὠφελοῖ.
 ἄθῃ. καὶ

ΡΗΣΟΣ.

ἄβη κ' μὴν καθ' ἡμᾶς τόνδ' Ἀλέξανδρον βλέπω
 σείχοντα, φυλάκων ἔκ τινος πεπυσμένον
 δόξας ἀσήμες, πολέμιων μεμβλωκότων.

διο πότερα, σὺν ἄλλοις, ἢ μόνος πορεύεται;

ἄβη μόνος πρὸς ἀνδρᾶς ὡς εἴκειν, Ἑκτορος
 χωρεῖ· κατόπ' αὖ σιμανῶν ἡκεῖ στρατῷ.

διο ἔκ' ἔν' ὑπάρχειν τόνδε κατθανόντα χρή-

ἄβη ἔκ' ἂν δύναιο τῷ πεπρωμένῳ πλέον.

τῷτον δὲ πρὸς σῆς ὕθ' ἐμὲ χερὸς θανεῖν,
 ἀλλ' ὧπ' ἐπ' ἡκῆς μορσίμης φέρων σφαγᾶς,
 τάχυν' ἐγὼ ἢ τῷδε σύμμαχος Κύπρις
 δοκῶσ' ἄρωχός ἐν πόνοις περὶ σατεῖν,
 σαρκοῖς λ' ἰοῖσιν ἐχθρὸν ἀνδρ' ἀμείβομαι.
 κ' ταῦτ' ἐγὼ καὶ ἔπον· ὅν δ' ἐχρή παθεῖν,
 ἔκ' οἶδεν, ὅδ' ἡκέσεν ἐγγύς ὦν λόγῳ.

πά σέ τ' ἔν' στρατηγόν, κ' κασίγνητον λέγω,

Ἑκτορ καθύδεις; ἔκ' ἐγρέσθαι σε χρή;

ἐχθρῶν τις ἢ μῖν χρίμψεται στρατοῦματι,
 ἢ κ' ὧπ' ἀνδρες, ἢ κατὰ σκοποῖτινες.

ἄβη θάρσει· φυλάσσει σ' ἡδε προμηνὺς Κύπρις.

μέλει δ' ὅσος μοι πόλεμος, ὅδ' ἀμνημονῶ

τιμῆς, ἐπαινῶ δ' αὖ παθῶσα πρὸς σέθεν.

κ' νῦν ἐπ' αὐτὸν τρωϊκῷ στρατῷ

ἡκω, πορεύσ' ἀνδρα σοὶ μέγα φίλον,

τῆς ὑμνοποιῶ παῖδα θρήκιον θεῶς

μύσης· πατρός ἢ Στρυμόνος κικλήσκειται.

πά ἀγ' ποτ' αὖ φρονῶσα τυχεῖς πόλει.

καὶ μοὶ μέγιστον ἐν βίῳ κ' ἐμὴν

κρίνας σε φημι, τῇδε προσθ' εἶσθαι πόλει.

ἡκω δ' ἀκύνσας ὕτορ' ὧς· φήμη δ' ἐτις

Λ Λ ΙΙΙΙ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

φύλαξιν ἐμπέπλωνεν, ὥς κατὰσχοποι
 ἦκεσ' Ἀχαιῶν· χ' ὦ κ', ὅτι δ' ὧς λέγῃ.
 ὅδ' ἔσιδ' ὧν μολόντας, ὅτι ἔχει φράσαι,
 ὧν ἔνεκ' ἀνὰς ἤλυθον πρὸς Ἑκτορος.
 ἄθι μηδ' ἐν φοβιθῆς· ὅδ' ἐν ἐν στρατῷ νέον.
 Ἑκτωρ ἢ φρῶδος, θρήνα κοσμήσων στρατόν.
 πά σύ τοι με πῆθεις, σοί τε πισεύω λόγοις.
 τάξιν φυλάξων εἴ μ' ἐλεύθερος φόβῃ.
 ἄθι χώρει· μέλειν κ' πάντ' ἐμοὶ δοκεῖ τάδε,
 ὥς αὐτυχῆντας συμμάχους ἐμὸς ὄραν.
 γνώσῃ ἢ σὺ τ' ἐμὴν προθυμίαν.
 ὅ μ' αὖς δ' αὐτῷ τὸς ἀγαν' ἔρω μένους,
 Λαερτιάδῃ παῖθι κτὰ κοιμίσαι ξίφει.
 ἡγήται κ' ἡμῖν θρήκιος στρατηλάτης,
 ἵπποι τ' ἔχονται· πολέμιοι δ' ἡδὴ μέντοι,
 χωρῶσ' ἐφ' ἡμᾶς· ἀλλ' ὅσον τάχισ' ἐχρήν
 φάσκειν πρὸς ἑλκὺς ναυσάθμων· τί μέλλετε
 σκηπῆ' πτόντος πολεμίων, σῶσαι βίον;
 χα ἔα· ἔα· βάλλε· βάλλε· βάλλε· βάλλε.
 θῆνε· θείνε· τίς δ' ἀνὴρ;
 λούατε τῦτον αὐδῶ
 κλωπες, οἵτινες κατ' ὄρφναν
 τόνδε κινῶσι στρατόν.
 δῶρο δῶρο πάς.
 τὸ σδ' ἔχω, τὸ σδ' ἐμαρφα.
 τίς δ' ὁ λόγος; πόθεν ἔβας πόδα; τίς εἶ;
 ὅδ' ὅτι χρήσ' εἰδέναι· θανῇ κ' σήμερον δράσας κακῶς.
 χα ὅτι εἶρεῖς σύνθεμα, λογχὴν πρὶν διασέρνων μολῶν;
 ὅδ' ἴσω· θάρσος· Χ· πέλ τις ἴθι· παῖ· παῖ· πᾶς τις ἄν.
 ἡμι ἢ σὺ δὴ Ρῆσον κατέκτας; ἀλλὰ τὸν κτανῶντά σε.
 ὅδ' ἴχε πᾶς τις· Χ· ὅ μινῶ·
 ἡμι γὰρ ἄφίλον ἄνδρα μὴ θένης.

ΡΗΣΟΣ.

ἡμι κ'τὶ δὴ τὸ σῆμα; Οδύ. Φοῖβος.
 ἡμι ἔμαθον· ἴχε πᾶς δόρυ.
 ἡμι οἷσθ' ὅποι βεβᾶσιν ἄνδρες; Ἡ ὅ δέ πη κατέδομεν.
 ἡμι ἔρπε πᾶς κατ' ἴχνος αὐτ', ἢ βοὴν ἐχερτέον.
 ἡμι ἀλλὰ συμάχους τάραιεν δεινὸν ἐκ νυκτὸς φόβω.
 ἡμι τίς ἀνδρῶν ἱβας;

τίς, ἔς μέγα θράσος ἐπώξεται,
 χεῖρα φυγῶν ἐμάν;
 πόθεν νιν κυρήσω;
 τίνι προσεικάσω,
 ὅστις δ' ἰόρφνας ἤλθ' ἀδει μάντῳ ποδὶ,
 δία τε τάξεων, κ' φυλάκων ἑδρας.
 θεααλὸς, ἢ
 παραλίαν Λοκρῶν νεμόμενος πέλιον,
 ἢ νησιώτην ἀποράδῃ κέκτηται βίον.
 τίς, ἢ πόθεν, ἢ ποίας πάτρας,
 ὅποιον ἀνέχεται τὸν ὕπατον θεῶν;

χό' ἄρ' ἐς Οδυσεὺς τῆρρον, ἢ τίνος τόδε;
 ἡμι ὃ τοῖς πάροιθε χρὴ τεκμαίρεσθαι, τί μή;
 ἡμι δοκῆς γάρ. Ἡμι. τί μὲν ὅ;
 ἡμι θρασὺς γὰρ ἐς ἡμᾶς.
 ἡμι τίν' ἀλκήν; τίν' ἀνείς; Ἡμι. Οδυσεῖ.
 ἡμι μὴ κλωπὸς ἀνείφωτος ἀμύλον δόρυ.

χό' ἑβα κ' πάρος
 κατὰ πτόλιν ὕπαφρον ὁ μὲν ἔχων,
 ῥακοδύτῳ σολῇ
 πυκναφεῖς ξιφίρης,
 κρυφαῖος ἐν πέπλοις.
 βίον δ' ἐπαυῶν, ἔρπ' ἀγύρτης τις λάτρης,
 φαφαρόχρον κᾶρα πηλυπίνητ' ἔχων.
 πολλὰ δ' τὴν
 βασιλίδ' ἐσίαν Ατρεΐδων κακῶς

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔβαξε δ' ἦθεν, ἐχθρὸς ὦν στρατηλάταις.
 ὅλοιτο δ' ὅλοιτο πανδίνως,
 πρὶν ἐπὶ γαῖν Φρυγῶν ποδὸς ἵχθος βαλεῖν.
 ἡμι ἥ τ' ἔν Οδυσεύς, ἥτε μὴ, φόβος μ' ἔχει.
 Ἐκτωρ δ' ἡμῖν τοῖς φύλαξι μέμψεται.
 ἡμι τί λᾶσκων; ἡμι. δυσσίξων.
 ἡμι τί δρᾷς δ' ἡ; τί ταρβῆς;
 ἡμι καθ' ἡμᾶς περᾶσαι. ἡμι. τίν' ἀνδρῶν;
 ἡμι οἱ τῆσδε νυκτὸς ἦλθον ἄς Φρυγῶν στρατόν.
 οἶκ' ἰὼ· δαίμονος τύχα βαρεῖα· φῶν· φῶν.
 ἡμι ἔα· σίγα πᾶς.
 ἡμι ὕβριξ· ἴσως δ' εἰς βόλον τις ἔρχεται.
 οἶκ' ὦ συμφορὰ βαρεῖα Θρηκῶν συμμάχων.
 ἡμι τίς ὁ σένων;
 οἶκ' ἰὼ· δύσηνος ἐγὼ, σὺ τ' ἄναξ Θρηκῶν.
 ὦ συγνωτάτην Τροίαν ἐσιδὼν,
 οἶόν σε βίβ' τέλος εἶλεν.
 χο τίς εἴ ποτ' ἀνδρῶν συμμάχων· κατ' ἀφρόνῃν,
 ἀμβλῶπες αὐγαί, καὶ σε γινώσκω γ' ἔλως.
 οἶκ' πᾶν τιν' ἀνάκτων Τρωϊκῶν ὕρω;
 πᾶν δ' ἦθ' Ἐκτωρ
 ἂν ὑπασπίδιον κοῖτον ἰαύει;
 τίνι σὴ μὲν ἡ διοκῶν στρατιάς;
 οἶα πεπ' νῆθαμεν· οἶα τις ἡμᾶς
 δράσας ἀφανῆ, φρεῖδος, φανερόν
 Θρηξὶν πένθος πολυπάσας.
 χο κακὸν κυρεῖν τι θρηκίῳ στρατόματι
 εἰοικεν, οἶα τῆσδε γινώσκω κλύων.
 οἶκ' ἔρρεθ' στρατία· πέπλωκεν ἄναξ
 δολίῳ πληγῇ·
 οἶα μ' ὀδύνη τήρει φογίον

ΡΗΣΟΣ.

τραύματος εἶσω· πῶς δ' ἂν ὀλοίμην,
τοῖς Θρηξίν πένθος τολυπάνσας;
χρὴν γάρ μ' ἀκλεῶς, Ῥῆσόν τε θανῆν,
Τροίαν κέλσαντ' ἐπίκνρον.

χο τάδ' ἔνι ἐν αἰνιγμοῖσι σημαίνει κακά·
σαφῶς ἢ αὐδ' ἄσυμα μάχης ὀλωλότας.
οἴη κακῶς πέπρακται· κατὰ τοῖς κακοῖσι πρὸς,
ἀχίστα· καί τοι δις τόσον κακὸν τόδε.
» Θανῆν ἢ ἀκλεῶς ἢ, ἢ θανεῖν χρεὼν,
» Λυπρὸν ἢ οἴμαι τῷ θανόντι, πῶς ἢ ἔ;
» Τοῖς ξῶσι δ' ὄγκος, καὶ δόμων ἀδοξία.
ἢ μῆς δ' ἀβύλως, κακλεῶς ὀλώλαμεν.
ἐπεὶ γὰρ ἡμᾶς ὄνασ' ἐκτορεία χάρ,
ξύνθημα λέξας, ἀδομεν πεδοστβῆς,
κόπῳ δαμέντες, ἔδ' ἐφρρῆτο στρατός.
φυλακᾶσιν νυκτέροισιν, ἔδ' ἐν τάξεσιν
ἐκείτο τάχι, πλήκτρα τ' ἔνι ἐπὶ ξυγῶς
ἵππων καθήρ μοσθ', ὥς ἀναξ' ἐπύθετο,
κρατύντας ὑμᾶς, καφειδρύνοντας νεῶν
πρύμναισι· φαύλως δ' ἀδομεν πεπῶκότες.
καὶ γὰρ μελέσῃ καρδίᾳ λήξας ὕπνῳ,
πώλοισι χόρτον προσδοκῶν ἑωθινὴν
ξάνειν πρὸς ἀλκὴν ἀφθόνῳ μέτρῳ χερὶ,
λάνω ἢ φῶτε περιπολὺν ἡμῶν στρατὸν
πυκνῆς δ' ἰορφνης· ὥς δ' ἐκινήθην ἐγὼ,
ἐπὶ ἡξάτην τε, καὶ νεχωρέτην πάλιν.
ἢ πυστα δ' αὐτοῖς μὴ πελάξεσθαι στρατῷ,
κλώπας δοκήσας συμμάχων πλάθειν τινάς.
οἶδ' ἔδ' ἐν· ἔμην οἶδ' ἐγὼ τὰ πλῆθονα.
ἔδον δ' ἀπελθὼν αὖθις εἰς κόιτην πάλιν.
καί μοι καθ' ὕπνον δόξα τις παρίσταται.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἵππυς κ' ἄς ἐθρεψα, καὶ διφρηλάτην,
 Ρήσω παρεώς, ᾗ δονῶς ὄναρ δοικῶν,
 λύκας ἐπεμβεβώτας ἐδράϊαν ῥάχιν.
 θύνοντες δ' ἔρ' αὖ πωλικῆς ῥινὸς τρίχα,
 ἥλαυνον· αἰδ' ἔρεγκον ἐξ ἀντιρίδων,
 θυμὸν πνέουσαι, καὶ νεχάτιζον φόβῳ.
 ἐγὼ δ' ἄμύνων θήρας ἐξεγέρμα
 πώλοισιν· ἐννυχος κ' ἐξώρμα φόβος.
 κλύω δ' ἐπ' ἄρας κρᾶτα μυχθισμῶν νεκρῶν.
 θερμὸς ἢ κρυὸς δεσπότης παρὰ σφαγᾶς
 βάλλει με θυοθήσκειντος αἵματος νέε.
 ὀρθὸς δ' ἀναΐτω χειρὶ σὺν κενῇ δορὸς,
 καὶ μ' ἔγχεος αὐγάξοντα, καὶ θηρώμενον,
 παίει παρασὰς νείεραν ᾗς πλουρὰν ξίφει,
 ἀνὴρ αἰμάξων· φασγάνῳ κ' ἡσθόμην,
 πλιγῆς βαθῆαν ἄλοκα τραύματος λαβῶν.
 πίπῳ ἢ πρηνής· οἶδ' ὅχημα πωλικὸν
 λαβόντες ἵππων, ἴεσαν φυγῇ πόδα.
 ᾠ· ᾠ· ὀδύνη με τέρει, καὶ ἐνέτ' ὀρθῶμαι τάλας.
 καὶ συμφορὰν καὶ οἶδ' ὄρων· τρόπῳ δ' ὅτῳ
 τεθνῶσιν οἱ θανόντες, ὅν' ἔχω φράσαι,
 ὅδ' ἐξ ὁποίας χερὸς· θῆκάσαι δέ μοι
 πάρεστι λυπρὰ πρὸς φίλων πεπονθέναι.
 χ^ο ἥνιοχε θρηνηὸς τῷ κακῶς πεπραγόντος,
 μηδ' ἐν δυσσίεσσι πολέμιους δρᾶσαι τάδε.
 Εκτωρ δ' ἐκ αὐτὸς συμφορᾶς πεπυσμένος,
 χωρεῖ· συναλγῇ δ' ὥς ἔοικε σοῖς κακῶσι.
 ἔκ πῶς ὦ μέγιστα πῆματ' ἐξεργασμένοι,
 μολόντες ὑμᾶς πολέμιων κατὰ σκοποὺς
 λήθουσιν αἰχρῶς, καὶ κατεσφάγη στρατὸς,
 καὶ τ' εἰσιόντας στρατόπεδ' ἐξαπώσατε,

ΡΗΣΟΣ.

ἔτ' ἐξίοντας; τῶνδε τίς τίσει δ' ἴκην,
 πλὴν σὺ; σὲ κ' δὴ φύλακά φημι εἶναι στρατῷ.
 φρῦδοι δ' ἀπληκτοὶ, τῇ Φρυγῶν καὶ κινδρία.
 πολλ' ἐγγέλωντες τῷ στρατηλάτῃ τ' ἐμοί.
 αὖ νῦν τόδ' ἴσε. Ζεὺς ὡμόμοστοι πατήρ,
 ἦτοι μαράνναγ', ἢ καρανισὺς μόρος,
 μενεῖ σε δρῶντα τοιάδ', ἢ τὸν Εὐτορα
 τομῆδ' ἐν εἶναι, κ' κακὸν νομίζετε.
 ἰὼ· ἰὼ· μέγας ἐμοὶ μέγας
 ὦ πολιῖχον κράτος
 τότ' ἄρ' ἐμολ', ὅτε σοὶ ἄγγελος ἦλθον,
 ἀμφὶ ναυσὶ πυραΐθειν Ἀργείων στρατὸν,
 ἐπ' ἄγρυπνον ὁμ' ἐν ἀφρόνῃ
 ἔτ' ἐκοίμισ', ἔτ' ἐβρίξεν.
 ἔμ' αὖτ' αἰσιμοεντίδας
 πηγὰς, μή μοι νότον ὦ ἀναθῆς.
 ἀνάειπτος κ' ἐρωγε πάντων.
 εἰ δὲ χρόνῳ παρὰ καιρὸν
 ἔργ', ἢ λόγον πύθη,
 κατὰ με γὰρ ζῶντα πόρουσον.
 ἔπαραιτῶμαι.
 τί τοῖσδ' ἀπ' αἰεὶ; βάρβαρός τε βαρβάρῳ
 γνώμην ὑφαίρητ' ἐμὴν, πλέκων λόγους.
 σὺ ταῦτ' ἐδρασας. ἔδ' ἐν ἅν' δεξιὰ μεθεῖ
 ἔθ' οἱ μαθόντες, ἔτ' ἂν οἱ τετρωμένοι,
 ἄλλον· μακρῶν δ' ἄρ' ἐσέ, κ' σοφῶν λόγους,
 ὅτ' ὡς με πείσεις μὴ φίλους κατακτανέην,
 ἵππων ἐραθῆς, ὧν ἑκατὶ συμμάχους
 τὸς σὺς φονάεις, πολλ' ἐπισκῆπτων μολεῖν.
 ἦλθον· τεθνῶσιν· ἀντρεπέεσσι Γάρις
 ξενίαν κατήχυν', ἢ σὺ συμμάχους κτανῶν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μὴ γάρ τι λέξης, ὥς τις Ἀργείων μολῶν,
 διώλεσ' ἡμᾶς· τίς δ' ὑπερβαλὼν λόχους.
 Τρώων ἐφ' ἡμᾶς ἦλθεν, ὥστε καὶ λαθεῖν;
 σὺ πρόσθεν ἡμῶν ἦσο, καὶ Φρυγῶν στρατός.
 τίς ἔν τετρώται; τίς τέθνηκε συμμάχων
 τῶν σῶν μολόντων, ὥς σὺ πολέμιων λέγεις;
 ἡμῆς ἢ καὶ τετρώμεθ'. οἱ ἢ μείζονας
 παθόντες, ὅχ' ὀρώσιν ἡλίε φάος.
 ἀπλῶς δ' Ἀχαιῶν ἔδ' ἐν αἰτιώμεθα.
 τίς δ' ἂν χαμῶνας πολέμιων κατ' ἄφρόνην,
 Τήσιν μολῶν ἐξούρει, ἢ μή τις θεῶν
 ἐφραξε τοῖς κτανῦσιν; οἷδ' ἀφιγμένοι
 τὸ πάμπαν ἦσαν· ἀλλὰ μηχανᾶτάδε.
ἐκ χρόνον ἤ ἤδη συμμάχοισι χρώμεθα,
 ὅσον περ ἐν γῇ τῇδ' ἀχαιῆς ἰός λεώς.
 καὶ δ' ἐν πρὸς αὐτ' οἷδα, πλημελὲς κλύων.
 ἐν σοὶ δ' ἂν ἀρχοίμεθα· μή μ' ἔρωσ' ἔλοι
 τοῖς τὸς ἵππων, ὥς τ' ἀποκτείνειν φίλους.
 καὶ ταῦτ' Ὀδυσσεύς· τίς ἄλλος ἂν ποτε
 ἔδρασεν, ἢ βύλωνσιν Ἀργείων ἀνὴρ;
 δέδοικ' αὐτόν· καὶ τι μὲν θράσος φρένας,
 μὴ καὶ Δολῶνα συντυχῶν κατακτάνῃ.
 χρόνον ἤ ἤδη φρεσὶ δόσων, ὅ φάνεταί.
οἷκ ἔκ οἷδα τὴν σὴν, ὅς λέγεις Ὀδυσσεύς.
 ἡμῆς δ' ὑπ' ἐχθρῶν ἔδενος πεπλήγμεθα.
ἐκ σύδ' ἔν ν' ὀμιξε ταῦτ', ἐπεὶ περ σοὶ δοκεῖ.
οἷκ ὦ γαῖα πατρίς, πῶς ἂν ἐνθά νοιμί σοι;
ἐκ μὴ θνήσχ'. ἄλλ' ἢ τ' τεθνηκότων ὄχλος.
οἷκ ποῖ δ' ἐτράπωμαι δεαποτῶν μονῶμενος;
ἐκ οἷός σε κἀθὼν οὐ μὲς, ἐξιάσεται.
οἷκ καὶ πῶς με κηδύσασιν αὐθεντῶν χεῖρες;

ΡΗΣΟΣ.

εἰ οὐδ' αὖτ' ἐν αὐτῷ μῦθον ἔλκει λέγων·
 εἰ οἱ οἱ δ' ὀδράσας· ἔκ' ἔς σέ τ' ἔγεται
 γλῶσ', ὥς σὺ κομπῆς· ἢ δ' ἴκη δ' ἐπίσεται·
 εἰ λάξοιθ' ἄγοντες αὐτ' ἔς δόμους ἐμὰς,
 ἔτ' ὅπως, ὅπως ἂν μὴ γαλῇ πορσύνετε·
 ὑμᾶς δ' ἰόντας, τοῖσιν ἐν τείχεσσι χρεῶν,
 Πριάμω τε, καὶ γέρονσι σιμῆναι νεκρῶς
 θάπην κελεύειν λαοφύρους πρὸς ἐκτροπὰς·
 χὼ τί ποτ' οὐτυχίας ἐκ τῆς μεγάλης,
 Τροίαν ἄγει πάλιν εἰς πένθη
 δαίμων, ἄλλο τι φυτάνων;
 ἔα· ἔα ῶ· ῶ·
 τίς ὑπὲρ κεφαλῆς θεὸς ὦ βασιλῆα,
 τὸν νεοκμητον νεκρὸν ἐν χερσὶν
 φοράδιν πέμπῃ;
 ταρβῶ λάνθαν τόδε πῆμα·
 μὲ ὄραν πάρεστι Τρῶες· ἢ ἔν σοφοῖς
 τι μᾶς ἔχουσα μῦσα, συγγόνων μία
 πάργμι, παῖδα τὸν δ' ὄρωσ' οἰκτρῶς φίλον,
 θανόνθ' ὑπ' ἐχθρῶν· ὃν ποθ' οὐκ ἔγνωσ χρόνῳ
 δόλιος Οδυσσεύς, ἀξίαν τίσει δ' ἴκην·
 ἰαλέμω αὐτιγενῆ,
 τέκνον σ' ὀλοφύρομ' ῶ
 ματρὸς ἄλγος, οἶαν
 ἐκελσας ὁδὸν ποτὶ Τροίαν·
 ἢ δυσδαίμονα, καὶ μελέαν
 ἀπομεψαμένας ἐμὰ πορσύνῃς,
 ἀπὸ δ' ἄντο μένος πατρὸς βιαιῶς·
 ὦ μοι ἐγὼ σέθεν· ὦ φίλῃα
 φιλία κεφαλὰ τέκνον, ὦ μοι·
 χὼ ὅσοι προσήκει μὴ γένος κοινωσίαν

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔχοντι λύπῃ τὸν σὸν οἰκτῆρ' ὄνον.
 μὲν ὄλοιτο μὲν Οἰνείδης,
 ὄλοιτο ἢ Λαερτιάδης,
 ὅς μ' ἄπαιδα γέννας
 ἔθηκεν ἀριστοκόμοιο,
 ἅ, θ' Ἐλέν', ἀπ' ὀλοῦ πῦρ δόμον,
 Φρυγίων λεχέων ἔπλουσε, πλαθῆ
 σ' ὑπ' ἰλίῳ ὤλεσε μὲν σε κατὰ Τροίαν
 φίλτατε, μυριάδας τε πόλεις
 ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἐκένωσεν.
 μὲν ἢ πολλὰ μὲν ξῶν, πολλὰ δ' εἰς ἄδ' αὖ μολῶν,
 Φιλάμμονος παῖ, τῆς ἐμῆς ἡψωφρενός.
 ὕβρις ἤ, ἥ σ' ἔσφηλε, καὶ μισῶν ἔρις
 τέκεν μ' ἔθηκε, τὸν δ' ἐδύσηνον γόνον.
 περῶσα δ' ἡ ποταμίης διαρροῆς,
 λέκτροις ἐπλάσθην στρυμόνος φυταλμίσις,
 ὅτ' ἦλθον μὲν τῆς χρυσόβωλον εἰς λέπας
 Γάργαιον, ὀργάνοισιν ἐξήσκημέναι,
 μέσαι μερίσιν ἥς ἔριν μελωδίας,
 κείνῳ σοφιστῇ θρηκί, καὶ κτυφλώσαμεν
 Θάμυριν, ὅς ἡμῶν πόλιν ἐδέννασεν τέχνην.
 καὶ πῆ σε τίκτω, συγγόνος αἰδομένη,
 καὶ παρθενείαν, ἥν' ἐς αὐτοῦ πατρὸς
 δίνεις. τρέφειν δ' ἐσ' ὕβροτ' αἶαν ἐχάραν
 στρυμῶν δίδωσιν, ἀλλὰ πηγαίαις κόραις.
 ἐνθ' ἐκτραφῆς κάλλιπα παρθένων ὕπο,
 Θρήκης ἀνάστων, πρῶτος ἦσ' ἀνδρῶν τέκνον.
 καὶ σ' ἀμφὶ γῆν καὶ πατρίαν φιλαμάτης
 ἀλκὰς κορύσσοντ', ὅν' ἐδείκναινον θανεῖν.
 Τροίαν δ' ἀπηνύδων ἄστυ μὴ κέλσαι ποτὲ,
 ἥ δ' ἔγωγε τὸν σὸν πότμον ἀλλὰ σ' ἔκτορος

ΡΗΣΟΣ.

πρεσβύμαθ', ἥ τε μυρία γερσ' ἰα
 ἔπεισ' ἀνελθεῖν, καὶ πικρῆσαι φίλοις.
 καὶ τῷ δ' Ἀθάνᾳ παντὸς αἰτία μόρῃ.
 ὅδ' ἐν δ' Ὀδυσσεύς, ὅδ' ὁ Τυδείδης τόκος
 ἔδρασε· δράσας, μὴ δ' οὐκ ελεηθῆναι.
 καὶ τοὶ πόλιν σὴν σύγγονοι πρεσβύομεν
 μῦσαι μάλιστ', καὶ πικρῶ μεθαχθονί,
 μυστηρίων τε τ' ἀπορρήτων φάνας
 ἔδειξεν Ὀρφεύς, αὐτὰν ἐφ' ἵος νεκρῷ
 τῷ δ' ἔνεκα κτείνασα, Μυσαῖόν τε σὸν
 σεμνὸν πολίτην, καὶ πὶ πλῆσιν ἀνδρ' ἔνα
 ἐλθόντα, Φοῖβος, σύγγονοί τ' ἠσκήσαμεν.
 καὶ τῶνδε μισθὸν παῖδ' ἔχουσ' ἐν ἀγκάλας,
 θρηνῶ· σοφιστὴν δ' ἄλλον ἔκ ἐπάξομαι.
 χο μάστιγ' ἄρ' ἡ μᾶς θρήκιος στρατηλάτης
 ἔδ' ἐννασ' Ἑκτορ, τῷδε βυλῶσαι φόνον.
 ἐκ ἦδ' ἐν τὰδ'· ὅδ' ἐν μάντεως ἔδει φράσαι,
 Ὀδυσσεύς τέχνασι τόνδ' ὀλωλότα.
 ἐγὼ δ' ἡγῆς ἐφ' ἐδρον Ἑλλήνων στρατὸν
 λούσων, τί μὴν ἔμελλον ὅ περ μῦθον φίλοις
 κήρυκας ἐλθῶν, καὶ πικρῆσαι χθονί.
 ἔπερ μ'· ὁφείλων δ' ἦλθε συμπονθῶν ἐμοί.
 ὅ μὴν θανόντι γ', ὅδα μῶς συνήδομαι.
 καὶ νῦν ἔτοιμος τῷδε καὶ ταῦτα τάφον,
 καὶ συμπτύσσει μυρίων πέπλων χλιδήν.
 φίλος δ' ἐλθὼν, δυστυχῶς ἀπέρχεται.
 μὲν ἔκ' ἔσι γὰρ ἄς μελαγχρόμον πέδον.
 τοσάνδ' ἐν νύμφην τ' ἐνερθ' αἰτήσομαι,
 τῆς καρποποιῶν παῖδα Διὶ μητρος θεᾶς,
 ψυχὴν ἀνείναι τῷδ'· ὁφειλέτης δ' ἐμοί
 τῶν Ὀρφέως τι μῶσα φαίνεται φίλος.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

καὶ μοι ἔως θανάων τε, καὶ λούων φάος,
 ἔσται τοιοῦτον· ὃ καὶ ἔτ' αὐτόν ποτε
 ἔτ' ἔσιν, ὅτε μητρὸς ὄφεται δέμας.
 κρυπτός δ' ἐν ἀντροῖς τῆσδ' ὑπαργύρεον χθονός,
 ἀνθρωποδαίμων κήσεται βλέπων φάος,
 Βάκχης προφήτης, ὅς τε Παργαίης πέτραν
 ὤκησε σεμνὸς τοῖσιν ἡδούσιν θεός.
 βαῖον ἢ πένθος τῆς θαλασσίας θεῆς,
 οἶσω· θανάον καὶ τ' ἐν κήνης χρεῶν.
 θρήνοισι δ' ἀδελφαί, πρῶτα μὲν σ' ὑμνήσομεν,
 ἔπειτ' Ἀχιλλεῖα Θέτιδος ἐν πένθει ποτὲ,
 ὃ ρύσεται νιν Παλλὰς, ἢ σ' ἀπέκτανε.
 τοῖον φάρετρα Λοξίης σώξει βέλος.
 » ὦ παιδοποιοὶ συμφοραὶ πόνοι βροτῶν,
 » ὡς ὅστις ὑμᾶς μὴ κακῶς λογίζεται,
 » ἅπαις διόισι, καὶ τέκων βάψῃ τέκνα.
 χ^ο ὅτος καὶ ἤδη μητρὶ κηδεύειν μέλει.
 σὺ δ' εἴ τι πράσσειν ἔπροκειμένων θέλεις,
 Εἰτορ πάρεστι· φῶς καὶ ἡμέρας τόδε.
 ἐκ χωρεῖτε συμμάχους δ' ὀπλιξιάσαι τάχος,
 ἀνωχθε· πληρῶτ' αὐχένους ξυνωρίδων.
 πόρους δ' ἔχοντας, χρεὶ μένειν τυρσηνικῆς
 σάλπιγγος αὐδῆν, ὡς ὑπερβάλλων στρατὸν,
 τῇ γῃ τ' Ἀχαιῶν ναυσὶν Αἴθον ἐμβαλῆν
 πέποιθα, Τρωσὶ θ' ἡμέραν ἐλευθέραν
 ἀκτῖνα τ' εἰλχυσαν ἡλίου φέρειν.
 χ^ο πῆθ' βασιλεῖ· εἰλχόμεν ὅπλοισι
 νοσησάμενοι· καὶ ξυμμαχίᾳ
 τάδε φράσωμεν· τάχα δ' ἀννίκαν
 δαίη δαίμων ὁ μεθ' ἡμῶν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΡΗΣΟΣ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΤΡΩΑΔΕΣ.

EVRIPIDISTROADES.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ
ΤΡΩΑΔΩΝ.

Μετὰ τῇ Ἰλίου πόρῃσιν, ἔδοξεν Ἀθιναῖ τε, καὶ Πό-
σιδῶνι τὸ τῷ Ἀχιλλῶν δράκονα διαφθεῖραι. τῷ μὲν
ἀννοῶντος τῇ πόλῃ, διὰ τῇ κτίσιν. τῆς δὲ, μισισάσσης
τῆς Ἑλλην, διὰ τῇ Αἴαντος ἑς Κασάνδραν ὕβριν.
οἱ δὲ Ἕλληνες ἐκληρώσαντο τὰς αἰχμαλωτίδας τῶν
γυναικῶν. τοῖς δὲ ἐν ἀξιώματιν ἔδωκαν. Ἀγαμέ-
μνονι μὲν Κασάνδραν. Ἀνδρομάχην δὲ, Νεοπτόλε-
μῳ. Πολυξένην δὲ, τῷ Ἀχιλλῷ. ταύτην μὲν ἔν ἐπὶ
τῷ τάφῳ αὐτῷ ἐσφάξαν. Ἀσύνανκτα δὲ, ἀπὸ τῇ τε-
χῶν ἐρρίψαν. Ἑλένην δὲ, ὡς ἀποκτενῶν Μενέλεως
ἤγαγεν. Ἀγαμέμνων δὲ, τῇ χρησμῶδὸν ἐνυμφα-
γῶσιν. Ἑκάβη δὲ, τῆς μὲν Ἑλένης κατηγορή-
σασα, τοὺς ἀναιρεθέντας δὲ κατοδυ-
ρομένη τε, καὶ θρηνήσασα, καὶ
κηδεύσασα, πρὸς τὰς τοῦ
Ὀδυσσεύς ἤχθη σκη-
νὰς, τούτῳ λα-
τράνδρῳ
θῆσα.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Ποσειδών.

Ταλθύβιος.

Αθηνᾶ.

Κασάνδρα.

Εκάβη.

Ανδρομάχη.

Χορὸς αἰχμαλῶν.

Μενέλαος.

τίδων Τρωάδων.

Ελένη.

Προλογίζει ὁ Ποσειδών.

ΣΟΦΙΑ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΤΡΩΑΔΕΣ.

Κωλιπὼν Αἰγαῖον ἀλμυρὸν
βάθος
πόντε Ποσειδῶν, ἔνθα Νη
ρήδων χορὸς
κάλισον ἵχθυος ἐξελεύσιν ποδός.
Ξεῖς δ' ἅμ' ἀμφὶ τήνδε Τρωϊκὴν χθόνα
Φοῖβός τε, καὶ γὰρ λαῖνυς πύργος πέριξ
ἐρβοῖσιν ἔθεμεν καὶ ὀσιν, ἔποτ' ἐκ φρενῶν
οἶνοι ἀπέστη ἔμῳ Φρυγῶν πόλει,
ἣ νῦν καπνίζεται, καὶ πρὸς Ἀργεὺς δόρος
ὄλωλε πορθηθεῖσ'· ὃ δ' ἀπαρνάσιος
φωκὸς Εὔπειος, μηχαναῖσι Παλλάδος
ἐγκύμον' ἵππον ταυχέων ξυναρμόσας,
πύργων ἔπεμψεν ἐν τῷ ἐλεύθριον βάρος.
ὅθεν πρὸς ἀνδρῶν ὑστέρων κληθήσεται
δύρειος ἵππος, κρυπτὸν ἀμπίχων δόρυ.
ἔρημα δ' ἄλσιν, καὶ θεῶν ἀνάκτορα
φόνω κατὰ ῥῆ· πρὸς ἣ κρηπίδων βάθροισι,
πέπλωκε Γρίαμος, Ζηνὸς ἐρήϊα θανάων.
πολὺς ἢ χρυσὸς, φρύγιά τε σκυλεύματα
πρὸς ναῦς Ἀχαιῶν πέμπεται· μένῃσι ἢ
πρύμνηθεν ἔρον, ὥς δεκασσώρῳ χρόνῳ
ἀλόχως τε, καὶ τέκν' εἰσίδωσιν ἄσμενοι,
οἱ τήνδ' ἐπεσφράτυσαν Ἕλληνες πόλιν.
ἐγὼ δ' ἢ, νικῶμαι δ' ἀργείας θεῶν
Ἡρας, Ἀθάνας θ', αἰ συνεξῆλον Φρύγας,
λήπω τ' κλεινὸν Ἴλιον, βωμὸς τ' ἐμὸς.
= Ερημία

ΤΡΩΑΔΕΣ

- Ερημία ἥ πόλιν ὅταν λάβῃ κακὴ,
 • Νοσεῖ τὰ τῶν θεῶν, ὅδε τι μάσθαι θέλει.
 πολλοῖς ἡ κωνυτοῖσιν αἰχμαλωτῖδων,
 βοᾷ Σκάμανδρος, δεσπότης κληρὸν μένων.
 καὶ τὰς μὲν ἀρῆας, τὰς δὲ θεαλὸς λεῶς
 εἰληχ', Ἀθηναίων ἡ Θησεΐδαι πρόμοι.
 ὅσαι δ' αἰκληροὶ Τρωάδων, ὑπὸ σέχαις
 ταῖσδ' ἔσι, τοῖς πρώτοισιν ἐξηρημέναι
 στρατῷ· σὺν αὐταῖς ἡ λάναινα τυνδαρίς
 Ελένη, κομιοθεῖσ' αἰχμαλωτος ἐνδίκως.
 τήνδ' ἀθλίαν, τήνδ' ἔτις ἔσορᾶν θέλει,
 πάρεστιν Εκάβῃ, καὶ μένι πυλῶν πάρος,
 δακρυχέουσα πολλὰ, καὶ πολλῶν ὑπέρ.
 ἥ παῖς μὲν ἀμφὶ μνήμῃ Ἀχιλλεὺς τάφῳ,
 οἰκτρὰ τέθνηκετλημόνως Πολυξένη.
 φρεσὶ δὲ Πρίαμος, καὶ τέκν'· ἦν ἡ πάροιθεν
 μεθ' ἡν Ἀπόλλων δρομάδα Κασάνδραν, ἀνάξ
 ἢ τῷ θεῷ παραλιπὼν τότε ἄσεβες,
 γὰρ μὲν βιαίως σκότιον Ἀγαμέμνωνος λείχον.
 ἀλλ' ὦ ποτ' ἀντυχῶσα χαῖρέ μοι πόλις.
 ξεῖσόν τε πύργῳ μ', ἔσέ μὴ διώλεσεν
 Παλλὰς Διὸς παῖς, ἥδ' ἂν ἐν βάθροισι ἔτι.
 ἀθι ἔξεστι γένει μὲν ἀρχισὸν πατρός,
 μέγαν τε δαίμον', ἐν θεοῖς τε τίμιον,
 λύσασαν ἔχθραν τὴν πάρος, προσεννέπει;
 πο ἔξεστιν· Αἰὶ δ' συγγενεὶς ὁμιλίαι
 • Ἀνασ' Ἀθάναν, φίλτρον ὃ μικρὸν φρενῶν.
 ἀθι ἐπὶ νειὸς ὄργας ἡπίως· φέρω δέ σοι
 κοινὸς ἐμαυτῇ τ' εἰς μέσον λόγος ἀνάξ.
 πο μῶν ἐκ θεῶν τε, κοινὸν ἀγγέλλεις ἔπος,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἢ Ζηνός, ἢ κ' δαίμωνων τινὸς πάρα;
 ἀθι ἐκ, ἀλλὰ Τροίας ἔνεκ', ἔνθα βαίνομεν,
 πρὸς σὴν ἀφίγμαι δύναιμι, ὡς κοινὴν λάβω.
 πο ἦ περ δὴ ἔχθραν τ' πρὶν ἐκβαλῶσα ἔνν,
 εἰς οἴκτον ἦλθες πυρὶ κατιθαλωμένης;
 ἀθι ἐκέσσε πρῶτ' ἀνελθε· κοινῶς λόγος,
 κ' συμπονήσεις, ἂν ἐγὼ πράξαι θέλω.
 πο μάλισ'. ἀτὰρ δὴ κ' τὸ σὸν θέλω μαθῆν,
 πότερον, Ἀχαιῶν ἔνεκ' ἦλθες, ἢ Φρυγῶν.
 ἀθι τὸς μὲν πρὶν ἐχθρὸς Τρῶας ἀφρᾶναι θέλω,
 στρατῷ δ' Ἀχαιῶν νόσον ἐμβαλεῖν πικρόν.
 πο τί δ' ὧδε πηδᾶς ἄλλοτ' ἢ ἄλλος τρόπος,
 μισθὸς τε λίαν, κ' φιλήσ' ἐν ἀντύχῃ;
 ἀθι ἔκ οἱ δ' ὑβριοῦσάν με, καὶ ναῦς ἐμὴς;
 πο οἷδ' ἠνίκα Αἴας ἔλκε Κασάνδραν βία.
 ἀθι καὶ δ' ἐν γ' Ἀχαιῶν ἔπαθεν, ὃ δ' ἦκεσ' ὑπό.
 πο κ' μὴν ἔπερσάν τ' Ἴλιον τῷ σῶσθ' ἐν γ'.
 ἀθι τοιγάρ σφ' ἐκ σὸι βέλομαι δράσαι κακῶς.
 πο ἔτοιμ' ἂν βύλῃ τὰ π' ἐμὴ δράσθ' ἢ τί;
 ἀθι δύσνοσον αὐτοῖς νόσον ἐμβαλῆν θέλω.
 πο ἐν γῇ μένουσιν, ἢ καὶ ἄλμυράν ἄλα;
 ἀθι ὅταν πρὸς οἴκους ναυσολῶσ' ἀπ' Ἰλίου,
 κ' Ζὺς κ' Ὀμβρον, κ' χαλᾶξαν ἀσπετον
 πέμψῃ, γνοῦσθ' ἢ τ' αἰθέρος φυσήματα,
 ἐμοὶ δὲ δώσῃ φησὶ πῦρ κεραύνιον,
 βάλλειν Ἀχαιῶς, ναῦς τε πιμπράναι πυρὶ.
 σύ δ' αὖ τ' σὸν παράχες, Αἰγαῖον πόρον
 τρικυμίσαις βρέμοντα, κ' δίναις ἄλος.
 πλησόν δὲ νεκρῶν κοῖλον Εὐβοίας μυχὲν,
 ὡς ἂν τολοιπὸν τὰ μ' ἀνάκτορ' εὖσεβῆν

εἰδῶ

ΤΡΩΑΔΕΣ

ἦ δ' ὦσ' Ἀχαιοὶ, θεὸς τε τὸς ἄλλος σέβειν.
 π^ο ἔσαι τάδ'· ἡ χάρις δ' ἔμ' μακρῶν λόγων
 δέηται· τὰρ ἄξω πέλαγος Ἀἰγαίας ἁλός·
 αἰκτὰ δ' ἢ Μυκόνδ', Δήλιοί τε χοιράδες,
 Σκυῖρος τε, Λημνός θ', αἰ Καφίρειοί τ' ἄκραι,
 πολλῶν θανόντων σώμαθ' ἔξυσιν νεκρῶν·
 ἀλλ' ἔρπ' Ὀλυμπον· κ' κεραινὶς βολὰς
 λαβῶσα πατρός, ἐκ χειρῶν παραδόνει,
 ὅταν σφάτου μ' Ἀργῶν ἐξίη κάλως·
 • Μῶρος ἢ θνητῶν ὅστις ἐκπορθεῖ πόλεις,
 • Νᾶς τε, τύμβος θ', ἱερὰ τ' κειμηλίῳτων,
 • Ερμίσσας, αὐτὸς ὤλεθ' ὕστερον·
 χ^ο ἄνα δύσδαιμον, πρὸς θεὸν κεφαλὴν
 ἐπάειρε δέριν· ὅνέτι Τροίᾳ
 τάδε, κ' βασιλεῖς ἐσμέν Τροίᾳς·
 μεταβαλλομένους δαίμονος ἀνέχου·
 πλεῖ κατὰ πορθμὸν, πλεῖ κατὰ δαίμονα·
 μὴ ἢ προσίσῃ πρῶταν βίοντα,
 πρὸς κύμα πλέουσα τύχαισιν·
 ἐκὰ αἶ· αἶ· αἶ· αἶ·
 τί δ' ἔμ' πᾶρα μοι μελέα σενάχειν;
 ἢ πατρίς ἔρρει, καὶ τέκνα, κ' πόσις,
 ὃ πολὺς ὄγκος συσελλομένων
 προγόνων, ὥς ὅδ' ἐν ἡσέ' ἄρα·
 τί με χρὴ σιγᾶν; τί ἢ μὴ σιγᾶν;
 τί ἢ θρηνῆσαι; δύσηνος ἐγὼ τῆς βαρυδαίμονος
 ἄρθρων κλίσις, ὥς δίακειμαι,
 νῦν τ' ἐν σέρνοισι λέκτροισι ταβῆς·
 οἵ μοι κεφαλῆς, οἵ μοι κροτάφων,
 πλουρῶν θ', ὥς μοι πόθος ἡλίσσαι,

NN IIII

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἢ διαδέναι νῶτον, ἄκανθάν
 τ' εἰς ἀμφοτέρους τοίχους μελέων,
 ἐπὶ τὴν αἰὲ δακρυῶν ἐλέγχους.
 μῦσα δὲ χ' αὐτὴ τοῖς δυνήνοισ,
 ἄσας κελαδ' ἄχορῶτος.
 πρῶραι ναῶν ὠκῆσαι,
 Ἴλιον ἱερὰν, αἰ κῶπαις
 δι' ἄλλα πορφυροειδέα, κῆ
 λιμένας Ἑλλάδος ἀνόρμους
 αὐλῶν παῖσιν συγνῶ,
 συρίγγων τ' ἀφθόγγων φωνᾶ
 βαίνουσαι, πλεκτὰν Αἰγυπῆ
 παιδ' ἄν ἐξηρτήσασθε.
 αἰ· αἰ· Τροίας ἐν κήλοισι,
 τὰν Μεγάρων μετανιασόμεναι
 συγνᾶν ἄλοχον, Κάστορι λῶβαν,
 τῷ τ' Εὐρώτῃ δύσικλειαν, ἀσφάζει αἰ
 ὃν πεντήκοντ' ἀροτῆρα τέκνων,
 Γρίαμον, ἐμέ τε μελέαν Ἑκάβην
 εἰς τὰνδ' ἐξώκειλ' ἄταν.
 ὦ μοι θάμνος, ὅς θάσω,
 σκηνᾶς ἐφεδρος ἀγαγε μνησθήσαις.
 δούλα δ' ἄγομαι γράυς ἐξ οἴκων
 κερᾶ ξυρικήϊ πινθήρει
 κερᾶτ' ἐκπορθηθεῖσ' οἰκτρῶς.
 ἀλλ' ὦ τῶν χαλκευγέων Τρώων
 ἄλοχοι μέλαια, κῆ κῆραι, κῆ δύσσυμφοι,
 τύφεται Ἴλιον· αἰᾶζω μιν.
 μάτηρ δ' ὥς τις πῆνός τις κλαγγὰν
 ὄρνισιν ὅπως ἐξάρξω γῶ

μολπὰν,

ΤΡΩΑΔΕΣ

μολπᾶν, ὅταν αὐτὰν, οἶαν ποτὲ δὴ
σιήπῃσι Γριάμυ διερεϊδομένα
ποδὸς ἀρχιχόρου πληγαῖς Φρυγίαις
ἀνόμοις ἐξήρχον θεῶς.

χο Ἐκάβη, τί θροεῖς; τί ἠθωῦαις;
διὰ κ' μελάρων, τὴς, ὅς οἰκτίξῃ,
διὰ κ' σέρνων, φόβος αἴσῃ
Τρῳάσιν, αἰ τῶνδ' οἰκῶν ἦσαν
δολείαν αἰάζουσιν.

ἐκὰ ὦ τέκν', Ἀργείων πρὸς ναῦς ἢ
διηκινῆται κωπήρης χεῖρ.
οἱ γὰρ τλάμων· τί θέλῃς; ἦ πῃ δὴ μετάλαιναι
ναυαγλώσασσι πατρώας ἀπογᾶς;

χο ἔκ' οἶδ' ἡκᾶξω δ' ἄταν.
ἰῶ· ἰῶ· μέλαια μόχθων, ἑπακυσώμεθα.
Τρῳάδες ἔξω κομίσασθ' οἰκῶν.
σέλλῃσ' Ἀργῆοι νόσον.

ἐκὰ ἔ· ἔ· μὴ νῦν μοι τὰν βακχύνουσαν
Κασάνδραν πέμψας ἔξω,
αἰχμνὴν Ἀργῆοισι μαννάδ'· ἐπ' ἄλγεσι δ' ἀλγυνθῶ.
ἰῶ· Τροία Τροία δύσαν', ἔρρει.
δύσανοι δ' οἱ σὲ λιπόντες,
ἡξῶντες, κ' δμαθέντες.

χι οἱ μοι· τρομερὰ σκηνὰς ἔλιπον
τάσδ' Ἀγαμέμνονος, ἑπακυσσομένα
Βασίλεια σέθεν, μὴ με κτείνῃ
δ' ὅξ' Ἀργείων κείται μελέαν.
ἢ κατὰ πρύμνας ἦδη ναῦται
σέλλονται κινεῖν κώπας.

ἐκὰ ὦ τέκνον, ὀρθρύνουσαν ψυχὰν

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἐκπληχθῆσ' ἦλθον φρίκη·
 ἦδη τις ἔβα Δαναῶν κῆρυξ,
 τῷ, πρόσκημαι δ' ἄλλα τλάμων·
 χο ἔγγυς πῦρ ἦσαι κλήρη· Εὐκ· ἰώ· ἰώ·
 χο τίς μ' Ἀργείων, ἠΨθιωτᾶν,
 ἠΨησάαν ἠΨεχώραν
 δ' ὕσανον πόρρω Τροίας· φῶ· φῶ·
 ἐκὰ τῷ, δ' ἄτλάμων, πῦρ πῦρ γαίης
 δ' ἄλυσω γαίης, ὡς κηφὴν ἄ
 δειλαία νεκρῶ μορφῶ
 νεκρῶν ἀμενηνὰ παρὰ προθύροις·
 ἠΨαίδων θρέψεiras
 ἀρχαγὸς εἶχον τιμάς·
 χο αἰ· αἰ· ποίοισιν δ' οἴκτοis
 τὰν σὰν λύμαν ἐξετάσας;
 ἐκὰ ἦν ἰδαίοis ἰσῶis κερηίδα
 δινύουσ' ἐξαλλάξω,
 νέατοι τεκνέων σώματα λύνω,
 νέατοι μόχθος ἔξω κρείαντες,
 ἠΨλεύτροis πλασθῆσ' Ἑλλάνων·
 ἔρρεινὺξ αὐτὰ, κ' ἰδαίων,
 ἠΨπειρήνας ὕδρουσομένα,
 πρόσπολος οἴκτρα
 ἦσε μινῶν ὕδατων ἔσομαι·
 χο τὰν κλεινὰν εἴθ' ἔλθοιμεν
 Θησέως ἀνδράμονα χώραν·
 ἐκὰ μήδ' ἐν δίνῃ γ' Εὐρώπῃ
 τὰν ἐχθίσαν θεράπην Ελένας,
 ἐνθ' ἀντάσω Μενέλα δ' ἄλαν
 τῷ τὰς Τροίας πορθητᾶ·

ΤΡΩΑΔΕΣ ΔΙΪΤΙΤΥ

τὰν Γῆνεϊ σέμεν' αὖν χώραν,
 κρηπὶ δ' αὖ μπεκαλίσαν
 ὄλβον βρίθειν φάμα' ἦκε
 σ' αὖθαλ' ἔ' ἀκαρπία.
 τὰδε δ' αὖτερά μοι μετὰ τὰν ἱερὰν
 Θησέως ξαθέαν χώραν,
 ἢ τὰν αἰτναίαν Ἡφαίστου
 φοινίκας ἀντήρη χώραν,
 Σικελῶν ὀρέων ματέρ' αὖν
 κηρύσσεται, σέφανοις τ' ἀρεταῖς,
 τὰν τ' αἰχλυσέυσαν γαῖαν,
 Ἰονίῳ γαῖται πόντῳ,
 ἀνύδραίνει καλλισεύων
 ὅξανθ' αὖν χαίταν πυρσύνων
 Κράνθις, ξαθείαις πηγαῖσι τρέφων,
 ἄνδρ' ὄν τ' ὀλβίξων γαῖαν.
 χ^ο ἢ μὴν Δαναῶν ὅδ' ἀπὸ στρατιάς
 κῆρυξ νεοχμῶν μύθων ταμίας,
 ἐξανύων.
 δ' αὖλαί κ' ἦ
 χθονὸς ἦδη.
 ταλ' Ἐκάβη, πυκνάς κ' ὁδοὺς μ' εἰς Τροίαν ἰδὺς
 ἐλθόντα κῆρυξ ἐξ Ἀχαιῶν στρατῷ.
 ἐγνωσμένως ἢ κ' παροίθ' εἰς γύναι,
 Ταλθύβιος ἦν, κοινὸν ἀγγελῶν λόγον.
 ἰκά τὸδε τὸδε φίλαι Τρῳάδες, ὃ φόβος ἦν μοι πάλαι.
 ταλ' ἦδη κεν κλήρωθ', ἢ τὸδ' ἦν ὑμῖν φόβος.
 ἰκά αἰ· αἰ· τίνα γ' ἢ Θεσσαλίας πόλιν, ἢ Φθί
 ἄσος εἶπας, ἢ Καδμείας χθονός.
 ταλ' κατ' ἄνδρ' ἰκάσῃ, κ' ἔ' ὁμῶς λελόχατε.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔκ' αὖ τίς ἄρα, τίς ἔλαχον; τίνα πότμος ἀτυχῆς,
τῇ Ἰλιάδων μὲν;

ταλ' οἶδ'· ἀλλ' ἕκαστα πυνθάνου, μὴ πάνθ' ἐμῷ.

ἔκ' αὖ τὸ μὲν ἢ τίς ἄρ' ἔλαχε τέκος

ἔννεπε, τλάμονα Κασάνδραν;

ταλ' ἐξ αἰρετὸν νιν ἔλαβεν Ἀγκυμίωνων ἀναξ.

ἔκ' αὖ ἢ τῶ λακεδαίμονι νύμφα δόξαν;

ἰὼ μοι μοι.

ταλ' ἔκ' ἀλλὰ λέκτρων σιότια νυμφουτήρια·

ἔκ' αὖ ἢ τὰν Φοῖβου παρθένον, ἃ γέρας ὁ χρυσοκόμας

δῶκεν ἄλεκτρον ξωάν;

ταλ' ἔρως ἐτόξεν αὐτῇ ἐνθὺς κόρης.

ἔκ' αὖ ῥίπτε τέκνον ξαθέως

κλυτῆς, καὶ πότμος ἐν

δουτῶν σφετέρων ἱερῶς σπλῆνός.

ταλ' ὅτ' αὖ μὲν αὐτῇ βασιλικῶν λέκτρων τυχεῖν;

ἔκ' αὖ τίς ἢ νεοχμὸν ἀπ' ἐμέθεν

ἐλάβετε; τέκος πῶ μοι;

ταλ' Ἰφολυξένην ἔλεξας, ἢ τίς ἴσους;

ἔκ' αὖ ταύταν, τῷ, παλὸς ἐξέλεν.

ταλ' αὖ μὲν τέτακται προσηλὴν Ἀχιλλέως.

ἔκ' αὖ ὧ μοι ἐγὼ τάφῳ πρὸς πόλον ἐτεκόμεν.

ἀτὰρ τίς ὁδ' ἦν νόμος, ἢ

τί θεσμίον ὧ φίλος Ἑλλάνων;

ταλ' αὖ δαίμωνιξε παῖδα σὴν· ἔχει καλῶς.

ἔκ' αὖ τίς τὸ δ' ἔλακας; ἄρα μοι ἄελιον λάναι;

ταλ' ἔχει πότμος νιν, ὥς τ' ἀπὸ ἡλλάχθαι κακῶν.

ἔκ' αὖ τίς ἢ τῷ χαλκεομίτορος

Ἑκτορος δάμαρ Ἀνδρομάχη τάλαινα,

τίν' ἔχει τύχην;

ΤΡΩΑΔΕΣ

ταλ κ' τήνδ' Ἀχιλλείως ἔλαβε παῖς ἐξ αἵρετον.

ἐκὰ ἐγὼ δ', τῷ, πρὸς πολὺς, ἅποιτο βᾶμονος

χερὶ δ' αὖ μὲνα βάντρ

γεραίῳ κάρα;

ταλ Ἰθάκης Ὀδυσσεὺς ἔλαχ' ἄναξ δ' ἔλιν' ἔχειν.

ἐκὰ ἐγὼ δ' ἄρα σκεκᾶτα κ' ἄριμον.

ἔλκ' οὐδέ μοι δ' ἰππύχον παρῆν

ἰώ μοι μοι· μυσκρῶ, δολίῳ τε λείλογχα

φωτὶ δ' ἐλάνειν

πολεμῖω, δίκας

παρὰ νῆμω δ' ἀκεί.

ὅς πάντα τὰ κ' ἔσ' ἐνθάδ' ἀντίπαλ', αὖθις ἐ

κ' ἔσε, δ' ἰππύχῳ γλώσσῃ,

ἅφιλατὰ πρότερα φίλα

τιθέμενος πάντων.

γοῶν δ' ὦ Τρῳάδες με·

βέβαια δύσσοτος· οἶχομαι

ἅτάλιν, ἅδ' οὐδ' ἐσέτα προσέπεισα κλήρῳ.

χ^ο τὸ μὲν οὐδ' ἴσθαι τότ' ἔμας τύχας,

τίς ἄρ' Ἀχαιῶν, ἢ τίς Ἑλλήνων ἔχει;

ταλ ἴτ' ἐκκομίζειν δ' αὖρο Κασάνδραν χρεῖων,

ὅσον τάχιστα δ' ἔμωες, ὥς στρατηλάτῃ

εἰς χεῖρα δ' ἔσιν· ἔτα τὰς ἡλεζμένας

κ' τοῖσιν ἄλλοις αἰχμαλώτιδας λέγω.

ἔα· τί πόνηκ' ἐνδον αἰθεταί σέλας;

πιμπρᾶσιν, ἢ τ' ἰδρῶσι Τρῳάδες μυχῶς,

ὥς ἐξάγεσθαι τῆσδε μέλλουσαι χθονὸς,

πρὸς Ἀργεὺς αὖτ' ἐκ πυρῶσι σώματα

θανεῖν θέλῃσαι; κάρτα τοι τὸ λυθέρων

ἐν τοῖς τοιούτοις δυσλόφως φέρεται κακὰ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἄνοιγ' ἄνοιγε, μὴ τ' ταῖσδε πρόσφορον,
 ἐχθρόν δ' Αἰχαιοὺς ᾗς ἐμ' αἰτίαν βάλλῃ·
 ἐκὰς ἔστιν· ὅτι μὲν πρᾶσιν· ἀλλὰ παῖς ἐμὴν
 μαίνας θοάξει δῶρο Κασάνδρα δρῶμῳ·
 καὶ ἀνέχε· παρέχε φῶς·
 φέρω· σέβω· φλέγω
 λαμπάτι τόδ' ἱερόν·
 ὧ ὑμέναι' ἀναξ,
 ἰδὲ· ἰδὲ· μακάριος ὁ γαμέτας,
 μακαρία δ' ἐγὼ κατ' Ἀργεὶά γαμέμενα·
 ὕμνην, ὕμέναι' ἀναξ·
 ἐπεὶ σὺ μᾶτερ, ἐπὶ δῶκερσι, καὶ
 γόοισι τὸν θανόντα
 πατέρα, πατρίδα τε
 φίλῃν κατασένεσ' ἔχης,
 ἐγὼ δ' ἐπὶ γάμοις ἐμοῖς
 ἀναφλέγω πυρὸς φῶς·
 εἰς αὐγὰν, ᾗς αἴγλαν·
 ὧ ὑμέναι' εἰ σοὶ παρθένων ἐπὶ λέκτροις
 διδῶς, ὧ Ἐκάτα φάος·
 παρθένων ἐπὶ λέκτροις, ἅ νόμος ἔχει
 πάλῃ πόδ' αἰθέριον·
 ἀναχε χορόν, ἀνὰ, ἀνσί,
 ὥς ἐπὶ πατρός ἐμῆς μακαριωτάταις τύχαις
 ὁ χορὸς ὅστις· ἄγε σὺ Φοῖβε νῦν,
 κατὰ σὸν ἐν δάφναις
 ἀνάκτορον θυηπολῶ·
 ὕμνην· ὧ ὑμνην· ὕμνην·
 χοροῖε μᾶτερ, χοροῖε· ἀναχε πόδας σὸν·
 ἔλῃε τάδ' ἐκείσε μετ' ἐμέθεν παδῶν,

ΤΡΩΑΔΕΣ

φέρουσα φιλάτατον βάσιν.
 βοάσατ' ὅτ' ὅν ὕμναιον, ὦ
 μακαρίαις αἰδαῖς,
 ἰαχὰς τε νύμφαν.
 ἴτ' ὦ καλλιπέπλοι Φρυγῶν
 κόραι· μέλπετ' ἐμὸν γάμον,
 ὅν περ ὠμνέον ὄνῃ, πόσιν ἐμέθεν.

χο βασιλεια, βασιλεύσσαν ὃ λήψῃ κόρην,
 μὴ κῦφον αἶρη βῆμ' ἐς Ἀργείων στρατόν.

ἐκὰς Ηφαισε, δαδουχὲς ἅ ἐν γάμοις βροτῶν,
 ἀτὰρ πιπράνγε τήνδ' ἀναιβύατος φλόγα,
 ἔξω τε μεγάλων ἐλπίδων· οἱ μοι τέκνον,
 ὡς ὅχ' ὑπ' αἰχμῆς, ὃ δ' ὑπ' Ἀργείῃ δορός,
 γάμους γαμήσθαι τὸ σδ' ἐδόξαζον ποτέ.
 παράδος ἐμοὶ φῶς· ὃ δ' ὄρθα πυρφορῆς
 μαινὰς θοάξουσ', ὃ δέ σ' αἰτύχαι τέκνον
 ἐσωφρονήσασιν, ἀλλ' ἔτ' ἐν ταυτῷ μένεις.
 ὃ σφέρεται πάντας, δάκρυά τ' ἀνταλλάσσετε
 τοῖς τῆσδε μέλεσι Τρωάδες γαμηλίοις.

κα μάτερ, πύκαξε κρᾶτ' ἐμὸν νικηφόρον,
 καὶ χαῖρε τοῖς ἐμοῖσι βασιλικοῖς γάμοις,
 καὶ πέμπε τε· καὶ μὴ τὰ μάσοι πρόθυμά γ' ἦ,
 ὥθι βιάως· ὃ γάρ ἐστ' Λοξίας.

Ελένης γαμῆ με δυστυχέστερον γάμον,
 ὅτ' Ἀχαιῶν κλεινὸς Ἀγαμέμνων ἀνάξ.
 κτενῶ δ' αὐτὴν, καὶ αντιπορθήσω δόμους,
 ποινὰς ἀδελφῶν, καὶ πατρὸς λαβῶσ' ἐμῷ.
 ἀλλὰ τ' ἐάσω· πέλεκεν ὅχ' ὑμνήσομαι,
 ὃς ἔστ' ἀρχηγὸν ὅν ἐμὸν ἦσι, χ' αἰτέρων.
 μητροκτόνος τ' ἀγῶνας, ὃς ὃ μοὶ γάμοι

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

θήσασιν, οἰκων τ' Ἀτρείως ἀνάσασιν.
 πόλιν τε δ' ἄξω τήνδ' εὖ μακαριωτέραν,
 ἢ τὴν Ἀχαιῶν· σῆσομαι βασιλῆα μάτων,
 οἱ δ' αὖ μίαν γυναῖκα, καὶ μίαν πόλιν
 θηρῶντες Ἑλένην, μυρίας ἀπώλεσαν.
 ὃ δ' ἔσρατι γὰρ ὁ σοφὸς ἐχθίστων ὕπερ,
 τὰ φίλτατ' ὤλεσ', ἡδονὰς τὰς οἰκοθεν
 τέκνων ἀδελφῶν δ' αὖτε γυναικὸς ἑνὸς.
 καὶ ταῦθ' ἐκύσσει, καὶ βίᾳ λελησμένης.
 ἐπεὶ δ' ἐπ' αὐτὰς ἦλυθον Σκαμανδρίδης,
 ἔθνησκον, ὃ γῆς ὅρι' ἀποσερῶμενοι,
 ὃ δ' ὕψι πύργῳ πατρίδος· ὅς δ' Ἀρης ἔλοι,
 ὃ παῖδες ἔδον, ὃ δ' ἀμαρτος ἐν χερσὶν,
 πέπλοις συνεσάλησαν, ἐν ξένη δ' ἐγὼ
 κείνται· τὰ δ' οἴκοι, τοῖσδ' ὁμοί' ἐγίνετο.
 χῆραί τ' ἔθνησκον· οἱ δ' ἀπαίδες ἐν δόμοις,
 ἄλλοις τέκν' ἐκθρέφαντες· ὃ δ' ἐπὶ τάφοις
 ἔσθ' ὅστις αὐτ' αἶμα γῆ δωρήσεται.
 ἢ τῶνδ' ἐπαίνον τ' ἔσρατον μ' ἐπάξιον.
 Σιγᾶν ἄμεινον τὰ χρά· μὴ δ' ἢ μῦσά μοι
 γένοιτ' ἀοιδός, ἥ τις ὑμνήσει κηλᾶ.
 Ἦ Τρῶες δ', πρῶτον μὲν καλλίστην κλέος,
 ὕπερ πάτρας ἔθνησκον· ὅς δ' ἔλοι δέον,
 νεκροὶ γὰρ οἴκους φερόμενοι φίλων ὕπο,
 ἐν γῇ πατρώᾳ περιβολὰς ἔχον χθονὸς,
 χερσὶν περιστρέφοντες, ὧν ἐχρῆν ὕπο.
 ὅσοι δ' ἐμὴν θάνατον ἐν μάχῃ Φρυγῶν,
 αἶψα κατ' ἡμᾶρ σὺν δ' ἀμαρτι, καὶ τέκνοις
 ὦκον Ἀχαιοῖς, ὧν ὑπῆσαν ἡδοναί.
 τὰ δ' Ἐκτορός σοι λύπρ' ἀκυσσον ὥς ἔχει.

δόξας

ΤΡΩΑΔΕΣ

Δ' ἔξας ἀνὴρ ἄριστος, οἷχεται θανῶν.
 καὶ τῷ Τ' Ἀχαιῶν ἴξιος ἐξεργάζεται.
 ἧδ' ἦσαν οἵποι, χρηστὸς ὢν, ἐλάνθανεν.
 Γάρις δ' ἔγχευε Τ' Διὸς· γήμας ἢ μὴ,
 σιγῶμενον τὸ κῆδος ἦχεν ἐν δόμοις.
 Φάριν ἢ ἔν χρὴ πόλεμον, ὅστις αὐφρονῇ.
 Εἰδ' εἰς τόδ' ἔλθοι, σέφανος ὕψαυχρὸς πόλει,
 Καλῶς ὀλέσθαι· μὴ καλῶς ἢ, δυσκλέες.
 ὢν ἔνευ' ὅ χρὴ μήτερ οἰκτεῖρην σε γῆν,
 ἢ τὰ μάλ' ἐκτρα· τὸς κ' ἐχθίστους ἐμοί,
 καὶ σοὶ, γάμοισι τοῖς ἐμοῖς διαφθερῶ.
 ὡς ἡδέως κακοῖσιν οἰκῆοις γελᾶς,
 μέλπεις θ', ἂ μέλπῃς, ὅ σαφὴ δέξῃς ἴσως.
 εἰ μὴ σ' Ἀπόλλων ἐξεβάλλωνσε φρένας,
 ἔκην ἀμιαδὶ τὸς ἐμὸς στρατιλάτας
 τοιαῖσδε φήμας ἐξέπεμπες ἀνχθονός.
 ἀτὰρ τὰ σε μνά, καὶ δοκῆμασιν σοφά,
 ὅδ' ἐν τι κρείσσῳ τ' τομίδ' ἐν ἦν ἄρα.
 ὅ κ' μέγιστος Τ' Γαυελλήνων ἀναξ
 Ἀτρείως φίλος παῖς, τῆσδ' ἔρωτ' ἐξαίρετον
 μαινάδος ὑπέστη· καὶ πένης ἢ ἢ μ' ἐγὼ,
 ἀτὰρ λέχος γε τῆσδ' ἂν ὕψι κτησάμην.
 καὶ σοὶ ἢ, ὅ κ' ἀρτίως ἔχεις φρένας,
 ἀργῇ ὀνέσθῃ, καὶ Φρυγῶν ἐπαιέσεις,
 ἀνέμοις φέρεσθαι παραδίδωμ'· ἐπεὶ δέ μοι
 πρὸς ναῦς· καλὸν νύ μοι ματῶ στρατιλάτῃ.
 σὺ δ' ἡνίκα σε Λαρτίῳ χρήσοι τόπος,
 ἄγχι φέρεσθαι· σῶφρονος δ' ἔσθ' ἰατρὶς
 γυναικός, ὡς φασ' οἱ μολόντες Ἴλιον.
 καὶ ἢ δεινὸς ὁ λατρί· τί ποτ' ἔχουσι τῆνομα

==

ΕΥΓΙΓΙΔΟΥ

κήρυκες ἔν; ἀπέχθη μα πάγκοινον βροτοῖς,
 οἱ περὶ τυράννης, καὶ πόλεις ὑπηρεταί.
 σὺ τ' ἐμὴν φῆς μητέρ' ἤς Οδυσσεύς
 ἤξεν μέλαθρα· πῦρ δ' Ἀπόλλωνος λόγος,
 οἴφασιν αὐτ' εἰς ἐμὴν μνησμένον,
 αὐτ' ἔθανεσθαι; τὰλλα δ' ἔκ' ὄνειδιώ.
 δύσηνος· ἔκ' οἶδ' οἶάνιν μένει παθεῖν.
 ὡς χρυσὸς αὐτῷ τὰ μὰ καὶ Φρυγῶν κακὰ
 δόξα πότ' εἶναι· δέκα κ' ἀντλήσας ἔτι
 πρὸς τοῖσιν ἐνθάδ', ἵξεται μόνος πάτραν.
 ἔδ' ἔνδον δ' ἰαυλον ὤκισται πέρας,
 δεινὴ Χάρυβδις, ὡμοβροτορῆβας
 Κύκλωψ, λίγυσις θ' ἡ συνὼν μορφάτρια
 Κίρκη· θαλάσσης δ' ἄλμυρὰ ναυαγία,
 λωτ' ἔρωτες, ἡλὶς θ' ἀγναὶ βόες,
 αἰ σάρκα φωνήσαν ἥσασιν ποτὲ,
 πικρὰν Οδυσσεὶ γῆρυν· ὡς δ' ἡ συντεμῶ,
 ξῶν, ἥσ' ἐς ἄδ'· καὶ Φρυγῶν λίμνης ὕδωρ,
 καὶ ἐν δόμοισι μυρὶ εὐρήσει μολῶν.
 ἀλλὰ τί τὸς Οδυσσεύς ἐξακοντίξω πόνους;
 εἴχ', ὅπως τάχιστα ἐς ἄδ' νυμφίῳ γημώμεθα.
 ἢ κακὸς κακῶς ταφῆσιν νυκτὸς, ἔκ' ἐν ἡμέρᾳ,
 ὦδοιων τι σε μὲν πρᾶπτεν Δαναΐδων στρατηλάτα.
 καὶ μέτοι νεκρὸν φάραγγος θυμὸν θ' ἐκβεβλημένον,
 ὕδατι χεμάρῳ ῥέεσαι νυμφίῳ πέλας τάφου,
 θηρσὶ δώσασιν δάσασθαι τ' Ἀπόλλωνος λάτριν.
 ὦ σέφ' ἡ τῷ φιλάτῃ μοι θεῶν, ἀγάματ' ὄϊα,
 χαίρειτ'· ἐκλέλοιφ' ἑορτὰς, αἶς πάροιθ' ἡγαλλόμην.
 ἴτ' ἀπ' ἐμῷ χρωτὸς σπαραγμοῖς, ὡς ἔτ' ἔσ' ἀγνὴ χροά.
 δῶ θοᾶς αὐραὶ φέρεσθαι σοι· τάδ' ὦ μαντῇ ἄναξ.

πῦ

ΤΡΩΑΔΕΣ

πῶ σκάφος ἢ τῷ στρατιῷ ποτ' ἐμβαίν' μεχρή;
 ἔκείτ' ἂν φθάνοις ἂν αὐρὰν ἰστοῖς καρὰ δολῶν,
 ὥς μίαν τριῶν ἐριννύν τῆσδ' ἐμ' ἐξάξων χθονός.
 χαῖρέ μοι μήτερ· διακρύψης μηδ' ἐν ᾧ φίλη πατρίς
 οἶτε γῆς ἐνερθ' ἀδελφοί, χ' ὧ τέκνων ἡμᾶς πατήρ,
 ἔ μακρὰν δέξεσθ' ἐμ'· ἥξω δ' ἄς νεκρὸς νικηφόρος,
 ἢ δόμους πέρσας Ἀτρεΐδων, ὧν ἀπωλόμην ὕπο.

20 Εὐκλείης γεραιᾶς φύλακες, ἔ δεδόρκατε
 δέσποιναν ὥς ἀναυδὸς εἰς ἄδην πῖτνῃ;
 ἔκ' ἀντιλήψεσθ' ἢ μεθήσεσθ'; ᾧ ἡ καὶ,
 γραιῶν πεσῶσαν ἄρετ' εἰς ὄρθον πάλιν.
 ἐκὰ ἑᾶτέ μ', ἔτσι φίλα τὰ μὴ φίλ' ὧ ἡ ὅραι,
 κῆσθαι πεσῶσαν· πῶ μάτων ἢ ἄξια
 πάχω τε, κ' πέπονθα, καὶ τι πῆσομαι.
 » Ω θεοί, κακὸς ἢ ἀναικάῳ τὸς συμμάχους,
 » Ο μὴ δ' ἔχει τι χῆμα κηλήσκειν θεός,
 » Οταν τις ἡμῶν δυσυχὴ λάβῃ τύχην.
 πρῶτον ἢ ἔν μοι τὰ γὰρ ἐξᾶσαι φίλον.
 τοῖς ἢ κακοῖσι, πλὴν οἴκτον ἐμβαλῶ.
 ἢ μὲν τύραννοι, κείς τ' ὅταν ἐνι μάμην.
 καὶ ταῦθ' ἀριστεύοντ' ἐνι μάμην τέκνα,
 ἔκ' ἀριθμὸν ἄλλως, ἀλλ' ὕπερ τᾶτος Φρυγῶν.
 ἔ τρῶας, ἔ δ' ἑλληνίς, ἔ δ' ἐβάρβαρος
 γυνὴ τέκνα κομπάσειεν ἂν ποτε.
 καὶ κῆν' ἄτ' ἔδον δορὶ πεσόνθ' ἑλληνικῶ.
 τρίχας τ' ἐτμήθην τάσδε πρὸς τύμβον νεκρῶν.
 κ' ἔν φυτὸν ἔρ' ἰάμον, ἔκ' ἄλλων πάρα
 κλύεσθ' ἐκλαυσα, τοῖσδε δ' ἔδον ὄμμασιν
 αὐτὴ κατὰ σφάγ' ἐντ', ἐφ' ἐρ' ἰὼ πυρρῇ
 πόλιν θανῶσαν· ἄς δ' ἐθρεψα παρθένους,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

εἰς ἀξίωμα νυμφίων ἐξαίρετον
 ἄλλοισι θρέψας, ἐκ χειρῶν ἀφῆρέθην.
 καὶ τ' ἐξ ἐκόντων ἐλπίς ὥς ὀφθήσομαι,
 αὐτὴ τ' ἐκείνας ἐκείτ' ὄψομαι ποτε.
 τὸ λοιπὸν ἠθρὺς ἀθλίων κακῶν,
 δὴ λυγρὴ γυνὴ γὰρ εἰς δόμους ἀφίξομαι.
 ἅδ' ἐστὶ γὰρ τῷδε συμφορώτατα,
 τῆτοίς με προσηύκουσιν, ἢ θυρῶν λάτριν
 κληῖδας φυλάσσειν. τ' τεύσσαν Ἑκτορα,
 ἢ σιτοποιῆν, καὶν πέδω κοίτας ἔχειν,
 ῥυσσῶσι νώτοις βασιλικῶν ἐκ δεμνίων,
 τρυχηρὰ περὶ τρυχηλὸν ἡ μένη χροῶ
 πέπλων λακίσματ', ἀδ' ὀκίμ' ὀλβίοις ἔχειν.
 οἱ γὰρ τάλαινα διὰ γάμον μίᾳς ἑνᾶ
 γυναικὸς, οἷων ἔτυχον, ὧν τετάξομαι.
 ὧ τέκνον, ὧ σύ βασιλχε Κασάνδρα, θεοῖς
 οἷας ἔλυσας συμφορὰς ἀνδραμασόν.
 σύ τ' ὧ τάλαινα πᾶ ποτ' ἔξ Πολυξένη;
 ὥς ἔτε μ' ἄρσεν, ἔτε θήλειά πορὰ,
 πολλῶν γενομένων, τ' τάλαιναν ὠφέλῃ.
 τί δ' ἤτ' αὖ μ' ὀρθῶτ' ἐλπίδων ποίων ὕπο
 ἄγετε τὸν ἄβρὸν δ' ἡ ποτ' ἐν Τροίᾳ πόδα,
 νῦν δ' ὄντα δῶλον, στράδα πρὸς χαμαιπετῆ,
 πέτρινά τε κρήδεμν', ὥς περ σὺ ἀποφθαρεῶ,
 δακρύοις καταξανθῆσα; τῶν δ' ὀδαιμόνων
 μηδέν' αὖ νομίζετ' εὐτυχῆν, πρὶν ἀνθάνη.
 ἀμφί μοι ἰλίον ὦ
 Μῦσα, καὶ νῶν ὕμνων
 ἄεισον ἐν δακρύοις
 ὧ δ' αὖ ἐπιτήδειον.

νῦν ἔ

ΤΡΩΑΔΕΣ

νῦν ἂ μέλος εἰς Τροίαν ἰαχέσω,
 τετραβάμονος ὡς ὑπ' Ἀπῆνης
 Ἀργείων ἱλοίμαν
 τάλαινα δοριάλωτος.
 ὅτ' ἔλιπον ἵππον, ὕρᾶνια
 βρέμοντα, χρυσεοφάλαρον, ἔνοπλον
 ἐν πύλαις Ἀχαιοί.
 αἰὶς δ' ἐβόασεν λεῶς
 Τρωάδος ἀπὸ πέτρας σαθῆς,
 ἵτ' ὦ πεπαιμένοι πόνων.
 τόδ' ἱερὸν ἀνάγετε ξόονον
 Ἰλιάδ'· Διογενεὶ κ' ὄρα.
 τίς ὅν' ἐβανέανιδων,
 τίς ὅν' ἡραλὸς ἐκ δόμων;
 μεχαρμένοι δ' αἰοιδᾶς,
 δολιὸν ἔχον ἄταν.
 πᾶσα ἧ γέννα Φρυγῶν
 πρὸς πύλας ὠρμάθη,
 πάντ' ἐν ὕρῃ.
 ξεστὸν λόχον Ἀργείων,
 καὶ δαρδανίαις ἄταν θεῶ δώσων,
 χάριν ἄετος ἀμβρόσια πώλη.
 κλωστὺ δ' ἀμφιβόλοι
 σι λαῖνοισι νεῶς ὥς,
 σκάφος κελαινὸν εἰς ἔδραν
 λαῖνα, δ' ἀπεδάτε φόνια πατρίδι.
 Γαλλάδος θέσαν θεᾶς.
 ἐπὶ ἧ πόνῳ, καὶ χαρᾷ,
 νύχιον ἐπὶ κνέφας παρῆν.
 λίβυς τε λωτὸς ἐκτύπει,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

φρύγιάτε μέλαια· παρθέναι
 δ' αἰετὸν ἀνὰ κρότον ποδῶν,
 βοᾶν τ' ἔμμελπον ὄφρον'· ἐν
 δόμοις ἢ παμφαῖς σέλας
 πυρὸς μ' αἰνὰν αἴγλαν
 ἔδωκεν παρ' ὕπνῳ·
 ἐγὼ ἢ τὰν ὀρεσέραν
 τότ' ἄμφι μέλαθρα παρθένου,
 Διὸς κόραν Ἀρτεμιῶ
 ἔμμελτόμαν χοροῖσι·
 φονία δ' ἀνὰ πόλιν
 βοᾶ κατέχευε περγάμων
 ἔδρας· βρέφι ἢ φίλια περὶ
 πέπλος ἔβαλε ματρί χεῖρας,
 ἔπρη μένας· λόχῳ
 δ' ἐξέβαινεν Ἀρης,
 κόρας ἔργα Γαλαῖδος·
 σφαγὰ δ' ἄμφι βωμοῖσι
 Φρυγῶν, ἐν τε δαιμόνιοις
 καρατόμος ἐρημία νεανίδων,
 σέφανον ἔφερεν Ἑλλάδι κηροτρόφῳ,
 Φρυγῶν πατρίδι πένθει·
 20 Ἐκάβη, λούατος τήνδ' Ἀνδρομάχην
 ξενικοῖς ἐπ' ὄχοις πορθηνομένην·
 παρὰ δ' εἰρεσία μασῶν ἔπεται
 φίλος Ἀσάνναξ Ἑκτορος ἱνίς·
 ἐκὰ ποῖ ποτ' ἀπὸ νῶτοισι φέρη
 δύσανε γύναι, πάρεδρος χαλκίοις
 Ἑκτορος ὅπλοισι, σκύλλοις τε Φρυγῶν
 δοριθηράτοισι,

[οἷσιν]

ΤΡΩΑΔΕΣ

οἷσιν Ἀχιλῆως παῖς φθιώτας,
 σέφεινα δὲ ἀπὸ Τροίας;
 ἄν Ἀχαιοὶ δεσπόται μ' ἄρυσιν. Εἰκά. ἰὼ μοι μοι.
 ἄν τὶ παιᾶν ἐμὸν σενάξεις; Εἰκά. αἶ· αἶ· αἶ· αἶ.
 ἄν τῶνδ' ἀλγέων. Εἰκά. ἰὼ Ζεῦ.
 ἄν κ' συμφορᾶς. Εἰκά. τέκεα.
 = ἄν πρὶν ποτ' ἦμεν.
 εἰκά βέβακεν ὄλβος, βέβακε Τροία. Ἀν. τλήμων.
 εἰκά ἐμῶν τ' ἀγένηα παίδων. Ἀν. φῶ· φῶ.
 εἰκά φῶ δ' ἦτ' ἐμῶν. Ἀν. κακῶν. Εἰκά. οἰκτρά γε τύχα.
 ἄν πόλεως. Εἰκ. ἂ καπνῆται. Ἀν. μολοὶς ὧ πόσι μοι.
 εἰκά βοᾷς τὸν παρ' ἄδῃ παῖδ' ἐμὸν. ὦ μελία.
 ἄν σᾶς δάμκρτος ἄλκαρ. Εἰκά. σὺ τ' ὦ λῦμ' Ἀχαιῶν.
 τέκνων δ' ἐποθ' ἁμῶν πρεσβυγὲς Γρίαμε,
 νόμισαί μ' εἰς ἄδῃ. Χο. οἶδε πόθοι μεγάλοι.
 εἰκά χέτλια τάδε πάχομεν ἄλγῃ.
 Χο οἰχομένους πόλεως. Εἰκά. ἐπὶ δ' ἄλλεσιν ἄλγεα κείῃ)
 ἀφροσύναισι θεῶν.
 ὃ ἢ σὸς γόνος, ἐκφυγεν ἄδαν,
 ὃς λεχέων συγερῶν χάριν,
 ὥλεσε πύργα μα
 Τροίας. αἵματόεντα ἢ θεᾶ
 παρὰ Παλλάδι σώματα νεκρῶν
 γυφὶ φέρειν τέταται.
 ξυγὰ δ' ἦνυσε δ' ἄλγῃ Τροία.
 εἰκά ὦ πατρίς, ὦ μελία,
 καταλειπομέναν σε δακρύω.
 Χο νῦν τέλος οἰκτρὸν ὁρᾷς.
 - εἰκά κατὰ δόμον, ἐνθ' ἐλοχάσθην.
 Χο ὦ τέκν', ἐρημος πόλις. ἀμάτιρ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἀπολήπεθ' ὕμνων.
 ἐκὰ δ' ὅς τοι ἰάλεμος, διὰ τε πένθη,
 δ' ἀκρυά τ' ἐν δακρύων καταλήβεται
 ἀμετέροισι δόμοις· ὁ θανὼν δ' ἐπὶ
 λάθεται ἀλγέων ἀδ' ἀκρυτος.
 χο ὥς ἡδὺ δ' ἀκρυα τοῖς κακῶς πεπονθόσιν,
 θρήνων τ' ὀδυρμῶν, Μῦσά θ' ἡλύπας ἔχει.
 ἀν ὦ μήτερ ἀνδρὸς, ὅς ποτ' Ἀργέων δορὶ
 πλήσους διώλεσ' Ἑκτορος, τὰ δ' ἄσοράς;
 ἐκὰ ὁρῶ τὰ τ' θεῶν· ὥς τὰ μὲν πυργῶσ' ἄνω,
 τὰ μὴ δὲν οἶτα· τὰ δ' ὀκνῶντ' ἀπώλεσαν.
 ἀν ἀγόμεθα λήα σὺν τέκνω· τόδ' ἀγενὲς
 εἰς δ' ἔλον ἦκη, μεταβολὰς τοσάσδ' ἔχον.
 ἐκὰ Τὸ τῆς ἀνάγκης, δεινὸν ἄρτι καὶ π' ἐμῷ
 βέβηκ' ἀποσπασθῆσα Κασάνδρα βίᾳ.
 ἀν φῶν· φῶν ἄλλος τις Αἴας ὥς εἰσὶ δ' αὐτὸς
 παῖδ' ὅς τ' ἐρηνεσῆς νοσῆς δὲ χ' ἄτερα.
 ἐκὰ ὦν γ' ὅτε μέτρον, ὅτ' ἀριθμὸς ἐστὶ μοι
 κακῶν κακῶν· εἰς ἀμιλλαν ἔρχεται.
 ἀν τέθνηκέ σοι παῖς πρὸς τάφῳ Πολυξένη,
 σφαγῆσ' Ἀχιλλέως δῶρον ἀφύχων νεκρῷ.
 ἐκὰ οἱ γὰρ τάλαίνα· τὸτ' ἐκ γ' ὁ μοι πάλας
 Ταλθύβιος ἀνιγμ' ὅσα φῶς ἔπει σάφεις.
 ἀν εἰδὼν νιν αὐτὴ καποβάστα τ' δ' ὄχων,
 ἔκρυψε πέπλοις, καὶ πενοφάμην νεκρὸν.
 ἐκὰ αἰ αἰ τέκνον, σῶν ἀνοσίων προσφραγμάτων.
 αἰ αἰ μάλ' αὖθις ὥς κακῶς διόλλυσαι.
 ἀν ὅλωλεν, ὥς ὅλωλεν· ἀλλ' ὅμως ἐμῷ
 ζώσης γ' ὅλωλεν ἀτυχετέρῳ πότμῳ.
 ἐκὰ Οὐ ταυτὴν ὦ παῖρ βλέπειν, τῷ κατθανόντι.

» Τὸ

ΤΡΩΑΔΕΣ

» Τὸ μὲν, ἃ δὲν τῶδ' ἐνέεισιν ἐλπίδες.
 αὐ ἄκυσον ὡς σοι τέρψιν ἐμβαλῶ φρενί.
 » Τὸ μὴ γενέσθαι, τῶ θανεῖν ἴσον λέγω.
 » Τῷ ξῆν δὲ λυπρῶς, κρῆσθ' ἐστὶ κατθανῆν.
 » Ἀλλ' ἃ δὲν ἔ' κακῶν ἡδὴ μένος.
 » Οὐδ' αὐτὴν ἡσυχίαν, ἃ δὲν δυσυχὲς πεσών,
 » Ὑπὸν ἀλάττει τῆς πάροιθ' αὐτράχειας.
 » Κεῖν δ' ὁμοίως ὡς περ ὅκ' ἰδύσασθαι,
 » Τέθνηκε, καὶ δὲν οἶδε, ἃ δὲν αὐτῆς κακῶν.
 ἐγὼ δὲ τοξάσασθαι, τῆς τ' αὐτοξείας
 λαχῶσα πλεῖον, τῆς τύχης ἡμάρτηνον.
 αὐ καὶ ξιφῶν ὁφρὸν ἐοῖσιν ὀρημένα,
 ταῦτ' ἐξεμύχθον Εὐκτορος κατὰ σέρας.
 πρῶτον μὲν ἐνθα καὶ προσῆ, καὶ μὴ προσῆ
 φόρος γυναιξίν, αὐτὸ τῷτ' ἐφέλκεται
 κακῶς ἀκύνειν, ἥτις ὅκ' ἐνδον μένει.
 τῷτ' παρῆσα πόθον, ἐμὶ μνον ἐν δόμοις,
 ἔσω τε μελάρων νομφάβηλειῶν ἐπη
 ἔκ' ἔσεφρ' ἄν. τὸν ἔνδον διδάσκαλον
 οἰκοῦν ἐχῶσα χρυσόν, ἐξήρην ἐμοί.
 γλώσσης τε σιγῆν, ὅμ' αὐτὸν ἡσυχον πόσει
 παρῆχον ἡδεῖν δ' ἄ με χρῆν νικῶν πόσιν.
 κένω τε νίκη, ὡν ἐχρῆν παρίεναι.
 καὶ τῶνδε κληδῶν ἔς σφάτον μ' ἀχαϊκὸν
 ἐλθῶσ', ἀπώλεσέν μ'. ἐπεὶ ἃ δὲ ἡρέθη,
 Ἀχιλλέως με πᾶς ἐβλήθη λαβῆν
 δάμαρτα δαλάσω δ' ἐν αὐθεντῶν δόμοις.
 καὶ μὲν παρώσας Εὐκτορος φίλον κῆρα,
 πρὸς τὸν παρόντα πόσιν ἀναπύξω φρένα,
 κακὴ φανῶμαι τῶ θανόντι. τὸν δὲ δ' αὐ

ΕΥΡΙΦΙΔΟΥ

συγχ^ωσ', ἐμαυτῆς διαπότεις μισήσομαι.

καὶ τοὶ λέγουσιν ὡς μὴ ὑφ' ὀνόματι χαλᾶ

τὸ δυσμενὲς γυναικὸς ἢ ἀνδρὸς λέχος.

• Ἀπέπλυσ' αὐτ^{ον}, ἥτις ἄνδρα τὸν πάρος

Καινοῖσι λέντροις ἀποβαλῶσ', ἄλλον φιλεῖ.

ἀλλ' ὁδὲ πῶλος, ἥ τις ἀνδραγαθῇ

τῆς συντραφίσσης, ῥαδίως ἔλκει ζυγόν.

πάντοι τῷ θηριῶδες, ἀφθογγόν τ' ἔφυ,

ξυνέση τ' ἄχρησον, τῇ φύσει τε λήπεται.

σε δ' ὦ φίλ' Ἑκτορ, εἶχον ἄνδρ' ἀρηδύντα μοι,

ξυνέσει, γένει, πλῆτῳ τε, καὶ ἀνδράγα μέγαν.

ἀκήρατον δ' ἔμ' ἐκ πατρὸς λαβὼν δόμων,

πρῶτος ὁ παρθένοιον ἐξούλω λῆχος.

καὶ νῦν ὁλωλας καὶ σὺ, ναυαγῆσαι δ' ἐγώ

πρὸς Ἑλλάδ' αἰχμάλωτος ἦς δ' ὅλον ζυγόν·

ἀρ' ὅτι ἐλάσσω τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν καὶ τῶν

Πολυξένης ὀλεθρος, ἣν κατασένης;

Εμοὶ ἅ ὃ πασι λείπεται βροτοῖς,

29 ὕνεστιν ἐλπίς· ὅτι κλέπτομαι φρένας

Πράξεν τι κεδνόν. ἡδὺ δ' ἐστὶ, καὶ δοκίμ.

χο εἰς ταύτην ἡκεις συμφορας θρηνῶσα)

ἡ σὸν, διδ' αἰσθεῖς μ' ἐν θαλάματων κυρῶ.

ἐκὰς αὐτῇ ἢ ὅπωνάος ἡσέβην σκάφος,

γραφῇ διδῶσα, κ' κλύουσ' ἐπίσταμαι.

Ναυταις κ, ἢν τι μετριος ἡ χειμῶν φερην,

Προθυμίαν ἔχουσι σωθῆναι πόνων.

Ο μ, παρ οίαχ, οδ' επι λαιφεσιν βεβως,

Ο δ' ἀντλων εἰργων ναος ἦν δ' ὑπερβαλή.

Πολύς τ' ἀρχαῖος πόντος, ἐνδ' ὄντες τύχη,

Γαργααν αυτης κυματων ε'ρομημασιτ.

ΤΡΩΑΔΕΣ

ἔτῳ ἢ καὶ ἧ· πολλὰ ἔχουσα πῆματα,
 ἄφθογγός εἰμι· καὶ παρῆς, ἐὼ σῶμα·
 νικᾷ δ' οὐκ θεῶν με δύστηνος κλύδων·
 ἀλλ' ὦ φίλη παῖ, τὰς καὶ Ἑκτορος τύχας,
 ἔασον· ἔμην, δάκρυά νιν σώσῃ τὰ σά·
 τίμα ἢ τὸν παρόντα δεσπότην σέθεν,
 φίλον διδύσκον δέλεαρ ἀνδρῶν τρόπων·
 καὶ δρᾷς τὰ δ' εἰς τὸ κοινόν, ἀφρανεῖς φίλος,
 καὶ παῖδα τόνδε παιδὸς, ἐκθρέφεις ἄν,
 Τροίης μέγιστον ὠφέλημ'· ἴν' οἵ ποτε
 ἐξ ἧ γενόμενοι παῖδες, Ἰλίον πάλιν
 κατοικήσειαν, καὶ πόλις γένοιτ' ἔτι·
 ἀλλ' ἐν λόγῳ δ' ἄλλος ἐμβαίνει λόγος·
 τίν' αὖ δέδορκα τόνδ' ἀχαιῶν λάρνιν
 σείχοντα, καὶ νῶν ἄγγιλον βυλὰ μάτων;
 ταλ Φρυγῶν ἀρίστου πρὶν ποθ' Ἑκτορος δάμαρ,
 μή με συζήσης· ἔχ' ἐκὼν δ' ἄγγελῳ,
 Δαναῶν τε κοινὰ, Πελοπιδῶν τ' ἀγγέλματα·
 ἂν τίδ' ἐστίν, ὥς μοι φροσμίῳν ἄρχῃ κακῶν;
 ταλ ἔδοξε τόνδε παῖδα, πῶς ἔπω λόγον;
 ἂν μῶν δ' ὅτ' αὐτὸν δεσπότην ἡμῖν ἔχῃ;
 ταλ ἔδῃς Ἀχαιῶν τῷδε δεσπόσει ποτέ·
 ἂν ἀλλ' ἐνθάδ' αὐτὸν λήψανον Φρυγῶν λιπῇ;
 ταλ ἔκ' οἶδ' ὅπως σοι ῥαδίως ἔπω κακὰ·
 ἂν ἐπὶ νῆσ' αἰδῶ· πλὴν ἔαν λέρῃς καλὰ·
 ταλ κτείνεσι σὸν παῖδ', ὥς πύθῃ κακὸν μέγα·
 ἂν οἵ μοι γάμων, τόδ' ὥς κλύω μείζον κακόν·
 ταλ νικᾷ δ' Ὀδυσσεὺς ἐν Πανέλλησιν λέγων·
 ἂν αἰ αἰ μάλ'· ἔκ' ἐκ' μέτρια πάχομεν κακὰ·
 ταλ λέξας ἀρίστου παῖδα μὴ τρέφειν πατρός·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἂν τοιαῦτα νικήσει τ' αὐτὸ πέρι.
 τὰ λ' ῥίψαι ἢ πύργων δ' ἴσφει τρωϊκῶν ἄπο.
 ἀλλ' ὥς γενέσθαι, ἢ σοφωτέρα φανῇ,
 μήτ' ἀντέχεσθ' ἢ δ' αὖ γένως δ' ἄλλῃ κακῶς.
 μήτε σθένεσσαι, μηδὲν ἰσχύειν δόκει.
 ἔχεις δ' ἀλκὴν ὅσα μὴ σκοπεῖν ἢ χρεῖ.
 πόλις τ' ὅλωλε, καὶ πόσις κρατὴ ἢ σύ.
 ἢ μῆς τε πρὸς γυναῖκα μάρνασθαι μίαν,
 οἴοιτε, τῶτων ἐνὲν ὅ μάχης ἐρᾶν.
 ὅδ' αἰχρὸν ὅδ' ἐν, ὅδ' ἐπίφθονόν σε χρεῖ.
 ὅ τ' αὖτ' Ἀχαιοῖς βέλομαι ῥίπτειν ἄρας.
 ἢ γὰρ τι λῆξις ὧν χολώσεται στραῖς,
 ὅτ' ἂν ταφοῖν παῖς ὅδ', ὅτ' οἴκῳ τύχοι.
 σιγῶσα δ' ὅτε τὰς τύχας κεντημένη,
 τ' τῶδε νεκρὸν ἐν ἄβαπτον ἀνλίποις,
 αὐτὴ τ' Ἀχαιῶν προμενεσέρων τύχοις.
 ἂν ὧ φίλτατ', ὧ περισπᾶτι μνηστῆς τέκνον,
 θανῇ πρὸς ἐχθρῶν, μητέρ' ἀθλίαν λιπών.
 ἢ τὸ πατὴρ δέ σ' ἀγένη ἀποκτενεῖ,
 ἢ τοῖσιν ἄλλοις γίνετα σωτηρία.
 τόδ' ἐσθλόν, ἐν ᾧ καὶ ῥὸν ἦλθέ σοι πατὴρ.
 ὧ λέντρα τὰ μάδυσυχῆτε, καὶ γάμοι.
 οἷς ἦλθον εἰς μέλαθρον Ἑκτορός ποτε,
 ὅχως σφάγιον Δαναΐδαις τέξουσ' ἐμὸν,
 ἀλλ' ὥς τύραννον Ἀσιάδος πολυπόρου.
 ὧ παῖ, δακρύεις; αἰσθάνη κακῶν σέθεν;
 τί με δ' ἐδραξαί χερσὶ, καὶ ντέχη πέπλων,
 νεοσὸς ὥσπερ, πτέρυγας ἢς πιτνῶν ἐμάς;
 ἐν ἔσιν Ἑκτωρ κλεινὸν ἀρπάσας δόρυ,
 γῆς ἐξανελθὼν, σοὶ φέρων σωτηρίαν.

ΤΡΩΑΔΕΣ

ὅσυχ' ἔνευ πατρός, ὅς ἰχὺς Φρυγῶν.
 λυγρὸν ἢ πῆδ' ἢ μ' ὅς τ' ἀχιλὸν ὕψ' ἔθεν
 πεισὼν ἀνόικτως, πνῦν μ' ἀπορρήξεις σέθεν.
 ὦ νέον ὑπαγκάλισμα μητρὶ φίλτατον.
 ὦ χρωτὸς ἡδὺ πνῦνμα· διακνήεις ἄρα
 ἐν σπαργάνοις σε μάσος ἐξέθρεψ' ὅδε.
 μάτην δ' ἐμόχθεν, ἢ κατεξάνθην πόνοις.
 νῦν δ' ἄποτ' αὖθις, μητέρ' ἀσάξω σέθεν.
 πρόσπιπτε τέκε' ἔσαν· ἀμφὶ δ' ὠλένας,
 ἔλιν' ἐμοῖς νῶτοισι, ἢ σὺ μ' ἄρ' ἔμοσον.
 ὦ βάρβαρ' ἐξυρόντες Ἕλληνες κακὰ,
 τί τόνδε παῖδα κτείνειτ' ὕδ' ἐν αἵτιον;
 » Ω τυνδάρειον ἔρνος, ὅς ποτ' ἦ Διός.
 » πολλῶν δὲ πατέρων φημί σ' ἐκπεφυκέναι.
 » ἀλάστορος ἢ πρῶτον· εἴτα ἢ, φθόνος,
 » φόνος τε, θανάτος θ', ὅσα γ' ἡτρεφείη κακὰ.
 » ὅ γάρ ποτ' αὖχ' ὦ Ζηνά γ' ἐκφύνασ' ἐγὼ,
 » πολλοῖσι κῆρα βαρβάροισι, Ἕλλησιν τε.
 » ὅλοιο· καλλίστων δ' ὁμμάτων ἀπο,
 » αἰχρῶς τὰ κλεινὰ πεδὶ ἀπώλεσας Φρυγῶν.
 ἄγετε· φέριτε· ῥίπτετ', εἰ ῥίπτεν δοκεῖ.
 δαίνυσθε τῶδε σάρκας· ἐκτε δὲ θεῶν
 διολλύμεσθε, παιδὶ τ' ὅδ' ὀδυρμένοισιν
 θάνατον ἀρῆξαι· κρύπτετ' ἄθλιον δέ μας,
 ἢ ῥίπτετ' εἰς ναῦν ἐπὶ καλὸν δ' ἔρχομαι,
 ὑμέναιον, ἀπολέσασα τὴν μαυτῆς τέκνον.
 χ^ο τάλανα Τροία· μυρίους ἀπώλεσας
 μῖας γυναῖκας, ἢ λέχους συγγ' ἡμῶν.
 ἀν' ἄγε παῖ, φίλιον πρόσφθιγμα μεθεῖς
 μητρὸς μογεράς, βαῖνε πατρώων

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πύργων ἐπ' ἄκρας σφάντας, ὅθι σοι
 πνῦμα μεθῆναι ψῆφος ἐκράνθη·
 λαμβάνετ' αὐτόν· τὰ δ' τοιαῦτα χρὴ
 κηρυκῶν, ὅστις ἄνοικτος,
 ἢ ἀναιδέας, τῆς ὑμετέρας
 γνώμης μᾶλλον φίλος ἐστίν·
 ἐκὰ ὦ τέκνον, ὦ παῖ παιδὸς μογεῖν,
 συλῶμεθα σὴν ψυχὴν ἀδίκως
 μήτηρ, ἢ γὰρ τί πάθω; τί σ' ἐγὼ
 δύσμορε δράσω; τάδε σοι δίδομεν
 πλήγματα κρατὸς, σέρνων τε κτύπος·
 τῶνδε κ' ἄρχομεν· οἱ ἐγὼ πόλεως·
 οἱ μοι δ' ἐθέθεν· τί κ' ἔκ' ἔχομεν;
 τίνος ἐνδέομεν, μὴ δ' πανσυνδία
 χωρῆν ὠλέθρου διὰ παντός;
 Χι μελίσσοτρόφῃ Σαλαμῖνος
 ὦ βασιλῆα Τελαμῶν, νᾶσον
 περικύμονος οἰκήσας ἔδραν,
 τᾶς ἐπικεκλημένας
 ὄχθοις ἱεροῖσιν ἐλαίας
 πρῶτον ἐδείξε κλάδον γλαυκᾶς, Ἀθῆνα
 ἑρᾶνιον σέφχον,
 λιπαρᾶσι κῆρμον Ἀθῆναις,
 ἔβας ἔβας τοξοφόρῳ
 συναρισεύσων ἄμ' Ἀλκμήνης γόνυ,
 Ἴλιον Ἴλιον ἐκπέρσων,
 πόλιν ἁμετέραν,
 τοπάρσιθ', ὅτ' ἔβας ἀφ' Ἑλλάδος·
 ὅθ' Ἑλλάδος ἄγαγε πρῶτον

ΤΡΩΑΔΕΣ

ἄνθος ἀτυξόμενος πύλων.
 Σιμόεντι δ' ἐπ' ὕρεια πλάταν
 ἔχασε ποτοπόρον,
 κηναύδετ' ἀνήτατο πρυμναῖν,
 κηχερός ἀσυχίαν ἐξεΐλεταῶν,
 Λαομέδοντι φόνον,
 κανόνων τυκίσματα Φοίβη.
 πυρὸς ἢ φοίνικι πνοᾷ
 καθελὼν Τροίας ἐπόρθησε χθόνα.
 δῖς ἢ θυοῖν πιτύλοιν τέχῃ
 περὶ δαρδάνας,
 φονία κατέλυσεν αἰχμά.
 μάταν ἄρ' ὦ χρυσέαις
 ἦν οἶνοχόαις ἀβρὰ βαινῶν
 Λαομέδοντεε παῖ,
 Ζηνὸς ἔχεις κυλίκων
 πλήρωμα καλλίστην λατρήαν.
 αἶ ἢ σὲ γηναμένα Τροία,
 πυρὶ δάεταί.
 ἦ ἴονες ἄλλαι ἶχον, δῖον οἶ
 ῶνός ὑπὲρ τοκέων βοᾷ.
 αἶ τί, ἀνὰ τορας.
 αἶ ἢ, παῖδας· αἶ ἢ,
 ματέρας γεραίας.
 τὰ ἢ σὰ δροσόμεντα λυτρά,
 γυμνασίων τε δρόμοι βεβᾶ
 σιν· σὺ ἢ πρόσωπανεαρά
 χάρισι παρὰ Διὸς θρόνοισ
 καλλιγάλανατρέφεις.
 Γριάμοιο ἢ γαῖαν

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Ἑλλὰς ὤλεσ' αἰχμὰ
 ἔρωσ' ἔρωσ', ὅς παρὰ
 δαρδάνια μέλαθρά ποτ' ἦλθες,
 ὕραν ἰδαίσι μέλων.
 ὥς τότε καὶ μεγάλως
 Τροίαν ἐπύργωσας, θεοῖσιν
 κῆδος ἀναψάμενος.
 καὶ ἔν Διός
 ὄνειδος, ὅτι ἔρω,
 καὶ τὰσδε λουκοπῆρες
 αἰμέρας φίλας βροτοῖς
 φέρως ὁλοὺν,
 ἧδε γαῖαν· ἧδε
 περγάμων ὀλεθρον,
 τεκνοποιὸν ἔχουσα τὰσδε
 γαῖς πόσιν ἐν θαλάμοισιν, ὃν
 ἀστέρων τέθριππος ἔλαβε
 χρύσεος ὄχος ἀναρπάσας,
 ἐλπίδα γὰρ πατρίᾳ
 μεγάλην· τὰ θεῶν καὶ
 φίλτρα, φρεσὶ Τροίᾳ.
 μετὰ καλλιφεγγὲς ἡλίου σέλας τόδε,
 ἐν ᾧ δάμαρτα τέ μιν χερῶσσομαι
 Ἑλένην· ὃ καὶ πολλὰ μοχθήσας ἐγώ,
 Μενελάος ἦμι, καὶ στρατὸν μάχαι' ἰκόν.
 ἦλθον καὶ Τροίαν ὅχ' ὅσον δοκῶσί με
 γυναικὸς ἔνεκ', ἀλλ' ἐπ' ἄνδρ', ὅς ἐξ ἐμῶν
 δόμων δάμαρτα ξυναπάτης ἐλήσατο.
 κῆνος καὶ ἔν δίδωκε σὺν θεοῖς δίκην,
 αὐτὲς τε, καὶ γῆ δορὶ πεσῶν ἑλληνικῶν.
 ἦ καὶ

ΤΡΩΑΔΕΣ

ἤκω ἢ τ' ἀλκίαναν ἔκ' ἡδέως
 ἔνεμα δάμαρτος, ἢ ποτ' ἦν ἐμὴ, λέγω,
 ἄξων· δόμοις ἔκ' τοῖσδ' ἐν ἀχμαλωτικοῖς,
 κατιρίθνηται Τρωάδων ἄλλων μέτα·
 οἵ περ ἔκ' αὐτ' ἐξεμύχθησαν δορί,
 κτανεῖν ἐμοῖν ἐδοσαν· ἥ τε μὴ κτανῶν,
 θέλοι μ' ἀγεσθαι πάλιν ἐς Ἀργεῖαν χθόνα·
 ἐμοὶ δ' ἐδοξε πῶν καὶ ἐν Τροίᾳ μόρον
 Ἑλένης ἔασσαι, ναυπόρῳ δ' ἄγειν πλάτῃ
 ἑλληνίδ' ἥς γῆν· κατ' ἐκ δ' εἶναι κτανῆν
 ποιῆς, ὅσοι τεθνήσκουσιν ἐν Ἰλίῳ φίλοι.
 ἀλλ' ἅα χωρεῖτ' ἥς δόμοις ὅπλων·
 κομίζετ' αὐτ', τῆς μισαιφονωτάτης
 κόμης ἐπισπᾶσαντες· ἔρισι δ' ὅταν
 πνοιᾷ μόλωσι, πέμφομέννιν Ἑλλάδα·
 ἐκὰς Ωγῆς ὄχημα, κατὰ γῆς ἔχων ἑδραν,
 20 Οὐτις ποτ' εἰσὺν δυσόπαστος εἰδέναι
 20 Ζῆς, εἴτ' ἀνάγκη φύσεος, εἴτε νῦν βροτῶν,
 20 Προσηξάμην σε· πάντα ἔκ' δ' ἀφ' ὅφρ'
 βαίνων κελύβει, κατὰ δ' ἵκην τὰ θνήτ' ἄγεις·
 με τίδ' ἐστὶν εὐχὰς, ὥς ἐκαίνισας θεῶν;
 ἐκὰς αἰνῶ σε Μενέλα', ἥ κτανῆς δάμαρτα σὴν·
 ὄρων ἢ τήνδε, φῶντε, μή σ' ἔλη πόσῳ·
 αἶρῃ ἔκ' ὀμματ' ἀνδρῶν· ἐξαιρεῖ πόλεις·
 πίμπρῃσι δ' οἴκους· ὧ δ' ἔχει κηλήματα·
 ἐγὼ νιν οἶδα, καὶ σὺ, καὶ οἵ τε πονθότες·
 ἐλέ Μενέλαε, φροῖμιον καὶ ἄξιον φέβει
 τόδ' ἐστ'· πρὶς ἔκ' χερσὶ προσσόλων σέθεν,
 βία πρὸ τῶνδε δωμάτων ἐκπέμπομαι·
 ἀτὰρ χερδὸν καὶ οἶδά σοι μισυμένη,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ὅμως δ' ἔρεσθαι βύλομαι· γινώμαι τίνες
 Ἑλλησι, καὶ σοί, τῆς ἐμῆς ψυχῆς περὶ;
 με ἔκ' ἄκριβες ἦλθες, ἀλλ' ἅπας στρατὸς
 κτανῆν ἐμοὶ σ' ἐδωκεν, ὅν περ ἠδ' ἴκῃς.
 ἐλέ ἐξεστὶν ὅν πρὸς ταῦτ' ἀμείψασθαι λόγῳ,
 ὡς ὁ διναιῶς, ἦν θάνῳ, θανὸν μεθεῖς;
 με ἔκ' ἄλγος ἐλήλυθ', ἀλλὰ σε κτανῶν.
 ἐπὶ ἄκυσσον αὐτῆς, μὴ θάνῃ τῷδ' ἐνδεῆς
 Μενέλαε, καὶ δὸς τὸς ἐναντίους λόγους
 ἡμῖν κατ' αὐτῆς. τὶ δ' ἐν Τροίᾳ κτανῶν
 ἔδ' ἐν κἀτοιοῖθα· συντεθεὶς δ' ὁ πᾶς λόγος
 κτενῆνιν ἔπῳ, ὥστε μηδαμῶς φυγεῖν.
 με χολῆς τὸ δῶρον· εἴ ἢ βέλεται λείπειν,
 ἐξεστὶ· τὶ σὼν δ' ἔνεχ' ὡς μάθῃ λόγων,
 δώσω τόδ' αὐτῇ· τῇσδε δ' ἔδωκα χάριν.
 ἐλέ ἴσως με καὶν ἄν, καὶν κακῶς δόξω λείπειν,
 ἔκ' ἀνταμείψῃ, πολεμίαν ἡγούμενος.
 ἐγὼ δ' ἄσ' οἶδα διὰ λόγων ἰόντ' ἐμῷ
 κατηγορήσειν, ἀντιθῆσ' ἀμείψομαι
 τοῖς σοῖσι τὰ μὰ, καὶ τὰ σ' αἰτιάματα.
 πρῶτον γὰρ Ἀρχὰς ἔτεκεν ἠδὲ τὴν κακῶν,
 Γάρῃν τεκνύσα· δεύτερον δ' ἀπώλεσεν
 Τροίαν τε, καὶ μὲ πρῆσβυς, ἔκτανων βρέφος,
 δαλὺ πικρὸν μίμημ' Ἀλέξανδρον ποτε.
 ἐνθεν δ' ἐπὶ τοῖσι πᾶκυσσον, ὡς ἔχει.
 ἐκρινε τριῶν ξυγῶς ὅδε τριῶν θεῶν.
 καὶ Παλλάδος γὰρ ἦν Ἀλεξάνδρῳ δόσις,
 Φρυγίᾳ στρατηγῶνθ' Ἑλλάδ' ἐξανιστάναι.
 Ἡραθ' ὑπέχετ' Ἀσιάδ', Εὐρώπης θ' ὄρος,
 τυραννίδ' ἔξειν, ἧσφ' ἐκρίνεεν Γάρῃς.

Κύπρις

ΤΡΩΑΔΕΣ.

Κύπρις δὲ τὸ μὲν ἦδος ἐκπαλαμένη,
 δῶσιν ὑπέχετ', ἣ θεὰς ὑπεκδράμοι
 κάλλει, πὺν ἐνθένδ' ὥς ἔχει σκέφαι λόγον.
 νικᾷ Κύπρις θεὰς· καὶ τοσόνδ' οὐ μὲς γάμος
 ὤνησεν Ἑλλάδ'. ὅ κ' κρατεῖσθ' ἐν βαρβάρων,
 ὅτ' ἦς δόρυ σκεπέντες, ὅ τυραννίδι.
 αἶδ' αὐτὴν ἔχουσεν Ἑλλὰς, ὥλ' ἐμην ἐγὼ,
 ἀνδροφίᾳ πραθεῖσα, καὶ νειδίξομαι.
 ἐξ ὧν ἐχρῆν με σέφανον ἐπὶ κάρα λαβῆν.
 ὅτω με φήσεις αὐτὰ τὰν ποσσὶν λέγην,
 ὅπως ἀφώρμισθ' ἐν δόμων ἑσῶν λάβρα.
 ἦλθ' ἔχ' ἰ μικρὰν θεὸν ἔχων αὐτῷ μέτα,
 ὅτ' ἦσδ' ἀλάστωρ, ἦτ' Ἀλέξανδρον θέλεις
 ἐνόματι προσφωνεῖν νιν, ἦτε καὶ Γόριν,
 ἃν ὧ κακίσει, σοῖσιν ἐν δόμοις λιπὼν,
 Σπάρτης ἀπῆρας νῆι, Κρησίαν χθόνα.
 εἶεν ὅ σ', ἀλλ' ἐμὰν τ' ἐπὶ τῷ δ' ἐρήσομαι.
 τί δ' ἂν φρονέσῃ γ' ἐν δόμων ἅ μ' ἐσπόμην,
 ξένω προδῶσα πατρίδα, καὶ δόμους ἐμὰς;
 τ' θεὸν κόλαζε, καὶ Διὸς κρήνων γενῶ,
 ὅς τ' ἡ ἄλλων δαιμόνων ἔχει κράτος,
 κήνης ἡ δ' ὅλος ἐστ'· συγγνώμη δ' ἐμοί.
 ἐνθεν δ' ἔχουσιν αὖ εἰς ἐμὴν ἀπρεπὴ λόγον.
 ἐπὶ θανάων γῆς ἦλθ' Ἀλέξανδρος μυχῶς,
 χρῆν μ' ἡνίκα ὅ κ' ἦν θεοπόνητά με λέχῃ,
 λιπῶσαν οἶκός, ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολῆν.
 ἔσπονδον αὐτῷ τῷτο· μάρτυρες δέ μοι
 πύργων πυλωροί, καὶ πότι χείων σιοποί,
 οἱ πολλὰ κίς μ' ἐφῶρον ἐξ ἐπάλξεων
 πλεκτάσιν εἰς γῆν σῶμα κλέπυσαν τόδε.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

βία δ' ὀκναῖός μ' ἔτος ὀρπάσας πόσις
 Διήροβος, ἄλοχον ἔχεν ἀκόντων Φρυγῶν.
 πῶς ἔν' ἔτ' ἂν θνήσκοι μ' ἂν ἐνδίκως πόσι,
 πρὸς σὺ δικάως, ἣν ὁ ἦ, βία γὰρ μεῖ,
 τὰ δ' οἶκοθεν ἦν, ἀντὶ νικητηρίων,
 πικρῶς ἐδύλουσ' ; ἣ ἢ τ' θεῶν κρατῆρ
 βύλει, τὸ χρεῖζεν ἀμαθείς ἐστ' ἔτι τόδε.
 20 βασιλεί, ἀμυνον σοῖς τέκνοισι, καὶ πάτρα,
 πειθὼ διαφθέρουσα τῆσδ', ἐπεὶ λέγει
 καλῶς καὶ ἔργος ἔσα· δεινὸν ἔν' τόδε.
 21 καὶ ταῖς θεαῖσι πρῶτα σύμμαχος γενήσομαι,
 καὶ τήνδε δέξω μὴ λέγουσαν ἑνδίκῃ.
 ἐγὼ δ' Ἡραν, παρθένον τε Γαλλάδα,
 ἔκ' ἣς τοσῶτον ἀμαθείας ἐλθὲν δοκῶ,
 ὥσθ' ἢ ἦ, Ἀργος βαρβάροις ἀπημπούρα,
 Γαλλὰς δ' οὐθύναις Φρυγῇ δολοῦν ποτὲ,
 αἰ παιδισσῶσι, καὶ χλιδῇ μορφῆς πέρι,
 ἦλθον πρὸς Ἰδιν· τῷ, δ' ἔνεκ' ἂν θεῶ
 Ἡρα, τοσῶτον ἔχεν ἔρωτα καλλονῆς.
 πότερον, ἀμείνον' ὥς λάβη Διὸς πόσιν,
 ἢ γάμον Ἀθινᾶ θεῶν τινος περὶ μένῃ,
 ἢ παρθενίαν πατρός ἐξητήσατο,
 φάουσα λέντρα, μὴ' μαθεῖς ποιεῖ θεῶς,
 τὸ σὸν κακὸν κοσμεῖσθαι· μὴ πείσης σοφῆς.
 Κύπριν δ' ἔλεξας· ταῦτα δ' ἔλεως πολὺς,
 ἐλθεῖν ἐμῷ ξύν παιδὶ Μενέλειω δόμοις.
 ἔκ' ἂν μένσ' ἂν ἡσυχός γ' ἐν ἔραν ὦ
 αὐταῖς Ἀμύκλαις ἦγαγε πρὸς Ἰλιον.
 ἦν οὐ μὸς ὅς καλλος ἐμπρεπέστατος,
 ἑσὸς δ', ἰδὼν νιν νῦν, ἐποιήθη Κύπρις.

τὰ

ΤΡΩΑΔΕΣ

• τὰ μῶρα δ' πάντ' ἐστὶν Ἀφροδίτῃ βροτοῖς.
 • κ' ἔτ' ἐνὶ μ' ἰρῶς ἀφροσύνης ἀρχή θείας.
 ὃν εἰσὶ δ' ὅσα βαρβάροις ἐσθίμασι,
 χρυσῶ τε λαμπρὸν, ἐξεμαργῶθης φρένας·
 ἐν μὲν δ' Ἀργεῖ, μίκρ' ἔχουσ' ἀνεσρέφει.
 Σπάρτης δ' ἀπαλλοχθείσα, τ' Φρυγῶν πόλιν
 χρυσῶ ῥέουσιν ἡλιπίας κατακλύσιν.
 δαπάναισιν· ὅδ' ἦν ἱκανά σοι τὰ Μενέλεω
 μέλαθρ' αἰσάσας ἐγκαθυβρίξεν τρυφῆς.
 εἶεν βίᾳ δ' παῖδα φῆς ἀρεῖν ἐμὸν.
 τίς Σπαρτιατῶν ἦθετ', ἢ ποῖαν βοήν
 ἀνωλόλυξας Κέστρος νεανίᾳ,
 τὸ συνέχυστ' ἐπ' ὄντος ὅ κατ' ἄσρ' ἄπω;
 ἐπεὶ δ' Τροίαν ἦλθες, Ἀργεῖοι τέ σε
 κατ' ἶχνος, ἦν δ' ὁριπετής ἀγωνία.
 ἢ μὲν τὰ τῶδε κρήνων ἀγγέλοιτό σοι,
 Μενέλαον ἦνεις, παῖς ὅπως λυποῖτ' ἐμὸς,
 ἔχων ἔρωτος ἀνταγωνισὴν μέγαν.
 ἢ δ' ἀντυχοῖεν Τρῶες, ὅδ' ἐν ἦν ὅδε.
 ἢς δ' τὴν τύχην δ' ὀρώσα, τὸτ' ἤσκεις, ὅπως
 εἴποι ἄμ' αὐτῇ, τῇ ρετῇ δ' ὅκ' ἤθελες.
 ἡἄπειτα πλεκταῖς, σῶμα σὸν κλέπειν λέγεις,
 πύργων καθιῆς, ὥς μένος ἀκυσίως.
 πῦρ δ' ἦτ' ἐλήφθης, ἢ βρόχος ἀρτωμένη,
 ἢ φάλαγον θήγης; ἀγενναῖα γυνή
 δράσειεν ἂν, ποθ' ὅσα τὴν πάρος πόσιν.
 καί τοι γ' ἐνουθέτην σε πολλὰ πολλάκις.
 ὦθύρατερ, ἔξελθ'· οἶδ' ἐμοὶ παῖδες, γάμψαν
 ἄλλος γὰ μῦσι σέδ' ἐπὶ νῆας ἀχαιϊκὰς
 πέμψω συνεκκλέψασα· κ' παῦσον μάχης

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Ἕλληνας, ἡμᾶς τ' ἀλλὰ σοι τόδ' ἦν πικρόν·
 ἐν τοῖς Ἀλεξάνδρῃ καὶ ὕβριξ δόμοις,
 καὶ προσκυνῆσθαι βαρβάρων ὑπήβητες·
 μεγάλα δ' ἦν σοι καὶ πρὸ τοῖσδε, σὸν δέμας
 ἐξήλθες ἀτηνῆσά, καὶ βλεψας πόσει
 τὸν αὐτὸν αἰθέρ' ὧ κατὰ πύσσον κῆρα,
 ἦν χρῆν ταπεινὴν ἐν πέπλων ἱερήτοις
 φρίκη τρέμυσσαν κρᾶτ' ἀπεσκυθισμένην
 εἰλθεῖν, τὸ σῶφρον τῆς ἀναιδείας πλέον
 ἔχουσιν ἐπὶ τοῖς πρόσθεν ἡμαρτιμένοις·
 Μενέλα', ἵν' ἔδῃς δι' τελευτήσω λόγον,
 σιφάνωσον Ἑλλάδ' ἀξίως τήνδε κτανών·
 σάυτ' ἔννομον ἢ τόνδε ταῖς ἀλλασι θῆς
 γυναιξὶ, θνήσκῃν, ἥ τις ἂν προδῶ πόσιν·
χο Μενέλαε, προγόνων ἀξίως τε, δόμων τε σῶν,
 τίσαι δάμαρτα, καὶ φελῶ πρὸς Ἑλλάδος,
 τὸ δῆλ' ἵπ' αὐγυῆς ἐχθροῖς φατῆς·
με ἐμοὶ σὺ συμπέπῳκας εἰς ταυτὸν λόγον,
 ἐκασίως τήνδ' ἐκ δόμων ἐλθὲν ἐμῶν,
 ξένας ὅς σ' ἀνᾶς· χ' ἢ Κύπρις κόμπη χάριν
 λόγοις ἀνῆται· βᾶινε λανσῆρων πέλας·
 πόνης δ' Ἀχαιῶν ἀπόδος ἐν μικρῷ μακρῶς
 θανῶς, ἵν' ἔδῃς μὴ καταιχύνειν ἐμέ·
ἐλέ μὴ, πρὸς σέγονάτων, τὸ νόσον τὸ τ' θεῶν
 προδῆς ἐμοὶ, κτάνης με· συγγίνωσκε δέ·
ἐκά μήδ' ὅς ἀπέκτειν', ἥδε συμμάχης προδῶς·
 ἐγὼ πρὶ κείνων, καὶ τέκνων σε λίσσομαι·
με παῦσαι χεραῖά· τῆσδε δ' ἐκ ἐφρόντισα·
 λέγω ἢ προασόλοισι πρὸς πρύμνας νεῶν,
 τήνδ' ἐκ κομίσῃν, ἐν θανάτῳ σπλήσεται·
 ἐκά μύ

ΤΡΩΑΔΕΣ

ἐκὰ μὴ νυν νεὼς σοι ταυρὸν εἰσβήτω σκάφος·
 με τίδ' ἐστ' μῆξον βρῖθος, ἢ πάρος γ' ἔχῃ;
 ἐκὰ Οὐκ' ἐς ἐρασῆς, ὅστις ἔκ' ἀφ' ἡλῆς.
 με ὅπως ἂν ἐκβῇ τ' ἐρωμένων ὄνῃς.
 ἔσται δ' ἂν βύλῃ νῆων ἢ ἐν εἰσβήσεται,
 εἰς ἡν περ ἡ μῆς· καὶ ἔκ' ἡ κακῶς λέγεις.
 ἐλθῶσα δ' Ἀργος ὥσπερ ἀξία, κακῶς
 κακῇ θανέεται. Καὶ γυναῖξ' ἰσωφρονῆν
 Γάσαισι θῆσαι· ῥαδίον ἢ ἔκ' τὸδε.
 ὅμως δ' ὀτῆσθ' ὀλεθρος, εἰς φόβον βαλεῖ.
 τὸ μῶρον αὐτῷ, καὶ ἔκ' ὥτ' ἐχθίονες.
 χο ὕτω δὴ τ' ἐν Ἰλίῳ
 ναὸν, καὶ θυίεντα βωμὸν
 πρῶδ' ὡκας Ἀχαιοῖς
 ὦ Ζεῦ, καὶ πελαγῶν φλόγα,
 Σμύρνης αἰθερίας τε καπνόν,
 καὶ Πέργαμον ἱερὰν,
 ἰδ' αἶά τ' ἰδ' αἶα κιαοφόρα νάπη,
 χιόνι κατὰ ῥῦτα ποταμῆα,
 τέρμονά τε πρωτόβολον ἑλίῳ,
 τὰν καταλαμπομένην
 ξαθέαν θεράπαιναν.
 φρῶδαί σοι θυσίαι, χορῶν
 τ' αὖφ' ἡμοὶ κέλαδοι κατ' ὄρφταν,
 χρυσέων τε ξοάνων τύποι,
 Φρυγῶν τε ξάθεοι σελαῖναι,
 σὺν δῶδε καὶ πλήθει.
 μέλει μέλει μοι τάδ' ἄφρονεῖς ἀναξ,
 ὕρ' ἄνιον ἔδραν ἐπιβεβηκώς,
 αἰθέρα τε πόλεως ὀλομένης,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἂν πρὸς αἰθόμεναν
 κατέλυσέ τις ὄρμα·
 ἔκ' ὦ φίλος, ὦ πόσι μοι,
 σὺ ἤ φθίμενος, ἀλαϊνεῖς
 ἄβαστος, ἄνδρος.
 ἔμ' ἵ, πόντιον σηάφος
 αἶσιν, πῆροισι πορεύσει
 ἱππόβοτον Ἀργος, ἵνα τέχεα
 λαΐνα, κυκλώπει, ὕρνια νέμονται.
 τέκνων ἢ πληθος ἐν πύλαις
 δάκρυσι κατὰ ὥρα σῆνει.
 βοᾷ βοᾷ μήτερ· ὦ μοι.
 μόναν δὴ μ' Ἀχαιοὶ
 νομίζουσι σέθεν ἀπ' ὀμμάτων,
 κυανέαν ἐπὶ ναῦν
 ἤναλίσσι πλάταις,
 ἢ Σαλαμῖν' ἱερῶν,
 ἢ δῖον κορυθαῖον,
 ἴοθμιον ἐνθα πύλαις
 Πέλοπος ἔχουσιν ἑδραί,
 ἐνθ' ἀνάττε μελέας
 μέσον πέλαγος ἴσας,
 δῖον παλτὸν ἱερὸν
 ἀνὰ μέσον πλάταν πέσοι
 Αἰγῶν κεραινοφαῖς πῦρ
 Ἰλίοθεν, ὅτι με πολὺ δακρυῖ
 Ἑλλάδι λᾶτρου μαγαθὲν ἐξορίξῃ.
 χρύσεια δ' ἐνοπῖρα παρθένων
 χάριτας ἔχουσα τυγχάνει
 Διὸς κόρα· μὴ ἵ γαῖαν

ποτ'

ΤΡΩΑΔΕΣ

ποτ' ἔλθοι λάκαινας,
 πατρῷον τε θάλαμον ἑστάς,
 μὴ ἢ πόλιν Γιτάνας,
 χαλκόφυλόν τε θεῶς
 δύσχαμον αἶχλος ἑλὼν
 Ἑλλάδι τὰ μεγάλα·
 ταῖς Σιμοντίσι τ' αὖ
 μέλαι πάθεα Τρωῆσιν·
 ἰὼ· ἰὼ· καινὰ καινῶν μεταβάλλουσαι
 χθονὶ συντυχίαι
 λάναιτε Τρώων
 τόνδ' Ἀσυνάνκτ' ἄλοχοι μέλαιαι
 νεκρὸν, ὃν πύργων δ' ἴσκημα πικρὸν
 Δαναοὶ κτήνοντες, ἔχουσιν·
 τχα Ἐκάβη, νεὼς ἢ πίτυλος εἰς λεηγμένος,
 λάφυρα τὰ πύλοισι Ἀχιλλεὺς τάφῳ
 μέλλει πρὸς αὐτὰς ναυσολῆν φθιώτιδας·
 αὐτὸς δ' ἀνήκται Νεοπτόλεμος, καινὰς τινὰς
 Γηλέως ἀκῆσας συμφορὰς, ὥς νιν χθονὸς
 Ἀκαστος ἐμβέβληκεν ὁ Γελίῳ γένος·
 ἔθ' ἄνακτον ἔνεκ, ἢ χάριν μονῆς ἔχων,
 φρεσὶ μετ' αὐτῷ τ' Ἀνδρομάχῃ πολλῶν ἐμοὶ
 δακρύων ἄγωγος, ἥν' ἐκ' ἐξώρμα χθονὸς,
 πάτραν ἀνασένεσσα, κ' ἦν Ἑκτορος
 τύμβον προσενέπυσσ'· καὶ σφ' ἠτήσατο
 θάψαι νεκρὸν τόνδ', ὃς πεσὼν ἐκ τῆς χέων
 ψυχὴν ἀφῆκεν Ἑκτορος τῷ σὺ γένος,
 φόβον τ' Ἀχαιῶν χαλκόνωντον ἀσπίδα
 τήνδ', ἣν πατήρ τ' ἑδ' ἀμφὶ πλοῦρ' ἐβάλλετο,
 μή τι πορῶσαι Γηλέως ἐφ' ἑστάν,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μήδ' εἰς τ' αὐτὸ θάλαμον, ὅνυμφός σε τὰ
μήτηρ νεκρῶ τῶδ' Ἀνδρομάχῃ λυγρὰς ὀράτ',
ἀλλ' ἀντὶ κείνῃ, περιβόλων τε λαῖνων,
ἐν τῇδε θάψαι παῖδα· σὰς δ' εἰς ὠλένας,
δῶναι πέπλοισιν, ὡς περισείλῃς νεκρὸν,
σεφανοῖς θ' ὅση σοι δύναμις, ὡς ἔχει τὰ σά·
ἐπεὶ βέβηκε· καὶ τὸ διαπτόσθαι τάχος,
ἀφ' ἧλετ' αὐτὴ παῖδα μὴ δῶναι τάφῳ·
ἢ μείνῃ καὶ ἔν' ὅταν σὺ νοσησῇς νίκην,
γῆν τῷδ' ἐπαμπίχοντες, αἰρῶμεν δ' ὄρου·
σύ δ' ὡς τάχιστα πρᾶσαι τὰ πεσάλμενα·
εἶνός καὶ ἔν' μόχθουσ' ἀπαλλάξας ἔχω·
Σηαμανδρίης δ' ἐκ τὰσδε διαπερὼν ῥοάς,
ἔλυσσεν νεκρὸν, καὶ πένι φαστράματα·
ἀλλ' ἤ μ' ὀρυκτὸν τῷδ' ἀναρρήξων τάφον,
ὡς σὺντο μὲν ἡμῖν τὰ π' ἐμὴ τε, καὶ πόσ' ἔ
ἤσ' ἐν ξυνελθόντ' οἴκαδ' ὀρμίσσῃ πλάτῃν·
εἰ καὶ θεῶδ' ἀμφίτορνον ἀσπίδ' Ἑκτορος πέδῳ,
λυπρὸν θέαμα, καὶ φίλον λῶσασθαι ἐμοί·
ὦ μείζον' ὄγκον δορὸς ἔχοντες, ἢ φρενῶν,
τί τόνδ' Ἀχαιοὶ παῖδα δείσαντες, φόνον
καὶ νὸν διεργάσσαθε, μὴ Τροίαν ποτε
πείσῃσαν ὀρθώσῃεν; ὅδ' ἐν ἡτ' ἄρα·
ὅθ' Ἑκτορος καὶ ἀτυχεύοντος ἤσ' δ' ὄρου
διωλλύμεσθα, μυρίας τ' ἄλλης χερὸς,
πόλειωσ' ἀλυσσῇς, καὶ Φρυγῶν ἐφθαρμένων,
» βρέφος τοσόνδ' ἐδέχσατ'; ὅ καὶ νῶφ' ἄβον,
» ὅστις φοβῆται μὴ διεξιθῶν λόγῳ·
ὦ φίλταθ', ὡς σοι θάνατος ἦλθε δυστυχίης·
εἰ καὶ ἔθανες πρὸ πόλειωσ' ἡβῆς τυχῶν,

ΤΡΩΛΔΕΣ

γάμων τε, καὶ τῆς ἰσοθέως τυραννίδος,
 μακάριος ἦοῦ' ἂν, ἥ τι τῶνδε μακάριον.
 νῦν αὖτ' ἰδὼν κῦ, γνῆς τε σῆψυχῇ τέκνον,
 ἔκθ'· ἐχρήσω δ' ἔδ' ἐν δόμοις ἔχων.
 δῦσινε κρᾶτος, ὥς σ' ἐκέρειν ἀθλίως
 τύχη πατρώα Λοξίῳ πυργώματα.
 ὅτ' πολλὰ ἐκίπυσ' ἠτεκνῶσα βόσρυχον,
 φιλήμασιν τ' ἔδωκεν ἔνθεν ἐκχεῖν,
 ὅς τ' ὦν ῥαγέντων φόνος, ἵν' αἰχρὰ μὴ λίγω.
 ὦ χεῖρες, ὥς ἦκ' ἔς κ' ἠδ' ἔας πατρός
 κέντηθ' ἐν ἄθροις, ἐκλυτοὶ πρόκεισθ' ἐμοί.
 ὦ πολλὰ κόμπης ἐκβαλὼν φίλον σῶμα,
 ὀλωλας· ἐφύσσω μ' ὅτ' ἐσπίπῃων πέπλος
 ὦ μήτερ, ἠνδ' ἔας ἢ πολὺν σοὶ βόσρυχον
 πλ' ἅκμον κερῶμαι· πρὸς τάφον δ' ὀμνήσω
 κῶμους ἀπάξω, φίλα διδῶς προσφθέγματα.
 σὺ δ' ἔκ' ἐμ', ἀλλ' ἐγώ σε τ' νεώτερον,
 γράως, ἀπολις, ἄτεκνος, ἄθλιον θάπῃω νεκρόν.
 οἶμοι τὰ πολλὰ ἀσπᾶσμάθ', αἶ τ' ἐμὰ τροφαί,
 ὕπνοι τ' ἐκ' ἦνοι, φρεσὶ δ' αἶ μοι· τί καί ποτε
 γράψαιεν ἂν σε μύθοποιος ἐν τάφῳ;
 τ' παῖδά τόνδ' ἐκτενῶν Ἀργεῖοι ποτὲ,
 δέισαντες; αἰχρὸν τὸ πῖγμα μ' ἐν Ἑλλάδι.
 ἀλλ' ὦ πατρώων ὕλαχων, ἔξεις ὅμως
 ἐν ἡταφίσει χαλκόνωντον ἰτέαν.
 ὦ καλλίπηχυν Εὐτορος βραχίονα
 σῶξ' ὅτ' ἄριστον φύλακ', ἀπώλεσας σέθεν,
 ὥς ἠδ' ἐν ἐν πόρπακι σὸς κείται τύπος,
 ἵτυός τ' ἐν ἀτόργοισι περιδρόμοις ἰδρῶς,
 ὃν ἐκ μετώπῳ πολλὰ κίς πόντος ἔχων,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔσχατον Εκτωρ, προστιθεὶς γυνεάδι·
 φέρετε· νομίζετ' ἀβλίῳ κόσμον νεκρῷ
 ἐκ τ' παρόντων· ὃ δ' εἰς κάλλος τύχας
 δαίμων δίδωσιν· ὧν δ' ἔχω, λήψητάδε·
 = Οἰνητῶν ἢ μῶρος, ὅστις αὖ πράσῃν δοκῶν,
 = Εμπληκτος ὡς ἄνθρωπος ἄλλοτ' ἄλλοσε,
 = Βέβαια χαίρει· τοῖς τρόποις δ' αἰ τύχαι
 = Γινώσκει, καὶ δαῖς αὖτε στυγρῇ ποτε·
 20 καὶ μὴν πρὸ χειρῶν αἰδέοι σκυλομάτων
 Φρυγίων φέρουσι κόσμον ἐξ ἀπῆν νεκρῷ·
 ἑκά ὧ τέκνον, ὃ χ' ἵπποισι νικῆσαντά σε,
 ὃ δ' ἡλικίας τέξουσιν, ὃς Φρύγες νόμους
 τιμῶσιν, ὃ καὶ πλοῖσμονας θιρώμενοι·
 μήτηρ πατὴρ σοι προσέθης ἀγάλματα,
 τῶν ποτ' ὄντων· νῦν δέ σ' ἡ θεοσυγῆς
 ἀφάλεθ' Ελένη· πρὸς ἣ, καὶ ψυχὴν σέθεν
 ἔκτεινε, καὶ πάντ' οἶκον ἐξαπώλεσεν·
 20 ἐὶ δ' ὀφρενῶν ἔβριζες ἔβριζες·
 ὧ μέγας ἐμοὶ ποτ' ὧν ἀνάκτωρ πόλεως·
 ἑκά ἄδ' ἐν γάμοις ἔχρην σε προσείδαι χροῖ,
 Ἀσιατίδων γήμαντα τ' ὑπερτάτην,
 Φρύγια πέπλων ἀγάλματ' ἐξ ἀπῶ χρόος·
 σὺ τ' ὧ ποτ' ὅσα καλλίνικε μυρίων
 μήτηρ τροπαίων Εκτορος, φίλον σάκος
 Σεφάνῃ· θανῆ δ', ὃ θανῶσα σύν νεκρῷ·
 ἐπὶ σε πολλῷ μᾶλλον, ἢ τὰ τῷ σοφῷ
 κακῷ τ' Ὀδυσσεὺς ἄξιον τιμᾶν ὅπλα·
 20 αἶ· αἶ· αἶ· αἶ·
 πικρὸν δ' ὄρυμα γαῖά σ' ὧ τέκνον,
 δέξεται· σέναξε μήτηρ·

ΤΡΩΑΔΕΣ

ἐκὰς αἶ·αἶ· Χο· νεκρῶν ἰαχον·

ἐκὰς ἰῶ μοι μοι·

χο οἱ μοι δῆτα σῶν ἀλάστων κακῶν·

ἐκὰς τελαμῶσιν ἔλκη, τὰ μὲν ἐγὼ δ' ἰάσομαι,
τλήμων ἰατρὸς ὄνο μ' ἔχουσα, τάρχα δ' ὕ·
τὰ δ' ἐν νεκροῖσι, φροντίσθ' πατὴρ σέθεν·

χο ἄρχαυ' ἄρχαυε χερὶ κρῶτα, πτύλῃς
διδῶσα χερὸς ἰῶ μοι μοι·

ἐκὰς ὦ φίλταται γυναῖκες·

χο Ἐκάβη, σὰς ἐννεπε·

τίνα θροῆς αὐδᾶν;

ἐκὰς ὅκ' ἦν ἄρ' ἐν θεοῖσι, πλὴν ἐὺ μοι πόνοι,
Τροία τε, πόλεων ἔκκριτον μισθμένη·
μάστιν δ' ἐβρυτῶμεν· ἧ δ' ἦ μάς θεός
ἔσρετ' ἄνω περιβαλὼν κάτω χθονός,
ἀφανῆς ἄν' ὄντες, ὅκ' αὖ ἐμνήθη μιν ἄν,
μύσαις αἰοιδᾶς δόντες ὑπέροις βροτῶν·
χωρεῖτε, θάπτετ' ἀθλίῳ τύμβον νεκρῶ·
ἔχει δ' οἶα δῆγε νερτέρων σέφη·

Δοκῶ ἢ τοῖς θανῶσι διαφέρην βραχὺ,

Εἰ πλεσίῳν τις τάνξεται κτερισμάτων·

Κενὸν ἢ γαῦρω μ' ἐστὶ τῶντων τόδε·

χο ἰῶ· ἰῶ· μελέα μάτερ', ἢ τὰς μεγάλας
ἐλπίδας ἐπὶ σοὶ κατέγκαψε βίη,
μέγα δ' ὀλβιαῖός, ὥς ἐκ πατέρων
ἀγαθῶν ἐγένεθ', δεινῷ θανάτῳ δ' ὀλωλας·

ἐκὰς ἔα· ἔα· τίνας Ἰλιάσιν ταῖσδ' ἐν κορυφαῖς
λάνσω, φλογέας δαλοῖσι χέρας
διερέωντας· μέλλει Τροία
κακὸν ὄν τι κακὸν προσέσεσθαι·

ΕΥΡΙΓΙΔΟΥ

ταλ αὐδῶ λοχαγοῖς· οἱ τέταρχε πιμπράνα
Γριάμυ τὸ δ' ἄστυ, μιν κ' ἐτ' ἀργῦσαν φλίγα
ἐν χειρὶ σώξεν, ἀλλὰ πῦρ ἐνίεναι,
ὥς αὖ καταστῆαίντες Ἰλίου πόλιν,
σελλῶ μεθ' οἰκαδ' ἄσμενοι Τροίας ἄπο.
ὕμης δ' ἴν' ὠνὺς λόγος ἔχη μορφάς δύο,
χωρεῖτε Τρώων παῖδες, ὀρθίαν ὅταν
σάλπιγγος ἡχώ δῶσιν ἀρχηγοὶ στρατῷ
πρὸς ναῦς Αἰχαιν, ὥς ἀποσέλληθε γῆς.
σύ τ' ὧ γεραί δυσυχέσστη γύναι,
ἔπευ· μεθήκυσιν σ' Οδυσεύς πάρα
οἶδ'· ᾧ σε δούλιον κλῆρος ἐκπέμπει πάτρας·
ἐκά οἱ γὰρ τάλαϊνα· τῷτο δὴ τὸ λόιοθιον,
κ' ἑτέρμη πάντων ἤδη τ' ἐμῶν κακῶν.
ἔξειμι πατρίδος· πόλιν ὑφάπτεται πυρὶ·
ἀλλ' ὧ γεραί πῦρ, ἐπίσσωσον μόλις,
ὥς ἀσώσωμαι τ' ταλαίπωρον πόλιν·
ὧ μεγάλα δὴ ποτ' ἀμπένεσ' ἐν βαρβάραις
Τροία, τὸ κλεινὸν ὄνομ' ἀφαιρήσῃ τάχα·
πιμπρά σύ, χ' ἡμᾶς ἐξάγῃς ἥδη χθονὸς
δύλας· ἰὼ θεοί· τί τες θεὸς καλῶ;
κ' πρὶν εἴη ἥκησαν ἀνακαλέμενοι.
φέρ' ὅς πυρὰν δράμωμεν, ὥς κάλλιτά μοι
σὺν τῇδε πατρίδι κατθανεῖν πυρὲ μένη.
ταλ ἐν θουσίῃς δύσινε τοῖς σαυτῆς κακοῖς;
ἀλλ' ἄχετε, μὴ φύδεσθ'. Οδυσεύς ἢ χρὴ
ὅς χ' ἄρα δεῖναι τήνδε, κ' πέμπειν γέρας.
¹₃ ἐκά ἐπότο το το το το πῶι.
κρόνιε πρύτανι, φρύγι γενέτα
πάτερ, ἀνάξια τῆς Δαρδανίδος

ΤΡΩΑΔΕΣ

- γοῦας τάδ', οἷα πάχομεν, δέδορκας.
 χοι δέδορκεν· ἃ ἢ μεγαλόπολις,
 ἃ πόλις ὀλωλεν,
 ὅδ' ἐστ' ἐστὶ Τροία.
 ἐκὰ ὅπο το το το ποῖ.
 λέλαμπεν Ἰλῖος· περ
 γάμων πυρὶ καταίεται·
 τέρεμνα, καὶ πόλις, ἅκρα τε τειχίων.
 χο πῆρυγι ἢ καπνός, ὥς τις ὅ
 ρανία πεσῶσα δορὶ καταφθίνει γὰ·
 μαλερὰ μέλαθρα, πυρὶ κατάδρομα,
 δαΐω τε λόγχῃ.
 ἐκὰ ἰὼ γὰ τρόφι μετ' ἐμῶν τέκνων. χο· ἔ· ἔ.
 ἐκὰ ὦ τέκνα, κλύετε· μάθετε ματρὸς αὐδάν.
 χυ ἰαλέμω τὸς θανόντας ἀπύεις,
 γεραίά τ' εἰς πέδον τιθῆσαι μέλεια,
 καὶ χερσὶ γαῖαν κρύπτουσα διαΐς,
 διάδοχόν σοι γόνυ τίθημι.
 γαῖα τὸς ἐμὸς
 καλῶσα νέρβην ἀβλήεις ἀνόϊτας.
 ἐκὰ ἀγόμεθα· φερόμεθα. χο· ἄλγος ἄλγος βοᾷς.
 ἐκὰ δ' ἄλειον ὑπὸ μέλαθρον. χο· ἐκ πατρὸς γ' ἐμᾶς.
 ἐκὰ ἰὼ Πρίαμε, Πρίαμε· σὺ καὶ ἔσθ' ὀλόμενος,
 ἄταφος, ἀφιλος ἄτας ἐμᾶς, αἵ σὺς εἶ.
 μέλας καὶ δ' ὄσσε κατακαλύφει
 θάνατος, ὅσιον ἀνοσίαις σφαγαῖς.
 ἰὼ θεῶν μέλαθρα, καὶ πόλις φίλα.
 χο ἔ· ἔ· τὰν φόνιον ἔχετε
 φλόγα, δορός τε λόγχαν.
 τάχ' εἰς φίλαν γαῖαν ἐμπισθεῖσθ' ἀνώνυμοι.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κόνις δ' ἴσα καπνῷ πτέρυγι πρὸς αἰθέρα,
 αἶσιν οἰκῶν ἐμῶν μεθήσῃ,
 ὅνομα ἧγὰς ἀφανὲς εἶσιν.
 ἄλλα δ' ἄλλο φρεσὶν.
 ὅδ' ἐπ' ἐστὶν ἀτάλαινά Τροία.

ἐκὰ ἐμάθετ' ἐκλύετε

περγάμων κτύπον.

ἐνοσίς ἄπασαν, ἐνοσίς

ἐπικλύσει πόλιν.

ἰὼ τρομερά, τρομερά μέλεια,

φέρειτ' ἐμὸν ἵχνος.

ταλ' ἴτ' ἐπὶ τάλαιναν

δύλειον ἡμέραν βίη.

ἰὼ τάλαινα πόλις. ὅμως ἦ,

πρόφερε πόδαςόν.

ἐπὶ πλάτας Ἀχαιῶν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΤΡΩΑΔΕΣ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΒΑΚΧΑΙ.

EVRIPIDIS BACCHAE.

ΥΓΟΘΕΣΙΣ
ΒΑΚΧΩΝ.

Διόνυσος ἀποβιωθεὶς, μὴ βυλομένην Γενθείως τὰ
ὄργια αὐτῇ ἀναλαμβάνειν, ἥς μακίαν ἀχαλῶν τὰς τῆς
μητρὸς ἀδελφάς, ἠνάγκασε Γενθεία διασπᾶσαι.
Ἡ μυθοποιῖα κηῖται παρ' Αἰχύλῳ ἐν Γενθεί.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Διόνυσος.	Τειρεσίης.
Γενθείς.	Ἄγγελος.
Χορὸς βακχῶν.	Κάδμος.
Θεράπων.	Ἐτερος ἄγγελος.
	Γυνή.

Προλογίξει ὁ Διόνυσος.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΒΑΚΧΑΙ.

Κω Διὸς παῖς τήνδε Θε
βαίων χθόνα
Διόνυσος, ὃν τίηται πόθ' ἢ
Κάδμυ κόρη

Σε μέλι λοχουθῶσ' ἄσπραπιφίρω πυρί-
μορφὴν δ' ἀμείψας ἐκ θεῶν βροτησίαν,
πάρρημι Δίρκης νάματ', Ἰσμινὲ θ' ὕδωρ.
ἔρῳ ἢ μητρὶς μνήμα τῆς κεραυνίας
τόδ', ἐγγὺς οἰκῶν, ἢ δόμων ἐρείπια
τυφόμενα, δ' ἴα τε πυρὸς ἐτι ξῶσαν φλόγα,
ἀθάνατον Ἡρας μητέρ' εἰς ἐμὴν ὕβριν.
αἰνῶ ἢ Κάδμον ἄβατον, ὃς πέδον τόδε
τίθεισι θυγατρὶς σικιόν· ἀμπέλαι δ' ἐνιν
πέριξ ἐγὼ κάλυφα βοτρυνώδει χλόη.
λιπὼν ἢ Λυδῶν τὰς πολυχρύσας γῆας,
Φρυγῶν τε, Περσῶν θ' ἡλιοβλήτους πλάκας,
Βάκτρυνά τε τέχνη, τήν τε δύχει μὲν χθόνα
Μηδῶν ἐπελθὼν, Αραβίαν τ' αὐδαίμονα,
Ἀσίαν τε πᾶσαν, ἢ παρ' ἄλμυρὰν ἄλα
κεῖται, μιγάσιν Ἑλλήσι, βαρβάροις θ' ὁμῶς,
πλήρεις ἔχουσα καλλιπυργώτους πόλεις,
εἰς τήνδε πρῶτον ἦλθον Ἑλλήνων πόλιν.
καὶ ἢ χορεύσας, ἢ καταστήσας ἐμὰς
τελετάς, ἵν' ᾗν ἐμφανὲς δαίμων βροτοῖς.
πρώτας ἢ Θήβας τῆσδε γῆς Ἑλληνίδος
ἀνωλόλυξα, νεβρίδ' ἐξέφας χρόος,
θύρσον τε δὺς εἰς χεῖρα κίαινον μέλος,

Γ Γ 11

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἐπεὶ μ' ἀδελφαὶ μητρὸς, αἷς ἥκισ' ἐχρῆν,
 Διόνυσον ἔκ' ἐφασκον ἐκφύναί Διός.
 Σεμέλην ἣ νυμφευθῆσαν ἐκ θνητῶ τινος,
 εἰς Ζῆν' ἀναφέρειν τ' ἀμαρτίαν λέχης,
 Κάδμ' οὐ σοφίσμαθ', ὧν νιν ὕνεκα κτανεῖν,
 Ζῆν' ἐξεκωχάμεθ', ὅτι γάμος ἐφύσατο.
 τοιγάρ νιν αὐτὰς ἐκ δόμων οἴσρησ' ἐγὼ
 μανίας ὄρος δ' οἰκῆσι παράκοποι φρενῶν.
 σκουήν τ' ἔχειν ἠνάγκασ' ὀργῶν ἐμῶν.
 ἢ πάντ' ὀβήλυ' σπέρμα Κάδμειων, ὅσαι
 γυναικεῖς ἦσαν, ἐξέμηνα δωμάτων.
 ἐμῶ ἣ Κάδμ' οὐ παῖσιν ἀναμεμιγμέναι,
 χλωραῖς ὑπ' ἐλάταις ἀνορόφοις ᾗνται πέτραις.
 δὲ πόλιν τήνδ' ἐκ μαθεῖν, καὶ μὴ θέλει,
 ἀτέλεις ὄσαν τ' ἐμῶν βακχῶν μάτων,
 Σεμέλῃς τε μητρὸς ἀπολογήσασθαι μ' ὕπερ
 φανέντα θνητοῖς δαίμον', ὃν τίκτει Διῖ.
 Κάδμος ἔκ' ὧν γέρως τε, καὶ τυραννίδα
 Πενθῆ δίδωσι, θυγατρὸς ἐκπεφυκότι.
 ὃς θεομαχεῖ τὰ κατ' ἐμὲ, καὶ σπονδῶν ἀπο,
 ὠθεῖ μ', ἐν ἀχαιῖς τ' ὕδα μ' ἄνδρ' ἔχει.
 ὧν ὕνεκ' αὐτῷ θεὸς γέρως ἐνδείξομαι,
 παῖσιν τε Θηβαίοισιν· εἰς δ' ἄλλην χθόνα
 τὰνθ' ἐνδεθήμενος ἄν, μετασῆσω πόδα,
 δεικνύς ἐμαυτὸν· ἦν δ' ἐ Θηβαίων πόλις
 ἔργῃ σὺν ὅπλοις ἐξ ὄρου βακχῆς ἀγειν
 ξητῇ, συνάψω μαινάσι στρατιωτῶν.
 ὧν ὕνεκ' εἶδος θνητὴν ἀλλάξας ἔχω,
 μορφὴν τ' ἐμὴν μετέβαλον εἰς ἀνδρὸς φύσιν.
 ἀλλ' ὦ λυπῶσαι Τμῶλον, ἔρυμα Λυδίας,
 θίασος

ΒΑΚΧΑΙ

θίασος ἐμὸς γυναῖκες, αἷς ἐν βαρβάρων
ἐκόμισα παρέδρες, κῆρυνε πόρος ἐμοί,
αἶριοθε τὰ πιχώρι' ἐν πόλει Φρυγῶν
τύμπανα, Ρέας τε μητρός, ἐμάθ' ἀνρήματα.
Βασίλειά τ' ἄμφι δώματ' ἐλθῶσαι τάδε,
κτυπήτε Γενθίως, ὥς ὄρα Κάλμυ πόλις.
ἐγὼ ἢ βάκχαις ἢς Κιθαίρωνος πύχας
ἐλθὼν, ἵν' ἤσῃ, συμμεταχῆσω χορῶν.

20 Ασίας ἀπόγας ἱερὸν Τμῶλον
ἀμείψασα, θαῶξω βρομίῳ
πόνον ἡδύν, καμάτ' ἐν τ' ἀνκάματον,
ἄν βάκχιον ἀναξομένα θέον.
τίς δ' ὦ; τίς δ' ὦ;
τίς ἢ μελάθροισ' ἐκτοπος ἔσω;
σύματ' ἀνφημον ἅπας ὀσιύσσω.
τὰ νομιθέντα ἔ,
αἰδ' Διόνυσον ὑμνήσω.
ὦ μάκαρ, ἔστις ἀνδραίων τελετὰς θεῶν
εἰδὼς, βιοτὰν ἀγιστεύει,
κῆθιασύνεται φυχάν
ἐν ἔρεσι βακχῶν
ὀσίοισι καθαρμοῖς.
τά τε ματρός μεγάλας
ὄργια Κυβέλης θεμισάων,
ἀνὰ θύρσον τε τιτάων,
κισσῶ τε στεφανωθεῖς,
Διόνυσον θεραπύει.
ἴτε βάκχαι, ἴτε βάκχαι,
βρόμιον παῖδα θεὸν θεῶν
Διόνυσον κατὰχυσαι

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Φρυγίων ἐξ ὀρέων
 Ελλάδαος ἧς ἀνρυχώρης ἀρχαῖς,
 τὸ βρόμιον.
 οὐ ποτ' ἔχουσ' ἐν ὠδίνων λοχίαις ἀνάσσει
 καίσι, πᾶς μένας Διὸς βροντᾶς,
 νηδύος ἐκ βολον μάτηρ
 ἔτεκε, λιπῶσ' αἰῶ
 να κεραινίῳ πλαγᾷ.
 λοχίοις δ' αὐτίκα νιν
 δέξατο θαλάμοις κρονίδα Ζεύς.
 κατὰ μηρῶ δ' ἐκαλύψας,
 χρυσέαισιν συνερέθει
 περόναις κρυπῆον ἄρ' Ἡρας.
 ἔτεκεν δ' ἀνίκα μοῖραι
 τέλεσαν ταυρόκερων θεὸν,
 σεφάνωσέν τε δράκόντων
 σεφάνοις· ἐνθεν ἄγραν
 θηροτρόφαι μαινάδες ἀμφιβάλλον
 ται πλοκάμοις.
 ὦ Σιμέλας τροφοὶ Θῆβαι,
 σεφανῶθε κισῶ.
 Βρύετε, βρύετε χλοηρᾷ
 σμίλακι καλλικάρπῳ,
 καὶ καταβαλὼν χιῶθε δρυὸς
 ἢ ἐλάταις κλάδοισι.
 στικτῶν τ' ἐνδυτὰν νεβρίδων
 σέφετε λυκοτρίχων πλοκάμων
 μαλλοῖς· ἀμφὶ γὰρ νάρθηκας ὑβριστὰς
 ὅσι' ἔσθ'· αὐτίκα γὰρ πᾶσα χορεύσει.
 βρόμιος ὅστις ἄγχι θιάσους,

eis

ΒΑΚΧΑΙ

εἰς ὄρος, ἥς ὄρος, ἔνθα μένει,
 θηλυγενὲς ὄχλος
 ἄφ' ἰσὺν, παρὰ κρηρίδων
 τ' οἰσθηθῆς Διονύσω.
 ὦ θαλάμου μακρῶν,
 ξάθεοί τε Κρήτες,
 διογενέτορες ἑναυλοί,
 τρικέρυθές τ' ἐν ἄντροις,
 βυστότονον κήκλωμα τόδ' εἰ
 μοι κορύβαντες ἄρον.
 ἀνὰ ἡ βακχίᾳ συντόνω
 κέρασαν ἡδυβόα Φρυγίων
 αὐλῶν πνύματι, ματρὶς τε Πέας ἥς
 χέρα θῆκαν, κτύπον ἐν τ' ἄσμασι βακχῶν.
 παρὰ ἡ μαινόμενοι σάτυροι,
 ματέρος ἐξανύσαντο θεᾶς.
 ἥς ἡ χορεύματα,
 συνῆψαν τριετηρίδων,
 αἷς χαίρει Διόνυσος,
 ἡδύς ἐν ὄρεσιν, ὅταν
 ἐκ θιάσων δρομαίων
 πέσῃ πεδῶσε, νεβρίδος ἔχων
 ἱερὸν ἐνδυτὸν, ἀγρούων
 αἶμα τραχοκτόνον, ὠμοφάγον χάριν,
 ἰέμενος ἥς ὄρεα φρύγια, λύδια.
 ὅδ' ἔξαρχος βρόμιος, οὔϊ.
 ῥῆ ἡ γάλακτι πέδον,
 ῥῆ δ' οἶνω, ῥῆ ἡ μελιτῶν
 νέκταρι, συρίας δ' ὡς λιβάνη καπνός.
 ὁ βκχὸς δ' ἔχων

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πυρσώδῃ φλόγῃ πάντας,
 ἐν νάρθηκος αἴσῃ,
 δρόμῳ καὶ χοροῖς ἐρεθίζων πλανήτας,
 ἰαχὰς τ' ἀναπάλλων,
 τρυφερὸν πλόκαμον ᾗς αἰθέρα ῥίπτω.
 ἅμα δ' ἐπ' ἀσμάσιν ἐπιβρέμει
 τοιάδ' ὥϊτε βάνχαι,
 ὥϊτε βάνχαι,
 Τμῶλῳ χρυσορὸν χλιδᾷ
 μέλπετε τὸν Διόνυσον,
 βαρυβρόμων ὑπὸ τυμπάνων
 εὐία τὸν εὐιον
 ἀγαλλόμεναι θεὸν,
 ἐν φρυγίᾳσι βοᾷς, ἐνοπαῖσί τε,
 λωπὸς ὅταν ἀνέλαδος
 ἱερὸς ἱερά
 παύματα βρέμῃ
 σύνοχχοιτάτιν
 ᾗς ὄρος, ᾗς ὄρος.
 ἡδομένα δ' ἄρα
 πῶλος, ὅπως ἅμα
 ματέρι φορβάδι
 ἡῶλον ἀγέταχύπεν,
 σκιρτήμασι βάνχῃ.
 τίς ἐν πύλαισι Κάδμον ἐκκαλῇ δόμων,
 Ἀγένορος παῖδ' ὅς πόλιν Σιδωνίαν
 λιπὼν, ἐπύργωσ' ἄστυ Θηβαίων τόδε.
 ἴτω τίς, εἰσάγγελλε, Τηρεσίας ὅτι
 ζητεῖ νιν· οἶδε δ' αὖτ' ὧν ἦκω πέρι,
 ἅ, τε ξυνηθέμην πρέσβυς ὦν γερατῆρ',
 θύρσους

БАКХАІ

θύρσος ἀνὰ πειν, κινεβρῶν δ' ὁρᾷς ἔχειν,
 σεφανῶν τε κρᾶτα κισσῶνις βλαστῆμασιν·
 καὶ ὦ φίλταθ', ὥς σὺν γῆρυν ἡθ' ὅμην κλύων,
 σοφὴν σοφῆ παρ' ἀνδρὸς ἐν δ' ὁμοισιν ὦν·
 ἥκω δ' ἔτοιμος, τήνδ' ἔχων σκουὴν θεῶ·
 δῖ γάρ νιν ὄντα παῖδα θυγατρὸς ἐξ ἐμῆς
 Διὶ νύσον, ὃς πέφην' ἀνθρώποις θεὸς,
 ὅσον καθ' ἡμᾶς δυνάτην, αὔξεισθαι μέγα·
 ποῖ δῖ χορεύειν, ποῖ καθίσταται πόδα,
 κινεβρᾶτα σῆσαι πολὺν, ἐξ ἡγ' σὺ μοι,
 γέρον γέροντι Τειρεσίᾳ· σὺ δὲ σοφός,
 ὥς ἔκ μοι μ' ἂν ἔτε νύκτ', ἔθ' ἡμέραν
 θύρσῳ κροτῶν γῆν· ἐπιελήσμεθ' ἡδέων,
 γέροντες ὄντες· Τει· ταυτὰ μοι πάχης ἄρα·
 καὶ κ' ἡγ' ἡβῶ, καπτιχειρήσω κακοῖς·
 τει ἔκ' ὅχοισιν εἰς ὅρος περάσομεν·
 καὶ ἄλλ' ἔχ' ὁμοίως ἀν' ὁ θεὸς τι μὲν ἔχοι·
 τει γέρον γέροντα παιδαγωγῆσω σ' ἰγῶ·
 καὶ ὁ θεὸς ἀμοχθεῖ κ' σενῶν ἡγήσεται·
 τει μόνον ἢ πόλεως βακχίῳ χορεύσομεν;
 καὶ μόνον δὲ φρονέμεν· οἱ δ' ἄλλοι, κακῶς·
 τει μακρὸν τὸ μέλλειν· ἀλλ' ἐμῆς ἔχου χερὸς·
 καὶ ἰδὲ ξυναπτε, κ' ξυνωρίεσθαι χεῖρα·
 τει ἔκ' καταφρονῶ γὰρ τ' θεῶν, θνητὸς γεγώς·
 καὶ ἔδ' ἐν σοφίᾳ ὁμιλεῖται τοῖσι δαίμοσιν·
 πατρὸς παραδοχὰς, ἅς θ' ἐμῆλικας χρόνῳ
 κεντήμεθ', ἔδ' ἄς αὐτὰ καταβάλλει λόγος,
 ἔδ' εἰδ' ἄκρων τὸ σοφὸν ὀρύηται φρενῶν·
 ἔρῃ τις ὥς τὸ γῆρας ἐκ αἰχλῦνομαι,
 μέλλων χορεύειν κρᾶτα κισσῶσας ἐμὸν;

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ὅς δ' ἰήρηχ' ὁ θεὸς, ἧ τε τ' νέον
 ἐχρῆν χορεύειν, ἧ τε τ' γεραίτερον,
 ἀλλ' ἐξ πάντων βύλεται τι μᾶς ἔχειν
 κοινὰς· δῖαριθμῶν δ' ὅδ' ἐν αὐξέσθαι θέλει·
 ἐπεὶ σὺ φέγγος Τειρεσία τόδ' ὅχ' ὄρας,
 ἐγὼ προφῆτης σοι λόγων γενήσομαι.
 Γενθὺς πρὸς οἶκός ὅδε διὰ σπονδῆς περᾶ,
 Ἐχίονος παῖς, ὃν κρᾶτος δίδωμι γῆς,
 ὡς ἐπύσθαι· τί ποτ' ἐρῶ νεώτερος;
ΤΙΝ ἔκδημος ὢν μὲν, τῆσδ' ἐτύγχανον χθονός·
 κλύω ἡνεοχμὰ τήνδ' ἀνὰ πόλιν κακὰ,
 γυναικῶν ἡμῖν δώματ' ἐκλελοιπέναι,
 πλατῦσι βακχίαισιν· ἐν ἡδαισίοις
 ὄρεσι θαάειν τ' νεωστὶ δαίμονα
 Διόνυσον, ὅστις ἐστὶ τιμώσας χοροῖς·
 πλήρης ἡ θιάσοις ἐν μέσοισιν ἐστάναι
 κρατῆρας ἄλλην δ' ἄλλοσ' εἰς ἐρημίαν
 πῶανσαν ἀνὰ ἄρσένων ὑπηρετῆν,
 πρόφασιν μὲν ὡς δὴ μαινάδας θυοσκῶς,
 τὴν δ' Ἀφροδίτην πρὶαθ' ἀγειν τῷ βακχίῳ·
 ὅσας μὲν εἴληφα δεσμύς χέρας,
 σώξουσιν πανδύμοις πρόσπολοι σέρας·
 ὅσας δ' ἄπεισιν, ἐξ ὅρας θηράσομαι.
 ἰνὼ τ', Ἀγκυρὴν θ', ἧ μ' ἐτικτ' Ἐχίονι,
 Ἀκταίωνος τε μητὴρ, Αὐτονόην λέγω·
 κ' σφᾶς σιδηρεῖς ἀρμόσας ἐν ἄρηνσι,
 παύσω κακῆργον τῆσδε βακχίης τάχα·
 λέγεις δ' ὥς τις εἰσελήλυθε ξένος
 γόης, ἐπὶ δὸς, Λυδίας ἀπὸ χθονός,
 ξανθοῖσι βοστρύχοισιν ὄνοσμον κόμην,

ΒΑΚΧΑΙ

οἶνω πάντας ὅσοις χάριτας Ἀφροδίτης ἔχων·
 ὅς ἡμέρας τε, καὶ φρίνας συγγίγνεται,
 τελετὰς προτείνων αἶψα νεάνισιν·
 ἧ δ' αὖτ' ἔσω τῆσδε λήθομαι σέξης,
 πᾶσι κτυπῶντα θυρσόν, ἀνασφόντά τε
 νόμας, τράχηλον σώματος χωρὶς τεμῶν·
 ἐκείνος εἰναίησι Διόνυσον θεῖν·
 ἐκείνος ἐν μηρῷ ποτ' ἔρ' ἄρη Διός,
 ὅς ἐκ πυρᾷ λαμπάσι κεραυνίαις
 σὺν μητρὶ, δίδως ὅτι γάμος ἐφύσατο·
 ταῦτ' ἔχ' ἰδενὴς ἀχλὺς ἐς ἄξια,
 ὕβρεις ὕβριξιν, ὅστις ἐστὶν ὀξένος;
 ἀτὰρ τόδ' ἄλλο θαῦμα, τ' τερασκόπον
 ἐν ποικίλαισι νεβρίσι Τηρεσίαν ὄρω,
 πατέρα τε μητρός τῆς ἐμῆς πολὺν γέλων,
 νάρθηκι βακχίζοντ'· ἀνάνομαι πάτερ,
 τὸ γῆρας ὑμῶν ἡσορῶν, νῦν ἔκ' ἔχον·
 ἔκ' ἀποτινάξεις κιαίν; ἔκ' ἐλευθέραν
 θυρσὸν μεθήσεις χερσὶν ἐμῆς μητρός πάτερ;
 σὺ ταῦτ' ἐπείσας Τηρεσία; τί ν' αὖ θέλεις;
 τὸ δαίμον' ἀνθρώποισιν ἡσφέρων νέον,
 σκοπῆν πτερωτὸς, καὶ μύρων μισθὸς φέρων;
 ἧ μὴ σε γῆρας πολὺν ἐξερρύετο,
 καὶ θησ' ἂν ἐν βάκχαισι δέσμιος μέσαις,
 τελετὰς πονηρὰς ἡσάων· γυναιξὶ δ'
 ὅπου βότρυος ἐν δαυτὶ γίγνεται γάμος,
 ἔχ' ὕμνους ἔδ' ἐν ἔτι λέγω τ' ὀργίω·
 τῆς αὖ σε βείας ὤξεν, ἔκ' ἀδ' ἡθεὺς
 Κάλδμον τε τ' ἀπείραντα γηγενῆ σάχυν·
 Εὐχίονος δ' ὧν πάντας, καταιχύνεις γένος;

20

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΤΗ Οταν λάβῃ τις τ' λόγων ἀνὴρ σοφός
 » Καλὰς ἀφορμὰς, ὅ μὲν ἔργον ὀλέγειν·
 σὺ δ' αὐτροχον ἡ γλῶσσαν ὡς φρονῶν ἔχεις,
 ἐν τοῖς λόγοισι δ' ἔκ' ἐνείσι σοι φρένες·
 » Θρασὺς ἢ δυνάτεις, ἢ λέγειν οἷός τ' ἀνὴρ,
 » Κανὸς πολίτης γίγνεται, νῦν ἔκ' ἔχων·
 ὅτος δ' ὁ δαίμων ὀνέος, ὃν σὺ διαγελάς,
 ἔκ' ἂν δυνάμην μέγεθος ἐξεπείν ὅσος
 καθ' Ἑλλάδ' ἔσται· δύο ἂν ὦνεανία,
 τὰ πρῶτ' ἐν ἀνθρώποισι, Διὶ μῆτιρ θεῶν,
 γῇ δ' ἐστίν, ὁ πόμα δ' ὀπότερον βύλη, κἀλει·
 αὐτὴ μὲν ἐν ξηροῖσιν ἐκτρέφει βροτῶν,
 ὅδ' ἦλθ' ἐπὶ τὰντίπαλον, ὁ Σεμέλης γόνος·
 βότρυς ὑγρὴν πόμ' αὔρε, κῆρσιν ἐγκατο
 » θνητοῖς, ἡ παύει τὴν ταλαιπώρην βροτῶν
 » λύπης, ὅταν πληθῶσιν ἀμπέλου ῥοῆς·
 » ὕπνῳ τε λήθην τ' καθεμέραν κακῶν
 » δίδωσιν, ὅδ' ἔς' ἄλλο φάρμακον πόνων·
 ὅτος θεοῖσι σπένδεται, θεὸς γεγώς·
 ὥστε διὰ τῦτον τὰ γὰρ ἀνθρώπων ἔχειν·
 ἢ καταγελάς νιν ὡς ἐν ἑρῶφι Διὸς
 μηρῶν· διδάξω σ' ὡς καλῶς ἔχει τόδε·
 ἐπὶ νιν ἦρπασ' ἐκ πυρὸς κεραυνίῳ
 Ζεὺς ἦς δ' ὀλυμπον βρέφος ἀνήγαγεν νέον,
 Ἡρὰ νιν ἤθελ' ἐκβαλεῖν ἀπ' ἔραν·
 Ζεὺς δ' ἀντεμυχανήσαθ' οἷα δὴ θεός,
 ῥήξας μέρος τι τῷ χθον' ἐκκυκλωμένῳ
 αἰθέρος, ἔθηκε, τὸν δ' Ὀμηρον ἐκδιδῶς
 Διόνυσον Ἡρᾶς νεκρῶν χρόνῳ δ' ἐνιν
 βροτοὶ τραφῆναι φασιν ἐν μηρῶν Διὸς,

ΒΑΚΧΑΙ

ὄνομα μετασήσαντες, ὅτι θεᾶ θεός
 Ἡρὰ ποθ' ὠμύρουσε, συνθέντες λόγον·
 μάντις δ' ὁ δαίμων ὅδε· τὸ δὲ βακχάσιμον,
 καὶ τὸ μανιῶδες, μαντικὴν πολλὴν ἔχει·
 ὅταν δὲ ὁ θεὸς εἰς τὸ σῶμα ἔλθῃ πολὺς,
 λέγειν τὸ μέλλον τῶς μεμνηότας ποιεῖ,
 Ἀρείως τε μοῖραν μεταλαβὼν ἔχῃ τινα·
 στρατὸν δὲ ἐν ὅπλοις ὄντα, καὶ πῖ τάξεσιν,
 φόβος διεπλήσῃ πρὶν λόγους θίγειν·
 μανία δὲ καὶ τῶτ' ἐστὶ Διονύσου πάρα·
 ἐτ' αὐτ' ὅφει καὶ πῖ δελφίσι πετρᾶς
 πηδῶντα σὺν πάνησιν Διόρυπον πλάκα,
 βάλλοντα, καὶ σφόντα βάκχιον κλάδον,
 μέγαν τ' ἂν Ἑλλάδι· ἀλλ' ἐμοὶ Πενθῶτιθ',
 μή τὸ κράτος αὖχαι δύναιμι ἀνθρώποις ἔχειν,
 μή δ' ἦν δοκῆς καὶ ἡ δόξα συνοσῆ,
 φρονεῖν δόκει τι· τὸ θεὸν δ' ἔς γῆν δέχῃ,
 καὶ σπένδε, καὶ βάκχαι, καὶ σέφε κᾶρα·
 ἔχ' ὁ Διόνυσος μὴ σωφρονεῖν ἀναγκάσει
 γυναικας εἰς τὴν Κύπριν, ἀλλ' ἐν τῇ φύσει
 τὸ σωφρονεῖν ἐνεσιν ἔς τὰ πάντ' αἶ·
 τῶτο σκοπὴν δὲ χρὴ· καὶ δὲ ἐν βακχάμασιν
 ὅσ' ἦγε σῶφρων, ὃ διαφθαρήσεται·
 ὄρεται; σὺ χαίρεις ὅταν ἐφεῶσιν πύλαις
 πολλοί, τὸ Πενθίως δ' ὄνομα μεγαλύνῃ πόλιν·
 καὶ κῆνος οἶμαι τέρεται τι μῶμενος·
 ἐγὼ καὶ ἔν, καὶ Κάδμος, ὃν σὺ διαγεῖς,
 κιαῶ τ' ἐρεφόμεθα, καὶ χοροῖσιν,·
 πολιάξυνωρίς· ἀλλ' ὅμως χοροῦτέον·
 καὶ θεομαχίῃ σῶν λόγων πηδῆς ὕπο·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μᾶνῃ κ' ὥς ἀλγίστα· ἥ τε φαρμάκοις.
 ἄκη λάβοις ἄν, ἔτ' ἄν τῶν νοσῶν.
 20 ὦ πρέσβυ, Φοῖβόν τ' ἔκ καταχύνεις λόγοις,
 τι μῶν τε βρόμιον σωφρονεῖς μέγαν θεόν.
 30 ὦ παῖ, καλῶς σοι Τειρεσίας παρήνεσεν.
 οἴκῃ μεθ' ἡμῶν, μὴ βύραξε τ' νύμῳ.
 νῦν κ' πέτητε, κ' φρονῶν ἔδ' ἐν φρονῶν.
 κ' μὴ γὰρ ἐστὶν ὁ θεὸς ἔστος, ὥς σὺ φῆς,
 παρὰ σοὶ λεγέσθω· κ' καταφύδῃ καλῶς,
 ὥς ἐστὶ Σεμέλης ἵνα δοκῇ θεὸν τεκῆν,
 ἡ μὲν τε τιμὴ, παντὶ τῷ γένει προσῇ.
 40 ὄρας τὸν Αἰκταίῳ νοσῶντιον μόρον,
 ὃν ὠμόσιτοι σκύλακες, ἄς ἐθρέφατο,
 διεσπᾶσαντο κρείων ἔν κυνηγίαις.
 50 Ἀρτέμιδος εἶναι κομπάσαντ', ἐν ὄργασι;
 ὃ μὴ πάθῃς σὺ, δ' αὖρόσσε σέψω κάρα
 κιαῶ· μεθ' ἡμῶν τῷ θεῷ τιμὴν δίδου.
 60 πένε ἔμῃ προσοίσεις χεῖρα· βακχεύσεις δ' ἰών.
 μήδ' ἐξομόρξῃ μωρίαν τ' σὴν ἐμοί.
 τῆς σῆς ἀνείας τόνδε τὸν διδάσκαλον,
 δίκη μέτειμι· σείχεται τις ὡς τάχος.
 70 ἔλθων ἢ θάκῃς τῶσδ', ἵν' οἶνοσχοπέῃ,
 μοχλοῖς τριάντης κ' ἀνὰ τρεφόν' ἔμπαλιν,
 ἄνω καὶ κάτω τὰ πάντα συγχέας ὁ μῦθ.
 80 κ' σέμματ' ἀνέμοις, κ' θυέλλαισι μέθεις.
 μάλιστ' ἄν νιν δῆξομαι δράσας τάδε.
 οἶδ' ἄν' ἀπ' ἰν σείχοντες, ἐξίχνουσατε
 τὸν θηλύμορφον ξένον, ὃς εἰσφέρει νόσον
 κακὴν γυναιξὶ, κ' λέχη λυμάνεται.
 90 ἥν περ λάβητε, δέσμιον πορεύσατε

ΒΑΚΧΑΙ

δ' αὖρ αὐτὸν, ὡς αὖ λουσί μου δίκης τυχών,
 θάη, πικρὰν βάκχουσιν ἐν Θήβαις ἰδών.
 τῇ ὦ χέτλι, ὡς ἔκ διασά πᾶ ποτ' εἰ λόγων.
 μέμνησ' ἦδη, κ' πρὶν ἐξέστης φρενῶν.
 σείχω μὲν ἡμεῖς Κᾶδ' με, καὶ ξαιτώ μεθα
 ὑπὲρ τε τύτῃ, καὶ περ ὄντος ἀγρίῃ,
 ὑπὲρ τε πόλεως τὸν θεὸν, μηδ' ἐν νέον
 δρᾶν. ἀλλ' ἔπε μοι κιαίνῃς βάκτρῃ μέτα.
 περὶ δ' ἀνορθῶν σῶ μ' ἐμὸν, καὶ γὰρ τὸ σόν.
 ■ Γέροντε δ' αἰχρὸν δ' ὅο πεσεῖν. ἴτω δ' ὅμως.
 τῷ βακχίῳ ἢ τῷ Διὸς δαλντέον.
 Πενθὰς δ' ὅπως μὴ πένθος εἰσοίσῃς δόμοις
 τοῖς σοῖσι Κᾶδ' με, μαντικῇ κ' ἔλγω,
 ■ τοῖς πράγμασιν δέ. μῶρα ἢ μῶρος λέγῃ.
 20 ὅσ' ἴα πότνα θεῶν.
 ὅσ' ἴα δ', αἰ κατὰ γὰν
 χρύσεα πτέρυγ' ἀφ' ἑρῆς,
 τάδε Πενθέως αἴης.
 αἴης ἔχ' ὅσ' ἴαν ὕβριν
 ἐς τὸν βρόμιον τ' Σεμέλας,
 τ' παρὰ καλλιπράνοισι ἀφροσύναις
 δαίμονα πρῶτον μακάρων. ὅς τ' ἄδ' ἔχῃ,
 θιασάειν τε χοροῖς,
 μετὰ τ' αὐτῇ γελάσαι,
 ἀποπαῦσαι τε μερίμνας,
 ὅπότεν βότρυος ἔλθῃ
 γάνος ἐν δακτύλοις.
 κιαοφόροις δ' ἐν θαλίαις
 ἀνδράσι κρατὴρ ὕπνον ἀμφιβάλλῃ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

» Αχαλίνων σωματων,
 » Ανόμωτ' ἀφροσύνας,
 » Τὸ τέλος δυσυχία.
 » Ο ἥ τ' αὖς ἡσυχίας
 » Βίοςτος, καὶ τὸ φρονεῖν, ἀσά
 » Λαυτον μένει, καὶ συνέχει
 » Δῶμα· πρόσω δ', ἀλλ' ὁμως αἰθέρα ναι
 » Οντες, ἐρῶσιν τὰ βροτῶν ὑρανίδα.
 » Τὸ σοφὸν δ' ἔσσοφία.
 » Τό, τε μὴ θνητὰ φρονεῖν,
 » Βραχὺς αἰὼν· ἐπὶ τύτῳ
 » Δέ τις ἂν μεγάλα διώκων,
 » Τὰ παρόντ' ἔχ' ἰφίερη.
 » Μαυνομένων οἶδε τρόποι,
 » Καὶ κακοβύλων παρ' ἑμοιγε φωτῶν.
 ἱκοίμαν ποτὶ τὰν Κύπριν,
 νᾶσον τὰς Αφροδίτας,
 ἵνα θελξίφρονες νέμονται
 θνατοῖσιν ἔρωτες.
 Γάφον θ', ἂν ἐκατόσσοι
 βαρβάρων ποταμῶν ῥοαί,
 καρπίξουσιν ἄνομβροι.
 ὅπ' καλλιγενομένα
 περὶ αὖ μύσσης ἑδρα,
 σεμνὰ κλητὺς Ολύμπῳ,
 ἐκ δ' ἄγε με
 βρόμιε, βρόμιε,
 προβακχὴν ἑδᾶμον.
 ἐκ δ' ἁρίτες.
 ἐκ δ' ἐπὶ πόθος.

ἐκ δ'

ΒΑΚΧΑΙ

ἔκῃ ἢ Βάκχαισι
 θέμις ὀργιάξεν.
 ἰδάμεων ὁ Διὸς παῖς,
 χαίρει καὶ θαλίαισιν,
 φιλεῖ δ' ὀλβόδοτειραν ἑρῇ
 γαν, καρποτρόφον θιάν.
 ἴσαν δ' ἤς τε τ' ὀλβιον,
 τὸν τε χέρονα δῶν ἔχειν
 οἶνον τέρψιν ἄλυπον.
 μισεῖ δ' ὧ μὴ ταῦτα μέλει
 κατὰ φάος, νύκτας τε φίλας
 αἰάωνα διαξήν.
 σοφὸν δ' ἀπέχειν
 πρᾶπίδα, φρένα τε
 περιᾶν παρὰ φωτῶν.
 ὃ πλήθος ὅτι
 τε φανλότερον
 ἐνόμισε, χρηταί τε.
 τόδ' ἐτοίμαζοι μ' ἄν.

θι Πενθῶν, πάρεσμεν τήνδ' ἄγρην ἡγρυνότες,
 ἐφ' ἣν ἐπέμψας. ὅδ' ἄγρην θ' ὠρμήσαμεν.
 ὁ θῆρ δ' ὅδ' ἡμῖν πρᾶος. ὅδ' ὑπέσπασε
 φυγὴ πόδ', ἀλλ' ἔδωκεν ὕπνου χέρας,
 ὅδ' ὠχρὸς, ὅδ' ἠλλαξεν οἶνω πόν γένυν.
 γελῶν ἦ, κῆδ' ἦν, καὶ πάρεν ἐφίετο.
 ἔμενέτε, τὸ μὲν ὅσον ἀπρεπὲς ποιεῖ μένος.
 καὶ γὰρ δ' αἰδοῖς ἦπον, ὧ ξέν', ὅχ' ἐκὼν
 ἐγώ σε, Πενθέως δ', ὅς μ' ἐπέμψεν ἐπισυλαῖς.
 ἄς δ' αὖ σὺ Βάκχας εἶρξας, ἄς συνήρπασας,
 καὶ δῆσας ἐν δεσμοῖσι πανδὴ μὲν σέγης.

Ρ Ρ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

φρῶδ' αὖτ' ἐκείναι λελυμέναι πρὸς ὀργάδας,
 σκιρτῶσι, βρόμιον ἀνακαλέμεναι θεῶν·
 αὐτόματα δ' αὐτοῖς δεσμὰ διελύθη ποδῶν,
 κλῆιδες τ' ἀνῆκαν θυρετρ' ἀνὰ θνητῆς χερός·
 πολλῶν δ' ὁδ' ἀνῆρθαι μασίων ἤκη πλέως
 εἰς τὰςδε Θήβας· σοὶ ἢ τὰλλα χρὴ μέλειν·
 πέν λάξυθε χειρῶν τῶνδ' ἐν ἄρκυσιν ἑὼν,
 ὅκ' ἐστὶν ὅπως ὠκὺς, ὥς τέ μ' ἐκφυγῆν·
 αἰτάρ τ' οὐ σῶμ', ὅκ' ἀμορφος ᾗ ξένη,
 ὥς ᾗς γυναικας ἐφ' ὅπερ ᾗς Θήβας πάρει·
 πλὴκα μ' ἴτε ἑσὺ ταναός, ὅς πάλιν ὑπο
 γένυν παρ' αὐτ' ἐκχυμένος, πόθεν πλέως·
 λουκὴν ἢ χροῖαν εἰς παρασκευὴν ἔχης,
 ὅχ' ἡλὶς βολάσιν, ἀλλ' ὑπὸ σκιάς
 ἢ Αφροδίτην καλλονὴν θηρώμενος·
 πρῶτον μὲν μοι λέξον, ὅστις εἰ γένος·
 δίο ὅς κ' ὁμπος ὅδε ῥάδιον δ' εἰπεῖν τόδε·
 τ' ἀνθε μῶδ' ἱ μῶλον διαθὰ πακλύων;
 πέν οἶδ', ὅς τ' Σάρδεων ἄστυ περιβάλλῃ κύκλῳ·
 δίο ἐνταῦθεν εἰμί· Λυδία δέ μοι πατρίς·
 πέν πόθεν ἢ τελετὰς τὰςδ' ἄχης ᾗς Ελλάδα;
 δίο Διόνυσος ἡμᾶς ἀσέβησ', ὅτ' ἑ Δίης·
 πέν Ζὼς δ' ἐς ἐκεί τις, ὅς νέος τίηται θεός;
 δίο ὅκ', ἀλλ' ὅς Σιμέλης ἐνθάδ' ἐξουξεν γάμοις·
 πέν πότερ' ἢ νύκτωρ σ', ἢ κατ' ὄμματ' ἠγάγησεν;
 δίο ὅρων ὀρώντα, ἢ δίδωσιν ὄργια·
 πέν τὰ δ' ὄργι' ἐστ', τίν' ἰδέαν ἔχοντά σοι;
 δίο ἄρρητ', ἀβανχούτοις εἰδέναι βροτῶν·
 πέν ἔχει δ' ἄνησιν τοῖσι θυῖσιν τινά;
 δίο ὅς θέμις ἀκῶσαι σ', ἔτι δ' ἄξι' εἰδέναι·

πέν. δὺ

ΒΑΚΧΑΙ

ΠΕΝ αὖ τῷτ' ἐκὶ βόηλουςας, ἵν' ἀκῆσαι θέλων.
 ΔΙΟ ἄσεβ' ἔχον ἄσκη' ὄργι' ἐχθαίρει θεῷ.
 ΠΕΝ τ' θεὸν ἔ' ὄρ' ἄν σὺ φῆς σαφῶς, ποῖός τις ἦ;
 ΔΙΟ ὁποῖός ἦ θελ', ἔκ ἐγώ ταυτον τόδε.
 ΠΕΝ ταῦτ' ἔν παρωχέτουςας αὖ, κ' ἐν λέγων.
 ΔΙΟ Δ' ὅφει τις ἀμαθεὶ σοφὰ λέγων, ἔκ αὖ φρονεῖν.
 ΠΕΝ ἦλθες ἢ πρῶτα δ' αὖρ', ἄγων τ' δαίμονα;
 ΔΙΟ πᾶς ἀναχορῶν βαρβάρων τάδ' ὄργια.
 ΠΕΝ φρονέσι ἢ κ' αἰκίον Ἑλλήνων πολὺ.
 ΔΙΟ τάδ' αὖγε μᾶλλον· οἱ νόμοι τε διάφοροι.
 ΠΕΝ τὰ δ' ἱερὰ, νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν τελέῃς;
 ΔΙΟ Νύκτωρ τὰ πολλὰ σε μνέσθι τ' ἔχει σκότος.
 ΠΕΝ τῷτ' ἔς γυναικας δ' ὀλίον ἔστι, κ' σαθρόν.
 ΔΙΟ Κ' ἂν ἡμέρα τὸ γ' αἰχρὸν ἐξέδροι τις ἄν.
 ΠΕΝ δ' ἴκην σε δ' ἔναι δ' ἄσφοισμάτων κακῶν.
 ΔΙΟ σὲ δ' ἀμαθείας, ἄσεβ' ἔντ' ἔς τ' θεόν.
 ΠΕΝ ὥς θρῆσος ὁ βάνχας, κ' ἐκ ἀγύμναστος λόγων.
 ΔΙΟ ἔφ' ὅ, τι παθεῖν δ' ἔ· τί με τ' δεινὸν ἐργάσῃ;
 ΠΕΝ πρῶτον κ' ἄβρ' ὄν βόσρυχον τε μῶ σέθεν.
 ΔΙΟ ἱερὸς ὁ πλόκαμος· τῷ θεῷ δ' αὖτ' τρέφω.
 ΠΕΝ ἔπειτα θύρσον τόνδε παράδος ἐκ χερσίν.
 ΔΙΟ αὐτὸς μ' ἀραιρ' ὅνδε Διονύσου φορῶ.
 ΠΕΝ ἔρηταῖσ' ἵ' ἐνθ' ὄν σῶμα σὸν φυλάξομεν.
 ΔΙΟ λύσει μ' ὁ δαίμων αὐτ' ὅταν ἐγὼ θέλω.
 ΠΕΝ ὅταν γε καλέσῃς αὐτ' ἐν βάνχαις σαθῆς.
 ΔΙΟ κ' νῦν ἂ πάχῳ, πλησίον παρὼν ὄρε.
 ΠΕΝ κ' πῶ σιν· ὅτ' ἔφανερὸς ὁμμασίν γ' ἐμοῖς.
 ΔΙ' παρ' ἐμοί· σὺ δ' ἄσεβ' ἔντ' αὐτ' ὄν, ἔκ ἐσορᾷς.
 ΠΕΝ λάξυθε· κατὰ φρονεῖ με, κ' Θήβας ὄδε.
 ΔΙΟ αὐδῶ με μὴ δεινὸν σωφρονῶν, ἔσ' ὠφροσιν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΠΕΝ ἔγω δ' αἶν γε, κυριώτερος σέθεν.
 ΔΙΟ ἔκ' διοδ' ὅτι ξῆς, ἔδ' ὄρας, ἔθ' ὅστις εἶ.
 ΠΕΝ Γενθῆς, Αἰγυῖος παῖς, πατὴρ δ' Ἐχίονος.
 ΔΙΟ ἐνδυσυχῆσαι τένον μ' ἐπιτήδεος εἶ.
 ΠΕΝ χώρει· καθάρξαι τ' αὐτ' ἱππικαῖς πέλας
 φάτναισιν, ὥς ἂν σκότιον εἰσορᾷ κνέφας.
 ἐκεῖ χόρραι τάδε δ' αἶς ἄγων πάρει,
 κακῶν συνερχὸς, ἢ διεμπολήσομεν,
 ἢ χῆρα δ' ἔγω τῶδε, κ' βύρσις κτύπη
 παύσας, ἐφ' ἱστῆς δ' αἰῶνιδας κεντήσομαι.
 ΔΙΟ σείχοι μ' ἂν ὅ, τι κ' μὴ χρεῶν, ἔτι χρεῶν
 παθεῖν· ἀτάρτοι τῶν δ' ἀποτ' ὕβρισμαίων
 μέτεισι Διόνυσος σ', ὃν ἐκ ἤναι λήγης.
 ἡμᾶς κ' ἀδελφῶν, κῆνον ἥς δ' εὖ μὲν ἄγεις.
 20 Ἄχελῶς θυγατερ,
 πότνι, ἀπάρθενε Δίρκα.
 σὺ κ' ἐνσαῖς ποτε παλαις,
 ὃ Διὸς βρέφος ἔλαβες.
 ὅ, τε μηρῷ πυρὸς ἐξ ἀθανάτων Ζεὺς
 ἔτεκ' ἡρπασέ νιν,
 τάδ' ἀπαβοήσας,
 ἰθ' ὧ διθύραμβ', ἐμὴν
 ἄρσενά τάδε βαθὶ νηδύν.
 ἀναφανώσε τόδ' ὦ
 βάκχιε Θήβαις ὄνομάξεν.
 σὺ δέ μ' ὦ μάκαιρα Δίρκα,
 σεφανιφόρος ἀπωθῆ
 θιάσους ἔχουσιν ἐν σοί.
 τί μ' ἀνάνη; τί με φάγης;
 ἔτι ναὶ τὰν βοτρυνώδη

Διονύαν

ΒΑΚΧΑΙ

Διονύαυ χάριν οἶνας,
 ἔτι σοι τῷ βρομίῃ μελήσει.
 οἶαν οἶαν ὄργαν
 ἀναφάνει χθόνιον,
 γένος ἐκφύς τε δράκοντος
 ποτὲ Πενθὰς, ὃν Ἐχίων
 ἐφύτανσε χθόνιος,
 ἀγριωπὸν τέρας,
 ὃ φῶτα βρότειον,
 φόνιον δ' ὥστε γίγαν-
 τ' ἀντίπαλον θεοῖ
 σιν· ὅς με βρόχοισι τὰν
 τῷ βρομίῃ τάχει συνάψει.
 τ' ἐμὸν ἐντὸς ἔχει
 δώματος ἡδὴ θιασώταν,
 σκοτίαις κρυπτὸν ἐν ἱερταῖς.
 ἐσορᾷς τὰδ' ὦ Διὸς παῖ
 Διόνυσε, σὰς προφῆτας
 ἐν ἀμίλλαισιν ἀνάγκας;
 μόλε χρυσῶπα, τινάων
 ἀνὰ θύρσον κατ' Ὀλυμπον.
 φονίῃ δ' ἀνδρὸς ὕβριν κατάχες.
 πόθι Νύκτῃς ἄρα θῆ
 ροτρόφῃ θυρσοφορῆς,
 θιάσους ὦ Διόνυσ', ἢ
 κορυφαῖς κωρυκίαις.
 τάχα δ' ἐν ταῖς πολυδένδρεσσιν Ὀλύμπῳ
 θαλάμοις, ἐνθά ποτ' Ὀρ
 φῶς κιθαρίζων,
 σύνταχε δένδρεα μέ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

σαις, σύναγε θήρας ἀγρώτας.

μακάρι' ὦ Γιερία,

σέβεται σ' αὖτις.

ἤξει τε χορεύων

ἅμα βακχούμασι.

τόν τ' ὠκυρόαν

διαβάς Ἀξιόν,

εἰλισσομένας τε μαινάδας ἄξει,

Λυδῖαν τε, τ' ἄσδαιμονίας

βροτοῖς ὀλβοδόταν, πατέρα τε,

τ' ἐκλυον ἀνιπτον χώραν ὕδασι

καλλίσουσιν κτεάνων.

ΔΙΟ' ἰὼ, κλύετ' ἐμᾶς, κλύετ' αὐδᾶς.

ἰὼ βάκχαι, ἰὼ βάκχαι.

ΧΟ' τίς ὄδῃ; τίς, πόθεν ὀκέλαδος

ἀνά μ' ἐκάλεισεν αὖτις;

ΔΙΟ' ἰὼ πάλιν αὐδῶ,

ὁ Σεμέλας, ὁ Διὸς παῖς.

ΧΟ' ἰὼ ἰὼ δέσποτα, δέσποτα,

μόλεν νῦν ἡμέτερον ζεθιάσον.

ὦ βρόμιε, βρόμιε,

πέδον χθοῖς ἐνοσι πότνια.

ᾶ. ᾶ. τάχα τὰ Γενθίως μέλαθρα

διατινάσσεται πεσῆμασιν

ὁ Διόνυσος ἀνὰ μέλαθρα.

σέβετε νιν.

ἡμι' σέβομεν ὦ.

ἴδετε λαῖνα κίονιν ἐμβολα

διάδρομα τὰδε.

βρόμιος ἀλαλάσσεται σέρας ἔσω.

ἡμι. ᾠή

ΒΑΚΧΑΙ

ἡμι ἅπτε κεράνιον αἶθο παλαμπάδα,
 σύμφλεγε σύμφλεγε δώματα Γενθίως.
 ἡμι ἅ· ἅ· πῦρ ὃ λούσεις, ἔδ' αὐγάη
 Σεμέλας ἱερὸν ἀμφὶ τάφον,
 ἂν ποτε κεραυνοβόλος
 ἔλιπε φλόγα Διὸς βροντᾶς.
 δίκετε πεδόσε τρομερὰ δώματα,
 δίκετε μαινάδες.
 ὃ ἅ' ἀνάξ, ἄνω καὶ κάτω τιθῆς, ἔπεισι
 μέλαθρα τάδε, Διὸς γένος Διόνυσος.
 Διό βάρβαροι γυναικες, ὅπως ἐκπεπληγμένοι φόβῳ,
 πρὸς πέδῳ πεπλώκαθ' ἥσθηθ' ὡς εἴοικε βακχίῃ
 διατινάξαντος δῶμα Γενθίως. ἀλλ' ἐξανίστατε
 σῶμα, καὶ θαρσείτε σάρκας, ἐξαμείψασαι τρόμον.
 χο ὦ φάος μέγιστον ἡμῖν οὐκ βακχούματος,
 ὡς ἐσθλὸν ἀσμένει σε, μονάδ' ἔχουσ' ἐρημίαν.
 Διό ῥε ἀθυμίαν ἀφίκεσθ' ἡνίκ' ἔσεπε μπόμην
 Γενθίως ὡς ῥε σκοτεινὰς ὀρκίαντας πεισθ' μένος.
 χο πῶς ἅ· ὅστις μοι φύλαξ ἦν, εἰ σὺ συμφορᾶς τύχοις.
 ἀλλὰ πῶς ἐλευθερώθης, ἀνδρὸς ἀνοσίῃς τυχῶν;
 Διό αὐτὸς ἐξέσωσ' ἐμαυτὸν ῥαδίως, ἄνυσ' ὄνον.
 χο ὃ δέ σε συνῆψε χεῖρα δεσμίῃσιν ἐν βρόχοις;
 Διό ταῦτα καὶ καθύβρισ' αὐτόν. ὅτι με δεσμάνειν δοκῶν,
 ὅτ' ἐθίγεν, ὅθ' ἤψαθ' ἡμῶν, ἐλπίσι δ' ἐβόσκητο.
 πρὸς φάτναις ἢ ταῦρον οὐρῶν, ὃ καὶ θῆξ' ὃ μᾶς ἄγ',
 τῷδε περιβρόχῳ ἐβαλε γόνασι, καὶ χιλαῖς ποδῶν,
 θυμὸν ἐκπνέων, ἰδρῶτα σώματος σάξων ἅπο,
 χεῖλεσι διδῶς ὀδόντας· πλησίον δ' ἐγὼ παρῶν,
 ἥσυχος θάλασσον, ἔλυσον· ἐν ἢ τῷδε τῷ χρόνῳ,
 ἀντίταξ' ἐλθὼν ὁ βάκχος δῶμα, καὶ μητρὸς τάφῳ

Γ Γ IIII

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πῦρ ἀνῆλ'· ὅδ' ὥς ἐσείδε δῶματ' ἀβυσσοῖσιν ἀπὸ πύργου,
 ἥϊα' ἐκείσε, κατ' ἐκείσε, δ' ὡς ἴδεν Ἀχελῷον φέρον
 ἐννέπων· ἅπας δ' ἐν ἔργῳ δ' ὅλος ἦν, μάτην πονῶν.
 διαμειβέσθ' ἵτονδε μόχθον, ὥς ἐμὲ πεφονυγὸς,
 ἵεται ξίφος κελαινὸν ἀρπάσας δόμων ἴσω.
 καὶ θ' ὁ βρόμιος ὥς ἐμοιγε φαίνεται δόξαν λέγων,
 φῶς ἐποίησε κατ' αὐλήν· ὅδ' ἐπὶ τῷ ὄρμη μένος,
 ἥϊασι, καὶ κέντει φαεινὸν, ὥς σφάξων ἐμέ.
 πρὸς ἡτοῖσδ' αὐτῷ· τὰ δ' ἄλλα βόαντος λυμάνεται,
 δῶμα τ' ἐρ' ῥηξε χαμάζε· συντεθράνεται δ' ἅπαν
 πικροτάτης ἰδόντι δεισμὸς τῆς ἐμῆς· κόπῃ δ' ὕπο
 διαμειβέσθ' ξίφος, παρῆται· πρὸς θεὸν δ', ὦν ἀνὴρ,
 ἄς μάχην ἐλθεῖν ἐτόλμ'· ἥσυχος δ' ἐν βόαντας ἄγων
 δωμάτων, ἥκω πρὸς ὑμᾶς, Πενθέως ὕφροντίσας·
 ὥς δέ μοι δοκῇ, φοφῇ γὰρ ἀρβύλη δόμων ἴσω.
 ἄς προνώπῃ αὐτὶ χ' ἔξει· τί ποτ' ἄρ' ἐκ τούτων· ἐρῇ;
 ῥαδίως δ' αὐτ' οἶσω, καὶ πνέων ἐλθὼ μέγα.
 πρὸς σοφῇ δ' ἀνδρὸς ἀσκεῖν σῶφρον ἀοργησίαν.
 πιν πείπονθα δεινὰ· διαπέφονε μὲν ὁ ξένος,
 ὅς ἄρτι δεισμῷς ἦν κατηναγασμένος·
 ἴα· ἴα· ὅδ' ἐστὶν ἀνὴρ· τί τάδε; πῶς προνώπιος
 φαίνη πρὸς οἴκοις τοῖς ἐμοῖς, ἔξω βεβώς;
 διό σῆσον πόδ'· ὀργῇ δ' ὑπόθεσις ἥσυχον πόδα.
 πιν πόθεν σὺ δεισμὰ διαφυγὼν ἔξω περᾶς;
 διό ἔκ' ἔπον; ἔκ' ἤκυσας ὅτι λύσει μέτις;
 πιν τίς; τὸς λόγους δ' εἰσφέρεις καὶ νῦν ἄγ·
 διό ὅς τ' πολὺ βοτρυν ἄμπελον φέει βροτοῖς.
 πιν ὠνείδισας δὴ τὸτο Διονύσω καλόν.
 διό κλείειν κελῶν πάντα πύργον ἐν κύκλῳ.
 πιν τί δ' ἔχ' ὑπερβαίνουσι καὶ τέχῃ θεοί;
 διό· σοφὸς

ΒΑΚΧΑΙ

Διό σοφός, σοφός δ'· πλὴν ἂν δέῃ σ' εἶναι σοφόν·
 πέν ἂν δέῃ μάλιστα, ταῦτ' ἐγὼ γ' ἔφην σοφός·
 κῆρυξ δ' ἀκῆσας, πρῶτα τὸς λόγους μάθε·
 ὅς ἐξ ὄρου παρέστιν ἀγγέλων τί σοι·
 ἡμεῖς δέ σοι μὲν ὅ μιν, ὅ φονξὺ μέγα·
 ἄγγ· Γενθῶ, κρατύνων τῆσδε Θηβαίας χθονός,
 ἥκω κιθαριῶν ἐκλιπῶν, ἵν' ὅποτε
 λυκῆς χιόνος ἀνῆσαν ὠαγεῖς βοαί·
 πέν ἥκεις δ' ὅποιαν προστιθῆς σπουδὴν λόγους;
 ἄγγ· Βάκχας ποτνιαίας ἔσιδ' ὦν, αἰ τῆσδε γῆς
 οἷσ' ἵπποισι λυκὸν κῶλον ἐξηκόντισαν,
 ἥκω φράσαι σοι καὶ πόλει, χρήτων ἀνάξ,
 ὥς δὴν ἄδρῶσι, θαυμάτων τε κρείσσονα·
 θέλω δ' ἀκῆσθαι, πότερά σοι παρ' ῥησὶα
 φράσω τὰ κῆθεν, ἢ λόγον στείλω μέγα;
 τὸ δ' ἔταχος σε τ' φρενῶν δέδοικ' ἀνάξ,
 καὶ τὸ ξύθυμον, καὶ τὸ βασιλικὸν λίαν·
 πέν λέγ' ὡς ἀθῶος ἐξ ἐμῶ πάντως ἔση·
 » Τοῖς δ' ἐδικαίοις ὅχι θυμῷ θάαι χρεῶν·
 ὅσῳ δ' ἂν ἔποις δεινότερα Βακχῶν πέρι,
 τοσῷ δέ μᾶλλον τ' ὑποθέντα τέχνας
 γυναιξὶ τόνδε, τῇ δ' ἰκὴ προβήσομεν·
 ἄγγ· ἀγέλαα καὶ βασκῆματ' ἄρτι πρὸς λέπας
 μόχων ὑπεξήκρνον, ἡνίχ' ἥλιος
 ἀκτῖνας ἐξίησι, θερμαίνων χθόνα·
 ὄρω δ' ἠθιάσους τρεῖς γυναικείων χορῶν,
 ὧν ἥρχ', ἐνὸς καὶ Αὐτονόη· τῷ δ' αὐτέρῳ,
 μήτηρ Ἀρχυήσῃ· τρίτῃ δ' Ἰνὸ χορῷ·
 εὐδὸν δ' ἡπάσαι, σώμασι παρρημέναι·
 αἰμὲν, πρὸς ἐλάτης νῶτ' ἐρῆσασαι φόβην,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

αἰδ' ἐν δρυὸς φύλλοισι πρὸς πέδον κάρῃ
 ἢ κῆ βαλῆσαι σωφρόνως, ἔχ' ὡς σὺ φῆς
 αἰνῶ μένας κρατῆρι, καὶ λωτῷ φόρῳ,
 θιράν καθ' ὕλην Κύπριν ἡρενωμένας.
 ἢ σὴ δὲ μήτηρ, ὠλόλυξεν ἐν μέσας,
 παθεῖσα βάμχαις, ἐξ ὕπνου κινῆν δέμας,
 μυκήμαθ' ὡς ἤνεσε κερφόρων βοῶν.
 αἰδ' ἀποβαλῆσαι θαλερὸν ὀμμάτων ὕπνον,
 αἰνῆξαν ὀρθαί, θαῦμ' ἰδῆν ἀνοσμίας,
 νέαι, παλαιαί, παρθένοι τε, καὶ ἄνδρες.
 καὶ πρῶτα καὶ καθῆσαν εἰς ὤμους πόμας,
 νεβρίδας τ' ἀνεσεῖλανθ', ὅσαισιν ἀμμάτων
 σύνδεσμός ἐλέλυτο, καὶ καταστήτην δόρας
 ἔφρετι κατεξώσαντο λιχμῶσαν γένυν.
 αἰδ' ἀγκάλασι δορῆαδ', ἢ σκυῖ μιν λύνων
 ἀγρίους ἐχέσσαι, λονκὸν ἐδίδοσαν γάλα,
 ὅσαις νεοτόκοις μαζὸς ἦν, ἀπαργῶν ἔτι
 βρέφη λιπύσας. ἐπὶ δ' ἔθεντο κιαίνους
 σεφάνους, δρυὸς τε, μίλακός τ' ἀνθεσφόρους.
 θύρσῳ δὲ τις λαβῆσ', ἔπαισεν ἥς πέτραν,
 ὅθεν δροσώδης ὕδατος ἐκπηδᾷ νοτὶς.
 ἄλλῃ ἢ νάρθηκ' εἰς πέδον καθῆκε γῆς,
 καὶ τῇδε κρήνην ἐξανῆκε ὄνυθ' ἑός.
 ὅσαις ἢ λονκῷ πόματος πόθος παρῆν,
 ἄκροισι δακτύλοισι διαμῶσαι χθόνα,
 γάλακτος ἐσμὸς ἤχον· ἐν ἢ κιαίνων
 θύρσῳ γλυκεῖαι μέλιτος ἔσασον ῥοαί.
 ὥστ' ἢ παρῆθα τ' θεὸν, τ' ὕν' ἔλγης,
 οὐχ αἰσιν ἀν' μετήλθες, εἰσὶ δ' ὦν τάδε.
 ξυνήλομεν ἢ βυκόλοι, καὶ ποιμένες,

ΒΑΚΧΑΙ

πρὶν ὧν λόγων δώσαντες ἀλλήλοισι ἔριν,
 ὥς δειτὰ δρῶσι, θαυμάτων τ' ἐπάξια.
 καὶ τις πλάνης κατ' ἄστυ, κητρίβων λόγῳ,
 ἔλεξεν ἡσάπαντας, ὥς τε μνάς πλάνης
 ναίοντες ὀρέων, θέλετε θηρατῶμεθα
 Πενθέως Ἀγαυὴν μητέρ' ἐν βακχῶν μάτων,
 χάριν τ' ἀνκτιθῶμεν; οὐδ' ἡμῖν λέγειν
 ἔδοξε· θαμνῶν δ' ἐλλοχίσομεν φόβας,
 κρύφοντες αὐτὸς· αἱ δέ, τ' τεταγμένην
 ὥραν ἐκίνεον θύρσον ἡς βακχῶν ματα,
 ἰακχῶν ἀθρόω σόματι, τ' Διὸς γόνον
 βρομῖον καλῦσαι· πᾶν ἧ συνεβάκχων σ' ὄρος,
 κηθῖρες· ὅθεν δ' ἦν ἀκίνητον δρόμον·
 κύρει δ' Ἀγαυὴ πλεσίον θρώσκασά μιν·
 κατὰ ξυνηπῆδ' ὥς συναρπάσαι θέλων
 λόχμην κενώσας, ἐνθ' ἐκρύπτομεν δέμας·
 ἡ δ' ἀνεβόησεν, ὥς δρομάδες ἐμαὶ κύνες,
 θηρώμεθ' ἀνδρῶν τῶνδ'· ὑπ' ἄλλ' ἔπεσθε μοι,
 ἔπεσθε, θύρσοις διὰ χειρῶν ὠπλισμέναι·
 ἡμῆς κηθ' ὦν φάροντες, ἐξηλύξαμεν
 βακχῶν σπαραγμῶν· αἱ δέ, νενομέναις χλοῶν
 μόχοις ἐπὶ λθον χειρὸς ἀσιδήρου μέτα·
 κητ' ἡμῶν προσήδες ἀνθηλον πόριν
 μυκωμένην ἔχουσιν ἐν χειρῶν δ' ἴκα·
 ἄλλαι ἧ δαμάλας διεφόρον σπαραγμάσι·
 ἡ δ' ἐπὶ τῶν πλουρῶν, ἡ δ' ἐπὶ χηλῶν ἐμβασιν
 ῥιπτόμεν ἄνω, κηκῶ· κρημασά·
 ἔσας ὑπ' ἐλάταις ἀναπεφυρμέν' αἶματι·
 ταῦροι δ' ὑβριστῶν, κης κέρως θυμῶμενοι
 τοπρόθεν, ἐσφάλλοντο πρὸς γαῖαν δέμας;

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μυριάσι χειρῶν ἀγόμενοι νεανίδων.
 θάλασσαν ἢ διεφορῶντο σαρκὸς ἐνδύτα,
 ἢ σὺ ξυνάφαις βλέφαρα βασιλῆοις κόραις.
 χωρῶσι δ' ὥστ' ὄρνιθες ἀρθεῖσαι δρόμῳ
 πεδίῳ ὑπὸ τάσῃς, αἱ παρ' Αἰσωπῶ ῥοαῖς
 ἀνὰ ρυτίδα ἐκβάλλουσι θηβαῖον σάχυν,
 Ὑσίου τ' ἐρυθραῖς, αἱ Κιβαρῶνος λέπας
 νέρθεν κατωκλήκασιν· ὥστε πολέμιοι
 ἐπὶ πᾶσι σῶσαι, πάντ' ἄνω τε, καὶ κάτω
 διέφερον· ἥρπαξον αὖ ἐκ δόμων τέκνα.
 ἐπὶ οἷα δ' ἐπ' ὤμοις ἔθεσαν, ὅδε σμῶν ὑπο
 προσείχετ', ὅδ' ἐπιπῆν ἄς μέλαν πέδον,
 ὅδε χαλκός, ὅδε σίδηρος, ἐπὶ ἢ βοσφύχοις
 πῦρ ἔφερον, ὅδ' ἐκ αἵθεθ'· οἷός οῖον ὑπο,
 εἰς ὅπλ' ἐχώρουν, φερόμενοι βαλκῶν ὑπο.
 ὅπερ τ' οὐδὲν ἦν θέα μ' ἰδεῖν ἀναξ.
 τὸς αὖ καὶ ὅχ' ἤμασε λοχχαὶ βέλος.
 κῆρυκα ἢ θύρας ἐξανίστασι χειρῶν,
 ἐτραυμάτιζον, καὶ πενῶτιζον φυγῇ
 γυναικὲς ἀνδράς, ὅκ' ἀνὸν θεῶν τινος.
 πάλιν δ' ἐχώρουν ὅθεν ἐκίνησαν πόδα
 κρήναις ἐπ' αὐταῖς, αἱ δ' ἀνῆλ' αὐταῖς θεός.
 νίφοντο δ' αἶμα· σάχονα δ' ἐκ παρηΐδων
 γλώσση δράκοντος ἐξεφάδρυνον χροός.
 τὸ δαίμον' ἦν τὸνδ', ὅστις ἐς ὧδέσποτα,
 δέχεται πόλιν τῇδ'· ὥς τὰ τ' ἄλλ' ἐστὶν μέγας,
 καὶ κῆρ' ὀφασιν αὐτ', ὥς ἐγὼ κλύω,
 τὸ παυσίλυπον ἄμπελον δῆναι βροτοῖς.
 Οἶνον ἢ μιν κ' ἐόντος, ὅκ' ἐστὶν Κύπρις,
 Οὐδ' ἄλλο τερπνὸν ὅδ' ἐν ἀνθρώποις ἐστὶ.

ΒΑΚΧΑΙ

χο ταρβῶ ἢ εἰπῆν τὸς λόγους ἐλευθέρους
 εἰς τὸν τύραννον· ἀλλ' ὅμως ῥήσεται·
 Δίονυσος ἥκων ἑδενὸς θεῶν ἔφν·
 πει ἤδη τόδ' ἐγγὺς ὥστε πῦρ ἐφάπτεται
 ὕβρισμα βακχῶν, φόρος εἰς Ἑλλήνας μέγας·
 ἀλλ' ἔκ' ὀκνῶν δ' ἔ· σείχ' ἐπ' Ἡλέκτρας ἰὼν
 πύλας· κέλευε πάντας ἀσπίδι φέρεσ,
 ἵππων τ' ἄπκντ' ἀνταχ' ὑπόδων ἐπεμβότας,
 πέλτας θ', ὅσοι πάλλουσι, καὶ τόξων χερὶ
 φάλλουσι νούρας, ὡς ἐπιστρατεύσομεν
 βάκχαισιν· ὃ δ' ἀλλ' ὑπερβάλλει τάδε,
 εἰ πρὸς γυναικῶν πεισόμειδ' ἀπάχομεν·
 ἄγ' πείθῃ ἢ ἑδέν τ' ἐμῶν λόγων κλύων·
 Πενθῶ· κακῶς ἢ πρὸς σέθεν πάχων, ὅμως
 ἔφ' ἡμι χρεῖναι σ' ὅπλ' ἐπαίρεσθαι θεῶ,
 ἀλλ' ἡσυχάζειν· βρόμιος ἔκ' ἀνέξεται,
 κινῶντι βάκχας αὐτῶν ὀρῶν ἄπο·
 πει ἔκ' μὴ φρενώσεις μ', ἀλλὰ δέσμιος φυγῶν,
 σώσει τόδ', ἢ σοὶ πάλιν ἀνατρέψω δίκην·
 ἄγ' θύοι μ' ἂν αὐτῷ μάλλον, ἢ θυμὸς μένος,
 πρὸς κέντρα λακτίξοιμι θνητὸς ὢν, θεῶ·
 πει θύσω φόνον γε θῆλυν ὥς περ ἄξιαι,
 πολὺν ταραξας ἐν Κιθαίρωνος πυχαῖς·
 φονεῖσθε πάντες· καὶ τόδ' ἀγχρὸν, ἀσπίδας
 θύρτοισι βακχῶν ἐκτρέπειν χαλκικηλάτας·
 ἄγ' ἀπόρρωγ' ἐγὼ συμπεπλεγμένα ξένῳ,
 ὡς ἔτε πάχων, ἔτε δ' ὤν σιγήσεται,
 ὅταν ἔτ' ἐσιν αὖ κατασῆσαι τάδε·
 πει τί δ' ὤντα, δαλύνοντα δαλείαις ἐμαῖς;
 ἄγ' ἐγὼ γυναικας δ' αὖρ' ὅπλων ἄξω δίχα·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πην οἱ μοι τόδ' ἤδη δόλιον ἦς με μηχανᾷ·
 ἄλλ' ποῖόν τι; σῶσαι σ' εἰ θέλω τέχναις ἐμαῖς·
 πην ξυνέθεσθε κοινῇ τάδ', ἵνα βακχύνῃτ' ἄλ·
 ἄλλ' ἢ μὴν ξυνεθέμην, τὸ τό γ' ἐστὶ, τῷ θεῷ·
 πην ἐκφέρετέ μοι δ' αὖρ' ὅπλα· σὺ γ', παύσαι λίγην·
 ἄλλ' ἅβ' εἰσφ' ἐν ἵρεσι συγκαθήμεναι ἰδ' ἦν;
 πην μάλισα μυρίονγε δὺς χρυσὸν σταθμόν·
 ἄλλ' τίδ' εἰς ἔρωτα τῶδε πέπλωνας μέγαν;
 πην λυπρῶς νιν εἰσίδοιμ' αὖτ' ἐξοινωμέναι·
 ἄλλ' ὅμως δ' ἰδοῖς ἂν ἡδέως ἅσοι πικρά;
 πην σάφ' ἴδθι, σιγῇ γ' ὑπ' ἐλάταις καθήμενος·
 ἄλλ' ἀλλ' ἐξιχνύσῃσ' ἰσὶ καὶ ἂν θέλῃς λάβρα·
 πην ἀλλ' ἐμφανῶς· καλῶς κ' ἐξήπας τάδε·
 ἄλλ' ἄγω μὲν ἔν σε, καὶ πιχειρήσεις ἰδ' ὦ·
 πην ἄγ' ὡς τάχιστα· τῷ χρόνῳ δέ σ' ὕφθον' ὦ·
 ἄλλ' σείλαι νιν ἀμφὶ χρωτὶ βυσσίνους πέπλους·
 πην τί δὴ τόδ' εἰς γυναῖκας ἐξ ἀνδρὸς τελεῶ;
 ἄλλ' μή σε κτάνωσιν, ἦν ἀνὴρ ἰφθῆς ἐκεί·
 πην οὐ γ' ἦπας αὐτό· καὶ τις ἦ πάλαι σοφός·
 ἄλλ' Διόνυσος ἡ μᾶς ἐξεμύσσωσεν τάδε·
 πην πῶς ἔν γένοιτ' ἂν ἃ σὺ μενυθετῆς καλῶς;
 ἄλλ' ἐγὼ σελεῶ σε δωμάτων εἴσω μολών·
 πην τίνα σολήν; ἢ θήλυ; ἀλλ' αἰδώς μ' ἔχει·
 ἄλλ' ἔκ' ἐτι θεατὴς μαινάδων πρόθυμος εἰ·
 πην σολήν δ' ἐτίνα φῆς ἀμφὶ χρωτὶ ἐμὸν βαλῆν;
 ἄλλ' νόμην μ' ἐπὶ σῶκρατι ταναόν ἐκτενῶ·
 πην τὸ δ' αὐτερον γ' ἡχῆμα τῷ κόσμῳ, τί μοι;
 ἄλλ' πέπλοι ποδῆρης· ἐπὶ κἄρα δ' ἔσαι μίτρα·
 πην ἢ κ' τί πρὸς τοῖσδ' ἄλλο προαθήσῃς ἐμοί;
 ἄλλ' θύρσον τε χειρὶ, ἢ νεβρῶ σικτ' ἰέρας·

ΒΑΚΧΑΙ

πιν ὅκ' ἂν δύναμιν θῆλυν ἐνδύναμι σολήν.
 ἄλλ' αἶμα θήσεις, συμβαλὼν βάκχαις μάχην.
 πιν ὀρθῶς μολῇν χρὴ πρῶτον ἢ κατασκοπήν.
 ἄλλ' σοφώτερον γύν, ἢ κακοῖς θηρᾶν κακὰ.
 πιν κ' πῶς δ' ἴσσεος ἤμι, Καδ' ἔμευ λαθὼν;
 ἄλλ' ἰδὺς ἐρήμους ἴμεν· ἐγὼ δ' ἠγήσομαι.
 πιν πᾶν κρῖνον, ὥστε μὴ γέλῃν βάκχαις, ἐμοί.
 ἄλλ' ἐλθόντ' ἐς οἶκους, ἂν δοκῇ βυλεύσομεν.
 πιν ἔξεστι πάντῃ· τοῦ ἑμὸν οὐ πρέπεις πάρα.
 ἄλλ' σείχοι μ' ἂν· ἢ ἅ' ὅπλ' ἔχων πορεύσομαι,
 ἢ τοῖσι σοῖσι πῆσομαι βυλεύμασιν.
 ΔΙΟ ἥξει ἡ βάκχαις· ὅθ' ἂν θανὼν, δώσει δίκην.
 γυναικες, ἀνὴρ εἰς βόλον καθίσταται.
 Διόνυσσε, νῦν σὸν ἔργον, ὅτ' εἴ πρόσω,
 τισὼ μεθ' αὐτόν· πρῶτα δ' ἔκμησον φρενῶν,
 ἐν εἰς ἐλαφρὰν λύσιν· ὥς φρονῶν μὲν αὖ,
 ὅτ' μὴ θελήσῃ θῆλυν ἐνδύναμι σολήν.
 ἔξω δ' ἐλαύνων τῷ φρονεῖν, ἐνδύσεται.
 χρήσω δ' ἐν γέλωτα Θηβαίοις ὄφλιν,
 γυναικόμορφον ἀγόμενον δ' ἴσσεος,
 ἐκ τ' ἀπῆλὼν τ' πρὶν, αἶσι δεινὸς ἦν.
 ἀλλ' εἴμι, κόσμον ὅν περ εἰς ἅδ' εἰ λαβὼν,
 ἅπτεσι μητρὸς ἐκ χερσὶν κατασφαγείς,
 Πενθῆ προσάψων· γινώσεται ἡ τ' Διὸς
 Διόνυσσον, ὅς πέφυκεν ἐν τέλει θεὸς
 δεινότατος, ἀνθρώποισι δ' ἡπιώτατος.
 20 ἄρ' ἐν παννυχίοις χοροῖς
 θήσω ποτὲ λυκὸν
 πόδ' ἀναβαλὼν ἄνασσα,
 δέρην ἢς αἰθέρα δροσιερὸν

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ῥίπυσ', ὥς νεβρὸς χλοεραῖς
 ἔμπᾶν σαλίστα μακρὰς ἡδοναῖς,
 ἢ νίη' ἀνφοβερόν φύγη
 θήρα μ' ἐξωφυλακᾶς,
 ἀπλέκτων ὑπὲρ ἀρκύων.
 θωύων ἢ κυναγέτας,
 συντήνη δρόμη μακυνῶν,
 μόχθοις τ' ὠκυδρόμοις τ' ἀέλλαις
 θρώσκη πέδιον παρὰ ποτάμιον, ἡδομένα
 βροτῶν ἐριμίαις,
 σκιαροκόμη τ' ἐν ἔρνεσιν ὕλας.
 » Τί τ' ἄσπετον, ἢ τί τ' ἀλλίον
 » παρὰ θεῶν γέρας ἐν βροτοῖς,
 » ἢ χεῖρ' ὑπὲρ κορυφαῖς
 » τ' ἐχθρῶν κρήσιν κατέχειν;
 » ὅ, τι καλὸν, φίλον ἀνδρῶν.
 ὁρμᾶται μόλις· ἀλλ' ὁ μὲν
 πιστὸν τόγε θῆον
 σθένος· ἀποσθύνει ἢ
 βροτῶν τῆς τ' ἀγνωμοσύνης
 τιμῶντας, καὶ μὴ τὰ θεῶν
 αὔξοντας, συμμεινομένα δόξα.
 κρυπτοῦσι ἢ ποικίλως
 δαρόν χρόνον πόδα, καὶ
 θηρῶσιν τ' ἄσεπτον· ὅ
 ἔκρεῖανόν ποτε τ' νόμων
 γινώσκων χρεὶ, καὶ μελετᾶν.
 κῆρυξ δ' ἀπάναντομίξιν,
 ἰχθυὶν τ' ἐχθρῶν, ὅτι ποτ' ἄρα τ' ἀδαιμόνιον.
 τότε ἐν χρόνῳ μακρῷ

νόμιμος

ΒΑΚΧΑΙ

νόμιμον, αἰφύσει τε πεφυκός.
 » Τὶ τ' σοφόν, ἢ τὶ τ' κάλλιον
 » παρὰ θεῶν γέρας ἐν βροτοῖς,
 » ἢ χεῖρ ὑπὲρ κορυφᾶς
 » ἢ ἐχθρῶν κρῖνω κατέχρη;
 » , τι καλὸν, φίλον αἰεί.
 » Εὐδαίμων ἤ, ὃς ἐν θαλάσῃς
 » ἔφυγε κῆμα, λιμένα δ' ἐκίχεν.
 » εὐδαίμων δ', ὃς ὑπερθε μόχθων
 » ἐγίνεθ'· ἑτέρα δ' ἑτερος ἑτερον
 » ὀλβω, κλιδυάμην παρήλθεν.
 » μυρία μυρίοισιν
 » ἔτ' εἰσὶν ἐλπίδες· αἰεὶ ἤ,
 » τελευτῶσιν ἐν ὀλβῳ
 » βροτοῖς, αἰδ' ἀπέβησαν· τὸ ἢ κατ' ἡμᾶρ,
 » ὅτ' ὅπως εὐδαίμων, μακίναρ ἵξω.
 ΔΙΟ σέ τ' πρόθυμον ὄνθ', αἰ μὴ χρεῶν ὄραν,
 ἀνδρόντα τ' ἀπὸ δαΐα, Γενθῆα λέγω,
 ἔξιθι πάροιθε δωμάτων, ὄφθητί μοι,
 σκηνὴν γυναικὸς μακινάδος βάκχης ἔχων,
 μητρός τε τῆς σῆς, κλῶχος κατὰ σκοπὸς.
 πρέπης ἢ Κάδμω θυγατέρων μορφῇ μιᾷ.
 ΠΕΥ κ, μὴν ὄραν μοι δύο κλῆλινος δοκῶ,
 διααὶς ἢ Θήβας, κ, πόλις μ' ἐπῆαστον.
 κ, ταῦρος ἢ μῖν πρόσθεν ἡγεῖσθαι δοκεῖς.
 κ, σῶ κέρει κρατὶ προσπεφυκέναι.
 ἀλλ' ἢ ποτ' ἦσθαι θῆρ, τεταύρωσαι ἢ ἔν,
 ὁ θεὸς ὁ μαρτεῖ πρόσθεν, ὦν ἔκ σ' ἀμενής.
 ΔΙΟ ἔνασπονδος ἢ μῖν· νῦν δ' ὄρας, ἀχρή σ' ὄραν.

Σ Σ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πιν τί φαίνομαι δ' ἤτ' ἔχ' ἢ Ἰνὺς σάσιν,
 ἢ τ' Ἀγαυῆς ἐσάναι μητρός γ' ἐμῆς;
 δίο αὐτάς ἐκίνας ἡσυχάζοντο καὶ σ' ὄρων.
 ἀλλ' ἐξ ἑδρας σοι πλόκαμος ἐξέστηχ' ὅδε.
 ἔχως ἐγώνιν ὑπὸ μίτρα καθήρμισα.
 πιν ἐνδον προσείων αὐτ', ἀνασείων τ' ἐγὼ,
 καὶ βακχιάων, ἐξ ἑδρας μεθώρμισα.
 δίο ἀλλ' αὐτ' ἡμῶς, οἷς σὲ θεραπύειν μέλει,
 πάλιν κατασελῶ μεν. ἀλλ' ὄρθην κέρα.
 πιν ἰδὼ, σὺ κόσμει· σοὶ δ' ἀνακείμεθα δῆ.
 δίο ξῶναι τέ σοι χαλῶσι, καὶ χ' ἐξ ἡς πέπλων,
 σολίδες ὑπὸ σφυροῖσι τήνυσσι σέθεν.
 πιν καὶ μοι δοκῶσι παράγει δεξιὸν πόδα.
 τὰνθ' ἐνδε δ' ὀρθῶς παρὰ τένοντ' ἔχει πέπλος.
 δίο ἦπερ μετ' ὧν πρῶτον ἠγήσῃ φίλων,
 ὅταν παρὰ λόγον σώφρονας βάκχας ἴδῃς;
 πιν πότερα δέ, θύρσον δεξιᾷ λαβὼν χερὶ,
 ἢ τῇδε βάκχῃ μᾶλλον εἰκασθήσομαι;
 δίο ἐν δεξιᾷ χερὶ, χ' ἅμα δεξιῇ ποδὶ
 αἶρειν νιν· αἰνῶ δ' ὅτι μεθέστηκας φρενῶν.
 πιν ἄρ' ἂν δυνάμην τὰς Κιθαυῶνος πύχας
 αὐταῖσι βάκχαις τοῖς ἐμοῖς ὡμοῖς φέρειν;
 δίο δύναι ἂν, ἢ βύλοιο· τὰς ἢ πρὶν φρένας,
 οὐκ ἔχεις ὑγιείς· νῦν δ' ἔχεις οἷας σε δεῖ.
 πιν μοχλὺς φέρωμεν, ἢ χερσὶν ἀνασπάσω,
 κορυφαῖς ὑποβαλὼν ὦμον, ἢ βραχίονα.
 δίο μὴ σύγε τὰν νυμφῶν διολέσης ἰδρύματα,
 καὶ καπνὸς ἑδρας ἐνθ' ἔχει συρίγματα.
 πιν καλῶς ἐλέξας· οὐδ' ἐν νικητέον
 » γυναῖκας.

ΒΑΚΧΑΙ

γυναῖκας· ἐλάττωσι δ' ἐμὸν κρύψω δέμας.
 Διό κρύψῃ σὺ κρύψιν, ἣν σε κρυφθῆναι χρεὼν,
 ἐλθόντα δόλιον μαινάδων κατὰσκοπον.
 πιν ἢ μὴν δοκῶ σφᾶς ἐν λόχοις ὄρνιθας ὥς,
 λέκτρων ἔχεσθαι φιλτάτοις ἐν ἔρκεσιν.
 Διὰ ὅκνην ἐπ' αὐτὸ τὸτ' ἀποσέλλῃ φύλαξ.
 λήψῃ δ' ἴσως σφᾶς, ἣν σὺ μὴ ληφθῆς πάρος.
 πιν κόμιξε διὰ μέσης με Θηβαίης χθονός.
 μόνος γάρ ἐμ' αὐτὸν ἀνὴρ τολμῶν τόδε.
 Διό μόνος σὺ πόλειωσ τῆσδ' ὑπερκάμνεις μόνος.
 τοιγάρ σ' ἀγῶνες ἀναμένουσιν, ὅς ἐχρῆν.
 ἔπευ δ' ἐπομπὸς δ' ἄμ' ἐγὼ σωτήριος.
 κείθεν δ' ἀπάξει σ' ἄλλος. Πεν. ἡ τεκνὸς ἀγε.
 Διό ἐπίσημον ὄντα πᾶσιν. Πεν. ἐπὶ τόδ' ἔρχομαι.
 Διό φερόμενος ἤξεις. Πεν. ἀβρότητ' ἐμὴν λέγεις.
 Διό ἐν χερσὶ μητρός. Πεν. ἢ τρυφᾶν μ' ἀναγκάσεις.
 Διό τρυφᾶς γε τοιάσδε. Πεν. ἀξίων ἢ ἀππομαι.
 Διό δεινὸς σὺ, δεινὸς, κατὰ δ' ἐν ἔρχῃ πάθῃ.
 ὥστ' ὕραν ὧσπρὶς οὐρανὸν ἀνέστης κλέος.
 ἔκτειν' Ἀγαυὴν χθρᾶς, αἱ θ' ὁμόσποροι
 Κάδμους θυγατέρες. τὴν νεανίαν ἄγω
 τόνδ' ὅς ἀγῶνα μέγαν. ἐνι κήσων δ' ἐγὼ,
 καὶ βρόμιος ἔσμι. τᾶλλα δ' αὐτὸ σημαίνει.
 20 ἴτε θεαὶ λύσῃς κύνες, ἴτ' ὅς ὕρος,
 θίασον ἐνθ' ἔχουσιν Κάδμους κόραι.
 ἀνοιγρήσατέ νιν,
 ἐπὶ τ' ἐν γυναικομίμῳ σολᾷ,
 μαινάδων κατὰσκοπον λυσάωδῃ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μήτηρ πρῶτάνιν λυρᾶς ἀπὸ πέτρας,
 ἢ σκόλοπος ὄφεται,
 δοκῶντα· μαινᾶσιν δ' ἀπύσῃ.
 τίς δ' ὅδε Κασμείων μάτηρ ὕριδρόμων,
 εἰς ὅρος εἰς ὅρος ἐμολεν ὦ βάκχαι;
 τίς ἄρα νιν ἔτεκεν;
 ὃ δ' ἐξ αἵματος
 γυναικῶν ἔφυ.
 λεάνας δ' ἐγέτιν' ὅς, ἢ χοργόνων
 λιβυσᾶν, γένος.
 ἴτω δ' ἵκα φανέρως,
 ἴτω ξιφιδόρος,
 φονύσσα δαίμων διαμπᾶξ
 τ' ἄθεον, ἄνομον, ἄδικον,
 ἔχιοι γένον γηγενῇ.
 ὅς ἀδίκῃ γνώμῃ, παρὰ νόμῳ τ' ὄργᾳ
 περὶ τὰ βάκχ' ὄργια, ματρός τε σᾶς
 μανῆσα πρᾶπίδι;
 παρανότῳ τελήματι σέλλεται,
 τ' ἀνίκατος ὥς κρατήσων βία
 γνώμαν σώφρονα, θάνατος ἀπροφάσιτος,
 εἰτά τε θεῶν ἔφυ,
 βροτῇ τ' ἔχειν ἄλυτος βίος.
 τ' σοφὸν ὃ φθόνῳ χαίρω θηράνῃσα,
 τὰ δ' ἑτέρα μεγάλα, φανερά τ' αἰὲς
 ἐπὶ τὰ καλὰ βίον
 ἢ μαρ ῥ' νύκτα τ' αὖ
 ἄγοντ' ὄσεβῃν.
 τὰ δ' ἐξ νόμιμα δίκας ἐκβαλόν

τα

ΒΑΚΧΑΙ

τα τιμᾶν θεύς.
 ἴτω δίκη φανερός,
 ἴτω ξιφηφόρος,
 φονύσσα δαίμων διαμπάξ
 τ' ἄθεον, ἄνομον, ἄδικον,
 Ἐχίονος τόκον γηγενῆ.
 φάνηθι ταῦρος, ἢ πολὺ κρανός, ἢ δ᾽ εἴ
 δράκων, ἢ πυριφλέγων
 ὀράσθαι λέων.
 ἴθ' ὦ βάκχε, θηραγρέτα, βακχᾶν
 γελῶντι προσώπῳ
 περίβαλε βρόχον,
 ἐπὶ θανάσιμον ἀγέλαν
 πεσόντα τὰν μαινάδων.
 ἄγρ' ὦ δῶμ', ὃ πρὶν ποτ' εὐτύχεις ἀν' Ἑλλάδα
 σιδῶν ἐν γέροντος, ὃς τ' γηγενὲς
 δράκοντος ἑσπέρ' ὄφεις ἐν γαίᾳ θέρος,
 ὥς σε σενάξω, δῖλος ὢν κῆ, ἀλλ' ὁμως.
 Χρησῶσι δ' ἔλοισι συμφορὰ τὰ δεσποτῶν.
 τί δ' ἐστίν; ἐκ βακχῶν τὶ μινύεις νέον;
 ἄγρ' Πενθόλῳ ὀλωλε, παῖς Ἐχίονος πατρός.
 τί νᾶξ βρόμιε, κῆ θεὸς φαίνῃ μέγας.
 ἄγρ' πῶς φῆς; τί τῷτ' ἔλεξας; ἢ πῖ τοῖς ἐμοῖς
 χαίρεις κακῶς πράσσουσι δεσποταῖς γύναι;
 τί νᾶξ ξένα μέλεσι βαρβάροισι.
 ἐκέτι κ' δεσμῶν ὑπὸ φόβῳ πῆλυσσ.
 ἄγρ' Οἰβάς δ' ἀνάνδρους ὦδ' ἄγης.
 τί δ' Διόνυσος, ὃ Διόνυσος, ὃ Οἰβακράτος;
 - ἔχουσ' ἐμὸν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἄλλ' συγγνωστὰ μέν σοι· Πλὴν ἐπ' ἐξαιργασμένοις
 κακοῖσι χαίρειν ὦ γυναῖκες, ὦ καλόν·
 ἔννεπέ μοι· φράσον τίνι μὲν ὠθήσκει,
 αἰδῖκος, αἰδῖκά τ' ἐκπορίξων ἀνὴρ·
 ἄλλ' ἐπὶ θεράπντας τῆσδε Θηβαίας χθονὸς
 λιπόντες, ἐξέβημεν Ἀσωπὸν ῥοάς,
 λέπας Κιβαρῶνιόν ἴσε βάλλομεν,
 Πενθούς τε, καὶ γὰρ, διαπότη καὶ ἐπὶ μὴν,
 ξένος θ', ὅς ἡ μῖν πομπὸς ἦν θεωρίας,
 πρῶτον καὶ ἂν ποιήρον ἴξομεν νάπος,
 τά τ' ἐκποδῶν σιγηλὰ, καὶ γλώσσῃς ἀπο,
 σώζοντες ὡς ὀρώμεν, ὅχ' ὀρώμενοι·
 ἦν δ' ἄρκος ἀμφί κρημνον ὕδασι διάβροχον,
 πόλιν αἰσι συσπιάζον, ἔνθα μαινάδες
 κἀβηντ', ἔχουσαι χθῆρας ἐν τερπνοῖς πόνοισ·
 αἰετὶ, καὶ αὐτὶ θύρσον ἐκλελοιπότα
 κισσῷ κομήτην αὖθις ἐξανέσεφον·
 αἰετὶ ἐκλιπύσσαι ποικίλ' ὡς πῶλοι ξυγὰ,
 βακχῶν ἀντέκλαζον ἀλλήλαις μέλος·
 Πενθούς δ' ὁ τλήμων, θῆλυν ὅχ' ὀρῶν ὄχλον,
 ἔλεξε τοιαύτ', ὡς ξέν', ὅ καὶ ἔσταμεν,
 ὅτε ἐξικνῆμαι μαινάδων ὅσοι νόθων·
 ὄχλον δ' ἐπεμβὰς εἰς ἐλάτην ὑψαύχενά,
 ἴδοιμ' αὐτὸς ὀρθῶς μαινάδων αἰχμαργίαν·
 τὸν τῶθεν ἦδη τῶ ξένου τι θαυμ' ὀρώ·
 λαβὼν καὶ ἐλάτης ὑρᾶνιον ἄκρον κλάδον,
 κατῆγεν, ἦγεν, ἦγεν ὅς μέλαν πέδον·
 κυκλῦτο δ' ὥστε τόξον, ἢ κυρτὸς τροχός,
 τὸρνω γραφόμενος, περὶ φορὰν ἔλκη δρόμον,
 ὡς κλῶν ὄρειον ὁ ξένος χερσὶν ἄγων,
 ἔκαμπεν ὅς γ' ἦν ἔργματ' ὅχι θνητὰ δρῶν·

Γενεά

ΒΑΚΧΑΙ

Πενθέα δ' ἰδρύσας ἐλατίνων ὄρων ἔπι,
 ὄρθον μεθίει διάχερῶν βλάση μ' ἄνω,
 ἀτρέμα φυλάγων μὴ νάχαιτίσειέ νιν.
 ὄρθῃ δ' ἐς ὄρθον αἰθέρ' ἐσηρίξετο,
 ἔχυσαν ὧτοισι δεσπότην ἐφήμενον.
 ὦφθη ἢ μάλλον, ἢ κατὰ δὲ μαινάδας.
 ὅσον ἅ' ἔγω, δῆλος ἦν θάλαυν ἄνω·
 καὶ τ' ξένον καὶ ἑκείτ' εἰσορᾶν παρῆν.
 ἐκ δ' αἰθέρος φωνή τις, ὥς καὶ εἰκάσαι
 Διόνυσος ἀνεβήσεν, ὧν ἐάνιδες,
 ἄγω τ' ὑμᾶς, καὶ μὲ, τὰ μὰ τ' ὄργια
 γέλων τιθέμενον· ἀλλὰ τι μωρεῖσθ' ἐνιν.
 καὶ ταῦθ' ἅμ' ἠγόραυε, καὶ πρὸς ἕρανόν,
 καὶ γαῖαν ἐσηρίξε φῶς σε μιν ἔπυρός.
 σίγησε δ' αἰθήρ· σίγα δ' αἴλειμος νάπη
 φύλλ' ἔειχε· θηρῶν δ' ἔκ' ἂν ἠκυσας βοήν.
 αἰδ' ὥσιν ἡχὴν ἔσαφ' ὡς δεδεδυμέναι,
 ἔσησαν ἔρθαι, καὶ διήνεγκαν κόρας.
 δ' αὖθις ἐπεκέλευσεν· ὥς δ' ἐγνώρισαν
 σαφῇ κελευσμὸν βακχίῳ· Κάδμ' οὐκ ὀραί,
 ἦξαν πελῆας ὠκύτητ' ἔχ' ἡσόνες,
 ποδῶν ἔχουσαι συντόνοισιδρομήμασιν,
 μήτηρ Ἀγλαῇ, σύζυγονοὶ δ' ὁμόσποροι,
 πᾶσαι τε βάκχαι· διὰ δ' ἡλειμάρρ' ἐνάπη,
 ἀγμῶν τ', ἐπήδων θεῶν ποσσὶν ἐμμανῆς.
 ὥς δ' εἶδον ἐλάτῃ δεσπότην ἐφήμενον,
 πρῶτον καὶ αὐτὴν χερμάδας ἡραταβόλως
 ἔρριπτον, ἀντίπυρρον ἐπιβαῖσαι πέτραν.
 ὅξοισι δ' ἐλατίνοισιν ἠκοντίξετο.

ΠΡ IIII

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἄλλοι δὲ θύρσους ἴεσαν δ' αἰθέρος,
 Γενθείως τ' ὄχον δ' ὕσινον· ἀλλ' ὅν' ἦνυτο·
 κρηῖον δ' ὕψος τῆς προθυμίας ἔχων,
 καθῆστο τλήμων ἀπορία λεησμένος·
 τέλος δ' ὅρ' ἔνυς συγκεραυνῶσαι κλάδους,
 ῥίξας ἀνεσπάρκατον ἀσιδήροισι μοχλοῖς·
 ἔπει δ' ὁ μόχθων τέρματ' ὅν' ἐξήνυτο,
 ἔλεξ' Ἀγαυὴ, φέρε περιστᾶσαι κύκλῳ,
 πτόρθοι λάβεσθε μαινάδες, τ' ἀμβάτην
 θῆρ' ὥς ἔλωμεν· μήδ' ἀπαγγέλη θεῶ
 χορὸς κρυφαῖος· αἰδ'ε, μυρίαν χέρα
 προσέεισαν ἐλάτῃ, καὶ ἀνέσπασαν χθονός·
 ὕψ' ὃ θάσσων, ὕψ' ὅθεν χαμαιπετὴς
 τίπτε πρὸς ἔδρας μυρίοις οἰμῶμασι
 Γενθαῖς· καὶ ὅτ' ἐγγὺς ὦν, ἐμάνθανεν·
 πρώτη δ' ὁ μήτηρ ἤρξεν ἰέρα φόνος,
 καὶ προσπιτνεῖ νιν· ὁ δὲ, μίτραν νόμας ἄπε
 ἔρριπεν, ὥς νιν γνωρίσασα μὴ κτάνῃ
 τλήμων Ἀγαυή· καὶ λέγει παρηΐδος
 φαύων, ἐγώ τοι μήτηρ εἰμὶ παῖς σέθεν
 Γενθαῖς, ὃν ἔτεκες ἐν δόμοις Εὐχίονος·
 οἴκτερε δ' ὦ μήτέρ με, μὴ δ' ἵταις ἐμαῖς
 ἁμαρτίαισι, παῖδά σ' ἐν κατακτάνῃς·
 ἢ δ' ἀφρὸν ἐξίῃσα, καὶ διαστροφῆς
 νόρας ἐλίανσ', ὅφρον' ὅτ' ἀχρὶ φρονεῖν,
 ἐν βακχίῳ κατέχευ', ὅδ' ἐπειθέ νιν·
 λαβῶσα δ' ὠλένας ἀριστερὰν χέρα,
 πληραῖσιν ἀντιβᾶσα τῷ δυσδαίμονος,
 ἀπεσπάραξεν ὦμον ὅχ' ὑπὸ δένους,

ἀλλ'

ΒΑΚΧΑΙ

ἀλλ' ὁ θεὸς οὐ μάρειαν ἐπεδίδου χερσίν·

Ἰνώ ἢ τὰ πῖ θάτερ' ἐξερράξετο,
ῥηγνύσα σάρκας· Αὐτόν οἱ τ' ὄχλος τε πᾶς
ἐπείχε βακχῶν· ἦν ἢ πᾶς ὁ μὲν βοή·

ὅμ', σενάξων ὅσον ἐτύγχανε πνέων·

αἰδ' ἠλάλαξον· ἀνέφερε δ' ἡ μὲν ὠλένην,

ἡ δ' ἰχθὺς αὐταῖς ἀρβύλαις· γυμνῶντο ἢ

πλυνταὶ σπαργμοῖς· πᾶσα δ' ἡ ματωμένη

χεῖρας, διεσφαίριζε σάρκας Πενθέως·

ἡ δ' αἶμα ἢ χωρὶς σώμα, τὸ μὲν ὑπὸ τυφλοῖς

πέτραις, τόδ' ὕλης ἐν βαθυξύλῳ φόβῳ·

ὃ ῥά διον ξήτημα· κρᾶτα δ' ἄθλιον

ὅπερ λαβῆσα τυγχάνει μήτηρ χερσίν,

πῆξας ἐπ' ἄκρον θύρσον, ὡς ὀρεσέρχ

φέρῃ λείοντος διὰ Κιθαριῶνος μέσση,

λιπὸν ἄδελφας ἐν χοροῖσι μαινάδων·

χωρῇ ἢ θήρῃ δυσπότην γαυρῇ μένῃ,

τειχέων ἔσω τὸν δ' ἀνακαλῶσα βάκχιον,

τ' ἐν γυνάγον, τ' ἐν νεράτῃν ἄγρας,

τ' καλλίνικον, ἢ δ' ἀκρυά νικηφορεῖ·

ἐγὼ μὲν ἐν ποδῶν τῇ ξυμφορᾷ

ἄπειμ', Ἀγανὴν πρὶν μολεῖν πρὸς δώματα·

» Τὸ σωφρονεῖν ἢ, κ' ἐβείν τὰ τ' θεῶν,

» Κάλλιστον οἶμαί γ' αὐτὸ, κ' σοφώτατον

» Θνητοῖσιν εἶναι χρῆμα, τοῖσι χρωμένοις·

χρ' ἀναχορεύσωμεν βακχῆον·

ἀναβοάσωμεν ξυμφορὰν

τὰν τῷ δράκοντος ἐκ γενέτα τῷ Πενθέως·

ὃς τὰν θηλυγενῆ σολᾶν,

νάρθηκά τε πῖσιν αἰδῶν

Σ Σ ΙΙΙΙΙ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔλαβεν, αὐθρυσον,
 ταῦρον προηγητῆρα συμφορᾶς ἔχων.
 βάκχαι καδ' ἔμψαι,
 τ' καλλίνικον κλεινὸν ἐξεπράξατο
 εἰς γόνον, ᾗς δ' ἄκρυα.
 καλὸς ἀγὼν ἐν αἰ
 ματι σάξουσιν χεῖρα,
 περιβαλεῖν τέκνα.
 ἀλλ', ἥσορῶ ἅ εἰς δρόμους ὁρμωμένην
 Πενθέως Ἀγαυὴν μητέρ', ἐν διαστροφῇ
 ὅσσοις, δέχεσθε κῶμον αὖτις θεῶ.
 ἀγ. Ἀσιάδεις βάκχαι. Χο. τί με δὴ ὀρθεῖς ὦ.
 ἀγ. φέρομεν ἐξ ὀρέων ἑλίκαι
 νεότομον ἐπὶ μέλαθρα,
 μακάριον θήραμα. =
 χο. ὄρωγε, καί σε δέξομαι σύγκωμον ὦ.
 ἀγ. ἔμαρφατόνδ' ἄνδ' βρόχων
 νέον νιν ὡς ἔραν πάρα. Χο. πόθεν ἐριμίας;
 ἀγ. Κιθαιρών. Χο. τί κιθαιρών;
 ἀγ. κατεφόνουσένιν.
 χο. τίς ἀβαλῦσα πρῶτά γε;
 ἀγ. ἐμὸν ἐμὸν κ' ἑρέας. Χο. μάκαιρ' Ἀγαυή.
 ἀγ. κληῖξέ μεθ' ἐν θιάσοις.
 τίς ἄλλα τὰ Κάδμυ, Χο. τί Κάδμυ;
 ἀγ. γένεθλα, γένεθλα, μετ' ἐμὲ, μετ' ἐμὲ, τῷ
 δ' ἔβιγε θηρὲς; Χο. ἀτυχεῖς τὰ δ' ἄγρᾱ.
 ἀγ. μέτεχε νῦν θοίνας. Χο. τί μετέχω τλάμων;
 ἀγ. νέος ὁ μόχος, ἀρτιγένυν
 ὑπὸ κόρυθ' ἀπαλότριχα

κατάκθ

ΒΑΚΧΑΙ

κατάνομον βάλλει.
 πρέπει ἥ ὥστε θηρὸς ἀγρῶν φέβω
 ὁ βάκχιος κυναγέτας.
 σοφὸς σοφὸς ἀνέπηλεν
 ἐπὶ θήρα τόνδε μαινάδας. Χο. ὁ ἄναξ ἀγρῶν.
 ἀγ. ἐπαινῆς. Χο. τίδ' ἐπαινῶ;-
 ἀγ. τάχα ὃ Κασμῆοι
 καὶ παῖς γε Πενθῶς ματέρα
 ἐπαινέσεται, λαβῶσαν ἄγρην
 τάνδε λεοντοφυῆ
 περιπὰς περιπῶς. Αγ. ἀγάλλη.
 Χο. γένηθα, μεγάλα, μεγάλα, φανερά καὶ
 τὰδ' ἔργα κατειργασμένα.
 δῆξ' ὅν νυν ὦ τάλαινα σὴν νικηφόρον
 ἀσπίσιν ἄγρην, ἣν φέρῃς ἑλήλυθας.
 ἀγ. ὦ καλλίπυργον ἄστυ Θηβαίας χθονὸς
 ναίοντες, ἔλθεθ', ὥς ἴδῃτε τήνδ' ἄγρην,
 Κασμὲν θυγατέρις θηρὸς, ἣν ἠγρούσαμεν.
 ἢ ἀγκυλωτοῖς Θεσσαλῶν σοχάσασιν,
 ἢ διντύοισιν, ἀλλὰ λανκοπήχουσιν
 χειρῶν ἀνιμάισι· καὶ τακομπάξουσιν χρεῶν,
 καὶ λοχχοποιῶν ἔργατα κτᾶσθαι μάτην.
 ἢ μῆς ὃ ταύτη χειρὶ τόνδ' ἐθ' ἔλομεν.
 χωρίς τε θηρὸς ἄρθρα διεφορήσαμεν.
 πῦ μοι πατὴρ ὁπρίεσβυς; ἐλθέτω πέλας.
 Πενθῶς τ' ἐμὸς παῖς πῦ σιν; αἰρέσθω λαβῶν
 πλεκτῶν πρὸς οἰκῶν κλιμάκων προσαμβάσεις,
 ὥς πασαλεύσῃ κρᾶτα τριγλύφοις τόδ' αἶ
 λίοντος, ἔτ' πάρειμι θηράσας ἐγώ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

καὶ ἐπεὶ μοι φέροντες ἄθλιον βάρος,
 Γενθίως ἐπεὶ πρόσπολοι δόμων πάρος,
 ἔσῳμα μοχθῶν μυρίοις ζητήμασι
 φέρω τόδ' αὐρῶν ἐν Κιβαιρῶνος πυχᾶς,
 διασπαρακτ', καὶ ἐν ταυτῷ πέσω,
 λαβὼν ἐν ὕλῃ κήμενον δυσουρέτω.
 ἦ καὶ γὰρ τὸ θυγατέρων τολμήματα
 ἦδη κατ' ἄστυ τειχέων ἔσω βεβῶς,
 σὺν τῷ γέροντι Τηρεσίᾳ βαλχῶν πέρι.
 πάλιν ἢ καμψας ἄς ὅρος, κομίζομαι
 τ' κατθανόντα παῖδα μαινάδων ὑπὸ.
 καὶ τ' αὖ Αἰκταίων ἀρίστει ποτὲ
 τεκῆσαν εἶδον Αὐτονόον, Ἰνώ θ' ἅμα.
 ἔτ' ἀμφὶ δρυμοῖς οἰστροπλήγας ἀθλίας
 τήνδ' ἔπει τίς μοι δαῦρο βαλχεῖω ποδὶ
 σείχειν Ἀγαυήν· ὅδ' αἶραν τ' ἠκῶσα μιν.
 λούσω καὶ αὐτῆς ὄψιν ὅτε ἀνδράμονα.
 αἶ γ' πάτερ, μέγιστον κομπάσαι πάρεστί σοι,
 πάντων ἀρίστας θυγατέρας σπῆραι μακρῶ.
 θνητῶν ἀπάσας εἶπον· ἐξόχως δ' ἐμὲ,
 ἢ τὰς παρ' ἰσοῖς ἐκλιπῶσα κερκίδας,
 εἰς μέξον ἦκω θῆρας ἀγρόην χερσὶν.
 φέρω δ' ἐν ὠλέναισιν ὥς ὄρας τάδε,
 λαβῶσα τὰρισεῖα σοῖσι πρὸς δόμοις,
 ὥς ἂν κρεμασθῇ· σὺ ἢ πάτερ, δέξαι χερσὶν.
 γαυρὺ μένος ἢ τοῖς ἐμοῖς ἀγρόμασι,
 κάλει φίλος εἰς δαῖτα· μακάριος καὶ ἔγώ,
 μακάριος, ἢ μῶν τοιᾶδ' ἐξηργασμένων.
 καὶ ὧ πένθος ἔμετρητῶν, ὅδ' οἶον τ' ἰδῆν,
 φόνον.

ΒΑΚΧΑΙ

φόνον τολαίναις χερσὶν ἔχειρασμένον·
 καλὸν τὸ θυμὰ καταβαλῦσαι δαίμοσιν,
 ἐπὶ δαῖτα Θήβας τάσδε, καὶ μὲ παρακαλεῖς·
 οἱ μοι, κακῶν καὶ πρῶτα σῶν, ἔπειτ' ἐμῶν·
 ὡς οὐ θεὸς ἡμᾶς ἐνδίκως καὶ, ἀλλ' ἄγαν
 βρόμιος ἀναξ ἀπώλεσ' οἰκῆος γεγώς·
 αἶψ' ὧς δύσκολον τὸ γῆρας ἀνθρώποις ἐφυ,
 ἐν τ' ὅμμασι σκυθρωπὸν· εἴθε πάς ἐμὸς
 εὐθηρὸς ᾗ, μητρὸς ἡ καὶ θεῶν τρόποις,
 ὅτ' ἐν νεανίαισι Θηβαίοις ἄμα
 θηρῶν ὀριγῶντ'· ἀλλὰ θεομαχεῖν μόνον
 οἷς τ' ἐκ γένος· νεοθετήεις πάτερ,
 σοὶ τ' ἐστὶ, καὶ μοι, μὴ σοφοῖς χαίρειν κακοῖς·
 πῦσιν; τίς αὐτ' δαῦρ' ἂν ὄφιν εἰς ἐμὴν
 καλέσειεν, ὡς ἴδῃ με τὴν ἀνδράμονα;
 καὶ δ' φῶν· φῶν· φρονήσασαί καὶ, οἳ ἐδράσαντε,
 ἀλγῆσέτ' ἄλλος δεινόν· ᾗ δ' διατέλεις
 ἐν τῷ δ' αἰὲν μένῃτ', ἐν ᾧ καθέστατε,
 ἔκλυτον ἔσσαι δόξετ', ἔκλυτον δυσυχεῖν·
 ἀγὰ τί δ' ἔκλυτον τῶνδ', ἢ τὴν λυπηρῶς ἔχει;
 καὶ δ' πρῶτον καὶ ᾗς τὸνδ' αἰθέρ' ὅμμασιν μένεις·
 ἀγὰ ἴδ'· τί μοι τῶνδ' ἐξυπῆκας ἡσοῦν;
 καὶ δ' ἐθ' ὧν τὸς, ἡσοι μεταβολὰς ἔχειν δοκῇ·
 ἀγὰ λαμπρότερος ἢ πρὶν, καὶ δι' ἰπετέστερος·
 καὶ δ' τὸ ἡπιοθὲν τί δ' ἐτι σὴ ψυχῇ πάρα·
 ἀγὰ ἔκλυτον τῶνδ' ἔτι· γίνομαι δέ πως
 ἐννεος, μετασβεῖσα τὴν πάρος φρενῶν·
 καὶ δ' κλύοις ἂν ἔν τι, καὶ ποιεῖν ἂν σοφῶς;
 ἀγὰ ὡς ἐκλέλυσμαι, ἀπάρους ἡπομειν πάτερ·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κἀδ' ἥς ποῖον ἦλθες οἶκον ὕμεναιών μετὰ;
 ἀγα παρτῷ μ' ἔδωκας ὥς λέγῃς Ἐχίονι.
 κἀδ' τίς ἔν' ἐν οἴκοις παῖς ἐγένετο σὺ πόσῃ;
 ἀγα Γενθὺς ἐμῇ τε, καὶ πατρός κοινῶν ἰα.
 κἀδ' τίνος πρόσωπον δῆτ' ἐν ἀγκάλας ἔχεις;
 ἀγα λέοντος, ὡς γ' ἔφασκον αἰ θηρώμεναι.
 κἀδ' σκίφαί νυν ὀρθῶς βραχὺς ὁ μόχθος ἔσιδ' ἔν.
 ἀγα ἔχ. τί λήσσω; τί φέρομαι τόδ' ἐν χερσίν;
 κἀδ' ἄβρισον αὐτὸ, καὶ σαφέστερον μάθει.
 ἀγα ὁρῶ μέγιστον ἄλγος ἢ τάλαιν' ἔγω.
 κἀδ' μῶν σοιλέοντι φαίνεται προσεικέναι;
 ἀγα ὅχι, ἀλλὰ Γενθῆος ἢ τάλαιν' ἔχω κἀρα.
 κἀδ' οἱ μωγμένον γε πρόσθεν, ἢ σὲ γνωρίσαι.
 ἀγα τίς ἔκτανέν νιν; πῶς ἐμὰς ἦλθ' ἥς χέρας;
 κἀδ' δύσιν ἀλήθει, ὡς ἐν ἔκαιρῳ πάρει.
 ἀγα λέγ', ὡς τὸ μέλλον καρδίᾳ πήδη μ' ἔχει.
 κἀδ' σύ νιν κατέκτας, καὶ κασιγνήτη σέθεν.
 ἀγα πῦρ δ' ὤλετ', ἢ κατ' οἶκον, ἢ ποίοις τόποις;
 κἀδ' ἔπερ πρὶν Ἀνταίωνα διέλαχον κύνες.
 ἀγα τί δ' εἰς Κιθαιρῶν ἦλθε δυσδαίμων ὅδε;
 κἀδ' ἐκέρτομαι θεὸν, σᾶς τε βασιχέας, μολῶν.
 ἀγα ἢ μῆς δ' ἐκῆσε τίνι τρόπῳ κατήραμεν;
 κἀδ' ἐμάνητε, παῖσά τ' ἐξεβασιλεύθη πόλις.
 ἀγα Διόνυσος ἢ μᾶς ὤλεσ' ἄρτι μανθάνω.
 κἀδ' ὕβριν ὕβριος ἥς θεὸν ἔχ' ἡγήσασθ' ἐνιν.
 ἀγα τὸ φίλτατον ἢ σῶμα πῦρ παίδος πατέρ;
 κἀδ' ἐγὼ μόλις τόδ' ἐξερουήσας φέρω.
 ἀγα ἢ πᾶν ἐν ἄρθροισι συγκεκλῆμενον καλῶς.
 Γενθῆι ἢ τὶ μέρος ἀφροσύνης προσῆκ' ἐμῆς;

ΒΑΚΧΑΙ

κάδ' ὅ μιν ἐγένεθ' ὅμοιος, ὃ σέβων θεῖν.
 τοιᾶσιν ἤνθε πάντα ῥ' εἰς μίαν βλάβην,
 ὃ μᾶς τε, τόνδε θ', ὥστε διολέσαι δόμους,
 καὶ μὲν ὅστις ἀτενός ἀρσένων παίδων γεγώς,
 τῆς σῆς τὸ δ' ἔργος ὦ τάλαινα νηδύος,
 αἰχίσσῃ καὶ κἀκίστῃ κατθανόνθ' ὄρω.
 ὦ δ' ὦ μ' ἀνέβλεπεν ὃς συνῆχεσ' ὦ τέκνον,
 τὸ μὲν μέλαθρον, παῖδος ἐξ ἐμῆς γεγώς.
 πόλει τε τάρβος ἦσθα. τ' γέροντα ἢ
 ὃ δέεις ὑβρίξειν ἤθελ', εἰσορῶν τὸ σὸν
 κῆρα. δίκη γὰρ ἀξίαν ἐλάμβανεν.
 νῦν δ' ἐκ δόμων ἄτιμος ἐκβεβλήσομαι,
 ὃ Κάδμος ὁ μέγας, ὃς τὸ Θηβαίων γένος
 ἔσπειρα, καὶ ξήμῃσιν κάλλιπον θέρος.
 ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν. καὶ ἔκ' ἐν ὧν, ὅμως
 τῶν φιλτάτων ἐμοὶ γ' ἀριθμήσῃ τέκνων.
 ἐκίετι γενεὴ τῷδε θιγγάνῳ χερί.
 τ' μητρὸς αὐδῶν πατέρα προσπύξῃ τέκνον,
 λέγων, τίς σ' ἀδικεῖ, τίς σ' ἄτιμάξει γέρον,
 τίς σὴν ταράσσει καρδίαν λυπηρὸς ὢν;
 λίγ', ὥς κολάξω τ' ἀδικῆντά σ' ὦ πάτερ.
 νῦν δ' ἄθλιος καὶ εἰ μ' ἐγὼ, τλήμων ἢ σὺ,
 οἰκτρὰ ἢ μήτηρ, τλήμονες ἢ σύγγονοι.
 ῥ' δ' ἐστὶν ὅστις δαιμόνων ὑπερφρονεῖ,
 ῥ' τῷ δ' ἀθρήσας θάνατον ἠγείσθω θεός.
 καὶ σὸν ἀλγὼν Κάδμε· σὸς δ' ἔχει δίκη
 παῖς παῖδος, ἀξίαν καὶ ἀλγεινὴν ἢ σοί.
 δίο ὦ πάτερ, ὅρατ' ἢ τὰ μ' ὅσω μετεσπάφη,
 ἐκθηριωθῶσ', ὅφρος ἀλλάξει τύπον,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἦν Ἀριος ἔχεις Ἀρμονίαν, θνητὸς γεγώς·
 ὅχον ἢ μέγαν χρυσὸς ὥς λέγει Διὸς,
 ἔλας μετ' ἀλόχῳ, βαρβάρων ἡγόμενος·
 πολλὰς ἢ πέρσεις ἀναρίθμῳ στρατόματι
 πόλεις· ὅταν ἢ λοξίῳ χρησέριον
 διαρπάσωσιν ὅσον ἄθλιον πάλιν,
 χήσῃ σέ, δ' Ἀρης Ἀρμονίαν τε ῥύσεται,
 μακάρων τ' ἐς αἶανσόν κατιδρύσει βίον,
 ταῦτ' ἔχῃ θνητὸ πατὴρ ἐκ γεγώς λέγων
 Διόνυσος, ἀλλὰ Ζηνός· ἢ ἢ σωφρονεῖν
 ἔγνωθ' ὅτ' ἔκ ἡθέλετε, τὸν Διὸς γόνον
 αὐδαίμονοιτ' ἂν σύμμαχον κεκτιμένοι·
 καὶ Διόνυσε, λισόμεσθ' ἢ δίκη καμῶν·
 Διὸ ὅτ' ἐμάθεθ' ἡμᾶς· ὅτε δ' ἐχρῆν, ἔκ ἡδέτε·
 καὶ ἔγνωκα καὶ ταῦτ'· ἀλλ' ἐπεξέρχῃ λίαν·
 Διὸ καὶ πρὸς ἡμῶν θεὸς γεγώς, ὑβριζόμεν·
 καὶ Οὐρανὸς πρέπει θεὸς ἔχ' ὁμοῖσθαι βροτοῖς·
 Διὸ πάλαι τάδε Ζεὺς οὐ μὸς ἐπένουσεν πατὴρ·
 ἄγ' αἰ αἰ· δέδοκται πρέσβυ, τλήμονες φυγαῖ·
 καὶ ὧ τέκνον, ὥς εἰς δεινὸν ἦλθον κακόν·
 σύθ' ἢ τάλαινα, σύγγονοί τε σὰί φίλαι,
 ἐγὼ θ' ὅ τλήμων βαρβάρους ἀφίξομαι
 γέρων μέτοικος· ἔτι δέ μοι ἔθέσφατον
 εἰς Ἑλλάδ' ἀγαγὼν μιγάδα βάρβαρον στρατόν·
 καὶ τ' Ἀρεὺς παῖδ' Ἀρμονίαν, δάμαρτ' ἐμὴν,
 δράκων δρακόνις φύσιν ἔχουσαν ἀγρίαν,
 ἄξω πὶ βωμῶς, καὶ τάφους Ἑλληνικῶς,
 ἡγόμενος λόγχαισιν· ἔδ' ἐπαύσομαι
 κακῶν ὅτλημων· ἔδ' ἐκ καταβάτιν

ΒΑΚΧΑΙ

Ἀχέροντα πλάνσας, ἥσυχος γνήσομαι.
 αἰ ὦ πάτερ, ἐγὼ δέ σε σεσηβῆσα, φάξομαι.
 καὶ τί μ' ἀμφιβάλλεις χερσὶν ὦ τάλαινα παῖ,
 ὅρνις ὅπως κηφῆνα πολίοχρος κύκνος;
 αἰα ποῖ δ' ἐτράπωμαι, πατρίδος ἐκβεβλημένη;
 καὶ δ' ἐκ δίδα τέκνον· μικρὸς ἐπίκυρος πατήρ.
 αἰ χαῖρ' ὦ μέλαθρον· χαῖρ' ὦ πατρώα
 πόλις· ἐκλήπω σ' ἐπὶ δυσυχίᾳ
 φυγὰς ἐκ θαλάμων.
 καὶ δ' εἰχένυν ὦ παῖ τ' Ἀρισαῖν.
 αἰα σέρομαι σε πάτερ. Κάδ· καὶ γὰρ τέκνον,
 καὶ σὰς ἐδάκρυσα κασιγνήτας.
 αἰα δεινῶς δ' δεινῶς τάνδ' αἰκίαν
 Διόνυσος ἀναξ
 τὸς σὸς ἥς οἴκας ἔφερε.
 Δίο καὶ δ' ἐπαχον δεινὰ πρὸς ὕμῶν,
 ἀγέρατον ἔχων ὄνομ' ἐν Θήβαις.
 αἰα χαῖρε πάτερ μοι·
 καὶ δ' χαῖρ' ὦ μελέα καὶ σύ γε θύγατερ,
 χαλεπῶς εἰς τόδ' ἂν ἦκοις.
 αἰ αἰετ' ὦ πομποίμει κασιγνήτας,
 ἵνα συμφυγάδης λήψω μ' οἰκτρὰς,
 ἔλθοιμι δ' ὅπερ
 μήτε Κιθαιρῶν μιὰρὸς,
 μήτε Κιθαιρῶν ὁσοῖσιν ἐγώ,
 μήθ' ὅθι θύρσος μνήμ' ἀνάκειται.
 Βάκχαις δ' ἄλλαισι μέλοιεν.
 χὼ πολλὰ μορφὰς τ' δαιμονίων,
 πολλὰ δ' ἀέλπῳς κραίνουσι θεοί.

ΕΥΡΙΓΙΔΟΥ ΧΑΨ

καὶ τὰ δοκιθέντ' ἔτι ἐτελείθη.
τῶν δ' ἀδοκίμων, πόρον ἄρεν θεός.
τοῖον δ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα.

ΕΥΡΙΓΙΔΟΥ

ΒΑΚΧΑΙ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΚΥ
ΚΛΩΡΟΣ.

Οδυσσεὺς ἀναχθὲς ἐξ Ἰλίου, ἧς Σικελίαν ἀπερ' ῥίφει,
ἐνθα ὁ Πολύφημος· αὐτῶν ἡ δαλύνοντας ἐκείτ' οὐ σα-
τύρας, οἶνον δ' οὐκ ἄρνας ἤμελλε λαμβάνειν, καὶ γὰρ πα-
ρ' αὐτῷ· ἐπιφανὲς δ' ὁ Πολύφημος, ζητῇ τ' αἰτίαν τῆς
τ' ἰδίων ἐκφορήσεως· ὁ Σιληνὸς ἡ, τ' ἔξενον λησεύον-
τα καταλαβὼν φησι.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Σιληνός.	Οδυσσεύς.
Χορὸς σατύρων.	Κύνωψ.

Προλογίζει ὁ Σιληνός.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΚΥΚΛΩΥ.

Βρόμιε, διά σέ μυρίε
 ἔχω πόνους
 νῦν, χ' ὥτ' ἐν ἤβῃ τὸ μὲν
 ἀσθένει δέμας.

πρῶτον ἂν, ἡνίκα ἔμμανῆς Ἡρας ὕπο,
 σύμφας ὀρείας ἐκλιπὼν ὥχρ' τροφῆς.
 ἔπειτ' ἄμφι γηγενῇ μάχην δορὶς,
 ἐνδέξιος σὺ ποδὶ παρασπίσης γεγώς,
 ἐγκέλαδον ἰτέαν ἔς μέσσην θένων, δορὶ
 ἔκτεινα. φέρ' ἴδω. τὸ τ' ἰδὼν ὄναρ λίγω;
 δ' μά Δί', ἐπὶ κ' σκυλ' ἐδῆξα βακχίῳ,
 κ' νῦν ἐκάνων μείζον' ἔξαντλῶ πόνον.
 ἐπὶ δ' Ἄ Ηρα σὸι γένος τυρσηνικὸν
 ληστὴν ἐπῶρσεν, ὡς ὁ δειθέης μακρὰν,
 ἐγὼ πυθόμενος, σὺν τέκνοισι ναυσολῶ,
 σέθεν κατὰ ζήτησιν. ἐν πρύμνῃ δ' ἄκρα
 αὐτὸς λαβὼν, ἀνθυον ἀμφῆρες δ' ὄρυ.
 παῖδες τ' ἐρετμοῖς ἤμενοι, γλαυκὴν ἄλσος
 ῥοθίοισι λουκαίνοντες, εἰ ἦεν σ' ἀνάξ.
 ἦδη δ' Μαλέας πλησίον πεπλανηότας,
 ἀπὸ λιώτης ἀνεμὸς ἐμπνέσας δορὶ,
 ἐξέβαλεν ἡμᾶς τήνδ' ἐς αἰτναίαν πέτραν,
 ἵν' οἱ μόνω πες ποντίῃ παῖδες θεῶν,
 Κύκλω πες οἰκῶσ' ἀντ' ἴρη μ' ἀνδροκτόνοι.
 τῶντων ἐνὸς ληφθέντες, ἐσμέν ἐν δόμοις
 δ' ἄλλοι καλῶσι δ' αὐτ', ὧ λατρεύομεν,
 Πολύφημον. ἀντὶ δ' αὐτῶν βακχικὰ μάτων,

ΤΤ //

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ποιμένας Κύκλωπος ἀνοσίῃς ποιμαίνομεν·
 παῖδες ἤ ἔν μοι, Κλυτίων ἐν ἐλάτοις
 νέμῃσι μῆλα νέα, νέοι πεφνηότες·
 ἐγὼ δ', πληρὴν πίτρα, καὶ σάειν σέλας,
 μένων, τέταγμαί τάσδε, τῷδε δυνεβῆ
 Κύκλωπι δ' ἄπνων ἀνοσίων διάκονος·
 καὶ νῦν τὰ προσηχθέντ' ἀναγκαίως ἔχει,
 σάειν σιδηρὰ τῇδε μ' ἄρπαγῇ δέμῃς·
 ὡς τὸν τ' ἀπόντα δεασότην Κύκλωπ' ἐμὸν,
 καθαροῖσιν ἀντροῖς, μῆλ' αὖτ' ἄσδε χῶμεθα·
 ἤδη δ' παῖδας προσνέμοντας εἰσορῶ
 ποιμένας· τί ταῦτα; μῶν κρότος Σικινίδων,
 ὁμοῖος ἡ μῖν νῦν τε, χῶτε βακχίῳ
 καὶ μοι συνασπίζοντες ἀλθαίας δόμους,
 προσῆτ' αἰδαῖς βαρβίτων σαυλόμενος;
 παῖδ' ἡ μοι γενναίων καὶ πατέρων,
 γενναίων τ' ἐκτονάδων;
 παῖδ' ἡ μοι εἴση σκοπέλας;
 ἢ τῷδ' ὑπὲρ μένος αὔρα,
 καὶ ποιηρὰ βοτάνη,
 δινῶεν θ' ὕδωρ ποταμῶν
 ἐν πίτρας κείται, πέλας ἄν
 τρων· ἢ σοι βλαχὰι τεκνέων
 φύψα· ἢ τὰδ' ἔδ', ἢ τὰδε νέμῃ·
 ἢ τ' ἐν κλιτύν δροσεράν·
 ὦ· ῥίψω πέτρον τάχα σέ·
 ὑπάγω, ὑπάγω κεράσα,
 μιλοβότα σασίωρον·
 Κύκλωπος ἀγροβότα,
 σπαργῶντάς μοι τὸς μασὺς χάλασον·

δέξαι

ΚΥΚΛΩΥ

Δέξαί θηλαῖσι ἀποράς,
 ἃς λήπεις ἄρνων θαλάμοις.
 ποθῶσί σ' ἀμερόκοιτοι
 βλαχὰς μικρῶν τεκέων.
 εἰς αὐλὴν ποτ' ἀμφιβάλεῖς
 ποιηρὺς λειπῶσα νομοῦς,
 αἰτναίων ἔσω σκοπέλων.
 ὅ τ' ἀδὲ βρόμιος· ὅ τ' ἀδὲ χοροί,
 βάνχαι τε θυρσοφόροι.
 ὅ τ' ἐμπάνων ἀλαλαγμοί,
 κρήναισι παρ' ὕδροχύτοις.
 ὅ κ' οἶνο χλωρὰ σαχόνες.
 ὅ νύστα μετὰ νυμφῶν,
 ἴακχον, ἴακχον ὥδ' ἀν
 μέλπω πρὸς τὰν Ἀφροδίταν,
 ἃν θηρύνων πετόμαν,
 βάνχαις σὺν λαινόποσιν.
 ὦ φίλος, ὦ φίλε βάνχῃε,
 ποῖ οἶοπολῆς,
 ξανθὰν χάεταν σείων;
 ἐγὼ δ' ὅ σος πρίαστος,
 θητάω Κύκλωπι
 τῷ μονοδέριτα,
 δῖλος ἀλάντων σὺν τ' ἀδὲ
 τράγῃ χλαίνα μελέα, σὰς χωρὶς φιλίας.
 σι σιγῇσάτ' ὦ τέκν', ἄντρα δ' ἄρ' πετρηρεφῇ
 ποῖ μνας ἀβροῖσαι προσσόλους κελύσατε.
 χο χωρῇτ'· ἀτὰρ δ' ἡ τίνα πάτερ σπεδὴν ἔχεις;
 σι ἐγὼ πρὸς ἀκταῖς ναὸς ἐλλάδος σιῆφος,
 κώπις τ' ἀνὰ κτας σὺν στρατηλάτῃ τινὶ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

σείχοντας ἄς τόδ' ἄντρον· ἀμφὶ δ' αὐχέσι,
 τάχῃ φέροντας κενὰ, βορᾶς κεχρημένοι,
 κρωαυὲς θ' ὕδρηλ'· ὧτ' ἀλάπωροι ξένοι,
 τίνες πότ' εἰσὶν; ἔκ' ἴσασι Δεσπότην
 Πολύφημον, οἷός ἐστιν, ἄξιον σέβην
 τήνδ' ἐμβεβώτες, κ' κυκλωπῖαν γνάθον
 τήνδ' ἀνδροβρῶτα δυσυχῶς ἀφισμένοι·
 ἀλλ' ἥσυχοι γίγνεσθ', ἵν' ἐκ πυθώμεθα
 πόθεν πάρεσι, σικελὸν αἰτναῖον πάρον·
 ὅδ' ξένοι, φράσαιτ' ἄν νᾶμα ποτάμιον πόθεν
 δίψης ἄκος λάβοιμεν; εἴτε τις θέλει
 βορὰν ὁδεῖσαι ταυτίλοις κεχρημένοις;
 τί χρῆμα; βρομίᾳ πόλιν ἰοιζμεν ἄσβαλ' ἔν
 σατύρων πρὸς ἄντροις· τὸν δ' ὅμιλον εἰσορῶ·
 χαίρειν προσῆκα πρῶτα τ' ἐρατάτον·
 σιλ' χαῖρ' ὧξέν'· ὅστις δ' εἴφρασον, πάτραι τέ σ' ἔν·
 ὅδ' Ἰθακὸς Οδυσσεύς, γῆς Κεφαλληνῶν ἀναξ·
 σιλ' οἶδ' ἄνδρα κρόταλον, δριμύ Σισύφην ἔν·
 ὅδ' ἐκ γένος ἔστος ἐμὶ· λοιδορῶ ἢ μή·
 σιλ' πόθεν Σικελίαν τήνδε ναυσολῶν πάρε;
 ὅδ' ἐξ Ἰλίου γε, κατὰ Τρωϊκῶν πόνων·
 σιλ' πῶς; πορθμὸν ἔκ' ἡδεῖα πατρώας χθονός;
 ὅδ' ἀνέμων θύελλαι δ' αὐρὸ μ' ἥρπασαν βίαν·
 σιλ' παπαί· τ' αὐτ' δαίμον' ἐξαντλῆς ἐμοί·
 ὅδ' ἢ κ' σὺ δ' αὖρο πρὸς βίαν ἀπεσάλης;
 σιλ' ληστὰς Διώνων· οἱ βρόμιον ἀνῆρπασαν·
 ὅδ' τίς δ' ἦδε χώρα, καὶ τίνες ναῖσ' ἵνιν;
 σιλ' αἰτναῖος ὄχθος Σικελίας ὑπέρτατος·
 ὅδ' τείχι' ἢ πῦρ, κ' πύλεως πυργώματα;
 σιλ' ἔκ' ἄσ' ἔρημοι πρῶνες ἀνθρώπων ξένοι·

ὅδ' οὖν τίνες

ΚΥΚΛΩΨ

ὁδὺ τίνες δ' ἔχουσι γαῖαν, ἢ θηρῶν γένος;
 σιλ Κύνκλωπες, ἀντ' ἔχοντες, ὃ σέλας δόμων.
 ὁδὺ τίνος κλύοντες; ἢ δεδήμυνται κρέατος;
 σιλ νομάδες ἀκῆει δ' ὅδ' ἐν ὅδ' ὅδ' ἐνός.
 ὁδὺ ἀφ' ἔρσι δ', ἢ τῷ, ξῶσι, Δήμιτρος σάχυν;
 σιλ γάλακτι, καὶ τυροῖσι, καὶ μήλων βορᾶ.
 ὁδὺ βρομίῳ ἢ πῶμ' ἔχουσιν ἀμπέλοιο ῥοαῖς;
 σιλ ἦκιστα τοὶ ἄλχριν οἰκῶσι χθόνα.
 ὁδὺ φιλόξενοι ἢ, ὅς ποιοι περὶ ξένους;
 σιλ γλυκὺτατα φασι τὰ κρέα τὸς ξένους φορεῖν.
 ὁδὺ τί φῆς; βορᾶ χαίρουσιν ἀνθρωποκτόνῳ;
 σιλ ὅδ' ὅδ' μολὼν δ' αὖρ, ὅστις ὃ κατεσφάζη.
 ὁδὺ αὐτὸς ἢ Κύνκλωψ, πῶς ἐστι; ἢ δόμων ἔσω;
 σιλ φρεσὶς πρὸς Αἴτην, θῆρας ἰχνύων κυσίν.
 ὁδὺ οἶαθ' ἔν' ὁ δ' ῥά σεις, ὥς ἀπαίρωμεν χθονός;
 σιλ ἔκ οἶδ' Ὀδυσσεύ. πᾶν δέ σοι δρώμεν ἄν.
 ὁδὺ ὅδ' ὅσον ἢ μῖν σῖτον, ὃ σπανίξομεν.
 σιλ ἔκ ἐστιν, ὥς περ ἔπον, ἄλλο πλὴν κρέας.
 ὁδὺ ἀλλ' ἢ δὲ λιμὲν καὶ τόδε χετήριον.
 σιλ καὶ τυρὸς ὅπιας ἐστὶ, καὶ βοὸς γάλα.
 ὁδὺ ἐκφέρετε· φῶς ἂν ἐμπολήμασι πρέπει.
 σιλ σὺ δ' ἀντιδώσεις ἢ πέ μοι χρυσὸν πόσον;
 ὁδὺ ὃ χρυσὸν, ἀλλὰ πῶμα Διοτύσῃ φέρω.
 σιλ ὃ φίλτατ' ἢ πῶν, ὃ σπανίξομεν πάλα.
 ὁδὺ καὶ μὴν Μάρων μοι πῶμ' ἔδωκε, πᾶς θεῶ.
 σιλ ἔν' ἐξέθρεψα παῖδ' ἐγὼ ποτ' ἀγκάλας;
 ὁδὺ ὁ βακχίη, πᾶς, ὥς σαφέστερον μάθης.
 σιλ ἐν σέλμασιν νεῶς ἐστὶν, ἢ φέρεις σὺ νιν;
 ὁδὺ ὅδ' ἄσκηός, ὃς κἀνθὺ νιν ὥς ὄρεας γέρον.
 σιλ ὅτος μὲν, ὃ δ' ἄν τ' ἡ γνάθον πλήσειέ με;

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ὄδῳ ναί· δὶς τόσον πῶμα, ὅσον ἂν ἐξ ἀσπιδὸς ῥυθῇ.
 σιλ καλὴν γε κρήνην εἶπας· ἡ δ' ἄν γ' ἐμοί.
 ὄδῳ βύλῃ σε γούσω πρῶτον ἄκρατον μέθυ;
 σιλ δίκαιον· ἢ ἅ γούμα τ' ὦν ἡν καλεῖ.
 ὄδῳ κ' μὴν ἐφέλκω κ' ποτιῇ, ἄσπερ μέτα.
 σιλ φέρ' ἐκπάταξον, ὥς ἀναμνησθῶ πίων.
 ὄδῳ ἰδὲ. Σιλη. παπαῖαξ, ὥς καλὴν ὅσ' μὴν ἔχει.
 ὄδῳ ῥέει δ' αὐτὴν. Σιλη. ὅ μὰ Δί' ἀλλ' ὅσφραϊνομαί.
 ὄδῳ γούσαι νῦν, ὥς ἂν μὴ λόγῳ παινῆς μόνον.
 σιλ βαβάε· χορεύσαι παρακαλῇ μ' ὁ βάκιχος.
 ἄ· ἄ· ἄ· ὄδῳ· μῶν τ' ἀρύγῃ διέκ' ἀνέξ' ἐσθ' καλῶς;
 σιλ ὥς τ' εἰς ἄκρας γε τὸς ὄνυχας ἀφίκετο.
 ὄδῳ πρὸς τῷδε μέντοι κ' νόμισμα δώσομεν.
 σιλ χάλα τ' ἀσπιδὸν μένον· ἔα τ' χρυσίον.
 ὄδῳ ἐκφέρετε νῦν τυρώματ', ἢ μήλων τόκον.
 σιλ δρᾶσω τάδ', ὀλίγον φροντίσας γε διαποτῶν.
 ὥς ἐκτίειν ἂν κύλινα βυλίσσιν μίαν,
 πάντων Κυκλώπων ἀντιδὸς βοσκήματα,
 ῥίψαι τ' ἐς ἄλμην λυνκάδος πέτρας ἄπο,
 ἅπαξ μεθυσθῆς, καταβαλὼν τε τὰς ἐφρῦς.
 ὥς ὅς γε πίνων, μὴ γένηθε, μαινεται.
 ἴν' ἐστὶ τὰ τὶ τὸ ρθὸν ἐξανίσταται.
 μαστῦ τε δραχμὸς, κ' παρ' ἐσκουασμένα,
 φαῦσαι χερσὶν λειμῶνος, ὀρχισύος θ' ἅμα.
 κακῶν τε λήστis, ἥ τ' ἐγὼ κυνήσομαι
 τοιόνδε πῶμα, τ' Κύκλωπος ἀμαθίαν,
 κλαίειν κελεύων, κ' τ' ὀφθαλμὸν μέσον.
 ἄκ' ὄδῳ· διαλαλήσομεν τί σοι.
 ὄδῳ κ' μὴν φίλοι γε προσφέρεσθε πρὸς φίλον.
 σιλ ἐλάβετε Τροίαν, τ' Ελένην τε χερίαν;
 ὄδῳ. κ'

ΚΥΚΛΩΥ

ὁδὺ κ, πάντα γ' οἶκον Γριαμίδων ἐπέσαμεν.

σιλ ὕκην ἐπεδὴ τ' νεῖνιν ἔλετε,

ἅπαντες αὐτ' διεκροτήσατ' ἐν μέρει;

ἐπ' ἔγε πολλοῖς ἤδεται γαμβρένῃ.

τ' προσότιν, ἢ τὸς θυλάκας τὸς ποικίλους

περὶ τοῖν σκελῶν ἰδῶσα, κ, τ' χρύσειον

κλοιὸν φορῶντα περὶ μέσον τ' αὐχένα,

ἐξεπρόβη, Μενέλειω ἀνθρώπιον

λῶσον λιπῶσα. Μηδὰ μὲ γένος ποτὲ

Φῦναι γυναικῶν ὦφελ', ἢ μή μοι μόνω.

ἰδὼ τάδ' ὅ μιν ποιμένων βοσκήματα

ἄναξ Οδυσσεύς, μηλιάδων ἀρνῶν τροφαί,

πικτὺ γάλακτος τ' ὕσπνια τυράματα,

φέρεσθε· χωρὶς ὡς τάχιστα ἀντρων ἄπο,

βότρυος ἐμοὶ πῶμ' ἀντιδόντες αὐτοῦ.

ὁδὺ οἱ μοι· Κύκλωφ' ὅδ' ἔρχεται· τί δράσομεν;

ἀπολώλαμεν ἢ ὧ γέρον· ποῖ χρὴ φυγεῖν;

σιλ ἔσω πέτρας τῆσδ', ὅ περ' ἀν' λάβοιτέ γε.

ὁδὺ δεινὸν τόδ' ἔπας ἀρκύων μολῶν ἴσω.

σιλ ὅ δεινὸν· εἰσὶ καταφυγαὶ πολλαὶ πέτρας.

ὁδὺ ὅ δ' ἦτ', ἐπεὶ τ' ἀν' μεγάλα γ' ἢ Τροία σένη,

εἰ φασξόμεσθ' ἐν' ἄνδρα· μυρίον δ' ὄχλον

Φρύγῶν ὑπέστην πολλάκις σὺν Ἀσπίδι.

Αλλ' ἐθανεῖν δεῖ, κατθανέ μεθ' ἀγενῶς.

ἢ ξῶντες, αἶνον τ' πάρος γ' αὖ σώσομεν.

σιλ ἀνεχε· παρέχε· τί τάδε; τίς ἢ ῥαθυμία;

κύ τί βανχιάξετ'; ὅ Διόνυσος τάδε,

ὅ κρόταλα χαλκῶ, τυμπάνων τ' ἀράγματα.

πῶς μοι κατ' ἀντρανεόρονα βλασήματα,

ἢ πρόσγε μαυτοῖς ῥοῖν; ἢ χ' ὑπὸ μητέρων

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πλουράς τρέχουσι· χοινοῖσι τ' ἐν τάχεσι,
 πλήρω ματυρῶν ἐστὶν ἐξημελγμένον·
 τί φατέ; τί λέγετε; τάχα τισὺ μῶν τῷ ξύλῳ
 δάκρυα μεθήσει· βλέπετ' ἄνω, κὶ μὴ κάτω·
 σιλ ἰδὲ πρὸς αὐτ' ἃ Δι' ἀνακεκρύφαμεν,
 κὶ τ' ἄσρα, κὶ τ' Ὠρίωνα δέρομα·
 κὺ ἄριστον ἐστὶν ἂν παρεσκαυασμένον;
 σιλ πάρεστιν· ὁ φάρυγξ ἀπρεπὴς ἐστὼ μόνον·
 κὺ ἢ κὶ γάλακτος ἥσι κρατῆρες πλέω;
 σιλ ὥστ' ἐκπιῖν γέ σ' ἢν θέλῃς ὅλον πίθον·
 κὺ μήλειον, ἢ βόειον, ἢ μεμιγμένον;
 σιλ ὃν ἂν θέλῃς σύ· μή με καταπίης μόνον·
 κὺ ἥκιστα· ἐπεὶ γὰρ ἐν μέσῃ τῇ γαστρί
 πιθῶντες ἀπολέσαι τ' ἂν ὑπὸ τ' ἀνιμάτων·
 ἴα, τίν' ὄχλον τόνδ' ὁρῶ πρὸς αὐλίοις;
 λησάτινες κατέχον, ἢ κλωπὲς χθόνα·
 ὁρῶ γέ τοι τῶσδ' ἄρνας ἐξ ἀντρῶν ἐμῶν
 σρεπῆαις λύγροισι σῶμα συμπεπλεγμένους,
 τάλχη τὲ τυρῶν συμμιγῆ, γέροντά τε
 πληγαῖς πρόσωπον φαλακρὸν ἐξωδηκότα·
 σιλ ὦ μοι, πυρέσσω συγκεκομμένος τάλας·
 κὺ ὑπὸ τῷ; τίς εἰς σὸν κρατὶ ἐκύντασεν γέρον;
 σιλ ὑπὸ τῶνδε Κύκλωψ· ὅτι τάδ' ἐκ ζῶν φέρειν·
 κὺ ἐκ ἥσαν ὄντα θεὸν με, κὶ θεῶν ἄπο;
 σιλ ἔλεγον ἐγὼ τάδ'· οἷδ' ἐφίρην τὰ χρήματα·
 κὶ τόν γε τυρὸν, ἐκ ἐῶντος ἡσθιον·
 τὸς τ' ἄρνας ἐξεφορῶντο δῆσαντες δέσε
 κλωπὶ τριπήχει, κατὰ τ' ὀφθαλμὸν μέσον,
 τὰ σπλάγχν' ἐφασκον ἐξαμήσασθαι βίαι,
 μάστιγι τ' αὖ τὸ νῶτον ἀποθλίψιν σέβειν·

ΚΥΚΛΩΤ

κῆρυγες συνδήσαντες, ἃς τὰ δώλια
 τῆς νηὸς ἐμβάλλοντες, ἀποδώσῃ τινὶ
 πέτρῃς μοχλῶν, ἢ πυλῶνα καταβαλῇ.
 κύ ἄληθες· ὅκῃν κοπίδας ὡς τάχιστα ἴων,
 θήξεις μαχαίρας, ἢ μέγαν φάκελλον ξύλων
 ἐπιθείς ἀνάφεις· ὡς σφαγέντες αὐτίκα,
 πλησυσὶ νηδὺν τὴν ἐμὴν ἐπ' ἀνθρώπος
 θερμὴν ἔδοντος δαῖτα τῷ κρεανόμῳ.
 τὰ δ' ἐκ λείβητος ἐφθά, καὶ τετηκότα,
 ὡς ἐκ πλεῶς γε δαίτης ἰμεροσκόου.
 ἅλεις λεόντων ἔστι μοι θοιῶ μένῳ,
 ἐλάφῳν τε· χρόνιος δ' εἴμ' ἀπ' ἀνθρώπων βορᾶς.
 σιλ τὰ καὶ ἀνὰ τὴν ἡβάδων ὧ δ' ἐσσοτα,
 ἡδίων ἐστίν· ὅκ' αὖ νεώστερ
 ἄλλοι πρὸς ἀντρα τὰ σ' ἀφίκοντο ξένοι.
 οδύ Κύκλωφ, ἄκυσσον ἐν μέρει καὶ τὴν ξένων.
 ἡ μὲν βορᾶς χρῆσοντες ἐμπολὴν λαβῇ,
 σὼν ἄλυσον ἀντρῶν ἤλθομεν νεὼς ἀπο.
 τὸς δ' ἄρνας ἡ μὲν ἔτος, ἀντ' οἶνον σκύφας,
 ἀπὸ μπόλα τε, καὶ δίδου, πῖν λαβῶν,
 ἐκὼν ἐκῶσι· καὶ δ' ἐν ἡντὺ τῷ βίῳ.
 ἀλλ' οὗτος, ὅστις ὅδ' ἐν ὧν φισιν, λέγει,
 ἐπεὶ κατελήφθης λάβρα πωλῶν τὰ σά.
 σιλ ἐγὼ κακῶς ἔξομαι· οδύ· εἰ φάνδομα.
 σιλ μὰ τὸ Προσειδῶ τ' ἐκόντα σ' ὧ Κύκλωφ,
 μὰ τὸ μέγαν Τρίτωνά, καὶ τὸ Νηρέα,
 μὰ τὸ Καλυψῶ, τὰς τε Νηρείας κόρας,
 μὰ θ' ἱερὰ κύματ', ἰχθύων τε πᾶν γένος,
 ἀπὸ μοσ' ὧ καλλίσον, ὧ κυκλώπιον,
 ὧ δ' ἐσσοτίσκε, μὴ τὰ δ' ἐξοδᾶν ἐγὼ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ξένοι σοι χρήματα· ἢ κακῶς ἔσθι κακοί
 οἱ παῖδες ἀπόλοιθ', ὅς μάλισ' ἐγὼ φιλῶ.
 αὐτὸς ἔχ'. ἔγωγε τοῖς ξένοις τὰ χρήματα
 περὰντα σ' εἶδον· ἧδ' ἐγὼ φασθ' ἢ λέγω,
 ἀπόλοιθ' ὁ πατήρ μου· τὸς ξένους ἢ μὴ ἀδίκει.
 κύ φάσθεσθ'· ἔγωγε τῷδε τῷ Παδὰ μάνθυος
 πολλὰ πέπονθα, καὶ δίκαιότερον λέγω·
 θέλω δ' ἔρεσθαι· πόθεν ἐπλάνσατ' ὧ ξένοι;
 ποδαποί; τίς ὑμᾶς ἐξεπαίδουσεν πόλις;
 ὁδὺ Ἰθακῆσιοι μὲν τ' γένος· Ἰλίῃ δ' ἄπο,
 πέρσαντες ἄστυ, πνύμασι θαλασσίοις
 σὴν γαῖαν ἐξωθίντες, ἥκομεν Κύκλωφ.
 κύ ἥ τῃς κακίης, οἱ μετήλθεθ' ἄρπαγας,
 Ελένης Σκαμάνδρου γῆτόν Ἰλίῃ πόλιν;
 ὁδὺ ἔσθι, πόνον τ' δεινὸν ἐξηντηκότες.
 κύ αἰχρὸν εἶδον μάγ', οἵτινες μίᾳς χάρι
 γυναικὸς, ἐξεπλάνσατ' ἧς γαῖαν Φρυγῶν.
 ὁδὺ θεῖ τ' πρᾶγμα, μηδ' ἐν αἰτίῳ βροτῶν.
 ἢ μῆς δέ σ' ὧ θεῖ ποντίῃ γενναῖε παῖ,
 ἱκετὰ νομίντε, καὶ λέγομεν ἐλευθέρως,
 μὴ τῇς πρὸς ἄντρα σὺς ἀφιγμένους φίλους
 κτανῆν, βορὰν τε δύσεβ' ἢ θέσθαι γνάθοις.
 οἱ τ' σὸν ὧ νᾶξ πατέρ' ἔχεν νεῶν ἑδρας
 ἄρυσάμεσθαι γῆς ἐν Ἑλλάδος μυχοῖς.
 ἱεράς τ' ἄβραυτος Ταινάρη μένει λιμὴν,
 Μαλέας τ' ἄκροι καθύμῳρες, ἥ τε Σενίε
 δίας Ἀθάνας σῶς ὑπάργυρος πέτρα,
 Γεραίστοι τε καταφυγαί, τὰ θ' Ἑλλάδος
 δύσφοράν' ἐνείδη Φρυγῆν ἐκ ἐδῶκαμεν,
 ὧν καὶ σὺ κοινοῖ· γῆς δ' Ἑλλάδος μυχοῖς,

ΚΥΚΛΩΥ

οἰκίς, ὑπ' Αἴτνῃ τῇ πυρίσκητῳ πέτρῃ·
νόμοις ἡ θνητοῖς εἰς λόγους ἀποσρέφῃ
ἱκέτας δέχεσθαι ποντίους ἐφθαρμένους,
ξενία τε δῶναι, ἢ πέπλοις ἐπαρῆσαι·
ἢ ἀμφιβροτοῖσι πηχθέντας μέλη
ἐβελόισι, νηδύν καὶ γνάθον πλήσαι σέθεν·
ἄλις ἢ Πριάμῳ καὶ ἐχέρῳσ' Ἑλλάδα,
πολλῶν νεκρῶν πίϋσα δόρυ τε τῇ φόνον·
ἀλόχους τ' ἀνάνδρους, γράυς τ' ἀπαιδας ὤλεσεν,
πολίους τε πατέρας· εἰ ἢ τὸς λελεημένους,
σὺ συμπυρώσας δ' αὖτ' ἀναλώσῃς πικρὰν,
ποῖ τρέφεται τις; ἀλλ' ἐμοὶ πιϋὲ Κύνκλωφ·
πάρες τὸ μάρχον σῆς γνάθου· τὸ δ' αὖσε βέε
τῆς δυνατεβέας ἀνθελεῖ· Πολλοῖσι κ
Κέρδη πονηρὰ, ξημίαν ἡ μείφατο·
σιλ παραινέσαι σοι βύλομαι· τῷ κ' κρεῶν
μηδὲν λίπῃς τῷ δ' ἦν τε τῷ γλῶσσαν δάκνῃς,
κομφὸς γενήσῃ, καὶ λαλίστατος Κύνκλωφ·
οὐ Ο πλῆτος ἀνθρωπίσινε, τοῖς σοφοῖς θεός·
Τὰ δ' ἄλλα, κόμποι, καὶ λόγων αἰμορφίαι·
ἄκρας δ' ἐναλίας, αἷς καθίδρυται πατήρ,
χαίρειν κελεύω· τί τάδε πρὸς σῆσω λόγῳ;
Ζηνὸς δ' ἐγὼ κεραιὸν ὅφρ' ἰσῶ ξένη,
ὅδ' οἶδ' ὅτι Ζεὺς ἐς ἐμὲ κρήσων θεός·
ἔμοι μέλει τὸ λοιπὸν· ὥς δ' ἔμοι μέλει,
ἄκυσσον· ὅταν ἀνωθεν ὀμβρον ἐκχέῃ,
ἐν τῇδε πέτρῃ, σέγν' ἔχω σκηνώματα,
ἢ μόσχον ὀππὸν, ἢ τι θήριον δάκνος,
δαυνύμενος ἐν σέγοντι γαστέρ' ὑπὶαν·
ἐπεκπιὼν γάλακτος ἀμφορέα, πέπλον

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κρύω, Διὸς βρονταῖσιν εἰς ἔριν κτυπῶν.
 ὅταν ἢ βορέας χιόνα θρηίκιος χέη,
 δοραῖσι θηρῶν σῶμα περιβαλὼν ἐμὸν,
 καὶ πῦρ ἀναίθων, χιόνος ὕδεν μοι μέλῃ.
 ἢ γῆ δ' ἀνάγκη, καὶν θέλῃ, καὶν μὴ θέλῃ,
 τίητοςα ποίαν, τὰ μὰ Πάριον βοτά.
 ἃ ἐγὼ ὅτινι θυῶ, πλὴν ἐμοὶ, θεοῖσι δ' ὅ,
 καὶ τῇ μεγίστῃ γαστρὶ τῇδε δαιμόνων.
 » Ως τῷ πείν γε, καὶ φαγῆν τὸ φῆ μέραν,
 » Ζεὺς ὅτος ἀνθρώποισι τοῖσι σώφροσι,
 » Λυπεῖν ἢ μηδὲν αὐτόν. οἱ ἢ τὸς νόμους
 » ἔθεντο, ποικίλλοντες ἀνθρώπων βίον,
 » Κλαίειν ἄνωγα. τ' ἐμὴν ψυχὴν ἐγὼ,
 » Οὐ παύσομαι δρῶν, ὅν, κατεφίωντέ σε.
 ξένιά τε λήψῃ τοιάδ', ὡς ἄμεμπτος ὦ.
 πῦρ, καὶ πατρῶον τόνδε λέβητάν, ὅς ξεῖσας,
 σὴν σάρκα δυσφόρητον ἀμφέξῃ καλῶς.
 ἀλλ' ἔρπετ' εἴσω, τῷ κατ' αὐλίον θεῷ
 ἵν' ἀμφὶ κῶμον πάντες, ὠχῶντέ με.
 » αἰ. αἰ. πόνοις καὶ τρωϊκὸς ὑπέξεδυε,
 θαλααίους τε. νῦν δ' ἐς ἀνδρὸς ἀνοσίῃς
 γνώμην κατέχον, ἀλίμενόν τε καρδίαν.
 ὦ Παλλὰς, ὦ Δίατοινά Διογενὲς θεῶ,
 νῦν, νῦν ἄρηξον. κρήσοντας καὶ Ἰλίου
 πόνοις ἀφίγμαι, καὶ πῖνιν δύνῃ βάθρα.
 σύ τ' ὦ φεινῶν ἀσέρων οἰκῶν ἔδρας
 Ζεῦ, ξένι' ὅρα τάδ'. ἃ καὶ αὐτὰ μὴ βλέπεις,
 ἄλλως νομίσῃ Ζεῦ, καὶ μηδὲν ὦν θεός.
 » οὐράς φάρυγγος ὦ Κύκλωφ,
 ἀνασῶμεν ὅχλος, ὡς ἔτοιμά σοι

ΚΥΚΛΩΥ

ἐφθά, καὶ ὅπῃ, καὶ ἀνθρακίᾳς ἀποχταίνῃ,
 βρύχην, κρεωκοπῆν μέλι ξένων,
 δασυμάλλῳ ἐν αἰγίδι καινόμενα.
 μή μοι, μή προδίδῃ.
 μόνος μίνω κ' ὁμιξε πορθμίδος σκάφος.
 χαίρετω καὶ αὖτις ἦδε,
 χαίρετω ἡ θυμάτων
 ἀποβώμιος ἀν
 ἔχει θυσίαν Κύκλωφ
 αἰτναῖος, ξενικῶν
 κρεῶν κεχρμένος βορᾶ.
 νηλὴς ὁ τλάμων, ὅστις
 δωμάτων ἐφείστος,
 ξενικὸς ἱκτῆρας ἐκθύη δόμων,
 κ' ὅπῃ, βρύχων, ἐφθά τε δαιννύμενος,
 μυσαροῖσιν ὀδύσιν
 ἀνθρώπων θέρμ' ἀπ' ἀνθρώπων κρέα.
 ὅδ' ὦ Ζεῦ, τί λέξω, δῖν' ἰδὼν ἀντρων ἔσω,
 καπνιστὰ, μύθοις εἰκότε, ὅδ' ἔργοις βροτῶν;
 χ' τίδ' ἐς Ὀδυσσεῦ; μῶν γέ θοιναῖται σέθεν
 φίλος ἐταῖρος ἀνοσιώτατος Κύκλωφ;
 ὅδ' ὦ διαυγὲς γ' ἀθρήσας, καπνιστὰς χερσίν,
 οἱ σαρκὸς εἶχον ἐντρεφέστατον παῖχος.
 χ' πῶς ὦ ταλαίπωρ ἦτε πάχοντες τάδε;
 ὅδ' ὦ πέτραϊαν τήνδ' ἐσῆλθο μεν χθόνα,
 ἀνέκαυσε καὶ πῦρ πρῶτον ὑψηλὴς δρυὸς,
 κορμὸς πλατῆας ἐσχάρας βαλὼν ἔπι,
 τριαῶν ἀμαξῶν ὡς ἀγῶγι μὲν βάρος.
 ἔπειτα φύλλων ἐλατίνων χαμαιπετῇ
 ἔστησεν ἀνὴν πλησίον πυρὸς φλογί.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πρᾶτ' ἄρα δ' ἐξέπλησεν ὥς δ' ἐκὰς ἀμφοροῖν
 μέγας ἀμέλγας, λυκὸν ἤχας γάλα·
 σκύφος τε κιαῦ, παρέθετ' ἄρ' ὄρος τριῶν
 πήχεων· βάθος ἦ, τεσσάρων ἰφάνετο·
 καὶ χάλκεον λέβητ' ἐπέξεσεν πυρί·
 ὀβελὺς τ' ἄκρως ἔγκειται μέγας πυρί,
 ξισυὺς ἦ δρεπάνων, ἀλλὰ παλιῦρου κλάδω·
 αἰτναῖά τε σφαγῆα πελέκεων γνάθοις·
 ὥς δ' ἦν ἔτοιμα πάντα, τῷ θεοσυγῇ
 δίδω μαγείρῳ· φῶτε συμμάρτας δύω,
 ἔσφαξ' ἐταίρων τ' ἐμῶν ρυθμῷ τινι·
 τ' ἔλ' ἰβητος εἰς κύτος χηλήλατον,
 τόνδ' αὖ, τένοντος ἀρπάσας ἄκρ' ἑσθλὰς,
 πάων πρὸς ὀφρὺν γ' ὄνυχ' ἀπὸ πέτραις λίθων,
 ἐκέφαλον ἐξέρ' ῥανε· καὶ καθαρπάσας
 λάβρω μαχαίρᾳ σάρκας, ἐξώπ' αὖ πυρί·
 τὰ δ' ἄρ' ἐπὶ λέβητ' ἐφῆκεν ἑφέσθαι μέλι·
 ἐγὼ δ' ἐτλήμων δ' ἄκρ' ἄπ' ὀφθαλμῶν χέων,
 ἐχρίμψόμην Κύκλωπι, καὶ δινκόνων·
 ἄλλοι δ' ὅπως ὄρνιθες, ἐν μυχοῖς πέτραις
 πῆξαντες εἶχον· αἶμα δ' ἔκ' ἐνὶ χροῖ·
 ἐπὶ δ' ἐταίρων τ' ἐμῶν πλησθὲς βορᾶς,
 ἀνέπεσε φάρυγγος αἰθέρ' ἐξίης βαρύν,
 ἥ σῆλθέ μοι τι θῆγον· ἐμπλήσας σκύφος
 μάρωνος αὐτῆ, τῷ δ' προσφέρω πίνην,
 λέγων τὰ δ' ὧ παῖ ποντίου θεοῦ Κύκλωφ,
 σκέψαι τόδ', οἷον Ἑλλὰς ἀμπέλων ἄπο,
 θεῖον καμίσσ' ἰπῶμα Διονύσου γένος·
 ὅδ' ἐκπλεως ὦν τῆς ἀναιχύντης βορᾶς,
 ἐδέξατ', ἔσπασεν ἄμυσιν ἐλκυσας,

ΚΥΚΛΩΤ

κατ' ἴκνεσ' ἄρας χῆρα φίλτατε ξένωι,
 καλὸν τ' πῶμα δαίτι πρὸς καλὴν δίδως.
 ἡσθέντα δ' αὐτ' ὥς ἐπησέμην ἐγὼ,
 ἄλλην ἔδωκα κύλικα, γινώσκων ὅτι
 τρώσει νιν οἶνος, καὶ δίκην δώσει τάχα.
 καὶ δὴ πρὸς ὧδ' ἔρπ'· ἐγὼ δ' ἐπ' ἐχέων
 ἄλλην ἐπ' ἄλλῃ, σπλάγχν' ἐβέρμαινον ποτῶ.
 ἄδει ἢ παρὰ κλαῖνσι συνναύταις ἐμοῖς,
 ἄμυσ'· ἐπήχει δ' ἄντρον· ἐξελθὼν δ' ἐγὼ,
 σιγῇ σε σῶσαι, καὶ μ' ἐὰν βύλῃ, θέλω.
 ἀλλ' εἴπατ', ἥτε χρήξετ', ἥτ' ὅτ' χρήξετε,
 φύγειν ἄμικτον ἄνδρα, καὶ τὰ βακχίῃ
 γαῖην μέλαθρα, Δαναΐδων νυμφῶν μέτα.
 ὅ μ' ἔνδον σὺς πατήρ, τάδ' ἤνεσεν.
 ἀλλ' ἄσθενής ἔκ, καὶ ποικερδαίνων ποτῶ,
 ὥς περ πρὸς ἱεῶν τῇ κύλικι λεημμένος,
 πτέρυγας ἀλύει· σὺ ἢ νεανίας ἔει,
 σῶσθι μετ' ἐμῷ, καὶ τ' ἀρχαῖον φίλον.
 Δίνυσον ἀναλαβῶ Κύκλωπι προσφερῆ.
 χ^ο ὧ φίλτατ', ἥ ἔκ τήνδ' ἴδοι μεν ἡμέραν,
 Κύκλωπος ἐκφυγόντες ἀνόσιον κάρα,
 ὡς διὰ μακρῶ γε τ' σίφωνα τ' φίλον
 χιρᾶόμεν, τὸν δ' ὅν ἔχομεν καταφαιγῶν.
 οδ^υ ἄνευ δὴ νῦν, ἣν ἔχω τιμωρίαν,
 θιρὸς πανύργου, σῆς τε δουλείας φυγῆν.
 χ^ο λέγ', ὥς ἀσιάδος ὕπν' ἡδίων φόφον
 κιθάρας κλύοιμεν, ἢ Κύκλωπ' ὀλωλότα.
 οδ^υ ἐπὶ κῶμον ἔρπειν πρὸς κασιγνήτης θέλει
 Κύκλωπας, ἡσθεὶς τῷδε βακχίῳ ποτῶ.
 χ^ο ξυνῆν', ἔρημον ξυλλαβὼν, ῥυθμοῖσιν

ΥΥ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

σφάξαι μενοινᾶς, ἢ πετρῶν ὥσαι κάτω.

οἶδ' ἔν τοι ὅτον· δόλιος ἢ πῖθυ μία.

πῶς δαί; σαφόν τοι σ' ὄντ' ἀκρόμεν πάλαι.

κῶμα μὲν αὐτ' τῷ δ' ἀπαλλάξαι λέγων,

ὡς ἔκ Κύνκλωπι πῶμα χρὴ δύναι τόδε,

μόνον δ' ἔχοντα βίοτον ἡδέως ἄρην.

ὅταν δ' ὑπνώσῃ βακχίῃ νικώμενος,

ἀκρέμων ἐλαίας ἐστὶν ἐν δ' οἰοίσι τις,

ὄν φασγάνῳ τῷ δ' ἐξαποξύνας ἄκροτ,

εἰς πῦρ καθήσω· καὶ ὅταν κεκαυμένον

ἴδω νιν, ἄρας θερμόν εἰς μέσσην βαλὼν

Κύνκλωπος ὅφιν, ὁμματ' ἐκτίξω πυρί.

ναυπηγίαν δ' ὡς εἴ τις ἀρμόξων ἀνὴρ

διπλοῖν χαλινῶν, τρύπανον κωπηλατεῖ,

ἔτω κυκλώσω δαλὸν ἐν φαισφόρῳ

Κύνκλωπος ὅφει, καὶ συναυανῶ νόρας.

ἰὺ· ἰὺ.

γένεθα· μαινέμεθα τοῖς ἀρήμασι.

καί περ, καὶ σέ, καὶ φίλος, γέροντά τε,

νεὸς μελαίνης κοῖλον ἐμβήσας σιμόφρος,

διπλαῖσι κώπαις τῆσδ' ἀποσελῶ χθονός.

ἔς ἔν ὅπως ἂν ὥς περ ἐκ σπονδῆς θεῶ

καὶ γὰρ λαβοίμην τῷ τυφλῆντος ὁμματα

δαλῶ· φόνος δ' ἐστὶν κοινὸν εἶν θέλω.

οἶδ' εἴ γ' ἔν· μέγας δ' δαλός, ὃν ξυλληπείον.

ὡς καὶ ἂν ἀμαξίων ἐκὰτ' ἀροίμην βάρους,

ἢ τῷ Κύνκλωπος τῷ κακῶς ὀλομένῳ,

ὀφθαλμόν ὥς περ σφηκίαν ἐκτρίφομεν.

οἶδ' οἷα τε νῦν· δόλον δ' ἐξέπισαθε.

χ' ὥταν κελύω, τοῖσιν ἀρχιτέκτοσι

πείθεσθ'· ἐγὼ δ' ἀνδρᾶς ἀπολιπὼν φίλος,

τῶς

ΚΥΚΛΩΥ

τὸς ἐνδον ὄντας, ὃ μόνος σωθήσομαι.
 καί τοι φύγοι μ' ἄν, καὶ βέβηκ' ἄντρ' αὖτις.
 ἀλλ' ὃ δίκαιον ἀπολιπόντ' ἐμὸ φίλος,
 ξὺν οἷς περ ἦλθον δαῦρο, σωθῆναι μόνον.
 20 ἄγε τίς πρῶτος; τίς δ' ἐπὶ πρώτῳ,
 ταχὺς δαλῶ κώπην ἐχμάτας
 Κύκλωτος ἔσω βλεφάρων ὥσας,
 λαμπρὰν ὅφιν διακνέσῃ; Ἡμι. ὦ δὴ ἐνδοθεν.
 σίγα· σίγα· καὶ δὴ μεθύων
 ἄχρην κέλαδον μασίξόμενος
 σκαῖος ἀπὸ δός, καὶ κλαυσόμενος,
 χωρῆτε πετρίνων ἔξω μελάρων.
 φέρε νιν κώμοις παιδύτω μιν
 τ' ἀπαίδοντον.
 πάντως μέλλει τυφλὸς εἶναι.
 30 ἦ μὲν μακάριος, ὅς οὐιάξῃ,
 βοτρυῶν φίλαισι πηγῶν
 ἐπὶ κώμον ἐκπετασθῆς,
 φίλον ἄνδρ' ὑπ' ἀγκυλίσκων,
 ἐπὶ δὲ μνήοις τε ξανθὸν
 χλιδανῆς ἔχων ἐτάρας
 μυρόχριστος λιπαρὸς βό
 σρυχον· αὐτὰρ ἡ, θύραν τίς οἷξέ μοι;
 40 πᾶ· πᾶ· πᾶ· πλέως μὲν οἶνον.
 γάνυμαι ἡ δαίμων ἥβης,
 σκάφος ὀλκᾶς ὡς γε μισθῆς,
 ποτὶ σέλμα γαστρὸς ἄκρας.
 ὑπάγει μὲν ὁ χόρτος ἄφρων
 ἐπὶ κώμον ἥρος ὥρας,
 ἐπὶ Κύκλωπας ἀδελφεύς.

ΥΥ //

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

φέρι μοι ξείνε, φέρ' ἄσκησιν ἐν δόμοις.
 καλὸν ὅμμασι δεδορκώς,
 καλὸν ἐκπερᾶ μελᾶθρων.
 φιλεῖ τις ἡμᾶς.
 λύχνα δ' ἄμμένα δαΐα, σὸν
 χροῶ, χ' ὥς τέρφενα νύμφα
 δροσερῶν ἔσωθεν ἀντρων,
 σεφάνων δ' ὅ μιν χροῶ
 περὶ σὸν κράτεα τάχ' ἐξομιλήσει.
 ὅδ' οὐ Κύκλωφ, ἄλυσσον, ὡς ἐγὼ τῷ βακχίῳ
 τῆτον τρίβων ἤμ', ὃν πίων ἔδωκά σοι.
 κὺ ὁ βακχίος ἦ, τίς θεὸς νομίζεται;
 ὅδ' οὐ μέγιστος ἀνθρώποισιν ἦς τέρφιν βίου.
 κὺ ἐρυγάνω γὰρ αὐτὸν ἰδέωσ' ἐγώ.
 ὅδ' οὐ τοῖσδ' ὁ δαίμων, ὃ δένει βλάπτει βροτῶν.
 κὺ θεὸς δ' ἐν ἄσκη, πῶς γένηθ' οἶνους ἔχων;
 ὅδ' οὐ ὅτε τιθεῖ τις, ἐνθάδ' ἐστὶν ἀπετής.
 κὺ ὃ τὸς θεὸς χρὴ σῶμ' ἔχεν ἐν δέρμασι.
 ὅδ' οὐ τί δ' εἴ σε τέρπειν, ἢ τὸ δέρμα σοὶ πικρόν;
 κὺ μισῶ τ' ἄσκησιν, καὶ ἡ πότ' ἐν φιλῶ τέλει.
 ὅδ' οὐ μένων ἐν αὐτῷ, πίνει, καὶ θυμὸν Κύκλωφ.
 κὺ ὃ χρὴ μ' ἀδελφοῖς τῶδε προσδ' ἔναι ποτῶ.
 ὅδ' οὐ ἔχων ἅ αὐτῶς, τι μῖώτερος φανῇ.
 κὺ διδὼς ἢ τοῖς φίλοις, χρησιμώτερος.
 ὅδ' οὐ πυγμαῖος ὁ κῶμος, λοῖδορόν τ' ἐρὶν φιλεῖ.
 κὺ μεθύωμεν. ἔμπας δ' ὅ τις ἀν' αὖτις ἐμὸν.
 ὅδ' οὐ ὧτ' ἀν' πεπωκότ' ἐν δόμοις χρεὶ μένειν.
 κὺ ἡλίθιος ὅστις μὴ πίων, κῶμον φιλεῖ.
 ὅδ' οὐ ὃς δ' ἀν' μεθυομένους ἐν δόμοις μένει, σοφός.
 κὺ τί δ' ὠμὸν ὧ Σιληνέ; σὸν μένειν δοκῇ;
 σιλ' δοκῇ.

ΚΥΚΛΩΨ

σιλ δὲ τί κ' ἔσθ' συμποτῶν ἄλλων Κύκλωψ;
 κύ κ' μὴν λαχνῶδες τῆσας ἀνθιρὰς χλόης.
 σιλ κ' πρόσ γε θάλπος ἡλίου, πίνειν καλόν.
 κλίθιτι νῦν μοι, πλουρὰ θεὸς ἐπὶ χθονός.
 κύ ἰδὺ τί δῆτα τ' κρατῆρ' ὅπιαθέ μου τίθης;
 σιλ ὡς μὴ παρών τις κατχάβη. Κύ. πίνειν αὖ ὅν
 κλέπων σὺ βύλῃ. κάτθες αὐτ' ἄς μέσον.
 σὺ δ' ὦ ξέν', ἄπ' ἐτ' νομ', ὅ, τι σε χρή καλεῖν.
 ὀδυ οὐτὶν χάριν ἢ τίνα λαβὼν σ' ἐπαυέσω;
 κύ πάντων σ' ἐταίρων ὕπερον βοιάσομαι.
 ὀδυ καλ' ἔγχε γέρας τῷ ξένῳ δίδως Κύκλωψ.
 κύ ἔσθ', τί δρᾷς; τ' οἶνον ἐκπίνεις λάθρα;
 σιλ ἔνι, ἀλλ' ἔμ' ἔσθ' ἐκυσεν, ὅτι καλὸν βλέπω.
 κύ κλαύσῃ, φιλῶν τ' οἶνον, ἢ φιλεῖντά σε.
 σιλ ναὶ μὰ Δί', ἐπεὶ με φῆς ἐρᾶν ὄντος καλῷ.
 κύ ἔρχεαι πλέων ἢ τ' σκύφον δίδω μόνον.
 σιλ πῶς ἔνι κ' κραταί φέρε διασκεψώμεθα.
 κύ ἀπολεῖς δὸς ἔγω. Σιλ. ναὶ μὰ Δί' ἔπριν ἂν σέ γ' εἴη
 σέφρονον ἰδὼ λαβόντα, γούσω μάτ' ἔτι.
 κύ ὦ οἶνοχόος ἄδικος.
 σιλ -ναὶ μὰ Δί', ἀλλ' ὦνος γλυκύς.
 ἀπομυκτέον δέ σοι γ', ὅπως λήψῃ πιεῖν.
 κύ ἰδὺ καθεχρὸν τ' χεῖλος, αἰ τρίχες τέ με.
 σιλ θεὸς δὴ τ' ἀγκῶν ἐνρύθμως. κατ' ἐκπτε,
 ὡς περ' ὄρεσ' πίνοντα, χ' ὡς περ' ἔνι μέ.
 κύ ἄ. ἄ. τί δράσεις; Σιλ. ἡδέως ἡ μύστα.
 κύ λαβὼν ξέν' αὐτός, οἶνοχόος γέ με γενῶ.
 ἰδυ γινώσκειται γὰρ ἡ ἄμπελος τῇ μὴ χειρί.
 κύ φέρ' ἔρχεον νῦν. ὀδυ. ἐρχέω. σίγα μόνον.
 κύ χλεπὸν τόδ' ἔσθ', ὅστις ἂν πίνη πολύν.
 ἰδυ ἰδὺ λαβὼν ἐκπιθί, κ' μηδ' ἐν λίπης.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

συνειθάνειν ἢ σιγῶντα χρὴ τῷ πώματι.
 κὺ παπαί. Σοφόν γε τὸ ξύλον τῆς ἀμπέλου.
 ὅδ' ἢ ἄν μ' ἀπάσῃ γε δαίτῃ πρὸς πολλῇ πολὺν,
 τέχνας ἀδελφὸν νηδύν, εἰς ὕπνον βαλῆς.
 ἦν δ' ἐκλίπῃς τι, ξηρανῆς ὁ βόανχιος.
 κὺ ἰὺ. ἰὺ.
 ὡς ἐξένυσσα μόγις, ἄκρατος ἡ χάρις.
 ὁ δ' ἔρανος μοι, συμμεμιγμένος δοκῇ
 τῇ γῇ φέρεσθαι. τῷ Διὸς ἢ τὸ θρένον
 λύσω. τὸ πάντε δαίμόνων ἀγνὸν σέβας,
 ἢ ἂν φιλήσαι μ' αἰ χάριτες περὶ σί με.
 αἴλις Γανυμήδην τόνδ' ἔχων ἀναπαύσομαι,
 κἀλλίστα νῆτάς χάριτας. ἦδομαι δ' ἐπὶ πως
 τοῖς παιδικοῖσι μᾶλλον, ἢ τοῖς θήλεσιν.
 σιλ ἐγὼ δ' ὁ Διὸς ῥ' ἐμὶ Γανυμήδης Κύκλωφ.
 κὺ ναι μὰ Δι', ὃν ἀρπάξω γ' ἐγὼ κτ' Δαρδάνῃ.
 σιλ ἀπόλωλα παῖδες. χέτλια πείσομαι κακὰ.
 χο μέμψῃ τ' ἐρασὴν, καὶ τρυφαῖς πεπωκότα.
 οἱ μοι πικρότατον ὕπνον ὄψομαι τάχα.
 ἴδ' ἄγε δὴ Διονύσου παῖδες, ἀνενή τέκνα,
 ἐνδον ἢ ἀνὴρ τῷ δ' ὕπνῳ παρρημίνος,
 τάχ' ἐξ ἀναιδῆς φάρυγγος ὠθήσῃ κρέα.
 δαλὸς δ' ἐσώθην αὐλίων ὠθῇ καπνόν.
 παρὰ τρέπεται δ' ἔδ' ἐν ἄλλο, πλὴν πυρὸν
 Κύκλωπος ὄψιν. ἀλλ' ὅπως ἀνὴρ ἔσῃ.
 χο πέτραις τὸ λῆμα, καὶ δάμαντος ἐξομέν.
 χώρει δ' ἐς οἶκος, πρὶν τι τὸ πατέρα μαθῆναι
 ἀπαλλαγμὴν, ὡς σοὶ τὰν θένδ' ἐστὶν ἀπρεπῆ.
 ὅδ' ἢ ἡφαιστ' ἀναξ αἰτναῖ, γάτονος κακῆς
 λαμπρὴν πυρώσας ὁ μὲν, ἀπαλλάχθῃ ἅπαξ,
 σὺ τ'

ΚΥΚΛΩΥ

σύ τ' ὦ μέλαινης νυκτὸς ἐκπαίδου μ' ὕπνῃ,
ἄκρατος ἐλθέθιρὶ τῷ θεοσυγῇ,
ἢ μὴ πὶ καλλίσουσιν τρωϊκοῖς πένουσιν,
αὐτὸν τε, ναύτας τ' ἀπολέσῃ τ' Ὀδυσεῖα,
ὑπ' ἀνδρὸς, ὧς θεῶν ὕδ' ἐν ἡ βροτῶν μέλῃ.
ἢ τ' τύχην ἢ δαίμον' ἡγήσθαι χρεῶν,
τὰ δαίμόνων ἢ, τῆς τύχης ἐλάσσεινα.

χ^ο λήφεται τ' τράχηλον
ἐντόνως ὁ καρκίνος
τῷ ξένων δαιτυμένος.

πυρὶ ἅ τάχα
φωτφόρος ὀλεῖ κόρας.
ἤδη δακλὸς ἡνθρακωμένος
κρύπτεται εἰς σποδῖαν,
δρυὸς ἄσπετον ἔρνος.
ἀλλ' ἴτω Μάρων.

πρασέτω μαινόμενος.
ἐξελέτω βλέφκρον
Κύκλωπος, ὡς πῆ κακῶς.
καὶ γὰρ τ' φιλοκτατοφόρον
βρόμιον ποθενὸν εἰσιδεῖν θέλω,
Κύκλωπος λιπὼν ἐρημίαν.
ἄρ' εἰς τοσὶν δ' ἀφίξομαι;

ἴδου σιγᾶτε πρὸς θεῶν θῆρες, ἡσυχάζετε,
συνθέντες ἄρθρα σώματος. ὕδ' ἐπνέν εἰώ,
ὑσκαρδαμύσσειν, ὕδ' ἐχρέμπεσθαι τινα,
ὥς μὴ ξεχερθῇ τὸ κακὸν, ἔστ' ἂν ὄμματος
ὄψις Κύκλωπος ἐξαμιλληθῇ πυρὶ.

χ^ο σιγῶμεν ἐγκάφαντες αἰθέρα γνάθοις.
ἴδου ἄγε νῦν ὅπως ἀφείθε τῷ δαλῷ χερσίν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔσω μολόντες· διὰ πυρὸς δ' ἔστι καλῶς.
 ἔκην σὺ τάξεις ὅσιναις πρώτους χρεῶν,
 καὶ τὸ μοχλὸν λαβόντας ἐκκαίειν τὸ φῶς
 Κύκλωπος, ὡσάν τῆς τύχης κοινώμεθα.
 ἡμεῖς μὲν ἐσμὲν μακρότεροι πρὸ τῶν θυρῶν
 ἐσῶτες, ὡθῆν πρὸς τὸ ὀφθαλμὸν τὸ πῦρ.
 ἡμεῖς ἡμῶς ὁ χολοῖς ἀρτίως γεγενῆμεθα.
 ἐδὴ ταυτ' πεπόνθατ' ἄρ' ἐμοί. Χο. τὴν δ' ἔπειθας
 ἐσῶτες ἐσπάζημεν ἔκ δ' οἱ δ' ἐξέστη.
 ἐδὴ ἐσῶτες ἐσπάζητε; Χο. καὶ τὰν ὄμματα
 μέτεσιν ἡμῶν κόνεως ἢ τέφρας ποθέν.
 ἐδὴ ἄνδρες πονηροί, καὶ δ' ἐν οἴδῃ ξύμμαχοι.
 ὅτι ἡ τὸ νῶτον, τὸ ῥάχιν τ' οἰκτείρομεν,
 καὶ τὴν δ' ὀντάς ἐκβαλεῖν ἔβλομαι
 τυττόμενος; αὐτὴ γίνεται πονηρία.
 ἀλλ' οἷδ' ἐπὶ δὴν Ὀρφέως ἀγαθὴν πάνυ,
 ὡς αὐτόματον τὸ δαλὸν εἰς τὸ κρανίον
 σείχονθ' ὑφάπην τὸ μονῶπα παῖδα γῆς.
 ἐδὴ πάλαι μὲν ἦδ' ἐν σὺντα τοῖσιν φύσει.
 νῦν δ' οἷδ' ἀμεινον· τοῖσι δ' οἰκείοις φίλοις,
 χρῆσθαι μ' ἀνάγκη· χρεὶ δ' εἰ μηδὲν θένεις,
 ἀλλ' ἔν' ἐπεγκέλευν, ὡς ἀψυχίαν
 φίλων κελυσμοῖς τοῖσι σοῖς κτησώμεθα.
 δράσω τάδ'· ἐν τῷ καρὶ κινδυνάσομεν.
 κελυσμάτων δ' ἑκάτι τυφέσθω Κύκλωψ.
 ἰώ· ἰώ· γενναῖοτατα ὡθῆτε, σπένδετε,
 ἐκκαίετε τὸ ὄφρυον
 θυρὸς τῶ ξενοδαίτα.
 τυφέτω καίετω.
 τὸ Αἴτνας μνηλονόμεν

ΚΥΚΛΩΥ

τ' ὀρνῶ, ἔλκε, μή σ' ἐξοδυνῇς,
 δράσῃ τι μάταιον.
 κὺ ὦ μοι· κατὶνθρακῶ μεθ' ὀφθαλμῷ σέλας.
 χο καλὸς γ' ὁ παῖς· μέλπε μοι τόνδε Κύκλωφ.
 κὺ ὦ μοι μάλ', ὥς ὑβρίσμεθ', ὥς ἰλώλαμεν.
 ἀλλ' ὅτι μὴ φύγητε τῆσδ' ἐξω πέτρας,
 χείροντες, ὅδ' ἐν ὄντες· ἐν πύλαισι δ'
 σταθεὶς φάραγος, τάσδ' ἐναρμόσω χέρας.
 χο τί χρεὶ μ' αὐτῆς ὦ Κύκλωφ; Κύ· ἀπωλόμην.
 χο αἰχρὸς γε φαίνει· Κύ· καὶ πὶ τοῖσδ' ἐγ' ἄθλιος.
 χο μεθύων κατέπεσες εἰς μέσους τῆς ἀνθρακας.
 κὺ Οὐτίς μ' ἀπώλεσεν· Χο· ἔκ' ἄρ' ὅδ' ἡδίκη.
 κὺ Οὐτίς με τυφλοὶ βλέφαρον· Χο· ἔκ' ἄρ' ἡ τυφλός;
 κὺ ὥς δὴ σύ· Χο· καὶ πῶς σύ; τίς σ' ἀνθήει τυφλόν;
 κὺ σκώπεις· ὁ δ' Οὐτίς, πᾶσιν; Χ· ὅδα μὲν Κύκλωφ.
 κὺ ἔξενος, ἵν' ἐρῶς ἐκμάθῃς, μ' ἀπώλεσεν.
 ὁ μιαιφάνης· ὅς μοι δὲς τὸ πῶμα, κατέκτανσε.
 δεινὸς δ' ὄϊνος, καὶ παλαίεσθαι βαρύν.
 πρὸς θεῶν πεφύγας, μένεις ὅσω δόμων.
 χο ὅτοι σιωπῇ τὴ πέτραν ἐπήλυθα
 λαβόντες, ἐσηκασί· Κύ· ποτέρως τῆς χειρός;
 χο ἐν δεξιᾷ· Κύ· πᾶ; Χο· πρὸς αὐτῇ τῇ πέτρᾳ.
 ἔχῃς; Κύ· κακὸν γε πρὸς κακῷ τὸ κρανίον
 πάσας κατέκταν· Χο· καί σε διαφύγασί γε.
 κὺ ὅτ' ἡδ', ἐπεὶ τῇδ' εἶπας· Χο· ὅτ' αὐτῇ λέγω.
 κὺ πῇ γάρ; Χο· περιάγασί σε πρὸς τὰ ρισερά.
 κὺ οἱ μοι· γελῶμαι· κερτομῆτέ μ' ἐν κακοῖς.
 χο ἀλλ' ἔκ' ἐτ'· ἀλλὰ πρόσθεν ὅτος ἐστὶ σὺ.
 κὺ ὦ παγκράτισε, πᾶ ποτ' ἔ; Οδυ· τηλὲν σέθεν,
 φυλακῇσι φρερῶ δ' ὦ μ' Οδυσεὺς τόδε.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κὺ πῶς ᾔπας; ὄνομα μεταβαλὼν καινὸν λέγεις;
 ὁδὺ ὅπερ ὄφυσας μ' ὠνόμαξ' Ὀδυσσεύς.
 δῶσιν δ' ἔμελλες ἀνοσίου δαίτῃς δίκας.
 κακῶς ἅν Τροίαν γε διεπυρῶσά μιν,
 εἰ μὴ σ' ἐταίρων φόνον ἐτιμωρησάμην.
 κὺ αἶ· αἶ· παλαιὸς χρῆσμός ἐκπεραίνεται.
 τυφλὴν ἅ ὅφιν ἐκ σέθεν χήσιν μ' ἔφη,
 Τροίης ἀφορμηθέντος· ἀλλὰ καὶ σέ τοι
 δίκας ὑφ' ἑξίν ἀντὶ τῶνδ' ἐθέσπισε,
 πολὺν θαλάσῃ χρόνον ἐναιωρῶμενον.
 ὁδὺ κλάειν σ' ἄνωγα· κῆδέ μοι ὅπως λέγω.
 ἐγὼ δ' ἐπ' αὐτὰς εἶμι, κινεῶς σιῆφος
 ἥσῳ πὶ πόντον σικελόν, ἔσ τ' ἐμὴν πάτραν.
 κὺ ὦ δῆτ', ἐπεὶ σε τῆσδ' ἀπορήξας πέτρας
 αὐτοῖσι σὺν γούτῃσι συντρίψω βαλὼν.
 ἄνω δ' ἐπ' ὄχθον ἔμι, καί περ ὦν τυφλός,
 δι' ἀμφιτρήτος τῆσδε προσβαίνων ποδὶ.
 χὼ ἡμῆς ἡ συνναῦτά γε τῶνδ' Ὀδυσσεύς
 ὄντες, τοιοῦτον βασιλῆα δαλῶσομεν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΚΥΚΛΩΥ.

SYNOPSIS

1. The first part of the book is devoted to the history of the Church from the time of Christ to the present day. It is divided into three main periods: the Apostolic Age, the Middle Ages, and the Modern Age. The second part of the book is devoted to the doctrine of the Church, and the third part to the practice of the Church.

2. The first part of the book is devoted to the history of the Church from the time of Christ to the present day. It is divided into three main periods: the Apostolic Age, the Middle Ages, and the Modern Age. The second part of the book is devoted to the doctrine of the Church, and the third part to the practice of the Church.

3. The first part of the book is devoted to the history of the Church from the time of Christ to the present day. It is divided into three main periods: the Apostolic Age, the Middle Ages, and the Modern Age. The second part of the book is devoted to the doctrine of the Church, and the third part to the practice of the Church.

4. The first part of the book is devoted to the history of the Church from the time of Christ to the present day. It is divided into three main periods: the Apostolic Age, the Middle Ages, and the Modern Age. The second part of the book is devoted to the doctrine of the Church, and the third part to the practice of the Church.

5. The first part of the book is devoted to the history of the Church from the time of Christ to the present day. It is divided into three main periods: the Apostolic Age, the Middle Ages, and the Modern Age. The second part of the book is devoted to the doctrine of the Church, and the third part to the practice of the Church.

SYNOPSIS
SYNOPSIS

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ.

ΥΦΟΘΕΣΙΣ ΗΡΑ
ΚΛΕΙΔΩΝ.

Ἰόλαος υἱὸς κ' ἦν Ἰφικλῆος, ἀδελφιδῶς ἡ Ἡρα-
 κλῆος. ἐννεότῃτι δ' ἐκ γῆς συστρατοῦ σάμενος, ἐν γῇ
 ῥα τοῖς ἐξ ἐκ γῆς βοηθὸς ἄνους παρέστη. ἥ δ' αὖτε παίδων
 ἐξ ἀπάτης ἐλαυνομένων γῆς ὑπ' Εὐρυπείδῳ, ἔχ' αὖ-
 τὸς ἦλθεν ὅς τις Ἀθῆνας. καὶ κ' εἰ προσφυγῶν, τοῖς θεοῖς
 ἔχε τ' ἀσφάλειαν, Δημοφῶντος τῆς πόλεως κρατῆν
 τος. Κοπρέως δ' τοῦ Εὐρυπείδῳ κήρυκος ἀποσπᾶν
 θέλοντος τὸς ἰκέτας, ἐκώλυσεν αὐτόν. ὃ δ' ἀπῆλθε,
 πόλεμον ἀπειλήσας προσδέχεσθαι. Δημοφῶν δ' τὸ
 τε κ' ὠλιγώρει. χρυσῶν δ' αὐτῶν νικηφέρων γεννηθέν-
 των, ἐὰν Δήμητρι τ' ἀργεσάτην παρθένων σφάξῃ,
 τοῖς λόγοις βαρέως ἔχειν. ὅτε δ' ἰδίαν, ὅτε τῶν πολι-
 τῶν τινος θυχετέρα χάριν τ' ἰκετῶν ἀποκτῆναι,
 δίκαιον ἡγήται. τὴν μαντείαν δ' ἐπρογνούσα
 μία τῶν Ἡρακλῆος παίδων Μακα-
 ρία, τὸν θάνατον ἐκασίως ὑπέ-
 σκευε. ταύτην κ' ἔνδον ἀργεῶς
 ἀποθανοῦσαν, ἐτίμη
 σεν. αὐτοῖς δ' τὸς πο-
 λεμ' οὐς ἐπιγνόν-
 τες παρόντας,
 εἰς τὴν μά-
 χην ὥρμη-
 σαν.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Ιόλαος.	Θεράπαινα.
Κοπρός.	Αλκμήνη.
Χορός.	Αγγελος.
Δημοφῶν.	Εὐρυθάνης.
Μακαρία.	
παρθένος.	

Προλογίζει ὁ Ιόλαος.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΡΑ
ΚΛΕΙΔΑΙ.

Αλαί τοτ' ἐστ' ἄντ' ἐμοὶ
π δειδογμένον,
ὃ κ' δίκαιος, τοῖς πέλας
πέφυκ' ἀνὴρ.

ὃ δ' εἰς τὸ κέρδος ἡμ' ἔχων ἀνείμενον,
πόλει τ' ἀχρηστὸς, καὶ συναλλάσσειν βαρὺς,
αὐτῷ δ' ἄριστος· οἶδ' αὖ δ' ἔργῳ μαθὼν.
ἐγὼ δ' αἰδοίμην καὶ συγγενὲς σέβων,
εἰδὼν κατ' Ἀργεὺς ἡσυχῶς ναίειν, πόρων
πλήθους μετέχον ἥς ἀνὴρ Ἡρακλεῖ,
ὅτ' ἦν μεθ' ἡμῶν· νῦν δ' ἐπεὶ κατ' ἔραν ὄν
ναίει, τὰ κείνους τέκν' ἔχων ὑπὸ πτεροῖς,
σώξω τάδ', αὐτὸς δειόμενος σωτηρίας·
ἐπεὶ δ' αὐτῷ γῆς ἀπηλλάχθη πατήρ,
πρῶτον κ' ἡμᾶς ἤθελ' Εὐρυπύδους κτανῆν.
ἀλλ' ἐξέδραμον· καὶ πόλιν κ' οἷχεται,
ψυχὴ δ' ἐσώθη· φάνομεν δ' ἀλώμενοι,
ἄλλην ἀπ' ἄλλης ἐξορίζοντες πόλιν.
πρὸς τοῖς δ' ἄλλοις καὶ τόδ' Εὐρυπύδους κακοῖς,
ὑβρίσμεν ἐς ὑμᾶς ἡξίωσεν ὑβρίσαι,
πέμπων ὅπῃ γῆς πυκνῶσι θ' ἰδρυμένους
κήρυκας, ἐξαίτῃ τε, καὶ εἰργαίε χθονὸς,
πόλιν προτιμῶν Ἀργεὺς, ὃ σμικρὰν φίλων
ἐχθρὰν γενέσθαι, χ' αὐτὸν ἀντυχῆνθ' ἅμα.
οἱ δ' ἀσθενὴ κ' τὰ π' ἐμὴν δειδορκότες,
σμικρὸς ἢ τῶσδε, καὶ πατρὸς τιτωμένους,
τὸς κρήνωνας σέβοντες, ἐξέργησι γῆς·
ἐγὼ δ',

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

ἐγὼ δ' ἔσθ' ὅτε φάινεσι συμφάνω τέκνοις,
 καὶ σὺν κακῶς πράσσουσιν, συμπράσσω κακῶς,
 ὁκνῶν προδύναι, μή τις ὧδ' εἴπῃ βροτῶν,
 ἴδ' εἶδ' ἔπειδ' ἡ παυσὶν ἔκ' ἐστ' πατήρ,
 Ἰόλαος ἔκ' ἡ μινε, συγγενὴς γεγώς.
 πάσης δ' ἡ χώρας Ἑλλάδος τιτώμενοι,
 Μαραθῶνα, καὶ σύγκληρον ἐλθόντες χθόνα,
 ἱκέται καθεξώμεθα βώμιοι θεῶν,
 προσωφελῆσαι· πεδία δ' ἑ τῆσδε χθονὸς
 διαγὰς κατοικῆν Ὀησέως παῖδας λόγος,
 κλήρω λαχόντας, ἐκ γένους Γανδίωνος,
 τοῖσδ' ἐγγύς ὄντας· ὧν ἑκατὶ, τέρμονας
 κλεινῶν Ἀθηνῶν τόνδ' ἀφικόμεσθ' ὄρον·
 δύσιν γέροντοιν δ' ἐτρατηγῆται φυγῇ.
 ἐγὼ δ' αὖ μὲν τοῖσδε χηλικαίνω τέκνοις·
 ἡδ' αὖ τὸ θῆλυ παιδὸς Ἀλκμήνη γένος,
 ἔσωθε ναῦ τῷδ' ἀπηγκαλισμένη,
 σώξει· νέας δ' παρθένους αἰδ' ἔμεθα
 ὄχλῳ πελάξειν, καὶ πιβωμιοστατεῖν.
 Ὑλλος δ' ἀδελφοί θ', οἷσι πρεσβάνει γένος,
 ξητῶσιν ὅπῃ γῆς πύργον οἰκίῃ μεθα,
 ἢν τῆσδ' ἀπωθώμεθα πρὸς βίαν χθονός·
 ὧ τέκνα, τέκνα, δ' αὖρο λαμβάνεσθ' ἐμῶν
 πέπλων· ἐρῶ κήρυκα τόνδ' Εὐρυθείως,
 σέχοντ' ἐφ' ἡ μάς· ἔδωκόμεσθ' ὕπο,
 πάσης ἀλήται γῆς ἀπεσερηνένοι·
 ὧ μῖσος, εἴθ' ὅλοισι, χ' ὧ πέμψας ἀνὴρ·
 ὥς πολλὰ δὴ καὶ τῶνδε γενναῖα πατρὶ,
 ἐκ τῷδε ταύτῃ σόματος ἡγγελας κακὰ·
 καὶ ἡπὲρ καθῆσθαι τήνδ' ἔδραν καλὴν δοικῆς,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

τὸλιν τ' ἀφ' ἵχθαι σύμμαχον, καλῶς φρονῶν;
 ὃ γὰρ τις ἐστὶν ὃς πάροιθ' αἰρήσεται
 τὴν σὴν ἀχρῆσαν δύναμιν ἀντ' Εὐρυθείας.
 χώρει· τί μοχθῆς ταῦτ' ἀνίστασθαι σε χρὴ
 εἰς Ἀργεῖον, ὃ σε λούσιμος μὲν δίκη.
 10 ὃ δ' ἦτ', ἐπεὶ μοι βωμὸς ἀρνήσει θεῶν,
 ἐλευθέρα τε γαῖ', ἐν ἧ βεβήκαμεν.
 20 βύλει πόνον μοι τῇδε προσθεῖναι χερί;
 30 ὅτοι βίᾳ γέ μ' ὅδε τῶσδ' ἄξις λαβών.
 40 γνώσῃ σύ· μάντις δ' οἶσθ' ἄρ' ὃ καλὸς, τάδε.
 50 ὃν ἂν γένοιτο τῶτ', ἐμὲ ξῶντός ποτε.
 60 ἄπαιρ'· ἐγὼ δ' ὅδε τῶσδε, καὶ σὺ μὴ θέλῃς,
 ἄξω, νομίζων ὃ πέρις Εὐρυθείας.
 70 ὦ τὰς Ἀθηναίαις δαρὸν οἰκῶντες χρόνον,
 αἰμύνεθ'· ἵκνεται δ' ὄντες ἀγοραίῳ Δίῳ,
 βιαζόμεσθα, καὶ σέφη μιδάνεται,
 πόλιν τ' ὄρεσθες, καὶ θεῶν ἀτιμία.
 80 ἴα· ἴα· τίς ἡ βοή βωμὸς πέλας
 ἔστηκε; ποίαν συμφορὰν δέξει τάχα;
 90 ἴδετε τὸ γέροντα
 μάλλον ἐπὶ πέδῳ
 χύμενον· ὦ τάλαι.
 100 πρὸς τῷ, ποτ' ἐν γῇ πῶμα δύσμητον πιτνῆς;
 110 ἴδ' ὧ ξείνοι με, σὺς ἀτιμάζων θεῶν,
 ἔλκει βιάως Ζηνὸς ἐκ προβωμίῳ.
 120 ἴδ' ἐκ τίνος γῆς ὧ γέρον τετράπολιν
 ξύνοικον ἦλθες λαόν;
 ἢ πέραθεν ἁλίῳ πλάτα,
 κατέχευ' ἐκλιπόντες
 Εὐβοῖδ' ἀκτάν;

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

- ἴο ὅ νησιώτην ὤξενοι τρίβω βίον,
 ἀλλ' ἐν Μυκηνῶν σὴν ἀφίγμεθα χθόνα.
 χο ὄνομα τί σε χέρον μυκηνᾶος
 ὠνόμαξε λαός;
 ἴο τῇ Ἡράκλειον ἴσε πε παραστάτην
 Ἰόλαον; ὃ δ' ἰσῶ μ' ἀκήρυκτον τόδε.
 χο διδ' ἴσα κ' ἔσχε κ' πρίν. ἀλλὰ πῦ ποτ' ἐν
 χερὶ σᾶ κομίσεις κόρος νεοτρεφεῖς φράσαν.
 ἴο Ηρακλῆος οἶδ' ἴσ' ἰ παῖδες ὤξενοι,
 ἱκέται σέθεν τε, κ' πόλεως ἀφικμένοι.
 χο τί χρεός; ἢ λόγων πόλεως ἐννεπέ μοι
 μελομένω τυχῶν.
 ἴο μὴτ' ἐκδοθῆναι, μῆτε πρὸς βίαν θεῶν
 ἵστων ἀποσπαθέντες εἰς Ἀργεὺς μολῶν.
 κο ἀλλ' οὔ τι τοῖς σοῖς δεσπόταις τάδ' ἀρκέσει,
 οἱ σὺ κ' κρατῶντες, ἐνθάδ' ἀνρίσκησίν σε.
 χο εἰκὸς θεῶν ἱκτῆρας αἰδέσθαι ξένη,
 κ' μὴ βιάω χερὶ,
 δαμόνων ἀπολήπειν σ' ἔδη.
 πότνια δ' Δίκη, τάδ' ὅτ' ἔσεται.
 κο ἔκπε μπερὺν γῆς τῆςδε τὸς Εὐρυαθέως,
 κ' ὅδ' ἐν βιάω τῇδε χρῆσομαι χερὶ.
 χο ἄθεον, ἱκεσίαν μεθεῖναι πόλει
 ξένων πρὸς ἅπαν.
 κο Καλὸν δ' ἐγ' ἔω πραγμάτων ἔχειν πόδα,
 οὐβελίως τυχόντα τῆς ἀμύνομος.
 χο ὅ κ' ἐν τυράννῳ τῆςδε γῆς φράσαντά σε
 χρῆν ταῦτα τολμᾶν, ἀλλὰ μὴ βία ξένους
 θεῶν ἀφέλκειν. γῆν σέβειν τ' ἐλευθέραν.
 κο τίς δ' ἐστὶ χώρος τῆςδε, καὶ πόλεως ἄναξ;

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

- χ^ο ἔαθ' ἄν πατρός παῖς Δημοφῶν ὁ Θησέως·
 π^ο πρὸς τόνδ' ἄγ' ὅν τις ἄρα τῷδε τῷ λόγῳ
 μάλισ' ἂν εἴη· τὰλλα δ' ἔρηται μάτην·
 χ^ο ἢ μὴν ἴδ' αὖτ' ἔρχεται, σπυδὴν ἔχων,
 Ακάμας τ' ἀδελφός, τῶνδ' ἐπήκοοι λόγων·
 δ^η ἐπὶ περ' ἴφθις πρέσβυς ὢν, νεωτέρως
 βοηδρομήσας τήνδ' ἐπ' ἐχάραν Διός,
 λέξον τίς ὄχλον τίνδ' ἀθροίζεται τύχῃ·
 χ^ο ἰκίεται καθύπνουται παῖδες οἳδ' Ἡρακλῆες,
 βωμόν κατασέψαντες, ὡς ὄρ' αἶψ' ἀναξ,
 πατρές τε πῖσος Ιόλκως παραστάτης·
 δ^η τί δ' ἦτ' ἰνυμῶν ἢ δ' ἰδῆτο συμφορά;
 χ^ο βίαν νιν ὅτος τῆσδ' ἀπ' ἐχάρας ἄγειν
 ζητῶν, βοὴν ἔθηκε, καὶ σφιλεν γόνυ
 γέροντος, ὥστε μοι βαλὼν οἴκτῳ δάκρυ·
 δ^η ἢ μὴν σολὴν γ' ἑλληνα, ἢ ῥυθμόν τέ πλυν
 ἔχει· τὰ δ' ἄλλα, βαρβάρῳ χερὶς τάδε·
 σὸν δ' ἢ φράξεν ἐστὶ, μὴ μέλλειν τ' ἐμοί,
 ποῖας ἀφίξει δ' αὖρὸ γῆς ὅρως λιπῶν·
 π^ο ἀργῆός ἐμι· τῷτο κ' θέλεις μαθεῖν·
 ἐφ' οἷσι δ' ἤκω, καί περ ὃ λέγειν θέλων,
 πέμπῃ Μυκηνῶν δ' αὖρὸ μ' Εὐρυπύδους ἀναξ,
 ἄξοντα τῷσδε πολλὰ δ' ἦλθον ὧ ξένοι
 δίκαι' ὁμαρτῇ δρᾶν τε, ἢ λέγειν ἔχων·
 ἀργῆός ὢν κ' αὖτ' εἰς, Ἀργεῖος ἄγω,
 ἐκ τῆς ἐμαυτῷ τύχης δραπέτας ἔχων,
 τόμοισι τοῖς ἐκείθιν ἐψηφισμένους
 θανόν· δίκαιοι δ' ἐσμέν οἵ κ' ὄντες πέλειν,
 αὐτοὶ καθ' αὐτὴν κρείσσειν κραινὴν δίκας·
 πολλῶν ἢ καὶ ἄλλων ἐστίας ἀφιγμένων,

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

ἐν τοῖσι δ' αὐτοῖς τοῖσιν ἴσα μιν λόγοις,
 καὶ δ' εἰς ἐτόλμησ' ἴδια προαδέσθαι κακὰ.
 ἀλλ' ἢ τιν' ἦς σὲ μωρίαν ἐσκεμμένοι,
 δ' αὖρ ἦλθεν εἰς κίνδυνον, εἰς ἀμηχάνων
 ῥιπῶντες, εἴτ' ἔν, ἥ τε μὴ γνήσεται.
 ὃ δ' ἐφρενὴρι γ' ὄντα σ' ἐλπίξασί πε
 μόνον τοσαύτης, ἣν ἐπῆλθον Ἑλλάδος,
 τὰς τῶνδ' ἀβύλῃς ξυμπορὰς κατοικτίσεις.
 φέρ', ἀντίθετος δ' ἐπὶ τῶνδ' εἰς γαῖαν παρῆς,
 ἢ μᾶς τ' ἴσας ἐξάγειν, τί κερδανῆς;
 τὰ μὲν παρ' ἡμῶν, τοιάδ' ἐστὶ σοι λαβῆν.
 Ἀργεὺς τοσὴνδε χεῖρα, τήν τ' Εὐρυπύκῃ
 ἰχὺν ἀπάσαν τῇδε προαδέσθαι πόλει.
 ἣν δ' ἦς λόγος τε, καὶ τὰ τῶνδ' οἰκτίσματα
 βλέψας πεπανθῆς, ἦς πάλιν καθίσταται
 δορὸς τ' πρᾶγμα. μὴ δ' ὥς μεθύσομεν
 δόξης ἀγῶνα τόνδ' ἄτερ χαλυβινῶ.
 τί δ' ἦτα φήσεις; ποῖα πεδὶ ἀφαιρεθεῖς,
 Τυρινθίοις θῆς πόλεμον Ἀργείοις ἔχειν;
 ποίοις δ' ἀμύνων συμμάχοις; τίνος δ' ὕπερ
 θάψῃς νεκρὸς πεσόντας; ἢ κακὸν λόγον
 κτήσῃ πρὸς ἀσπῶν, ἢ γέροντος ὕνεκα
 τύμβου τὸ μισθὸν ὄντος ὥς ἢ πείν' ἔπος,
 παίδων τε τῶνδ' εἰς ἄντλον ἐμβήσῃ πόδα.
 ἔρῃς τὸ λῶσον ἐλπίδ' αὐρήσειν μόνον;
 καὶ τὸ πολλῶν τῶν παρόντων ἐνδεῖς.
 κακῶς δ' Ἀργείοισιν οἷδ' ὥπλισμένοι,
 μάχονται ἀνηβήσαντες, ἢ τὸ τόσε
 ψυχὴν ἐπαίρει. χ' ὧν μέσσω πολὺς χρόνος,
 ἐν ᾧ διεργασθῇ τ' ἄν. ἀλλ' ἐμοὶ πιθῶ,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

δὸς μηδέν· ἀλλὰ τὰ μ' ἔων ἄγειν ἐμὲ,
 κτῆσαι Μυκῆνας· μὴδ' ὅπερ φιλή τε δρᾶν,
 πάθης σὺ τῦτο, τὺς ἀμείνονας παρὶν
 φίλους ἐλέσθαι, τὺς κακίονας λάβης.
 διη τίς ἂν δίκην κρίναιεν, ἢ γυνοῖσι λόγον,
 πρὶν ἂν παρ' Ἀμφοῖν μῦθον ἐκμάθῃ σαφῆ;
 20 ἀναξ, ὑπάρχει ἥ τόδ' ἐν τῇ σῇ χθονὶ
 εἰπὴν, ἀκῆσαι τ' ἐν μέρει παρέσσι μοι.
 καὶ δὲ μ' ἀπώσσει πρόθεν, ὥς περ ἄλλοθεν.
 ἢ μὲν ἢ καὶ τῷ δ' ἔδεν ἐστὶν ἐν μέρει.
 ἐπὶ δ' Ἀργεὺς ἔδεν ἑοῦ ἢ μὲν ἔτι
 ψήφω δοκῆσαν, ἀλλὰ φάρομεν πάτραν,
 πῶς ἂν δικάως ὡς Μυκηνάων ἄγοι,
 ὧ δ' ὄντας ἡμᾶς, ὅς ἀπήλασε χθονὶς;
 ξένοι γάρ ἐσμεν· ἢ τ' Ἑλλήνων ὄρον
 φάγειν δικάωτ', ὅστις ἂν τάργος φύγοι.
 ἔκην Ἀθήνας γ', ἢ ἄρ' Ἀργείων φόβω
 τὺς Ἡρακλῆος παῖδας ἐξελῶσι γῆς.
 ἔγάρ τι τραχὺς ἐστὶν, ἔδ' ἀχαιῶν
 πόλισμ', ὅθεν σὺ τῦσδε, τῇ δίκη καὶ ἔδ',
 τὸ δ' Ἀργεὺς ὀγκῶν διάπερ καὶ νῦν λέγεις,
 ἢ λαυνες ἢ ἐτάς βωμίους καθιμένους.
 εἰ δ' ἔστι τόδ' ἔσται, καὶ λόγος κρίνεται σὺς,
 ἢ καὶ οἷδ' Ἀθήνας τάσδ' ἐλευθέρους ἔτι.
 ἀλλ' οἷδ' ἐγὼ τὸ τῶνδε λῆμα, καὶ φύσιν,
 » θνήσκειν βελήσας· ἢ δ' αἰχμῇ, βάρος
 » τῶ ξῆν παρ' ἐσθλοῖς ἀνδράσι νομίζεται.
 » πόλιν ἢ ἄρ' ἔτι καὶ δ' ἐν ἐπίφθορον
 » λίαν γ' ἐπαυνεῖν ἐστὶ· πολλὰ κίς δ' ἐστὶ
 » καὶ νῦν βρυγθῆς, οἷδ' ἄγαν γ' αἰνέμενος.

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

σοὶ δ' ὥς ἀνάγκη τῶσδε βύλομαι φράσαι
 σῶξεν, ἐπὶ περ τῆσδε προστατεῖς χθονός.
 Πιτθὸς μὲν ἐστὶ Πέλοπος· ἐκ δὲ Πιτθίδος,
 Αἰθρα πατὴρ δ' ἐκ τῆσδε γεννᾶται σέβην
 Θησῆος· πάλιν δ' ἐκ τῶνδ' ἀνέμεισσι γένος.
 Ἡρακλῆος ἦν Ζηνός, Αἰολίης τε παῖς.
 κείνη δὲ Πέλοπος θυγατρός· αὐτὰν ἐφίω
 πατὴρ ἂν ᾔησός τε, καὶ τῶν γεγώς.
 γένος ἔκκεις ὥςδε τοῖσδε Δημοφῶν.
 αἰδ' ἐκὸς ἤδη τῶ προσήκοντί σε δέῃ,
 τίσαι λέγω σοὶ παῖσι· φημὶ γάρ ποτε
 σύμπλως γενέσθαι τῶνδ' ὑπασιζων πατρὶ
 ξωστῆρα Θησέϊ τ' πολυκτόνον μέτα,
 αἶψά τ' ἐρυμνῶν ἐξανήγαγεν μυχῶν
 πατέρων σόν· Ἑλλὰς πάντα τῶτο μαρτυρεῖ.
 ὧν ἀντιδιδῶναι σ' οἶδ' ἀπαιτῆσι χάριν,
 μήτ' ἐκδοθῆναι, μήτε πρὸς βίαν θεῶν,
 τ' ὧν ἀποσπαθέντες ἐκπεσεῖν χθονός.
 σοὶ δ' αἰχρὸν χωρὶς, ἐν τε πόλει κακόν,
 ἰκέτας ἀλήτας, συγγενῆς· οἵ μοι κακῶν.
 βλέπον πρὸς αὐτὸς βλέπον, ἔλκεσθαι βίᾳ.
 ἀλλ' ἄντο μὰί σε, καὶ κατὰ σέφω χερσίν.
 καὶ πρὸς γένος, μηδαμῶς ἀτιμάσης
 τὸς Ἡρακλῆος παῖδας εἰς χέρας λαβών.
 γένε δὲ τοῖσδε συγγενῆς· γένε φίλος.
 πατὴρ· ἀδελφός· δεσπότης· ἅπαντα δ'
 ταῦτ' ἐστὶ κρείσσων, πλὴν ὑπ' Ἀργείοις πεσόν.
 ὦ κτεῖρ' ἀνέστας τῶσδε συμφορὰς ἀναξ.
 τ' δ' ἀνένειαν τῆς τύχης νικωμένην,
 νῦν δ' ἡ μάλιν ἐσθλόν· οἶδ' ἐκ πατρὸς

20

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἐσθλῶ γεγῶτες, δυστυχῶς ἀναξίως.

- Δη** τριακαί μ' ἀναγκάζουσι συμφορᾶς ὁδοί
 Ἰόλαε, τὸς σὺς μὴ παρώσασθαι ξένους.
 τὸ μὲν μέγιστον, Ζεὺς, ἐφ' ᾧ σὺ βωμῖος
 θακῆς, νεοσσῶν τήνδ' ἔχων πανήγυριν.
 τὸ συγγενές τε, καὶ τὸ πρὸ φέλειν, καλῶς
 πράανεν παρ' ἡμῶν τῶσδε πατρῶαν χάριν.
 τό, τ' αἰχρὸν, ἔπερ δ' ἡ μάλιστα φροντίσαι.
 εἰ δὲ παρήσω τόνδε συλλαῶσαι βίᾳ
 ξένος πρὸς ἀνδρὸς βωμόν, ὅς κ' ἐλεύθερος
 οἰκῆν δοκῆσω γαῖαν. Ἀργείοις δ' ὀκνῶ
 ἰκέτας προσδῆναι, καὶ τὰ δ' ἀρχόντης πέλας.
 ἀλλ' ὠφελὲς ἢ οὐτυχέστερον μοι γῆν.
 ὅμως ἢ καὶ νῦν μὴ τρέσης, ὅπως σέ τις
 σὺν πασι βωμῷ τῷ δ' ἀποπάσῃ βίᾳ.
 σὺ δ' Ἀργὸς ἐλθὼν, ταῦτά τ' Εὐρυπύρρῳ φράσον,
 πρὸς τοῖσδ' ἔτ' εἴ τι τοῖσί γ' ἐγκαλῆ ξένοισι,
 δίκης κυρήσει. τῶσδε δ' ὅς κ' ἄξιός ποτε.
Πο ὅς κ' ἦν δίκαιον ἢ τι κινικῶ λόγῳ;
Δη καὶ πῶς δίκαιον τ' ἰκέτην ἄγην βίᾳ;
Πο ὅς κ' ἐμοὶ τόδ' αἰχρὸν, ἀλλὰ σὺ βλάβος.
Δη ἐμοὶ γ', ἐάν σοι τῶσδ' ἐφέλικεσθαι μεθῶ.
Πο σὺ δ' ἐξέριξε. κατ' ἐκείθεν ἄξομεν.
Δη σκαιὸς πέφυκας, τῷ θεῷ πλεῖον φρονῶν.
Πο δαῦρ' ὥς ἔοικε τοῖς κακοῖσι φονκτέον.
Δη ἅπασι κοινὸν ῥῦμα δαίμόνων ἔδρα.
Πο ταῦτ' ὅς δοκῆσθαι τοῖς Μυκηναίοις ἴσως.
Δη ὅς κ' ἐγὼ τῶνδ' ἐνθάδ' ἄμι κύριος.
Πο βλάπτων ἐκένυς μηδ' ἐν, ἂν σὺ σωφρονῆς.
Δη βλάπτει δ' ἐμῷ μὴ μιαινόντος θεός;

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

- κ^ο ὃ βύλο μᾶί σε πόλεμον Ἀργείοις ἔχον.
 δ^η καὶ γὰρ τοῖσ' αὖτος· τῶν δ' ἐ δ' ὅ μεθίσσομαι.
 κ^ο ἄξω γὰρ μέντοι τὸς ἐ μὲς ἐγὼ λαβὼν.
 δ^η ὅ κ' ἄρ' ἐς Ἀργὸς ῥαδίως ἄπει πάλιν;
 κ^ο πειρώμενος δ' ἡ τῶτόγ' αὐτίκ' ἔσομαι.
 δ^η κλαίων ἄρ' ἄτ' ἡ τῶν δ' ἐ, κ' ἡ ἐς ἀμβολάς.
 χ^ο μὴ πρὸς θεῶν κήρυκα τολμήσεις θένειν.
 δ^η ἢ μὴ ὃ κήρυξ σωφρονεῖν μαθήσεται.
 χ^ο ἄπελθε κ' σὺ, τῶ δ' ἐ μὴ θίγης ἄναξ.
 κ^ο σείχω· μίᾳς ἔχειρὸς ἀσθενὴς μάχη.
 ἤξω δ' ἐ πολλὴν Ἀρείος ἀργεῖν λαβὼν
 πάγχυλλον αἰχμὴν δ' αὖρο· μυρίοι δ' ἐ με
 μένουσιν ἀσπίστῃρες, Εὐρυπύλους τ' ἄναξ
 αὐτὸς στρατηγῶν· Ἀλκίαν δ' ἐπ' ἐχάτοις
 καραδοκῶν τῶν θένδ' ἐ, τέρμασι μένειν.
 λαμπρὸς δ' ἀκύνσας σὴν ὕβριν, φανήσεται
 σοί, καὶ πολίταις, γῆ τε τῆδε, κ' φυτοῖς.
 μάτην ἔ' ἤβην ὧ δ' ἐγ' ἂν κεντώμεθα
 πολλὴν ἐν Ἀργεῖ, μὴ σε τι μωρὸς μένοι.
 δ^η φθόρε· τὸσόν κ' Ἀργὸς, ὃ δ' ἐδοικ' ἐγὼ.
 ἐνθένδ' ἐ δ' ὅ κ' ἐμελλες αἰχμύνας ἐ μὲ,
 ἄξω βίᾳ τῶ δ' ἐ· ὃ κ' Ἀργέων πόλει
 ὑπήκοον τήνδ' ἐ, ἀλλ' ἐλευθέραν ἔχω.
 χ^ο ὥρα προνοεῖν, πρὶν ὅροις πελάσαι
 στρατὸν Ἀργέων· μάλα δ' ὄξυς Ἀρης
 ὁ Μυκηναίων· ἐπὶ τοῖσι ἢ δ' ἡ μᾶλλον ἐτ' ἢ πρὶς.
 πᾶσι ἔ' ὅτος κήρυξι νόμος,
 δ' ἴς τόσα πυργῶν τ' ἰνὸς μένων.
 πόσαν νιν λῆξιν βασιλῶσι δοκῆς,
 ὧς δ' ἐγ' ἐπαθὲν, κ' παρὰ μικρὸν

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ψυχὴν ἦλθε διακναῖσαι.

10 Οὐκ ἔστ' τῷδε πασι κάλλιον γέρας,
 ἢ πατρός ἐσθλὴν ἀρχαὴν πεφυκέναι,
 γαμῖν τ' ἀπ' ἐσθλῶν. ὅς ἢ νικηθεὶς πόθῳ
 κακοῖς ἐκοινώνησεν, ὅν ἐπαινέσω,
 τέκνοισι ὄνειδος ἔνεχ' ἡδονῆς λιπεῖν.
 ὃ δυσυχὲς ἔσθ', ἡ γένει' ἀμύνεται
 τῆς δυσγενείας μάλλον. ἢ μῆδ' ἔσθ' κακῶν
 εἰς τῶχατον πεσόντες, ἄρομεν φίλους
 καὶ ξυγγενεὺς τῶσδ', οἳ τοσῆσδ' οἴκῳ μένης
 Ἑλληνίδος γῆς, τῶνδε πρῆψισαν μόνοι.
 δῶτ' ὧ τέκν' αὐτοῖς χεῖρα δεξιάν, δότε
 ὑμεῖς τε πασι, καὶ πέλας προσέλθετε.
 ὦ παῖδες, ἦς ἢ πείραν ἔλθωμεν φίλων.
 ἦν δ' ἔν ποθ' ἢ μῖν ὅσος εἰς πάτραι φανῇ,
 καὶ δώματ' οἰκήσιτε, καὶ τι μᾶς πατρός,
 σωτήρας αἰεὶ καὶ φίλους νομίζετε,
 καὶ μή ποτ' εἰς γῆν ἐχθρὸν αἰρεσθαι δόρυ,
 μεμνημένοι τῶνδ'. ἀλλὰ φιλάτην πόλιν
 πασῶν νομίζετ'. ἄξιον γ' ὑμῖν σέβειν,
 οἳ γῆν τοσὴνδε, καὶ πελασγικὸν λεῶν,
 ἡμῶν ἀπηλλάξαντο πολέμους ἔχον,
 πῶχ' ἄλῃτας ἡσορῶντες ἀλλ' ὁμῶς
 ὅν ἐξέδωκαν, ὅδ' ἀπήλασαν χθονός.
 ἐγὼ ἢ καὶ ξῶν, καὶ θανὼν ὅταν θάνῃς,
 πολλῶ σ' ἐπαίνω. Θυσίως ὧτ' ἀν πέλας,
 ὑψηλὸν αἶρω. καὶ λέγων τάδ', ἀφρανῶ,
 ὥς ἢ τ' ἐδέξω, καὶ τέκνοισιν ἤρκεσας
 τοῖς Ἡρακλείοις. ἀγένης δ' ἂν Ἑλλάδα
 σώξει πατρώων δόξαν. ἐξ ἐσθλῶν ἡ φύς,

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

५०

2

21
20

•

५०

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μεγαληγορίασι δέ γ' ἐμὰς
 φρένας ὑφοβήσεις,
 μή πω ταῖς μεγάλαισιν ὕτω
 καὶ καλλιχόροις Αθάναϊς
 εἴη· σὺ δ' ἄφρων, ὅτ' Ἀργεῖ
 Σθενέας τύραννος,
 ἵς πόλιν ἐλθὼν ἑτέραν
 ὕδ' ἐν ἑλάσσον' Ἀργεῖ
 θεῶν ἱκτῆρας ἀλάττας,
 καὶ ἐμὰς χθονὲς ἀντεχομένους
 ξένους ὦν, βιαίως
 ἔλκεις, ὅ βασιλευσιν ἔξας,
 ὅκ' ἄλλο δίκαιον ἔπών·
 πῶ ταῦτα καλῶς ἀν' εἴη·
 πάρα γ' ἄφρονες σιν·
 εἰρήνα μ' ἐμοὶ γ' ἀρίσκει·
 σὺ δ' ὦ κακὸ φρων ἀναξ,
 λέγω εἰ πάλιν ἔξεις·
 ὅχ' ὅπως ἀδοκεῖς κυρήσεις·
 ὅ σοὶ μόνῳ ἔγχος, ὅδ' ἴ
 τέα κατὰ χυλὸς ἐστίν,
 ἀλλ' ὅ πολέμων ἱραστὰς,
 μή μοι δορὶ συναράξης
 τὰν ἀχαιῶν ἔχουσαν
 πόλιν, ἀλλ' ἀνάγκη·
 ἴθι ὦ παῖ, τί μοι σύννοιαν ὁμμασι φέρων
 ἤκεις, νέον τι πολέμιων λέγεις πέρι;
 μέλλουσιν, ἢ πάρεσιν, ἢ τί πυνθάνη;
 ὅ γάρ τι μὴ φύσῃ γε κήρυκος λόγος·
 ἔκ' στρατηγός, ἀντυχὴς τὰ πρὸς θεῶν

ἴπρ

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ.

ἐστὶν σὰρ' οἶδα· καὶ μάλ' ὕσμικρόν φρονῶν
 ἢ τὰς Ἀθῆνας· ἀλλὰ τ' φρονιμάτων,
 ὁ Ζεὺς κολαΐσῃς τ' ἄγαν ὑπερφρόνων.
 δι' ἥκει στρατὸν μ' ἀρξέον, Εὐρυθέλεις τ' ἀνάξ.
 ἐγὼ νιν αὐτὸς εἶδον· ἄνδρα ἢ χρεῶν
 ὅστις στρατηγὴν φησὶ ἐπίστασθαι καλῶς,
 ὃν ἀγγέλοισι τὸς ἐναντίους ὄραν.
 πεδία μὲν γῆς εἰς τόδ' ὃν ἐφῆκέ περ
 στρατὸν· Λεπάραν δ' ὀφρύνει καθήμενος,
 σκοπεῖ· δόκησιν δ' ἢ τόδ' ἂν λέγοιμί σοι.
 ποῖα προσάξει στρατόπεδον ταῦν δορὺς,
 ἐν ἀσφαλεῖ τε τῇδ' ἰδρύσετε χθονός.
 καὶ τὰ μὲν μέντοι πάντ' ἀρεῇ ἥδη καλῶς.
 πόλις τ' ἐν ὅπλοις, σφάγια θ' ἡτοιμασμένα.
 ἔστιν κεν, οἷς χρὴ ταῦτα τέμνεσθαι θεῶν.
 θυηπολῆται δ' ἄστυ μάντεων ὑπο,
 τρόπαιά τ' ἐχθρῶν, καὶ πόλει σωτηρία.
 χρησμῶν δ' αἰοιδὸς πάντας εἰς ἐν ἀλίῃσας,
 ἡλεξέα, καὶ βέβηλα, καὶ κενρυμμένα
 λόγια παλαιά, τῇδε γῇ σωτήρια.
 καὶ τ' ἄλλων διάφορ' ἐστὶ θεσφάτων
 πόλλ'. ἐν ἢ πάντων γνώμα ταῦτ' ἐμπρέπει.
 σφάξαι κελεύουσίν με παρθένον κέρην
 Δήμητρίῳ, ἥ τίς ἐστι πατὴρ οἰσὺ γενῆς.
 ἐγὼ δ' ἔχω μὲν ὡς ὄρεας προθυμίαν
 τοσσηνδ' ἐς ὑμᾶς· παῖδά δ' ἔτ' ἐμὴν κτανῶ,
 ἔτ' ἄλλον ἄστων τ' ἐμῶν ἀναγκάσω
 ἀκοντ'· ἐκὼν δέ τις κακῶς ἔτω φρονεῖ,
 ὅστις τὰ φίλτατ' ἐκ χερῶν δώσει τέκνα.
 καὶ νῦν πιπρὸν ὄν, συστάσεις ἂν εἰσίδοις,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

τ' ἂν, λεγόντων, ὥς δ' ἰκαίον ἢ ξένοις
 ἱκέταις ἀρήγειν. τ' ἢ, μωρίαν ἐμὴν
 κατηγορέντων. ἢν ἢ μὴ δράσω τόδε,
 οἰκῆτος ἦδη πόλεμος ἐξαρτύνεται.
 ταῦτ' ἔν' ὅρα σὺ, καὶ συνεξάρηχ', ὅπως
 αὐτοῖτε σωθήσεσθε, καὶ πέδον τόδε,
 καὶ γὰρ πολίταις μὴ διαβληθήσομαι.
 ἔκ' ἢ τυραννίδ' ὥστε βαρβάρων ἔχω.
 ἀλλ' ἢν δίκαια δρῶ, δίκαια πέσομαι.
 20 ἀλλ' ἢ πρόθυμον ἔσαν, ἔκ' ἢ θεὸς
 ξένοις ἀρήγειν τήνδε χρήσταν πόλιν.
 20 ὣ τέκν', εἰσὶ μὲν ναυτίλοισιν, οἵτινες
 χαμῶνος ἐκφυγίντες ἄγριον μένος,
 ἔς χεῖρα γῆ συνήψαν. ἔτ' αὖ χερσὸθεν
 πνοιᾶσιν ἠλάβησαν ἔς πόντον πάλιν.
 ἔτ' αὖ γὰρ ἡμῶς τῆσδ' ἀπὸ πῦρ μεθ' ἡμῶν,
 ἦδη πρὸς ἀνταῖς ὄντες ὥς σεσωσμένοι.
 οἱ μοι. τί δ' ἦτ' ἔτερψας ὥς τάλαν ἀνὰ με
 ἐλπίς τότ', ἔκ' ἢ μέλλουσα διατελεῖν χάριν;
 συγγνωστὰ γάρ τοι καὶ τὰ τῶδ', εἰ μὴ θέλοι
 κτείνειν πολιτῶν παῖδας. αἰνέσας δ' ἔχω
 καὶ τὰνθάδ', εἰ θεοῖσι δὴ δοκεῖ τάδε
 πράσσειν ἐμ'. ἔτσι σοὶ γὰρ ἀπολλυταὶ χάρις.
 ὦ παῖδες, ὑμῖν δ' ἔκ' ἢ ἔχω τί χρήσομαι,
 ποῖ τρεφόμεσθα; τίς ἔκ' ἄσπετος θεῶν;
 ποῖον ἢ γὰρ ἐρμος ἔκ' ἢ ἀφίγμεθα;
 ὁλὲς μεθ' ὥ τέκν'. ἐκδοθῆσθ' ὁμῶς δὴ.
 καὶ μὲν ἢ ἔδ' ἐν, εἰ με χρὴ θανῆν, μέλει,
 πλὴν ἢ τί τέρψω τὸς ἐμὸς ἐχθρὸς θανῶν.
 ὑμᾶς ἢ κλαῖω, καὶ κατοικτείρω τέκνα,

καὶ τ'

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

κ' ἤ γεραίαν μητέρ' Ἀλκμήνην πατρός·
 ὦ δυστάλαινα, τῷ μακρῷ βίῳ σέθεν·
 τλήμων ἢ καὶ πολλὰ μοχθήσας μάτην·
 χρὴν χρὴν ἄρ' ἢ μάς ἀνδρὸς ὅς ἐχθρῷ χέρας
 πεσόντας, αἰχρῶς κ' κακῶς λιπὴν βίον·
 ἀλλ' οἷός μοι σύμπραξον; ἢ χ' ἅπασι κ'
 πέφουγεν ἐλπίς τῶνδ' ἐμοὶ σωτηρίας·
 ἔμ' ἐκδος Ἀργείοισιν ἀντὶ τῶνδ' ἄναξ·
 κ' μήτε κινδύνου, σωθήτω τέ μοι
 τέκν'· ἢ φιλήν δ' ἔμην φυχήν· ἴτω·
 μάλιστά δ' Εὐρυπύδης με βύλοιτ' ἄν, λαβὼν
 τ' ἠράκλειον σύμμαχον, καθυβρίσαι·
 » σκαῖος κ' ἀνὴρ· τοῖς σοφοῖς δ' οὐκ ἔσσοφῷ
 » ἐχθραν συνάπειν, μὴ μαθῇ φρονήματι·
 » πολλῆς κ' αἰδῆς, κ' τύχης, τίς ἂν τύχη;
 χ' ὦ πρέσβυ, μὴ νῦν τήνδ' ἐπατιῶ πόλιν·
 τάχ' ἂν κ' ἡμῖν κέρδος· ἀλλ' ὅμως κακὸν
 γένοιτ' ὄνειδος, ὥς ξένος πρὸ δῶκα μεν·
 ρη γενναῖα κ' τάδ' ἔστας, ἀλλ' ἀμήχανα·
 ἢ σὺ χετίξων, δαῦρ' ἄναξ στρατηλατῆ·
 τί κ' γέροντος ἀνδρὸς Εὐρυπύδ' πλέον
 θανόντος; ἀλλὰ τὸ σδε βύλεται κτανῆν·
 » δεινὸν κ' ἐχθροῖς βλασάνοντες ἀγενεῖς,
 » νεανίαί τε, κ' πατρὸς μεμνημένοι,
 » λύμας· ἃ κείνον πάντα προσκοπῆν χρεῶν·
 ἀλλ' ἔτιν' ἄλλην οἷόςθα καιριωτέραν
 βυλὴν, ἐτοίμαξ', ὥς ἔγωγ' ἀμήχανος
 χρησμῶν ἀκῶσας ἑμὶ, κ' φόβῳ πλέως·
 μα ξένοι, θράσος μοι μηδ' ἐξ ὁδοῖς ἐμαῖς
 πρόσθιτε· πρῶτον κ' τόδ' ἐξατήσομαι·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

■ γυναικὶ ἢ σιγῇ τε, καὶ τὸ σωφρονεῖν
 ■ κάλλιστον· εἴσω δ' ἡσυχον μένειν δόμῳ.
 τ' σὼν δ' ἀκύνσας ἰολεως σεναγμαίων,
 ἐξῆλθον, ὅτε ταχθεῖσα πρεσβύειν γένος.
 ἀλλ' ἢ καὶ γὰρ πῶς πρόσφορος μέλει δέ μοι
 μάλιστα ἀδελφῶν τῶνδε, καὶ μαυτῆς πέρι
 θέλω πυθέσθαι, μὴ π' τοῖς πάλαι κακοῖς
 προσκήμενόν τι πῆμα σὴν δ' ἀκνέει φρένα.
 10 ὦ παῖ, μάλιστα σ', ὅτε νεωστὶ δὴ τέκνων
 τ' ἡρακλείων ἐνδίκως ἀνείν' ἔχω.
 ἡμῶν ἢ δόξας οὐ προχωρῆσαι δόμος,
 πάλιν μεθέσθαι αὖθις ἢ ἀμύχανον.
 χρησμῶν ἢ ὧδ' ὅς φησι σιμαίνειν ὅδε,
 ὅτε ταῦρον, ὅτε ἢ μόχον, ἀλλὰ παρθένον
 σφάξαι κελεύειν μητρὸς, ἥ τις ἀγενής,
 ἢ χρῆν' ἢ ἡμᾶς, χρῆν' ἢ τήνδ' ἔχει πόλιν.
 ταῦτ' ὅτε ἀμύχανον μὲν· ὅτε ἢ τέκνα
 σφάξαι ὅδ' αὐτῶ φησιν, ὅτε ἄλλος τινός.
 καὶ μοι ἢ λέγει ἢ ὅσα φῶς, λέγει δέ πως,
 εἴ μὴ τί τῶνδε ἐξαμύχανησομεν.
 ἡμᾶς ἢ ἄλλην γαῖαν εὐρίσκειν τινά,
 αὐτὸς ἢ σῶσαι τήνδε βύλεται χθόνα.
 μα ἐν τῷδε καὶ ἀνχομέσθαι σωθῆναι λόγῳ.
 10 ἐν τῷδε, τὰλλα δ' αὐτυχῶς πεπραγότες.
 μα μὴ νῦν τρέσης ἔτ' ἐχθρὸν ἀργεῖον δόρυ.
 ἐγὼ ἢ αὐτὴ πρὶν κελευσθῆναι γέρον,
 θνήσκειν ἐτοίμα, καὶ παρίστασθαι σφαγῇ.
 τί φήσομεν ἢ, ἢ πόλις ἢ ἀξιοῖ
 κίνδυνον ἡμῶν ὅτε χαίρεισθαι μέγαν,
 αὐτοὶ ἢ προστιθέντες ἄλλωσιν πένος,
 10 πᾶρ' ἐν

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

παρὸν σεσῶσθαι, φονξόμεσθα μὴ θανῶν;
 ὃ δ' ἦτ', ἐπεί τοι κ' ἐλωτος ἄξια,
 σέβειν καὶ ἱκέτας δαίμονων καθήμενος,
 πατρός δ' ἐκείνου φύντες, ὃ πεφύκαμεν,
 κακὸς ἐρᾶσθαι. πῶς τὰ δ' ἐν χρυσοῖς πρέπει;
 κάλλιον οἶμαι τῆσδ', ἢ μὴ τύχοι ποτὲ
 πόλεως ἀλώσεως, χθρᾶς δ' ἐχθρῶν πεσῆν.
 ἡ ἀπειτα δ' εἴ τινα πατρός ὅσαν οὐ γένῃς
 παθῶσαν, ἄδην μὴ δ' ἐν ἡσὼν ἴσιδεῖν.
 ἀλλ' ἐκπεσῶσα, τῆσδ' ἀλητεύω χθονός,
 καὶ αἰχμὴν ἔμμαι δ' ἦτ' ἐάν δῃ τις λήγῃ,
 τί δ' αὖρ' ἀφ' ἡμεῶν ἱκεσίοισι σὺν κλάδοις;
 αὐτοῖσι φιλοφυχῶντες, ἔξιτε χθονός.
 κακὸς δ' ἡμεῖς ὃ προσωφελήσομεν.
 ἀλλ' ὃ δ' ἐμέντοι τῶνδε καὶ τεθνηκότων,
 αὐτὴ ἡ σωθεῖς, ἐλπίδ' οὐ πράξειν ἔχω.
 πολλοὶ δ' ἦδη τῆδε πρῶδοσαν φίλους.
 τίς δ' ἐκὼρην ἔριμον, ἢ δ' ἀμαρτ' ἔχειν,
 ἢ παιδοποιῶν ἐξ ἐμῶν βεβλήσεται;
 ὅκνην θανεῖν ἄμεινον, ἢ τῶνδε τυχεῖν
 ἀταξίαν. ἄλλῃ δ' ἐκ, πρέπει τινὶ
 μάλλον τὰ δ', ἢ τις μὴ πίσσιμος, ὥς ἐγώ.
 ἡγεῖσθ' ὅπως δὲ σῶμα κατθανεῖν τίςδε,
 καὶ σε ματῶτε, καὶ κατάρχεσθ', ὃ δ' οὐκ ἔ.
 νικάτε δ' ἐχθρὸς ἦδε δ' ἐφύχῃ πάρα
 ἐκ ὅσα, καὶ καὶ ἀνύσα, καὶ ἀγγέλλομαι
 θνήσκειν ἀδελφῶν τῶνδε, καὶ μαυτῆς ὑπέρ.
 οὐρμα γάρ τοι τὸ μὴ φιλοφυχῶσ' ἐγώ
 κάλλιστον οὐρμῇ, οὐκ ἐλῶς λιπεῖν βίον.

Χο φῶν· φῶν· τί λέξω, παρθένε μέγαν λόγον.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κλύων ἀδελφῶν, ἢ πάρος θέλει θανεῖν;
 τῶν τὶς ἀν' ἀλέξει γενναίους λόγους
 μᾶλλον; τίς ἀν' δράσειεν ἀνθρώπων ἔτι;
 ἴο ὦ τέκνον, ὅκ' ἐτ' ἄλλοθεν ῥ' σὺν κάρᾳ,
 ἀλλ' ἐξ ἐκείνου σπέρμα τῆς θύρας φρενὸς
 πέφυκας Ἡρακλῆος. ὅδ' ἀλγύνομαι
 τοῖς σοῖς λόγοισι, τῇ τύχῃ δ' ἀλγύνομαι.
 ἀλλ' ἢ γένοιτ' ἀν' ἐνδοκωτέρως, φράσω.
 πάσας ἀδελφὰς τῆσδε, δαῦρο χρή καλεῖν.
 καὶ ἡλαχῶσα, θνησκέτω γένος ὑπερ-
 σέ δ' ὅδ' ἰκαίον κατθανεῖν ἄνδρ' ἄλλο.
 μα ὅκ' ἀν' θάνοιμι τῇ τύχῃ λαχῶσ' ἐγώ.
 χάρις δ' ὅδ' πρόσσετ'· μὴ λέξης γέρον.
 ἀλλ' εἰ μὲν ἐνδέχεσθε, καὶ βύλας εἰ μοι
 χρῆσθαι προθύμως, τὸ μὲν ψυχὴν ἐγὼ
 δίδωμι ἐκῶσα τοῖσδε, ἀναγκαζῶσα δ' ὅδ'.
 ἴο φῶν. ὅδ' αὖ λόγος σοι τῷ πρὶν ἀγενέστερος.
 καὶ κῆνος ἦν ἄριστος. ἀλλ' ὑπερφέρεις
 τόλμη τε τόλμαν, καὶ λόγῳ χρησῶ λόγον.
 ὅ μὲν κελύω γ', ὅ δ' ἀπεννέπω τέκνον
 θήσκειν γ'. ἀδελφὸς ὠφελὴς θανῶσα σὺς.
 μα σοφῶς κελύεις. μὴ τρέσης μιάσματος
 τὸ μὲν μεταχθῆν, ἀλλ' ἐλευθέρως θάνω.
 ἔπερ' ἢ πρέσβυ. σὴ δ' ἐνθανεῖν χερὶ
 θέλω. πέπλοισι δ' ὥ μ' ἐμὸν κρύφον παρών.
 ἐπεὶ σφαγῆς γε πρὸς ῥ' δεινὸν εἴ μ' ἐγώ,
 ἢ περ πέφυκα πατρός, ὅ περ ἄλχομαι.
 ἴο ὅκ' ἀν' δυνάμην σὺ παρестίναί μοι.
 μα σὺ δ' ἀλλὰ τῶδε χρῆξε. μή μ' ἐν Ἀρσένων,
 ἀλλ' ἐν γυναικῶν χερσὶν ἐκπνῶσαι βίον.

ἴο ἔστω

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

10 ἔσται τάδ' ὠτάλαινα παρθένων· ἐπεὶ
 καὶ μοὶ τόδ' αἶχρόν, μὴ σε κοσμήσαι καλῶς,
 πολλῶν ἑκάτι, τῆς τε σῆς ἀντυχίας,
 καὶ τῆς δικάει· τλημονεστάτην δέ σε
 πασῶν γυναικῶν ἤδον ὀφθαλμοῖς ἐγώ·
 ἀλλ' ἥ τι βύλει τέσδε, τ' γέροντά τε,
 χώρει προσήπ' ὅς ὕστατον πρόσφθεγμά μοι·
 μα ὦ χαῖρε πρέσβυ· χαῖρε, καὶ δίδασκέ μοι
 τοῖςδε τέσδε παῖδας εἰς τὸ πᾶν σοφὸς,
 ὥς περ σὺ, μηδὲν μᾶλλον· ἀρέσκουσι γάρ·
 περὶ ὃ σῶται, μὴ θανῆν πρόθυμος ὢν·
 σοὶ παῖδες ἐσμέν· σάιν' χερσὶν τεθράμμεθα·
 ὄρας ὃ καὶ μὲ, τ' ἐμὴν ὥραν γάμψ
 διδύσαν ἀντὶ τῶνδε κατθανυμένην·
 ὕμψ τ' ἀδελφῶν ἢ παρ' ὅμιλία,
 εὐδαιμονοῖτε, καὶ γένοιθ' ὕμιν ὅσων
 ἢ μὴ πάροιθεν καρδίᾳ σφαγήσεται·
 καὶ τ' γέροντα, τὴν τ' ἔσω γραῖαν δόμων,
 τιμῶ τε πατρός μητέρ' Ἀλιμήνην ἐμῶ,
 ξένους τε τέσδε· καὶ ἀπαλλαγὴ πόνων,
 καὶ νόστος ὕμιν εὐρεθῇ ποτ' ἐκ θεῶν,
 μέμνησθε τ' σῶτηραν ὡς θάψαι χρεῶν·
 κάλλιστά τοι δίκαιον· ὃ δ' ἐνδεὲς
 ὕμιν παρέσιν, ἀλλὰ πρῶθανον γένους·
 τάδ' ἀντὶ παίδων ἐστὶ μοι καὶ μήλια,
 καὶ παρθεναίς, εἴ τι δὴ κατὰ χθονὸς
 ἤγηε μέντοι μηδέν· ὃ δ' ἔξομεν
 καὶ ἢ μερίμνας οἱ θανάμενοι βροτῶν,
 ὃν οἶδ' ὅποι τις τρέφεται· τὸ δ' ἐκ θανῆν,
 κακῶν μέγιστον φάρμακον νομίζεται·

XX 1111

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

10 ἄλλ' ὦ μέγιστον ἐκπρέπυσ' αὐτυχίας,
 πασῶν γυναικῶν ἴσθι τιμιωτάτη,
 καὶ ξῶς ὑφ' ἡμῶν, καὶ θανὲς ἔσῃ πολὺ.
 καὶ χαῖρε· δυσφίμην δ' ἄξομαι θεῶν,
 ἥ σ' ὅν κατῆρκεται σῶμα Δῆμιτρος κ' Ὀρην.
 ὦ παῖδες, οἰχόμεθα· δύνεται μέλι.
 λύπη λάβεσθε, καὶ εἰδραν μ' ἐρῆσατε,
 αὐτὲς πέπλοισι τοῖσδε κρύφαντες τέκνα.
 ὥς ἔτε τέτοισι ἤδομαι πεπραγμένοις,
 χρησάμεν τε μὴ κραινθέντος, ἔβιωσι μόν.
 μήξεων δ' ἄτη· συμφορὰ δ' ἡ καὶ τάδε·
 20 Οὐ τινά φημι θεῶν ἄτερ, ὄλβιον,
 » ἔβαρύτοττον ἄνδρα γενέσθαι,
 » ἔδ' ἔτ' αὐτ' ἀβιβάναι δόμον
 » αὐτυχίᾳ· παρὰ δ' ἄλλον γ' ἄλλα
 » μοῖρα δίδωκε.
 » τ' ἢ ἄφ' ὑψηλῶν, βραχύν ὥκισεν.
 » τὸν δ' ἀλήταν, ἀνδραίμονα τάνχ'·
 » μ' ὀρσιμαδ', ἔτι φυγῆν θέμις· ἔσοφί
 » αὖτις ἀπώσεται.
 » ἀλλὰ μάταν ὁ πρόθυμος αἰὲ πόνον
 » ἔχει γ'· ἀλλὰ σὺ
 μὴ προσπιτνῶν τὰ θεῶν ὑπερ,
 μὴ δ' ὑπεράλχει φροντίδα λύπῃ.
 ἀνδραίμον' ἔχει θανάτῳ μέρος
 αἰ μελέα πρὸς ἀδελφῶν, καὶ γὰρ.
 ἔδ' ἀκλεὲς νιν
 δέξαι πρὸς ἀνθρώπων ὑποδέξεται.
 » αἰ δ' ἀρετὰ, βαίνῃ δ' ἀμόχθων.
 ἀξία δ' πατρὶς,

ἀξία

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

ἄξια δ' ἀδελφῶν τάδε γίνεται.
 ἢ ὅσους σὺ γε
 θανάτους, ἀγαθῶν μετέχω σοι.
 θε ὦ τέκνα, χαίρετ'. Ἰόλεως ἢ πῦρ γέρον;
 μήτηρ ἢ πατὴρ τῆσδ' ἑδρας ἀποσταί.
 ἰό πάρεσμεν, οἷα δ' ἡγ' ἐμὴ παρυσία.
 θε τί χρεῖμα κῆσαι, καὶ κατηφὲς ὅμ' ἔχεις;
 ἰό φροντίς τις ἦλθεν οἰκείος, ἢ συνεχόμην.
 θε ἔπαρε νῦν σεαυτὸν ὀρθῶσον κἀρα.
 ἰό γέροντές ἐσμεν, κῆδα μῶς ἐρρώμεθα.
 θε ἦ κω γε μέντοι, χρεῖμα σοι φέρων μέγα.
 ἰό τίς δ' ἔσθ' οὐ; πῦρ σοι συντυχὼν ἀμνημονῶ;
 θε ὕλλε πενέσης· ὅμ' ἐγὼ γινώσκεις ὄρων;
 ἰό ὠ φίλταθ', ἦ κ' ἄρα σωτήρων βλάβης;
 θε μάστιγα καὶ πρὸς γ' αὐτὴν ταῦν τάδε.
 ἰό ὦ μήτηρ ἐσθλὸν παῖδος, Ἀλκμήνην λέγω,
 ἔξελθ', ἄκουσον τῶσδε φιλτάτους λόγους.
 πάλα κ' ὠδίνουσα τ' ἀφικμένων,
 ψυχὴν ἐτήκεν, νόστος δ' ἐγενήσεται.
 κλ τί χρεῖμα αὐτεῖς; πᾶν τόδ' ἐπλήσθη σέγας.
 Ἰόλαε, μῶν τις σ' αὖ βιάζεται παρῶν
 κῆρυξ ἀπ' Ἀργεῖς; ἀθηνῆς κ' ἦγ' ἐμὴ
 ῥώμη· τὸ σὸν δ' ἡδένα σ' ἐχρῆν ξένε.
 ὅκ' ἐς ἀγέιν σε τῶσδ', ἐμὴ ξώσης ποτέ.
 ἦ τ' ἄρ' ἐκείνη μὴ νομιζοίμην ἐγὼ
 μήτηρ ἔτ'. εἰ δὲ τῶνδε προσδίσξῃς χερσὶ,
 δύσιν γέροντοιν, ὅ καλῶς ἀγωνίῃ.
 ἰό θάρσει γεραιά, μητρέσης· ὅκ' ἀρχόμεν
 κῆρυξ ἀφίπται, πολέμους λόγους ἔχων.
 κλ τί κ' βοὴν ἐσησας ἄγγελον φόβῳ;

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἰό σὲ πρόσθε ναῦ τῷδ' ὅπως βαίης πέλας·
 ἀλ' ἔκ' ἴσμεν ἡμῶς ταῦτα τίς γάρ ἐσθ' ὅδε;
 ἰό ἤκοντα παῖδα παιδὸς ἀγγέλλει σέθεν·
 ἀλ' ὦ χαῖρε καὶ σὺ τοῖσδε τοῖς ἀγγέλμασιν·
 ἀτὰρ, τί χώρα τῇδε προσβαλὼν πόδα;
 πῶ νῦν ἄπεστι; τίς νιν ἔργε συμφορὰ,
 σὺν σοὶ φανέντα δαῦρ' ἐμὴν τέρψας φρένα;
 θεὶ στρατὸν καθίξει, τάσσεται θ', ὃν ἤλθ' ἔχων·
 ἀλ' τῷδ' ἔκ' ἐθ' ἡμῖν τῷ λόγῳ μίτεστι δῆ;
 ἰό μέτεστιν ἡμῶν δ' ἔργον ἰσορρεῖν τάδε·
 θεὶ τί δῆτα βύλει τ' ἐπ' ἐργαζμένων μαθῆν;
 ἰό πόσον τι πλῆθος συμμάχων πάρεσ' ἔχων·
 θεὶ πολλὰς ἀριθμὸν δ' ἄλλον ἔκ' ἔχω φράσαι·
 ἰό ἴσασιν οἶμαι ταῦτ' Ἀθηναίων πρόμοι·
 θεὶ ἴσασι· καὶ δὴ λαὸν ἔσκηεν κέρασ·
 ἰό ἤδη γὰρ ὥς ἐς ἔργον ὥπλισται στρατός·
 θεὶ καὶ δὴ παρήνται τὰ σφάγια τάξεων ἐκὰς·
 ἰό πόσον, τί δ' ἐς ἄπωθεν ἀργῆον δόρυ;
 θεὶ ὥς τ' ἐξορᾶσθαι τ' ἐστρατιγὸν ἐμφανῶς·
 ἰό τί δρῶντα; μῶν τάσσοντα πολέμιων σίχας;
 θεὶ ἡνάξομεν ταῦτ'· ἔκ' γὰρ ἐξηκῶμεν·
 ἰό ἀλλ' εἴ μ' ἐρήμης δεσπότας τῷ μὸν μέρος·
 θεὶ ἔκ' ἂν θέλοιμι πολέμοισι συμβαλεῖν·
 ἰό κἀγὼ γὰρ σὺν σοὶ ταῦτα γὰρ φροντίξομεν,
 φίλοις παρόντες, ὥς ἔοιζεν ὠφελῆν·
 θεὶ ἡκιστα πρὸς σὺ· μῶρον ἦν ἡπῆρ' ἔπος·
 ἰό καὶ μὴ μεταχρεῖν γ' ἀλκίμῃ μάχῃ φίλοις;
 θεὶ ἔκ' ἐν ὅτ' ἐστραῦμα, μὴ δρώσης χερὸς·
 ἰό τί δ' ἔσθ' ἐθένοισι καὶ ἐγὼ δ' ἰάσσοισι;
 θεὶ ἐθένοισι ἂν· ἀλλὰ πρόσθεν αὐτὸς ἂν πέσοις·

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

ἰό υἱοὶς ἐμὲ χθρῶν προσβλέπων ἀνέξεται.
 θε ἔκ' ἐστὶν ὧ τ' ἄν' ἡ ποτ' ἦν ῥώμη σέθεν.
 ἰό ἀλλ' ἔν' μαχῇ μ' ἀριθμὸν ἔκ' ἐλάσσοι.
 θε σμικρὸν ἔσόν σκῆνωμα προστίθης φίλοις.
 ἰό μή τι μ' ἔρυκε δρᾶν παρειαυασμένον.
 θε δρᾶν ἢ σύ γ' ἔχ' οἶστέ, βύλασαι δ' ἴσως.
 ἰό ὥς μὴ μενῶντα· τ' ἀλλὰ σοὶ λέγην πάρα.
 θε πῶς ἔν' ὀπλίταις ταυχέων ἄτερ φανῇ;
 ἰό ἔς' ἐν δόμοισιν ἐνδον αἰχμάλωθ' ὄπλα
 τοῖσδ', οἷσι χρυσόμειδα, καὶ ποδῶσσο μεν
 ξῶντες· θανόντας δ' ἔκ' ἀπαιτήσῃ θεός.
 ἀλλ' εἴσιθ' εἴσω· καὶ πὸ πασάων ἐλῶν,
 ἐνεχ' ὀπλίτην νόστον, ὥς τάχιστα μοι.
 αἰχρὸν γὰρ οἰκῆρμα γίνεται τόδε,
 τὸς ἢ, μάχεσθαι· τὸς ἢ, δολίκα μένῃ.
 χθ λῆμα ἢ ἔπω σῶρνυσι χρόνος
 ἔσόν, ἀλλ' ἡβᾶ· σῶμα ἢ φρεσὶν.
 τί πονῆς ἄλλως; ἀ σὲ ἢ βλάβη,
 σμικρὰ δ' ὀνήσῃ πόλιν ὑμετέραν.
 χρὴ γινώσι μαχῇν ἢ ἡλικίαν,
 τὰ δ' ἀμύχαν' ἔαν' ἔκ' ἐστὶν ὅπως
 ἡβην κτήσῃ πάλιν αἴθις.
 ἀλ τί χρῆμα μέλλῃς σῶν φρενῶν ἔκ' ἐνδον ὦν,
 λιπρὴν μ' ἔρημον σὺν τέκνοισι τοῖς ἐμοῖς;
 ἰό ἀνδρῶν γὰρ ἀλκή· σοὶ ἢ χρὴ τέτων μέλλῃν.
 ἀλ τί δ' ἦν θάνης σὺ, πῶς ἐγὼ σωθήσομαι;
 ἰό παιδὸς μελήσῃ πᾶσι τοῖς λεγόμενοις.
 ἀλ ἦν δ' ἔν' ὃ μὴ γένοιτο, χρήσονται τύχη;
 ἰό οἷδ' ἔκ' προδῶσθ' σὶν σε μὴ τρέσῃς ξένοι.
 ἀλ τοσόνδε γάρ τοι θάρσος ἔδ' ἐν ἄλλ' ἔχω.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

10 καὶ Ζηνὶ τῶν οἰδ' ἐγὼ μέλει πόνων.

αλ φῶν.

Ζὺς ἐξ ἐμῆ κ' ἔκ ἀνέσεται κακῶς.

ῥ' δ' ἐστὶν ὅσιος αὐτὸς, οἶδεν εἰς ἐμέ.

θε ὅπλων κ' ἤδη τήνδ' ὄρᾳς πανταρχίαν.

φθάνοις δ' ἂν ἔκ ἂν τοῖσδε συνηρύππων δέμας,

ὡς ἐγγὺς ἄγων· καὶ μάλιν' Ἀρης συρῆ

μέλλοντος· ῥ' ἡ ταχέων φοβῆ βάρος,

νῦν κ' πορεύεσθ' ἑνὶ τᾷ τάξεισιν,

κ' ὅσῳ πυκνάξῃ τῷ δ' ἐγὼ δ' οἶσω τέως.

10 καλῶς ἔλεξας· ἀλλ' ἐμοὶ πρόχρηρ' ἔχων

ταύχῃ, κ' ὀμιξε· χερὶ δ' ἐνθεν ὀξύην,

λαίοντ' ἐπαίρει πῆχυν, ἀνθύνων πόδα.

θε ἡ παιδαγωγῆν κ' τ' ὀπλίτην χρεῶν;

10 ὄρνιθος ἔνεκ' ἀσφαλῶς πορευτέον.

θε ῥ' ἡ δαδυνακὸς δρᾶν, ὅσον πρόθυμος ῥ'.

10 ἔπειγε· ληφθεὶς, θεινὰ πῆσομαι, μάχης.

θε σύ τοι βραδύνῃς, κ' ἔκ ἐγὼ δοκῶ τι δρᾶν.

10 ἔκ ἔν ὄρᾳς με κῶλον ὡς ἐπείγεται;

θε ὄρῳ δοκῶντα μάλλον, ἢ ἀπὸ δοντὰ σε.

10 σὺ ταῦτα λέξεις, ἡνίκα ἂν λούσῃς μ' ἐκεῖ.

θε τί δρῶντα; βυλοῖμην δ' ἂν αὐτυχῆντά γε.

10 διὰ πᾶσι δὸς θένοντα πολέμιων τινά.

θε ἤδη πόθ' ἤξομέν γε· τῆτο κ' φόβος.

10 φῶν· ῥ' ὦ βραχίων, οἷον ἡβήσαντά σε

με μνήμεθ' ἡμεῖς, ἡνίκα ξύν Ηρακλεῖ

Σπάρτην ἐπόρθεις, σύμμαχος γένοιό μοι

τοιῦτος, οἷος ἂν τροπὴν Εὐρυθέως

θῆην· ἐπεὶ τοι κ' κακὸς, μένειν δόρυ.

ἔστι δ' ἐν ὀλβῳ καὶ τόδ' ἔκ ὀρθῶς ἔχον,

ΗΡΑΚΛΕΪΔΑΙ

20 οὐφυχίας δόκησις· οἷόμεθα κ
 τ' αὐτυχῆντα, πάντ' ἐπίσταται καλῶς·
 γὰρ καὶ παννύχιος σιλάνα,
 καὶ λαμπρόταται θεῶ
 φασίμβροτοι αὐγαί,
 ἀγγελίαν μοι ἐνέγκατ'·
 ἰαχίσατε δ' ἔρανῶ,
 καὶ παρὰ θρόνον ἀρχέταν,
 γλαυκᾶ τ' ἐν Αθάνα·
 μέλλω τὰς πατριώτιδος γᾶς,
 μέλλω περὶ τ' δόμων,
 ἰκέτας ὑποδεχθεῖς,
 κίνδυνον πολιῶ τε μὲν σιδάρω·
 δεινὸν κ' πόλιν ὡς Μυκῆνας
 εὐδαίμονα, καὶ δορὸς
 πολυαινέτου ἀλκᾶ,
 μῆνιν ἐμὲ χροὸν ἰκάνειν·
 κακὸν δ' ὧ πόλις ἔξενε
 ἰκτῆρας παρχδῶσομεν,
 καὶ λόνσιμον Ἀργος·
 Ζεὺς μοι ξύμμαχος, ἔφοβῶμαι·
 Ζεὺς μοι χάριν ἐνδίκως
 ἔχει· ἔποτε θνατῶν
 ἥσωνές ποτ' ἂν, ἥτ' ἐμῶ φανῶνται·
 ἀλλ' ὧ πότνια, σὸν κ' ἔδρας
 γᾶς σὸν, καὶ πόλις, ἃς σὺ μήτηρ,
 δέσποινά τε, καὶ φύλαξ
 πόρουσον, ἀλλὰ τ' ἔδικαίως·
 τὰ δ' ἐπάγοντα δορύσσοντα
 στρατ' Ἀργεῖον· ἔκ' ἐμᾶ γ' ἀρετᾶ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

δίκαιός ῥ' ἔμ' ἐκπεσεῖν μελάρων,
ἀλλ' ἐπεὶ σοὶ πολύθυτος αἶψ'
τιμὰ κραίνεται, ὅδ' ἐκείθε
μηνῶν φθινὰς ἀμέρα,
ταῶν τ' αἰοιδᾷ, χορῶν τε μολπαί.
ἀνεμένετι δέ γ' ἐπ' ὄχθω,
ὀλολύγματα παννυχίοις ὑποπαρ-
θένων ἰαχῇ ποδῶν κρότοισιν.

Θε δέ σποινα, μύθος σοὶ τε συντομωτάτης
κλύειν, ἐμοὶ τε τῷδε καλλίστου, φέρω.
σιῶμεν ἐχθρὸς, ἢ τρόπαϊ ἰδρύεται,
παντὸς χίαν ἔχοντα πολεμίων σέθεν.

Αἰ ὠφίλταθ', ἥδ' ἐσ' ἡμέρα δὴ ἤλασεν
ἡλυθεῖν ὥσθαι τοῖσδε τοῖς ἀγγέλμασι.
μῖα δέ μ' ἔπω συμφορὰς ἐλυθεροῖς.
φίβος ῥ' ἔμοι ξῶσιν, ὅς ἐγὼ θέλω.

Θε ξῶσιν. μέγιστον γὰρ κλεῖς κατὰ στρατόν.

Αἰ ὁ γὰρ γέρων ὅν' ἐστὶν Ἰόλεως ὁδε;

Θε μάλιστα· πράξας δ' ἐκ θεῶν κάλλιστα δὴ.

Αἰ τίδ' ἐστὶ; μῶν τι κεδνὸν ἠγωνίξετο;

Θε νῖος μεθέστηκ' ἐκ γέροντος αὐτοῖς αὖ.

Αἰ θαυμάς' ἔλεξας. ἀλλὰ σ' οὐτυχὴ φίλων
μάχης ἀγῶνα πρῶτον ἀγγεῖλαι θέλω.

Θε εἰς μὲν λόγος σοὶ πάντα σημαίνει τάδε.

ἐπεὶ ῥ' ἀλλήλοισιν ὀπλίτην στρατὸν

κατὰ σὸ μ' ἐκτείνοντες ἀντετάξαμεν,

ἐκβὰς τεθρίππων ὕλλος ἀρμάτων πόδα,

ἔση μέσοισιν ἐν μεταχμίοις δορός.

ἥ περ' ἔλεξεν, ὡς στρατὴρ, ὅς Ἀργεῖον

ἦκεις ἐπὶ τήνδε γαῖαν, ὅν' ἔα σὰ μὲν

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

καὶ τὰς Μυκῆνας ὅδ' ἐν ἰργασίῃ κακὸν
 ἀνδρὸς σερήσας· ἀλλ' ἐμοὶ μόνος μόνῳ
 μάχῃ συνάψας, ἢ κτανῶν, ἢ λαβῶν
 τὸς Ἡρακλῆος παῖδας· ἢ θανῶν, ἐμοὶ
 τιμὰς πατρώας, καὶ δόμους ἔχον ἄφες·
 στρατὸς δ' ἐπ' ἤνεσ', ὅς τ' ἀπαλλαγὰς πόνοιο
 καλῶς λελέχθαι μῦθον, ὅς τ' αὐτοῦ χίαν·
 ὅδ' ὅτε τὸς κλύοντας αἰδεσθεὶς λόγῳ,
 ὅτ' αὐτὸς αὐτῷ δολίαν στρατηγὸς ὦν,
 ἐλθὼν ἐτόλμῃσ' ἐγγὺς ἀλκίμου δορός·
 ἀλλ' ἦν κἀκίςτος· ὅτα τοι ὅτος γεγώς,
 τὸς Ἡρακλῆος ἦλθε δολώσων γόνους·
 ὕλλος μὲν ἄν' ἀπώχετ' ὅς τάξιν πάλιν·
 μάντις δ' ἐπειδὴ μονομάχῃ δῖ' Ἀσπίδος
 διαλλαγὰς ἐγνώσαν ὅτε λυμένους,
 ἔσφαξον, ὅκ' ἐμελλον, ἀλλ' ἀφίεσαν
 λαμῶν βροτῶν αὐτοῖς ὕριον φόνον·
 οἳ δ' ἄρ' ματ' εἰσέβαινον· οἳ δ' ὕπ' ἀσπίδων
 πλουραὶς ἐκρυπτον πλῆρ'· Ἀθηναίων δ' ἀναξ
 στρατῷ παρήγγειλ' οἷα χρὴ τ' εὐγενῇ·
 ὦ ξυμπολῖται, τῇ τε βοσκήσῃ χθονὶ,
 καὶ τῇ τεκνύσῃ, νῦν τιν' ἀρκέσαι χρεῶν·
 ὅδ' αὐτὸ τάργος μὴ καταχύναι θέλων,
 καὶ τὰς Μυκῆνας, συμμάχους ἐλίπετο·
 ἐπὶ δ' ἐσθ' ἡμῶν ἔρθιον τυρσηνικῇ
 σάλπιγγι, καὶ συνῆψαν ἀλλήλοισι μάχην,
 πόσον τιν' αὐχεὶς πάταγον ἀσπίδων βρέμει,
 πόσον τινὰ τιναγμὸν, οἱ μωγὴν θ' ὁμῶς;
 τὰ πρῶτα μὲν νῦν πίτυλος ἀργεὺς δορός
 ἐρρήξαθ' ἡμᾶς· εἴτ' ἐχώρησαν πάλιν·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

τ' αὐτερον ἢ, πὺς ἐπαλλαχθῆς ποδὶ,
 ἀνὴρ δ' ἐπ' ἀνδρὶ σῆς, ἐκαρτέρει μάχῃ.
 πολλοὶ δ' ἐπιπῶν ἦν ἢ τῷ κελύσματος.
 ὦ τὰς Αθίνας, ὦ τ' Αργείων γύνῃ
 σφύροντες, ὅτι ἀρήξετ' αἰχμὴν πόλιν;
 μόλις ἢ πάντα δρῶντες, ὅτι ἄτερ πόνων,
 ἐτρεψάμεσθ' Αργείων ἄς φυγὴν δόρυ;
 καὶ ταῦθ' ὁ πρέσβυς Ὑλλον ἐξορμώμενον
 ἰδὼν, ὀρέξας ἰκέτασε δεξιᾶν,
 Ἰόλαος ἐμβῆσάνιν ἱππῶν δίφρον.
 λαβὼν ἢ χερσὶν ἡνίας Εὐρυπύκτου,
 πύλοισι ἐπέχε· τὰ τὸ τῷ δ' ἡδὴ κλύων,
 λέγοι αἰ ἄλλος, δῆυρὸ δ' αὐτὸς ἰσίδων.
 παλλινίδος κ' σε μὲν ἐκπερὶ πύλον
 δίας Αθάνας, ἄρ μ' ἰδὼν Εὐρυπύκτου,
 ἡράσασθ' ἤβη, Ζηνὶ θ' ἡμέραν μίαν
 νέος γενέσθαι, καὶ ποτίσασθαι δίκην
 ἐχθρὸς· κλύων δ' ἡ θαύματος πάρεστι σοι.
 διατὼ κ' ὡς ἐρ' ἱππικαῖς ὑπὸ ξυνοῖς
 σαθέντ', ἐκρυψαν ἄρμα λυγαῖαν νέφ.
 σὺν δ' ἡ λέγῃσι παῖδά γ' οἱ σοφώτεροι,
 ἡβὴν θ' ὁ δ' ὄρφνης ἐκδύς αἰθρία, νέων
 βραχιόνων ἐδείξεν ἡβητὴν τύπον.
 αἰρῆ δ' ὁ κληγὸς πόλεως Εὐρυπύκτου
 τέτρωρον ἄρμα πρὸς πέτραις σκηνῶν ἰσιν.
 δεσμοῖς τε δήσας χεῖρας, ἀκροθίνιον
 κάλλιπον ἡκε τ' στρατιλάτην ἄγων,
 τ' ὀλβιον πάροιθεν· τῇ ἢ νῦν τύχῃ,
 βροτοῖς ἅπασιν λαμπρὰ κηρύσει μαθῶν,
 τ' αὐτυχεῖν δοκῶντα μὴ ξηλῶν, πρὶν ἂν
 θάνον

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ.

- θανόντ' ἴδῃ τις, ὥς ἐφ' ἡμεροὶ τυχαί.
 χ^ο ὦ Ζεῦ τροπαίε, νῦν ἐμοὶ δεινὸν φόβον
 ἐλεύθερον παρέστιν ἢ μαρεῖσι δεινόν.
 ἀλ' ὦ Ζεῦ, χρόνῳ καὶ τὰ μὲν περικέφυκα κακὰ,
 χάριν δ' ὅμως σοὶ τ' πεπραγμένων ἔχω.
 καὶ παῖδά τ' ἐμὸν πρόσθεν ὕδασι δαΐδ' ἐγὼ
 θεοῖς ὁμιλῶν, νῦν ἐπίσταμαι σαφῶς.
 ὦ τέκνα, νῦν δὴ, νῦν ἐλεύθεροι πόνων,
 ἐλεύθεροι ἢ τῶ κακῶς ὄλυσσεν
 Εὐρυθέως ἔσεσθε, καὶ πόλιν πατρίδα
 ὄψεσθε, κλήρεσ δ' ἐμβατεύσεσθε χθονός,
 καὶ θεοῖς πατρώοις θύσεθ' ὧν ἀπειργαμένοι
 ξένοι, πλανήτην εἶχετ' ἄθλιον βίον.
 αὐτὰρ τὶ καύθων Ἰόλεως σοφὸν ποτε,
 Εὐρυθέως ἐφύσαθ' ὥστε μὴ κτανῆν,
 λέξον· παρ' ἡμῖν καὶ ἔσθ' ὁ σοφὸν τόδε,
 ἐχθρὸς λαβόντα, μὴ ἀποτίσασθαι δίκην.
 θε^ο ἥ σὸν προτιμῶν, ὥς νιν ὀφθαλμοῖς ἴδῃς
 κρατύντα, καὶ σὴν δευποτὸν μενον χερσὶ,
 ὅ μιν ἐκόντα γ' αὐτόν· ἀλλὰ πρὸς βίαν
 ἔξουξ' ἀνάγκη· καὶ ἔσθ' ἐβύλετο
 ξῶν εἰς σὸν ἐλθῆν ὄμμα, καὶ δῶναι δίκην.
 ἀλλ' ὦ γεραιά, χαῖρε, καὶ μὲν νησόμεν,
 ὃ πρῶτον εἶπας ἠνίκ' ἤρχόμην λόγῳ.
 ἐλευθέρωτόν μ' ἐν ἧ τοῖς τοιοῖσδε χρεὶ
 ἀφ' αὐδὲς γῆναι τοῖσι γενναίοις σῶμα.
 χ^ο ἐμοὶ χορὸς καὶ ἡδύς, εἰ
 λίγη αὐτῶ χάρις ἐνὶ δαί,
 ἥν δ' αὖ χάρις Ἀφροδίτα,
 τεργνόν δέ τι, καὶ φίλων ἄ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ῥ' αὐτυχίαν ἰδέσθαι
 τ' πάρος ὕδοκόντων.
 πολλά κ' τίηται
 μοῖρα τελευτιώτῃ
 ῥ', αἰὼν τε Κρόνη πάϊς.
 ἔχεις ὁδὸν τινὰ ὦ πόλις,
 δίκαιον ὕχρη ποτε τόδ' ἀφελέσθαι,
 τι μᾶν θεὸς· ὃ μὴ φάσκειν,
 ἐγγὺς μανιῶν ἐλαύνει,
 δεικνυμένων ἐλέγχων
 τῶνδ' ἐπίσημα γάρτοι
 θεὸς παραγγέλλει,
 τ' ἀδίκων παραιρῶν
 φρονήματος αἰή.
 ἔστιν ἐν ὕραν ὦ βεβακώς
 θεὸς γόνος· ὦ γεραῖα,
 φάνηι λόγον, ὥς τ' αἶδω
 δόμον κατέβα πυρὸς
 δεινὰ φλογὶ σῶμα δαΐδης,
 ἥβας τ' ἐρατὴ χροῖξει
 λέχος χρυσέαν κατ' αὐλάν.
 ὦ ὕμέναιε, διαγὲς
 παῖδας Δίος ἡξίωσας.
 συμφέρεται τὰ πολλὰ πολλοῖς.
 κ' πατρὶ τῶνδ' Ἀθάναν
 λέγεις ἐπίκυρον ἔναι.
 κ' τὸν δὲ θεῶς πόλις,
 κ' λαὸς ἔσωσ' ἐκ γένους.
 ἔχει δ' ὕβρεις ἀνδρὸς, ὧς
 μὲν ἦν πρὸ δίκης βιάίως,

μήποτ'

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

μή ποτ' ἐμοὶ φρόνημα,
 ψυχὰ τ' ἀκρόριτος εἴη.
 ἄλλ' ἀποιν' ὄρας μὲν, ἀλλ' ὅμως ῥήσεται,
 Εὐρυθέα σοι τόνδ' ἄγοντες ἤκομεν,
 ἀελλπὸν ὄφιν, τῶν δ' ἐτ' ἔχουσιν τυχεῖν.
 ὅ γάρ ποτ' ἦν χειρῶν ἱξίασαι σέθεν,
 ὅτ' ἐκ Μυκηναίων πολυπύλων σὺν ἀσπίσιν
 ἔσειχε, μείζων τῆς τύχης φρονῶν πολὺ,
 πέτρων Ἀθηνᾶς· ἀλλὰ τ' ἐναντίαν
 δαίμων ἐθίκε, καὶ μετέστησε τύχας.
 Ὑλλος μὲν ὅ, τ' ἐσθλὸς Ἰόλειος, βρέτας
 Διὸς τροπαῖα καλλίνικον ἔσασαν.
 ἐμοὶ δ' ἔπρος σέ τόνδ' ἐπισέλασ' ἄγειν,
 τέρψαι θέλοντες σὴν φρέν'. ἐκ δ' αὐτυχῆς,
 ἥδισον ἐχθρὸν ἄνδρα δυστυχῆνθ' ἴραν.
 ὦ μῖστος, ἦ κεις; εἰλέ σ' ἡ δίκη χρόνῳ;
 πρῶτον μὲν μοι δαῦρ' ἐπίσρεψον κἄρα,
 καὶ τληῖθι τὸς σὺς προσβλέπειν ἐναντίους
 ἐχθροὺς· κρατῇ δ' ἔνυν γε, καὶ κρατῆς ἔτι.
 ἐκείνος γάρ σ' βύλομαι δ' εἰδέναι,
 ὃς πολλὰ μὲν τ' ὄνθ' ὅπου σὶν ἔμῳ
 παῖδ' ἡξίωσας, ὦ παννύρῳ ἐφουβρίσαι.
 τί δ' σὺ κείνον ὅκ' ἔτλης ἐφουβρίσαι,
 ὃς καὶ παρ' ἄδην ξωντά νιν κατήγαγες,
 ὕδρας, λέοντάς τ' ἐξαπολλύναι λέγων,
 ἔπεμψες; ἀλλὰ δ' οἱ ἐμυχανῶ κακὰ,
 σιγῶ· μακρὸς δ' μῦθος ἀν' γένοιτό μοι,
 καὶ κ' ἤρκεσέν σοι ταῦτα τοι μῆσαι μένον,
 ἀλλ' ἐξ ῥαπάσης καὶ μέ, καὶ τέκν' Ἑλλάδος
 ἥλωνες, ἱκέτας δαίμόνων καθεμένους.
 τὺς μὲν γέροντας, τὺς δ' ἐν νηπίεσσι ἔτι.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἀλλ' ἄνδρες ἄνδρας, καὶ πόλις μ' ἐλεύθερος,
 οἷ σ' ἔκ' ἐδρῆσαν· δεῖ σε κατθανῆν κακῶς.
 καὶ κερδανῆς ἅπαντα· χρὴ δ' ἔχ' ἅπαξ
 θνήσκῃ σε, πολλὰ πῆματ' ἐξείργασμένον.
 καὶ ἐς ἄνυσον, τόνδε σοι κατακτανεῖν.
 ἄλλως ἄρ' αὖτ' αἰχμάλωτον ἔλωμεν;
 ἔργῃ δ' ἡ τίς τόνδε μὴ θανῆν νόμος;
 τοῖς τῆσδε χώρας προσάταισιν ὕδοι.
 τί δ' ἡ τόδ', ἐχθρὸς τοῖσι δ' ὕκαλόν κτανῆν;
 ἔχ' ὄντιν' ἀνγεζώνθ' ἔλωσιν ἐν μάχῃ.
 καὶ ταῦτα δόξαν θ' ὕλλος ἐξηνέχετο;
 χρὴν δ' αὖτ' οἷμαι τῆδ' ἀπιστῆσαι χθονί.
 χρὴν τόνδε μὴ ξῆν, μὴ δ' ὄραν φάος ἔτι.
 τότ' ἡδὲ κῆθη πρῶτον, ὕθων ὁδε.
 ὕκ' ἔτ' ἐστὶ ἐν καλῷ δύναι δίκη.
 ὕκ' ἐστὶ τῦτον, ὅστις ἂν κατακτανόι.
 ἔργῃ καὶ τίφῃ καὶ μὲν αἰτίνα;
 πολλὴν ἄρ' ἐξείεις μέμψιν, εἰ δράσεις τόδε.
 φιλῶ πόλιν τήνδ', ὕδ' ἐν ἀντιλεπτόν.
 τῦτον δ' ἐπεὶ περ χθρὰς ἦλθεν ἔς ἐμάς,
 ὕκ' ἐστὶ θνητῶν, ὅστις ἐξαίρησεται.
 πρὸς ταῦτα τ' θρασυῖαν ὅστις ἂν θέλοι,
 καὶ τ' φρονῶσαν μῆξον ἢ γυναικαὶ χρὴ,
 λέξει· τὸ δ' ἔργον τῦτ', ἐμοὶ πεπράξεται.
 δεινόν τι, καὶ συγγνωστὸν ὧ γύναι σ' ἔχειν
 νῆκος πρὸς ἄνδρα τόνδε, γινώσκω καλῶς.
 γύναι, σάφ' ἴδι μή μεθ' ὧ πλῆσαντά σε,
 μὴ δ' ἄλλο μηδὲν τῆς ἐμῆς ψυχῆς πέρι
 λέξονθ', ὅθεν χρὴ δειλίαν ὄφρα τινά.
 ἐγὼ δ' ἐν νῆκος ἔχ' ἐκὼν τόδ' ἡράμην,

ἡδὲ

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΣ

ἦδ' ἤ γε σοὶ καὶ αὐτὰν ἐφίος γεγώς,
 τῷ σὺ ἢ παιδὶ συγγενὲς Ἡρακλεῖ·
 ἀλλ' ἦτ' ἐχρηξον, εἴτε μὴ, θεὸς ἤ ἦν,
 Ἡρα με κάμψεν τήνδ' ἐθήκε τ' νόσον·
 ἐπεὶ δ' ἐκὼν δυσμένεσθαι ἠράμην,
 κἀγὼν ἄγωνά τόνδ' ἀγωνιζόμενος,
 πολλῶν σοφιστῆς πιμάτων ἐγινόμην,
 καὶ πόλλ' ἐτίκτον νυκτὶ συνθαπῶν ἄδ',
 ὅπως δηψάσας, καὶ κατακτείνας ἐμὸς
 ἐχθρὸς, τοιοπῶν μὴ συνοικοῖν φόβῳ·
 εἰδὼς καὶ ἔκ' ἀριθμὸν, ἀλλ' ἐτιτύμως
 ἄνδρ' ὄντα τὸν σὸν παῖδα καὶ ἔχθρὸς ὦν,
 ἀκύνεσται γ' ἐοθλὰ, χρυσὸς ὦν ἀνὴρ·
 κείνδ' ἀπαλαχθέντος, ἔκ' ἐχρὴν μ' ἄρα
 μισῶμενον πρὸς τῶνδε, καὶ ξυνεθότα
 ἐχθρὰν πατρίαν, πάντα κινῆσαι πέτρον,
 κτείνοντα, καὶ βάλλοντα, καὶ τεχνώμενον·
 τοιαῦτα δρῶντι, τὰ μὰ γίγνεται ἀσφαλῆ·
 ἔκ' ἐν σὺν ἀναλαβῆσα τὰς ἐμὰς τύχας,
 ἐχθρὸν λέοντος δυσγενὲς βλασφηματά,
 ἤλαυνες ἂν κακοῖσιν· ἀλλὰ σωφρόνως
 εἶσας οἰκῆν Ἀργεῖ, ἔτιν' ἂν πίθοις·
 νῦν ἔν' ἐπεδὴ μ' ἔδωλεσαν τότε
 πρόθυμον ὄντα τοῖσιν Ἑλλήνων νόμοις,
 ἔχ' ἀγνός ἔμι τῷ κτανόντι κατθανών·
 πόλις τ' ἀφῆκε σωφρονέσσαν θεῶν,
 μῆξοντί σ' αὖ τῆς ἐμῆς ἐχθρας πολὺ·
 πρὸς ἅγ' εἶπας, ἀντήκισσας· ἐνταῦθεν ἤχρη
 ἔν' προστρόπαιον, τὸν τε γενναῖον καλῆν·
 ἔτ' ἔγωγε μέντοι τὰ μ' ἐχθ'· θανεῖν μ', ἔ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

χρήξω· λιπὼν δ' ἄν, ὅδ' ἐν ἀχθοῖν βίον·
 χο παραινέσαι σοι μικρὸν Ἀλκμήνῃ θέλω,
 τὸν ἄνδρ' ἀφείναι τόνδ', ἐπεὶ πόλιν δοκῇ·
 ἀλ τίδ' ἄν θάνητε, καὶ πόλει πηθώμεθα;
 χο τὰ λῶς ἄν εἴη· πῶς τὰς δ' ἔν γενήσεται;
 ἀλ ἐγὼ δὶ δάξω ῥαδίως· κτανῶσα δ'
 τόνδ', εἴτα νεκρὸν τοῖς μετελθῶσιν φίλων,
 δώσω· καὶ σῶμα δ' ἂν ἀπιστήτω χθονί·
 ὅτος ἢ δώσῃ δ' ἴκην θανῶν ἐμοί·
 οὐ κτῆν', ὅ παραιτῶ μάλιστα· τήνδ' ἐδὴ πόλιν
 ἐπεὶ μ' ἀρῆκε, καὶ κατηδέσθη κτανῆν,
 χρυσὸν παλαιῶ Λοξίου δωρήσομαι,
 ὅς ὠφελήσῃ μέξον ἢ δονεῖν, χρόνῳ·
 θανόντα γάρ με θάψεται, ὅ τὸ μόρσιμον,
 δίκας παροῖθε παρθένε παλαηνίδος·
 καὶ σοὶ δὲ δύνας, καὶ πόλει σωτήριος
 μέτοικος ἀγ' κείσομαι κατὰ χθονός,
 τοῖς τῶνδ' ἐδὲ κηρόισι πολεμιώτατος,
 ὅταν μάλωσι δῶρο σὺν πολλῇ χειρὶ,
 χάριν προσδόντες τήνδ'· τοιούτων ξένων
 πρῆσθε· πῶς ἔνταυτ' ἐγὼ πεπυσμένος,
 δῶρ' ἦλθον, ἀλλ' ὅ χρυσὸν ἠρόμην θεῶ·
 Ἡραν νομίζω θεσφάτων μέξω πολὺ,
 καὶ ἂν προσδῶναι μ'· ἀλλὰ μήτε μοι χοάτ,
 μήθ' αἰμ' ἐάσης εἰς ἐμὸν σάξαι τόπον·
 κηκὸν δ' αὐτοῖς νόσον ἀντὶ τῶνδ' ἐγὼ
 δώσω· διπλὴν δὲ κέρδος ἔξετ' ἐξ ἐμῶ·
 ὑμᾶς τ' ὀνήσω, τῶνδ' ἐτε βλάψω θανῶν·
 ἀλ τίδ' ἦτα μέλλετ', εἰ πόλει σωτηρίαν
 κατεργάσασθαι τοῖσι τ' ἐξ ἡμῶν χρεῶν

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

κτῆνεν τ' ἄνδρατόνδ' ἀκύνοντες τάδε.
 δῆκνυσι δ' κέλαιον ἀσφαλεσάτην,
 ἐχθρὸς δ' ἀνὴρ, ὠφελὴ δ' κατθανών.
 νομίζετ' αὐτ' δ' μῶες· ἔτα χρεὶ κυτὶν
 δύναι κατάντας· μὴ δ' ἐλπίσῃς ὅπως
 αὖθις πατρώεσσι ξῶν ἐμ' ἐκβλήῃς χρόνος.
 ταῦτα δοκῶ μοι εἰχέτ' ὅπαδοι.
 τὰ δ' ἐξ ἡμῶν,
 καθαρώς ἔσαι βασιλεύσιν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΡΑ
 ΚΛΕΙΔΑΙ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ.

EV RIPIDISELENA.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Ελένη.
Γάρις.
Ταῦρος.
Χορός.
Μενέλαος.

Γραῦς.
Ἀγγελος.
Θεονόη.
Θεοκλύμενος.
Δίωσκηροι.

Προλογίζει δὲ ἡ Ελένη.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΕΛΕΝΗ.

Εἴλου καὶ αἶδε καλλιπάρ=

θεοὶ ῥοαί,

ὅς ἀντὶ δίας φειάδος,

Αἰγυπὶς πέδον,

Λυκίης τακείσης χιόνος, ὑγραίνῃ γῆας.

Γρωτὸς δ' ὅτ' ἔξῃ, τῆσδε γῆς τύραννος ἦν,

Φάρον καὶ οἰκῶν νῆσον, Αἰγυπὶς δ' ἄναξ.

ὅς τ' κατ' οἶδμα παρθένων μίαν γαμῶ

Υαμάθην, ἐπειδὴ λέκτρ' ἀφῆκεν Αἰόλη.

τίκτει ἢ τέκνα διατὰ τοῖσδε δώμασιν,

Θεοκλύμενον ἄρσεν', ὅτι δὴ θεὸς σέβων,

βίον δῖνεν ἡ, ἀγενὴ τε παρθένον

ῥῆδος, τὸ μητρὸς ἀγλαῖσμι' ὅτ' ἦν βρέφος.

ἐπεὶ δ' ἐς ἤβην ἦλθεν ὠραίων γάμων,

καλῶσιν αὐτὴ Θεονόην· τὰ θῆα δ'

τά τ' ὄντα, καὶ μέλλοντα πάντ' ἠπίσκατο,

προγόνου λαβῶσα Νηρέως τιμὰς πάρα.

ἡ μὲν ἢ, γῆ καὶ πατὴρ ἦν ἀνώνυμος

Σπάρτι, πατήρ ἢ Τυνδάρεως· ἐστὶ δὴ

λόγος τις, ὥς Ζεὺς μητέρ' ἐπῆλτ' εἰς ἐμὴν

Λήδην, κύκνη μορφώματ' ὄρνιθος λαβών.

ὅς δ' ὀλίγον ἀνὴν ἐξέπραξ' ὑπ' αἰετῶ,

δῖον μαφύων, εἰ σαφὴς ἔστος λόγος.

Ελένη δ' ἐκλήθην· αἶψα πένθα μιν κακὰ,

λέγοι μ' ἄν· ἦλθον τρῆς θεαὲ κάλλος πέρι,

ἰδῶον εἰς κοσμητῶν Ἀλέξανδρον πάρα,

Ἡρα, Κύπρις τε, Διογενὴς τε παρθένος,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μορφῆς θέλῃσαι διαπεράνασθαι κρίσιν·
 τὸ μὲν ἢ κάλλος, ἢ μαλὸν τὸ δυστυχές,
 Κύπρις προτείνασ' ὡς Ἀλέξανδρος γαμή,
 νικᾷ· λιπὼν ἢ βύστα μ' ἰδαῖος Γάρις,
 Σπάρτην ἀφίκεθ', ὡς ἐμὸν χήσων λέχος·
 Ἡρὰ ἢ μεμφθῆσ' ὕνεκ' ὅ νικᾷ θεᾶς,
 ἐξηνέμωσέ τ' ἄ μ' Ἀλεξάνδρῳ λέχη·
 δίδωσι δ' ἢ ἐμ'· ἀλλ' ὁμοιώσας ἐμοὶ
 ἔδωλον ἔμπνευ, ὕραν ὅ ξυνθεῖσ' ὕπο,
 Γριά μιν τυράννε παιδί· κ' δοκεῖ μ' ἔχειν,
 κενὴν δόκησιν ἢ ἔχων· τὰ δ' αὖ Διὸς
 βολαίματ', ἄλλα τοῖσδε συμβαίνει κακοῖς·
 πόλεμον ἢ εἰσήμενεν Ἑλλήνων χθονί,
 κ' Φρυγί' δυσήνοισιν, ὡς ὄχλος βροτῶν,
 πλήθους τε κηφίσσε μητέρα χθόνα,
 γνωτὸν τε θείῃ τ' κρᾶτισον Ἑλλάδος·
 Φρυγῶν δ' εἰς ἀλκήν πρὸ θέμιν ἐγὼ καὶ ὅ,
 τὸ δ' ὄνομα τὸ μὲν, ἄθλον Ἑλλησι δορός·
 λαβὼν δέ μ' Ἑρμῆς ἐν πύχαισιν αἰθέρος,
 νεφέλῃ καλύψας, ὅ κ' ἡ μέλισσέ μιν
 Ζεὺς, τόνδ' ἐς οἶκον Γρωτέως ἰδρύσατο,
 πάντων προκρίνας σωφρονέστατον βροτῶν,
 ἀκέραιον ὡς σῶσαιμι Μενέλειω λέχος·
 καὶ γὰρ καὶ ἐνθάδ' ἔμ'· ὁ δ' ἄθλιος πόσις,
 σφάττον μ' ἀθροίσας, τὰς ἐμὰς ἀναρπαγὰς
 θηρᾷ, πορευθεὶς Ἰλίῃ πυργώματα·
 ψυχὰς δ' ἐπολλὰς δι' ἐμ' ἐπὶ σκαμανδρίοις
 ῥοαῖσιν ἔθανον· ἢ ἢ πάντα τλάσ' ἐγὼ,
 κατάρατος ἔμ'· κ' δοκῶ προδῆσ' ἐμὴν
 πόσιν, συνάψαι πόλεμον Ἑλλησι μέγαν·
 τί δ' ἦτ'

ΕΛΕΝΗ

τί δ' ἤτ' ἐτι ξῶ; θεῶν τόδ' εἰσηκυσ' ἔπος
 Ἑρμῆ, τὸ κλεινὸν ἐτι κατοικήσειν πέδον
 Σπάρτης, σὺν ἀνδρὶ, γνόντος ὡς ἐς Ἴλιον
 ἔκ' ἦλθον, ἵνα μὴ λέκτρ' ὑποσρώσω τινί.
 ἕως μὲν ἔν φῶς ἦλιν τόδ' ἔβλεπεν
 Πρωτῆος, ἄστυλος ἦν γάμων· ἐπεὶ ἡ γῆς
 σιότῳ κέκρυπται, πᾶς ὁ τῷ τεθνηκόςτος
 θηρᾶ γαμῶν με· τὸ πάλαι δ' ἐμὸν πόσιν
 τιμῶσα, Πρωτέως μνημα προσπιτνῶ τόδ' εἰ
 ἰκέτις, ἵν' ἀνδρὶ τὰ μὰ διασώσῃ λέχη,
 ὡς εἰ καὶ Ἑλλάδ' ὄνομα δυσκλεῆς φέρω,
 μή μοι τὸ σῶμά γ' ἐνθάδ' αἰχύνῃν ὄφλη.
 τῶν τίς τῶνδ' ἐρυμνῶν δωμάτων ἔχει κράτος;
 πλῆντε κ' οἶκος ἄξιός προσεικάσαι,
 βασιλεία τ' ἀμφιβλήματ', αὐθριγνοὶ θ' ἔδραε.
 ἔα· ὦ θεοί, τίν' ἤδον ὄφιν; ἐχθίστην ὀρῶ
 γυναικὸς φηῶ, φόνιον, ἥ μ' ἀπώλεσεν,
 πάντας τ' Ἀχαιῶν· θεοὶ σ' ὅσον μίσσημι ἔχεις
 Ελένης, ἀποπύσαιεν· εἰ ἡ μὴ νέενη
 γαῖα πότ' ἤχον, τῶδ' ἂν αὐσέχω πέτρῳ
 ἀπώλλυσ', ἵν' εἰκὺς ἐθανεσ' ἂν, Διὸς κόρης.
 ἔλε τί δ' ὦ ταλαίπωρ', ὅστις ὦν μ' ἀπεσράφης,
 ἢ ταῖς ἐκείνης συμφοραῖς ἐμὲ συγῆς;
 τῶν ἤμαρτον· ὀργῇ δ' ἤξεα μᾶλλον ἢ μ' ἐχρῆν.
 μισεῖ κ' Ἑλλάς πᾶσα τὴν Διὸς κόρην·
 σύγγνωθι δ' ἡ μὲν τοῖς λελεγμένοις γύναι.
 ἔλε τίς δ' εἴ; πόθεν γῆς τῆσδ' ἀπεσράφης πέδον;
 τῶν ἤς τ' Ἀχαιῶν ὦ γύναι τῶν ἀθλίων.
 ἔλε ἔκ' ἄρά σ' Ελένην εἰ συγῆς, θαυμασίον.
 ἀτὰρ τίς ἤ; πόθεν; τίνος; ἐξαυδᾷ σε χρή.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

τῷ ὄνομα μὴ ἡμῖν, Τάνηρος· ὃ ἰφύσας πατήρ,
 Τελαμών· Σαλαμῖς ἢ πατρίς ἢ θρέψασά με·
 ἔλε τί δῆτα Νήλες τάδ' ἐπιστρέφῃ γῆας;
 τῷ φυχὰς πατρώας ἐξελέλαμαι χθονός·
 ἔλε τλήμων ἂν ᾔης· τίς δ' ἐσ' ἐκβάλλει πάτρης;
 τῷ Τελαμών ὁ φύσας· τίν' ἂν ἔχῃς μᾶλλον φίλον;
 ἔλε ἐν τῷ; ὃ γάρτοι πρᾶγμα, συμφορὰν ἔχει·
 τῷ Αἴας μ' ἀδελφὸς ὦλεσ', ἐν Τροίᾳ θανὼν·
 ἔλε πῶς; ὅτι περ σὺ φασγάνῳ βίον σερεῖς;
 τῷ οἰκῆον αὐτ' ὦλεσ' ἄλμ' ἐπὶ ξίφος·
 ἔλε μαγνέντ'; ἐπεὶ τίς σωφρονῶν τλαίῃ τάδ' ἂν;
 τῷ τ' Πηλεῖος τίν' οἶσθ' Ἀχιλλεῖα γόνον;
 ἔλε μνηστὴρ ποθ' Ελένης ἦλθεν, ὥς ἀκνόμεν·
 τῷ θανῶν δ' ὅπλων ἔριν ἔθηκε συμμάχοις·
 ἔλε κ' δὴ τί τῷτ' Αἴαντι γίνεται κακόν;
 τῷ ἄλλος λαβ' ἵπτος ὅπλ', ἀπὸ πηλᾶχθῃ βίῃ·
 ἔλε σὺ τοῖς ἐκένε δῆτα πῆμασι νοσῆς;
 τῷ ὅθ' ἔνεκ' αὐτῷ γ' ἔξυνωλόμην ὁμῶ·
 ἔλε ἦλθες ἅ ὧ ξέν' Ἰλίου κληνὴν πόλιν;
 τῷ κ' ξύνχε πέρσας, αὐτὸς ἀνταπωλόμην·
 ἔλε ἦδ' ἢ ἡπῆται, κ' κατείργασαι πυρί;
 τῷ ὥστ' ἔδ' ἵχνοσχε τειχέων εἶναι σαφές·
 ἔλε ὦ τλήμον Ελένη, διὰ σ' ἀπώλλυνται Φρύγες·
 τῷ κ' πρὸς γ' Ἀχαιοί· μεγάλα δ' ἔργασαι κακά·
 ἔλε πόσον χρεῖνον ἅ διαπεπόρθηται πόλις;
 τῷ ἐπὶ ἅ χεῖδόν τι καρπίμης ἐτῶν κύκλος·
 ἔλε χρόνον δ' ἐμῆνατ' ἄλλον ἐν Τροίᾳ πόσον;
 τῷ πολλὰς σελήνας, δέκα διελθούσας ἔτη·
 ἔλε ἦ κ' γυναῖκα ἀπαρτιάτιν εἴλετε;
 τῷ Μενέλαος αὐτ' ἦ γ' ἐπισπᾶσας νόμης·
 ἔλε ᾗδ'

ΕΛΕΝΗ

ἔλε ἦδες σὺ τὴν Δύσηνον, ἢ κλύων λέγεις;
 τῷ ὥς περ σέ γ' ἔδεν ἥσων ὀφθαλμοῖς ὄρω.
 ἔλε σκοπῆτε, μὴ δόκησιν εἴχεται ἐκ θεῶν.
 τῷ ἄλλα λόγῳ μέμνησο, μὴ κείνης ἔτι.
 ἔλε ἔτω δοκῆτε τὴν δόκησιν ἀσφαλῆ;
 τῷ αὐτὸς δ' ὅσοις ἐδόμην, κ' νῦν ὄρω.
 ἔλε ἦδη δ' ἐν οἴκοις σὺν δάμαρτι Μενέλεως;
 τῷ ἔκην ἐν Ἀργεῖ, ἔδ' ἐπ' Εὐρώτῃ ῥοαῖς.
 ἔλε αἰ· αἰ· κακὸν τόδ' ἦ πάς, οἷς κακὸν λέγεις.
 τῷ ὥς κῆνος ἀφανὴς σὺν δάμαρτι κλήζεται.
 ἔλε ἔ' πᾶσι πορθμὸς αὐτὸς Ἀργείοισιν ἦν;
 τῷ ἦν· ἀλλὰ χειμῶν ἄλλος ἄλλον ὥρισεν.
 ἔλε ποίοισιν ἐν νῶτοισι ποντίας ἁλός;
 τῷ μέσον περῶσι πέλαγος Αἰγαῖα πόρου.
 ἔλε καὶ τῷδε Μενέλαον ἔτις οἷδ' ἀφικόμενον;
 τῷ ἔδης· θανὼν ἢ κλήζεται καὶ Ἑλλάδα.
 ἔλε ἀπωλόμεσθα· θεστάς δ' ἐστὶ κόρη;
 τῷ Λήδαν ἔλεξας; οἴχεται θανῆσα δὴ.
 ἔλε ἔ' πῶ νιν Ελένης αἶχρὸν ὤλεσε κλέος;
 τῷ φασὶ βρόχῳ ἄφασαν ἀνελὴ δέριν.
 ἔλε οἱ Τυνδαρεοὶ δ' ἦσιν, ἢ ἔκ' εἰσὶ κόροι;
 τῷ τεθῆσιν, κ' τεθῆσιν· δύο δ' ἐσὶν λόγοι.
 ἔλε πότερος ὁ κρήσων; ὧτάλαιν' ἐγὼ κακῶν.
 τῷ ἄστροις σφ' ὁμοιωθέντε, φάτ' ἦναι θεῶ.
 ἔλε καλῶς ἔλεξας τῷτο· θάτερον δ' ἐτί;
 τῷ σφαραῖς ἀδελφῆς ἔνεκ' ἐκπνῆσαι βίον.
 ἄλις ἢ μύθων· ἔ' διπλᾶ χρήσω σέειν.
 ὦν δ' ἔνεκ' ἦλθον τῷδε βασιλεὺς δ' ἄμυς,
 τ' θεαπιωδὸν Θεονόον χρήσων ἰδῆν,
 συμπροξένισον, ὥς τύχωμαι τῶν μῶτων,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ὅπῃ νεὼς σείλαι μ' ἂν ἔριον πλερόν,
 ἥς γῆν ἐναλίαν Κύπρον, ἧ μ' ἐθέσπισεν
 οἰκῆν Ἀπόλλων, ὄνομα νησιωτικόν
 Σαλαμῖνα θέμενον, τῆς ἐκεῖ χάριν πάτρας.
 ἔλ' πλὺς ὧ ξέν' αὐτὸς σημαίνει· σὺ δ' ἐκλιπὼν
 γῆν τήνδε φῶγε, πρὶν σε παῖδα Πρωτίως
 ἰδῆν, ὅς ἄρχῃ τῆσδε γῆς· ἄπεστι δ' ἐ,
 κυσὶ πεποιθὼς ἐν φοναῖς θυροκτόνοις.
 κτείνῃς ἅ ἑλλήν', ὅντιν' ἂν λάβῃ ξένον.
 ὅτε δ' ἔκατι, μήτε σὺ ξήτῃ μαθῇ,
 ἐγὼ τε σιγῶ· τί ἂν ὠφέλοιμί σε;
 τῶν καλῶς ἔλεξας ὧ γύναι· θεοὶ δ' ἐ σοι
 ἐσθλῶν ἀμοιβὰς ἀντιδωρησάμετο.
 Ελένη δ' ὅμοιον σῶμ' ἔχου, ἢ τὰς φρένας
 ἔχῃς ἐμοῖας, ἀλλὰ διαφόρος πολὺ.
 κακῶς δ' ὅλοιτο, μήδ' ἐπ' Εὐρώτα ῥοὰς
 ἔλθοι· σὺ δ' ἦς ἀτυχῆς αἰ γύναι.
 ἔλ' ὧ μεγάλων ἀχέων καταβαλλομένα μέγαν δίκτορ,
 ποῖον ἀμιλλαθῶ γόον; ἢ τίνα μῦσαν ἐπέλθω,
 δάκρυσιν, ἢ θρήνοις, ἢ πένθεσιν; ἔ. ἔ.
 πτεροφόροι νεάνιδες,
 παρθένοι χθονὸς κόραε
 σειρήνες, εἴθ' ἐμοῖς
 μολοῖτ', ἔχουσαι τ' λίβυν
 λωτὸν, ἢ σύριγγας αἰλίνους κακῶς
 τοῖς ἐμοῖσι, σύνοχα δάκρυα,
 πάθει πάθει, μέλεσι μέλαι,
 μυσθῆά τε θρηνήμασι ξυνωδὰ
 πέμψει Φερσέφασα,
 φόνια, φόνια, χάριτας,

ΕΛΕΝΗ

ἴν' ἐπὶ δάκρυσι, παρ' ἐμὲ
θ' ὑπὸ μέλαθρα νύχια παε
ἄνας νέκυσιν ὀλομένοις λάβη.

20 κυναοσδὲς ἄμφ' ὕδωρ
ἔτυχον, ἑλικάτ' ἀνὰ χλόαν
φοίνικας ἀλιωπέπλος,
αὐγαῖσιν ἐν ταῖς χρυσαῖς
θάλπυσ', ἄμφι τ' ἐν δ' ἰνακος ἔρνεσιν,
ἐνθεν οἰκτρὸν ἀνέβόασεν.
ὄμαδον ἔκλυον ἄλυρον, ἔλεγον
ὅτι ποτ' ἔλακεν αἰάγμασι σένεσα,
νύμφα τις διὰ ναῖς,
ὄρεσι φυγάδα γάμον ἱ
ῖσα γοερὸν ὑπὸ ἡ
πέτρινα μύχαλα γύαλα
Γανὸς ἀναβοᾷ γάμος.

ἰλέ ἰώ ἰώ· θήραμα βαρβάρη πλάτας
Ελλανίδες κόραι
ναύτας Ἀχαιῶν
τίς ἔμολεν, ἔμολεν,
δάκρυα δάκρυσί μοι φέρων,
Ἰλίου κατασκηφῶν,
πυρὶ μέλλουσιν ἰδᾶίω,
δι' ἐμὲ τὰν πολυκτονον,
δι' ἐμὸν ὄνομα πολύκτονον.
Λήδα δ' ἐν ἀρχόναις,
θάνατον ἔλαβεν αἰγύ
γασ' ἡ μᾶς ἐπ' ἀλγέων.
ὁ δ' ἐμὸς ἐν ἁλὶ πολυπλανὴς
πόσις, ὀλόμενος οἴχεται,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Κάστρος τε, συγγόνος τε
 διδυμογενὲς ἀγαλμα πατρίδος,
 ἀφανὲς, ἀφανές.
 ἱππόκροτα λείλοιπε δάπεδα,
 γυμνάσιά τε δονακίοντος
 Εὐρώτα νεανίαν πόνον.
 αἰ· αἰ· αἰ· αἰ· ὦ δαίμονος πολυσύνου,
 μοίρας τε σᾶς γύναι.
 αἰὼν δυσαίων
 τις ἔλαχεν, ἔλαχεν,
 ὅτε σε τέκετο, ματρόςθεν
 Ζεὺς πρέπων δῖαίθερος,
 χιονόχρως κύκλῳ περῷ.
 τί ἤ ἀπεστὶ σοι κακῶν;
 τίνα ἢ βίοντον ἔνι ἔλκας;
 μήτηρ ἢ οἴχεται,
 δίδυμά τε Διὸς ἔνι οὐ
 δαίμονι τέκεα φίλα.
 χθόνα ἢ πάτριον ἔχ' ὄρα.
 διὰ ἢ πολέας ἔρχεται
 βάξις, ἃ σε βαρβάροισι
 λέχεσι πότνια παραδίδωσιν.
 εἰ ἢ σὸς ἐν ἁλὶ,
 κῦμασί τε λείλοιπεν βίοντος.
 εἰδέποτ' ἐτι πάτρια μέλαθρα,
 ἢ τὰν χαλκίοικον ἑλβίοις.
 φῶ· φῶ· τίς ἦν Φρυγῶν;
 ἢ τίς Ἑλλαντίας ἀπὸ χθονός,
 ἔτε με τὰν δακρυόεσσαν
 Ἰλίῳ πάνκαν; ἐνθεν ὀλομένου

ΕΛΕΝΗ

σκάφος συναρμόσας
 ὀπριαμίδας,
 ἔπλευσε βαρβάρῳ πλάτῃ
 τὰν ἐμὴν ἐφ' ἑστάν,
 ἐπὶ τῷ δυσυχῆς κάλλος,
 ὥς ἔλοι γάμον ἐμὸν.
 αἱ δὲ δόλιος, αἱ πολύκτενος
 Κύπρις, Δαναΐδαις ἄγασα
 θάνατον, Γριαμίδαις τε.
 ὦ τάλαινα συμφορᾶς.
 ἢ ἢ χρυσεῖς θρόνοις
 Διὸς ὑπαγκάλισμα σε μὲν ὃν Ἡρα, τὸ ὠκύπῃν
 ἔπεμψε μαϊώδος γόνον,
 ὥς μεχλοερά
 δρεπομέναν ἔσω πέπλων
 ῥόδεα πέταλα, χαλκίοικον
 ὥς Αἰθάναν μύλοι
 μὲν ἀναρπάσας δ' αἰθέρος,
 τάνδε γαῖαν ἥς ἀνολβον,
 ἔριν ἔριν τάλαιναν ἔθετο
 Γριαμίδαισιν Ελλάδος.
 τὸ δ' ἐμὸν ὄνομα
 παρὰ σιμαντίοις ῥοαῖσι
 ματίδιον ἔχῃ φάτιν.
 ἔχεις ἢ ἀλγὴν δίδα· συμφέρον δέ σοι,
 ὥς ῥᾶστα τὰναγκάια τῷ βίῃ φέρειν.
 ἐλέ φίλαι γυναῖκες, τίνι πότμῳ συνεξύγη·
 αἶρ' ἢ τεκῆσά μ' ἔτεκεν ἀνθρώποις τέρας;
 γυνὴ ἢ ἔθ' Ἑλληνίς, ἔτε βάρβαρος
 ταῦχος νεοσσῶν λονηὸν ἐκλοχάνεται,
 ἐν ᾧ με Λήδαν φασὶν ἐκ Διὸς τεκεῖν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

τέρας ἢ ὁ βίος, ἢ τὰ πράγματ' ἐστὶ μοι.
 τὰ μὲν δὲ ἦσαν· τὰ δὲ, τὸν ἄλλος αἴτιον.
 ἥθ' ἐξαλεφθῆσ', ὥς ἀγαλμ' αὖθις πάλιν,
 αἶχιον εἶδος, ἀντὶ τῷ καλῷ λάβω.
 καὶ τὰς τύχας μὲν τὰς καλὰς, αἷ νῦν ἔχω,
 Ἕλληνες ἐπελάθοντο· τὰς δὲ μὴ καλὰς,
 ἔσωξον, ὥς περ τὰς κακὰς σῶξυσί μιν.
 ὅστις μὲν ἔνθ' ἴδ' ἑμὴν ἀποβλέπων τύχην
 πρὸς θεῶν κακῶνται, βαρὺ μὲν, οἷόν ἐστι δ' ὅμωι.
 ἡμῖς δὲ πολλὰς συμφορὰς ἐγκέμεθα.
 πρῶτον μὲν ἔνθ' ἴδ' ἄδικος, εἰ μὴ δυσχερὲς.
 καὶ τὸτο μείζον τῆς ἀληθείας κακόν,
 ὅστις τὰ μὴ προσόντα κέκτεται κακὰ.
 ἔπειτα πατρίδος θεοὶ μ' ἀφιδρύσαντο γῆς,
 ἥς βάρβαρ' ἦθι· καὶ φίλων τιτωμένη,
 δόλιη καθέστη, ἥθ' ἐλευθέρων ἀπο.
 τὰ βαρβάρων ἢ δόλια πάντα, πλὴν ἑνός.
 ἀκνυρα δὲ μιν τὰς τύχας ὀχλὴ μόνῃ,
 πόσιν πόθ' ἤξεν, καὶ μ' ἀπαλλάξαι κακῶν.
 ὅτος τέθνηκεν· ὅτος ἔνθ' ἴδ' ἐστὶ δὴ.
 μήτηρ δ' ὅλωλε, καὶ φονὸς αὐτῆς ἐγὼ,
 ἀδίκως μὲν, ἀλλὰ τ' ἀδίκον τῷ τ' ἐς ἐμὴν.
 ὅδ' ἀγλαῖσμα δωμάτων ἐμῶν τ' ἐφύ,
 θυγάτηρ ἀνάνδρου πολὺν παρβενάεται.
 τὼ τῷ Διὸς δὲ λεγομένω Διοσκόρῳ,
 ἔνθ' ἴδ' ἔσθ'· ἀλλὰ πάντ' ἔχουσα δυσυχῇ,
 τοῖς πράγμασι τέθνηκα, τοῖσδ' ἔργοισιν ἔ.
 τὸ δ' ἔχατον τῷ τ' ἥ μολοίμεν εἰς πάτραν,
 κλείβοις ἂν ἔργοι μεῖθα, τ' ὑπ' Ἰλίου
 δοκῶντες Ἑλένην Μενέλεω μ' ἐλθεῖν μέτα.

ΕΛΕΝΗ

ἥ μ' ἔξῃ πόσις, ἀνεγνώσθη μιν ἄν
 ἥς ξυμβολ' ἐλθόντες, ἀφανερὰ μόνοις ἄν ἦν.
 νῦν δ' ἔτε τῷτ' ἔς, ὅτε μὴ σωθῇ ποτε.
 τί δ' ἦτ' ἐτι ξῶ; τίν' ὑπολείπομαι τύχην,
 γὰρ μιν ἐλομένην ἦ κακῶν ὑπαλλαγὰς,
 μετ' ἀνδρὸς οἰκῆν βαρβάρῃ, πρὸς πλεσίαν
 » τράπιξαν ἴξουσ'. ἀλλ' ὅταν πόσις πικρὸς
 » ξυνῇ γυναῖκί, καὶ τὸ σῶμα ἔστι πικρὸν,
 » θαῖν' κ' ῥάτισον. προθάνοι μ' ἄν ὅ καλῶς.
 » ἀχήμενες μὲν ἀχχόναι μετάρσιοι,
 » καὶ τοῖσι δ' ὅλοις δυσπρεπὲς νομίζεται.
 » σφαχθῆ δ' ἔχουσιν ἀνέρες τι, καὶ καλόν.
 σμικρὸν δ' ὁ καιρὸς ἄρτ' ἀπαλλάξαι βίην.
 ἥς μ' ἔτοσόν τ' ἦλθον βάρους κακῶν.
 αἱ μὲν δ' ἄλλαι, διὰ τὸ κάλλος ἀντυχέας
 γυναῖκες. ἡ μὰς δ' αὐτὸ τῷτ' ἀπώλεσεν.
 χο Ελένη, τὸν ἐλθόνθ' ὅστις ἐστὶν ὁ ξένος,
 μὴ πάντ' ἀληθῆ δοξάσης εἰρηκέναι.
 ἐλέ καὶ μὴν σαφῶς γ' ἔλεξεν ὀλωλέναι πόσιν.
 χο πόλλ' ἂν γένοιτο καὶ διὰ φουδῶν ἔπι.
 ἐλέ καὶ τὰ μπαλίνγε τῶν δ' ἀληθείας σαφῆ.
 χο εἰς ξυμπορὰν μ' ἀντὶ τὰ χαρῶν φέροι.
 ἐλέ φόβος μ' εἰς τὸ δῆμα περιβαλὼν μ' ἄγει.
 χο πῶς δ' αὐμνήσας τοῖσι δ' ἐν δόμοις ἔχεις;
 ἐλέ πάντες φίλοι μοι, πλὴν ὁ θηράων γάρ μιν.
 χο οἷός τ' ὅν ὁ δράσον; μνήματος λιπῶσ' ἔδραν,
 ἐλέ ἥς ποῖον ἔρπης μῦθον, ἢ παραίνεσιν;
 χο ἐλθῶς ἔς οἶκον, ἢ τὰ πάντ' ἐπίσταται,
 τῆς ποντίας νηρῆδος ἐκγόνου κόρης,
 πυθῶ πόσιν σὸν Οἰονόου, εἴτ' ἔς ἔτι,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἥτ' ἐκλέλοιπε φέγγος· ἐκμαθῆσα δ' αὖ,
 πρὸς τὰς τύχας ἢ χάρμα, τὸς γόους τ' ἔχε·
 πρὶν δ' ὅδ' ἐν ὀρθῶς φθάναι, τί σοι πλέον
 λυπημένη γένοιτ' ἄν; ἀλλ' ἐμοὶ πιθῶ·
 τάφον λιπῆσατόνδε, σύμμιξον κέρη,
 ὅθεν περ εἶσθ' πάντα τὰ ληθῆ φράσαι·
 ἔχουσ' ἐν οἴκοις τοῖσδε, τί βλέπῃς πρόσσω;
 θέλω ἢ καὶ γὰρ σοι συνησσελθεῖν δόμους,
 καὶ συμπτύσσειν παρθένους θεασίσματα·
 γυναικὰ κ' δὴ συμπονθήν γυναικὶ χρεῖ·
 εἰλέ φίλαι, λόγους ἐδεξάμεν,
 βᾶτε, βᾶτε δ' ἄς δόμους,
 ἀγῶνας ἐντὸς δόμων
 ὥς πύθησθε τὸς ἐμῆς·
 χο θέλουσιν ἢ μόλις καλεῖς·
 εἰλέ ἰὼ μέλεος ἀμέρα,
 τίν' ἄρα τάλαινα, τίνα θαυρυνό
 εντα λόγον ἀκῶσομαι;
 χο μὴ πρόμαντις ἀλγεται;
 προλάβαν ὧ φίλα γέρας·
 εἰλέ τί μοι πόσις μέλεος ἔτλα;
 πότερα, δέρεται φάος,
 τέθριππά τ' ἀελίς,
 εἰς κέλευθα τ' ἀσέρων, ἢ νέκυσι κατὰ χθονὸς
 τὰν χθόνιον ἔχει τύχην;
 χο Εἰς ἢ φέρτερον τίθει
 ἢ μέλλον ὅ,τι γενήσεται·
 εἰλέ σέ κ' ἐκάλεσα, σέ ἢ κατώμοσα,
 τ' ὕδρ' οἶντα δόνακι χῶρον
 Εὐρώταν, θανόντος,

ΕΛΕΝΗ

ἡ βᾶξις ἔτυμος ἀνδρὸς ἄδε μοι.
 τί τὰ δ' αὖ σύνετα;
 φόνιον αἰώρημα διὰ δέρης ἱρέξομαι,
 ἢ ξιφοκτόνον δῖωγμα λαίμορυν σφαγᾶς
 αὐτοσίδαρον ἔσω πελάσω διὰ σάρκα, ἄμιλλα,
 θυμὰ τριξύχοις θεῶσι, τῷ τε σύραγγ' αἰσι.
 δαε σέβιζον Πριαμίδας πότε ἄμφι βυσσάθμεν.
 ἄλλοσ' ἀποτροπὰ κακῶν γένοιτο. τοῦ δ' ὅν, αὐτυχές.
 ἔλε' ἰὼ Τροία τάλαίνα,
 δῖ' ἔργ' ἀνεργ' ὀλλυσαί, μέλεά τ' ἔτλας.
 τὰ δ' ἐμὰ δῶρα, Κύπρις ἔτεκε,
 πολὺν κ' αἶμα, πολὺν δ' ἀκρυσιν,
 αἰχὰ τ' ἄχεσι, δάκρυα δάκρυσιν
 ἔλαβε πάθει.
 ματέρες τε παῖδας ὤλεσαν.
 ἀπο δ' παρθένοι κόμας
 ἔθεντο, σύγγονοι νεκρῶν,
 σκαμάνδριον ἄμφι φρύγιον οἶδμα.
 βοᾶν βοᾶν δ' Ἑλλὰς
 κελάδησε, κἀνοτότυξεν.
 ἐπὶ δὲ κρατὶ χέρας ἔθηκεν,
 ὄνυχι δ' ἀπαλόχροα γένυν
 ἔδουσε φονίαισι πλαγῆς.
 ὦ μάκαρ ἄρκαδία ποτὲ παρθένη
 Καλλιστοῖ, Δίος ἀλεχέων ἐπέ
 βας τετραβάμοσι γήοις,
 ὥς πολὺ ματρὸς ἐμᾶς ἔλαχες πλέον.
 ἀμορφᾷ θηρᾶν λάχνα γήων,
 ὄμματι λάβρω γῆμα λεάνης,
 ἐξαλλάξας ἄχαια λύπης,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἀν τέ ποτ' Ἀρτεμις ἐξεχοράσασατο,
 χρυσοκέρω τέλαφον, Μέροπος τιτανίδα κῦραν,
 καλλοσύνας ἐνεκέν· τὸ δ' ἐμὸν δέμας,
 ὤλεσεν, ὤλεσεν

πέργα μα δαρδανίας,
 ὀλομένους τ' Ἀχαιούς.

με ὦ τὰς τεθρίππας Οἶνομάου Γίσαν κατὰ
 Πέλοψ ἀμίλλας ἐξαμιλληθῆς ποτε,
 εἴθ' ὠφελές τ' ὅθ' ἡνίκα ἔρανον ᾗς θεὸς
 πεισθεὶς ἐποίεις, ἐν θεοῖς λιπὴν βίον,
 πρὶν τὸν ἐμὸν Ἀτρεΐα πατέρα γεννῆσά ποτε,
 ὃς ἐξέφυγεν Αἰρόπης λέκτρων ἄπο,
 Ἀγαμέμνον', ἐμέ τε Μενέλεων, κληνὸν ξυζόν.
 πλείστον ἔοιμαι, καὶ τόδ' ἔκ' ἐμ' ὀμῶ λέγω,
 στρατὸν μακρόν περ διορίσας Τροίαν ἐπι,
 τύραννος ἔδην πρὸς βίαν στρατηλατῶν,
 ἐκῆσι δ' ἄρξας Ἑλλάδος νεανίας,
 καὶ τὸς αἶψ' ἔτ' ὄντας, ἀριθμῆσαι πάρα.
 τὰς δ' ἐκ θαλάσσης ἀσμένους πεφονγότας,
 νεκρῶν φέροντας ὀνόματ' ᾗς οἴκους πάλιν.
 ἐγὼ δ' ἐπ' οἶδ' μακρόν τιον γλαυκῆς ἁλὸς
 τλήμων ἁλῶμαι χρόνον ὅσον περ Ἰλίου
 πύργους ἔπερσα· καὶς πάτραν χρήξω μολεῖν,
 καὶ ἀξιῶμαι τῶδε πρὸς θεῶν τυχεῖν.
 Λιβύος τ' ἐρήμους, ἀξένους τ' ἐπιδρομάς
 πέπλυνκα πάσας· χ' ὥταν ἐγγὺς ᾗ πάτρας,
 πάλιν μ' ἀπ' ὧν πᾶν μακρὸν· καὶ ποτ' ἔριον
 ᾗς ἦλθε λαῖφος, ὥστε μ' ᾗς πάτραν μολεῖν.
 καὶ νῦν τάλας ναυαγὸς, ἀπολέσας φίλους,
 ἐξέπεσον εἰς γῆν τήνδε· καὶς ἢ πρὸς πέτρας
 πολλὰς

ΕΛΕΝΗ

- πολλὰς ἀριθμὸς ἄγνυται ναυαγίων·
 τρόπῳ δ' ἐλήφθη ποικίλων ἄρμωμάτων,
 ἐφ' οἷς ἐσώθην μόλις ἀνελπίστῳ τύχῃ,
 Ελένη τε, Τροίας ἦν ἀποσπαστὰς ἔχω.
 ὄνομα ἢ χώρας, ἢ δὲ καὶ λεῶν
 ἔκ δ' ἴδ' ὄχλον ἢ ἔσπεσθ' ἢ χυρόμην,
 ὥς θ' ἵστυρῆσαι τὰς ἐμὰς θυγαυρίας,
 » κρύπτων ὑπ' αἰδοῦς τὰς τύχας· ὅταν δ' ἀνὴρ
 » πράξῃ κακῶς ὑψηλὸς, ἢς ἀνθίαν
 » πίπῃ κακίῳ τῷ πάλαι δυσδαίμονος·
 χρεῖα δὲ τείρε μ'· ὅτε καὶ σῖτον πάρα,
 ὅτ' ἀμφὶ χρωτ' ἐσθῆτες· αὐτὰ δ' ἐκείσας
 πάρεστι· ναὸς ἐκ βόλοισι ἀμπίχομαι·
 πέπλος ἢ τὸς πρὶν, λαμπρά τ' ἀμφιβλήματα,
 χλιδὰς τε, πόντος ἤρπασ'· ἐν δ' ἄντροις μυχοῖς
 κρύψας γυναῖκα τὴν κακῶν πάντων ἐμοὶ
 ἄρξασαν, ἢ καὶ, τὸς γε περιελθμμένους
 φίλων φυλάσσειν τὰ μ' ἀναγκάσας λίχη·
 μόνος ἢ νοσῶ, τοῖς ἐκ ξητῶν φίλοις
 τὰ πρόσφορ', ἢν πως ἐξερανθήσας λάβω·
 ἰδὼν ἢ δῶμα περιφερὲς θριγκοῖς τόδε,
 πύλας τε σεμνὰς ἀνδρὸς ὀλβίου τινός,
 » προσῆλθον· ἐλπίς δ' ἐκ τε πλοσίων δόμων
 » λαβὴν τινάυται· ἐκ ἢ μὴ χάντων βίον,
 » ὅδ' εἴ θέλειεν ὠφελῆν, ἔχοιεν ἄν·
 ὦ· τίς ἂν πυλῶρος ἐκ δόμων μύλοι,
 ὅστις διαγγέλλει τὰ μ' ἔσω κακὰ;
 » τίς πρὸς πύλαισιν; ἢ ἀπαλλάξῃ δόμων,
 καὶ μὴ πρὸς αὐλείοισιν ἐσηκὼς πύλαις,
 ὄχλον παρέξεις δεσπόταις; ἢ κατθανῇ

Α Α Α

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἑλλην πεφυκώς, οἷσιν ὕμ' ἐπιπροφαί·
 με ὦ γράμ'α, ταῦτα ταῦτ' ἐπὶ καλῶς λέγεις·
 ἔξεστ'· πείσομαι γάρ· ἀλλ' ἄνεις λόγον·
 γρ' ἄπελθ'· ἐμοὶ δ' ἔτ' το πρόσκειται ξένη,
 μηδ' ἐνα πελάξεν τοῖσιν δ' ἑλλήνων δόμοις·
 με ἄ· μὴ προσήλα χεῖρα, μὴδ' ὤθει βία·
 γρ' πείθῃ δ' ὕδ' ἐν, ὣν λέγω· σὺ δ' αἶτιος·
 με ἄγγελον ἔσω δεσπότησι τοῖσι σοῖς·
 γρ' πικρῶς ἀν' οἰμαί γ' ἄγγελον τῆς σῆς λόγος·
 με ναυαγὸς ἦκω, ξένος ἀσύλητον γένος·
 γρ' οἶκον πρὸς ἄλλον νῦν τιν' ἀντὶ τῶδ' ἴθι·
 με ὕμ'· ἀλλ' ἔσω πάρεμι· καὶ σύ μοι πιθῶ·
 γρ' ὀχληρὸς ἴδ' ὦν· καὶ τάχ' ὠδήσῃ βία·
 με αἰ· αἰ· τὰ κλεινὰ πῦρ σὶ μοι στρατόματα;
 γρ' ὕμ' ἐν ἱεῖ περ σέμνος ἦσθ', ὕμ' ἐνθάδε·
 με ὦ δαῖμον, ὡς ἀνάξ' ἦτι μὴ μεθεῖ·
 γρ' τί βλέφαρα τέγγεις δάκρυσι; πρὸς τίν' οἰκτρὸς εἶ;
 με πρὸς τὰς πάροιθεν συμφορὰς ἀδαίμονας·
 γρ' ὕμ' ἀπελθὼν δάκρυα σοῖς δώσεις φίλοις·
 με τίς δ' ἦδε χώρα; τῶ, δὲ βασιλῆοι δόμοι;
 γρ' Πρωτὰς τὰ δ' οἰκῆ δώματα· αἰγυπῖος ἢ γῆ·
 με αἰγυπῖος; ὦ δύστυχος, οἱ πέπλον ἄρα·
 γρ' τί δὴ τὸ Νήλε με μῆλον ἐστὶ σοι γένος;
 με ὕμ' τῶτ' ἐμέ μφθην· τὰς ἐμὰς σένω τύχας·
 γρ' Πολλοὶ κακῶς πράσσουσιν, ὕμ' σὺ δὲ μόνος·
 με ἔς ὃν ἐν οἴκοις, ὄντιν' ὄνομάξεις ἀνάξ;
 γρ' τόδ' ἐστὶν αὐτῶ μνημα· παῖς δ' ἄρχαι χθονός·
 με πῦρ δ' ἦτ' ἂν εἴη; πότερον, ἐκτὸς, ἢ ν' δόμοις;
 γρ' ὕμ' ἐνδον· ἑλλήσι ἢ πολέμιώτατος·
 με τίν' αἰτίαν χῶν, ἥς ἐπηνυρόμην ἐγώ;

γρ' Ελέ

ΕΛΕΝΗ

30 Ελένη κατ' οἴκῃς ἐστὶ τῆσδ' ἢ τῆ Διός·
 με πῶς φῆς; τίν' ἤπας μῦθον; αὐθὶς μοι φράσον·
 35 ἢ τυνδάρῃς παῖς, ἢ κατὰ Σπάρτην πότ' ἦν·
 με πόθεν μόλῃσα; τίνα τ' πρῶτ' ἔχῃ λόγον;
 40 Λακεδαιμόνος τῆς, δαῦρο νοσήσας ἀπο·
 με πότ'; ὅτι πῦρ κελήσμεθ' ἐξ ἀντρῶν λέχους·
 45 πρὶν τῆς Αἰχλῆς ὧ ξέν' εἰς Τροίαν μόλῃν·
 ἀλλ' ἔρπ' ἀπ' οἴκων· ἐστὶ γάρ τις ἐν δόμοις
 τύχῃ τύραννος, ἣ ταράσσεται δόμος·
 καιρὸν δ' ὅδ' ἐν ἡλθεσ· ἦν δ' ἀεσότης
 λάβῃ σε, θάνατος ξενία σοι γενήσεται·
 55 ἄνυσ γάρ ῥ' ἐμ' Ἑλλήσιν, ἔχ' ὅσον πικρὺς
 λόγους ἔδωκε, δεασομένην φοβούμενη·
 60 με τί φῶ; τί λέξω; συμφορὰς δ' ἀθλίας
 ἐκ τῆ παροιθῆν τὰς παρεσώσας κλύω,
 ῥ' ἣ τ' αἰρεθείσαν ἐκ Τροίας ἄγων,
 ἦκω δ' ἀμαρτα, καὶ κατ' ἀντρα σώζεται·
 ὄνομα δ' ταυτ' τῆς ἐμῆς ἔχουσά τις
 δ' ἀμαρτος ἄλλη, τοῖσι δ' ἐνναίει δόμοις·
 Διὸς γ' ἔλεξε παῖδά νιν πεφυκέναι·
 65 ἀλλ' ἦ τίς ἐστὶ Ζηνὸς ὄνομα ἔχων ἀνὴρ
 Νείλῳ παρ' ὀχθαῖς; εἰς δ' ὅγε κατ' ὕραν ἔν·
 Σπάρτῃ δ' πῦρ γῆς ἐστὶ, πλὴν ἴν' αἰ ῥοαὶ
 τῆ καλλιδόναιος ῥ' σιν Εὐρώτῃ μόνον·
 70 ἀπλὴν δ' τυνδάρειον ὄνομα κλήσεται·
 Λακεδαιμόνος δ' ἐγὼ αἰ τις ξυνώνυμος,
 Τροίας τε· ἐγὼ μὲν ἔχω τί χρὴ λέγειν·
 πολλοὶ δ' ὥς ἔφατιν ἐν πολλῇ χθονί,
 ὀνόματα ταῦτ' ἔχουσι, καὶ πόλις πόλει,
 75 γυνὴ γυναικὶ τ' ὅδ' ἐν ἔνθαυμαστέον·

Α Α Α

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ὅδ' αὖ τὸ δεινὸν προσάνα φανέμεθα.
 » Ἄνὴρ δ' ὅδ' ὡς βάρβαρος φρένας,
 » ὃς ὄνομα κ' ἔστας τὸ μὲν, ὃ δ' ὡς βοράν.
 κληνὸν τὸ Τροίας πῦρ· ἐγὼ θ', ὃς ἤφ' ἄνιν
 Μενέλαος, ὃν ἄγνωστος ἐν πάσῃ χθονί.
 δόμων ἀνακτα προσμενῶ ἔχει δέ μοι
 διακὺς φυλάξεις· ἢν μὲν ὡμόφρων τις ἦ,
 κρύψας ἐμαυτ', ἥμι πρὸς ναυάγια.
 ἢν δ' ἐνδιδῶ τι μαλθακὸν, τὰ πρόσφορα
 τῆς νῦν παύσης συμφορᾶς αἰτήσομαι.
 » κακῶν δ' ἐθ' ἡμῖν ἔλατον τοῖς ἀθλίοις,
 » ἄλλος τυράννης, αὐτ' ὄντα βασιλῆα,
 » βίον προσαιτῆν· ἀλλ' ἀναγκάως ἔχει.
 » λόγος γὰρ ἐστὶν ὃν ἐμὸς, σοφῶν δ' ἔπος,
 » δεινὴς ἀνέγκης, ὃ δ' ἐν ἰούειν πλείον.
 χ^ο ἦκυστα τὰς θεασιωδῆς κίρας,
 ἀχρήστ' ἐφάνη τυράννοις
 δόμοις, ὡς Μενέλαος ὕπῳ
 μελαμφοῖς οἴχεται
 δι' ἔρεβος, χθονὶ κρυφθῆς,
 ἀλλ' ἐτι κατ' οἶδ' ἄλιον
 τρυχόμενος, ὕπῳ λιμένων
 φάσγε πατρίας γᾶς,
 ἀλατείᾳ βίοντα
 ταλαίφρων, ἀφίλος φίλων,
 παντοδαπὰς ἐπὶ γᾶς
 πόδα χριμπόμενος ἐναλίω
 κῶπα Τρωάδος ἐν γᾶς.
 ἐλέ ἦδ' αὖ τάφῳ τῷδ' ἔς ἔδρας ἐγὼ πάλιν
 σέλω, μαθῶσα Θεονόης φίλος λόγους,
 ἢ πάντ'

ΕΛΕΝΗ

ἢ πάντ' ἀληθῶς ὀΐει· φησὶ δ' ἐν φάει
 πόσιν τ' ἄμὸν ξῶντα φέγγος εἰσορᾶν,
 πορθμὺς δ' ἀλάσσει· μυρίης πέπλωκότα
 ἐκ δ' ἐκείσε, ὅδ' ἀγύμναστον πλάνοις
 ἤξειν· ὅταν δ' ἡ πημάτων λάβῃ τέλος,
 ἐν δ' οὐκ ἔλεξεν, ᾧ μολὼν σωθήσεται·
 ἐγὼ δ' ἀπέειπν' ὅτ' ἐρωτῆσαι σαφῶς,
 ἠοῦσ' ἐπεί νιν εἶπε μοι σεσωσμένον·
 ἐγγὺς δ' ἐνὶν πρὸ τῆσδ' ἔφασκεν εἶναι χθονός,
 ναυαγὸν ἐκπεσόντα σὺν παύροις φίλοις,
 ὥς μοι πόθ' ἤξεις, ὥς ποθὲν δὲ ἂν μόλοις·
 ἔα, τίς ὅτος; ὅτι πρὸ κρυπτόμαι
 Πρωτίως ἀσέπῃ παιδὸς ἐκ βλαστμάτων;
 ὅχ' ὡς Δρομάα πῶλος, ἢ βάκχῃ θεῶ,
 τάρῃ ξυνάφω κῶλον; ἀγριος δέ τις
 μορφὴν ὅδ' ἐστίν, ὅς με θιράται λαβεῖν·
 με σέ τ' ἔρυσμα δῆνδον ἡμιλλημένην,
 τύμβον πὶ δ' ἐμπύρυν τ' ὀρθοστάτας,
 μῆνον τί φάνης; ὥς δέ μες δέξαται σὸν,
 ἐκπληξὶν ἡμῖν, ἀφατίαν τε προσθεῖς·
 ἔλε ἀδίκῃ μεθ' ὧ γυναικὲς ἄργόμεθα ἢ
 τάρε, πρὸς ἀνδρὸς τῶδε καὶ μ' ἐλὼν, θέλει
 δῶναι τυράννοισι, ὧν ἐφάνγομεν χάμης·
 με ὅ κ' ὠπείεσθαι, ὅχ' ὑπὶ πύρεται κακῶν·
 ἔλε κ' μὴν σολὴν γ' ἀμορφον ἀμφὶ σῶμ' ἔχεις·
 με σῆσον φόβῳ μεθεῖσα, λαμπρὸν πόδα·
 ἔλε ἴση μ' ἐπεί γε τῶδ' ἐφάπτομαι τόπῳ·
 με τίς γ' ὅφιν σὺν γυναι προσδέρομαι;
 ἔλε αὖ δ' εἴ τίς; αὐτὸς γάρ σε, καὶ μ' ἐχθ' λόγος·
 με ὅ πῶποτ' εἶδον προσφεριεῖραν δέ μες·

Α Α Α Ι Ι Ι

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ὦ θεοί. Θεός κ' ἢ τὸ γινώσκην φίλος.
 ἔλε' ἑλληνίς. ἀλλὰ κ' τὸ σὸν θέλω μαθεῖν.
 με' Ελένησ' ὁμοίαν δὴ μάλιν' εἶδον γύναι.
 ἔλε' ἐγὼ ἢ Μενελάω γε σέ. ὅδ' ἔχω τί φῶ.
 με' ἐγnows κ' ὀρθῶς ἀνδρα δυσυχέστατον.
 ἔλε' ὦ χρόνιος ἐλθὼν σῆς δάμαρτος ἐς χέρας.
 με' ποίας δάμαρτος; μὴ θίγῃς ἐμῶν πέπλων.
 ἔλε' ἦν σοι δίδωσι Τυνδάρεως ἐμὸς πατήρ.
 με' ὦ φωσφόρ' Ἐκάτη, πέμπε φάσματ' ὤμειν.
 ἔλε' ὅ νυκτίφαντον πρόσωπον ἐνοδίας μ' ὄρας.
 με' ὅ μὴν γυναικῶν γ' ἴς δυοῖν ἔφυν πόσις.
 ἔλε' ποίων ἢ λέντρων διαπότης ἄλλων ἔφυσ;
 με' ἦν ἀντρα καύθη, καὶ Φρυγῶν κομίξομαι.
 ἔλε' ὅ κ' ἐστὶν ἄλλη σὴ τις ἀντ' ἐμῷ γυνή.
 με' ἦπερ φρονῶ καὶ σὺ, τὸ δ' ὄμμα μὴ νοσεῖ;
 ἔλε' ὅ γάρ με λούσων σὴν δάμαρτ' ὄραν δοῆς;
 με' τὸ σῶμ' ὁμοιον, τὸ ἢ σαφές μ' ἀποσερῇ.
 ἔλε' σκέψαι τί σε δῆ. τίς ἐστὶ σε σοφώτερος;
 με' ἵοικας. ὅτοι τῷτόν' ἐξαρνήσομαι.
 ἔλε' τίς ἦν διδάξας ἄλλος, ἢ τὰ σά' ὄμματα;
 με' ἐκείνο σὺ μὲν, ἔτι δάμαρτ' ἄλλην ἔχω.
 ἔλε' ὅ κ' ἦλθον εἰς γῆν τρωάδ', ἀλλ' ἔδωλον ἦν.
 με' κ' τίς βλέποντα σώματ' ἐξεργάζεται;
 ἔλε' αἰθὴρ, ὅθεν σὺ θεοπόνητ' ἔχῃς λείχῃ.
 με' τίνος πλάσας τοῖς θεῶν; αἰετῆα κ' λέγεις.
 ἔλε' Ἥρα διάλλαγμα, ὥς Γάρις με μὴ λάβοι.
 με' πῶς ἦν ἀν' ἐνθάδ' ἦσθ', ἐν Τροίᾳ θάμα;
 ἔλε' Τῆνομα γένοιτ' ἂν πολλαχῶς, τὸ σῶμα δ' ὅ.
 με' μέθεις με. λύπας ἅλιν ἔχων ἐλήλυθα.
 ἔλε' λέγεις κ' ἡμᾶς. τὰ δ' ἐκείν' ἐξάξας λείχῃ;

με εἰ

ΕΛΕΝΗ

με καὶ χαῖρέ, Ελένη προσφερές ὅθ' ἔνεκ δ'
 ἔλε' ἀπωλόμην· λαβῶσά σ', ὅχ' ἔξω πόσιν·
 με τὴν δ' με μέγεθος τ' πόνων πῆθει, σὺ δ' οὐ·
 ἔλε' οἱ ἐγὼ· τίς ἡμῶν ἐγένετ' ἀβλιωτέρα;
 οἱ φίλτατοι λείπουσιν· ὅδ' ἀφίξομαι
 Ἕλληνας, ἃ ἢ πατρίδα τὴν ἐμὴν ποτε·
 ἄλλ' Μενέλαε, μασδῶν σε κηχάνω μόλις,
 πᾶσαν πλανηθεὶς τήνδε βάρβαρον χθόνα,
 πεμφθῆς ἐταίρων τ' λελειμμένων ὑπο·
 με τίδ' ἐστίν· ἥ τέ βαρβάρων συλαῶσ' ὑπο;
 ἄλλ' θαν μάς, ἔλαστον τῆνο μ', ἢ τὸ πρᾶγμ' ἔχων·
 με λέγ' ὡς φέρῃς τι τῆδε τῇ σπονδῇ νέον·
 ἄλλ' λέγω πόνους σε μυρίους τλῆναι μάτην·
 με παλαιὰ θρινῆς πῆματ' ἀγγέλλεις ἢ τί;
 ἄλλ' βέβηκεν ἄλοχος σὴ πρὸς αἰθέρος πύχης,
 ἀρθῆσ' ἀφαντος· ὕραν ᾧ ἢ κρύπτεται,
 λιπῶσα σε μὲν ἄντρον, ὅ σφ' ἐσώξομεν,
 τοσόνδε λέξασ', ὧ ταλαίπωροι Φρύγες,
 πάντες τ' Ἀχαιοὶ, δ' ἴεμ' ἐπὶ σκαμανδρίοις
 ἀκταῖσιν Ἡρώς μηχαναῖς ἐθήσκετε,
 δοκῶντες Ελένην ἔκ' ἔχοντ' ἔχον Γάριν·
 ἐγὼ δ' ἐπειδὴ χρόνον ἐμείν' ὅσον μ' ἐχρῆν,
 τὸ μόρσιμον σώσασα, πατέρ' ἐς ὕραν ὄν
 ἄπειμι· φήμας δ' ἢ τάλαινα Τυνδαρίς
 ἄλλως κακὰς ἤκυσεν· ὅδ' ἐν αἰτία·
 ὦ χαῖρε Λήδας θυγάτηρ ἐνθάδ' ἡδ' ἄρα·
 ἐγὼ δ' ἐσ' ἄσρων ὡς βεβηκῆσαν μυχῶς
 ἠγγελλον, ἣ δ' ὡς ὅδ' ἐν, ὡς ὑπὸ πτερον
 δέμας φοροίοις· ἔκ' ἐγὼ σε κερτομῶν
 ἢ μάς τὸ δ' αὖθις, ὡς ἄδην ἐν Ἰλίῳ

Λ Λ Λ IIII

ΕΥΡΙΓΓΔΟΥ

πολυε

ΕΛΕΝΗ

πολυετή μολῆν·

με ἔχθρς, ἐγὼ τέ σ' ἠλίας ἢ μυρίας
μόχλς διελθὼν, ἠδ' ὁμιν τὰ τῆς θεῆς·

ἐμὰ ἢ δ' ἐκρυα, χαρμονὰν
πλέον ἔχει χάριτος, ἢ λύπας·

ἐλέ τί φῶ; τίς ἂν τὰ δ' ἠλπισε βροτῶν ποτε;
ἀδ' οἰκτον ἔχω σε πρὸς σέρνοισ·

με καὶ γὰρ σε τ' δοκῆσαν ἰδαίαν πάλιν
μολῆν, Ἰλίῳ τε μελέως πύργος,
πρὸς θεῶν δόμων πῶς τ' ἐμῶν ἀπετάλῃς;

ἐλέ ἔ· ἔ· πικρὰς ἐς ἀρχὰς βαίνεις·
ἔ· ἔ· πικρὰν δ' ἐράνῃς φάτιν·

με· λίγ', ὥς ἀκυστὰ πάντα δῶρα δαιμόνων·
ἐλέ ἀπέπυσσα καὶ λόγον, δῖον δῖον ἐσοίσομαι·

με· ὅμως ἢ λέξον· ἠδύτοι μόχθων κλύειν·
ἐλέ ὅτι ἐπὶ λέντρ' βαρβαρὲς νεανία,

πετομένας κώπας,
πετομένας δ' ἔρωτος ἀθλίων γάμων·

με τίς σε δαίμων, ἢ πότμος συλᾷ πάτρας;
ἐλέ ὁ Διὸς, ὁ Διὸς, ὃ πόσι πάϊς
μ' ἐπέλασε Νείλω·

με θαυμαστὰ τ' ἔμψαντος ὦ δεινοὶ λόγοι·
ἐλέ κατεδάκρυσα, καὶ βλέφαρον ὑγραίνω

δάκρυσιν· ὅ Διὸς μ' ἄλοχος ὤλεσεν
Ἡρα· Με· τίνων χρήξασα προαῖναι κακῶν;

ἐλέ ὦ μοι ἐμῶν δεινῶν, λευτῶν, κ' κρηνῶν,
ἵνα θεὰ μορφὰν ἐφαίδρυναν,
ἔνθεν ἔμολε κρίσις·

με τὰ δ' εἰς κρίσιν σοι τῶν δ' ἔβηχ' Ἡρα κακῶν;
ἐλέ Κύπρις ὥς ἀφέλοιτο· Με· πῶς, αὔδα·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔλέ Γάριν, ὧ μ' ἐπένουσ'· Με· ὦ τλήμον·
 ἔλέ τλάμων, τλάμων, ὧ δ' ἐπέλασ' Αἰγυπία·
 με ἔτ' ἀντέδωκ' ἡδ' ὄλον, ὥς σέθεν κλύω·
 ἔλέ τὰ ἢ κατὰ μέλαθρα πάθια, πάθια·
 μήτηρ, οἱ ἐγώ· Με· τί φής;
 ἔλέ ἔν' ἐστ' μάτηρ· ἀγχόνειον δ' ἐβρόχον
 δι' ἐμὲ κατεδήσατο δύσχαμος αἰχύναν·
 με ὦ μοι· θυγατὶρ δ' Ἑρμιόνης ἐστ' βίος;
 ἔλέ ἀχαμος, ἄτεκνος, ὧ πόσι, κατασένη
 γάμον ἀχαμον, αἰχύναν·
 με ὦ πᾶν κατ' αἶρας δῶ μ' ἐμὸν πέρας Γάρις,
 τάδε κ' σὲ διώλεσε, μυριάδας τε
 χαλκίε' ὅπλων Δαναῶν·
 ἔλέ ἐμὲ ἢ πατρίδος ἄπο, κακότητομον
 ἀράαν' ἐβαλλε θεὸς
 ἀπο πόλεος, ἀπὸ τε σέθεν,
 ὅτι μέλαθρα, λέχεά τ' ἔλιπον,
 ἔλιπ' ὅσ' ἐπ' αἰχροῖς γάμοις·
 χο δ' κ' τὰ λοιπὰ τῆς τύχης ἀνδράμονος
 τύχοιτε, πρὸς τὰ πρόσθεν ἀρκέσθην ἄν·
 ἀγν Μενέλαε, καὶ μοὶ προσδότε τι τῆς ἡδονῆς,
 ἦν μανθάνω καὶ καὶ αὐτὶς, ἔσχατ' ἔχω·
 με ἀλλ' ὦ γεραίε, κ' σὺ κοινῶν λόγων·
 ἀγν ἔχ' ἦδε μόχθων ἔν' Ἰλίου βραβαῖς;
 με ἔχ' ἦδε· πρὸς θεῶν δ' ἦ μιν ἡπάτη μένοι,
 νεφέλης ἀγαλμ' ἔχοντες ἐν χερσὶν λυγρὸν·
 ἀγν τί φής· νεφέλης ἄρ' ἄλλως εἶχομεν πόνους πέρι;
 με Ἦρας τάδ' ἔργα, κ' θεῶν τριαῶν ἔρις·
 ἀγν ἦ δ' ὅσ' ἀληθῶς, ἐστὶν ἦδε σὴ δάμαρ;
 με αὐτὴ· λόγοις δ' ἐμοῖσι πίσανσον τάδε·

ΕΛΕΝΗ

ἄγγ' ὦ θυγάτερ, ὅθεός ὡς ἔφη, τί ποικίλον,
 καὶ δυσέκμαρτον, αὖ δέ πως ἀνασρέφει,
 ἐκῆσε καὶ κῆσ' ἀναφέρων· ὁ γὰρ, ποῦ γάρ·
 » ὁ δ' ὕπνῳ πονήσας, αὖθις ὀλλυται κακῶς,
 » βέβαιον ὕδ' ἐν τῆς ἀγ' τύχης ἔχων
 σὺ δ' ἔτι, πόσις τε σὸς, πόνων μετέχευε,
 σὺ γὰρ, λόγοισιν, ὅ γ' ἰδοὺς προθυμία·
 ἀπὸ δ' ὧν δ' ὅτ' ἔσθ' αὖθις, ὕδ' ἐν ἔχει, νῦν δ' ἔχει,
 αὐτόματ' ἀπράξας τὰ γὰρ, εὐτυχίσματα.
 ὅν ἄρα γέροντα πατέρα, καὶ Διοσκόρω
 ἤχυντας, ὕδ' ἔδρασας οἷα κλήζεται.
 νῦν ἀνακῆμαι τ' σὸν ὕμνῳ μέναιον πάλιν,
 καὶ λαμπάδων μεμνήμεθ', ὥς τετραέροισι
 ἵπποισι τροχάεων, παρέφερον· σὺ δ' ἐν δίφροισι
 σὺν τῷδε νύμφῃ δ' ὡς ἔλπιες ὀλβιον.
 » κακὸς δ' ἔστις μὴ σέβῃ τὰ δαισποτῶν,
 » καὶ ξυγγένηθε, καὶ ξυνωδίνοι κακοῖς.
 ἐγὼ γὰρ ἔην, καὶ πέφυχ' ὅμως λάτρης
 ἐν τοῖσι γενναίοισιν ἠριθμημένος
 δ' ἄλλοισι, τὸν μὲν ἔχων ἐλάθερον,
 » τ' νῦν δ' ἐκρεῖων δ' ὅδ' ἢ δυοῖν κακοῖς
 » ἐν ὄντα χρῆσθαι, τὰς φρένας τ' ἔχειν κακὰς,
 » ἄλλων τ' ἀκνεῖν δ' ὅλον ὄντα τ' πέλας.
 μετ' αὖ γὰρ ἔτι πολλὰ γὰρ παρ' ἀσπίδα
 μοχθήματ' ἐξέπλησας ἐν πόνων ἐμῶν·
 καὶ νῦν μεταχὼν τῆς ἐμῆς ἀπραξίας,
 ἀγγελλον ἐλθὼν τοῖς λεηλόμενοις φίλοις
 τὰ δ' ὡς ἔχων ὕρηντας, οἳ τ' ἐσ' αὖ τύχης,
 μένῃν τ' ἐπ' αὐταῖς, τὸς τ' ἐμὸς καραδοκῆν
 ἀγῶνας, οἳ μένουσιν, ὅς ἐλπίξομεν,
 καὶ τήνδ' ἐπὶ πῶς δυνάμεθ' ἐκπλῆσαι χροτὸς

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

φρεσίν· ὅπως ἂν ᾗς ἐν ἐλθόντες τύχης,
 ἐκ βαρβάρων σωθῶμεν, ἣν δυνώμεθα.
 αὖ ἔσται τάδ' ὧ' νάξ· ἀλλὰ τοι τὰ μάντεων
 εἰσεῖδον, ὡς φαῦλ' ἐστὶ, καὶ φανδῶν πλέα·
 » ὅδ' ἦν ἄρ' ὕγιες ὅδ' ἐν ἐμπύρῳ φλογός,
 » ἔτε πτερωτῶν φθέγματ'· ὄνιθες δέ τοι
 » καὶ δοκεῖν ὄρνιθας ὠφελεῖν βροτῆς.
 Κάλχας δ' ἐκ εἴπ', ὅδ' ἐσήμενε στρατῷ,
 νεφέλης ὑπερβήσκοντας εἰσορῶ φίλος·
 ὅδ' ἐν γε, ἀλλὰ πόλις ἀνερπάσθι μάτην·
 ᾗ τοις ἂν ἔνεχ' ὁ θεὸς ἐκ ἡβύλετο;
 » τί δ' ἄτα μαντανόμεσθα; τοῖς θεοῖσι χρεὶ
 » θύοντας αἰτεῖν ἀγαθὰ, μαντήας δ' ἔαν·
 » βίη δ' ἄλλως δέλεαρ ἀρέθῃ τόδε,
 » καὶ δ' ἄς ἐπλήτῃσ' ἐμπύροισιν ἀργὸς ὦν·
 » γνώμη δ' ἀρίστη, μάντις, ἥ τ' οὐβελία·
 χρὲς τοῦτ' ἐκ μούδοις μάντεων πέρι,
 » χωρεῖ γέροντι· τῆς θεῆς ἔχων τις ἂν
 » φίλος, ἀρίστην μαντικὴν ἔχοι δόμοις·
 ἐλέγξεν· τὰ μὲν δὴ δαῖρ', ἀλλὰ καλῶς ἔχει·
 » ὅπως δ' ἐσώθῃς ὦ τάλας Τροίας ἄπο,
 » κέρδος μὲν ὅδ' ἐν εἰδέναι, πόθος δέ τις
 » τὰ τ' φίλων φίλοισιν αἰσθέσθαι κακὰ·
 μετ' ἢ πολλὰν ἀνὴρ μὲν ὀλίγῳ, μίαν θ' ὅδ' ὦ·
 τί σοι λέγοιμ' ἂν τὰς ἐν Αἰγαίῳ συμφοράς,
 τὰ Ναυπλίου τ' οὐβοῖν καὶ πυρπολήματα,
 Κρήτην τε, Λιβύην θ', ὥς ἐπεσράφην πόλεις,
 σκοπιάς τε Περσείως· ὅδ' ἐμπλήσαι μίση
 μύθων· λέγων τ' ἂν σοι κακ', ἀλγίστην ἔτι·
 πάχων τ' ἐκαμνον· δὲς ἡ λυπηθῇμεν ἂν·

ΕΛΕΝΗ

ἐλέ κάλλιον ἦπας, ἢ σ' ἀνθρώμην ἐγώ·
 ἐν δ' εἶπε, πάντα παρ' Ἀχαιῶν, πόσον χρόνον
 πόντου π' ἰώτοισι ἄλιον ἐφθείρε πλάνον·
 με ἐνὶ ἰωσσίων, πρὸς τοῖσιν ἐν Τροίᾳ δέκα
 ἔτεσι· διήλθον δ' ἐπ' ἅ περιδρομάς ἐτῶν·
 ἐλέ φῶ· φῶ· μακρόν γ' ἔλεξας ὦτάλας χρόνον·
 σωθῆς δ' ἐκείθεν, ἐνθάδ' ἦλθες εἰς σφαγὰς·
 με πῶς φῆς; τί λέξεις; ὥς μ' ἀπώλεσας γυναῖ·
 ἐλέ φῶν ὥς τάχιστα· τῆσδ' ἀπαλλαχθῆς χθονός,
 θανῇ πρὸς ἀνδρὸς, ὃ τάδ' ἐστὶ δώματα·
 με τί χρῆμα δράσας ἄξιον τῆς συμφορᾶς;
 ἐλέ ἤκεις ἄελπος, ἐμποδὼν τ' ἐμοῖς γάμοις·
 με ἢ ἄγαμειν τις τὰ μ' ἐβυλήθη λέχη;
 ἐλέ ὕβριν θ' ὕβριξεν εἰς ἐμ', ἣν ἔτλην ἐγώ·
 με ἰδίᾳ θένων τις, ἢ τυραννέων χθονός;
 ἐλέ ὃς γῆς ἀνάσσει τῆσδε Γρωτέως γόνος·
 με τόδ' ἐς ἐκὼν ἄαχμ', ὃ προπτόλα κλύω·
 ἐλέ ποίοις ἐπισὰς βαρβάρους πυλώμασιν;
 με τοῖς, ἐνθεν ὥς περ πῶχός ἐξηλαυνόμην·
 ἐλέ ἦν προσήτερος βίοτον; ὦτάλας ἐγώ·
 με τῶργον ἢ ἦν τῷτ' ὄνομα δ' ἔνι εἶχον τόδε·
 ἐλέ πάντ' οἶδ' ἄρ' ὥς ἔοικας ἀμφ' ἐμῶν γάμων·
 με οἶδ'· εἰ γ' ἐλέκτρα διέφυγες τάδ', ὅν' ἔχω·
 ἐλέ ἀθικτον ἀνὴρ ἴσθι σοι σισωσμένην·
 με τίς τῷδε πειθῶ; φίλα ἢ, ἧ σαφῆ λίγης·
 ἐλέ ὄρας τάφον τῷδ' ἀθλῆς ἔδρας ἐμᾶς;
 με ὄρω τάλας σιβάδας, ὧν τί σοι μέτα·
 ἐλέ ἐνταῦθα λέκτρων ἱκετόομεν φυγὰς·
 με βωμῷ σπανίξουσ', ἢ γόμοισι βαρβάρους;
 ἐλέ ἐρ' ῥύεθ' ἡμᾶς τῷτ' ἴσον ναοῖς θεῶν·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

με ὕδ' ἄρα πρὸς οἴκους ναυσολῆν ἔξεισι μοι;
 ἔλε ξίφος κ' ἔσι μάλλον, ἢ τὸ μὸν λείχος.
 με ὕτως ἂν εἴην ἀθλιώτατος βροτῶν.
 ἔλε μὴ νῦν καταιδῷ· φῶγε δ' ἐκ τῆσδε χθονός.
 με λιπὼν σε; Τροίαν ἐξέπερσα σὴν χάριν.
 ἔλε κρῆαρον κ', ἢ σὲ τὰ μὲ ἀποκτείνειν λέχη.
 με ἄναδρ' ἄρ' εἶπας, Ἰλίου τ' ἔκ' ἄξια.
 ἔλε ὅκ' ἂν κτάνης τύραννον, ὃν σπύδεις ἴσως.
 με ὕτω σιδήρῳ τρωτὶ ὅκ' ἔχῃ δέμας;
 ἔλε ἦγε· Τὸ τοι μᾶν δ' ἀδύνατον, ἀνδρὸς ὕποφρον.
 με σιγῇ παράχῳ δ' ἢ τ' ἐμὰς δῆσαι χέρας;
 ἔλε ἦς ἄπορον ἦκεις· δεῖ γ' μηχανῆς τινος.
 με δρῶντας κ', ἢ μὴ δρῶντας, ἥδιον θανέην;
 ἔλε μί' ἐστιν ἐλπίς, ἢ μόνῃ σωθεῖ μεν ἂν.
 με ὦνητος, ἢ τοι μὴτος, ἢ λόγων ὕπο;
 ἔλε εἰ μὴ τύραννος ἐκτύβοιτ' ἀφ' ἱγμένον.
 με ἐρῇ ἢ τίς μ' ὕπνωσεται γ', ὅς μ' ἐγώ;
 ἔλε ἔς' ἐνδον αὐτῷ ξύμμαχος θεοῖς ἴση.
 με φῆμι τις οἴκων ἐν μυχοῖς ἰδρυμένη;
 ἔλε ὅκ'· ἀλλ' ἀδελφὴ· Θεονόον καλῶσί νιν.
 με χρησῆριον κ' τέννο μ'· ὅ, τι ἢ δρᾷ, φράσον.
 ἔλε πάντ' εἴδ', ἐρῇ τε συγγόνῳ παρόντα σε.
 με θνήσκοι μεν ἂν· λαθῇν κ' ὅκ' οἶόν τέ μοι.
 ἔλε εἴ πως ἂν ἀναπέσαι μεν ἰκετόνόν τέ νιν.
 με τί χρεῖμα δρᾶσαι; τί ν' ὑπάρχεις μ' εἰς ἐλπίδα;
 ἔλε παρόντα γαῖα μὴ φράσαι σε συγγόνῳ.
 με πῆσαντε δ', ἐκ γῆς διορίσαι μεν ἂν πόδα;
 ἔλε κοινῇ τ' ἐκείνῃ ῥαδίως, λάθρ' ὕδα μῦ.
 με σὸν ἔργον ὥς γυναικὶ πρόσφορον γύναι.
 ἔλε ὥς ὅκ' ἀχρωσα γίνατ' ἐμῶν ἔξει χερῶν.

ΕΛΕΝΗ

με φέρ', ἦν ἡ δὴ νῶν μὴ ἀποδέξεται λόγους;
 ἔλέ θανῇ· γὰρ μὲν μοι δ' ἡ τέλειαν ἔγω βίαν.
 με προδότης ἂν ᾔησ· τήνδε βίαν σκήψασ' ἔχης.
 ἔλέ ἀλλ' ἀγνὸν ὄρκον σὸν κάρα κατῶμοσα.
 με τί φῆς; θανέσθαι, κ' ὅποτ' ἀλλάξειν λέχη;
 ἔλέ ταυτῷ ξίφει γε· κέσομαι δ' ἐσὺ πέλας.
 με ἐπὶ τοῖσδε τοῖς νῦν, διεξίᾳς ἐμῆς θίγῃ.
 ἔλέ φαύω, θανόντος σὺ, τόδ' ἐκλήψιν φάος.
 με καὶ γὰρ περὶ σὺς, τελευτήσω βίον.
 ἔλέ πῶς ἔν θανέμεθ', ὥστε καὶ δόξαν λαβῆν;
 με τύμβον πινύτω σε κτανῶν, ἐμὲ κτανῆ.
 πρῶτον δ' ἄγωνά μέγαν ἀγωνίῃ μεθὰ
 λέκτρων ὑπὲρ σῶν· ὃ δ' ἐθέλων, ἴτω πέλας.
 ὃ τρωϊκὸν ἔ, ὃ καταχυνῶ λέχος.
 ὃ δ' Ἑλλάδ' ἐλθὼν, λήθομαι πολὺν φόρον,
 ὅστις Θετίν μ' ἐσέρησ' Ἀχιλλέως,
 τελαμωνίῃ δ' Αἴαντος εἰσέειδον σφαγὰς,
 ὃ Θεσπέως τε παῖδ' αὖ· διὰ δ' ἡ μὲν
 ὃ κ' ἀξιόσω κατθανῆν δ' ἀμάρτ' ἐγώ;
 » μάλιστα γέ· Εἰ γὰρ ᾗσιν οἱ θεοὶ σοφοί,
 » ἀντυχὸν ἄνδρα πολέμιων θανόνθ' ὕπο,
 » κ' ἐφ' ἡ καταμπίχουσιν ἐν τύμβῳ χθονὶ,
 » κακὸς δ' ἐφ' ἔρμα σερπεὶν ἐκβάλλουσι γῆς.
 ὦ θεοὶ, γενέσθω δ' ἡ ποτ' ἀτυχὲς γένος
 ὃ ταντάλειον, καὶ μεταστήτω κακῶν.
 ἔλέ οἱ ἐγὼ τέλειαν· τῆς τύχης ἔ, ὡς ἔχω.
 Μενέλαε, διαπετράγμεθ' ἐκβαίνει δόμων
 ἢ θειασίωδ' ὅς Θεονίη· κτυπῆ δόμος,
 κλήθρων λυθέντων· φῶν· ἄτάρ τι φανκτίον.
 ἀπῶσα γάρ σε, καὶ παρ' ὅσ' ἀφίγμενον,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Δαῦρ' οἶδεν ὦ δούσηνος, ὡς ἀπωλόμην.
 Τροίης δ' ἐ σωθεῖς, καὶ πὸ βαρβάρων χθονός,
 ἥς βάρβαρ' ἔλθων, φάσαν αὖθις ἐμπεσῆ.
 θεο ἦν σύ μοι φέρσας λαμπήρων σέλας,
 θεῖον δ' ἐ σε μὲν θεομὸν αἰθέρος μυχῶν,
 ὡς πᾶν μα καθαρὸν ὕραν δ' ἐξάμεθα.
 σὺ δ' αὖ κ' ἐλυσθον, ἥ τις ἐβλάψεν ποδὶ
 σείβων ἀνοσίῳ, δὸς καθαροῖω φλογί.
 κρῶσον ἢ πάνην, ἵνα διεξέλθω πυρός.
 νόμον ἢ τ' ἐμὸν θεοῖσιν ἀποδῶσαι, πάλιν
 ἐφέστον φλόγ' εἰς δ' ἡμῶς νομίζετε.
 Ελένη, τί τὰ μὰ, πῶς ἔχει θεοπίσματα;
 ἦ κει πόσις σοὶ Μενέλεως ὁ δ' ἐμφανής,
 νεῶν σεριθεῖς, τῷ τε σὺ τιμήματος.
 ὦ τλήμον, οἴκους διαφυγῶν, ἦλθες πόνης,
 ὅδ' ὁδοῖα νόσον οἴκαδ', εἴτ' αὐτῷ μενῆς.
 ἔρις ἅ ἐν θεοῖσι, σύλλογός τε σὺ πέρι
 ἔσαι, πάρεδρος Ζηνὶ τῷ δ' ἐν ἡματι.
 Ἡρα κ', ἥ σοι δυσμενὴς πάροιθεν ἦν,
 νῦν ἐστὶν ὄνους, κείς πάτραν σῶσαι θέλει
 ξὺν τῇ δ', ἵν' Ἑλλὰς τὸς Ἀλεξάνδρου γάμους
 δώρημα Κύπριδος φουδονυμφάυτης μάβη.
 Κύπρις ἢ νόσον σὸν διαφθῆραι θέλῃ,
 ὡς μήτ' ἐλεγχθῇ, μὴ ἢ πριαμένη φανῇ
 τὸ κάλλος, Ελένης ὕνεκ' ὠνητοῖς γάμοις.
 τέλος δ' ἐφ' ἡμῖν, εἴθ' ἂν βύλεται Κύπρις,
 λέξασ' ἀδελφῶν ἐνθάδ' ὄντα διολέσω,
 ἥτ' αὖ μεθ' Ἡρας σᾶσα σὸν σώσω βίον,
 κρύψας ὁμαίμονι, ἕς με προσάσκει τάδε
 εἰπῆν, ὅταν γῆν τήνδε νοσήσας τύχης,
 τίς ᾄς.

ΕΛΕΝΗ

τίς ἦς; ἀδελφῶ τόνδε σημανῶ γ' ἐμῶ
 παρόνθ', ὅπως ἂν τὸ μὲν ἀσφαλῶς ἔχῃ.
 ἔλε' ὦ παρθέν', ἡκέτις ἀμφὶ σὸν πινῶ γόνυ,
 καὶ προσκαθίσω θάκον ἐν εὐδαίμονα,
 ὑπὲρ τ' ἐμαυτῆς, τῷ δ' ἐθ'· ὃν σὺ μόλις ποτὲ
 λαβῆς, ἐπ' αὖ μῆς ἔμι κατθανόντ' ἰδεῖν.
 μὴ με κατέπης σὺ κασιγνήτῳ πόσιν
 τόνδ' εἰς ἐμὰς ἦκοντα φιλοτάτας χέρας.
 σῶσον ἢ λίσσομαι σε· συγγόνῳ ἢ σῶ
 τ' εὐσέβειαν μὴ προδῶς τ' σὴν ποτε,
 χάριτας πονηρὰς, καὶ δίκης ὦν μένη.
 » Μισεῖ δ' ὁ θεὸς τ' βίαν· τὰ κτητὰ ἢ
 » κτᾶσθαι κελύει πάντας· ἐν ἐς ἀρπαγὰς.
 » ἐατέος ὁ πλῆτος, ἀδίκος τις ὦν.
 » κοινὸς γάρ ἐστιν ὕρανός πασι βροτοῖς,
 » καὶ γαῖ', ἐν ἣ χρηδῶματ' ἀναπληρήμενος
 » τὰλλοτρία μὴ χεῖν, μὴ δ' ἀφαιρῆσθαι βίαν.
 ἡ μᾶς ἢ μακαρίως ἤ, ἀθλίως δ' ἐμοί,
 Ἑρμῆς ἔδωκε πατρὶ σὺ σώξεν πόσει
 τῷ δ', ὅς παρέστι, καὶ πολάξυσθαι θέλῃ.
 πῶς ἔν θανὼν ἂν ἀπολάβοι; κείνος ἢ πῶς
 τὰ ξῶντα τοῖς θανῶσιν ἂν ἀποδοίη ποτέ;
 ἢ δὴ τὰ τῷ θεῷ, καὶ τὰ τῷ πατρὸς σκότῃ.
 πότερον, εὐδαίμων, χ' ὦ θανὼν τὰ τ' πέλας
 βύλονται ἂν, ἢ βύλονται ἂν ἀποδύναι πάλιν;
 δοκῶ μὲν ἔκην χρεῖ σε συγγ' νῶ πλέον
 νέμειν ματαίῳ μάλλον, ἢ χρυσῷ πατρί.
 εἰ δ' ἔσσι μάντις, καὶ τὰ θεῶ' ἦν μένη,
 τὸ μὲν δίκαιον τῷ πατρὸς διαφθερεῖς,
 τῷ δ' ἐδδικαίω συγγόνῳ δώσεις δίκην.

BBB

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

αἰχρὸν τὰ μὲν σε θεῖα πάντ' ἐξιδέναί,
 τὰ τ' ὄντα, κ' μὴ, τὰ ἢ δίκαια μὴ ἡδέναι.
 τήν τ' ἀθλίαν ἔμ', οἷσιν ἐγκέμαι κακῶς
 ῥῦσαι, πάρεργον δ' ὕστα τῆτο τῆς τύχης.
 Ἑλένην ἢ ὅστις ὅστις ὅτις βροτῶν.
 ἢ κλέξομαι καὶ Ἑλλάδ' ὥς προδ' ὅς ἐμὸν
 πόσιν, Φρυγῶντ' ὥκησα πολυχρύσας δόμους.
 ἦν δ' Ἑλλάδ' ἔλθω, καὶ πιβῶ Σπάρτης πάλιν,
 κλύοντες, εἰσίδοντες, ὥς τέχναις θεῶν
 ὦλοντ', ἐγὼ ἢ προδ' ὅτις ὅτις ἄρ' ἦν φίλων;
 πάλιν μ' ἀνάξουσ' ὅς τὸ σῶφρον αὖτις ἄν.
 ἐδνάτο μὰ τε θυγατέρ', ἦν ὅς γα μεί.
 τήν δ' ἐνθάδ' ἐκλιπῶσ' ἀλητέαν πικράν,
 ὄντων ἐν οἴκοις χρημάτων ἰνῆσομαι.
 καὶ ἢ θανάτων ὅδ' ἐν πυρὶ κατεσφάγη,
 πρότω σφ' ἀπέντα, δακρύοις ἂν ἠγάπων.
 νῦν δ' ὄντα, καὶ σωθέντ' ἀφαιρεθήσομαι;
 μὴ δῆτα παρθέν'. ἀλλὰ σ' ἵκετάω τόδε.
 δὸς τ' χάριν μοι τήνδε, κ' μιμῶ τρόπος
 πατρὸς δικάου. Παιδ' ἢ κλέος τόδε
 κάλλισον, ὅστις ἐκ πατρὸς χρυσῷ γεγώς,
 εἰς ταυτ' ἦλθε τοῖς τεκνῶσι τῆς τρόπος.
 οἰκτρὸν ἢ οἱ παρόντες ἐν μέσῳ λόγοι,
 οἰκτρὰ ἢ κ' σύ. τῶ ἢ Μενέλεω ποθῶ
 λόγους ἀκῶσαι, τίνας ἐρεῖ ψυχῆς πέρι.
 ἐγὼ σὸν ὅτ' ἂν προασσῶν τλαίην γένυ,
 ὅτ' ἂν δακρῦσαι βλέφαρα. τ' Τροίαν ἢ ἂν
 θελοὶ γενόμενοι, πλείστον ἀγύνοιμεν ἂν.
 καὶ τοι λέγουσιν ὥς πρὸς ἀνδρὸς ἀγενῆς,
 ἐν ξυμφοραῖσι δακρῦσ' ἀπ' ἰφθαλμῶν βαλεῖν.
 ἀλλ'

ΕΛΕΝΗ

ἀλλ' ἔχ' ἵ τ' ὅτο ἡ καλὸν, εἰ καλὸν τόδε,
 αἰρήσομαι, τοπρόθε τῆς ἀνδαιμονίας·
 ἀλλ' ἢ ἢ ἄνδρα σοι δοκεῖ σῶσαι ξένον
 ζητῶντά γ' ὀρθῶς ἀπολαβὴν δάμαρτ' ἐμὴν,
 ἀπόδος τε, καὶ πρὸς, σῶσον· εἰ ἢ μὴ δοκεῖ,
 ἐγὼ ἢ ἢ νῦν πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις
 αἰθλῖος ἂν ᾔην, σὺ ἢ γυνὴ κακὴ φανῇ·
 αἰ δ' ἄξι' ἢ μῶν, καὶ δὴ καὶ ἡγ' μεθα,
 καὶ σῆς μάλιστ' καρδίας ἀνθάφεται,
 λέξω τάδ', ἀμφὶ μνήμα σὺ πατρός πέθω·
 ὦ γέρον, ὅς οἱ κείς τόνδε λάϊνον τάφον,
 ἀπόδος ἀπαυτῷ τ' ἐμὴν δάμαρτά σε,
 ἦν Ζεὺς ἔπεμψε δ' αὐρό σοι σῶξεν ἐμοί·
 οἶδ' ἔνεχ' ἢ μὴν ἔποτ' ἀπολέσθης θανάων·
 ἀλλ' ἦδε πατέρας γέρθεν ἀνακαλὸν μενον,
 ἔκ' ἀξιώσει τ' πρὶν ἀκλείεσθαι
 κακῶς ἀκῆσαι· κυρία γάρ ἐστι νῦν·
 ὦ γέρτερ' ἄδ'η, καὶ σὲ σύμμαχον καλῶ,
 ὅς πολλ' ἐδέξω τῆσδ' ἑκατὶ σώματα,
 πεσόντα τῷ μῶ φασγάνῳ, μισθὸν δ' ἔχ'ης,
 ἢ νῦν ἐκένυς ἀπόδος ἐμφύχης πάλιν,
 ἢ τήνδ' ἀνάγκασον γ' εὐσεβὺς πατρός
 κρῖνω φανήσαν, τὰ μ' ἀποδῆναι λέχη·
 εἰ δ' ἐμὲ γυναῖκα τὴν ἐμὴν συλήσετε,
 αἶ σοι παρέλιπεν ἦδε τ' λόγων, φράσω·
 ἔρκοις κεκλήμεθ' ὡς μάθης ὦ παρθένη,
 πρῶτον ἢ εἰλθεῖν διὰ μάχης σὺ συγγόνῳ·
 κακείνον, ἢ μὲ δ' εἰ θανείν, ἀπλῆς λόγος·
 ἦν δ' εἰς μὲν ἄλκην μὴ ποτ' ἀντιθῆ ποδὶ·
 λιμῶ ἢ θηρῶν τύμβον ἱκετόν οἱ νῶ,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κτανῆν δέδονται τήνδ' ἐμοί, καὶ πῆτ' ἐμὸν
 πρὸς ἥπαρ ὥσαι δίστομον ξίφος τόδε,
 τύμβου πινύτοισι τῷδε, ἵν' αἵματος ῥοαὴ
 τάφῳ κατασάξωσι· κεισόμεθα ἢ
 νεκρῶ δ' ἔξῃς τῷδ' ἐπὶ ξυστάφῳ,
 ἀθάνατον ἄλγος σοί, φόρος ἢ σὺ πατρί·
 ὅτ' ἄγε μὲν τήνδ' ὅτε συγγόνος σέβεν,
 ὅτ' ἄλλος ὅδ' εἰς· ἀλλ' ἐγὼ σφ' ἀπάξομαι,
 εἰ μὴ πρὸς οἴκῳ δυνάμεθ', ἀλλὰ πρὸς νεκρῶς.
 ■ τί ταῦτα; Δακρύοις ᾗς ἔθηνυ τρεπόμενος,
 ■ ἐλεεινὸς ἦν μᾶλλον, ἢ δραστήριος.
 κτανῆν δ' ἐδοῦν σοι δυσκλεῶς ἢ ὑπενῆς.
 μᾶλλον γε μέντοι τοῖς ἐμοῖς κείθε λόγῳ,
 ἵν' ἦς δικάια, καὶ δάμαρτ' ἐγὼ λάβω.
 χο ἐν σοὶ βραβύειν ὧ νεῖνι τὴν λόγῳ.
 ὅτ' ἔγωγε κτείνον, ὥς ἀπατιν ἀνδάνης.
 θεο ἐγὼ πέφυκά τ' αὖτε βεῖν, καὶ βύλομαι.
 φιλῶ τ' ἐμαυτὴν, καὶ κλέος τὸ μὲν πατρός·
 ὅτ' ἂν μιάναί μ', ὅτ' ἐσυγγόνῳ χάριν
 δόσιν ἂν, ἐξ ἧς δυσκλεῆς φανήσομαι.
 ἐνέστ' δ' ἱερὸν τῆς δίκης ἐμοὶ μέγα
 ἐν τῇ φύσει· καὶ τὸτο Νηρέως πάρα
 ἔχουσα, σώξεν Μενέλεως πειράσομαι.
 Ἡρὰ δ' ἐπέπερ βύλεται σ' ἀντιρετῆν,
 ᾗς ταυτ' οἶσω φῆφον· ἡ χάρις δ' ἐμοί,
 ἵλεως καὶ ᾗ, συμβέβηκε δ' ὅδ' αὖ μῦθος.
 πειράσομαι ἢ παρθένος μένειν ἀή.
 ἀδ' ἀμφὶ τύμβῳ τῷδ' ὀνειδίξεις πατρί,
 ἡμῖν ὅδ' αὐτὸς μῦθος· ἀδικόσιν μιν ἂν,
 ᾗ μὴ ἀποδώσω· καὶ ἢ ἂν κῆνος βλέπων,
 ἀπίδω

ΕΛΕΝΗ

- ἀπέδωκεν ἂν σοι τήν γ' ἔχειν, ταύτη ἢ σέ·
- » Καὶ ἅ τίσις τῶνδ' ἐστὶ τοῖς τε νερτέροις,
  - » καὶ τοῖς ἀνώτεροις πᾶσιν ἀνθρώποις· ὅνδ' ἔχει
  - » κατθανόντων, ξὺ μὲν γὰρ γνώμην δ' ἔχει
  - » ἀθάνατον, εἰς ἀθάνατον αἰθέρ' ἐμπίσων·
- ὥς ἔν παραινῶ μὴ μακρὰν, σιγήσομαι,
 ἅ μιν καθικεύσας· ὅτ' ἢ μωρία
 ξύμβουλος ἔσομαι τῷ κασιγνήτῃ ποτέ·
 ἀνερχέτω ἅ κ' ἔχον, ὅτ' ἴδωσ' ὅμως·
 ἐξ αὐτεβόας ὅσιον, εἰ τίθῃ μιν νῦν·
 αὐτοὶ μὲν ἔξοδόν γ' αἰρήσιν·
 ἐγὼ δ' ἀποσᾶσ' ἐκ ποδῶν, σιγήσομαι·
- » ἐκ τῶν θεῶν δ' ἄρχεσθε, χ' ἱκετεύετε
  - » τὴν μὲν σ' ἴασθαι πατρίδα νοστήσας Κύπριν,
  - » Ἡρας ἢ τὴν ἔννοϊαν ἐν ταυτῷ μένειν,
- ἣν ἦς σέ, καὶ σὸν πόσιν ἔχει σωτηρίας·
 σὺ δ' αὖ θανάων μοι πάτερ, ὅσον ἐγὼ θένω,
 ὅποτε κεκλήσῃ δουραβὴς ἀντ' αὐτεβόας·
- Χο** ὅδ' ἔστι ποτ' αὐτὴ χησεν, ἔκδικος γελῶς·
- » ἐν τῷ δικαίῳ δ' ἐλπίδες σωτηρίας·
- ἑλέ** Μενέλαε, πρὸς μὲν παρθένῃ σε σῶσθαι μεθεῖν·
 τὴν θένει δὲ δὴ σε τὰς λίγας φέροντα χρεῖ,
 κοινὴν ξυνάπλιν μηχανὴν σωτηρίας·
- με** ἄνκε δὴ νῦν· χρόνιος εἶ κατὰ σέρας,
 καὶ συντέθραται προσηόλοισι βασιλείῃς·
- ἑλέ** τί τῶτ' ἔλεξας; ἡσφείρεις ἅ ἐλπίδας,
 ὥς δὴ τι δράσων χρῆσθ' ἡσ κοινόν γε νῦν·
- με** πέσας ἂν τιν', οἵτινες τετραξύνων
 ὄχων ἀνάσσει, ὥστε νῦν δύναι δίφρας;
- ἑλέ** πέσαι μὲν· ἀλλὰ τίνα φυγὴν φονεῖς μεθεῖν;

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πιδίῳν ἄπειροι, βαρβάρῳ τ' ὄντες χθονός;
 ἄδύνατον ἔπας· Με· φέρε, τίδ' εἰ κρυφθῆς δόμοις
 κτάνοι μ' ἀνάντα τῷδε δισυμῷ ξίφει;
 ἔλε' ὅκ' ἂν ἀνάχοιτ', ὅδ' εἰ σιγήσειεν ἂν
 μέλλοντ' ἀδελφῇ σύγγονον κατακτανεῖν·
 με' ἄλλ' ὅδ' εἰ μὴν ταῦς ἐστίν, ἥ σωθεῖμεν ἂν
 φύγοντες· ἦν ἢ ἔχομεν, θάλασσ' ἔχει·
 ἔλε' ἀκυσσον, ἦν τι καὶ γυνὴ λέξῃ σοφόν,
 βύλῃ λείεσθαι μὴ θανῶν λόγῳ θανεῖν;
 με' κακὸς ἢ ὄρνις· ἢ ἡ κερδανῶ λέγειν,
 ἔτοιμός εἰμι μὴ θανῶν λόγῳ θανεῖν·
 ἔλε' καὶ μὴν γυναικῶσις ἂν οἰκτιρᾷ μεθεὶς
 κερᾶσι, καὶ θρήνοισι πρὸς τ' ἀνόσιον·
 με' σωτηρίας ἢ τῷτ' ἔχει τί νῦν ἄκρος;
 ἔλε' παλαιότης ἢ τῷ λόγῳ γένεσσι τις,
 ὥς δ' ἡ θανόντα σ' ἐνάλιον κενῷ τάφῳ,
 θάψαι τύραννον τῆσδε γῆς αἰτήσομαι·
 με' καὶ δὴ παρῆκεν· εἴτα πῶς ἄνδρ' νεῶς
 σωθισόμεθα κενεοταφῆντ' ἐμὸν δέμας;
 ἔλε' δύναι κελεύσω πορθίμῃ, ἥ καθήσομαι
 νόσμον τάφῳ σῷ, πελαγίας εἰς ἀγκάλας·
 με' ὥς αὖ τόδ' ἔπας· πλὴν ἐν, ἢ χέρσῳ ταφᾶς
 θεῖναι κελεύεις, ὅδ' ἐν ἡ σικηφίῃ φέρε·
 ἔλε' ἄλλ' ὅκ' νομίσεν φήσομεν καθ' Ἑλλάδα
 χέρσῳ καλύππειν τὸς θανόντας ἐνάλιος·
 με' τῷτ' αὖ κατορθοῖς· εἴτ' ἐγὼ συμπλεύσομαι,
 καὶ συγκαθήσω νόσμον ἐν ταυτῷ σκάφῃ·
 ἔλε' σὲ καὶ παρῆναι δεῖ μάλιστα, τὸς τε σὺς
 πλωτῆρας, οἵ περ' ἐφυγον ἐκ ναυαγίας·
 με' καὶ μὴν ἐάν περ ναῦν ἐπ' ἀγκύρας λάβω,
 αὐτὴρ παρ' ἄνδρα σήσεται ξιφηφόρος·
 ἔλε' σὲ

ΕΛΕΝΗ

ἑλέ σέ χρή βραβύειν πάντα πόμπι μοι μοῖον
 λαίφει πνοαὶ γένοιτο, καὶ νεὼς δρόμος.
 με ἔσται πόνος καὶ δαίμονες παύσασί με.
 ἀτὰρ θανόντα τῷ, μ' ἔρεϊς πεπυσμένη;
 ἑλέ σὺ καὶ μόνος γε φάσκε διαφυγεῖν μέρος,
 Ἀτρείως πλέων σὺν παιδί, καὶ θανόνθ' ἔραν.
 με καὶ μὴν τὰδ' ἀμφίβλησρα σώματος ῥάκη
 ξυμμηρτυρήσει ναυτικῶν ἐργῶν.
 ἑλέ ἥς καιρὸν ἦλθε. τότε δ' ἀκαιρ' ἀπώλλυτο.
 τὸ δ' ἄθλιον ἦν, ἀντυχὲς τάχ' ἂν πέσοι.
 με πότερα δ' εἰς οἶκος σοι συνεισέλθην με χρή,
 ἢ πρὸς τάφῳ τῷδ' ἥσυχος καθώμεθα;
 ἑλέ αὐτὸ μὲν ἦν καὶ τι πλημμελές σε δρᾶ,
 τάφος σ' ὅδ' ἂν ῥύσαιτο, φάσχαν' ἐν τῷ.
 ἐγὼ δ' εἰς οἶκος βᾶσα, βοσρύχως τε μῶ,
 πέπλων τε λουῶν μέλανας ἀνταλλάξομαι,
 παρηΐδι τ' ὄνυχας φόνιον ἐμβαλῶ χρῶς.
 μέγας δ' ὁ ἀγὼν, καὶ βλέπω δύω ῥοπᾶς.
 ἢ καὶ θανῆν δέη μ', ἢν ἄλῳ τεχνωμένη,
 ἢ πατρίδ' ἀπελθῆν, καὶ σὸν ἐκσῶσαι δέμας.
 ὦ πότνι, ἢ δίοισιν ἐν λείτροις πιτνῆς
 ἦρα, δὴ οἰκτρῶ φῶτ' ἀνάψυξον πόνων,
 αὐτὸ μεθ' ὀρθὰς ὠλένας πρὸς ὕραν
 ῥιπθῆνθ' ἵν' οἰκῆς ἀστέρων τοικίλματα.
 σὺ θ' ἢ πὶ τῷ μῶ κάλλος ἐκθήσω γάμῳ
 κῆρη Διώνης Κύπρι, μή μ' ἐξεργάσῃ.
 ἄλλος ἢ λύμης, ἢν μ' ἐλυμηνώ παρος,
 τέννομα παραχῆσ', ὅτ' ὅσῳ μ' ἐν βαρβάροις.
 θανῆν δ' ἔασόν μ', ἢ κατακτείναι θέλεις,
 ἐν γῇ πατρώᾳ· τί ποτ' ἀπληστὸς ἢ κακῶν,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἦρωτας, ἀπάτας, δολιὰ τ' ἐξουρήματα
 ἀσκήσας, φίλτρα θ' αἵματηρα δωμάτων.
 ἣ δ' ἦοθα μετρία, τ' ἄλλα γ' ἠδ' ἴση θεῶν
 πέφυκας ἀνθρώποισιν· ὅκ' ἄλλως λέγω.
 σὲ τὰν ἐν αὐλείοις ὑπὸ δενδρὸκόμοις,
 μυσθῆα, κ' θάκυσ ἐνίξυσαν ἀναβοάσω,
 σὲ τὰν αἰδοτάταν ὄρνιθα μελωδὸν
 αἰδῶνα δακρυόεσαν,
 ἐλθὲ διὰ ξυθῶν
 γενύων ἐλελιζομένα,
 θρήνοις ἐμοῖς ξυνεργός,
 Ελένας μελέας πόνους,
 ἥ Ἰλιάδων τ' αἰὲρ
 δῶσα δακρυόεντα πόνον
 Ἀχαιῶν ὑπὸ λόγχαις,
 ὅς ἐμολεν, ἔμολε πεδία
 βαρβάρῳ πλάτῃ
 ὅς ἐδράμε ρόθια μέλαια
 Γριαμίδαις ἄγων,
 Λακεδαιμόνος ἄπο,
 λείχεα σέθεν ὥς ἤλε
 Γάρις αἰνόγαμος
 πομπῇσιν Ἀφροδίτας.
 πολλοὶ δ' Ἀχαιῶν ἐν δορὶ, κ' πετρίναις
 ῥιπαῖσιν ἐκπνύσαντες, αἶδαν μέλεαν ἔχουσι,
 τάλαιναν ἥ ἀλόχων κήραντες ἔθειραν.
 ἄνυμφα ἢ μέλαθρα κῆται.
 πολλὰς ἢ πυρσύσας
 φλογερὸν σέλας ἀμφὶ ῥυτὰν
 Εὐβοίαν, ἧλ' Ἀχαιῶν

μιν' ο

ΕΛΕΝΗ

μετόπωτος ἀνὴρ, τέτρατος
 Καφηρίαις ἐμβαλὼν,
 Λιγυαίαις τ' ἐναλίοις ἀκταῖς,
 δόλιον ἀσέρεα λάμψας.
 ἀλίμενα δ' ὄρε' μέγιστα,
 βαρβάρων σολᾶς,
 ὅτε σὺ τὸ πατρίδος ἄπο, προ
 χανμάτων πνοᾶ
 τέρας, ὃ τέρας, ἀλλ'
 ἔριν Δαναῶν νεφέλας
 ἐπὶ ναυσὶν ἄγων,
 εἶδωλον ἱερὸν Ἡρας·
 ὅτι θεὸς, ἢ μὴ θεός, ἢ τ' ἐμέσον,
 τί φῆς, ἐρυνήσας
 » βροτῶν μακρότατον τέρας ἐν
 » ρεῖν, ὃς τὰ θεῶν ἐσορᾷ
 » δῖνὰ καὶ αὖθις ἐκείσε,
 » καὶ πάλιν ἀντιλόχοις
 » πηδῶντ' ἀνελπίστοις τύχαις.
 σὺ Διὸς ἔφυς ὧς Ἑλένα, θυγάτηρ.
 πᾶνός κ' ἐν κόλποις σε Λη
 δας ἐτέκνωσε πατήρ.
 καὶ ἰαχὴ σὴ καθ' Ἑλλανίαν, ἄδικοις,
 προδόταις, ἄπιστοις, ἄθεοις. ὃ δ' ἔχω
 τί τὸ σαφές, ὅ, τί ποτ' ἐν βροτοῖς. τὸ θεῶν
 ἔπος ἀλαβὴς ἄντρον,
 » ἀφρονες ὅσοι τὰς ἀρετὰς πολέμῳ
 » κτᾶσθε, δορὸς ἀλκαῖαν
 » λόγχαισι καταπαυ' μένοι
 » πόνης θνατῶν ἀπαθῶς.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

αἰ δ' ἄμιλλα κρίνει νιν
 αἵματος, ὅ ποτ' ἔρις
 λήφει κατ' ἀνθρώπων πέλγος,
 αἰ Πριαμίδος γὰς ἔλιπον θαλάμους,
 ἐξ ὧν διορθῶσαι λόγοις,
 σὺν ἔριν ὦ Ελένα.
 νῦν δ' οἱ μὲν αἰδέσθαι μέλονται κάτω,
 τέχια δ' ἐφλογερὸς ὥστε
 Διὸς ἐπέσυτο φλόξ,
 ἐπὶ πάθειά πάθεισι φέρεις,
 ἀθλίους ἐν συμφοραῖς Ἰλίοις.
 θεοὶ ὦ χαῖρε πατὴρ μνήμ' ἐπ' ἐξ ὁδοῖσι δ'
 ἔβατα Πρωτῶν σ', ἐνέκ' ἐμῆς προσήσεως.
 ἀλλ' οὐδ' ἐξ ἱών τε, καὶ ἰσίων δόμους.
 Θεοκλύμενος πᾶσι δ' εἶ, προσενέπει πάτερ.
 ὅ μιν μὲν ἔν κύνας τε, καὶ θηρῶν βρόχους
 δμῶες, κομίζετ' ἄς δόμους τυραννικῆς.
 ἐγὼ δ' ἐμαυτὴν πόλιν ἰλοιδόρησα δῆ.
 ὅ γάρ τι θανάτῳ τὸς κακὸς κολάσομεν.
 καὶ νῦν πέπυσμαι φανερόν Ἑλλήνων τιτὰ
 εἰς γῆν ἀφίχθαι, καὶ λελιθῆναι σκοτὺς,
 ἦτοι κατόπῃν, ἢ κλοπαῖς θηρώμενον
 Ελένην· θανέεται δ', ἦν γε συλληφθῆι μόνον.
 ἔα· ἀλλ' ὥς εἴποιε πάντα διαπεπραγμένα
 ἄρηκα· τύμβου γὰρ κενὰς λιπῶσ' ἔδρας
 ἢ Τυνδαρίδης πᾶσι, ἐκτεπόρθμανται χθονέας.
 ὦ· χαλᾶτε κληῖρα· λυέσθ' ἱππικὰς
 φάτνας ὁπαδοί, καὶ κομίζεσθ' ἄρματα,
 ὥς ἂν πόνον ἔκατι μὴ λάβῃ με γῆς
 τῆσδ' ἐκκομιθῆσ' ἄλοχος, ἥς ἐφίεμαι.

ΕΛΕΝΗ

ἐπίχεται· ἤσορ' ἔ' ἔς δ' ἰώκομιν
 παρόντας ἐν δόμοισι, καὶ πεφονγέτας·
 αὐτὴ τί τίπλες μέλανας ἐξήλω χρόος
 λυκῶν ἀμείψας, ἔκτε κρατὲς ἀγνῆς
 κόμας, σίδηρον ἐμβαλὺς ἀπίθρισας,
 χλωροῖς τε τέργῃς δάκρυσι σὴν παρήδα
 κλαίονσα; πότερον ἐννύχοις πεπεισμένη
 σίνης ἀνέροις, ἢ φάτιν τίν' οἰκοθῆν
 κλύουσα, λυπησὰς δ' ἐφθάρσαι φρένας;
 ἑλέ ὦ δέσποτ', ἦδ' ἡ ἔ' τόδ' ὄνομάξω σ' ἔπος,
 ὀλωλα φρεσὶ δατὰ μὰ, καὶ δέν εἴμ' ἐτι·
 θεο ἐν τῷ, ἢ κῆσαι συμφορᾶς; τίς ἡ τύχη;
 ἑλέ Μενέλαος, οἵ μοι πῶς φράσω; τέθνηκέ μοι·
 θεο ἔδ' ἐν τι χαίρω σοῖς λόγοις· τάδ' εὐτυχῶ·
 πῶς οἶδα; μῶν σοι Θεονόη λέγῃ τάδε;
 ἑλέ κείνη τέ φησιν, ὅ, τε παρὼν ὅτ' ὤλλυτο·
 θεο ἦκει ἔ' ὅστις καὶ τάδ' ἀγγέλλει σαφῇ;
 ἑλέ ἦ καὶ· μόλοι ἔ', ὥς ἐγὼ χρήξω μολεῖν·
 θεο τίς ἐστ'; πῦ σιν, ἵνα σαφές ερον μάθω;
 ἑλέ ὅδ' ὅς κ' ἀθήται τῷ δ' ὑποπῆξας τάφῳ·
 θεο Ἀπολλων, ὥς ἰοῖτ' ἰδυσμόρφῳ πρέπῃ·
 ἑλέ οἵ μοι δοκῶ μοι καὶ μὸν ὦδ' ἔχῃν πόσιν·
 θεο ποδᾶ πόδες δ' ὅδ' ἀνὴρ, καὶ πόθεν κατέχευ' ἡν;
 ἑλέ Ἑλλην, Ἀχαιῶν εἷς, ἐμῷ σύμπλες πόσει·
 θεο θανάτῳ ἢ ποίῳ φησὶ Μενέλειον θανεῖν;
 ἑλέ οἰκτρότατον, ὑγροῖσι κλυδωνίοις ἁλός·
 θεο πῦ; βαρβάροισι πελάγεσιν αὐοθλήμενον;
 ἑλέ Λιβύης ἀλιμένοισι ἐκπεσόντα πρὸς πέτρας·
 θεο καὶ πῶς ὅδ' ἢ ὀλωλε κοινωνῶν πλάτης;
 ἑλέ Εὐθλῶν κακίους ἐνί οἱ εὐτυχέστεροι·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

θεο λιπὼν ἤγαός περ πάρεστιν ἐμβολα;
 ἔλε ὅπου κακῶς ὄλοιτο. Μενέλεως ἤ μή.
 θεο ὅλωλ' ἐκείνος; ἦλθε δ' ἐν ποίῳ σκιάφει;
 ἔλε ναῦται σφ' ἀνῆλόν, ἐντυχόντες ὡς λέγει.
 θεο πῦρ τὸ πεμφθὲν ἀντὶ σὺ Τροίᾳ κακὸν;
 ἔλε νεφέλης λέγεις ἀρχαίμα; ἐς αἰθέρ' ὀίχεται.
 θεο ὦ Γρία με, καὶ γῆ Τρωάς, ἔρρης μάστιγιν.
 ἔλε καὶ γὰρ μετέχον Γριάμίδαις δυσπραξίας.
 θεο πόσιν δ' ἄθροον ἔλιπεν, ἢ κρύπτει χθονί;
 ἔλε ἄθροον. οἱ ἐγὼ τ' ἐμῶν τλήμων κακῶν.
 θεο τῶνδ' ὅννε' ἔταμιν βοσρύχης ξανθῆς κόμης;
 ἔλε φίλος γάρ ἐστιν, ὅς ποτ' ἐστὶν ἐνθάδ' ὢν.
 θεο ὀρθῶς τι ἡδε συμφορὰ δακρύεται;
 ἔλε ἐν αἰμαρῇ γυνήν κασιγνήτην θανεῖν;
 θεο εἴ δ' ἦτα. πῶς ἔν; τόνδ' ἐτ' οἰκήσεις τάφον;
 ἔλε τί κερτομῆς με, τ' θανόντα δ' ἔκ' ἔας;
 θεο πιστὴ δ' ἐστὶ σὺ πόσις, φάινσά με.
 ἔλε ἀλλ' ὅκέτ' ἦδη δ' ἄρχετ' ἐμῶν γάμων.
 θεο χρόνια τι ἦλθες, ἀλλ' ὅμως αἰνῶ τάδε.
 ἔλε οἶδ' ἔν' ὁ δρᾶσον; τ' πάρος λαβοίμεθα.
 θεο ἐπὶ τῷ; χάρις δ' ἀντὶ χάριτος ἐλθέτω.
 ἔλε σπονδάς τέ μωμεν, καὶ διαλλάχθῃ τί μοι.
 θεο μεθίημιν ἄκος τὸ σὸν. ἴτω δ' ὑπὸ πτερν.
 ἔλε πρὸς νῦν σε γονάτων τῶνδ', ἐπήπερ εἰ φίλος;
 θεο τί χρῆμα θιρῶσ', ἰκέτις ὠρέχθης ἐμῶ;
 ἔλε τ' κατθανόντα πόσιν ἐμὸν θάψαι θέλω.
 θεο τίδ' ἐς ἀπόντων τύμβος; ἢ θίψῃς σκιάν;
 ἔλε Ἑλλήσιν ἐστὶ νόμος, ὅς ἂν πόντῳ θάνῃ,
 θεο πτὶ δρᾶν; Σοφοί τοι πελοπίδαι τὰ τοιάδε.
 ἔλε κενόισι θάπῃζεν ἐν πέπλοις ὑφάσμασιν.

ΕΛΕΝΗ

θεο κτέρειξ' ἀνίστη τύμβον, ὃ χρῆξας χθονός·
 ἔλε ἔχ' ὧδ' ἐναύτας ὀλομένους τυμβάομεν·
 θεο πῶς δαί; λείλειμμαί τ' ἐν Ἑλλησιν νόμων·
 ἔλε εἰς πόντον ὅσα χρὴ νέκυσιν ἐξορμίζομεν·
 θεο τί σοι παράγω δῆτα τῷ τεθνηκότι;
 ἔλε ἔκ' οἶδ' ἐγὼ δ' ἄπτερος, αὐτυχῆσα πρίν·
 θεο ὧξένε, λόγων ἤ κληιδὸν ἠνεγκας φίλιν·
 με ἔκ' ἐν ἐμαυτῷ, ἔκ' τῷ τεθνηκότι·
 θεο πῶς τὸς θανόντας θάπτετ' ἐν πόντῳ νεκρὸς;
 με ὥσ' ἂν παρ' ὅσῃς ἑστίαις ἐκαστος ἦ·
 θεο πλῆτε λέγ' ἔνεχ' ὅτι θέλεις, ταύτης χάριν·
 με προσφάζεται ἢ αἶμα πρῶτα νερτέροις·
 θεο τίνος; σύ μοι σήμαινε, πείσομαι δ' ἐγώ·
 με αὐτὸς σὺ γίνωσκ'· ἀρκέσειε γὰρ ἂν δίδως·
 θεο ἐν βαρβάροις ἢ ἵππον ἢ ταῦρον νόμος·
 με δίδως γε ἢ δὴ, δυσγενὲς μηδ' ἐν δίδω·
 θεο ἔκ' τῶνδ' ἐν ἀγέλαις ὀλβίαις σπανάξομεν·
 με κ' σρωτὰ φέρετε λίκτρα σώματος κενά·
 θεο ἔσται· τί δ' ἄλλο προσφέρειν νομίζεται;
 με χαλκήλαθ' ὅπλα· κ' ἔκ' ἦν φίλος δορί·
 θεο ἀξία τάδ' ἔσται Πειλοπιδῶν, ἀδώσομεν;
 με κ' τᾶλλ', ὅσα χθὼν καλὰ φέρει βλασθήματα·
 θεο πῶς ἔν' ἐς οἶδ' μα; τίνι τρόπῳ καθίετε;
 με νῦν δεῖ παρῆναι κ' ρετμῶν ἐπιστάτας·
 θεο πόσον δ' ἀπέρρη μῆκος ἐκ γαίης δ' ὄρου;
 με ὥστ' ἐξορᾶσθαι ῥόθια χερσὸθεν μόλις·
 θεο τί δὴ, τόδ' Ἑλλὰς νόμιμον ἐκ τίνος σέβη;
 με ὥς μὴ πάλιν γῆ λυμάτ' ἐκβάλλῃ κλυδῶν·
 θεο φόνισα κῶπη ταχύπορος γενήσεται·
 με καλῶς ἀν' ἧ Μενελεύ γε πρὸς χάριν·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

θεο ὕκν' σὺ χωρὶς τῆσδε, δρῶν ἀρκεῖς τάδε.
 με μητρὸς τόδ' ἔργον, ἢ γυναικὸς, ἢ τέκνων.
 θεο ταύτης ὁ μόχθος ὡς λέγεις, θάπην πόσιν.
 με ἐν ὠσεβῇ γυν, νόμιμα μὴ κλέπειν νεκρῶν.
 θεο ἦ τω πρὸς ἡμῶν ἄλοχον ὠσεβῇ τρέφην.
 ἐλθὼν δ' εἰς οἶκον, ἐξελῶ κόσμον νεκρῶ,
 καὶ σ' ὅ κεν αἴσι χερσὶ γῆς ἀποσελῶ,
 δράσαντα τῇδε πρὸς χάριν. φῆμας δέ μοι
 ἐσθλὰς ἐνεκινῶν, ἀντὶ τῆς ἀγλαίας
 ἐσθλὰ λήψῃ, σ' ἰτάτ', ὥστε σ' εἰς πάτραν
 ἐλθῇ. ἐπὶ νῦν γ' ἀθλίως ἔχονθ' ὄρω.
 σὺ δ' ὦ τάλανα, μὴ πὶ τοῖς ἀννηνύτοις
 τρύχε σὺ σαυτὴν. Μενέλεως δ' ἔχει πότμον.
 κῦκ' ἂν δύναιτο ξῆν ὁ κατθανὼν πόσις.
 με σὸν ἔργον ὦ νεῖνι, τ' παρόντα καὶ
 σέργην πόσιν χρή. τ' ἢ μηκέτ' ὄντ', εἴαν.
 ἄριστα γάρ σοι ταῦτα πρὸς τὸ τυγχάνον.
 ἦν δ' Ἑλλάδ' ἐλθω, καὶ τύχῳ σωτηρίας,
 εἴαν γενέσθαι χρή σε σῶ ξυνδυνέτῃ,
 παύσω φόρου σε τ' ἔπριν, ἦν γυνὴ γένῃ.
 ἐλέ ἔσται τάδε. ὅτ' ἐμὲ μέμψεται πόσις ποτὲ
 ἡμῖν. σὺ δ' αὖτ' ἐγγὺς ὦν, ἔσῃ τάδε.
 ἀλλ' ὦ τάλας, εἰσελθε, καὶ λατρῶν τύχε,
 ἐσθλὰ τ' ἐξάλλαξον. ὅτ' ἐς ἀμβολὰς
 ἀνεργέτησω σ'. ὃν Μενέσερον ἔαν
 τῷ φιλτάτῳ μοι Μενέλειω τὰ πρόσφορα
 δρῶντι ἂν, ἡμῶν τυγχάνων, οἶων σε χρεῖν.
 χο ὄρξα ποτὲ δρομάδι κώλῃ
 μάτηρ θεῶν ἐσύθη
 ἀν' ὑλαίντα γάπη,

ΕΛΕΝΗ

ποτάμιόν τε χῶν μῦδάτων,
 βαρύβρομόν τε κῦμ' ἄλιον,
 πόθῳ τὰς ἀποιχομένας
 ἄρ' ῥήτε κῦρας.
 κρόταλα ἢ βρόμια διαπρύσιον
 ἰέντα κέλαδον, ἀνεβόα,
 θηρῶν ὅτε ξυγίης
 ξύξασα θεὰ σατίναν,
 τὰν ἀρπαδῆσαν κυκλίων
 χορῶν ἔξω παρθενίων.
 μετὰ κερᾶν δ' ἀελλόποδες,
 ἅ μ', τόξοις Ἀρτεμις,
 ἄδ' ἐγχα Γοργῶ πάνοπλος.
 αὐγάων δ' ἐξ ὕραίων
 ἄλλαν μοῖραν ἐκράνε.
 δρομαίων δ' ὅτε πολυπλανήτωι
 μάτηρ ἔπαυσε πόνων,
 μασούσσα πόνους
 θυγατρὸς ἀρπαγᾶς δολίης,
 χινοθρέμμονας δ' ἐπέρα
 σ' ἰδάναν νυμφᾶν σκοπιᾶς.
 ῥίπῃ δ' ἐν πένθει,
 πέτρινα κατὰ δρύα πολυνηφία
 βροτοῖσι δ' ἄχλοα πεδία γᾶς
 ἢ καρτίξουσ' ἀρότοις.
 λαῶν ἢ φθέρει γέννα.
 ποίμνας δ' ὕχ' ἱε θαλεράς,
 βοσκὰς ἀφύλλων ἐλίκων.
 πολέων δ' ἀπέλειπε βίης,
 ὅδ' ἦσαν θεῶν θυσίαι,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

βωμοῖς τ' ἄφλεκτοι πέλανοι·
 πηγὰς τ' ἄμπαυς δροσεράς,
 λουκῶν ἐμβαλὼν ὑδάτων·
 ἐπεὶ δ' ἔπαυσ' ἑλαπίνας
 θεοῖς, βροτείῳ τε γένει,
 Ζῶς μελίσσων συγίης
 ματρὸς ὀργὰς, ἐννέπει,
 βᾶτε σέ μιν αἰ χάριτες,
 ἴτε τὰν περὶ παρθένῳ
 δηῖῳ θυμῳσαμένα
 λύπαν ἐξαλλάξατ' ἀλλὰ,
 μῦσά θ' ὕμνοισι χορὸν
 χαλκῷ δ' αὐδᾶν χθονίαν,
 τύμπανά τε λάβετε πυρσογενῇ,
 κάλλιπα τότε πρῶτα μακάρων,
 Κύπρις γέλασέ τε θεᾶ,
 δέξατο τ' εἰς χέρας
 βαρύβρομον αὐλόν,
 τερφθῆσ' ἀλαλαγμῷ·
 ὦν ἔθέμις, ἔθ' ὅσια
 ἐπύρσας ἐν θαλάμοις,
 μῆνιν δ' ἔχεις μεγάλας
 μητρὸς ὧπαι, θυσίας
 ἔσεβίξασα θεοῖς·
 μέγα τοι δύνανται νεβρῶν
 παμποίκισι σολίδες,
 κισσῷ τε σφραῖσσα χλοᾶ,
 νάρθηκας ἐς ἱερὸς,
 ῥόμβῳ θ' ἐλαιομένα,
 πυκλίοις ἔνοσις ἀθερίᾳ,

βακχάνισά

ΕΛΕΝΗ

βαλχούσά τ' ἔθειρα βρομίων,
 ἢ παννυχίδες θεῶς.
 αὖ δ' ἐνιν ἅμασιν
 ὑπέρβαλε σελάνα.
 μορφαῖ μόνον ἦνυχαι.
 ἐλὲ τὰ μὲν κατ' οἴκῳ, αὐτὸν γὰρ μὲν ὦ φίλαι.
 ἢ δ' συνεκκλήπῃσιν Πρωτέως κόρη,
 πόσιν παρίντα τ' ἐμὸν ἴσους μένη,
 ἢ ἐπ' ἀδελφῶν κατθανόντα δ' ἐν χθονὶ,
 ἢ φησιν αὐτὰς εἰσορᾶν, ἐμὴν χάριν.
 καλλίστα δ' ἡτ' ἀνῆρτασιν ἐν τύχῃ πόσις.
 αὖ δ' καθήσιν ὅπλ' ἐμελλεν εἰς ἄλλα,
 ταῦτ' ἐμβάλων, ὅρπακι γενναίᾳ χεῖρα
 αὐτὸς κομίζει, δόρυ τε δεξιᾷ λαβὼν,
 ὥς τῷ θανόντι χάριτα δὴ συνεκπονῶν.
 πρῦργον δ' ἐς ἀλκὴν σῶμ' ὅπλοισι ἠσκήσατο,
 ὥς βαρβάρων τρόπακα μυρίων χερσὶ
 θήσων, ὅταν κωπήρες εἰσβῶμεν σπάφος.
 πέπλος δ' ἀμείψας ἀντὶ ναυφθόρου σολῆς,
 αὖ γὰρ νιν ἐξήσκησα, καὶ λυτροῖς χρόα
 ἔδωκα, χρόνια νίπῃρα ποταμίας δρόσου.
 ἀλλ' ἐκπερὰ δ' ὁμαμάτων ὅτ' ἐμὸς
 γὰρ μὲς ἐτοίμους ἐν χερσὶν ἔχειν δοκῶν.
 σιγητέον μοι· καὶ σε προασπύμεθα
 ἄνυσιν, κρατῆν τε σώματος, ἣν δυνώμεθα,
 σωθέντες αὐτοὶ, καὶ σε συνῶσά ποτε.
 θεοὶ χωρὶς τ' ἐφεξῆς, ὥς ἔταξεν ὁ ξένος
 δῖμῳ, φέροντες ἐνάλια κτερίσματα.
 Ελῖνι, σὺ δ' ἦν σοι μὴ κακῶς δόξω λέγειν,
 πῆθε· μὲν αὐτῶν· ταυτὰ δ' παρ' ὅσά τε

ΓΓΓ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πράξεις τ' ἄνδρα τ' σὸν, ἦν τε μὴ παρῆς.
 δέδοικα γάρ σοι, μὴ τις ἐμπεσὼν πόθος,
 πῆσθαι μεθῆναι σὼ μ' ἐς οἶδ' μακρόν τιον,
 τῷ πρόσθεν ἄνδρὸς χάρισιν ἐκτεπληγμένην.
 ἄρα γὰρ ἔαυτ' ἔπαρόνθ', ὅμως σέβεις.

ἐλέ ὦ κλεινὸς ἡμῖν πόσις, ἀναγκάως ἔχῃ
 τὰ πρῶτα λέκτρα, νυμφικὰς δ' ὁμιλίας
 τιμᾶν· ἐγὼ δ' ἡδὴ τ' αὖ σέβειν πόσιν,
 ἢ ξυνθάνοι μ' ἂν· ἀλλὰ τίς κένω χάρις,
 ξυγκατθανόντι κατθανῆν; ἔα δέ με
 αὐτ' ὁλοῦσθαι, ἐντάφια δ' εἶναι νεκρῷ.
 θεοὶ δ' ἡ σὸί τε δοῖεν οἷ' ἐγὼ θέλω,
 ἢ τῷ ξένῳ τῷδ', ὅτι συνεκπονῆ τάδε.
 ἔξεις δέ μ' οἷαν χρῆν' ἔχειν ἐν δώμασιν
 γυναῖκα, ἐπειδὴ Μενέλεων ἀνερχετῆς,
 καὶ μ' ἔρχεται ἔδῃ τιν' εἰς τύχην τάδε.
 ὅστις δ' ἡδῶσιν ναῦν, ἐν ἧ τὰδ' ἄφομεν,
 πρόσσεξον, ὥσ' αὖτ' ἡ χάριν πλήρη λάβω.
 θεοὶ γὰρ σὺ καὶ ναῦν τοῖσδε πεντηκόντορον
 Σιδωνίαν δὸς, καὶ ῥετμῶν ἐπιστάτας.
 ἐλέ ὅκιν' ὅδ' ἄρχει ναὸς, ὃς κοσμεῖ τάφον.
 θεοὶ μάλιστα ἀκνέειν τῷδ' χρῆν' ναύτας ἐμῆς.
 ἐλέ αὖθις κελύσον, ἵνα σαφῶς μάθωσί σε.
 θεοὶ αὖθις κελύσω, καὶ τρίτον γ', ὃ σὸι φίλον.
 ἐλέ ὄναο, καὶ γὰρ τ' ἐμῶν βολὰν μάτων.
 θεοὶ μὴ νῦν ἄρα σὸν δάκρυσιν ἐκτῆξῃς χροῶ.
 ἐλέ ἡδ' ἡμέρα σοι, τ' ἐμὴν δείξῃς χάριν.
 θεοὶ Τὰ τ' θανόντων ὅδ' ἐν, ἀλλ' ἀπλῶς πόθος.
 ἐλέ ἔστιν τι κακὴν, καὶ γὰρ ἄδ', ὧν ἐγὼ λίγω;
 θεοὶ ὅδ' ἐν κακίῳ Μενέλεω μ' ἔξῃς πόσιν.

ἐλέ ὅδ' ἐν

ΕΛΕΝΗ

ἔλε ἔδεν σὺ με μῆδος· τῆς τύχης μέλη μόνον·

θεοκ ἐν σοὶ τόδ' ἦν σὴν εἰς ἐμ' ὄνοισιν δίδως·

ἔλε Οὐ νῦν διδασξόμεσθα τὸς φίλους φίλῃν·

θεοκ βύλῃ ξυνεργῶν αὐτὸς ἐκπέμψω σόλον;

ἔλε ἦκιστα, μὴ δ' ἄλλαν σοῖς δόλοισι ἄναξ·

θεοκ ἀλλ' ἴα· τὸς ἄ Γελοπιδῶν ἐὼ νόμους·

καθαρά δ' ἡ μῖν δώματ' ὅς δ' ἐνθάδε

ψυχὴν ἀφῆκε Μενέλεως· ἴτω δέ τις

φράσων ὑπάρχουσιν τοῖς ἐμοῖς, φέρειν γάμων

ἀγάλα μὲν οἴκους ὅς ἐμός· πᾶσαν ἡ χρῆν

γαῖαν βοᾶσθαι μακαρίαις ὑμνωδίαις

ὑμέναιον Ελένης, καὶ μὲν, ὡς ξηλώτης ἦ·

σὺ δ' ὦ ξέν', ἐλθὼν πελαγίους ἐς ἀγκάλας,

τῷ τῆσδε πρὶν ποτ' ὄντι δὲς πόσῃ τάδε,

πάλιν πρὸς οἴκους σπᾶνδ', ἐμὴν δάμαρτ' ἔχων,

ὥς τὸς γάμους τὸς τῆσδε συνδαίσεις ἐμοί,

σέλλῃ πρὸς οἴκους, ἡ μὲν ὀδαιμονῆς·

με ὦ Ζεῦ, πατὴρ τε, καὶ σοφὸς κληῖν θεός,

βλέπον πρὸς ἡμᾶς, καὶ μετάστησον κακῶν·

ἔλκυσσι δ' ἡ μῖν πρὸς λύπας τὰς συμφορὰς,

σπᾶνδ' ἡ συνάψαι· καὶ ἄνδρα θίγῃς χερσὶ,

ἥξομεν ἵν' ἐλθεῖν βελόμεσθαι τῆς τύχης·

ἄλλος ἡ μόχθων, ὅς ἐμοχθῶμεν πάρος·

κίε κληθεῖ μοι θεοὶ, πολλὰ χρεῖς ἐμὴ κλύειν,

καὶ λυπρὰν· ὀφείλω δ' ἔτι ἄγ' πράσσειν κακῶς,

ὀρθῶν ἡ βῆναι ποδὶ· μίαν δέ μοι χάριν

δόντες, ὅλοιπον ἀντυχῇ με θήσετε·

χο φρίπια σιδωνίαις ὦ

ταχεῖα κῶπα, ῥόθοισι μήτηρ

ῥεσσία φίλα,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

χορὰ γὰρ ἡ καλλιχόρων
 δελφίνων, ἔταν αὔραις
 πέλαγος νήνεμον ἦ.
 γλαυκὰ δ' ὅσοντες θυγάτηρ
 Γαλάνθη, τάδ' ἔφη,
 κατὰ μὲν ἵστα πετάσας αὔραις
 λιπόντες ἐναλίαις,
 λάβετε δ' ἐλατίνης πλάτας,
 ὧ νῆαυται, ἰὼ νῆαυται,
 πέμποντες ὀλιμένους
 περσέων οἰκῶν Ἑλέναν ἐπ' ἅκτας.
 ἦ που κόρας ἂν ποταμῷ
 παρ' οἷμα λουκίπιδας ἢ προῖαν
 Γαλλάδος ἂν λάβοις,
 χρόνῳ ξυνελθῶσα χοροῖς,
 ἢ κώμοις ὑακίνθῳ
 νύχιον ἔς ἀφρόναν,
 ἂν ἐξαμιλλησάμενος
 τροχῷ τέρμονι δίσκῳ
 ἔκτανε Φοῖβος τὰ λακάνη τὰ,
 βύθυτον ἡμέραν.
 ὁ Δῖος δ' ἔπει σέβειν γόνος
 μόχλον θ' ἂν λίποιτ' οἰκοῖς,
 ἅς ἔγω πάντῃ πρὸς γάμων ἔλαμψαν,
 δι' ἄερος, εἰ ποτανοί.
 γενοίμεθα λίβυες
 οἰωνοὶ σοχάδες,
 ὄμβρον λιπῶσαι χειμέριον,
 νίσονται πρεσβυτάτα
 σύριγγι πηθόμεναι

ποιμένος,

ΕΛΕΝΗ

ποιμένος, ὃς ἄβροχον
 πεδία, καρποφόρα τέ γ' αἶς,
 ἐπιπετόμενος ἰαχῇ,
 ὅπότεν αἰ δολιχαύχενες
 σύννομοι νεφέων δρόμος,
 βᾶτε πελειάδες ὑπὸ μέσας,
 Ωρίωνά τ' ἐννύχιον
 καρύξατ' ἀγγελίαν,
 αὐρώπαν ἐφεξόμεναι,
 Μενέλαος ὅτι Δαρδάνω
 πόλιν ἔλων, δόμον ἥξει.
 μόλοιτέ ποθ' ἵππειον ἄρμα
 δ' αἰθέρος ἰέμενοι
 παῖδες τυνδαρίδες,
 λαμπρῶν ἄστρον ὑπ' ἀέλαισιν,
 οἱ νᾶετ' ὑράνιοι
 σωτήρες τὰς Ελένας
 γλαυκὸν ἐπ' οἶδ' ἡμίλιον,
 κυανόχροά τε κυμάτων
 ῥόθια πολὺ θάλασσαν
 ναύταις ἀναῖς ἀνέμων
 πέμποντες δίοθεν πνοάς.
 δύσκληαν ἀπὸ συγγόνε
 βάλετε βαρβάρων λεχέων.
 ἀν' ἰδαίων ἐρίδων
 πονηθῶς ἐκθήσατο, τὰν
 ἔκ' ἐλθῶσαν Ἰλίου
 φοιβήσας ἐπὶ πύργῳ.
 ἄλλ' ἄναξ, τὰ κῆκ' ἐν δόμοις οὐρήκαμεν,
 ὥς καὶ ἀνύσῃ πῆματ' ἐξ ἐμῶ τάχα.

ΓΓΓ ιιι

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

θεοκ τίδ' ἐσιν; Ἄγν· ἄλλης ἐκπόνει μνηστῆμα
 γυναικός· Ελένη δ' βέβηκε' ἔξω χθονός·
 θεοκ πῆροισιν ἄρθ' ὅς, ἢ πεδοσβεῖ ποδὶ;
 ἄγν· Μενέλαος αὐτ' ἐκπεπόρθμυται χθονός,
 ὅς αὐτὸς αὐτ' ἦλθεν ἀγγέλλων θανεῖν·
 θεοκ ὦ δεινὰ λέξας, τίς δέ νιν ναυκληρία
 ἐκ τῆσδ' ἀπῆρε χθονός; ἄπιστα δ' λέγεις·
 ἄγν· ἦνγε ξένω δίδως σύ· τὺς τε σὺς ἔχων
 ναύτας βέβηκεν, ὥσ' ἂν ἐν βραχὺ μάθης·
 θεοκ πῶς; ῥέδιναι πρόθυμος· ὅς δ' ἐλπίδων
 ἔσω βέβηκα, μίαν ὑπερδραμὴν χέρα,
 τοσούδε ναύτας, ὧν ἀπεστάλης μέτα·
 ἄγν· ἐπὶ λιπῶσα τύσδε βασιλῆος δόμους
 ἢ τῷ Διὸς παῖς πρὸς θάλασσαν ἐστάλη,
 σοφώταθ' ἄβρὸν πόδα τιθεῖς, ἀνέσενε
 πόσιν πέλας παρόντα, καὶ τεθνηκότα·
 ὧς δ' ἦλθο μενσὼν περίβολον νεωρίων,
 σιδωνίαν ναῦν πρωτόπλυν καθεύκομεν,
 ζυγῶν τε πεντήκοντα, καὶ ρετμῶν μέτα,
 ἔχουσιν, ἔργα δ' ἔργον ἐξὶ μείβετο·
 ὅς μιν, ἢ ἰσὺν· ὅς, πλάτην καθίστατο,
 ταρσόν τε χειρὶ· λυκά θ' ἰστὶν ἐν ἡν,
 πηδάλια τε ξύγλαισι παρακαθίετο·
 καὶ τῷδε μύχθω, τῷτ' ἄρα σκοπέμηναι,
 Ἕλληνες ἄνδρες Μενέλειω ξυνέμποροι;
 προσῆλθον ἀκταῖς ναυφόροις ἡδὴ μένοι
 πέπλοισιν· ἀνιδεῖς μιν, αὐχμηροὶ δ' ὄραν·
 ἰδὼν δέ νιν παρόντας Ἀτρέως γόνος,
 προσεῖπε, δόλιον οἶκτον ἔς μέσον φέρων·
 ὦ τλήμονες, πῶς, ἐκ τίνος νεώς ποτε
 ἀχαιῶδες

ΕΛΕΝΗ

ἀχαιῖδος θραύσαντες ἤκετε σκάφος ;
 ἄρ' Ατρείως παῖδ' ὀλέμενον συνθάπτετε ;
 ὃν τυνδαρίς παῖς ἦδ' ἄκοντα κενοταφῆ ;
 οἷδ' ἐκβαλόντες δάκρυα ποιητῶ τρόπῳ,
 ῥ' νῶν ἐχώρην Μενέλεω, ποντίσματα
 φέροντες ἢ μὲν δ' ἦν καὶ ἦδ' ὑποψία.
 λόγος δ' ἐν ἀλλήλοισι, τ' ἐπεισβατῶν
 ὡς πλῆθος εἶη· διεσκοπῶμεν δ' ὁμῶς,
 τὸς σὺς λόγους σῶξοντες· ἄρχην δ' νεῶς
 ξέρον κελύσας, πάντα συνέχεας τάδε·
 καὶ ταῦτα καὶ δὴ, ῥαδίως εἴσω νεῶς
 ἐθέμεθα κηφίξοντα ταύρος ἢ πῶς
 ἔκ' ἤθελ' ὀρθὸς σάνιδα προσβῆναι κατὰ,
 ἀλλ' ἐξεβρυχάτ' ἐμ' ἀνασρέφων κύκλῳ,
 πυρτῶν τε νῶτα, καὶ κέρας παρ' ἐμβλέπων,
 μὴ θιγγάνην ἀπ' ἤρην· οἷδ' Ἑλένης πόσις,
 ἐκάλεισιν ὧ πέρσαντες Ἰλίου πόλιν,
 ἔκ' ἀναρπύσαντες Ἑλλήνων νόμῳ
 νεανίας ὧμοισι ταύρον δέμας,
 εἰς πρῶραν ἐμβαλῆτε ; φάσαν ὃν θ' ἅμα
 πρόχειρον ὥσ' ἐσφάγια τῷ τεθνηκότι ;
 οἷδ' εἰς κέλευσ' ἐλθόντες, ἐξ ἀνὴρ πασαν
 ταῦρον· φέροντές τ', εἰσέθεντο σείματα·
 μονάμπυκον ἢ Μενέλεως φήχων δέριν,
 μέτωπά τ' ἐξέπεισιν ῥ' ὀβῆναι δόρυ·
 τέλος δ' ἐπειδὴ νῆες τὰ πάντ' εἰδέξατο,
 πλήσασα κλισμαντήρας εὐσφύρας ποδῶς
 Ἑλένη, καθέζετ' ἐν μέσοις ἐδωλίοις,
 ὅτ' ἔκ' ἐτ' ὦν λόγοισι Μενέλεως πέλας·
 ἄλλοι ἢ τοίχους διεξίης, λαῖας τ' ἴσοι,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἀνὴρ παρ' ἀνδρ' ἔξοντο, ὑφ' ἧμασι ξίφη
 λαβράῃ ἔχοντες· ὀρθρία τ' ἐξέπιμπλατο
 βοῆς κελεύθε φθέγμαθ', ὥς ἠκέσασμεν·
 ἐπὶ δὲ γαίης ἤμεν ὅτ' ἄραν πρόσω,
 ὅτ' ἐγγὺς, ὅπως ἤρετ' οἰάκων φύλαξ·
 ἔτ' ὡξέν εἰς τὸ πρόσθεν ἢ καλῶς ἔχει,
 πλοῦσωμεν; ἀρχαὶ δ' νεὼς μέλυσσί μοι·
 ὅδ' ἔπεν, ἄλῃς μοι· δεξιᾷ δ' ἐλὼν ξίφος,
 ἃς πρῶραν ἔρπε· κατὰ ταυρείῳ σφαγῇ
 σταθεὶς, νεκρῶν δ' ὅθεν μνήμην ἔχων,
 τέμνων δ' αἰμόν' ἠνχετ' ὡ νείων ἄλλα·
 πίντιε Πόσειδον, Νηρέως θ' ἀγναὶ κόραι,
 σῶσατέ μ' ἐπ' ἀκτὰς ναυπλίας, δάμαρτά τε
 ἄσυλον ἐκ γῆς· αἵματος δ' ἀπορροαὴ
 ἐς οἶδ' μ' ἐσηκόντιζον ἔρια ξένω·
 καὶ τις τόδ' ἔειπε, δόλιος ἦ ναυκληρία·
 πάλιν πλέωμεν Ναξίαν; κέλευε σύ·
 σὺ δ' ἔρπε οἶακ' ἐκ τῆς ταυρεῖας φόνου·
 Ατρείως σταθῆς πάς, ἀνέβησε συμμάχος·
 τί μέλλετ' ὡ γῆς Ελλάδος λωτίσματα
 σφάξην, φονάειν βαρβάρους, νεὼς τ' ἀπο
 ρίπειν ἐς οἶδ' μα; ναύταις δ' τοῖσι σοῖς
 βοᾷ κελευσὴς τ' ἐναντίαν ὅπα·
 ὅκιν' ὁ μὲν τις λοῖσθον αἰρεῖται δόρυ,
 ὁ δ' ἐξυῖας, ὅδ' ἀφελὼν σκαλμὸν πλάτην,
 καθαιματώσει κρᾶτα πολέμιων ξένων;
 ὀρθοὶ δ' ἀνῆξαν πάντες, οἳ δ' ἐν χερσὶν
 κορμὸς ἔχοντες ναυτικὸς, οἳ δ' ἐξίφην·
 φόνω δ' αὖς ἐρρῆτο· παρακέλευσμα δ' ἦν
 πρύμνηθεν Ελένης· πῦρ τὸ τρωϊκὸν κλέος;

ΕΛΕΝΗ

δείξατε πρὸς ἄνδρας βαρβάρους· σπυδῆς δ' ὕπο
 ἐπιπῶν· οἷδ' ὠρθύντο· τὺς ἢ κειμένους,
 νεκρὸς ἂν εἶδες· Μενέλεως δ' ἔχων ὅπλα,
 ὅποι νοσῶιεν ξυμμαχοὶ κατασκοπῶν,
 ταύτῃ προσῆγε χειρὶ δεξιᾷ ξίφος,
 ὥστ' ἐκκολυμβᾶν νῆος· ἡρήμωσε δὲ
 σῶν ναυβάτων ἐρέτμ'· ἐπ' οἰάκων δὲ βᾶς
 ἄναξ, εἰς Ἑλλάδ' εἶπεν ἀνθύνῃν δόρυ·
 οἷδ' ἰσὺν ἦρον· ἔρραι δ' ἦκον πτοαί·
 βεβᾶσι δ' ἐκ γῆς διαφυγὼν δ' ἐγὼ φόνον,
 καθῆκ' ἐμαυτὸν εἰς ἄλ', ἀγνυραν πάρα·
 ἦδ' ἢ ἢ κάμνονθ' ὀρμιᾶν τείνων μέ τις
 ἀνγλετ', εἰς ἢ γαῖαν ἐξίβησέ σοι
 = τάδ' ἀγγελῶντα· Σώφρονος δ' ἀπιστίας
 = ἔκ' ἐστὶν ὅδ' ἐν χρησιμώτερον βροτοῖς·
 20 ἔκ' ἂν ποτ' ἤνυχον ἔτε σ', ὅθ' ἡ μᾶς λαβῇ
 Μενέλαιον ὧ' ἴαξ, ὥς ἐλάνθανεν παρών·
 30 θεοὶ ὧ' γυναικῆας τέχνασιν αἰρεθεὶς ἐγὼ τάλας,
 ἐκπεφύρασι γάμοι με· κῆ' ἤν' ἀλώσιμος
 ναῦς διώγμασι, πονήσας ἦλον ἂν τάχα ξένους·
 εὔν' ἢ τὴν προδῶσαν ἡ μᾶς τισὸς μεῖθα σύγγονον,
 ἥ τις ἐν δόμοις ἐρῶσα Μενέλεων, ἔκ' ἔπέ μοι·
 τοιγὰρ ἔποτ' ἄλλον ἄνδρα φάσεται μαντῶμασιν·
 40 ἔστος, ὧ' ποῖ σὸν πόδ' αἶρεις δ' ἐαποτ' εἰς ποῖον φόνον;
 θεοὶ οἵ περ ἢ δίκη κελεύει· ἀλλ' ἀφίσταθ' ἐκ ποδῶν·
 50 ἔκ' ἀφήσομαι πέπλῳ σῶν· μεγάλα κ' σπυδῆς κακὰ·
 θεοὶ ἀλλὰ δεαποτῶν κρατήσας δ' ἔσλος ὦν; Χ· φρονῶ κ' αὖ
 θεοὶ ἔκ' ἐμοίγ', εἰ μή μ' ἐάσεις· Χ· ἔκ' ἔν' σ' ἐάσομεν·
 θεοὶ σύγγονον κτανῇ κακίστην; Χ· ἀσεβεστάτην κ' ἔν·
 60 θεοὶ ἡ με πρῶδωκε; Χ· καλὴν γε προδοσίαν δίκηαι δρᾶν

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

θεοι τὰ μὰ λ' ἐκτ' ἄλλω διδύσῃ; Χ· τοῖσι κυριωτέροις·
 θεοι κύριος ἢ τ' ἐμῶν τίς; Χ· ὃς ἔλαβε πατρός παρὰ·
 θεοι ἀλλ' ἔδωκεν ἡ τύχη μοι· Χ· ὃ ἡ χρεῶν ἀφείλετο·
 θεοι ὅ σέ τὰ μὰ χρὴ δικάσῃν· Χ· ἦν γε βελτίω λέγω·
 θεοι ἀρχόμεθ' ἄρ', ὅ κ' αὖτ' ἔμεν·
 Χο· ὅσια δρᾶν τὰνδ' ἐκδιδῶ·

θεοι κατθανεῖν ἔρᾶν ἔοικας· Χ· κτεῖνε σύγγονον δ' ἐσὴν
 ὅ κτενῆς, ἡ μῶν ἐκόντων, ἀλλ' ἐμὲ πρὸ δεσποτῶν·

Τοῖσι γενναίοισι δ' ἔλοις, ἀκλεέστατον θανῆν·

Διό· ἐπίχεσ' ὀργὰς, αἷσιν ὅ κ' ὀρθῶς φέρῃ

σκ· Θεοκλύμενε, γῆς τῆσδ' ἀνάξ· Διῶοι δέ σε

ροι· Διόσκηροι καλῶμεν, ὅς Λήδα ποτὲ
 ἔτικτεν, Ελένην θ', ἡ πέφυκε σὺς δόμους·

ὅ κ' πεπρωμένοις ὀργίξῃ γάμοις·

ὅδ' ἡ θεὰς Νηρῆδος ἐκγόνη κόρη

ἀδινῆ σ' ἀδελφὴ Θεονόη, τὰ τ' θεῶν

τιμῶσα, πατρός τ' ἐνδίκης ἐπιστάς·

ὃ κ' αἰετὸν παρόντα νῦν χρόνον

κήνην κατοικεῖν σοῖσιν ἐν δόμοις ἐχρήν,

ἐπεὶ δὲ Τροίας ἐξανέστη βάθρα,

καὶ τοῖς θεοῖς παρέχετ' ἔνομα, ὅ κ' ἐτι

ἐν τοῖσιν αὐτοῖς δεῖν ἐξυλῆθαι γάμοις,

ἐλθεῖν δ' εἰς οἶκός, καὶ συνοικῆσαι πόσει·

ἀλλ' ἴχε' αἰσῆς συγγόνος μέλαν ξίφος,

νόμιξε δ' αὐτὴν σωφρόνως πράττειν τάδε·

πάλαι δ' ἀδελφὴν, καὶ πρὶν ἐξεσώσασθαι,

ἐπεὶ περὶ ἡμᾶς Ζεὺς ἐποίησεν θεός·

ἀλλ' ἡσόνες ἦμεν τῷ πεπρωμένῳ θ' ἅμα,

καὶ τ' θεῶν, οἷς ταῦτ' ἔδοξε νῶδ' ἔχειν·

σοὶ καὶ τὰδ' αὐδῶ, συγγόνω δ' ἐμῇ λέγω,

ΕΛΕΝΗ

πλεῖν ξὺν πόσῃ σῶ· πνῦμα δ' ἄξι' ἔτ' ἔριον·
 σωτήρ δ' ἢ μῆϊς σὼ κασιγνήτῳ διπλῶ,
 πόντον περικλύοντε, πέμφομεν πάτραν·
 ὅταν δὲ κάμψῃς, καὶ τελευτήσῃς βίον,
 θεὸς κεκλήσῃ, καὶ Διοσκόρων μετὰ
 σπονδῶν μεθέξῃς, ξενία τ' ἀνθρώπων πάρα,
 ἔξῃς μεθ' ἡμῶν· Ζεὺς δ' ὧδε βύλεται·
 ἔδ' ὠρίσεν σε πρῶτα Μαιάδος τόκος,
 Σπάρτης ἀπάρας τ' κατ' ἔρανόν δόμων
 κλέψας δέμας σόν, μὴ Γάρις γῆμιέ σε·
 φρυγ' παρ' αὐτὴν τεταγμένη· νῆσον λέγω,
 Ἑλένη τὸ λοιπὸν ἐν βροτοῖς κεκλήσεται,
 ἐπὶ κλοπᾷ σὰς ἐκ δόμων ἐδέξατο·
 καὶ τῷ πλανήτῃ Μενέλεω θεῶν πάρα,
 μακάρων κατοικῆν νῆσόν ἐστ' μόρσιμον·
 » Τὸς ἀγνέεις δ', ὅς σὺ γ' ἔσι δαίμονες·
 » Τῶν δ' ἀναριθμήτων, μᾶλλον ἢ σὶν οἱ πόνοι·
 θεοὶ ὧ πάντες Λήδας, καὶ Διὸς, τὰ μὲν πάρος
 νείκη, μεθήσω σφῶν κασιγνήτης πέρι·
 ἐγὼ δ' ἀδελφὴν ἔκείτ' ἀν' κτάνοι μ' ἐμὴν·
 κείνη δ' ἴτω πρὸς οἶκον, εἰ θεοῖς δοκεῖ·
 ἴσον δ' ἀρίστης, σωφρονεστάτης θ' ἅμα
 γεγῶτ' ἀδελφῆς, μονογενὲς ἀρ' αἵματος·
 καὶ χαίρεθ', Ἑλένης ἕνεκ' ἀγνεστάτης
 » γνώμης, ὃ πολλὰς ἐν γυναιξὶν ἔκ' ἐνι·
 20 πολλὰ μορφαὶ τ' δαίμονιον,
 πολλὰ δ' ἀέλπῳς κραίνουσι θεοί·
 καὶ τὰ δοκηθέντ', ὅκ' ἐτελέσθι·
 τῶν δ' ἀδοκίμων, πόρον ἄρε θεός·
 τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΙΩΝ.

EVRIPIDISION.

ΥΓΡΟΘΕΣΙΣ
ΙΩΝΟΣ.

Κρέουσταν τὴν Ερεχθίδος, Ἀπόλλων φθόρας,
ἔγνηον ἐποίησεν ἐν Ἀθίνας· ἡ δὲ, τὸ γεννηθὲν, ὑπὸ
τὴν ἀκρόπολιν ἐξέβηκε, τὸ αὐτὸν τόπον καὶ τῷ
ἀδικήματος, καὶ τῆς λοχίας μάρτυρα λαβῶσα·
τὸ μὲν ὅν βρέφος Ερμῆς ἀνελόμενος, ὡς Δελ-
φὸς ἤνεγκεν· ἀρῶσα δ' ἡ προφήτις, ἀνέθρεψε· τὴν
κρέουσταν δὲ, οὗτος ἔγχε· συμμαχήσας δὲ
Ἀθιναίοις, τὴν βασιλείαν, καὶ τὸν τῆς προει-
ρημένης γάμον ἔλαβε δῶρον· τὴν δὲ
οὐκ ἄλλος παῖς οὐκ ἐγένετο· τὸν δ'
ἐκτραφέντα ὑπὸ τῆς προφήτι-
δος, οἱ Δελφοὶ νεωκόρον
ἐποίησαν· ὁ δὲ, ἀγνοῶν,
ἐδούλουσε τῷ πα-
τρὶ· Ἡ σκηνὴ τῷ
δράματος ὑ-
πόκειται
ἐν Δελ-
φοῖς.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Ερμῆς.

Ιων.

Χορὸς ἐκ θερά-

παιδῶν

Κρέσσης.

Κρέσσα.

Ξῦθος.

Πριεβύτις.

Θεράπων Κρέσσης.

Γυβία, ἥτοι προφῆτις.

Αθηνᾶ.

Προλογίζει ὁ Ερμῆς.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΙΩΝ.

Ἄ Τλας ὁ χαλκίοισι νῶ=
τοῖς ὕρανόν
θεῶν παλαιὸν οἶκον ἐκ
τρίβων, θεῶν

μῖας ἔφυσε Μαῖαν, ἥ μ' ἐγείνατο
Ερμῆν, μετρίσω Ζηνὶ δαιμόνων λάτριν.
ἥκω ἢ Δελφῶν τήνδε γῆν, ἴν' ὀμφαλὸν
μέσον καθίζων Φοῖβος, ὕμνωδ' ἄβροτοῖς,
τά τ' ὄντα, καὶ μέλλοντα θεοσίζων ἀή.
ἔστιν ἅ ἔκ' ἄσκημος Ἑλλήνων πόλις,
τῆς χρυσολόχῃ Γαλλάδος κεκλημένη,
ἣ παῖδ' Ἐριχθείως Φοῖβος ἔειξεν γάμοις,
βίᾳ Κρέυσαν· ἐνθα προσβόρος πέτρας
Γαλλάδος ὑπ' ὄχθῃ τῆς Ἀθηναίων χθονὸς
Μακρὰς καλῶσι γῆς ἀνάντες Ἀτθίδος.
ἀγνώσ' ἢ πατρί, τῷ θεῷ ἅ ἦν φίλον,
γαστρὸς δ' ἰήνεγκ' οἶκον· ὥς δ' ἦλθε χρεῖνος,
τεκνὸς ἐν οἴκοις παῖδ' ἀπῆνεγκε βρέφος
εἰς ταυτ' ἄντρον, ἔπερ ἠυνάσθη θεῷ
Κρέυσα, καὶ κτήθεισιν ὥς θανάμενον
κοίλῃς ἐν ἀντίπηγος αὐτρώχῃ κύνῃ,
προγόνων νόμον σώξασα, τῷ τε γηγενῆς
Ἐριχθονίᾳ κένω ἅ ἢ Διὶς κέρη
φρεσὶ παραξάξασα φυλακὰς σώματος,
διαὼ δ' ἄρ' ἔκοντε παρθένοισι ἀγραιλίσι
δίδωσι σώξην· ὅθεν Ἐριχθείδαις ἐκ
νόμος τίς ἐστιν, ὅφρ' ἐσιν ἐν χρυσηλάτοις
τρέφην

ΙΩΝ

τρέφειν τέκν'· ἀλλ' ἦν ἤγε παρθένος χλιδήν,
 τέκνῳ προσάψασ' ἔλιπεν, ὥς θανά μένω·
 καὶ μ' ὦν ἀδελφὸς Φοῖβος, ἀτρεῖται τάδε·
 ὦ σύγγον', ἐλθὼν λαὸν εἰς αὐτόχθονα
 κλεινῶν Ἀθηνῶν, δῖοθα ἅ θεῶς πῖλιν,
 λαβὼν βρέφος νεογνὸν ἐκ κοίτης πέτρας
 αὐτῷ σὺν ἄρχῃ, σπαργάνοισι θ', οἷς ἔχῃ,
 ἐνεχὲ ἀδελφῷ τὰ μὰ πρὸς χρησέρια,
 καὶ θεὸς πρὸς αὐταῖς εἰσόδοις δόμων ἐμῶν·
 τὰ δ' ἄλλ', ἐμὸς γάρ ἐστιν ὡς εἰδῆς ὁ πάϊς,
 ἡμῖν μελήσει· Λοξία δ' ἐγὼ χάριν
 πράσων ἀδελφῷ, πλεκτὸν ἐξ ἄρας σκύτος
 ἠνεγκα· καὶ τ' παῖδα κρηπίδων ἐπι
 τίθηναι νῆα τῷ δ' ἀναπύξας σκύτος,
 εἰληκτὴν ἀντίπηγος, ὥς ὀράσθ' ὁ πάϊς·
 κυρεῖ δ' ἀνιπτόντος ἡλίου κύκλῳ
 προφῆτις ἡσβαίνεσσα μαντῆρον θεῶ·
 ὄφιν ἢ προσβαλῶσα παιδὶ νηπίῳ,
 ἐθαύμασ', ἥ τις Δελφίδων τλαίῃ κόρη,
 λαθραῖον ὠδῖν' ἥς θεῶν ῥίψαι δόμον
 ὑπὲρ ἢ θυμέλας διορίσσαι πρόθυμος ἦν·
 οἶκτῳ δ' ἀφῆκεν ὠμότητα· καὶ θεὸς
 συνεργὸς ἦν τῷ παιδὶ, μὴ ἠπεσθῆν δόμων·
 τρέφει δ' ἐνὶ λαβῶσα· τὸ σφάραντα ἢ
 ἐκ οἷδε Φοῖβον, ὅδ' ἐμὴν τέρ', ἥς ἔφυ·
 ὁ πάϊς τε τὸς τεκόντας ἐκ ἐπίσταται·
 νέος ἅ ἦν ὦν, ἀμφὶ βωμίῃς τροφᾶς
 ἡλᾶτ' ἀθύρων· ὡς δ' ἀπὸ νηρῶν δέμας,
 Δελφοὶ σφ' ἐθεντο χρυσοφύλακα τῷ θεῷ,
 ταμίαν τε πάντων πῖσιν· ἐν δ' ἀνακτόροις

Λ Δ Δ 113

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

θεῶν καταξή δ' αὖρ' ἄλ' σε μὲν ὄν βίον·
 Κρίσσα δ' ἡ τεκῆσα πν νεανίαν,
 Ξέθω γὰ μῆται συμφορᾶς τοιάσδ' ὕπο·
 ἦν ταῖς Ἀθήναις, τοῖς τε Χαλκιδοντίδαις,
 οἱ γῆν ἔχουσ' Εὐβοΐδα, πολέμιος κλύδων·
 ὅν συμπαρήσας, κ' ξυνεξελὼν δορὶ,
 γάμων Κρεῦσης ἀξίω μ' ἐδέξατο,
 ὅν ἐγγενὲς ὦν, Αἰόλῃς ἢ τῷ Διὶ
 γεγώς ἀρχαῖος· χρόνια δ' ἀσφράς λέχη,
 ἄτεκνός ἐστ', κ' Κρεῦσ' ὦν ὕνεκα,
 ἦενσι πρὸς μαντῇ Ἀπόλλωνος τάδε,
 ἔρωτι παῖδων· Λοξίας δ' τὴν τύχην
 εἰς τῷτ' ἐλαύνει, κ' λελιθεν, ὡς δοκεῖ·
 δώσει δ' εἰσελθόντι μαντεύον τάδε
 Ξέθω, τὸν αὐτὴ παῖδα· κ' πεφυκέναι
 κήνσ' σφε φήσει, μητρὸς ὡς ἐλθὼν δόμους,
 γνωθῇ Κρεῦση· καὶ γάμοι τε Λοξίῃ
 κρυπτοὶ γένωνται, παῖς τ' ἔχει τὰ πρόσφορα·
 Ἰωνα δ' αὐτὸν κτίσθ' Ἀσιάδος χθονός,
 ὅνομα κεκληῖσθαι θήσεται καθ' Ἑλλάδα·
 ἀλλ' εἰς δαφνώδῃ γύαλα βήσομαι τάδε,
 τὸ κρανθὲν ὡσάν ἐκ μάθω παῖδος πέρι·
 ὁρῶ δ' ἐκβαίνοντα Λοξίου γόνον
 τόνδ', ὡς πρὸ ναῦ λαμπρὰ θῆ πυλώματα,
 δάφνης κλάδοισιν ὅνομα δ' ὅ μ' ἔμμελλει τυχεῖν,
 Ἰων' ἐγὼ πρῶτος ὀνομάξω θεῶν·
 Ἰων ἄρματα μὲν τάδε λαμπρὰ τεθρίππων
 ἥλιος ἤδη λάμπει κατὰ γῆν,
 ἄστρα δ' ἐφλέγει πυρὶ τῷ δ' αἰθέρος
 ὅς νύ κ' ὀϊεράν·

παρνησιᾶδες

ΙΩΝ

παρνησιῶδες δ' ἄβατοι κορυφαί
 καταλαμβάνει τὴν ἡμέραν,
 ἄψιδα βροτοῖσι δέχονται.
 Σμύρνης δ' ἀνύδρα καπνός,
 εἰς ὀρόφους φοῖβος πέταται.
 θάλασσε δὲ γυνὴ τρίποδα ξάθειον
 δελφίς, αἰεὶ δ' ὅσ' Ἑλλήσι βοᾷς,
 ἃς ἂν Ἀπόλλων κελαιδῇσιν.
 ἀλλ' ὦ φοῖβε Δελφοὶ θεράπεις,
 τὰς Κασελίας ἀργυροειδεῖς
 βάνετε δ' ἱνάς· καθαράς ἢ δρόσοις
 ἀφουδρανάμενοι, σείχετε ναῦς.
 σύμα τ' ἀφ' ἡμῶν φρεσὶν ἀγαθόν,
 φήμας τ' ἀγαθὰς τοῖς ἐθέλουσι μαντεύεσθαι,
 γλώσσης ἰδίας ἀποφαίνην.
 ἡμῶς ἢ πόντος, ὅς ἐκ παιδὸς
 μοχθῶμεν αἰεὶ, πτόρθοισι δάφνης,
 σέφεισι δ' ἱεροῖς ἐσόδους φοῖβε
 καθαράς θήσομεν, ὑγραίς τε πέδον
 ῥάνισι νοτερόν, πηνῶν τ' ἀγέλας, ἃ βλάπτουσιν
 σέ μν' ἀναθήματα, τόξοισιν ἐμοῖς
 φυλάδας θήσομεν· ὥς ἢ ἀμήτωρ,
 ἀπάτωρ τε γηγῶς, τὸς θρέψαντας
 φοῖβε ναῦς θεραπεύω.
 ἄρ' ὦ νειθελὲς, ὦ
 καλλίστας προπόλουμα δάφνας,
 ἃ τὰν φοῖβος θυμέλειαν
 σάειρ' ὑπὸ ναιῶς
 κήπων ἐξ ἀθανάτων,
 ἵνα δρόσοι τέγγουσ' ἱεραῖ,

ΔΔΔ ΙΙΙΙ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ.

τὰν αἰέναιον παῖδαν
 ἐκπροΐῃσαι,
 μυρσίνας ἱερὰν φέβαν.
 ἃ σάϊρω δάπεδον θεῶ
 παναμέριος ἄμ' ἡλίῳ
 πτέρυγι βοῇ,
 λατράων τὸ κατ' ἡμαρ.
 ὦ παιᾶν, ὦ παιᾶν,
 οὐαίων, οὐαίων
 εἴης ὦ Λατῶς παῖ.
 καλόν γε τὸν πόνον ὦ
 Φοῖβέ σοι πρόδ' ὁμων λατράω,
 τιμῶν μαντῆον ἔδραν.
 κλεινὸς δ' ὁ πόνος μοι,
 θεοῖσι δ' ἔλκεν χερ' ἔχεν.
 ὕθνατοῖς, ἀλλ' ἀθανάτοισ,
 οὐφάμοις πόνοισ μοχθεῖν
 ὕν' ἀποκῆμ' ἔω.
 Φοῖβός μοι γένετ' ὡρ πατήρ.
 τὸν βόσκοντα κ' ὀλογῶ.
 τὸν δ' ὠφέλιμον ἐμοὶ πατέρος,
 ὄνομα λέγω
 Φοῖβε τῷ κατὰ νῆον.
 ὦ παιᾶν, ὦ παιᾶν,
 οὐαίων, οὐαίων
 εἴης ὦ Λατῶς παῖ.
 ἀλλ' ἐκπαύσω κ' μόχθους
 δάφνας ὀληκοῖς.
 χρυτέων δ' ἐκ ταυχέων ῥίτω
 γαῖας παῖδαν,

α
 αν

ΙΩΝ

ἀν' ἀποχάνονται Καταλίας
 δίνει, νοτερόν ὕδωρ
 βάλλων, ὅστις ἀπ' ἀνᾶς ὦν.
 εἴθ' ὕτως ἀρὰ, Φοίβη
 λατρεύων μὴ παυσαίμην,
 ἢ παυσαίμαν ἀγὰρ μοῖρα.
 ἔα· ἔα.

φοιτῶσ' ἤδη, λείπασιν τε
 πᾶνοι Γαρνασθ' κοίτας.
 αὐδῶ μὴ χρίμψιν θριγκῶς,
 μήδ' ἴς χρυσήρεις οἴκους
 μάρψω σ' αὐτίξοις· ὦ Ζηνὸς
 κῆρυξ, ὀρνίθων γαμφηλαῖς
 ἰχθὺν νικῶν.

ἔδε πρὸ θυμέλας ἄλλος ἐρίσσει
 κύκλος· ἔκ, ἀλλὰ
 φοινικοφᾶν πόδα κινήσεις;
 ἔδεν σ' ἄφορμιγξ' ἅ Φοίβη
 σύμμολπος τόξων ῥύσαιτ' αὖ.
 παρὰ τε πτέρυγας
 λίμνας ἐτίβα τὰς Δηλιάδος.
 αἰμάξῃς ἢ μὴ πῆσῃ,
 τὰς καλλιφθόγγυς ὥδας.
 ἔα· ἔα.

τίς ὁδ' ὀρνίθων καινὸς προσέβα;
 μῶν ὑπὸ θριγκῶς, ἀνείας
 καρφηρὰς θήσων τέκνοις;
 φάλμοι σ' ἄρξουσιν τίξων.
 ἢ πείσῃ; χωρῶν ἐν δίναις
 τῆς Αἰθροῦ παιδ' ἔρχει, ἢ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

τάπος ἴσμιον,
ὥς ἀναθήματα μὴ βλάπτῃται,
ναὶ θ' οἱ Φοί

βη· κτείνειν δ' ὕμᾱς αἰδῶμαι,
τὸς θεῶν ἀγγέλλοντας φήμας
θνατοῖς· οἷς δ' ἔγκειμαι μόχθοις,
Φοίβῳ δαλύνσω, κ' ἐλήξω
τὸς βόσκοντας θεραπύνων·

χ^ο ἐκ ἐν ταῖς ξαθείαις Αθάναις
ἀνιόνες ἦσαν αὐλαὶ
θεῶν μόνον, ἔδ' ἀγιάτιδες
θεραπῆ', ἀλλάγε κ' παρὰ Λοξίᾳ
τῷ Λατῷ, διδύμων προσώ
πων καλλίφαρον φῶς·

ἴων ἰδὲ τὰνδ' ἄθρησον,
λερναῖον ὕδραν ἐναίρει
χρυσέαις ἄρπαις ὁ Δίος παῖς·
φίλα πρόσιδ' ἑσσοισιν·

χ^ο ὀρῶ· Ἴων· κ' πέλας ἄλλος αὐτῷ,
πᾶνδον πυρίφλεκτον αἶρει·

χ^ο τίς ἄρ', ὃς ἐμᾶς μυθούεται
παρὰ πῆλαισιν;

ἴων ἀπῖσας Ἰόλαος· ὃς
κοινὸς αἰρόμενος πόντος,
δίῳ παιδὶ συναντλεῖ·
κ' μὰν τὸνδ' ἄθρησον
πῆρ' ἔντος ἑφιδρον ἵππῳ,
τὰν πυριπνέουσαν ἐναίρει
τρισώματον ἀλκίαν·

χ^ο πάντα τοι βλέφαρον διώκω·

ΙΩΝ

Ἴων σκίψαι κλόνον ἐν τέχεσι
 λαῖνοισι γιγάντων.
 χο ὥδε δερκώ μεθ' ὧ φίλαι.
 Ἴων λούσεις ἔν' ἐπ' ἐγχελάδῳ
 χορῶτον πάλλουσαν ἵπτον;
 χο λούσω Παλλάδ' ἐμὴν θεόν.
 Ἴων τί κ', κεραυνὸν ἀμφίπυρον, ὄμβριμον,
 ἐν Διὸς ἐκὼς βίβης χερσίν;
 ὄρω τ' δαῖτον
 Μίμνεντα πυρὶ καταβαλοῖ,
 κ' βρόμιος ἄλλον
 ἀπολεμίσις κιαίνουσι βάκτροις
 ἐναίρη γὰρ τέκν' ὀβανχούς.
 σί τοι τ' παρὰ ναὸν αὐδῶ,
 θέμις γυάλων ὑπερβῆναι
 λουκῶ ποδί; Ἴων. ὦ θέμις ὧ ξέναι.
 χο ὕδ' ἂν ἐκσέθεν ἂν πυθοίμαν αὐδάν;
 Ἴων τίνα ἢ θέλεις; χο. ἄρ' ὄντως μέσον ὀμφαλὸν γὰρ
 Φοῖβη κατέχει δόμος; Ἴων. σέμμασί; ἐνδυτὸς,
 ἀμφὶ ἢ χορύνεις. χο. ὕτω κ' φάτις αὐδῶ.
 Ἴων ἢ κ' ἐδύσατε πέλαγον πρὸ δόμων,
 καί τι πυθέσθαι χρήξετε Φοῖβη,
 πάριτ' ἢ θυμέλας. ἐπὶ δ' ἀτφάντοισ
 μήλοισι, δόμων μὴ πάριτ' εἰς μυχόν.
 χο ἔχω μαθῶσα· θεῶν ἢ νόμον
 ὕπερβαίνομεν· ἂ δ' ἐκτὸς, ὁμματέρη.
 Ἴων. πάντα θεῶν, ὅτι κ' θέμις, ὁμμασι.
 χο μεθεῖσαν διαπύεται θεῶν με γυάλα τάδ' εἰσιδῆν.
 Ἴων δμῶαί ἢ τίνων κλήξεσθε δόμων;
 κρέ Παλλάδος ἵνοικα τρόριμα μέλαθρα

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

τῶν ἐμῶν τυράνν· παρῶσας δ' ἄμφι τάσδ' ἱρώτα.
 ἴων γενναίότης σοι, καὶ τρόπων τεκμήριον,
 ὅχῃ μ' ἔχεις τόδ', ἥ τις εἶποτ' ὦ γύναι.
 Γνοίη δ' αὖν, ὥς τὰ πολλά γ' ἀνθρώπου πέρι,
 ὅχῃ μ' ἰδῶν τις, εἰ πέφυκεν ἀγενής.
 ἔα ἀλλ' ἐξέπληξάς μ', ὅμματα συγκλήσασα σόν,
 δακρύοις θ' ὑγράνασ' ἀγενὴ παρηίδα,
 ὥς εἶδες ἀγὰ Λοξίου χρηστήρια.
 τί ποτε μερίμνης ἦς τόδ' ἦλθες ὦ γύναι;
 ὃ πάντες ἄλλοι γύαλα λούοντες θεῶν,
 χαίρουσιν, ἐνταῦθ' ὅμματα σόν δακρυρρόα.
 κρέ ὦ ξένη, τὸ μὲν σόν, καὶ ἀπαιδύτως ἔχει,
 εἰς θαύματ' ἐλθὼν δακρύων ἐμῶν πέρι.
 ἐγὼ δ' ἰδῶσα τῶσδ' Ἀπόλλωνος δόμας,
 μνήμην παλαιὰν ἀνεμετρησάμην τινά.
 οἴκοι δ' τὸν νῦν ἔχομεν ἐνθάδ' ὄσα πρ.
 ὦ τλήμονες γυναῖκες, ὦ τολμήματα
 θεῶν, τί δῆτα, ποῖ δ' ἴκιν ἀνήσομεν,
 εἰ τ' κρατύντων ἀδικίας ἐλοίμεθα;
 ἴων τί χρῆμ' ἀνερώνητα δυοδυμῇ γύναι;
 κρέ ὕδεν· Μεθῆκα τίξας· τὰπὶ τῷδε δ',
 ἐγὼ τε σιγῶ, καὶ σὺ μὴ φρόντισέ τι.
 ἴων τίς δ' ἦ; πόθεν γῆς ἦλθες; ἐκ ποίας πατρὸς
 πέφυκας; ἄνομα τί σε καλῶν ἡμᾶς χρεῶν;
 κρέ Κρέσσα μὲν μοι τῆνομ'· ἐκ δ' Ερεχθέως
 πέφυκα· πατὴρ γῆ δ' Ἀθηναίων πόλις.
 ἴων ὦ κλητὸν οἰκῶσ' ἄστυ, γενναίων τ' ἄπο
 τραφεῖσα πατέρων, ὥς σε θωμάξω γύναι.
 κρέ τοσαῦτα· καὶ τυχεῖ μὲν ὦ ξέν' ὅ περα.
 ἴων πρὸς θεῶν ἀληθῶς, ὥς με μύθουται βροτοῖς,

4 2 3

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κρέ ταύτην ἔπερσε Κεκροπίδαις κοινῷ δορί·
 ἴων ἐπίκυρος ἐλθὼν, κατὰ σὸν γαμῆ λείχος;
 κρέ φερνάς γε πολέμῳ, κὶ δορὸς λαβὼν γέρας·
 ἴων σὺν ἀνδρὶ δ' ἦκας, ἢ μόνῃ χρησῆρια;
 κρέ σὺν ἀνδρὶ· σικκὺς δ' ἐνσρέφει Τροφῶνιν·
 ἴων πότερα, θεατὴς, ἢ χάριν μαντανμάτων;
 κρέ κήνῃ τε, Φοῖβον θ', ἐν θέλων μαθεῖν ἔπος·
 ἴων καρπὺ δ' ὑπὲρ γῆς ἤκειτ', ἢ παίδων πέρι;
 κρέ ἄπαιδες ἐσμέν, χρόνι ἔχοντ' ἀνῆματα·
 ἴων ὅδ' ἔτεκες ὅδ' ἐν πώποτ', ἀλλ' ἄτεκνος ᾗ;
 κρέ ὁ Φοῖβος οἶδ' ἔτι μὴν ἀπαίδαν·
 ἴων ὧ τλήμων, ὥς τ' ἀλλ' αὐτυχῶς, ἢ αὐτυχῶς·
 κρέ σὺ δ' εἴ τίς; ὥς σὺ τὴν τεύσσαν ὠλβισα·
 ἴων τῷ θεῷ καλῶμαι δ' ὅλος, εἰ μὴ τ' ὧ γύναι·
 κρέ ἀνάβημα πόλεως, ἢ τίνος πραθεὶς ὑπο;
 ἴων ἢ οἶδα, πλὴν ἐν, Λοξίῳ κεκλήμεθα·
 κρέ ἡμῶς σ' ἄρ' αὖθις ὧ ξέν' ἀντοικτεῖρομεν·
 ἴων ὥς μὴ ᾗ δ' ὅθ' ἦ τις μ' ἔτεκεν, ἐξ ὅτ' ἔφυν·
 κρέ ναοῖσι δ' οἰκῶς τοῖσδέ γ', ἢ κατὰ σῆτας;
 ἴων ἅπαν θεῶ μοι δῶμ', ἵν' ἂν λάβῃ μ' ὕπνος·
 κρέ πᾶς δ' ὧν ἀφίκεν ναόν, ἢ νεανίας;
 ἴων βρέφος λέγῃσιν οἱ δοκῶντες εἰδέναι·
 κρέ καί τις γάλακτί σ' ἐξέθρεψε Δελφίδων;
 ἴων ἢ πώποτ' ἐγγὼν μάστιγ' ἢ δ' ἐθρεψέ με·
 κρέ τίς ὧ ταλαίπωρ; ὥς νοσῶς ὄνρον νόσους·
 ἴων Φοῖβον προφῆτις, μητέρ' ὥς νομίζομεν·
 κρέ ᾗς δ' ἀνδρ' ἀφίκεν, τίνα τροφὴν κεκτημένος;
 ἴων βωμοί μ' ἔφερβον, οὐ πίων τ' ἀγ' ξένος·
 κρέ τάλαινά σ' ἢ τεύσ', ἢ τίς ποτ' ἦν ἄρα·
 ἴων ἀδίκημα τῷ, γυναικὸς ἐγένεσθαι ἴσως·

ΙΩΝ.

κρέ ἔχεις ἢ βίοτον; ὅν κ' ἥσκησαι πέπλοις.
 Ἴων τοῖς τῷ θεῷ κοσμήμεθ', ὧ δαλούομεν.
 κρέ ὅδ' ἤξας εἰς ἔρουαν ἐξουρῆν γονάς;
 Ἴων ἔχω κ' ὅδ' ἐν ὧ γύναι τεκμήριον.
 κρέ φῶ.
 πέπονθέ τις σὴ μητρὶ ταῦτ' ἄλλη γυνή;
 Ἴων τίς; εἶπον. ἥ μοι ξυλλάβη, χαίρομεν ἄν.
 κρέ ἥς ἔνεκ ἦλθον δούρο, πρὶν πόσιν μολεῖν.
 Ἴων ποῖόν τι χρήξασ', ὥς ὑπεργήσω γύναι;
 κρέ μάνταν μα κρυπτόν δεομένη Φοῖβη μαθῆν.
 Ἴων λέγοις ἄν· ἡμεῖς δ' ἄλλὰ προξενήσομεν.
 κρέ ἄγε δὴ τ' μῦθον· ἀλλ' αἰδ' ἄμεθα.
 Ἴων ὅτ' ἄρα πράξεις ὅδ' ἐν· ἀργός ἡ θεός.
 κρέ Φοῖβη μιγῆναι φησὶ τις φίλων ἐμῶν.
 Ἴων Φοῖβη γυνὴ γέωσα; μὴ λέγ' ὧ ξένη.
 κρέ κ' παῖδά γ' ἔτεκε τῷ θεῷ λάθρα πάρος.
 Ἴων ὅκ' ἐστὶν ἀνδρὸς ἀδελφίαν αἰχλύνεται.
 κρέ ὅ φησιν αὐτῇ, κ' πέπονθεν ἀθλία.
 Ἴων τί χρῆμα δράσασ', εἰ θεῷ συνεξύνη;
 κρέ τὸν παῖδ', ὃν ἔτεκεν, ἐξέθηκε δωμάτων.
 Ἴων εἰδ' ἐκτεθῆς παῖς, πῶς ἐστιν; ἡσορᾷ φάος;
 κρέ ὅκ' οἶδεν ὅδεῖς· ταῦτα κ' μαντάνομαι.
 Ἴων ἡ δ' ὅκ' ἐκεί ἐστι, τίνι τρόπῳ διεφθάρη;
 κρέ θήρως σφετὸν δύσηνον ἐλπίξῃ κτανεῖν.
 Ἴων ποῖω τόδ' ἔγνωσ' ἡρώμενη τεκμηρίω;
 κρέ ἐλθ' σ' ἰν' αὐτὸν ἐξέθηκε, ὅχ' ἄρ' ἔτι.
 Ἴων ἦν ἢ σαλαγμός ἐν σίβῳ τις αἵματος;
 κρέ ὅ φησι· καί τοι πολλὰ ἐπιστράφη πέδον.
 Ἴων χρόνος ἢ τίς τῷ παιδί διαπεπραγμένω;
 κρέ σοὶ ταυτὸν ἤβης εἵπερ ἦν, ἥχ' ἄν μέτρον.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἴων ἀδίκηϊ νιν ὁ θεός· ἡ τεκῆσα δ' ἀθλία·
 κρέ ἔκην ἔτ' ἄλλον ὕπερον τί κτει γόνον;
 ἴων τί δ' εἰ λάβρα νιν Φοῖβος ἐκτρέφει λαβών;
 κρέ Τὰ κοινὰ χαίρων, ἔ δ' ἰκαία δρᾷ μόνος·
 ἴων οἱ μοι· προσωδὸς ἡ τύχη τῷ μῶ πάθῃ·
 κρέ καὶ σ' ὦ ξέν' οἶμαι μητέρ' ἀθλίαν ποθεῖν·
 ἴων κ' μήν' ἐπ' οἶκτον μ' ἔξαλ', ἔ λελήσμεθα·
 κρέ σιγῷ· πέρανει δ' ὦν σ' ἀνιστοῶ πέρι·
 ἴων διοῦ' ἔν' ὁ καὶ μνει τῷ λόγῳ μάλιστα σοι;
 κρέ τί δ' ἔκ ἐκρήνῃ τῇ ταλαιπώρῳ νοσεῖ;
 ἴων πῶς ὁ θεός, ὁ λαβὴν βύλεται, μαντεύσεται;
 κρέ εἴπερ καθίξει τρίποδα κοινὸν Ελλάδος·
 ἴων ἀλγύνεται τὸ πρᾶγμα· μὴ' ἐλέγχενιν·
 κρέ ἀλγύνεται δὶ γ' ἡ παθῆσα τῇ τύχῃ·
 ἴων ἔκ' ἐστ' ὅστις σοι προφιδύσῃ τάδε·
 κρέ ἐν τοῖς ἅ αὐτῷ δώμασι κακὸς φανῆς
 Φοῖβος, δικάως τὸν θεμισεύοντά σοι
 δρᾷσειεν ἄν τι πῆ μ'· ἀπαλλάσσοντα·
 » τῷ ἅ θεῷ τάναντί' ἔ μαντεύτεον·
 » εἰς ἅ τοσῦτον ἀμαθίας ἔλθοιμεν ἄν,
 » εἰ τὸς θεὸς ἐκόντας ἐκπονήσομεν
 » φράξεν ἅ μὴ θέλυσιν, ἢ προβωμίῃσι
 » σφαγαῖσι μῆλων, ἢ δ' οἰωνῶν πτεροῖς·
 » ἄν ἅ βίᾳ σπύδωμεν ἀκόντων θεῶν,
 » ἄκοντα κεντήμεθα τὰ γὰρ ὧ γύναι·
 » ἅ δ' ἄν διδῶσ' ἐκόντες, ὠφελὺς μεθα·
 χθ Γολλαί γε πολλοῖς ἴσι συμφοραῖ βροτῶν·
 » μορφαῖ ἢ διαφέρουσιν· ἐν δ' ἄν ἀντυχὲς
 » μόλις πῶς ἐξύροι· τίς ἀνθρώπων βίῳ·
 κρέ ὦ Φοῖβε, κακῆς, καὶ θάδ' ἔ δίκαιος εἶ·

ἴς τὴν

ΙΩΝ

ἥς τὴν ἀπῆσαν, ἥς πάρησιν οἱ λόγοι.
 σύ γ' ἔκτισσας τὸν σὸν, ὃν σῶσαι σ' ἔχρη,
 ἔθ' ἰσορῶση μητρὶ, μάντις ὧν ἐρῆς.
 ὡς εἰ μὴ ἔκ' ἐστὶν, ὁ γὰρ θῆ τάφω.
 ἥ δ' ἐστὶν, ἔλθῃ μητρὸς ἥς ὅτιν ποτέ.
 ἀλλ' ἔαν χρεὶ τὰδ', ἥ πρὸς τῷ θεῷ
 κωλύομεθα μὴ μαθῶν ἀβύλομαι.
 ἀλλ' ὧ ξέν', εἰσορῶ ἅ ἀγενή πόσιν
 Ξυθον, πέλας δὴ τόνδε τὰς Τροφωνίῳ
 λιπόντα θαλάμας, τῶς λελεγμένους λόγους
 σίγα πρὸς ἄνδρα, μὴ τιν' αἰχύνῃν λάβω,
 διακονῶσα κρυπῆα, καὶ προβῇ λόγος,
 ἔχ' ἥπερ ἡμῶς αὐτ' ἐξεκλίσσεται.
 Τὰ δ' ἡ γυναικῶν, θυγατρὶ πρὸς ἄρσενας,
 καὶ τὰς κακῶσιν αἰ' γὰρ μεμιγμέναι,
 μισθὸν μεθ' ἑτῶ δυσυχῆς πεφύκαμεν.
 πρῶτον μὲν, θεὸς τ' ἐμῶν προσφθεγμάτων
 λαβὼν ἀπαρχὰς, χαίρειτω, σὺ τ' ὧ γυναι.
 μῶν χρόνιος ἐλθὼν σ' ἐξέπληξ' ὁρ' ῥωδία;
 πρὶ ὑδέν'· ἀφίκε δ' εἰς μέριμναν· ἀλλὰ μοι
 λείξον, τί θέσπισ' ἐκ Τροφωνίῳ φέρεις,
 παίδων ὅπως νῶν σπέρμα συγκαθήσεται.
 ἔκ' ἡ ξείνῳ τῷ θεῷ προλαμβάνειν
 μάντιν μὲν· ἐν γὰρ εἶπεν, ἔκ' ἀπαιδάμε
 πρὸς οἶκον ἥξειν, ἔκ' σ' ἐκ χρηστηρίων.
 κρὶ ὧ πότνια Φοῖβε μήτηρ, ἥ δ' αἰσίως
 ἔλθοιμεν· ἅ, τε νῶν συμβόλαια πρόθεν ἦν,
 εἰς παῖδα τὸν σὸν μεταπέσοι βελτίονα.
 ἔκ' ἔσται τὰδ'· ἀλλὰ τίς προφητὴς θεῶν;
 ἴωι ἡμῶς τὰ γ' ἔξω· τ' ἔσω δ' ἄλλοις μέλει,

ΕΕΕ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

οἱ πλησίον θάσσουσιν τρίποδος ξένε,
 Δελφῶν ἀριστῆς, ὅς ἐκλήρωσεν πάλος.
 ξὺ καλῶς· ἐγὼ δὲ πάνθ' ὅσων ἐχρήσομαι·
 σέχσοι μ' ἂν εἴσω· καὶ ὥς ἐγὼ κλύω,
 χρηστήριον πέπλωκε τοῖς ἐπὶ ἡλύσι
 κοινὸν πρόναυ· βύλομαι δ' ἐν ἡμέρᾳ
 τῇδ', αἰσία καὶ θεῶν λαβὴν μαντεύματα·
 σὺ δ' ἄμφω βωμὸς ὧ γύναι, δαφνηφόρος
 λαβῶσα κλώνας αὐτέκνους, ὄλκα θεοῖς,
 χρησμὸς μ' ἐνεγκεῖν ἐξ Ἀπόλλωνος δόμων.
 κρὲ ἔσαι τάδ', ἔσαι· Λοξίας δ' ἂν θέλη
 νῦν, ἀλλὰ τὰς πρὶν ἀναλαβὴν ἀμαρτίας,
 ἅπας καὶ ὅς γένοιτ' ἂν εἰς ἡμᾶς φίλος·
 ὅσον ἢ χρήξει, θεὸς γάρ ἐστι, δέξομαι.
 ἴων τί ποτε λόγοισιν ἡ ξένη πρὸς τὸ θεὸν
 κρυπτοῖσιν αἰεὶ λοιδόρῃσ' αἰνίσσεται;
 ἦτοι φιλοῦσα γῆς ὑπερμαντεύεται,
 ἢ καὶ τι σιγῶς, ὧν σιωπᾶσθαι χρεῶν;
 ἀτὰρ θυγατὸς τῆς Εὐρυπύκτου, τί μοι
 μέλει, προσήκει τ' ἔδωκε· ἀλλὰ χρυσέαις
 πρόχυσιν ἐλθὼν ἦς ἀπορροήν τ' ἄντην,
 δρόσον καθήσω· νυθετιτέος δέ μοι
 Φοῖβος τί πάχῃ παρθένος βία γαμῶν;
 προσδίδωσι παῖδας τεκνύμενος λάθρα
 θνήσκοντας· ἀμέλει μὴ σὺν· ἀλλ' ἐπὶ κρατῆς,
 ἀρετὰς δίδωκε· καὶ ὅστις ὦν βροτῶν,
 κακὸς πεφύκει, ξημιῦσιν οἱ θεοί·
 πῶς ἔν δίκαιον τὸς ν' ἡμᾶς ὑμᾶς βροτοῖς
 γράφαντας, αὐτὸς ἀνομίαν ὀφλισκάνει;
 εἰ δ' ἔστι, τῷ λοιπῷ ἢ χρήσομαι,
 δίκας

ΙΩΝ

δίκας βιαιῶν δώσῃτ' ἀνθρώποις γάμων,
 σὺ, κὶ Γοσειδῶν, Ζεὺς θ' ὅς ῥ' ἀνὴρ κρατεῖ.
 ναῦς τίνοντες δ' ἀδικίας κενώσετε.
 τὰς ἡδονὰς ἔκ τῃς προμηθείας πάρος
 ἀπώδοντες, ἀδικεῖτ' ὅτι κ' ἐτ' ἀνθρώπων κακῶς.
 λέγειν δίκαιον, ἢ τὰ θεῶν καλὰ
 μιμνέμεθ', ἀλλὰ τὺς διδάσκοντας τάδε.
 χ^ο σὲ τὰν ὠδίνων λοχίαν,
 εἰλείθυάντε ἐμὴν
 Λθάταν ἱκετάνω,
 Προμηθεῖ τιτάνι λοχῶν
 θεῖσαν κατ' ἀκροτάτας
 κορυφὰς Διός· ὧ πότνια νῆα,
 μόλει πύθιον οἶκον,
 ὅλυντο χρυσέων θαλάμων
 πλάμενα πρὸς ἀγῶας,
 φοιβήϊος ἔνθα γὰ,
 μεσόμφαλος ἐστία.
 παραχορνομένω τρίποδι
 μαντεύματα κραίνει,
 σὺ, κὶ παῖς Ἀλατογενῆς,
 δύο θεαί, δύο παρθένοι,
 κασίγνηται σεμνὰ τέφροισιν.
 ἱκετεύσατε δ' ὧ κ' ὅρα,
 ὃ παλαιὸν Ἐρεχθίδος
 γένος ἀντεκνίας χρονίῃ καθαροῖς
 μαντεύμασι κύρσαι.
 » ὑπερβαλλύσας ἔχῃ
 » θνατοῖς ἀνδραμονίας
 » ἀκίνητον ἀφορμὴν

ΕΕΕ //

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

- τέκνων, οἷς ἂν καρποτρόφῳ
- λάμπωσιν ἐν θαλάμοις
- πατρίοισι νεανίδες ἦβαι,
- διαδέκτορα πλῆτον
- ὥς ἔξοντές γ' ἐκ πατέρων
- ἑτέροις ἐπὶ τέκνοις.
- ἀλλὰ τε ἅ ἐν κακῷς,
- σὺν τ' αὐτυχίαις, φίλον,
- δορί τε γὰρ πατρίᾳ φέρει
- σωτήριον ἀλκίαν.
- ἐμοὶ μὲν πλῆτ' τε πάρος,
- βασιλικῶν θαλάμων τ' ἔην
- τροφαὶ κήδαιοι κεδνῶν τέκνων.
- τ' ἄπαιδα δ' ἀποσυγῶ
- βίον· ὧς τε δοκεῖ, τίγω.
- μετὰ ἡ κτεάνων μετρίων βιοτᾶς,
- ἄπαιδος ἐχόιμαν.
- ὦ Γανὸς θακήματα, κ,
- παρὰ λίσσασα πέτρα,
- μυχοὶ δαυτοὶ μακρᾶς,
- ἵνα χορὸς σείβῃσι ποδῶν
- ἀγρᾶν λυκὸν τρίγονοι,
- σάδια χλοερὰ πρὸ Γαλλάδος ταῶν
- συρίγγων ὑπ' αἰόλας
- ἰαχᾶς ὕμνων,
- ὅταν αὐλίοις συρίξης
- ὦ Γὰν, τοῖσι σοῖς ἐν ἄντροις,
- ἵνα τεκῇ σάτις
- παρθένος ὧς μελία, βρέφος Φοίβῃ
- πᾶν ὅς ἐξώρισεν θόιναν,

θυροὶ τε

ΙΩΝ

θηρσί τε φονίαν

δαῖτα πιερῶν γάμων

ὑβριν, ὅτ' ἐπὶ κερκίσιν, ὅτε λόγοις

φάτιν ἄϊον αὐτυχίας μετέχεν,

θεόθεν τέκνα θνατοῖς.

Ἰων πρόπολοι γυναῖκες, αἱ τῶνδ' ἄμφι κρηπίδας δόμῳ

θυοδόκων φρέρη μ' ἔχοντα δεασότην φυλάσσετε,

ἐκκλείοιτ' ἥδη τ' ἱερὸν τρίποδα, καὶ χρηστήριον

Ξυθος, ἢ μίμνη κατ' οἶκον ἰσορῶν ἀπαδείαν;

χο ἔν δόμοις ἐς ὧ ξέν'. ὅπω δ' ὧ μ' ὑπερβαίης τόδε.

ὥς δ' ἐπ' ἐξόδοισιν ὄντος, τῶνδ' ἀκούομεν πυλῶν

δύτον· ἐξίοντα τ' ἥδη δεασότην ὄραν πάρα.

ἔξ ὧ τέκνον, χαῖρ'· ἢ κ' ἀρχὴ τῷ λόγῳ, πρέπασά μοι.

Ἰων χαίρομεν· σὺ δ' αὖ φρόνηγε· καὶ δὴ ὄντ' αὐπράξομεν;

ἔξ ὧ δὸς χερὸς φίλην μὰ μοι σῆς σώματος τ' ἄμφι πυχάς.

Ἰων αὖ φρονῆς ἤ, ἢ σ' ἔμηνε θεῶ τις ὧ ξένη βλάβη;

ἔξ ὧ σωφρονῶ τὰ φίλτατ' ἀνῶν, εἰ φυγῆν ἐφίεμαι.

Ἰων πάντ'· μὴ φάσας, τὰ τῷ θεῷ

ἑμμάτα ῥήξεις χερὶ.

ἔξ ὧ ἄφομαι, καὶ ῥυσίαξω· τὰ μὰ δ' αὐρίσκω φίλα.

Ἰων ὑκᾶπαλλάξῃ πρὶν εἰσω τόξα πνυμόνων λαβεῖν;

ἔξ ὧ ὥς τί δ' ἡ φάνης ἐμὲ σαυτῷ γνωρίσας τὰ φίλτατα;

Ἰων ὀφείλω φρενὺν ἀμύσσει, καὶ μεμνηότας ξένους.

ἔξ ὧ κτάνε, καὶ πίμπρη πατὴρ κ' ἦν κτάνης, ἔση φονεύς.

Ἰων πῶ δέ μοι πατὴρ σὺ; ταῦτ' ἔν' ὃ γέλως κλύειν ἐμοί;

ἔξ ὧ ὃ τρέχων ὁ μῦθος ἄν σοι τὰ μὰ σὴ μῆνιεν ἄν;

Ἰων καὶ τί μοι λέξεις;

ἔξ ὧ πατὴρ σὸς ἔμι, καὶ σὺ παῖς ἐμός.

Ἰων τίς λέγει τὰδε;

ἔξ ὧ ὅς σ' ἔθρεψεν ὄντα Λοξίας ἐμόν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΙΩΝ

Ἰων μαρτυρῆς σαυτῷ. -

-ξῦ τὰ τῷ θεῷ ἐκ μαθὼν χρησέμεν.

Ἰων ἐσφάλης ἀνιγμ' ἀκύνσας. =

=ξῦ ὅκ' ἄρ' ὄρθ' ἀκύνομεν;

Ἰων ὁ ὃ λόγος τίς ἐστ' Φοίβου; =

=ξῦ ὅν συναντήσαντά μοι,

Ἰων τίνα συνάντησιν; =

=ξῦ δόμων τῶνδ' ἐξιόντι τοῦ θεοῦ,

Ἰων συμφορᾶς τίνος κυρῆσαι; =

-ξῦ πᾶσ' ἐμὴν πεφυκέναι.

Ἰων σὸν γιγνώτ', ἢ δῶρον ἄλλως; -

-ξῦ δῶρον ἔντά σ' ἐξ ἐμῶ.

Ἰων πρῶτα δὴτ' ἐμοὶ ξυνάπῃς πόδα σόν; -

-ξῦ ὅκ' ἄλλω τέκνον.

Ἰων ἡ τύχη πόθεν πόθ' ἔκει;

-ξῦ δύο μίαν θάυμαζομεν.

Ἰων ἔα. τίνος δ' ἐσοί μὴτρὸς πέφυκα; -

-ξῦ ὅκ' ἔχω φράσαι.

Ἰων ὅθ' Φοῖβος ἔειπε; -

-ξῦ τερφεῖς τῷ τῷ, κεῖν' ὅκ' ἠρόμην.

Ἰων γῆς ἄρ' ἐκπέφυκα μητρός. -

-ξῦ ὅκ' ἐμὸν τίκτει τέκνον.

Ἰων πῶς ἂν ὅν ᾔην σός; =

-ξῦ ὅκ' οἶδ', ἀναφέρω δ' ἄρ' τὸν θεόν.

Ἰων φέρε λόγων ἀφώμιθ' ἄλλων. -

-ξῦ ταῦτ' ἄμεινον ὧ τέκνον.

Ἰων ἦλθες εἰς νόθον τι λίκτρον; -

-ξῦ μωρίαι γε τῶ νέε.

Ἰων πρὶν ἡόρην λαβεῖν Εὐρυχθείας; -

-ξῦ ὅκ' ἔσπερον γέ πω.

Ἰων ἄρα

ΙΩΝ

Ἰων ἄρα δὴ τ' ἐκεῖ μ' ἐφυσας; -
 -ξὺ τῷ χρόνῳ γε συντρέχεις.
 Ἰων καὶ τα πῶς ἀφικόμεθα δ' αὖρο; Ξὺ· ταῦτ' ἀμχανῶ.
 Ἰων διὰ Μακρῶς ἐλθὼν κελύβη. -
 -ξὺ τὸτο καὶ μ' ἀπαλοεῖ.
 Ἰων Γυθίαν δ' ἦλθες πέτρην πρίν; -
 -ξὺ ῥε Φανάϊ γε βακχίῳ.
 Ἰων προσένων δ' ἐν τῷ, κατέχευς; -
 -ξὺ ὅς με Δελφίσιν κούραις,
 Ἰων ἐβίασέ σ', ἢ πῶς τάδ' αὐδ' αἶς; -
 -ξὺ μαινάσιν τε βακχίου.
 Ἰων ἔμφρον', ἢ κάτοικον ὄντα; -
 -ξὺ βακχίῳ πρὸς ἠδοναῖς.
 Ἰων τὸτ' ἐκὼ νῦν ἐσπάρημεν. -
 -ξὺ ὁ πότμος σ' ἐξ αὖρε τέκνον.
 Ἰων πῶς δ' ἀφικόμεθα ναῦς; -
 -ξὺ ἐκβολον κούρης ἴσως.
 Ἰων ἐκπεφύγαμεν ἢ δ' ἄλλον. -
 -ξὺ πατέρα νῦν δέχου τέκνον.
 Ἰων Τῷ θεῷ γὰρ ἔκ' ἀπιστεῖν εἰκός. Ξὺ· αὖ φρονῆς ἄρα.
 Ἰων καὶ τί βυλόμεθα γ' ἄλλο; -
 -ξὺ νῦν ὁρᾷς, ἀχρήσ' ἐρᾷν.
 Ἰων ἢ Διὸς παιδὸς γενέσθαι πάντ; -
 -ξὺ ἥσσι γε γίγνεται.
 Ἰων ἢ θίγω δ' ἦθ', οἳ μ' ἐφυσαν; -
 -ξὺ πρὸς θόμηνίς γε τῷ θεῷ.
 Ἰων χαῖρέ μοι πάτερ. -
 -ξὺ φίλον γε φθέγμ' ἐδεξάμην τόδε.
 Ἰων ἡμέρα θ' ἢ νῦν παρῆσα. -
 -ξὺ μακάριον γ' ἐβηκέ με.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἴων ὦ φίλη μήτηρ, πότ' ἄρα κ' σὸν ὄψομαι δέμας;
 νῦν ποθῶ σε μάλλον ἢ πρὶν, ἥ τις ἤ ποτ' ἴσιδ' ἔν.
 ἀλλ' ἴσως τέθνηκας, ἢ μείς δ' ὕδ' ἐν δυνάμεθα.

χο κοινὰ μὲν ἡμῖν δωμάτων ὑπραξίαι.
 ὅμως ἢ καὶ δέσποιναν ἦς τέκν' ἀντυχῆν
 ἐβλόμην ἄν, τὺς τ' Ἐριχθείως δόμους.
 ὦ τέκνον, εἰς μὲν σὴν ἀνδρείῃ, θεὸς
 ὀρθῶς ἔκρανε, καὶ συνῆψ' ἐμοὶ τέσε.
 σύ τ' αὖ τὰ φίλταθ' ἄνρες, ἔκ' εἰδὼς πάρος.
 ὅδ' ἦξας ὀρθῶς, τὴντο καὶ μ' ἔχει πόθος,
 ὅπως σύ τ' ὦ πάτερ μητέρ' εὐρήσεις σίθιν,
 ἐγὼ θ', ὅποιός μοι γυναικὸς ἐξέφυς.

χρόνῳ ἢ δόντες ταῦτ', ἴσως ἄνροι μὲν ἄν.
 ἀλλ' ἐκλιπὼν θεῶν δάπιδ', ἀλητέαν τέ σ' ἔν,
 εἰς τὰς Ἀθῆνας σέιχε κοινὸφρων πατρί,
 ἔσ' Ὀλβιον μὲν σὴν ἡπείρον ἀναμείψ' πατρός,
 πολὺς δὲ πλῆθος. ἔν' ἑσπερον νοσῶν
 δυσὶν, κεκλήσῃ δυσγενὲς, πένης θ' ἅμα,
 ἀλλ' ὕγενὲς τε, κ' πολυκτῆμων βίη.
 σιγᾶς; τί πρὸς γῆν' ἔμμεσόν βαλὼν ἔχεις;
 ἦς φροντίδας δ' ἀπῆλθες. ἐκ' ἢ χαρμονῆς
 πάλιν μεταστὰς, δέμα προσβάλλεις πατρί.

ἴων Οὐ ταῦτ' ὄντος φαίνεται τ' πραγμάτων,
 Γρόσωθεν ὄντων, ἐγγύθεν θ' ὀρωμένων.
 ἐγὼ ἢ, τ' μὲν συμφορὰν, ἀσπάζομαι,
 πατέρα σ' ἀνδρῶν ὧν ἢ γινώσκω πύρι,
 ἄκυστον. ἦναι φασὶ τὰς αὐτόχθονας
 κλεινὰς Ἀθῆνας, ἔκ' ἐπείσαντον γένος,
 ἵν' ἴσπεσθ' μοι δύο νόσω κεκτιμένους,
 πατρός τ' ἐπακτῶ, καὶ τοῦ ὧν νοθαγενὲς.

καὶ

ΙΩΝ

- ἢ τὸτ' ἔχων τὴν γένεσιν, ἀδελφεὲς μὲν ὦν,
 μηδὲν κ' ἔδ' ἐν ὧν κεκλήσομαι.
 ἦν δ' ἤρ' τὸ πρῶτον πόλεως ὀρμηθῆς ξυγόν
 ζητῶ τις εἶναι, τ' ἢ ἀδυνάτων ὑπο,
 μισήσομαι δ' αὖτε λυπρὰ δὲ τὰ κρείσσονα.
 ὅσοι δὲ χρῆστοι, δυνάμενοι τ' εἶναι σοφοί,
 σιγῶσι, καὶ σπουδάζουσιν εἰς τὰ πράγματα,
 γέλωτ' ἐν αὐτοῖς, μωρίαν τε λήθομαι,
 ἔχ' ἡσυχάζων ἐν πόλει φόβον πλῆα.
 τῶν δ' αὖ λογίων τε, χρωμένων τε τῇ πόλει
 εἰς ἀξίωμα βᾶς, πλέον φρονήσομαι
 ψήφοισιν· ἔγω γὰρ τάδ' ὦ πάτερ φιλεῖ,
 οἱ τὰς πόλεις ἔχουσι, καὶ ἀξιώματα,
 τοῖς ἀνθαμίλλοις εἰς ὁπομιώτατοι
 ἐλθὼν δ' εἰς οἶκον ἀλλότριον ἐπιλυσιῶν,
 γυναῖκα θῶς ἄτεκνον, ἢ κοινὴ μένη
 τὰς συμφορὰς σοὶ πρόσθεν, ἀπολαχῶσα γυνή,
 αὐτὴ καθ' αὐτὴν τὴν τύχην οἴσει πικρῶς.
 πῶς δ' ἔχ' ὑπ' αὐτῆς εἰκότως μισήσομαι,
 ὅταν παραστῶ σοὶ καὶ ἐγγύθεν ποδῶς,
 ἢ δ' ὅσ' ἄτεκνος, τὰ σὰ φίλ' εἰσορᾷ πικρῶς.
 κατ' ἢ προδὸς σύμ' ἐς δάμαρτα σὴν βλέπης,
 ἢ τὰ μὰ τιμῶν, δῶμα συγχέας ἔχης.
 ὅσας σφαγὰς δὴ φαρμάκων θανάσιμων,
 γυναῖκες ἄνδρον, ἀνδράσιν διαφθοράς.
 ἄλλως τε, τὴν σὴν ἄλοχον οἰκτεῖρω πάτερ,
 ἀπαιδὰ θηράσκεισαν· ἔκ' ἀξία
 πατέρων ἀπ' ἐσθλῶν ἔσ' ἀπαιδ' ἰάν νοσεῖν.
 τυραννίδος ἢ τῆς μάτην ἀνυμνήτης,
 τὸ μὲν πρόσωπον ἡδὺ, τὰν δ' ὁμοιοῖ ἢ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

20 λυπηρά· τίς ἂν μακάριος, τίς ἀτυχὴς,
 21 ὅστις θεοεικῶς, καὶ παραβλέπων βίον,
 22 αἰῶνα τήναι; δὴ μὲν οὖν δ' ἂν ἀτυχὴς
 23 ἦν ἂν θέλοιμι μᾶλλον, ἢ τύραννος ὢν.
 24 ὦ τὸς πονηρὸς ἡδονὴ φίλος ἔχεν,
 25 ἐσθλὸς ὅμως, κατθανὼν φοβούμενος.
 26 ἥτοις ἂν ὡς ὁ χρυσοῦς ἐκνικᾷ τάδε,
 27 πλουτεῖν τε τερπνόν; ὅφρα φίλῳ ψίφους κλύειν
 28 ἐν χερσὶ σώζων ὄλβον, ὅδ' ἔχειν πόνους.
 29 ἦν γὰρ μοι μέτρια μὴ λυγρὸν μένω.
 30 ἂν δ' ἐνθάδ' ἔχον ἀγὰρ, ἄκυστον μὲν πάτερ·
 31 τὴν φιλότατην καὶ πρῶτον ἀνθρώπων χολήν,
 32 ὄχλον τε μέτριον· ὅδ' ἔμ' ἐξέπληξ' ὅδ' ὅ
 33 πονηρὸς ὅδ' εἰς κείνο δ' ἔκ' ἀναχετόν,
 34 εἴκειν ὅδ' ὅ χαλῶντα τοῖς κακίοισιν,
 35 θεῶν δ' ἐν οὐχαῖς, ἢ γούσιον, ἢ βροτῶν
 36 ὑπηρετῶν, χαίρουσιν ὅ γοωμένοις.
 37 καὶ τὸς καὶ, ἐξέπεμπον· οἳ δ' ἦκον ξένοι.
 38 ὡς δ' ἡδύς αἰεὶ καινὸς ὢν, καινοῖσιν ἦν.
 39 ἔδ' ὅν κ' ἂν ἀνθρώποισι, καὶ ἂν ἄκυσιν ἦ,
 40 δίκαιον εἶναι μὴ νόμος, ἢ φύσις θάμα
 41 παρῆχε τῷ θεῷ· ταῦτα συννοούμενος,
 42 κρήσσω νομίξω τὰνθάδ', ἢ τὰ κεί πάτερ.
 43 ἔα δ' ἐμὰν τῷ ξῆν· ἴση δ' ἡ χάρις,
 44 μεγάλοισι χαίρειν, σμικρὰ δ' ἡδέως ἔχεν.
 45 καλῶς ἔλεξας, ἥπερ ὅς ἐγὼ φίλῳ,
 46 ἐν τοῖσι σοῖσιν ἀτυχήσασιν λόγοις.
 47 παῦσαι λόγων τῶνδ'· ἀτυχῆν δ' ἐπίσασθαι.
 48 θέλω δ' ὅτι πέρ σ' ἄρ' ὄν ἄρ' ἔσθαι τέκνον,

ΙΩΝ

κοινῆς τραπέξης δαῖτα πρὸς κοινὴν πείσῳτ,
 θύσαι θ' ἅ σὺ πρὶν γενέσθαι ἔκ' ἐθύσαμεν·
 κ' νῦν καὶ ὡς δὴ ξένον ἄγων σ' ἐφίστοισι,
 δειπνοῖσι τέρω· τῆς δ' Ἀθηναίων χθονὸς
 ἄξω θεατὴν δῆθεν, ὡς ἔκ' ὄντ' ἐμὲν·
 κ' γὰρ θυναῖκα τὴν ἐμὴν ἔβλομαι
 λυτῆν, ἄτεκνον ὄσαν, αὐτὸς ἀντυχῶν.
 χρόνῳ δ' καὶ ρὸν λαμβάνων, προσάξομαι
 δάμαρτ' ἔαν σε σκηπτῆρα τὰ μ' ἔχῃ χθονός.
 Ἰωνα δ' ὄνομάξω σε, τῇ τύχῃ πρέπον,
 ἔθ' ὅν κ' ἀδύτων ἐξίοντι μοι θεῶ,
 ἔχνος συνήψας πρῶτος· ἀλλὰ τ' φίλων
 πλήρω μ' ἀθροίσας, βεβύτω σὺν ἡδονῇ
 πρόσθε· μέλλων Δελφίδ' ἐκλιπεῖν πόλιν,
 ὅ μιν δ' σιγᾶν δ' μωίδεσι λέγω τάδε,
 ἢ θάνατον εἰπύσαισι πρὸς δάμαρτ' ἐμὴν.
 Ἰων σείχοι μ' ἄν· ἐν δ' ἐκ τῆς τύχης ἀπεστ' μοι.
 ἢ μὴ κ' ἦ τις μ' ἔτεκεν, ἀρήσω πάτερ,
 ἀβίωτον ἢ μιν· εἰδ' ἐπαύξασθαι χρεῶν,
 ἐκ τ' Ἀθηναίων μ' ἢ τεκῶσ' εἴη θυγὴ,
 ὡς μοι γένεται μητρόθεν παρρησία.
 καθαρὰν κ' ἦν τις εἰς πόλιν πέσῃ ξένος,
 καὶ τοῖς λόγοισιν ἄσος ἦ, τότε σύμα
 δ' ἔλον, πίπαιται, καὶ ἔχῃ παρρησία.
 ὁρῶ δ' ἀκρυα καὶ πενθίμους ἄλλας
 γε σεναγμῶν ἰσβολὰς,
 ὅταν ἐμὰ τύραννος ἀνταδίσαν
 πόσιν ἔχοντ' ἡδὴ,
 αὐτὴ δ' ἄπαις ἦ, καὶ λελεῖ μ' ἐμὴν τέκνων.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΜΗΔ

τίν' ὦ παῖ πρόμαντι Λατῆς,
 ἔχρησας ἤς ὑμνωδίαν;
 πόθεν ὁ παῖς ὁδ' ἀμφὶ γὰρ σέθεν
 τρόφιμος ἐξέβη; γυναικῶν τίνος;
 ὅ γάρ με σάινει θίσφατα,
 μή τιν' ἔχη δόλον.
 δειμάνω συμφορὰν,
 ἴφ' ὅποτε βάσεται,
 ἄτοπος ἄτοπα ἔ
 παραδίδωσί μοι,
 τωδ' ἵποτ' ἄφημα.
 ἔχ' δόλον, τύχαν θ' ὁ παῖς,
 ἄλλων τραφῆς ἀφ' αἱμάτων.
 τίς ὅ τ' ἀδ' ἐξυνοίσεται;
 φίλαι, πότερ' ἐμὰ διαποίνα τάδε τορῶς
 ἐς ὅς γε γωνήσομεν
 πόσιν, ἐν ᾧ τὰ πάντ' ἔχουσ', ἐλπιδῶν
 μέτοχος ἦν τλάμων;
 οὐν δ' ἡ μὲν, ἔρ' ῥ' ἡ συμφορᾶς, ὁδ' ἀτυχῆ,
 πολὺν ἡσπασσά γῆρας.
 πόσις δ' ἀτίετος φίλων.
 μέλεος, ἐς θυρᾶος ἐλθὼν δόμους,
 μέγαν ἐς ὄλβον ὅν' ἔσωσε τύχης.
 ὅλοιτ', ὅλοιτ', ὦ πότνια
 ἔξαπαφὼν ἐμάν,
 ἢ θεοῖσιν μὴ τύχοι
 καλλίφλογα πέλαγον
 ἐπὶ πυρὶ καθαγνίσας.
 ὅ δ' ἐμὸν ἔσεται τυραννίδος, τυραννίδος φίλα.
 ἢ δ' ἡ πελάσας, δειπνῶν κυρεῖ

ΙΩΝ

παῖς, καὶ πατὴρ νέως νέων,
 ἵνα δειράδεις Γαρνασῶ
 πέτρας ἔχουσαι σκόπελον,
 ὕραϊόν θ' ἴδραν,
 ἵνα Βάκχιος ἀμφιπόρουσ ἀνέχων
 πάντας, λαίηρὰ πηδᾷ
 τυκτιπόλοισι ἅμα σὺν Βάκχαις.
 μή ποθ' ἴς ἐμὴν πόλιν ἵκοιθ' ὁ παῖς.
 νέαν δ' ἀμέραν ἀπολιπὼν, θάνοι.
 σετομένα δ' ἂν πόλις, ἔχοι
 σκῆψιν, ξενικὸν εἰσβολὰν
 ἀλίσσας ὁ πάρος ἀρχαγὸς
 ὦν Ερεχθίδης ἀναξ.
 κρέ ὦ πρέσβυ παιδαγῶν Ερεχθίδεωσ, πατρός
 τὸ μὲν ποτ' ὄντος, ἡνίκ' ἦν ἐτ' ἐν φάει,
 ἔπαιρε σαυτὴν πρὸς θεῶν χρησέριαν,
 ὥς μοι συνηθὴς εἴ τι Λοξίας ἀναξ
 θέωπισμα παίδων εἰς γονὰς ἐφθέγγεατο.
 Σὺν τοῖς φίλοις δ' ἡδὺν αἰ πράσων καλῶς.
 ἀ μὴ γένοιτο δ', ἥ τι τυγχάνοι κακόν,
 εἰς ὅμματ' ὄντι φωτὸς εἰσβλέψαι γλυκύν.
 ἐγὼ δέ σ', ὥσπερ κ' σὺ πατέρ' ἐμὸν ποτε,
 δέσποιν' ὅμως ὅσ' ἀντικηδύω πατρός.
 πρ ὦ θυγάτηρ, ἀξιόξίων νυννιτόρων
 ἦν φυλάσσει, καὶ κατακύνεισ' ἔχεις
 τὸς σὺς παλαιὸς ἐκγόνους αὐτόχθονας.
 ἔλχ', ἔλκε πρὸς μέλαθρα, καὶ νόμιξέ με.
 αἰτῆν δέ μοι ματῆα. τὸ γήρως δέ μοι
 συνεκπονῆσα κῶλον, ἱατρὸς νυνν.
 κρέ ἔπε νῦν ἵχτος δ' ἐκφύλακα, ὅπν τιθεῖσ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πρ ἰδὲ· Τὸ τῷ ποδὸς μὲν βραδύ, τὸ τῷ δὲ νῦ ταχύ.
 κρέ βάκτρῳ δ' ἐρείδῃ περιφερῇ σίβον χθονός.
 πρ καὶ τῷτο τυφλόν, ὅταν ἐγὼ βλέπω βραχύ.
 κρέ ὀρθῶς ἔλεξας· ἀλλὰ μὴ παρυσκέπω.
 πρ ἔκην ἐκὼν γε, τῷ δ' ἄκοντος ἔκρατῶ.
 κρέ γυναικες, ἰσῶν τ' ἐμῶν, καὶ κερκίδος
 δούλου μαπισὺν, τίνα τύχην λαβὼν πόσις,
 βέβηκε παίδων, ὧν περ ὄνεχ' ἤκομεν,
 σιμῆνατ'· ἧ δ' ἀγαθὰ μοι, μινύσατε.
 ἔκ εἰς ἀπίστους δεισσοτάς βαλῆς χαράν.
 χο ἰὼ δαῖμον.
 τὸ φροῖμιον καὶ τὸ λόγων, ἔκ ἀτυχίης.
 ἰὼ τλαῖμον.
 ἀλλὰ τί θεσφάτοισι δεισσοτῶν νοσῶ;
 γέν· τί δρωμέν θάνατος ὧν κῆται πέρι;
 κρέ τίς ἦδε μῦσα, καὶ ὅ φόβος τίνων πέρι;
 χο εἶπω μιν, ἢ σιγῶ μιν, ἢ τί δράσο μιν;
 κρέ ἥφ' ὥς ἔχουσιν συμφορὰν τίν' εἰς ἐμέ.
 χο ῥήσεται τοι, καὶ θανῶν μέλλω διπλῇ.
 ἔκ ἐστ' σοι δεισσοῖν ἐπ' ἀγκάλας λαβῶν
 τέκν', ὃ καὶ μακρῶ σῶ προσαρμόσαι τάδε.
 πρ ὦ μοι· θάνοιμι θύγατερ· ὦ τάλαιν' ἐγώ.
 κρέ ἥφ' ὥς ἔχουσιν συμφορὰν τίν' εἰς ἐμέ.
 συμφορὰς ἔλαβον, ἔπαθον ἄχος βίοντον ὦ φίλας.
 πρ διοιχόμεθα τέκνον· Κρέ· αἶ· αἶ· αἶ· αἶ.
 διαντάος ἔτυπεν ἔτυπεν ὀδύνα με
 πνυμόνων τῶν δ' ἔσω.
 πρ μήπω σιτάξης,
 κρέ ἀλλὰ πάρεσι γόοι.
 πρ πρὶν ἂν μάθω μιν,

κρέ ἀγγελίαν τίνα μοι;
 πρ εἰ ταῦτα πράσων δεσπότης, τῆς·συμφορᾶς
 κοινῶνός ἐστιν, ἢ μόνῃ σὺ δυσυχῆς.
 χο κῆν' ἢ ὧ γεραιέ, παῖδα Λοξίας
 ἔδωκεν· ἰδίᾳ δ' ὀντυχεῖ ταύτης δίχ' α·
 κρέ τὸ δ' ἐπὶ τῷδε κακὸν ἄκρον
 ἔλακας ἄλγος ἐμοὶ σένην.
 πρ πότερα, διαφύναί δὴ γυναικὸς ἔκτινος
 τ' παῖδ', ὃν ἤπας, ἢ γεγῶτ' ἐθέασισεν;
 χο ἤδη πεφυκότ' ἐκτελῇ νεανίαν
 δίδωσιν αὐτῷ Λοξίας· παρῆν δ' ἐγώ.
 κρέ πῶς φῆς;
 ἄφατον, ἄφατον, ἀναύδιτον
 λόγον ἐμοὶ θροῆς.
 πρ καὶ μοιγε. Κρέ· πῶς δ' ὁ χρησμός ἐκπεράνεται,
 σαφέστερόν μοι φράξει, χ' ὥς τις ἐσθ' ὁ πάς.
 χο ὅτ' ἐναντήσιν ἐκ θεῶν συθῆς,
 πρῶτ' ὅστις σὸς, παῖδ' ἔδωκ' αὐτῷ θεός.
 κρέ ὅπ' ὅτο ποιοῖ.
 τὸ δ' ἐμὸν, ἄτεκνον, ἄτεκνον ἔλαβεν
 ἄρα βίοντον· ἐρημία δ' ὀρφανὸς δόμους οἰκήσας.
 τίς ἔν' ἐχρήσθη; τῷ, συνῆψ' ἵχνος ποδὸς
 πόσις ταλαίνης; πῶς δ' ἐπὶ νιν ἡσίδω;
 χο οἷός τ' ὦ φίλη δέσποιν' α τὸν νεανίαν,
 ὅς τόνδ' ἔσαιρε ναόν; ἔτος ἐσθ' ὁ πάς.
 κρέ ἀν' ὕγρον ἀν' πᾶιν αἰθέρα
 πρόσω γαίας Ἑλλαντίας,
 ἀστέρ' ας ἐσπερίους.
 δῖον, δῖον ἄλγος ἔπαθον.
 πρ ὅτομα ἢ ποῖον αὐτὸν ὀνομάξει πατήρ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

διαθ' ἢ σιωπῇ τὴν ἀκύνωτον μένη;

Χο Ἰων', ἐπεὶ πρῶτος ἦν τῆσιν πατρί·
τρ μητρός δ' ἐποίας ἐστίν; **Χο**· ὅκ' ἔχω φράσαι·
 φρῦδος δ', ἵν' ἔδῃς πάντα τὰ π' ἐμὴ γέρον,
 παῖδός προθύσων ξένια, καὶ γενέθλια,
 σκηνὰς ἐς ἱεράς τῆσδε λαθραίως πόσις,
 κοινῇ ξυνάφων παῖδας παῖδ' ἰτὶ νύκτωρ.
τρ δ' ἄσπαινα, προδεδόμεθα· σὺν γὰρ σοι νοσῶ,
 τὴν σὺ πρὸς ἀνδρός· καὶ μεμηχανημένως
 ὑβριξόμεθα, δωμάτων τ' Ἐριχθείως
 ἐκβαλλόμεθα· καὶ σὸν ὅς τε συγῶν πόσιν,
 λέγω, σὲ μέντοι μᾶλλον, ἢ κείνον φιλῶν,
 ὅστις σε γῆμας ξένος ἐπείσειλθὼν πόλιν,
 καὶ δῶμα, καὶ σὴν παραλαβὼν παγκληρίαν,
 ἄλλης γυναῖκος παῖδας ἐκκαρπύμενος
 λάθρα πέφηνεν· ὡς λάθρα δ', ἐγὼ φράσω·
 ἐπεὶ σ' ἄτεκνον ἦσθι τ', ὅκ' ἔσεργέ σοι
 ὁμοῖος εἶναι, τῆς τύχης τ' ἴσον φέρειν·
 λαβὼν ἢ δ' ἄλλα λείκτρα, νυμφεύσας λάθρα,
 τὸν παῖδ' ἐφύσειν· ἐξενωμένον δ' ἐτὶ
 Δελφῶν δίδωσιν ἐκτρέφειν· ὅδ' ἐν θεῷ
 δόμοισιν ἄρετος ὡς λάβοι, παιδύεται·
 νεανίας δ' ὡς ἦσθι τ' ἐπτετραμμένον,
 εἰλθεῖν σ' ἐπέσει δ' αὖρ ἀπαιδίας χάριν·
 καὶ δ' ὁ θεὸς ὅκ' ἐφύσατο· ὅδ' ἐφύσατο,
 πάλαι τρέφων τὸν παῖδα· καὶ πλεῖς πλοκάς
 τοιάσδ'· ἄλλος μὲν ἀνέφερ' ἄρ' τὸν δαίμονα·
 εἰλθὼν δ' ἐκ τὸν χρόνον ἀμύνεσθαι θέλων,
 τυραννίδ' αὐτῷ περιβαλεῖν ἐμελλεγῆς·
 καὶ τὸν ἢ τὸν μὲν ἀνὰ χρόνον πεπλασμένον,
 Ἰων',

ΙΩΝ

Ιων, ἴσῃτι δῆθεν ὅτι συνήντετο.

- οἱ μοι κακὲρ γὰρ ἄνδρες ὡς ἀφ' ἐγώ,
- οἱ συντιθέντες τὰ δίκ' ἤτα μηχανὰς
- κοσμήσει· φαῦλον χρῆσθ' ἀναλαβὴν φίλον
- θέλοιμι μᾶλλον, ἢ κακὸν σοφώτερον.
- καὶ τῶνδ' ἀπάντων ἔχρατον πέσῃ κακὸν,
- ἀμύτορ' ἀναρίθμητον ἐκ δ' ἕλης τινὸς
- γυναικὸς, εἰς σὸν δῶμα δεσπότην ἄγῃ.
- ἀπλὴν ἂν ἦν ἢ τὸ κακὸν, εἰ παρ' ὀνείδης
- μητρὸς τιθὼν σε σὴν λέγων ἀπαίδειαν,
- ἐσώκισ' οἴκῃς· εἰ δέ σοι τόδ' ἦν πικρὸν,
- ἦ Αἰόλῳ νιν χρῆν ὀρεχθῆναι γάμων.
- ἐκ τῶνδε δέ σε δὴ γυναικεῖον τι δρᾶν,
- ἢ ἢ ξίφος λαβῆσαν, ἢ δόλω τινὶ,
- ἢ φαρμάκοισι, σὸν κατακτεῖναι πόσιν,
- καὶ παῖδα, πρίν σοι θάνατον ἐκ κείνων μολῆν.
- εἰ γὰρ γυφίσεις, τῷδ' ἀπαλλάξῃ βίου.
- δυσὶν ἢ ἐχθροῖν εἰς ἐν ἐλθόντοιν ἔσθῃς,
- ἢ θάτερον δ' ἢ δυσυχῆν, ἢ θάτερον.
- ἐγὼ μὲν ἔν σοι, καὶ συνεκπονῆν θέλω,
- καὶ συμφρονάειν παῖδ' ἐπεισελθὼν δόμοις.
- εἴ δ' αὖθ' ὀπλίξῃ, καὶ τροφῆα δεσπότης
- ἀποδύς, θανέιν τε, ξῶν τε φέγγος ἡσοῶν.
- ἐν γὰρ τι τοῖς δέλοισιν αἰχμήνην φέρεῖ,
- τὴν μα· τὰ δ' ἄλλα πάντα, ἦ ἐλευθέρων
- ἢ δέεις κακίων δ' ἕλος, ὅστις ἐσθλὸς ἦ.
- καὶ γὰρ φίλη δέσποινα, συμφορὰν θέλω
- κοινῇ μένῃ τήνδ', ἢ θανέιν, ἢ ξὴν καλῶς.
- κρέ ὦ φυχὰ, πῶς σιγάσω; πῶς ἢ·
- = σκοτίας ἀναφάνω δυνάς;

ZZZ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

αἰδῶς δ' ἀπολεφθῶ;
 τί δ' ἐμπόδιον κῶλυμ' ἔτι μοι;
 πρὸς τίν' ἀγῶνα τιθέμεθ' ἀρετῆς;
 ἢ πῶς ἡμῶν προδότης γέγονε;
 σέρομαι δ' οἴκων, σέρομαι παίδων.
 φρῆσαι δ' ἐλπίδες, αἷς διαθέσθαι
 χρήσασθαι καλῶς, ἢ ἐδυνάσθην,
 σιγῶσα γάμους, σιγῶσα τόκους πολυηλαύτης.
 ἀλλ' ἢ τὸ Διὸς πυλῆατρον ἔδος,
 ἢ τ' ἐπ' ἐμοῖς σκοπέλοισι θεῶν,
 λίμνης τ' ἐνύδρου τριτωνιάδος
 πότινιαν ἀκτάν, ἢ νέτι κρύφω λέχος, ὥς σέρνων
 ἀπονισαμένη ῥᾶν ἔσομαι.
 τάχιστα κόραι δακρύοισιν ἐμαῖ,
 ψυχὰ δ' ἀλγεί κακοβλαβεῖς
 ἐν τ' ἀνθρώπων, ἐν τ' ἀθανάτων,
 ὅς ἀποδέξω
 λέκτρων προδότας ἀχαρίστους.
 ὧτάς ἐπαφθόγγη μέλπων
 κιθάρας ἐνοπᾶν, ἅ, τ' ἀγρᾶλοις
 κέρασιν ἐν ἀφύχοις ἀχέει μυσσάν, ὕμνος ἀαχύντης,
 σοὶ μομφὰν ὦ Λατῆς παῖ.
 πρὸς τάνδ' αὐτὰν αὐδάσω.
 ἦλθες μοι χρυσῷ χαίταν
 μαρμαίρων, αὐτ' εἰς κόλπους
 κρόκεα πέταλα φάρεσιν ἔδρεπον,
 ἀνθίσεν χρυσανταυγῇ.
 λουκῶς δ' ἐμφύσας καρποῖς
 χειρῶν, ὅς αὐτρὸς κούρας
 κρωγάν μ' ὦ μάτερ μ' αὐδῶσαν,

θεός

ΙΩΝ

θεὸς ὁ μόνετας
 ἄγεις ἀναιδέα,
 Κύπριδι χάριν πράων·
 τίκτω δ' ἄ δύσην ἐς σοι
 ἡἶρον, τ' φρίκα μητρὸς,
 εἰς ἀνὰν βάλλω τὰν σάν,
 ἵνα με λέχῃσι μελέαν μελέοις
 ἐξούξω τὰν δύσανον·
 οἱ μοι μοι· κ' ἔνν' ἔρ' ρ' ρ'
 πᾶν οἷς ἀρπαοθεὶς θόνα
 πᾶς μοι, κ' σὸς τλάμων·
 σὺ ἢ κιθάρα κλάξεις,
 παῖδας μέλτων·
 ὦ· τ' Λατῶς αὐδῶ·
 ὅς γ' ὀμφὰν κληροῖς
 πρὸς χρυσέας θάκους, κ'
 γαῖας μεσῆρεις ἑδρας
 εἰς ὅς αὐδᾶν καρύξω·
 ἰὼ κακὸς οὐνάτωρ,
 ὅς τῷ κ' ἐμῷ νυμφέτῃ
 χάριν ὕ προλαβὼν,
 παῖδ' ὅς οἶκος οἰκίξῃς·
 ὅς δ' ἐμὸς γενέτας, κ' σὸς γ' ἀμαθὴς,
 οἰωνοῖς ἔρ' ρ' ρ' εἰ συλαβεῖς, οἰκεία
 σπάρχνα ματέρος ἐξαλλάξας·
 μισεῖ σ' ἄ Δᾶλος· κ' δάφνας
 ἔρνεα φόνια παρ' ἄβροκόμαν,
 ἔνθα λοχόματα σέ μν' ἐλοχόσατο,
 Λατῶ δίοισι σε καρποῖς·
 χ' Οἱ μοι, μέγας θησαυρὸς ὥς ἀνόητυται

ZZZ n

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κακῶν, ἐφ' οἷσι πᾶς ἂν ἐκβάλῃ δάκρυ.
 πρ ὤνυατερ, ὅτοι σὸν βλέπων ἐμπύπλωμαι
 πρόσωπον, ἔξω δ' ἐγένεσθαι γνώμης ἐμῆς.
 κακῶν ἅ ἄρτι κῦμ' ὑπεξαντλῶν φρενὶ,
 πρὺ μνησθὲν ἄρει μ' ἄλλο σὼν λ' ὄντων.
 ὅς ἐκβαλῶσα, τ' πρὸς τῶν κακῶν
 μετῆλθες ἄλλων τημάτων κακὰς ὁδούς.
 τί φῆς; τίνα λόγον Λοξίῃ κατηγορεῖς;
 ποῖον τέκνον φῆς παῖδα; πῶς θείναι πόλεος
 θηρσὶ φίλον θύμβον μ' ἀνελθέ μοι πάλιν.
 κρέ αἰχλύνομαι μὲν σ' ὦ γέρον· λέξω δ' ὁμῶς.
 πρ ὥς συσπνέξῃς ὅδ' αὖτε γενναίως φίλοις.
 κρέ ἄλλε τοῖνον· οἶσθα νεκροπίας πέτρας
 πρόσβορ' ῥον ἄντρον, ὅς Μακρὰς κηλήσκομεν;
 πρ οἶδ'· ἐνθα Γρανὸς ἀδύτα, κ' βωμοὶ πέλας.
 κρέ ἐν ταῦθ' ἀγῶνα δφνὸν ἡγωνίσμεθα.
 πρ τίς; ὥς ἀπαντὰ δάκρυά μοι τοῖς σοῖς λόγοις.
 κρέ Φοῖβη συνήψ', ἄκουσα δύσινον γάμον.
 πρ ὦ ὤνυατερ, ἄρ' ἦν ταῦθ' ἀγ' ἡθόμην ἐγώ;
 κρέ ὅκ οἶδ'· ἀληθὴ δ' εἰ λέγεις, φαίη μιν ἄν.
 πρ νόσον κρυφαίαν ἡνίκα ἔσενες λάθρα;
 κρέ τῶτ' ἦν, ἃ νῦν σοι φανερά σιμαίνω κακά.
 πρ κατ' ἐξέκλεψες πῶς Ἀπόλλωνος γάμος;
 κρέ ἔτενον ἀνάχονταῦτ' ἐμὲ κλύων γέρον.
 πρ πῶς τίς λοχῶναι σ' ἢ μόνῃ μοχθῆς τάδε;
 κρέ μόνῃ κατ' ἄντρον, ὅπερ ἐξέχθη γάμοις.
 πρ ὅ παῖς ἢ πῶς σιν, ἵνα σὺ μηκέτ' ἦς ἄπαις;
 κρέ τέθνηκεν ὦ γεραιέ, θηρσὶν ἐκτεθῆς.
 πρ τέθνηκεν; Ἀπόλλων δ' ὁ κακὸς ὅδ' ἐν ἡρεσίῃ;
 κρέ ὅκ ἡρεσ' αἰδῶς δ' ἐν δόμοις παιδάζεται.
 πρ τίς

ΙΩΝ

πρ τίς γάρ νιν ἐξέθηκεν; ὃ δὲ δὴ σύγε.
 κρέ ἡμῶς ἐν ὄρφνῃ παρκαίνωσαντες πέπλοις.
 πρ ὃ ξυνήδει σοί τις ἐκθεσιν τέκνον;
 κρέ αἰξυμοραῖγε; κὶ τ' λανθάνειν μόνον.
 πρ καὶ πῶς ἐν ἄντρῳ παῖδα σὸν λιπεῖν ἔτλης;
 κρέ πῶς δ'; οἴκτρ' ἀπολλὰ σῶματος ἐμβαλὺς ἔπι.
 πρ φῶ.
 τλήμων σὺ τόλμης· ὃ δὲ θεὸς μᾶλλον σέθεν.
 κρέ ἃ παῖδά γ' ἔδες χεῖρας ἐκτένοντά μοι.
 πρ ματὸν δῶκοντ', ἢ πρὸς ἀγκάλας πεσεῖν;
 κρέ ἐνταῦθ'· ἴν' ὅκ' ὦν, ἄλκι' ἔπαχεν ἐξ ἐμῶ.
 πρ σοὶ δ' ἐς τί δόξης ἦλθεν ἐμβαλεῖν τέκνον;
 κρέ ὥς τ' θεὸν σῶζοντα τόν γ' αὐτῷ γόνον.
 πρ οἴ μοι δόμων σῶν, ἔλβος ὡς χει μάζεται.
 κρέ τί κρᾶτα κρύψας ὦ γέρον, δακρυρροεῖς;
 πρ σέ, κὶ πατέρα σὸν δυσυχύντας εἰσορῶν.
 κρέ Τὰ θνητὰ τοιαῦτ', ὃ δὲν ἐν ταυτῷ μένῃ.
 πρ μὴ νῦν ἐτ' οἴκτων θύγατερ ἀντεχόμεθα.
 κρέ τί γάρ με χρεῖ δρᾶν; Ἀπορία τὸ δυσυχεῖν.
 πρ τὸν πρῶτον ἀδικήσαντά σ' ἀποτίνε θεῖον.
 κρέ Καὶ πῶς τὰ κρείσσων θνητὸς ὄσ', ὑπερδράμω;
 πρ τί μπρὶ τὰ σεμνὰ Λοξίε χρησίμια.
 κρέ δέδοικα· κὶ νῦν πημάτων ἄδην ἔχω.
 πρ τὰ δυνατὰ νῦν τόλμισον, ἄνδρα σὸν κτανέην.
 κρέ αἰδῶ μεθ' ὀνῶς τὰς τόθ', ἠνίκ' ἐσθλὸς ἦν.
 πρ νῦν δ' ἄλλὰ παῖδα τ' ἐπὶ σοὶ πεφνότεα.
 κρέ πῶς; ἃ δὲ δυνατὸν, ὡς θέλοιμι γ' ἄν.
 πρ ξιφιδόρυς σὺς ὀπλίτας ὀπάνας.
 κρέ σείχοι μ' ἄν· ἀλλὰ πῶς γενήσεται τόδε;
 πρ ἱεραῖσιν ἐν σκηναῖσιν, ὃ θοινᾷ φίλος.

ZZZ III

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κρέ ἐπίσημον ὀφόνος, καὶ τὸ δ' ὕλον ἀσθενές·
 πρ ὦ μοι· κακίξῃ· φέρε σὺ νῦν βύλανέ τι·
 κρέ καὶ μὴν ἔχωγε δόλια, καὶ δρασθήρια·
 πρ ἄμφοιν ἂν ᾔην τοῖνδ' ὑπηρετής ἐγώ·
 κρέ ἄνευ τούτων· δίδα γιγνέῃ μάχην;
 πρ οἷδ' ἢν φλέγρα γίγαντες ἔσησαν θεοῖς·
 κρέ ἐν ταῦθα γοργόν' ἔτεκε γῆ, δεινὸν τέρας·
 πρ ἢ παισὶν αὐτῆς σύμμαχον θεῶν πόνον;
 κρέ ναι· καὶ νιν' ἔκταν' ἢ Διὸς Παλλὰς θεά·
 πρ ποῖόν τι μορφῆς ᾗ μ' ἔχσαν ἀγρίας;
 κρέ θώρακ' ἐχίδνης περιβόλοισι ὠπλισμένον·
 πρ ἄρ' ὅτος ἰαθ' ὁ μῦθος, ἐν κλύῳ πάλαι;
 κρέ ταύτης Ἀθάνας δέρος ἐπὶ σέρνοισι ἔχειν·
 πρ ἢν ἀγὶ δ' ὄνομάξῃσι, Παλλὰδος σολήν;
 κρέ τόδ' ἔχεν ὄνομα θεῶν, ὅτ' ἦλθεν εἰς δόρυ·
 πρ τί δ' ἦτα θύγατερ τῷτο σοῖς ἐχθροῖς βλάβος;
 κρέ Εὐχθόνιον οἶδ'; ἢ τί γ' ἔμειλλας γέρον;
 πρ ἐν πρώτον ὕμῶν πρόγονον ἐξανῆκε γῆ;
 κρέ τῷτ' ὀφείλωσι Παλλὰς ὄντι νεογόνῳ,
 πρ τί χρῆμα; μέλλον γάρ τι προσφέρεις ἔπος·
 κρέ διαδὸς σαλαγμὸς αἵματος γοργῶς ἄπο·
 πρ ἰχὺν ἔχουσ' ἂν τίνα πρὸς ἀνθρώπου φύσιν;
 κρέ τὸν μὲν, θανάσιμον· τὸν δ' ἀνεσφόρον νόσων·
 πρ ἐν τῷ καβάφας ἄμφι παιδὶ σώματος;
 κρέ χρυσοῖσι δισμοῖς· οἷ δ' ὀφείλωσι μῶν πατρί·
 πρ κένε' ἢ κατθανόντος, εἰς σ' ἀφίκετο;
 κρέ ναι· καὶ πὶ καρπῷ γ' αὐτὸ γὰρ χερὸς φέρω·
 πρ πῶς ἔν κ' ἐκρανται διπλῆλον δέρος θεῆς;
 κρέ κοίλης μ' ὅστις φλεβὸς ἀπέσπευεν φόνου·
 πρ τί τῷδε χρῆσθε; δύνασιν ἐκφέρει τίνα;

κρέ γ' οὐκ

ΙΩΝ

κρέ νόσους ἀπείρη, καὶ τροφὰς ἔχει βίη.
 πρ ὁ δ' αὐτερος δ' ἄριθμός, ἐν λέγῃς, τί δ' ἔρα;
 κρέ κτάνει, δρακόντων ἰὸς ὦν ἔχορζόνων.
 πρ εἰς ἐν δὲ κραθὲν ταυτὸν ἰχῶρ ἔσφορεῖς;
 κρέ χωρίς. Κακῶ δ' ἐσθλὸν ὅσιν μίγνυται.
 πρ ὦ φιλότατι πά, πάντ' ἔχεις, ὅσων σε δεῖ.
 κρέ τὴν θανάτῃ πάς· σὺ δ' οὐκ ἔγνω ἔση.
 πρ πῦ, τί δ' ἔρασας; σὸν λέγειν, τολμᾶν δ' ἐμὸν.
 κρέ ἐν ταῖς Αθήναις, δῶ μ' ὅταν τὸ μὲν μόλη.
 πρ ἔκ τ' ὅτ' ἔρας· καὶ σὺ δ' ἐμὸν φέρεται.
 κρέ πῶς ἄρ' ὑπέειπες τῶ, ὃ καὶ μ' ἐσέρχεται;
 πρ σὺ πάσι δόξῃς διαλέτῃ, καὶ μὴ κτενῇ.
 κρέ ὀρθῶς. Φθονῶν γὰρ φασὶ μητρὸς τέκνοισ.
 πρ αὐτῶ νῦν αὐτὸν κτεῖνον, ἵν' ἀρνῆσθαι φένης.
 κρέ προλάξυμαι γὰρ τῷ χρόνῳ τῆς ἡδονῆς.
 πρ καὶ σὸν γένησθαι πόσιν ἄ, σε ἀπὸ δει λαβεῖν.
 κρέ οἷός ἐν δ' ἔρασον; χερὸς ἐξ ἐμῆς λαβὼν
 χρύσω μ' Αθήνας, τ' δὲ παλαιὸν ὄργανον,
 ἐλθὼν ἵν' ἡμῖν βεβυτεῖ λάβρα πόσις,
 δέπνων ὅταν λήγῃσι, καὶ ἀπονδᾶς θεοῖς
 μέλλωσι λείβειν, ἐν πέπλοις ἔχων τόδε,
 κάθες βαλὼν ἔς τ' ἡμᾶ τῷ νεανίᾳ.
 ἰδία δὲ, μὴ πᾶσι, χωρίσας ποτόν.
 τῷ δ' ἐμῶν μέλλοντι δεσπίζῃ δόμων.
 καὶ περ διέλθῃ λαίμῳ, ὅποθ' ἵξετα
 κλεινὰς Αθήνας· κατθανὼν δ' αὐτῶ μὲν.
 πρ σὺ μὲν νυν εἴπω προξένων μέβες πόδα.
 ἡμῶς δ' ἐφ' ὧ τετάχμεθ', ἐκπονήσομεν.
 ἄν' ὧ γεραιὲ πῶς νεανίας γένῃ
 ἔργοισι· καὶ μὴ τῷ χρόνῳ πάρεσί σοι,

ZZZ IIII

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἐχθρὸν δ' ἐπ' ἄνδρα σέχε' διαπτόων μέτα,
 καὶ συμφόνον, καὶ συνεξαίρει δόμων.
 • τὸ δ' αὖσ' ἐβάν, εὐτυχῶσι καὶ καλὸν
 • τιμᾶν ἔταν' ἢ πολέμους δράσαι πακῶς
 • θέλη τις, ἢ δὲς ἐμποδὼν κῆται νόμος.
 20 ἦνοδία θύγατερ Δάματρος, ἀπὸ
 νυκτιπόλων ἐφ' ὁδῶν ἀνάσας,
 καὶ μεθαμερίων, ὅδωσον
 θυσανάτων κρατήρων πλη
 ρώματ', ἐφ' ὅτι πέμπῃ
 πότνια πότνι' ἐμὰ
 χθονίας γοργῶσαι
 μοτάμων ἀπὸ σαλαγμῶν,
 τῷ τ' Ἐριχθιδᾶν
 δόμων ἐφαπτομένη.
 μηδέ ποτ' ἄλλος ἄλλων ἀπ' οἴκων
 πόλει ἀνάσσει,
 πλην τ' ἀγενετᾶν Ἐριχθιδᾶν.
 ἢ δ' ἀτελὴς θάνατος, σπασδαί τε διαπτό
 νας, ὅτε καίρος ἀπαισι τόλμας,
 αἵ τε νῦν φέρετ' ἱλπίς, ἢ θη
 κτ' ξίφος, ἢ δαίμων ἐξά
 ψιν βρόχον ἀμφὶ δέριν.
 πάθεισι πάθια δ' ἐ
 ξανύττω, εἰς ἄλλας
 βίους μορφὰς κἀπεισιν.
 ἢ δ' δόμων γ' ἑτέρως
 ἄρχοντας ἄλλοδαπὸς
 ζῶσα ποτ' ὁμμάτων ἐν φαιναῖς
 ἀνέχοιτ' ἀν' αὐγαῖς,

ΙΩΝ

ἃ τ' ἀπατρίδ' ἀν γέωσ' οἰκῶν
 αἰχμύνομαι τ' πολὺ μνον
 θεῖν, εἰ περὶ καλλιχόροισι παλαιῖς,
 λαμπάδα θεωρὸν εἰκάδων
 ἔφεται ἐνύχιος, αὐπνος ὦν,
 ἔτε κ' Δι' ἑσπερωπὸς
 ἀνεχόρουσεν αἰθῆρ,
 χορῶνι ἢ σελάνα,
 κ' πεντήκοντα κῦραι
 Νηρείος, αἰ κατὰ πόντον,
 αἰνάνων τε ποταμῶν
 δίνας χοροῦόμεναι,
 τὰν χρυσεοσίφανον κόραν,
 κ' ματέρα σεμνάν,
 ἵν' ἐλπίξει βασιλεύσειν,
 ἄλλον πόνον τ' ἑσπεσῶν,
 φοίβηος ἀλάτας
 ὄρασθ' ὅσοι δυσκελεύουσιν
 κατὰ μῦσαν ἰόντες,
 ἀγδιδ' ὕμνοισ·
 ἀμέτερα λήχεα, κ' γάμους
 Κύπριδος ἀθέμιτας, ἀνοσίους,
 ὅσον ἀσεβήα κραιτῦμεν,
 ἄδικοι ἀροτρον ἀνδρῶν,
 παλὶ μφας αἰσιδᾶ,
 κ' μύσιος ἀνδρας ἴσω,
 δυσκέλαδος ἀμφὶ λέκτρων·
 δῆκνυσι δ' ὁ Διὸς ἐκ
 παίδων ἀμνημοσύναν
 ἢ κοινὰν τεκνέων τύχην

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

οἴκοισι φυτεύσας
 δεσποίνᾳ· πρὸς δ' Ἀφροδίταν
 ἄλλαν θέμενος χάριν,
 νόσθαι παῖδ' ἔκυρσεν.
 θε κλειναὶ γυναῖκες, πῦν κόριν Ερεχθέως
 δ' ἰαποιναν ὄρω; πανταχῇ δ' ἄσπεος
 ξητῶν νιν, ἐξέπλησα, καὶ ἔχω λαβῆν.
 χο τίδ' ἐστὶν ὧ ξύνδουλε; τίς προθυμία
 ποδῶν ἔχρει, καὶ λέγεις τίνας φέρεις;
 θε θηρώμεθ' ἀρχαὶ δ' αἰδ' ἐπιχώριοι χθονός
 ξητῶσιν αὐτὴν, ὡς θάνη πετρὸς μίμη.
 χο οἶμοι, τί λέξεις; ὅτι πηλεήμμεθα
 κρυφαῖον εἰς παῖδ' ἐκπορίζουσαι φόνον;
 θε ἐγνώσμεθ' ἔξ' ἴσθ, καὶ ὑστάτοις κακοῖς.
 χο ἔφθι ἢ πῶς τὰ κρυπτὰ μηχανήματα;
 θε Τὸ μὴ δίκαιον τῆς δίκης ἡσώμενον
 ἐξῆρεν ὁ θεός, ὃ μίαν θῆναι θέλων.
 χο πῶς ἀντιάξω σ' ἵκέτις ἐξεπῆν τάδε.
 πεπυσμέναι γὰρ, ἥ θανεῖν ὑμᾶς χρεῶν,
 ἥ δῖον ἀνθάνοιμεν, ἥ δ' ὄραν φάος.
 θε ἐπεὶ θ' εἴ μαντῆον ὥχετ' ἐκλιπὼν
 πόσις Κρεῦσης, παῖδα τὸν καινὸν λαβὼν,
 πρὸς δ' ἄπνα, θυσίας θ', ὡς θεοῖς ὠπλίξετο,
 ἔσθθ' ἢ ὥχετ', ἐνθα πῦρ πηδᾷ θεῖον
 βακχεῖον, ὡς σφαγαῖσι Διονύσῳ πέτρας
 δάσσει διατὰς παῖδ' ἀντ' ὀπῆρίων,
 λέξας· σὺ δ' ἔνν τέκτον' ἀμφήρης δ',
 σκηνὰς ἀνίστη τεκτόνων μοχθήμασι.
 θύσας ἢ γενέταις θεοῖσιν, ἢν μακρὸν χρόνον
 μενῶ, παρῶσι δ' αἶτες ἔσωσάν φίλοις.

ΙΩΝ

λαβὼν ἢ μόχθῃ, ὥχθη· ὃ ἢ νεανίας
 σεμνῶς ἀτόλμως περιβολὰς σκηνωμάτων
 ὀρθοτάταις ἰδρύειθ', ἡλίου φλογὸς
 καλῶς φυλάξας, ὅτε πρὸς μείσας βολὰς
 ἀκτῖνας, ὅτ' αὖ πρὸς τελευτῶσας βίον,
 πλῆθρ' ἐσθμῆσας μῆκος ἔς ἀγώνιον,
 μέτρημ' ἔχουσιν τῶν μέσων κυρίων
 ποδῶν ἀριθμὸν, ὡς λέγουσιν οἱ σοφοί.
 ὥς πάντα Δελφῶν λαὸν ἔς θοίνην καλῶν,
 λαβὼν δ' ὑφ' ἄσματος ἱερὰ θησαυρῶν πάρα,
 κατεσιίαξε, θαύματ' ἀνθρώποις ὄραν.
 πρῶτον δ' ὀρόφῳ πτέρυγα περιβάλλει πέπλων,
 ἀνὰ θῆμα δ' ἱερὰ παιδὸς· ὅς Ἡρακλῆος
 ἁμαξόνων σκυλάνματ' ἠνεγκεν θεῶ.
 ἐνὶν δ' ὑφανταὶ γράμμασιν τοιαῖδ' ὑφαί.
 ὅραν ἑσθροῖσιν ἄστρον ἐν αἰθέρος κύκλῳ,
 ἵππας δ' ἡλαυν' εἰς τελευταίαν φλόγα
 ἥλιος, ἐφέλκων λαμπρὸν ἑσπέρην φάος.
 μελάμπεπλος ἢ νύξ, ἀσφύρωτον ξυγῶς
 ὅχημ' ἐπαλλεν· ἄστρο δ' ὠμάρτης θεῶ.
 πλειὰς δ' ἢ ἡ μεσοτόρεν δ' αἰθέρος,
 ὅ, τε ξιφίρης ὠρίων· ὑπερθε δ' ἐ,
 ἄρητος σφρέφσ' ὀραία χρυσήρη πύλω.
 κύκλος δ' ἐπανσέληνος ἠκόντις ἄνω
 μινὸς διχίρης, ὑάδες τε ναυτίλοις
 σαφέστατον σιμείον, ἢ τε φωσφόρος
 ἕως δ' ὠκεὸς ἄστρο· τοίχοισιν δ' ἵπι,
 ἢ μπιχεν ἄλλα βαρβάρων ὑφ' ἄσματα,
 ἀνὰ ῥέτμους ναῦς ἀντίας ἑλληνίσιν,
 καὶ μιξόθηρας φῶτας, ἵππους τ' ἄγρας

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἐλάφῳ, λείοντων τ' ἀγρίων θηράματα·
 κατ' εἰσόδους ἤ, Κέκροπα θυγατέρων τέλας
 ἀπείραϊς συνειλίσσοντ', Ἀθηναίων τινὸς
 ἀνάθημα· χρυσέας τ' ἐν μέσῳ συναίτιω
 κρητῆρας ἔστησ'· ἐν δ' ἄκροισι βᾶς ποσὶ
 κῆρυξ, ἀνείπε τ' θέλοντ' ἐγχώριον
 ἐς δ' αὖτα χωρῆν· ὥς δ' ἐπληρώθη σένη,
 σεφάνοισι κοσμηθέντες, ἀνέχοντο βορᾶς
 ψυχὴν ἐπλήρην· ὥς δ' ἀνῆσαν ἡδονὴν,
 παρελθὼν πρέσβυς εἰς μέσον πέδον,
 ἔστη· γέλων δ' ἔθηκε σὺν δέπνοις πολὺν,
 πρόθυμα πράσσων· ἔκτε δ' ἠρωτῶν ὕδωρ
 χερσὶν ἔπεμπε νίπτρα, καὶ ξεθυμία
 σμίρνης ἰδρῶτα· χρυσέων τ' ἐν πωμάτων
 ἤρχ' αὐτὸς, αὐτῷ τόνδε προσέξας πόνον·
 ἐπὶ δ' ἐς αὐλὰς ἦκεν, ἐς κρητῆρά τε
 καὶ νὸν, γέρων ἔλεξεν, ἀφαρπάξεν χρεῶν
 οἰνηρὰ σικυῖα σμικρὰ, μεγάλα δ' ἐσφέρειν,
 ὥς θάσσον ἔλθωσ' οἱ δ' ἐς ἡδονὰς φρενῶν·
 ἦν δ' ἡ φερόντων μόχθος ἀργυρηλάτης,
 χρυσέας τε φιάλας· ὃ ἡ λαβὼν ἐξαίρετον
 ὥς τῷ νέῳ δὴ δέσποσιν χάριν φέρων,
 ἔδωκε πλήρες τῶνχος ἥς οἶνον βαλὼν,
 ὄφρασι δύναι φάρμακον δραστήριον
 δέσποιναν, ὥς πᾶσι δόντος ἐκλίποι φόος·
 καὶ δὲ τὰ δ' ἡδ' ἐν χερσὶν ἔχοντι ἡ
 σπονδὰς μετ' ἄλλων παιδὶ τῷ πεφηνότι,
 βλασφημίαν τις οἰκετῶν ἐφθέγγεατο·
 ὃ δ' ὥς ἐν ἱερῷ, μάντε σὶ τ' ἐσθλοῖς τραφεῖς,
 οἶωνόν ἔθετο, καὶ κέλευσ' ἄλλον νέον

ΙΩΝ

κρατῆρα πληρὺν· τὰς ἣ πρὶν σπονδὰς θεῶ,
 δίδωσι γαῖα, πᾶσι τ' ἐκαστὸν δαῖν λέγει·
 σιγὴ δ' ὑπῆλθεν· ἐκ δ' ἐπὶ μπλαμὲν δρόσῳ
 κρατῆρας ἱερὸς, βιβλίνου τε πώματος·
 καὶ τῷδε μόχθῳ, πῆνός ῥ' ἀσπίπαι δόμοις
 ἡῶμος πελειῶν· Λοξίῳ δ' ἐν δόμοις
 ἄτρεσαν αἶνσ'· ὥς δ' ἀπέσπεισαν μέθυ,
 καὶ αὐτὰ χεῖρ πώματος κεχρημέναι,
 καθήκαν· ἔλκον δ' αὐπέρως ἐς αὐχένους·
 καὶ ταῖς καὶ ἄλλαις, ἄνοστος ἦν λοιβὴ θεῶ·
 ἥ δ' ἔξετ' ἐνθ' ὁ καινὸς ἔσπευεν γένος,
 ποτὶ τ' ἰγνύσας· αὐτὸς αὐπέρων δέμας
 ἔτεισε, καὶ βάλε χυσεῖν· ἐκ δ' ἐκλαγέ' ὅπα
 ἀξύνετον, ἀάξευσα· θάμβησε ἣ πᾶς
 θοινάτορων ὄμιλος ὄρνιθος πόντος·
 θνήσκουσα δ', ἀπαπαύρουσα, φοινικασκελῆς
 χηλὰς παρῆσα, θυμὰ δ' ἐκ πέπλων μέλει
 ὑπὲρ τραπίευσ' ἦεν ὁ μανταυτὸς γένος·
 βοᾷ ἣ, τίς μ' ἔμελλεν ἀνθρώπων κτανεῖν,
 σήμαινε πρέσβυ· σὴ δ' ἦ προθυμία·
 καὶ πῶμα χερὸς σῆς ἐδέξαμιν πάρα·
 αὐτὸς δ' ἐρονᾷ γράϊαν ὠλένην λαβὼν,
 ἐπ' αὐτοφώρῳ πρέσβυν ὥς ἔχονθ' ἔλοι·
 ὦφθη ἣ, καὶ κατὰ π' ἀναγκαθῆς μόγις,
 τόλμας Κρεῦσης, πώματος τε μηχανάας·
 θεὶ δ' αὐτὸς ἔξω συλλαβὼν θοινάτορας,
 ὁ πυθοχρηστὸς Λοξίῳ νεανίας·
 καὶ νοιράνοισι πυθικαῖς σταθῆς λήγει·
 ὦ γαῖα σε μνή, τῆς Ερεχθίδος ὑπο
 ξένης γυναικὸς, φαρμάκοισι θνήσκομεν·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Δελφῶν δ' ἄνακτες ὤρισαν πετρορρίφῃ
 θανέν ἐμὴν δ' ἐσποιναν ἔφηφ' ἑμὴν μίαν,
 τὸν ἱερὸν ὥς κτείνεσαν, ἐν τ' ἀνακτόροις
 φόνον τιθεῖσαν· πᾶσα δ' ἐξήτῃ πόλις
 τὴν ἀθλίως σπύσσασαν ἀθλίαν ὀδόν·
 παίδων δ' ἐλθὼν εἰς ἔρον Φοῖβον πάρα,
 τὸ σῶμα κοινῇ τοῖς τέκνοις ἀπώλεσεν·

20

ἔκ' ἐς, ἔκ' ἐστὶ θανάτῳ
 παρατροπὰ μελέα μοι·
 φανερά δ' φανερά τάδ' ἦδη
 σπονδὰς ἐκ Διονύσου βοτρυῶν θοὰς
 ἐχίδνας σαχόσι μιγνυμένας φόνῳ
 φανερά θύματα νερτέρων·
 συμφορὰ δ' ἐμῷ βίῳ,
 λύσι μοι δ' καταφθορὰ.

δέσποινά, τίνα
 φυγὰν πειρώεσθαι, ἢ
 χθονὸς ὑπὸ σποτίων μυχῶν,
 πορευθῶ, θανάτῳ λύσι μόν
 ἄταν ἀποφύγεσθαι, τεθρίππων
 ὠκίσαν χαλὰν ἐπιβάσ', ἢ
 πρύμνας ἐπὶ νῆων·
 ἔκ' ἐστὶ λαβὴν ὅτε μὴ χρεῖσθαι
 θεὸς ἐκκλέπῃ.

τί ποτ' ὦ μελέα δέσποινά μελεῖ

» φυγῇ σε παθεῖν; ἄρα θέλῃσαι

» δρᾶν αἰ τι κακὸν τῆς πέλας, αὐταῖ

» πεισόμεθ' ὥσπερ τὸ δίκαιον;

κρί πρόσπολοι, δῖω κόμεισθαι θανάσί μιν ἐπίσφαγας

πυθίῳ φήφω κρατιθεῖσθαι· ἐκδοτός δ' γίνομαι.

Χο ἴσμεν ὧτάλαινα, τὰς σὰς συμφορὰς ἴν' αὐτυχῆς·
κρέ ποί φύγω δῆτ' ἐν ἧ ἄκων πρῆλαβον μόγις τόδα
μὴ θανεῖν, κλοπῇ δ' ἀφίγμαι, διαφυγῶσα πολεμῖος.

Χο ποῖδ' ἂν ἄλλοσ', ἢ πὶ βωμόν; -
κρέ κ' τί μοι πλέον τόδε;

Χο ἰκέτιν ὅθ' ἐμὶς φονεύειν· Κ· τῷ νόμῳ δ' ἐγ' ὀλλυμαι.

Χο χερίᾳ γ' αὐτῶσα· Κ· κ' μὴν οἷδ' ἀγωνιστὰ πικροῖ,
δαῦρ' ἐκείγονται ξιφῆρης· Χο· ἴξε νῦν πυρᾶς ἐπι·
κὰν θάνης ἢ ἐνθάδ' ὄσα, τοῖς ἀποκτῆνασί σε
προσρόπαιον ἅμα θήσης· Οἷξεν ἢ τὴν τύχην·

ἰ'ων ὧταυρόμορφον ὅμα Κηφισὸν πατρός,
οἶαν ἐχιδναν τήνδ' ἐφυσας, ἢ πυρός
δράκοντ' ἀναβλέποντα φοινίαν φλέγα,
ἢ τὸλμα πᾶσ' ἐνεστὶν· ὅδ' ἡσῶν ἐφι
γοργῶς σαλαγμῶν, οἷς ἐμελλέ με κτανῆν·
λάξουδ', ἴν' αὐτῆς τὸς ἀκηράτης πλόκους,
κόμης καταξήνωσι Γαρνησὺ πλάκεις,
ὅθεν πετράϊον ἅλμα δισηκυθήσεται·
ἐσθλῶ δ' ἐκυρσα δαίμονος πρὶν εἰς πόλιν
μολῆν Ἀθηνῶν, χ' ὑπὸ μιτρυᾶν πεσῶν·
ἐν συμμάχοις ἢ ἀνεμετρησάμην φρένας
τὰς σὰς, ὅσον μοι πῆμ' αὖ, δυσμενὲς τ' ἐφ' οὖς·
εἴσω ἢ ἂν με περιβαλῶσα δωμάτων,
ἄρδην ἂν ἐξέπεμψας ἢ ἄδ' αὖ δόμους·
ἀλλ' ὅτε βωμός, ὅτ' Ἀπόλλωνος δόμος,
σώσῃ σ'· ὁ δ' οἶκτος ὁ σὸς, ἐμοὶ κρήσων πάρα,
κ' μιτρί τῇ μῆ· κ' ἢ τὸ σῶμά μοι
ἄπεστιν αὐτῆς, τ' ἔνομ' ὅν' ἀπέσι πω·
ἴδεσθε τὴν πανῶργον ἐκ τέχνης τέχνην
οἶαν ἐπλεξ' ὅ βωμόν' ἐπῆξεν θεῶν,
ὅς ὃ δίκην δώσῃσα τ' ἔργα σμένων·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κρέ ἄπιννέπω σε μὴ κατακτείνην ἐμὲ,
 ὑπὲρ τ' ἐμαυτῆς, τῷ θεῷ θ' ἵν' ἔσταιμεν.
 ἴων τίδ' ἐστὶ Φοίβῳ, σοί τε κοινὸν ἐν μέσῳ;
 κρέ ἱερὸν τὸ σῶμα τῷ θεῷ δίδωμ' ἔχον.
 ἴων καὶ περ' ἐκτάνες φαρμάκοις τ' τῷ θεῷ;
 κρέ ἀλλ' ἐκείτ' ἦσθα Λοξίῳ, πατρὸς δὲ σῶ.
 ἴων ἀλλ' ἐγὼ μέσθαι πατρὸς δ' ὕσιαν λέγω.
 κρέ ἔκκ' ἐν τὸτ' ἦσθα· νῦν δ' ἐγὼ, σὺ δ' ἐκείτ' εἶ.
 ἴων ἔκ' ἀνσεβῆσαι, τὰ μὰ δ' ἀνσεβῆ τὸτ' ἦν.
 κρέ ἐκτεῖνα δ' ὄντα πολέμιον δόμοις ἐμοῖς.
 ἴων ἔτοι σὺν ὅπλοισιν ἦλθον εἰς τὴν σὴν χθίνα;
 κρέ μάστιγα καὶ ἱμῖρας δ' Ἐρεχθέως δόμοις.
 ἴων ποίοισι δαλῶις, ἢ πυρὸς ποῖα φλογί;
 κρέ ἐμελλες οἰκῆν τὰ μ', ἐμὲ βία λαβῶν.
 ἴων πατρὸς γε γῆν διδόντος, ἦν ἐκτίσαστο.
 κρέ τοῖς Αἰόλου τῷ πῶς μετὴν τῆς Γαλλάδος;
 ἴων ὅπλοισιν αὐτῷ, ἢ λόγοις ἐρρύσατο.
 κρέ ἐπὶ κενὸς οἰκῆτωρ γὰρ ἔκ' ἐν χθονὶ.
 ἴων καὶ πῶς τῷ μέλλειν μ' ἀπέκτεινες Φοίβῳ;
 κρέ ὥς μὴ θάνοιμί γ', εἰ σὺ μὴ μέλλων τύχοις.
 ἴων φθονῆς ἀπάαις ἔσ', εἰ πατὴρ ἐξ αὐρὲ με;
 κρέ σὺ τ' ἀτέκνων δ' ἦτ' ἀναρπάσῃς δόμοις;
 ἴων ἡμῖν δέ γ', ἀλλὰ πατρικῆς ἐκ ἦν μέρος;
 κρέ ὅσ' ἀσπίς, ἐγχὸς θ', ἡ δὲ σοι παμπησία.
 ἴων ἐκλιπε βωμὸν, καὶ θειλάτῃς ἔδρας.
 κρέ τὴν σὴν ὅπως σοι μητέρ' ἐστὶ, νυθέτει.
 ἴων σὺ δ' ἔχ' ὑφέξῃς ξημίαν κτείνουσ' ἐμέ;
 κρέ ἦν γ' ἐν τῷσ' ἀδύτων τῶν δέ με σφάξαι θέλεις.
 ἴων τίς ἡδονή σοι θεῷ θανῆν ἐν σέμμασι;
 κρέ λυπήσομέντιν', ὧν λελυτῆμαι ὕπο.
 ἴων φῶ.

ΙΩΝ

ἴων φῶν.

» Δεινὸν γε θνητοῖς τὸς νόμους ὡς ἔκαλῶς
» ἔθηκεν ὁ θεὸς, ἔδ' ἀπὸ γνώμης σοφῆς.
» τὸς μὲν ἂν ἀδίκους, βωμὸν ἔχ' ἵξιν ἐχρῆν,
» ἀλλ' ἐξελαύνειν· ἔν' ἂν φαίην καλὸν,
» θεῶν πονηρὰν χῆρα· τοῖσι δ' ἐν δίκῃς
» ἱεὺς καθίξιν ὅστις ἠδίκητ' ἐχρῆν,
» κ' μὴ πὶ ταῦτ' ὅτ' ἴοντ' ἔχεν ἴσον,
» τὸν τ' ἐσθλὸν ὄντα, τὸν τε μὴ, θεῶν πάρα.

πυ ἐπίχες ὦ παῖ· τρίποδα ἢ χρυσήριον
λιπύσα, θριγκῦ τῷ δ' ὑπερβάλλω ποδὶ,
φοῖβ' ἀπροφῆτις, τρίποδος ἀρχαῖον νόμον
σώξουσα, πασῶν Δελφίδων ἐξαιρέτος.

ἴων χαῖρ' ὦ φίλη μοι μήτηρ, ἔτεκ' ὅσα περ.

πυ ἀλλ' ἔν' λεγόμεθ'· ἢ φάτις δ' ἔμοι πικρά·

ἴων ἠκυσας ὡς μ' ἐκτενεν ἠδὲ μηχαναῖς;

πυ ἠκυσ'· κ' σὺ γ' ὧμὸς ὦν, ἁμαρτάνεις.

ἴων ἔχρημέ τὸς κτείνοντας ἀνταπολλύναι;

πυ Προγόνοις δ' ἁμαρτες δυσμενῆς αἰέ ποτε.

ἴων Ἡμεῖς ἢ μητρὶ καὶ τε πάγοντες κακῶς.

πυ μὴ ταῦτα λήπων ἱερά, κ' σείχων πάτραν.

ἴων τί δ' ἡ με δρᾶσαι νεβετῦμενοι χρεῶν;

πυ καθαρῶς Αἰθνας ἐλθ' ὑπ' οἰωνῶν καλῶν.

ἴων καθαρὸς ἅπας τοι πολέμινος, ὅς ἂν κτάνῃ.

πυ μὴ σύ γε· παρ' ἡμῶν δ' ἐκλαβ' ὅς ἔχω λόγους.

ἴων λέγοις ἂν· οὐκ ἔστι δ' ἔσ', ἐρεῖς ὅς ἂν λέγῃς;

πυ ὄρᾳς τόδ' ἄγχιος χερὶς ὑπ' ἀγκάλαις ἐμαῖς;

ἴων ὄρῳ παλαιὰν ἀντίπῃ ἐν σέμμασιν.

πυ ἐν τῇ δέ σ' ἔλαβον νεογόνον βρέφος ποτέ.

ἴων τί φῆς; ὁ μῦθος εἰσενήνεκται νέος.

πυ σιγῇ ἢ εἶχον αὐτὰ νῦν ἢ δέμνυμεν.

Η Η Η

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἴων πῶς ἔν' ἐκρυπτες τόδε, λαβῶσ' ἡμᾶς πάλαι;
 πυ ὁ θεὸς σ' ἐβύλετ' ἐν δόμοις ἔχειν λάτριν.
 ἴων νῦν δ' ἔχ' ἰχρήσει; τῷ, τόδε γινώσκ' αἰχρή;
 πυ πατέρα κατὰ πῶν τῆσδ' ἐκπέμπει χθονός.
 ἴων σύ δ' ἐκ κελανσμών, ἢ πόθεν σώξεις τόδε;
 πυ ἐν θυμῷ μοι τόδε τίθησι Λοξίας.
 ἴων τί χρῆμα δράσθ' ἐλγέ· πέρανι σὺς λόγος.
 πυ σῶσαι τόδ' αὖρ' ἢ μὲν ἔστι τ' ὄντα νῦν χρόνον.
 ἴων ἔχθ' ἐμοὶ τί κέρδος, ἢ τίνα βλάβην;
 πυ ἐνθάδε κ' ἐκρυπταὶ σπαργάνοισιν ὄϊα σύ;
 ἴων μητρὸς τάδ' ἡμῖν ἐκφύρεται ζητήματα.
 πυ ἐπὶ γὰρ ὁ δαίμων βύλεται· πάροιθε δ' ἔ.
 ἴων ὦ μακαρίων μοι φασμάτων ἡδ' ἡμέρα.
 πυ λαβὼν νῦν αὐτὰ, τ' τεκῶσαν ἐκπόνος.
 πᾶσαν δ' ἐπελθὼν Ἀσίαν, Εὐρώπης θ' ὄρεσ,
 γνώσῃ τάδ' αὐτός· τῷ θεῷ δ' ἐκατί σε,
 ἔθρεψά τ' ὦ πάτερ, καὶ τάδ' ἀποδίδωμί σοι,
 ἃ κείνος ἀκέλευσόν μ' ἐβελήθη λαβεῖν,
 σῶσαί θ'· ὅτε δ' ἐβύλεθ' ἔνεκ', ὃν ἔχω λείπει.
 ἡδεὶς ἡ θνητῶν ἔτις ἀνθρώπων τάδε
 ἔχοντες ἡμᾶς, καὶ δ' ἴν' ἡν κεκρυμμένα.
 ἢ χαῖρ'· ἴσον γάρ σ' ὥς τεκῶσ' ἀσπάξομαι.
 ἄρξαι δ' ὅθεν σὴν μητέρα ζητῶσθαι χρὴ.
 πρῶτον μὲν εἴ τις Δελφίδων τεκῶσά σε,
 ἔστι τῶσδε ναὺς ἐξέβηκε παρθένος.
 ἔπειτα δ' εἴ τις Ἑλλάς· ἐξ ἡμῶν δ' ἔχεις
 ἅπαντα, Φοῖβ' ὅς μετέχευε τῆς τύχης.
 ἴων φῶ· φῶ· κατ' ὅσων ὥς ὑγρὸν βάλλω δάκρυ.
 ἐκείσε τ' νῦν δὲς, ὅθ' ἡ τεκῶσά με,
 κρυφαῖαν μφουθεῖσ', ἅπτη μπόλα λάβρα,

καὶ

ΙΩΝ

- κὶ μάστιγ' ἔχ' ὑπέχεν, ἀλλ' ἀνώγυμος
 ἐν θεῷ μελάνθοις ἔχον οἰκίτην βίον.
- τὰ τῷ θεῷ μὲν, χρυσά τῷ δ' αἰμόνος,
  - βαρεία· χρόνον δ' ὅν μ' ἔχρην ἐν ἀγκάλας
 μητρός τρυφῆσαι, καὶ τι τερφθῆναι βίῳ,
 ἀπεσερήθην φιλάτης μητρός τροφῆς.
 τλήμων δέ θ' ἢ τεκῆσά μ', ὥς ταυτ' πάθος
 πέπονθε παιδὸς, ἀπολέσασα χαρμονάς.
 κὶ νῦν λαβὼν τήνδ' ἀντίπην, οἶσον θεῷ,
 ἀνάθην μ' ἴν' αὖρω μιν, ὣν ἔβύλομαι.
 εἰ γὰρ με δ' ἔλη τυγχάνη τεκῆσά τις,
 αὐρῇν κἀκίον μητέρ', ἢ σιγῶντ' ἴαν.
 ὦ Φοῖβε, ναοῖς ἀνατίθην τι τήνδε σοῖς.
  - καί τοι τί πάχω; τῷ θεῷ προθυμία
  - πολεμῶ, τὰ μητρός σύμβολ', ὅς ἔσωσέ μοι.
  - ἀνοικτέον τὰ δ' ἔστι, κὶ τοι μητέον.
  - τὰ δ' ἐπεπρωμέν' ἔδ' ὑπερβάν ποτ' ἄν.
 ὦ σέ μ' αὖθ' ἱερὰ, τί ποτέ μοι κενάνθατε,
 καὶ σὺν δέ θ' οἷσι τὰ μ' ἐφρρήθη φίλα;
 ἰδὲ περίπυγ' ἀντίπιζος ἀκύνητα,
 ὥς ἔγχερά κ' ἐκ τιγος βεηλάτῃ.
 αὐρῶς τ' ἄπεισι πλεγμαμάτων· ὅ δ' ἐν μέσσω
 χρόνος, πολὺς δ' ἡ τοῖσδε θησαυρίσμασι.
- κρὶ τί δῆτα φάσμα τ' ἀνελπίστων ὄρω;
 χο σιγῶν σὺ πολλὰ κὶ πάροιθεν διαθά μοι.
- κρὶ Οὐκ ἐν σιωπῇ τὰ μά· μή με νυθέει.
 ὄρω δ' ἄγρος, οὐδέ τιβηκ' ἐγώ ποτε.
 σέ γ' ὦ τέκνον μοι βρέφος ἔτ' ὄντα Νήπιον,
 Κέκροπος ἐς ἄντρα, κὶ Μακράς πετρηρεφῆς,
 λίγῳ γ' βωμὸν τόνδε, καὶ θανῶν με χρεῖ.

ΗΗΗ //

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἴων λάξυαθε τήνδε θεομαγῆς ἥλατο,
 βωμῷ λιπῶσα ξόονα· δεῖτε δ' ὠλένας.
 κρὲ σφάζοντες ὃ λήγοιτ' ἄν, ὡς ἀνθέξομαι
 κ' ἡσθε, κ' ὅθ' τῶν τε σῶν κεκρυμμένω.
 ἴων τάδ' ὅχι δεινά; ῥυσιάξομαι λόγῳ.
 κρὲ ὅκ' ἀλλὰ σοῖς φίλοιςιν ἑρίσκη φίλος.
 ἴων ἐγὼ φίλος σός; κατὰ μ' ἔκτεινες λάθρα;
 κρὲ πᾶς γ' ὃ τέδ' ἐστὶ τοῖς τεκῆσι φίλτατον.
 ἴων παῦσαι πλέκυσσα· λήθομαι δ' ἐγὼ καλῶς.
 κρὲ εἰς τῷθ' ἰκοίμην, τῷδε τοξῶσαι τέκνον.
 ἴων κενὸν τόδ' ἄγχιος, ἢ σέχ' πλήρωμά τι;
 κρὲ σάγ' ἐνδυθ', οἷσί σ' ἐξέβηκ' ἐγὼ ποτε.
 ἴων κ' τῷνο μ' αὐτῶν ἐξερεῖς πρὶν εἰσιδῆν;
 κρὲ καὶ μὴ φράσωγε, κατθανῆν ὑφίσταμαι.
 ἴων λέγ' ὡς ἔχει τί δεινὸν ἢ τόλμα γέ σ'·
 κρὲ σκέψασθ', ὃ πᾶς ποτ' ὅσ' ὕφασμ' ὕφην' ἐγὼ.
 ἴων ποῖόν τι; πολλὰ παρθένων ὑφάσματα.
 κρὲ ὃ τέλειον, οἷονδ' ἐκδίδασμα κερκίδος.
 ἴων μορφήν' ἔχον τίν', ὡς με μὴ ταύτη λάβης;
 κρὲ χορῶν ἅ ἐν μέσοισιν ἡτρίων πέπλων.
 ἴων ὦ Ζεῦ, τίς ἡ μᾶς ἐκκνηγετὶ πότμος;
 κρὲ καὶ κρασιδωτ' ὄφρ' εἰσιν, αἰγίδος τρόπον.
 ἴων ἰδὲ.

τόδ' ἐσθ' ὕφασμα θέσφαθ', ὡς ἑρίσκομεν.
 κρὲ ὦ χρόνιον ἰσῶν παρθένον ματ' ἐμῶν.
 ἴων ἔστιν τί πρὸς τῷ γ', ἢ μόνω τῷδ' ἀντυχεῖς;
 κρὲ δράκοντες ἀρχαῖον τι παγχρύσω γένος.
 ἴων δῶρ' ἡμ' Ἀθάνας, ἢ τέκν' ἐντρέφειν λέγει;
 κρὲ Εριχθονίω γε τῷ πάλαι μιμήματα.
 ἴων τί δρᾶν; τί χρῆσθαι; φράξε μοι χρυσώμια.
 κρὲ δέριαια παιδὶ νιοχόνω φέρειν τέκνον.

ἴων ἔτι σιν

ΙΩΝ

Ἰων ἐνείσιν οἶδε· τὸ ἰ τρίτον, ποθῶ μαθῆν·
 κρέ εἶφανον ἐλαίας ἀμφίθικα σοι τότε,
 ἦν πρῶτ' Ἀθάνας σκόπελον ἔσθινέματο·
 ὃς ἔπερ' ἐστίν, ἔπερ' ἐκλήπει χλόην,
 θάλλει δ' ἐλαίας ἐξ ἀκηράτου γυῶς.
 Ἰων ὦ φιλάτη μοι μήτηρ, ἄσμενός σ' ἰδὼν,
 πρὸς ἄσμενας πέπλωκα σὰς παρηίδας·
 κρέ ὦ τέκνον, ὥφως μητρὶ, κρῆσον ἡλίῳ,
 συγγνώσεται ἅ' ὁ θεός, ἐν χερσὶν σ' ἔχω,
 ἀελπτον ἄρη μ', ὃν κατὰ γὰς ἐνέρων
 χθόνιον, μετὰ Περσεφόνας τ' ἐδόκην ταίνειν·
 Ἰων ἀλλ' ὦ φίλη μοι μήτηρ, ἐν χερσὶν σέθεν
 ὁ κατθανὼν τε, καὶ θανὼν φαντάζομαι·
 κρέ ἰὼ· ἰὼ· λαμπρὰς αἰθέρος ἀναπύχαι,
 τίν' αὐδ' ἀν' αἴσω;
 βοάσω; πόθεν μοι
 συνέκυρσ' ἀδόκητος ἦδονά;
 πόθεν ἐλάβομεν χαράν;
 Ἰων ἐμοὶ γενέσθαι πάντα μᾶλλον ἂν ποτε,
 μήτηρ παρέστι τῶνδ', ὅπως σὸς εἰ μ' ἰώ·
 κρέ ἔτι φόβω τρέμω· Ἰων· μῶν ἔην μ' ἔχουσα;
 κρέ τὰς ἑλπίδας ἐπέβαλον πρόσω·
 ἰὼ γύναι, πόθεν πόθεν ἔλαβες ἐμ' βρέφος ἀγκάλ';
 τίν' ἀνὰ χεῖρα δόμος ἔβα Λοξίη;
 Ἰων θεῖον τόδ', ἀλλὰ τὰ πύλοιπα τῆς τύχης
 ἀνδραμονόοιμεν, ὥς τὰ πρέσβε, δυστυχῇ·
 κρέ τέκνον, ἔν' ἀδάκρυτος ἐκλογάνη,
 γούσις ἢ ματρὸς ἐκ χερῶν ὀρίξῃ·
 νῦν ἢ γενεάσι παρὰ σέθεν πνέω,
 μακαριωτάτας τυχῶσ' ἦδονάς·

Η Η Η III

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Ἴων τὸ μὲν λίσσασα, καὶ τὸ σὸν κοινῶς λίσσεις.
 κρέ ἄπαιδες ἔκείτ' ἐσμεν, ὅδ' ἄτεκνοι.
 δῶμα δ' ἐπιστᾷ, τάδε δ' ἔχει τυράννης.
 ἀνὴρ δ' ἔρχεται, ὅ, τε γηγενέας
 δόμος, ἔκείτι νύκτας δέρεται,
 ἀλίη δ' ἀναβλέπει λαμπάσι.
 Ἴων μήτερ, παρὼν μοι καὶ πατήρ, μεταχέτω
 τῆς ἡδονῆς τῆσδ', ἧς ἴδωχ' ὕμιν ἐγώ.
 ξύ ὦ τέκνον, τί φῆς; Ἴων· οἶον οἶον ἀνελέγχουμαι.
 ξύ πῶς ἔπας, ἄλλοθεν γέγονας ἢ ἄλλοθεν;
 Ἴων ὦ μοι· νόθον με παρθένα μ' ἔτικτε σὸν.
 ξύ ὅχ' ὑπὸ λαμπάδων,
 ὅχ' ὑπὸ λαμπάδων,
 ὕμιναιος ἐμὸς τέκνον,
 ἔτικτε σὸν κάρα.
 Ἴων αἶ· αἶ· πέφυκα δυσγενὲς μήτερ πόθεν;
 κρέ ἴδω γοργοφῶνα· Ἴων· τί τὸτ' ἔλεξας;
 κρέ ἀσκοπέλοις ἐπ' ἐμοῖς
 τ' ἐλαοφυῇ πάγον θάλασσαν.
 Ἴων λίσσεις μοι δόλια, καὶ σαφῆ τάδε.
 κρέ παρ' ἀνδρόνιον πέτραν Φοῖβω.
 Ἴων τί Φοῖβον αὐδᾷς;
 κρέ κρυπτόμενον λέχος ἠνυάσθην.
 Ἴων λέγ' ὥς εἶπες τι κεινὸς, αὐτυχὲς τέ μοι.
 κρέ δεκάτῃ δέ σε μὴνός ἐν κύνῃ,
 κρύφιον ὡδ' ἵν' ἔτεκον Φοῖβω.
 Ἴων ὦ φίλτατ' ἡ πάσ', ἡ λίσσεις ἐτήτυμα.
 κρέ παρθένα δ' ἐμᾶς ματέρος
 σπάρταν ἄμφιβόλᾳ σοι τάδε,
 ἐνὶ φάκι κερκίδος ἐμᾶς πλάνης,
 γάλακτι

ΙΩΝ

γάλακτι δ' ἐν ἐπέχον, ὕδρ' ἐμασῶ
 τροφῆα ματρός, ὅς ἑ λουτρὰ χερσίν.
 ἀνὰ δ' ἄντρον ἔρημον,
 οἰωνῶν γαμφηλαῖς
 φόνου μα, θοῖν κατὰ τ' ἴσ' αἶδαν ἐμβάλλῃ.
 Ἰὼν ὦ δὲ γὰρ τλάσσα μήτηρ.
 κρὶ ἐν φόβῳ καταδεθῆσα, σὰν
 ψυχὰν ἀπέβαλον τέκνον.
 ἐκτὸν ἄσ' ἄκισσα.
 Ἰὼν ἐξ ἐμῶν τ' ἔχ' ὅσι' ἐβησκηες.
 κρὶ Ἰὼ, δὲ γὰρ αἶ' ἄ τότε τύχαι,
 δειλία ἢ καὶ τάδε.
 ἐλίσσόμεθ' ἐκείθεν
 ἐνθάδε δυστυχίαισιν,
 εὐτυχίαις τε πάλιν.
 μεθίσταται ἢ πνύματα.
 μενέτω· τὰ πάροιθεν ἄλλος κακὰ· νῦν
 δ' ἐγένετό τις ἕρος ἐκ κακῶν ὦ παῖ.
 χθ' μηδεὶς δοκέτω μηδὲν ἀνθρώπων ποτὲ,
 ἀελπὼν ἔχει πρὸς τὰ τυγχάνοντα νῦν.
 Ἰὼν ὦ μεταβαλῶσα κυρίως ἦδη βροτῶν,
 καὶ δυστυχῆσαι, καὶ θῆς αὖ πράξει καλῶς
 τύχῃ, παρ' οἷον ἦλθομεν σάθμιν βίου,
 μητέρα φονεύσαι, καὶ παθῆν' ἀνάξια.
 φῶ.
 ἄρ' ἐν φαιτῶν ἡλίου περίπυχαῖς
 ἐνέστι πάντα τάδε καθ' ἡμέραν μαθεῖν.
 φίλον ἢ ὅν σ' οὔριμα μήτηρ ἄρομεν,
 καὶ τὸ γένος ὕδ' ἐν μεμπτόν ὥς ἡμῖν τόδε,
 τὰ δ' ἄλλα πρὸς σέ βύλομαι μόνην φράσαι.

ΕΥΡΙΓΙ ΔΟΥ

δ' αὐρ' ἐλθ' εἰς ὅς κ' ἔτ' ἔσθ' ἰσχυρὸς ἢ πένθ' ἔλω,
 καὶ περικαλύψαι τοῖς πράγμασι σκότον.
 ὅρα σὺ μήτερ μὴ σφαλῆσαι παρθένος,
 ἐγγίνεται νοσήματ' εἰς κρυπῆος γάμος.
 ἔπειτα τῷ θεῷ προστιθεῖς τ' αἰτίαν,
 καὶ τὸ μὲν αἰχρὸν ἀποφυγῇ περὶ ῥωμήν,
 Φοῖβη τέκνῃ με φῆς, τεκνῶσ' ἔκ ἐκ θεῶ.
 πρὶ μά τ' παραπίξουσιν ἄρματ' ἴν ποτε
 νίκην Ἀθινῶν Ζηνὶ γηγεῖς ἐπι,
 ἔκ' ἐστὶν ὅστις σοὶ πατὴρ ἐνι γένεσσιν ἐπὶ,
 ἀλλ' ὅσπερ ἐξέβρεφε Λοξίας ἄναξ.
 ἴων πῶς ἔν τ' αὐτῇ παῖδ' ἔδωκ' ἄλλω πατρί,
 Ἐὐφροσύνην τέκνῃ παῖδ' ἄ μ' ἐκπεφυκέναι;
 κρὲ πεφυκέναι καὶ ἔχ' ἴδωρεται δέ σε
 αὐτῇ γεῶτα καὶ ἔκ' ἄν φίλος φίλῳ
 δόιν τ' αὐτῇ παῖδ' ἀδελφὴν δόμων.
 ἴων ὁ θεὸς ἀληθὴς, ἢ μάτην μαρτυρεῖται,
 ἐμὴ τάρχεσσαν μήτερ εἰκότως φρένα.
 κρὲ ἄκουε δὴ νῦν, ἄ μ' ἐπέλθεν ὦ τέκνον,
 ἀνερρεῶν σε Λοξίας, εἰς ἀνέκ' ἴδω
 δόμον καθίζου τῷ θεῷ ἰσχυρόμενος,
 ἔκ' ἔχεις αὖ ποτ' ἔτε παγκλήρους δόμους,
 ἔτ' ὄνομα πατρός· πῶς κ' ἔν τ' ἐγὼ γάμος
 ἐκρυπτον αὐτῇ, καὶ σ' ἀπέκτενον λάβρα;
 ὁδ' ὠφελὼν σε, προστίθω σ' ἄλλω πατρί.
 ἴων ἔχ' ὦδ' ἐφάμην αὐτ' ἐγὼ μετέρχομαι,
 ἀλλ' ἴσωρῆσθαι Φοῖβον εἰσελθὼν δόμους,
 ἥτ' εἰ μὴ θνητῷ πατρός, ἔτε Λοξίῳ.
 ἔα· τίς οἴκων θεοδότων ὑπερτελής,
 ἀνθρώποιον πρόσωπον ἐκφαίνει θεῶν;

ΙΩΝ

φύγω μιν ὦ τέκν' αἶσα, μὴ τὰ δαίμονων
 ὀρώμεν, εἰ μὴ καὶ ὅς ἐστιν ἡμᾶς ὄραν.
 αἶθι μὴ φύγετ'· ὅς ἔστι πολέμιαν με φύγετε,
 ἀλλ' ἐν τ' Ἀθήναις, καὶ νύκτ' ὅσον αὐμένη.
 ἐπώνυμος ἢ σῆς ἀφικόμεν χθονὸς,
 Γαλλὰς δρομῶ σπύσσας Ἀπέλλωνος πάρα.
 ὅς ἔστι καὶ ὅστιν σφῶν, μολεῖν ὅτι ἡξίου,
 μὴ τ' ἄρ' οἶθε μέμψιν ἔστι μέσον μόλη.
 ἡμᾶς ἢ πέμψι τὸς λόγους ὅμιν φράσαι,
 ὡς ἡδὲ τίηται σ' ἐξ Ἀπόλλωνος πατρὸς,
 δίδωσι δ' οἷς ἔδωκεν, ὅς φασί σε.
 ἀλλ' ὡς νομίζεις δίκον ἀνένεστατον.
 ἐπεὶ δ' ἀνῶχθι πρᾶγμα μνησθὲν τόδε,
 θαῖεν σε δέσας μητρὸς ἐκ βυλαυμάτων,
 καὶ τήνδε πρὸς σὺ, μηχαναῖς ἐρύσατο.
 ἐμελλε δ' αὐτὰ διασιωπήσας ἀναξ,
 ἐν ταῖς Ἀθήναις γνωρίζῃ ταύτην τε σῆς,
 σέ θ' ὡς πέφυκας τῆσδε, καὶ Φοῖβος πατρός.
 ἀλλ' ὡς περ αἶνω πρᾶγμα, καὶ χρὴς μὲν θεῶ,
 ἐφ' οἷς ἐξέλεαθ' ἄρματ', εἰσακύνεσθαι.
 λαβῶσα τόνδε παῖδα, νεκροπῖαν χθόνα
 χώρῃ Κρέεσσα, καὶ θρόνος τυραννικὸς
 Ἰδρυσον· ἐκ δ' ἔρ' Ἐρεχθίδος γεγώς,
 δίκαιος ἄρχεν τῆσδε καὶ μὴς ὅδε χθονός.
 ἔστι τῶν Ἑλλὰδ' ἀνελκῆς· οἱ τῶνδε καὶ
 παῖδες γινόμενοι τέσσαρες ῥίξῃς μίαν,
 ἐπώνυμοι γῆς, καὶ πικρὴν χθονὸς
 λαῶν ἔσονται, σκόπελον οἰναιέας ἐμῶν.
 τελέων καὶ ἔστι πρῶτος, ἔπειτα δεύτερος·
 ὁ πάντες ἀργολῆς τ' ἐμῆς ἀπ' ἀγίδας

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔμφυλον ἔχουσ' ἀγριορῆς· οἳ τῶνδε δ' αὖ
 παῖδες γενόμενοι σὺν χρόνῳ πεπρωμένῳ,
 κυκλάδας ἐποικήσουσι νησαίας πόλεις,
 χέρους τε παράλυσ, ὁσθένος τῇ μὴ χθονὶ
 δίδωσιν ἀντίπορθμα δ' ἡγήροιν δυοῖν
 πεδία κατοικήσουσιν, Ἀσιάδος τε γῆς,
 Εὐρωπίας τε· τῷδε δ' ὀνόματος χάριν,
 Ἰωνες ὀνομαζέμεντες ἔξουσι κλέος.
 Ξεῖθ' ἢ, καὶ σοὶ γίγνεται κοινὸν γένος.
 Δῶρος μὲν, ἐνθεὶ δωρὶς ὑμνηθήσεται
 πόλις, κατ' αἶαν Πελοπίαν γ' ὁ δαῖτερος
 Ἀχαιός· ὅς γ' ἡ παραλίας εἰς πέλας
 τύραννος ἔσται, καὶ πῖσι μαυθήσεται,
 κείνου κεκληῖσθε λαὸς ὄνομ' ἐπώνυμος.
 καλῶς δ' Ἀπόλλων πάντ' ἐπραξε· πρῶτα μὲν,
 ἄνοσον λοχεύσας, ὥστε μὴ γινῶναι φίλος.
 ἐπὶ δ' ἔτι κτεας τόνδε παῖδα, καὶ πέθου
 ἐν σπαργάνοισιν, ἀρπάσαντ' ἐς ἀγκάλας,
 Ἐρμῆν κελεύει δαῦρο πορθεῖν βρέφος,
 εἴθρεψέ τ' ὅδ' ἔλασεν ἐκπνῶσαι βίον.
 οὖν ἔν σιώπα· παῖς ὁ δ' ὥς πέφυκε σὸς,
 ἴν' ἢ δόκησις Ξεῖθον ἡδέως ἔχη.
 σὺ τ' αὖ τὰ σαυτῆς ἀγάθ' ἔχουσ', εἴης γύναι.
 καὶ χαίρετ'· ἐκ δ' ἐπὶ τῆσδ' ἀναφυχῆς ποίων,
 ἀνδράμον ἢ μῖν πότμον ἐξαγγέλλομαι.
 ἴων ὦ Διὸς Γαλλὰς μεγίστον θύγατερ, ἔκ ἀπιστίας
 σὺς λόγους ἐνδεξόμεθα· πῆθομαι δ' ἔτι πατρός
 Λοξίου, καὶ τῆσδε· καὶ πρὶν τῷτο δ' ἔκ ἀπιστον ἦν.
 κρεῖττα μὰν οὖν ἄκουσον· αἰνῶ Φοῖβον ἔκ αἰνῶσα πρὶν,
 ἔνεχ' ὅτ' ἡ μέλεισε παιδὸς, ἀποδίδωσί μοι.

ΙΩΝ.

αἶδε δ' αὖ ποὶ πύλαι μοι, καὶ θεῶν χρησέρια
 δυσμενῇ πάροιθεν ὄντα· νῦν ἧ καὶ ῥ' ὀπίρῳν χέρας
 ἠδ' ὡς ἐκ κρημνάμεσθαι, καὶ προσενέπω πύλαις.
 αἶθι ἥνισ' ἔνεκ' ἀλογεῖς θεὸν μεταβαλὺς' αἰέ πε·
 » Χρόνια καὶ τὰ τῶν θεῶν πως, εἰς τέλος δ' ἔη ἀδινῆ.
 κρέ' ὦ τέκνον, σείχοιμεν οἴκους·
 αἶθι σείχεσθ', ἔφομαι δ' ἐγώ.
 κρέ' ἀξίαν' ἡμῶν ὁ δὲ ρὸς, καὶ φιλοῦσά γε πόλιν·
 αἶθι ἥς θρόνος δ' ἴξαι παλαιός· Κρ· ἄξιον ἢ κτήμά μοι·
 χο' ὦ Διὸς, Λητῆς τ' Ἀπολλων, χαῖρ', ὅτῳ δ' ἐλαύνεται
 συμφορᾷς οἶκος, τίβοντα δαίμονας θάρ' ῥ' ἦν χρεῶν·
 » ἥς τέλος ἔοι καὶ ἐσθλοὶ, τυγχάνουσιν ἀξίων,
 » οἱ κακοὶ δ' ὥς περ τεφύκας, ἔποτ' ἀπράξειαν ἄν·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΙΩΝ.

ΥΠΟ ΤΗΣ ΜΕΤΕΤΡΗΣΕΩΣ
ΜΑΡΙΝΟΥ

ἩΡΑΚΛΗΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ.
HERCVLES FVRENS.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΟΓΟΙ

Α. Ἡρώδης
Μ. Ἡρώδης
Α. Ἡρώδης
Μ. Ἡρώδης

Πρόλογος ἡρώδης

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ
ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΥ.

Ηρακλῆς γήμας Μεγάρων τὴν Κρέοντος, παῖδας
ἐξ αὐτῆς ἐγέννησε· καταλιπὼν ἡ τέττος ἐν ταῖς Θύ-
βαις, αὐτὸς δὲ Ἀργεὺς ἦλθεν, Εὐρυπύλῳ τὸς ἄλλους ἐκπα-
νήσων· πάντων ἡ περιγινόμενος, ἐπὶ πᾶσιν δὲ ἄδου
κατήλθε· καὶ πολὺν ἐκείῳ διατρίψας χρόνον, δόξαν ἀπέ-
λιπε παρὰ τοῖς ξῶσιν, ὥς εἴη τεθνηκώς· σασιάσαντες
ἡ οἱ Θηβαῖοι πρὸς τὴν δυνάστην Κρέοντα, Λύκον ἐκ
τῆς Εὐβοίας κατήγαγον.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ,

Ἀμφιτρύων.

Λύαα.

Μεγάρων.

Αγγελος.

Λύκος.

Ηρακλῆς.

Ιρις.

Θησῆς.

Προλογίζει ἡ Ἀμφιτρύων.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΡΑΚΛΗΣ
ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ.

τ   Ἰς τὸν Διὸς σύλλεκτρον
         ἐκ δίδε βροτῶν,
         Ἀργεῖον Ἀμφιτρύων', ὃν
         Ἀλκαῖος ποτε

ἔτιπτεν ὁ Περσείως, πατέρα τόνδ' Ἡρακλῆος;
ὅς τάσδε Θήβας ἔχεν, ἐνθ' ὁ γηγενὴς
σπαρτῶν σάχυσ ἐβλάσεν ὧν γένος Ἀρης
ἔσωσ' ἀριθμὸν ὀλίγον· οἱ Κάλυμ πόλιν
τεκνῶσι παίδων πασίην· ἐνθεν ἐξέφνυ
Κρέων Μενοικίως παῖς, ἀναξ τῆσδε χθοῖος·
Κρέων ἢ Μεγάρας τῆσδε γίνεταί πατήρ,
ἦν πάντες ὕμεναιόισι Καδμείοι ποτέ,
λωτῶ συνηλλάλαξαν, ἦν ἢ εἰς ἐμὸς
δομῶς ὁ κληνὸς Ἡρακλῆς νιν ἤρετο·
λιπὼν ἢ Θήβας, εἴ κατ' ἐκείνην ἐγὼ,
Μεγάραν τε τήνδε, πενθερὸς τε παῖς ἐμὸς,
ἀργεῖα τέχην, καὶ κυκλωπῆαν πόλιν
ᾠρέξατ' οἰκῆν· ἦν ἐγὼ φόνω μετανῶν
Ἡλεκτρυνᾶνα· συμφορὰς ἢ τὰς ἐμὰς
ἐξὸν μαρίζων, καὶ πάτραν οἰκῆν θέλων,
καθόλῃ δίδωσι μισθὸν Εὐρυπύχῃ μέγαν,
ἐξ ἡμερῶσαι γαῖαν, ἥθ' Ἡρας ὑπο
κέντροις δαμασθεῖς, ἥ τέ τοι χρεῶν μέτα·
καὶ τὸς ἢ ἄλλος ἐξεμόχθησεν πόνος·
τὸ λίσσθιον ἢ, Ταινάρη διὰ σῶμα
βέβηκ' ἐς ἄστυ, τὸν τρισώματον κύνα
εἰς φῶς ἀνάξων· ἐνθεν ὕχ' ἤκει πάλιν.

⊙ ⊙ ⊙   11

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

γέροντ δὲ δὴ τις ἐστὶ Καδμείων λόγος,
 ὡς ἦν πάρος Δίρκης ἀννήτωρ Λύκος,
 τ' ἐπ' ἀπυργον τήνδε δεσπόζων πέλιιν,
 τὼ λυκοπώλῳ πρὶν τυραννῆσαι χθονὸς
 Ἀμφίον', ἡδὲ Ζῆθον, ἐκχένω Δίος.
 ἔταυτ' ὄνομα παῖς πατρός κεκλημένος,
 καδμῆος υἱὸν, ἀλλ' ἀπ' Εὐβοίας μολὼν,
 κτείνῃ Κρέοντα· κτετανῶν, ἄρχαι χθονὸς,
 σάσει νοστήσαν τήνδ' ἐπ' ἀπασῶν πόλιν.
 ἡμῖν δ' ἡκίδος ῥέ Κρέοντ' ἀνηγμένον,
 κακὸν μέγιστον ὡς ἔοικε γίγνεται.
 τὸ μὲν δ' ὄντος παῖδος ἐν μυχοῖς χθονὸς,
 ὁ κλεινὸς ἕτος τῆσδε γῆς ἄρχων Λύκος,
 τῆς Ἡρακλέους παῖδας ἐξελεῖν θέλει
 κτεανῶν δάμαρθ', ὡς φόνῳ σβέσει φόνον,
 καὶ μ', εἴ τι δὴ χρὴ καὶ μ' ἐν ἀνδράσι λέγειν,
 γέροντ' ἀχρῆον· μή ποθ' οἶδ' ἠνδρωμένοι,
 μήτρῳσιν ἐκπράξωσιν αἵματος δίκην.
 ἐγὼ δ', ἀλγέει γάρ με τοῖσδ' ἐν δώμασιν
 τροφὸν τέκνων οἰκτρὸν, ἠνίκα χθονὸς
 μέλαιναν ὄρφνην εἰσέβαινε παῖς ἐμὸς
 σὺν μητρὶ, τέκνα μὴ θάνωσ' Ἡρακλῆος,
 βωμὸν καθίξω τόνδε σωτήρος Δίος.
 ὃν καλλινίκου δορὸς ἀγαλμ' ἰδρύσατο
 Μινύας κρατήσας, οὐ μὲς ἀγενὴς τόκος.
 πάντων δ' ἡχρῆσι τάσδ' ἰδρᾶς φυλάσσομεν,
 σίτων, ποτῶν, ἐσθῆτος, ἀσρώτῳ πέδιλῳ
 πλουρὰς τιθέντες· ἐν δ' ἐσφραγισμένοι
 δόμων καθήμιθ' ἀπορία σωτηρίας.
 φίλων δ' τῆς μ', ἐσφαδὸς ὀρῶ φίλους,

οἱ δ' αὖ

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

οἱ δ' ὄντες, ὀρθῶς ἀδύνατοι προσωφελῆν·
 τοῖσιν ἀνθρώποισιν ἡ δυσπραξία·
 ἥς μὴ ποθ' ὅστις κ' μέσως ὄντας ἐμοί,
 τύχοι, φίλων ἔλεγχον ἀφ' αὐδ' ἐσατον·
 με ὦ πρέσβυ Ταφίων, ὅς ποτ' ἐξῆλθες πόλιν
 στρατηλατῆσας κλεινὰ Καδμείων δορός,
 ὡς ὅδ' ἐν ἀνθρώποισι τ' θεῶν σφαίρες·
 ἐγὼ δ' ἔτ' ἤς πατέρ' ἀπηλάθην τύχης,
 ὡς ἔνεκ' ὀλβῷ μέγας ἐκομπάσθην ποτὲ,
 ἔχων τυραννίδ', ἥς μαρὰ λόγῳ περὶ
 πηδῶσ' ἔρωτι, σῶματ' εἰς αὐδαίμονα·
 ἔχων ἢ τέκνα, ἢ ἃ μ' ἐδῶκε παιδὶ σῶ,
 ἐπίσῃ μὲν οὐκ ἦν Ἡρακλῆ συνοικίσας·
 κ' νῦν ἐκείνῃ καὶ θανόντ' ἀνέπλετο·
 ἐγὼ δ' ἢ, καὶ σὺ, μέλλομεν θνήσκειν γέρον,
 οἱ θ' ἡράκλειοι παῖδες, ὅς ὑποπέρεις
 σώξω νεοαῖς, ὅρνις ὡς ὑφ' ἐμῇ·
 οἷός τις ἔλεγχον ἄλλης ἄλλοθεν πιτῶν,
 ὦ μήτερ αὐδ' ἃ, ποῖ πατήρ ἄπεστι γῆς;
 τί δ' ῥα; πόθ' ἤξει; τῷ νέῳ δ' ἐσφαλμένοι,
 ζητῶσι τ' τεκνόντ'· ἐγὼ δ' διαφέρω
 λόγοισι μυθόλοισι· θαυμάξω δ' ὅταν
 πύλαι φοφῶσι· πᾶς τ' ἀνίστησιν πόδα,
 ὡς πρὸς πατρώον προσπεσέμενοι γόνυ·
 νῦν ὅτι τιν' ἐλπίδ', ἢ πείδον σωτηρίας,
 ἐξ αὐμαρτίης πρέσβυ; πρὸς σὲ δ' ἄβλέπω·
 ὡς ὅτε γαῖας ὄρι' ἂν ἐμβαῖμεν λάθρα,
 φυλακαὶ δ' ἡμῶν κρέσσονες κατ' ἐξέδρας,
 ἔτ' ἐν φίλοισιν ἐλπίδες σωτηρίας
 ἔτ' ἤσιν ἡμῖν· ἥντιν' ἔν γνῶμιν ἔχεις,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

λέγῃς τὸ κοινόν, μὴ θανῶν ἔτοιμον ἦ,
 χρόνον ἢ μηκύνωμεν ὄντες ἀσθενῆς.
 αἶμα ὦ θυγάτερ, ἔτοι ρῆδ' ἰὸν τὰ τοιάδε
 φάυλως περαινεῖν σπασάσαντ' ἄνδ' ἴκοντο.
 με λύπης τὴ προσδῆ σ', ἢ φιλῆς ἔτω φάος;
 αἶμα καὶ τῷδε χαίρω, καὶ φιλῶ τὰς ἐλπίδας.
 με καὶ γὰρ Δοκεῖν ἢ τὰ δόκητ' ἔχρη γέρον.
 αἶμα Ἐν ταῖς ἀναβολαῖς, τ' κακῶν ἔνις ἄκη.
 με ὅδ' ἐν μέσῳ με λυπρὸς ὢν, δάνης χρόνος.
 αἶμα γένοιτ' ἂν ὦ θυγάτερ, ἔριος δρόμος
 ἐκ τ' παρόντων τῶνδ' ἐμοὶ, καὶ σοὶ κακῶν.
 ἔλθοιτέ ποτ' ἂν παῖς οὐ μὲν, ἀννήτωρ ἦ σέ.
 ἀλλ' ἡτύχαξε· καὶ δακρυρ' ῥέουσι τέκνον
 πηγὰς ἀφαίρει, καὶ περὶ κήλει λόγοις,
 καὶ ἔπυσσά μύθοις· ἀθλίους κλοπὰς ὁμῶς.
 » Κάμνησι γάρ τοι καὶ βροτῶν αἰ συμφοραί.
 » Καὶ πνύματ' ἀνέμων, ἢ καὶ ῥώμην ἔχει.
 » Οἷτ' ἀντυχῶντες, διὰ τέλους ἢ ἀντυχῆς.
 » Εξίσταται δ' ἅπαντ' ἀπ' ἀλλήλων δίχα.
 » Οὗτος δ' ἀνὴρ ἄριστος, ὅστις ἐλπίσιν
 » Γέποιθεν αἰεὶ· τὸ δ' ἀπορεῖν, ἀνδρὸς κακῆ.
 χο ὑπώροφα μέλαθρα, καὶ χειραῖ
 δέ μιν ἰαμφὶ βήκτροις
 ἔρσσεμα θέμενος, ἐσάλην ἱηλέμων
 γόων ἀοιδός, ὥστε πολὺς ὄρνις,
 ἔπειτα μόνον, καὶ δόκημα νυκτερωπὸν
 ἐννύχων ὀνείρων,
 τρομερὰ μόνον, ἀλλ' ὁμῶς πρόθυμα.
 ἰὼ τέκνα, τέκνα πατρὸς
 ἀπᾶτορ' ὦ χειραῖ,

οὐ τε

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ

σὺ τε τάλαινα μήτηρ, ἃ
 τ' αἶδ' αὖ δόμοις πόσιν
 ἀνασενάξῃς,
 μὴ προκάμῃτε πόδα, βαρὺ τε κῶλον,
 ὥστε πρὸς πετραῖον
 λέπας ξυμφόρον
 πῶλον ἀνέντες, ὥς
 βάρος φέρων τροχλάτοιο πῶλον,
 λαβὴν χερῶν, καὶ πέπλων,
 ὅτε λείποιτε ποδὸς ἀμαυρὸν ἵχνος.
 γέρον γέροντα παρακ' ὀμιξε,
 τὸ πάρος ἐν ἡλίκων τόποις.
 ὦ ξυνοπλὰ δ' ὕρατα νέα,
 νέω ξυνῆν ποτ', ὅν κ' ἐκείστας
 πατρίδος ἔκ' ὀνείδη.
 ἴδετε πατὴρ ὥς γοργῶπις αἶδε προσφίρῃς
 ἑμμάτων αὐγαί.
 τὸ δ' ἡ κακοτυχὴς, ἃ λείλοιπεν ἐν τέκνων,
 ἃ δ' ἀποίχεται χάρις.
 Ἑλλὰς ὦ ξυμμάχους
 οἷος οἷος ὀλέσασα
 τὴν δ' ἀποσερήσῃ.
 ἀλλ' εἴσορῶ ἢ τῆσδε κοίραν ὀνείδην,
 Λύκον παρ' ἵντα τῶνδε δωματίων πέλας,
 τὸν ἡρώκλειον πατέρα, καὶ ξυνάορον.
 αὐ εἰρή μ', ἐρωτῶ, εἰρή δ', ἐπ' ἔτι διαπότης
 ὕμνων καθέστηχ', ἵσορ' ἂν βύλομαι.
 τίς γ' ἔσ' χρόνον ζητεῖτε μνηῦναι βίον;
 τίς ἐλπίδ', ἀλκήν τ' ἔσορ' αὖτε μὴ θανεῖν;

⊙ ⊙ ⊙ 1113

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἢ πῦρ παρ' ἄδῃ πατέρα τῶνδε κείμενον
 πισυέειθ' ἔξεν, ὥσθ' ὑπὲρ τὴν ἀξίαν
 πένθος αἰρεῖσθ', ἢ θανῆν ὑμᾶς χρεῖων.
 σὺ μὲν καὶ Ἑλλάδ' ἐκβαλὼν κόμπους κενύς,
 ὥς σύγγαμος σοι Ζεὺς τέκοι νέον.
 σὺ δ' ὡς ἀρίστῳ φῶς ἐκλήθης δάμαρ,
 τί δὴ τὸ σε μὲν σὺ κατέρχασαι πόσει,
 ὕδραν ἔλθον, εἰ διώλεσε κτανῶν;
 ἢ τὸν νέμνον θῆρ'; ἢ ἐν βρόχοις ἔλῳν,
 βραχίονος φῆσ' ἀρχόνασιν ἐξελεῖν
 τοῖσδ' ἐξαγωνίζεσθαι; τῶνδ' ἄρ' ὕνεκ
 τὸς ἡρακλῆος παῖδας ὁ θυήσκην χρεῖων;
 ὅς ἔχε δόξαν ὕδεν ὦν, ἀντυχίας,
 θηρῶν ἐν αἰχμῇ, τᾶλλα δ' ὕδεν ἀλκίμος.
 ὅς ὑποτ' ἀπ' ἰδ' ἔχε πρὸς λαῖ᾽ ἄχερι,
 ὕδ' ἦλθε λόγχης ἐγγύς, ἀλλὰ τόξ' ἔχων.
 κέκλισον ὅπλον, τῇ φυγῇ πρόχειρος ἦν.
 ἀνδρὸς δ' ἐλεγχος, ὕχ' ἰ τόξ' ἀντυχίας,
 ἀλλ' ὅς μένων βλέπει τε, κἀντιδέρκεται
 δορὸς ταχῆαι ἄλοκα τάξιν ἐμβεβώς.
 ἔχει ἢ τὸ μὲν ὅν ἀναίδεον γέρον,
 ἀλλ' ἀλάβειαν οἶδα κ' κατακτανῶν
 Κρέοντα πατέρα τῆσδε καὶ θρόνος ἔχων,
 ὕκην τραφέντων τῶνδε, τιμωρὸς ἐμὸς
 χρήξω λιπέσθαι τῶν δεδραγμένων δίκην.
 αὐτὸς τῷ Διὶ καὶ Ζεὺς ἀμυνέτω μέρει
 παιδός· τόδ' εἰς ἐμὴν Ἡράκλεις ἐμοὶ μέλῃ,
 λόγοισι τ' τῶνδ' ἀμαθίαν ὑπὲρ σέθεν
 δεῖξαι· κακῶς γάρ σ' ὅν ἐατέον κλύειν.
 πρῶτον μὲν ὅν τάρ' ῥητ'· ἐν ἄρ' ῥήτοισι κ'

τὴν σὴν

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

τὴν σὴν νομίζω δειλίαν Ἡράκλειος,
 σὺν μάρτυσιν θεοῖς, δὴ μὲν ἀπαλλάξαι σέθεν·
 Διὸς κεραιὸν δ' ἠρόμην, τέθριππά τε,
 ἐν οἷς βεβηκῶς, τοῖσι γῆς βλασθήμασιν
 χίχχοι πλουροῖς πῆν' ἐναρμόσας βέλη,
 ἔν καλλίνικον μετὰ θεῶν ἐκώμασεν,
 τετρασκελὲς θ' ὕβρισμα κενταύρων γένος·
 Φολόην ἐπελθὼν ὧ κακίστη βασιλείῳ,
 ἔρ' ἂν τὴν ἀνδρ' ἄριστον ἐγκρίναιεν ἄν·
 ἢ ὅτ' αἰδοῖτο ἔμμεν, ὃν σὺ φῆς εἶναι δοκῆν·
 Δίρφην τ' ἐρωτῶν, ἥ σ' ἐθρεψ' ἀβαντίδα,
 ἢ ἂν γὰρ ἐπαινεῖσθαι· ὅτ' ἀνδρ' ὅπου
 ἐσθλὸν τι δράσας, μάρτυρ' ἂν λάβοις πάνταν,
 τὸ πάνσοφον δ' εὐρημα τοξήρη σάκην
 μέμνη κλύων νῦν τ' ἀπὲ μῦθον, σοφὸς γίνε·
 » ἀνὴρ ἐπλίτης, δ' ἄλλος ἐστὶ τ' ὅπλων,
 » καὶ τοῖσι συνταχθῶσιν ὅσι μὴ γαθοῖς,
 » αὐτὸς τέθνηκε δολιχὰ τῆ τῶν πέλας·
 » θραύσας τε λόγχην, ἢ ἔχῃ τῷ σώματι
 » θάνατον, ἀμύναι γὰρ ἔχων ἀλκήν μόνον·
 » ὅσοι δ' ἐτόξευον χεῖρ' ἔχουσιν ἄνυστον,
 » ἐν μὲν τὸ λῶσον, μυρίους οἷσιν ἀφείδ
 » ἄλλοις, τὸ σῶμα ῥύεται μὴ κατθανεῖν·
 » ἐκὰς δ' ἀρετῶς, πολέμιους ἀμύνεται,
 » τυφλοῖς ὁρῶντας ἐτάσας τοξόμασιν,
 » τὸ σῶμά τ' ὅτ' εἰδῶσι τοῖς ἐναντίοις,
 » ἐν ἀνυλάκτῳ δ' ἐστὶ· τῷτο δ' ἐν μάχῃ
 » σοφὸν μάλισται, δρῶντα πολέμιους κακῶς,
 » σῶξεν τὸ σῶμα, μὴ κτύχῃς ὠρμισμένους·
 λόγῳ μὲν οἶδε, τοῖσι σοῖς ἐναντίαν

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

γνώμην ἔχουσι, τῇ καθιστάτων πέρι·
 πᾶσδ' αὖ δὴ τί τ' ἔσδ' ἀποκτεῖναι θέλεις;
 τί σοι δ' ἔδρασαν; ἐν τίς ἡγῶμαι σοφόν,
 ἢ τ' ἀρίστων τάκρον αὐτὸς ὦν κακός,
 δέδοικας· ἀλλὰ τῷ ὅμως ἡμῖν βαρύν,
 ἢ δειλίας σῆς, κατθανὺν μεθ' ἐνέκα·
 ὁ χρεὶν σ' ὑφ' ἡμῶν τ' ἀμεινόνων παθεῖν,
 ἢ Ζῶνς Δικαίας ἔχεν εἰς ἡμᾶς φρένας·
 ἢ δ' ἔν' ἔχεν γῆς σκῆπτρα τῆσδ' αὐτὸς θέλει,
 ἔχσον ἡμᾶς φυγάδας ἐξελθεῖν χθονός·
 βίαν ἢ δράσῃς μηδ' ἐν, ἢ πέσῃ λίαν,
 ὅταν θεῶσσι πνῦμα μεταβαλὼν τύχῃ·
 φῶν·
 ὦ γὰρ Κάλμυ, καὶ γὰρ ἤς σ' ἀφίξομαι,
 λόγος ὀνηδίῃρας ἐνδατῶμενος,
 τοιαῦτ' ἀμύνεθ' Ἡρακλῆ, τέκνοισί τε;
 εἰς ἣς Μινύασι πᾶσι διὰ μάχης μολῶν,
 Θήβαις ἔθηκεν ὁ μὲν ἐλαύτερον βλέπειν,
 ὅδ' Ἑλλάδ' ἤνεσ', ὅδ' ἀνέξομαί ποτε
 σιγῶν, κακίστην λαμβάνων εἰς παῖδ' ἐμόν,
 ἣν χρεὶν νεοαῶις τοῖσδε, πῦρ, λόγχας, ὅπλα
 φέρονται, ἐλθεῖν ποντίων καθαρμάτων,
 χέρον τ' ἀμοιβὰς, ὧν ἐμόχθησεν χάριν·
 τάδ' ὅ τέκν' ὑμῖν, ὅτε Θηβαίων πόλιν,
 ὅθ' Ἑλλάς ἀρκεῖ· πρὸς δ' ἐμ' ἀδελφὴ φίλον
 δεδόρκατ', ὅδ' ἐν ὄντα, πλὴν γλώσσης φόρον·
 ῥώμῃ δ' ἐκλέλοιπεν, ἣν πρὶν ἔχομεν,
 γῆρα ἢ τρομερὰ γῆα, καὶ μαυρὸν αἰένος·
 ἢ δ' ἦν νέος τε, καὶ σῶματος κρατῶν,
 λαβὼν ἂν ἔχως, τῷ δ' ἐκ τῆς ξανθῆς πλόκας

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

καθημάτωσ' ἄν, ὥστ' ἀτλαντικῶν πέρας
 φεύγειν ὄρων ἄν, θελίᾳ τὸ μὲν δόρυ·
 » ἄρ' ἔκ' ἀφορμὰς τοῖς λόγοισιν οἱ γαθοὶ
 » θνητῶν ἔχουσι, καὶ βραδύς τις ἢ λέγειν;
 λυ σὺ καὶ λέγ' ἡμᾶς, οἷς πεπύργωσαι λόγοις·
 ἐγὼ δ' ὁράσω σ' ἀντὶ τ' ὅρων κακῶς·
 ἄγ' οἱ καὶ Ἑληνῶν, οἱ δ' Ἰ, Παρνασσὺ πύχας·
 τέ μινεν ἄνωχθ' ἐλθόντας ὑπερῶς δρυὸς
 κορμῶς· ἐπεδὴν δ' εἰσκομιοῦσιν πόλει,
 βωμῶν περίεγνησαντες ἀμφήρη ξύλα,
 ἐμπίπρατ' αὐτ', καὶ πυρῶτε σώματα
 πάντων, ἵν' ἰδῶσ' ὅνεν ὃ κατθανῶν
 κρατεῖ χθονὸς τῆσδ', ἀλλ' ἐγὼ τανῦν τάδε·
 ὃ μῆδ' ἢ πρέσβης ταῖς ἐμαῖς ἐναντίαι
 γνώμασιν ὄντες, ὃ μόνον σεύαξετε
 τὸς ἡρακλεῖδ' παῖδας, ἀλλὰ καὶ δόμου
 τύχας ὅταν πάχῃ τί· μεμνήσθε δέ,
 δ' ὅλοι γεῶντες τῆς ἐμῆς τυραννίδος·
 αμ ὦ γῆς λόχου μα, τὸς Ἀρης στήθεσσι ποτὲ
 λάβρον δράκοντος ἐξερημώσας γένυν,
 ὃ σκῆπτρα χειρὸς δεξιᾶς ὀρίσματα
 ἀρῆτε; καὶ τὸ δ' αἰδρὸς ἀνόσιον κάρρα
 καβαματώσεθ' ὅστις ὃ καδ' ἔμῃς ὦν,
 ἄρχη κακίστος τ' νέων, ἔπηλυσ ὦν;
 ἀλλ' ὅτι ἐμῶ σὺ δεσπόσεις, χαίρων ποτέ·
 ὃ δ' ἄ πόνησα πόλιν ἐγὼ καμὼν χερσὶ,
 ἐξῆς· ἄπ' ἑρῶν δ' ἐνθεν ἦλθες ἐνθάδε;
 ὕβριξ· ἐμῶ καὶ ξῶντος, ὃ κτινῆς ποτε
 τὸς ἡρακλεῖδ' παῖδας· ὃ τὸσόνδε γῆς
 ἐνερθ' ἐκείνης κρύπτεται λιπὼν τέχνη·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

- ἐπεὶ σὺ μὲν γῆν τήνδε διολέσας ἔχεις,
 ὁ δ' ὠφελήσας, ἀξίῳ ἢ τυγχάνει.
 καί περ πρᾶν πολὺ ἔγω φίλος ἐμὲς,
 θανόντας οὐδ' ὄντων, ἢ φίλων μάλιστα δεῖ.
 ὦ δὲ ξιά χεῖρ, ὡς ποθὲς λαβεῖν δόρυ,
 ἐν δ' ἀσθενείᾳ τὸν πότμον διώλεσας.
 ἐπεὶ σ' ἐπ' αὖσ' ἄν, δ' ἄλλον ἐνέποντά με,
 καὶ τάσδε Θήβας ἀνkleῶς ὤκησάμεν,
 ἐν αἷς σὺ χαίρης· ἢ κ' οὐ φρονεῖ πόλις,
 στασινοῦσ' αὖ καὶ κακοῖς βαλάνμασιν.
 ἢ γὰρ ποτ' ἄν σε δεσπότην ἐκτίσαστο.
 με γέροντες, αἰνῶ, τ' φίλων κ' ὄντων
 ὄργας δικάζεις τὴν φίλος ἔχειν χρεῶν.
 ἡμῶν δ' ἕκαστι δεσπότης θυμὸς μέντοι,
 πάσῃτε μηδέν· τῆς δ' ἐμῆς Ἀμφιτρυῶν
 γνώμης ἄκυσσον, ἢν τί σοι δοκῶ λέγειν.
 ἐγὼ φιλῶ μὲν τέκνα, πῶς κ' ἢ φιλῶ
 ἅ' τι κτον, ἅ' μόχθησα; καὶ τὸ κατθανεῖν
 θνήσκον νομίζω· τῷ δ' ἀναγκάει τρόπῳ
 ὃς ἀντιτείνεται, σκαλὸν ἢ γὰρ μαί βροτὸν.
 ἡμᾶς δ' ἐπειδὴ δεῖ θανῆν, θνήσκον χρεῶν,
 μὴ πυρὶ καταξανθέντας, ἐχθροῖσι γέλων
 διδόντας, οὐδ' μοι τῷ θανῆν μῆξον κακόν.
 ἐφ' ἡλώμεν κ' πολλὰ δώμασιν καλὰ.
 σὲ μὲν δ' ἐκνήσεις ἔλαβεν ἀνkleῆς δορός,
 ὥστ' ἢ κ' ἀνεκτὸν δειλίας θανεῖν ὕπο.
 οὐδ' μὲν δ' ἀμαρτύρητος ἀνkleῆς πόσις,
 ὡς τὰσδε παῖδας ἢ κ' ἄν ἐκσῶσαι θέλοι,
 δόξαν κακὴν λαβόντας· οἳ κ' ἀνγενῆς,
 κάμνῃσι τοῖς ἐχθροῖσι τ' τέκνων ὕπερ.

ΗΡΑ. ΜΑΙΝΟ.

εἰ μοι τε μή μιν μ' ἀνδρὸς ὅν αἰψώσῃον,
 σκέψαι ἢ τὴν σὴν ἐλπίδ', ἢ λογίζομαι.
 ἤξῃν νομίζεις παῖδα σὸν γαῖας ὑπο;
 καὶ τίς θανόντων ἦλθεν ἐξ ἅδ' ἄλλιν,
 ἀλλ' ὡς λόγοισι τόνδε μαλθάξαι μιν ἄν;
 • ἤκιστα φάσκειν σκαῖον ἀνδρ' ἐχθρόν, χρεῖων,
 • σοφοῖσι δ' εἶκιν, καὶ τεθραμμένοις καλῶς.
 ῥᾶν κ' αἰδῶς ὑπολαβὼν, φίλ' ἂν τελοῖς.
 ἦδη δ' ἐσηλθέμ', εἰ παραιτησάμεθα,
 φυγὰς τέκνων τῶνδ' ἀλλὰ καὶ τόδ' ἄβλιον,
 πένι' αὖ σὺν οἰκτρᾷ περιβαλεῖν σωτηρίαν.
 • ὡς τὰ ξένων πρόσωπα φάσκειν φίλοι,
 • ἐν ἡμαρ ἡδὺ βλέμ' ἔχῃν φασὶν μόνον.
 τόλμα μεθ' ἡμῶν θάνατον ὅς μιν σ' ἔμωσ.
 προκαλῶ μεθ' ἀγένηιαν ὧ γέρον σέθεν.
 • τὰς τ' θεῶν κ' ὅστις ἐκ μοχθῆς τύχας,
 • πρόθυμός ἐστιν ἢ προθυμία δ' ἀφρων.
 • ὁ χρεὶ κ' ὅδ' ἄρ' ἐκ θεῶν θήσει ποτέ.
 χθ' ἢ ἀφρονέοντων τ' ἐμῶν βραχίονων
 ἦν τις ὑβρίζων, ῥαδίως ἐπαύσατ' ἄν.
 νῦν δ' ὅδ' ἐν ἐσμεν· σὸν ἢ τὸν τᾶνθεν σκοπεῖν,
 ὅπως διώσῃ τὰς τύχας Ἀμφιτρύων.
 αἰμ' ὅτοι τὸ δειλὸν, ὅτ' ἔτι βίη πόθος
 θανῇ ἐρύκημ', ἀλλὰ παιδὶ βύλομαι
 σῶσαι τέκν'. ἄλλως δ' ἀδυνάτων εἰσὶν ἔραν.
 ἰδὲ πάρεστιν ἡδὲ φασγάνῳ δέρι,
 κεντῆρ', φονεύειν, ἵεναι πάτρας ἄπο.
 μίαν ἢ νῶν δ' ὅς χάριν ἀναξ' ἱκνέμεθα.
 κτείνον με, καὶ τήνδ' ἀβλίαν παίδων πάρος,
 ὡς μὴ τέκν' ἡσίδωμιν αἰεσίσι θεῶν,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ψυχορραγῶντα, καλῶντα μητέρα,
 πατρός τε πατέρα. τᾶλλα δ' ἤ πρόθυμος εἶ,
 πρᾶα· ὃ δ' ἀλκὴν ἔχομεν, ὥστε μὴ θανῆν.
 μὲ καὶ ὅς ἔκινῃμαι, χάριτι προαθεῖναι χάριν,
 ἵν' ἀμφοῖν ἤς ὑπεργήση διπλᾶ.
 κόσμον πάρες μοι παῖδ' ἰδοῦναι νεκρῶν,
 δόμους ἀνοίξας· νῦν δ' ἐκκεκλείσμεθα.
 ὥς, ἀλλὰ ταῦτ' ἀπολάχων οἰκῶν πατρός.
 λυέσται τάδ'· οἶσιν κληῖθρα προαπόλοις λέγω.
 κοσμήσθ' ἔσω μολόντες· ὃ φρονῶ πέπλων.
 ὅταν ἢ κόσμον περιβάλλοιτε σώμασιν,
 ἥξω πρὸς ὑμᾶς νερτέρᾳ δύσων χυθόνι.
 μὲ ὦ τέκν', ὁ μαρτῆρ' ἀθλίῳ μητρὸς ποδὶ
 πατρῶον ἤς μέλαθρον, ὃ τῆς ὑσίας
 ἄλλοι κρατῶσι· τὸ δ' ὄνομα ἔσθ' ἡμῶν ἔτι.
 αἰμὲ ὦ Ζεῦ, μάτην ἄρ' ὁ μόγας μόν' ἐκτισάμην,
 μάτην δ' ἐκ παῖδος τοι νεῶν ἐκλήξομεν.
 σύ δ' ἦσθ' ἄρ' ἡσίων, ἢ δόκεις ἔναι φίλος.
 ἀρετῇ σε νικῶ, θνητὸς ὢν, θεὸν μέγαν.
 παῖδας δ' ὃ πρὸ δῶκα τῆς Ἡρακλείας.
 σύ δ' εἰς αἰὲν ἀνὰς, κρύφιος ἡπίσω μολῆν,
 τὰλλότριά λεκτρα δόντος ὕδενός, λαβῶν.
 σώξεν ἢ τὸς σὺς ὃν ἐπίσασαι φίλος.
 ἀμαθὴς τις ἢ θεός, ἢ δίκαιος ὃν ἔφους.
 20 αἰλινον αἰὲν ἐπ' οὐτυχεῖ
 μολπᾶ Φοῖβος ἰαχῇ,
 τὰν καλλίφθοιτον κιθάραν
 ἐλαύνων πλῆκτρῳ χρυσίῳ.
 ἐγὼ ἢ τ' ἄλλος, ἐτέρων τ' ἐς ὄρφνην
 μολόντα παῖδ', ἥτε Διὸς γινῆτω,

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ

ἦτ' Ἀμφιτρύωνος ἴνιν,
 ὑμῆσαι σεφάνω μα μόχθων,
 δ' αὖλογίας θέλω.
 γενναίων δ' ἀρεταὶ πόνων,
 τοῖς θανῶσιν ἀγαλμα.
 πρῶτον μὲν Διὸς ἄλσος
 ἠρήμωσε λέοντος,
 πυρσῷ δ' ἀμφεκαλύφθη,
 ξανθὸν κρᾶτ' ἐπινωτίσας
 θειῷ χάσματι θηρός·
 τὰν τ' ὀρεινῶμων ἀγρίων
 κενταύρων ποτὲ γέναν
 ἔτρωσε τέξοις φονίοις,
 ἐναιρῶν πᾶν οἷς βέλειςιν,
 ξύνοιδε Γηνειὸς ἱκαλλιδίτας,
 μακρὰ τ' αἶψα πεδίων ἀκαρποι,
 ἐπηλιάδες θεράπναι,
 σύγχορτοὶ τ' Ὀμόλας ἑταυλοι
 πάνκασιν· ὅθεν χέρας
 πληρῶντες, χθόνα Θερσαλῶν
 ἱππῆας ἐδάμαζον.
 τὰν τε χρυσοκάρατον
 Δόρκαν ποικιλόνωντον
 συλήτηραν ἀγρώσαν
 κτείνας, θηροφόρον θέαν,
 θινὸα τιν' ἀγάλλει,
 τεθρίππων τ' ἐπέβα,
 ἐπ' αὖτις ἐδάμασε πώλως
 Διομήδεος, αἰ φονίαισι φάτναις
 ἀχλὶν ἐθάξον,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

καθ' αἶμα σῖτα γέννησι, χαρ
 μοναῖσιν ἀνδροβῶσι δυστράπεζοι,
 τέραν δ' ἀργυρορρύταν
 Ἐβρον ἐξέπρασ' ὄχθον
 μηκυνάω πονῶν τυράννω,
 τάν τε πηλιάδ' ἀκτάν
 Ἀναύρου παρὰ πύλας.
 Κύκνον δὲ ξενοδαίηταν
 τόξοις ὤλεσεν ἀμφαναΐας,
 οἰκῆτορ' ἄμικτον,
 ὕμνωδ' ὅς τε κόρας.
 ἤλυθεν ἐσπέριον ἐς αὐλάν
 χρυσέων πετάλων ἄπο, μηλοφόρον
 χερὶ καρπὸν ἀμέρξων
 δράκοντα πυρσύνωντον,
 ἐς ἄπλατον ἀμφ' ἐλκτικὴν
 ἑλικ' ἐφρύρη
 κτανῶν, ποντίας θ' ἄλως
 μυχὺς εἰσέβαινε θνατοῖς
 ταλανίας τιθεὶς ἐρετμοῖς.
 ὕραν' ὅ' ὑπὸ μέσων
 ἐλαύνει χέρας ἔδραν
 Ἀτλαντος δόμον ἐλθών.
 ἄσρωπ' ὅς τε κατέχεν οἶκον
 ἀναγορίαν θεῶν.
 τὸν ἱππυτάν τ' ἀμαξόνων στρατὸν
 Μαῶτιν ἀμφὶ πολυτόταμον
 ἔβα δ' ἄλξενον οἶδ' ἡλίμιας.
 τὴν ὅ' ἀφ' ἑλλανίας
 ἀγορὸν ἀλίσας φίλων,

κόρας

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ

πόρας ἀργίας πέπλων
 χρυσεόσουλον φάρος,
 ξωσῆρος οὐλοθρίες ἀγρας·
 τὰ κλητὰ δ' Ἑλλάς ἔλαβε
 βαρβάρων κόρας λάφυ
 ρα, καὶ σώξειτ' ἐν Μυκῆναις·
 τὰν τε μυρίοκρανον
 πολύφωνον κύναι λέρνας
 ὕδραν ἐξεπύρωσε,
 βέλεσί τ' ἀμφέβαλε
 τὸ τρισώματον, ὅσιν
 ἔκτα βοτῆρ' Ἐρυθίας·
 δρόμων τ' ἄλλων ἀγῶματ' αὐτῇ
 διήλθε· τὸ πολυδάκρυτον
 ἔπλουτ' ἐς αἶσαν, πόνων τελευτὰν,
 ἵν' ἐκπεράνη τάλας
 βίοτον ὕδ' ἔβα πάλιν·
 σῆγα δ' ἔρημοι φίλων·
 τὰν δ' ἀνόστιμον τέκνων
 Χάρωνος ἐπιμένει πλάτα,
 βίη κέλαιον ἄθεον,
 ἄδινον· ἧς ἡ σὰς χέρας
 βλέπει σῶμα τῶ παρόντος·
 εἰ δ' ἐγὼ σθένος ἥβων,
 δόρυ τ' ἑπάλλον ἐν αἰχμῇ,
 Καδμείων τε σύνηβοι,
 τέκεσιν ἂν παρίσαν
 ἄλλῃ· νῦν δ' ἀπολείπο
 μαι τὰς σὺδ' αἶμονας ἥβας·
 ἀλλ' ἔσορῶ καὶ τὴν σδε, φθιμένον

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἄνδρ' ἔχοντας,
 τὸς τῷ μεγάλῃ δὴ ποτε παῖδας
 τοπρὶν Ἡρακλῆος, ἄλοχόν τε φίλην
 ὑπὸ σειραίοις ποσὶν ἔλησαν
 τέκνα, καὶ γεραιὸν πατέρ' Ἡρακλῆος.
 δύσῃνος ἐγὼ,
 δακρύων ὥς ὃ δύναμαι κατέχειν
 γράϊας ὅσων ἐτι πηγάς.
 με ἦεν· τίς ἱερός, τίς σφαγὰς τ' δυσώπῳ,
 ἢ τῆς ταλαίνης τῆς ἐμῆς φυγῆς φονῆς,
 ἔτοιμ' ἄγειν τὰ θύματ' εἰς ἅδ' αὖτάδε;
 ὦ τέκν', ἀγόμεθα ξάντος ὃ καλὸν νεκρὸν,
 ὁμῶς γέροντες, καὶ νέοι, καὶ μητέρες.
 ὦ μοῖρα δυσάελαν' ἐμῶ τε, καὶ τέκνων.
 τὸσδ' ὅς πανύστατ' ὁμμάσιν προσδέρνομαι,
 ἔτεκον καὶ ὑμᾶς, πολεμίοις δ' ἐβρεφάμην
 ὕβρισμα, καὶ πίχχρμα, καὶ διαφθοράν.
 φῶν· ἢ πολὺ με δόξης ἐξέπαισαν ἐλπίδες,
 ἦν πατὴρ ὑμῶν ἐν λόγων πτότ' ἤλπισα.
 σοὶ καὶ Ἄργος ἐνεμ' ὁ κατθανὼν πατήρ,
 Εὐρυπύρρος δ' ἐμελλες οἰκήσιν δόμους,
 τῆς καλλιπάρπου κρᾶτος ἔχων πελασγίας.
 σελήν τε θηρὸς ἀμφέβαλες σὺ κάρᾳ
 λέοντος, ἢ περ αὐτὸς ἐξωπλίξετο.
 σὺ δ' ἦσθα Θηβῶν τ' φιλαρμάτων ἀναξ,
 ἔγκληρα πεδία τὰ μὰ γῆς κεκτημένος.
 ὥς ἐξέπρθε τ' κατασπείραντά σε.
 εἰς δεξιὰν ἢ σὴν, ἀλεξιτήριον
 ξύλον καθίς, Δαιδάλου φονδῆ δόσιν.
 σοὶ δ' ἦν ἔπερσε τοῖς ἐκὼν ὁλοῖς ποτὲ
 τόξοισι,

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

τόξοισι, δώσειν Οἰχαλίαν ὑπέχετο·
 τρῆς δ' ὄντας, τριπύχοις τυρανίσι
 πατήρ ἐπύργη, μέγα φρονῶν ἐπ' ἀνδρίᾳ·
 ἐγὼ ἢ νύμφας ἠεροβινιαζόμεν,
 κῆδον συνάψας ἔκτ' Ἀθηναίων χθονός,
 Σπάρτης τε, Θηβῶν τε, ὡς ἀνὴρ μέντοι κάλως
 πρυμνησίοισι βίον ἔχοιτ' ἀνδάμονα.
 καὶ ταῦτα φρῶδα· μεταβαλῶσα δ' ἡ τύχη,
 νύμφας καὶ ὑμῖν κῆρας ἀντίδωκε ἔχειν,
 ἐμοὶ ἢ δάκρυα λυτρά· δύστηνος φρενῶν·
 πατήρ ἢ πατὴρ ἐστὶ γάμος ὅδε,
 ἄδην νομίξων πενθερόν, κῆδος πατρός·
 ὧ μοι· τίν' ὑμῶν πρῶτον, ἢ τίν' ὕστατον
 πρὸς σέρνα θῶμαι; τῷ, προσαρμόσω σῶμα;
 τίτος λάβωμαι; πῶς ἂν ὡς ξυθόπτερος
 μέλισσα συνεγένηαι μ' ἂν ἐκ πάντων γόνος;
 ἥς ἐν δ' ἐνεγκῶσ', ἀθρόον ἀποδοίην δάκρυ;
 ὧ φίλτατ', εἴ τις φθόγγον ἥσυχνύσεται
 θνητῶν παρ' ἄδῃ, σοὶ τάδ' Ἡράκλεις λέγω,
 θνήσκει πατήρ σός, καὶ τέκν', ὀλλυμαι δ' ἐγὼ,
 ἢ πρὶν μακαρία διὰ σ' ἐκκηξόμην βροτοῖς·
 ἄρηξον, ἐλθέ, καὶ σικιὰ φάνηθί μοι·
 ἄλῃς κ' ἐλθὼν ἱκανὸν ἂν γένοιο σύ·
 κακοὶ κ' ἦς σέγ', οἱ τέκνα κτείνεσι σά·
 αὐμ σὺ καὶ τὰ νύμφην ἀντρεπῇ ποῖς γύναι·
 ἐγὼ δ' ἐσ' ὧ Ζεῦ, χεῖρ ἐς ὕραν δεικνὼν,
 αὐδῶ τέκνοισιν, ἥ τι τοῖσι δ' ὠφελῆν
 μέλλῃς, ἀμύνειν, ὡς τάχ' ὕδ' ἐν ἀρκέσῃς·
 καί τοι κέκλησαι πολλάκις· μάτην ποινῶ·
 θανῆν κ' ὡς τοῖσι ἀναγκάως ἔχει·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἀλλ' ὦ γέροντες, μικρὰ καὶ τὰ τῷ βίῳ.
 τῷτον δ' ὅπως ἡδιστα διαπεράσσετε,
 ἐξ ἡμέρας ᾗς νύκτα μὴ λυπῶμενοι.
 » ὡς ἐλπίδας καὶ ὁ χρόνος ἔκ ἐπίσταται
 » σώξῃν τὸ δ' αὐτῷ ἀσπιδάσας, διέπτατο.
 » ὁρᾷτέ μ', ὥς περ ἦν περίβλεπτος βροτοῖς,
 » ὄνομαστέ πρᾶσων, καὶ μ' ἀφείλεθ' ἡ τύχη,
 » ὥς περ πῆρὸν πρὸς αἰθέρ' ἡ μέρα μιᾶ.
 » ἰδ' ὁλβος ὁ μέγας, ἢ τε δόξ', ἔκ οἱ δ' ὅτῳ
 » βέβαιός ἐστι· χαίρειτ' ἀνδρά κ' φίλον
 » παλινύστατον νῦν ἡλικίης δεδόρηκατε.
 με ἔα.
 ὦ πρίσβυ, λούσω τὰ μὰ φίλτατ' ἢ τί φῶ;
 ἄμ' ἔκ οἱ δα θυγατερ' ἀφασία ἢ καὶ μ' ἔχῃ.
 με ἔδ' ἐστίν, ὃν γῆς νέρθεν εἰσηκόμεν,
 » ᾗ μὴ γ' ὄνηρον ἐν φάστί λούσομεν.
 τί φημι; ποῖ ὄνηρα κηραίνουσ' ὀρώ;
 ἔκ οἱ δ' ὅδ' ἄλλος ἀντὶ σὺ παιδὸς γέρον.
 δούρ' ὦ τέκν' ἐκκρήμναζε πατρῶων πέπλων.
 ἴτ' ἐγκονήτε· μὴ μεῖθῃ, ἐπεὶ Διὸς
 σωτήρος ὑμῖν ἔδιν' ἐοῖ' ὅδ' ὕστερος.
 ἦρα ὦ χαῖρε μέλαθρον, πρόπυλά θ' ἐστίας ἐμῆς,
 ὡς ἄσμενός σ' ἐσθλὸν ἐς φάος μολῶν.
 ἔα· τί χρῆμα; τέκν' ὀρώ πρὸ δωμάτων
 σολμοῖσι νεκρῶν κρᾶτας ἐξεσεμμένα,
 ὅχλῳ τ' ἐν ἀνδρῶν τὴν ἐμὴν ξυνάορον,
 πατέρα τε δακρύοντα συμφορᾶς τινος.
 φέρ' ἐκπύθωμαι τῶνδε πλησίον σαθῆς.
 γύναι, τί καινὸν ἦλθε δώμασι χρέος;
 με ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, ὦ φάος μολῶν πατρί,
 ἥκει

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

ἦκεις, ἐσώθης, ἄς ἀν μὴν ἐλθὼν φίλοις·
 ἦρα τί φῆς; τί ν' ἄς ταραχμὸν ἦκομεν πάτερ;
 με διολλύμεσθαι· σὺ δ' ἡ γέρον, σύγγνωθί μοι,
 ἄ πρόθεν ἦρπασ', ἃ σε λέγειν πρὸς τόνδ' ἐχρῆν·
 » τὸ θῆλυ γάρ πως μᾶλλον οἰκτρὸν ἀρσένων·
 καὶ τὰ μ' ἐβήσκει τέκν', ἀπωλλύμην δ' ἐγώ·
 ἦρα Ἀπολλων, οἷοις φρομίσις ἀρχηγός·
 με τεθνῶσ' ἀδελφοί, καὶ πατήρ οὐ μὸς γέρον·
 ἦρα πῶς φῆς; τί δράσας; ἢ δορὸς ποίου τυχών;
 με Λύκος σφ' ὁ κλεινός, γῆς ἀναξ διώλεσεν·
 ἦρα ὅπλοισι πάντων, ἢ νοσησάσης χθονός;
 με σάσει τὸ Κάδμου γ' ἐπ' ἀπυλον ἔχθ' κρύτος·
 ἦρα τί δῆτα πρὸς σέ, καὶ γέροντ' ἦλθεν φόβος;
 με κτείνειν ἐμελλε πατέρα, καὶ μέ, καὶ τέκνα·
 ἦρα τί φῆς; τί ταρβῶν ὀρφάνου μ' ἐμῶν τέκνων;
 με μήποτε Κρέοντος θάνατον ἐκτισάχτο·
 ἦρα κόσμος δ' ἐπέπλων τίς ὅδε νερτέροις πέπλων;
 με θανάτῃ τὰ δ' ἤδη περιβόλαι ἀνήμεθα·
 ἦρα καὶ πρὸς βίαν ἐβήσκει; ὦ τλήμων ἐγώ·
 με φίλων ἔρημοι· σέ δ' ἡ θνόντ' ἠκούομεν·
 ἦρα πόθεν δ' ἐς ὑμᾶς ἦδ' ἐσῆλθ' ἀθυμία;
 με Εὐρυπύθεος κήρυκες ἠγγελλον τάδε·
 ἦρα τί δ' ἐξελέπετ' οἶκον, ἐστὶν τ' ἐμὴν;
 με βίαι· πατήρ δ' ἐκπεσὼν σρωτῆ λέχους·
 ἦρα καὶ ἔχεν αἰδῶ δ' ἡ γέροντ' ἀτιμάσαι;
 με Αἰδώς γ' ἀποικεῖ τῆσδε τῆς θεῆς πρόσω·
 ἦρα ὅτω δ' ἀπόντες ἐσπανίζομεν φίλων;
 με φίλοι γάρ εἰσιν ἀνδρὶ δυσυχῆ τινές;
 ἦρα μάχας δ' Μινυῶν, ἃς ἔτλην, ἀπέπυσαν;
 με Αφίλον, ἵν' αὐθὶς σοι λέγω, ἢ δυσυχής·

Ι Ι Ι Ι Ι Ι

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἦρα ὅς ῥ' ἴφ' ἄδ' ἄσδε περιβολὰς νόμῃς;
 καὶ φῶς ἀναβλέψαθε, τῷ κατ' ὀπίσθους
 φίλας ἀμοιβὰς ὁμῶς δειδομένοτες;
 ἐγὼ δ', οὐδ' ἂν τῆς ἐμῆς ἔργον χερὸς,
 πρῶτον ἢ εἴμι, καὶ κατασκάψω δόμους,
 καὶ νῶν τυράννων κρᾶτα δ' ἀνόσιον τε μῶν,
 ῥίψω πυλῶν ἑλκίμα· καὶ μῆδ' ὅσους
 κακὸς ἐφ' αἶνον, οὗ παθόντας ἐξ ἐμῶν,
 τῷ καλλίνικῳ τῷ δ' ὀπλῷ χειρώσομαι.
 τὸς δ', ἡμετέροις διαφορῶν τοξόμασι,
 νεκρῶν ἅπαντ' Ἰσμινὸν ἐμπλήσω φόνου.
 Δίρκης τε νῶμα λυγρὸν, αἰμαχθήσεται.
 τῷ γὰρ μ' ἀμύνειν μᾶλλον, ἢ δαμαρτί χρῆ,
 καὶ παισὶ, καὶ γέροντι· χαίροντων πόνοι.
 μάτην ἂν αὐτὸς τῶνδε μᾶλλον ἦνυσα.
 καὶ δ' ἄμ' ὑπὲρ τῶνδ', εἴπερ οἶδ' ὑπὲρ πατρὸς,
 θνήσκον ἀμύνοντ'· ἢ τί φητο μεν καλὸν,
 ὕδρα ἢ ἐλθεῖν εἰς μάχην λέοντί τε,
 Εὐρυθέως πομπᾶσι, τῶνδ' ἐμῶν τέκνων
 ὅς ἐκπονήσω θάνατον; ὅς ἂν Ἡρακλῆς
 ὁ καλλίνικος, ὡς πάροιθεν λέξομαι.
 δίκαια τὸς τεκόντας ὠφελῆν τέκνα,
 πατέρα τε πρέσβυν, τὴν τε κοινῶνδ' ἡμέραν.
 ἄμ' πρὸς σὺν ἢ ὧ πάϊ, τοῖς φίλοις εἶναι φίλον,
 τὰ τ' ἐχθρὰ μισῆν· ἀλλὰ μὴ πείρου λίσσιν.
 ἦρα τίδ' ἐστὶ τῶνδε θάνατον, ἢ χρεῶν πάτερ;
 ἄμ' πολλὰς πένητας, ὀλβίους δ' ἐμῶν λόγῳ
 δοκῶντας εἶναι, συμμάχους ἀναξ' ἔχει.
 οἱ γὰρ σῶσιν ἔθνη, καὶ διώλεσαν πόλιν,
 ἐφ' ἄρπαγαῖσι τ' ἐπὶ πύλαις· τὰ δ' ἐν δόμοις,
 δαπάναισι

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ

Δι' πάντας φρεσὶ δα, διαφυγόνθ' ὑπ' ἀργίας·
 ὥφθης ἐπελθὼν πόλιν ἐπὶ δ' ὥφθης, ὄρα
 ἔχθρ' ἀθροίσας, μὴ παρὰ γνώμην πέσης·
 ἦρα μέλῃς ἢ ὅδ' ἐν, εἴ με πᾶσ' εἶδεν πόλις·
 ὄρνιν δ' ἰδὼν τιν' ἔκ' ἐν αἰσίοις ἑδραῖς,
 ἐγγὺν πόνον τιν' εἰς δόμους πεπρωκότα·
 ὥς ἐκ προνοίας κρύφιος ῥήϊλλον χθίνα·
 αἶμα καλῶς προσελθὼν νῦν, πρόσσιπέ θ' ἐστάν,
 καὶ δὸς πατρῷοις δώμασι σὸν ὄμ' ἰδέειν·
 ἦξει ἢ αὐτὶς, σὴν δ' ἀμαρτα, καὶ τέκνα,
 ἑλξὼν, φονεύσων, καὶ μ' ἐπισφάξων, ἀναξ·
 μένοντι δ' αὐτῷ, πάντα σοι γενήσεται,
 τῇ τ' ἀσφαλῆα κερδανῆς· πόλιν τε σὴν
 μὴ πρὶν ταραξῆς, πρὶν τόδ' αὖθις τεύχον·
 ἦρα δράσω τάδ'· αὖτ' εἴπας· εἴ μ' εἴτω δόμων·
 χρένῳ δ' ἀνελθὼν ἐξανηλίων μυχῶν,
 ἄδ' ἐκ κόρης ἐνερθεν, ἔκ' ἀτιμάσω
 θεὸς προσειπεῖν πρῶτα τὸς κατὰ σέγας·
 αἶμα ἦλθες ἢ ὄντως δώματ' ῥ' ἄδ' ἐκ τέκνον;
 ἦρα καὶ θῆρά γ' ῥ' ὥς τὴν τρικάρηνον ἦχαρον·
 αἶμα μάχη κρατήσας, ἢ θεῶς δωρήμασιν;
 ἦρα μάχη· τὰ μυσῶν δ' ὄργι' αὐτύχισ' ἰδὼν·
 αἶμα ἢ καὶ κατ' οἴκους ἐστὶν Εὐρυθείως ὀθήρ;
 ἦρα χθονίας νιν ἄλσος, Ερμιῶν τ' ἔχ' πόλις·
 αἶμα ἔδ' εἶδεν Εὐρυθαύς σε γῆς ἠκοντ' ἄνω;
 ἦρα ἔκ' εἶδεν· ἐλθὼν τὰνθάδ' εἶδ' ἐν πάρος·
 αἶμα χρόνον ἢ πῶς τοσσόντ' ἦδ' ὑπὸ χθονί;
 ἦρα Θησέα κομίξων, ἐχρόνισ' ἐν ἄδ' ἐκ πάτερ·
 αἶμα καὶ πῦρ ἐστὶν; ἢ γῆς πατρίδος οἴχεται πῖδον;
 ἦρα βέβηκ' Ἀθῆνας, νέρθεν ἄσμενος φυγών·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἀλλ' ὅμαρτεῖτ' ὦ τέκν' ἧς δόμος πατρί·
 καλλιονέες τ' ἄρ' ἧσοδοι τ' ἐξέδων
 πάρεσιν υἱ μῖν· ἀλλὰ θάρσος ἴχετε,
 κ' νάματ' ὄσων μιν κέτ' ἐξανύεται·
 σύ τ' ὦ γύναι μοι, σύλλογον ψυχῆς λάβε,
 τρόμος τέ παῦσαι, κ' μέθεσθ' ἐμῶν πέπλων·
 εἴ κ' πῆρως, εἴ ἢ φουξίῳ φίλος·
 αἰ· οἶδ' ὅκ' ἀφίχσιν, ἀλλ' ἀνάπνουνται πέπλων·
 Τοσῶδε μᾶλλον ὥδ' ἐβητ' ἐπὶ ξυρῶ·
 ἄξω λαβών γε τέσσε' ἐφορκίδας χερσίν·
 ταῦς δ' ὡς ἐφέλξω· κ' εἴ ὅκ' ἀνείνομαι
 θεράπων μα τέκνων· πάντα τὰνθρώπων ἴσα·
 φιλοῦσι παῖδας οἳ τ' ἀμείνονες βροτῶν,
 οἳ τ' ὅδ' ἐν ὄντες· χρήμασιν ἢ διάφοροι
 ἔχουσιν· οἶδ' ὅκ' πᾶν ἢ φιλοτέκνον γένος·
 ἀνεότας μοι, φίλον αἶ
 χθος· τὸ ἢ γῆρας, αἶψά
 βαρύτερον Αἴτνας σκοπέλω,
 ἐπὶ κρατὶ κῆσαι,
 βλεφάρων σκοτεινὸν
 φάρος ἐπικαλύψαν·
 μή μοι μήτ' ἀσιήτιδος
 τυραννίδος ὄλβος εἴη,
 μή χρυσῶ δώματα πλήρη,
 τὰς ἥβας ἀντιλαβῆν·
 ἀ καλλίστα κ' ἐν ὄλβῳ,
 καλλίστα δ' ἐν πενίᾳ·
 τὸ ἢ λυγρὸν, φονίον τε γῆρας,
 μισῶ· κατὰ κυμάτων
 δ' ἑρῶ· μηδὲ ποτ' ὤφελειν

• θναῖ

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

- » θνατῶν δώματα, κ' πόλεις
- » εἰλθεῖν, ἀλλὰ κατ' αἰθέρ' ἄλ'
- » πῆροισι φορέωδω·
- » ἣ ἢ θεοῖς ἦν ξύνεσις,
- » κ' σοφίαν κτ' ἄνδρας,
- » δίδυμον ἄν' ἦβαν ἔφερον,
- » φανερόν χρακτῆ
- » ρ' ἀρετῆς, ὅσοισι
- » μέτα, κ' θνατοὶ ἐς
- » τὰς αὐγὰς πάλιν ἄλιν,
- » διαυῆς ἄν' ἦβαν διαύλους·
- » ἃ δυσγένεα δ' ἀπλῆν ἄν
- » εἶχε ξωᾶς βιοτάν·
- » κ' τῷδ' ἴ, τὸς τε κακὺς ἄν
- » γνῶναι, κ' τὸς ἀγαθὺς
- » ἴσον, ἅτ' ἐν νεφέλαισιν ἄσρων,
- » ταύταις ἀριθμὸς πέλει·
- » νῦν δ' ἔδῃς ὅρος ἐκ θεῶν
- » χρυσοῖς, ἔδῃ κακῶις σαφῆς·
- » ἀλλ' ἡλιασμένος τις αἰὼν,
- » πλῆτον μόνον αὔξει·
- » ἔπαύσομαι τὰς χρίτας
- » μύσας συγκαταμινύς,
- » ἡδίσταν συζυγίαν,
- » ἢ ξῶν μετ' αὐμυσίας·
- » αἰδ' ἐν στεφάνοισιν εἶν·
- » ἔτι τοι γέρων αἰοιδὸς
- » κελαθεῖ μελαμοσύναν·
- » ἔτι τὰν Ηρακλῆος
- » παλλίνικον ἀγῶν,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

παρὰ τε βρόμιον οἶνοδότην,
 παρὰ τε χέλυσος ἐπ' αὐτόν
 μολπῶν, καὶ λίβυν αὐλὸν,
 ὕψω καταπαύσομεν.
 μῦσας, αἳ μ' ἐχόρυσαν.
 παιᾶνα ἢ Δηλιάδες
 ὑμνῶσ' ἀμφὶ πύλας, τὸν
 Λατῆς ὕπαιδα γόνον,
 εἰλίανσαι καλλιχόρον.
 παιᾶνας δ' ἐπὶ σοῖς μελάβροισι,
 κύκνος ὡς γέρον ἀοιδὸς
 πολὺν ἐκ γενύων,
 κελαδήσω. καὶ δ' αὖ
 τοῖς ὕμνοισιν ὑπάρχει,
 Διὸς ὁ πάϊς· τὰς δ' ὀυγενείας
 πλέον ὑπερβάλλων.
 μοχθήσας τὸν ἄκνυμον
 θῆκεν βίοτον βροτοῖς,
 πέρας δέματα θηρῶν.
 αὖ σ' ἤσκαρὸν οἴκων Ἀμφιτρυῶν ἔξω περᾶ.
 χρόνος δ' ἦδη δαρός, ἐξ ὅτ' ἐπέπλοισι
 ποσὶ μῆθε σῶμα, καὶ νεκρῶν ἀγάλασιν.
 ἀλλ' εἴα, παιῆδας, καὶ δάμαρβ' Ἡρακλῆος
 ἔξω κέλαιε τῶνδε φαίνεσθαι δέμων,
 ἐφ' οἷς ὑπέστη γ' αὐτὸν πάργελοι θανῆν.
 αἴ μ' ἀνάξ, διώκεις μ' ἀθλίως πεπραγόντα,
 ὕβριν θ' ὕβριξ ἐπὶ θανῶσι τοῖς ἐμοῖς.
 ἀχρὴν σε μετρίως, καὶ κρατεῖς, σπυδὴν ἔχειν.
 ἐπεὶ δ' ἀνάγκην προσθεῖς ἡμῖν θανῆν,
 σέρχειν ἀνάγκη· δραστέον δ' ἅ σοι δοκεῖ.

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

λύσ πῦ δῆτα Μεγάρα; πῦ τέκν' Αλκμήνης γόνυ;
 ἄμ δοκῶ μὲ αὐτὴν ὡς θύραθεν ῥήσσαι.
 λύσ τί χρεῖμα δόξης τῆσδ' ἔχεις τεκμήριον;
 ἄμ ἰκέτιν πρὸς ἀγνοῖς ἕστας θάλασσαν βόθροισ.
 λύσ ἀνένιτά γ' ἰκετεύσας ἐκώσσαι βίον.
 ἄμ καὶ τὸν θάγοντα γ' ἀνακαλεῖ μάτην πόσι.
 λύσ ὅδ' ὅ παρῆστιν, ὅ μὴ, μόλη ποτέ;
 ἄμ ἔκ' ἢ μή τις θεῶν ἀναστήσειένιν.
 λύσ χώρῃ πρὸς αὐτὴν, καὶ κ' οἰμίζ' ἐν δωμάτων.
 ἄμ μέτοχος ἂν ᾔην τῷ φόνῳ, δράσας τόδε.
 λύσ ἡμεῖς, ἐπεδήσοι τόδ' ἐς ἐνθύμιον,
 οἱ δὲ μμάτων ἔξωθεν, ἐκπορεύσομεν
 σὺν μητρὶ παῖδας· δαῦρ' ἔτιθε πρ' αὐτοῖς,
 ὡς ἂν χολὴν λύσωμεν ἄσμενοι πόνων.
 ἄμ σὺ δ' ἔν' ἴδ' ἔρχη δ' ἡ χρεῶν· τὰ δ' ἄλλ', ἴσως
 ἄλλω μελήσει· προσδόκα δ' ὁρῶν κακῶς,
 κακὸν τι πράξειν· ὦ γέροντες, ἦς καλὸν
 εἴχε· βρόχοισι δ' ἀρνύων γενήσεται
 ξιφιοφόροις, τὸς πέλας δοκῶν κτενεῖν
 ὁ παγκράτιστος· εἴμι δ' ὡς ἴδω νεκρὸν
 πίπτοντ'· ἔχει δ' ἡδονὰς θνήσκων ἀνὴρ
 ἐχθρὸς, τίνων τε τ' δεδραμένων δίκη.
 λχ Μεταβολὰ κακῶν,
 μέγας ὁ πρόδ' ἀνάξ,
 πάλιν ὑποσφίει
 βίοντον εἰς αἶδαν.
 ἰὼ δίκη, καὶ θεῶν
 παλὶ ῥ' ἔσς πότμος.
 ἄμ ἦλθες χρόνῳ μὲν, ὅ δ' ἴκην δώσεις θανάτῳ,
 ὕβρις ὕβριζων ἀμείνονας σέθεν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

- χ^ο Χαρμοναί, δακρύων
 = ἔδουσάν ἐκβολάς.
 πάλιν ἔμολεν ἂ πάρος
 ἔποτε διὰ φρενὸς ἥλ
 πισε παθῶν γὰρ ἀνάξ.
 ἀλλ' ὦ γεραιέ, κὶ τὰ δωμάτων ἔσω
 σκοπῶμεν, εἰ πράσσει τις ὡς ἐγὼ θέλω.
 αὐ ἰώ μοι μοι. Χο. τόσῃ κατάρχεται
 μέλος ἐμοὶ κλύειν
 φίλιον ἐν δόμοις.
 θάνατος ἔ πρόσω βοᾷ,
 βοᾷ, σενάξων φροῖ μίον γ' ἀνάξ, φένη.
 αὐ ὦ πάσα Κάδμυ γαῖ', ἀτόλυν μαι δόλω.
 χ^ο κὶ δὲ διώλλυσ'. ἀντάποινα δ' ἐκτίνων,
 τέλμα, διδύς γε τ' δεδραμένων δίκη.
 χ^ο Τίς ἰθεὺς ἀνομία χραίνων, θνητὸς ὢν;
 = ἄφρονά λόγον ἔρανίων μακάρων
 = κατέβαλ', ὡς ἄρ' ἔθύνεσι θεοί.
 γέροντες, ἔκείτ' ἐστὶ δουρεβὴς ἀνὴρ.
 σιγᾷ μέλαθρα πρὸς χορὸς τραπώμεθα.
 φίλοι δὲ στυγῶσιν, ὅς ἐγὼ θέλω.
 χοροὶ, χοροὶ, κὶ θαλῖαι μέλῃσι Θήβας
 ἱερὸν κατ' ἄστυ.
 μεταλλαγαὶ δὲ δακρύων,
 μεταλλαγαὶ συντυχίας
 ἔτεκον αἰοιδάς.
 βέβακεν ἀνάξ ὁ κλεινός.
 ὅς ἢ παλαιότερος,
 κρατεῖ, λιμένα λιπών γε τ' ἀχερόντιον.
 • δοκημάτων ἐκτὸς ἦλθεν ἱλπίς.

ΗΡΑ. ΜΑΙΝΟ.

- θεοί, θεοί, τ' ἀδίκων μέλλουσι, κ' τ'
  - ὀσίων ἐπαίην.
  - ἱ χρυσός, ἅ τ' αὐτυχία,
  - φρονεῖν βροτὸς ἐξάγεται,
  - δύνασιν ἀδίκον
  - ἐφέλκων χρόνον ἅ ἔτα
- τοπάλιν εἰσορᾶν,
νόμον παρέμενος, ὀνομῖα χάριν διδύς.
ἔθραυσεν ὄλβη κελευνὸν ἄρμα.

Ισμινῶ σφαινοφορία,
ξεταί θ' ἐπ' ἀπυλοὶ πόλεως,
ἀναχορεύσας ἀγυαί.
Δίρκα θ' ἀκαλλιρέεθρος,
σύν τ' ἄσωπίδες κόραι,
πατρὸς ὕδωρ βᾶτε
λιπῶσαι συναοιδῶι
τύμφαι τὸν Ηρακλῆος
καλλίνικον ἀγῶν. ὦ
πυθίᾳ δένδρῳτι πέτρα,
μυσῶν θ' ἐλικωνίδων δώματα,
ἤξετ' ἀγαθῇ κελεύθῳ
ἐμᾶν πόλιν, ἐμὰ τε τείχη,
σπαρτῶν ἵνα γένος ἔφανε
χαλκασπίδων λόχος, ὃς γὰρ
τέκνων τέκνοισι μεταμείβει,
Θήβαις ἱερὸν φῶς.
ὦ λέκτρων δύο συγγενῆς
αἰνὰ, θνατογενὲς τε,
κ' Διὸς, ὃς ἦλθεν ἐς αἰνὰς,
τύμφας τὰς περσίδος, κ' τίσσῃ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μοι τὸ παλαιὸν ἦδ' ἔτι
 λείχος ὦ Ζεῦ τὸ σὸν,
 ἔκ' ἐπ' ἐλπίδι φάνθη,
 λαμπρὰν δ' ἐδείξ' ὁ χρόνος
 τὰν Ἡρακλῆος ἀλκὰν.
 ὅς γ' αὖς ἐξέβα θαλάμῳ,
 Γλυτῶνος δ' ὦμα λιπὼν νέρτερον.
 κρείσσων μοι τύραννος ἔφες,
 ἦδ' οὖς γένει ἀνάκτων,
 ἃ νῦν ἐσορᾶν φαίνει,
 ξιφηφόρων ἐς ἀγώνων
 ἄμιλλαν εἰς τὸ δίκαιον,
 θεοῖς ἔτ' ἀρέσκει.
 εἰα· εἰα.
 ἄρ' εἰς τὸ αὐτὸ πίτυλον ἤκομεν φόβος;
 γέροντες, οἷον φάσ' ὑπὲρ δόμων ὀρῶ-
 φυγῇ φυγῇ
 νωθὲς πέδαιρε κῶλον, ἐκποδῶν ἔλα-
 ὦ νὰξ παιᾶν,
 ἀπότροπος γένοιό μοι τῇ τιμᾶτων.
 ἴρις θαρσύνετε νυκτὸς τήνδ' ὀρῶντες ἐκνονον
 Λύσαν γέροντες, καὶ μὲ τὴν θεῶν Λάτριν
 Ἴριν· πόλλ' ἢ ὅδ' ἐν ἤκομεν βλάβος,
 ἐνὸς δ' ἐπ' ἀνδρὸς σώματα στρατεύομεν,
 ὃν φασιν εἶναι Ζηνὸς, Ἀλκμήνης τ' ἄπο.
 πρὶν αὖτ' ἢ ἄλλος ἐκτελευτῆσαι πικρὸς,
 τὸ χρεὶν νιν ἐξέσωξεν· ὅδ' ἔφαπατήρ
 Ζεὺς νιν κακῶς δρᾶν, ὅτ' ἐμ', ὅθ' Ἡραὶ ποτέ·
 ἐγὼ δ' ὁ μόχθος διεπέρασ' Εὐρυθέως,
 Ἡρα προσάψαι καίνον αἰμ' αὐτῷ θέλει,

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ

Πάδας κατὰ κτείναντι· συνθέλω δ' ἐγὼ·
 ἀλλ' ἢ ἀτεγνέον συλλαβῶσα καρδίαν,
 νυκτὸς κελαινῆς ἀνυμέναιε παρθένε,
 μανίας τ' ἐπ' ἀνδρὶ τῷδε, καὶ παιδοκτόνου
 φρενῶν ταραχμῆς, καὶ ποδῶν σκιρτήματα,
 ἔλαυνε· κίνη· φόνιον ἐξίς κάλων·
 ὃς ἂν φονεύσας δ' ἄχερῶσιον πόρον
 τ' καλλίπαιδα σέφανον αὐθέντη φόνῳ,
 γνῶναι τὸν Ἡρας οἶός ἐς αὐτῷ χόλος,
 μάθῃ ἢ τὸν ἐμὸν· ἢ θεοὶ καὶ ἔδαμν,
 τὰ θνητὰ δ' ἔσαι μεγάλα, μηδόντος δ' ἱκνῇ·
 αὖς ἐξ ἀγενῶς καὶ πατρὸς, ἐκ τε μητέρος
 πέφυκα, νυκτὸς ἔραν' τ' ἀφ' αἵματος·
 τι μᾶς τ' ἔχω τάσδ' ἢ ἀγαθῆναι φίλοις,
 ἔδ' ἡδομαι φοιτῶσ' ἐπ' ἀνθρώπων φίλος·
 παραινέσαι ἢ πρὶν σφαλῆσαν ἴσιδῃν,
 Ἡρα θέλω σοὶ τ' ἢν πίθῃς ἐμῶς λόγοις·
 ἀνὴρ ὅδ' ἢ ἀσημος, ἔτ' ἐπὶ χθονὶ,
 ἔτ' ἐν θεοῖσιν, ἔγχε μ' ἴσπερ μῆς δόμος·
 ἄβαντον ἢ χώραν, καὶ θάλασσαν ἀγρίαν
 ἐξῆ μερώσας, θεῶν ἀνέστησεν μοῖος
 τι μᾶς, πῖτνύσας ἀνοσίων ἀνδρῶν ὑπο·
 σοὶ τ' ἢ παραινῶ μεγάλα βύλεσθαι κακὰ·
 ἔρις μὴ σὺ νυθέτῃ, τὰ θ' Ἡρας κακὰ μηχανήματα
 εἰς τὸ λῶσον ἐμβιβάξουσ' ἵχνος, ἀντὶ τῶ κακῶ·
 αὖς ἢ χὶ σωφρονεῖν ἔπεμψε δ' αὐρὸς ἢ Διὸς δάμαρ;
 ἔρις ἢ λῖον μαρτυρόμεθα δρῶσ', αὖ δρᾶν ἢ βέλομαι·
 αὖς ἢ δ' ἐδ' ἢ μ' Ἡρα θ' ὑπεργεῖν σοὶ τ' ἀναγκάως ἔχῃ
 τάχος, ἐπὶ ῥ' εἰβδὴν θ' ὁμαρτεῖν ὡς κυνηγέτη κύν
 ἢ μίγ'· ἔτε πόντος ἔτω κύμασι σένων λάβρως,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

- ὅτε γῆς σεισμός, κεραυνὸν τ' ὀϊστρος ὠδίνης πνέων,
- οἱ ἐγὼ παδιδράμῃ μαι σέρνον εἰς Ἡρακλῆος,
- καὶ καταρρήξω μέλαθρα, καὶ δόμους ἐπεμβαλῶ
- τέκν' ἀποκτείνασα πρῶτον. ὃ ἤ, κανὼν, ἔκ' ἔσεται
- παῖδας, ὅς ἐτιμῇ ἐναῖρ', πρὶν ἂν ἐμᾶς λύσας ἀφῇ.
- ἦν ἰδού καὶ δὴ τινάσκει κρᾶτα βαλβίδων ἄπο,
- καὶ διασρόφους ἐλίσσει σίγα χοργῶπας κόρας.
- ἄμφοδὸς δ' ἔσ' σωφρονίξει ταῦρος, ὡς ἐς ἐμβολήν
- θεινός. μυκάται ἤ, κῆρας ἀνακαλῶν τὰς ταρτάρου.
- τάχα σ' ἐγὼ μᾶλλον χορεύσω, καὶ καταυλήσω φόβῳ.
- εἴχ' ἐς ἔλμυρον πεδαιρῶσ' Ἴρι, γενναῖον πόδα.
- ἥ δ' ὁμοῦ δ' ἡμεῖς ἄφαντοι δυσόμοιοι Ἡρακλῆος.

- 20 ὅτοτοτοτοτοί.
- σέναξον, ἀποκείρετε σὺν ἄνθος
  - πόλιν. ὃ Διὸς ἐκγονος
  - μέλεος Ἑλλὰς, ἃ τὸν οὐεργέταν
  - ἀποβαλῆς, ὅλεις μανίασι λύσας,
  - χοροῦ βέντ' ἐναύλοισ.
  - βέβακεν ἐν δίφροισιν ἃ πολύστονος.
  - ἄρμασι δ' ἐνδίδωσι κέντρον ὡς ἐπιλώβη,
  - νυκτὸς χοργῶν, ἐκατὸν κεφαλαῖς,
  - ὄφρων ἰαχήμασι λύσα μαρμαρωπός.
  - ταχὺ τὸν ἀντυχῇ μετέβαλε δαίμων.
  - ταχὺ ἢ πρὸς πατρός τέκν' ἐπνάσσει.
  - ἰώ μοι μέλεος. ἰὼ Ζεῦ. τί σὸν γένος, ἄχρονον αὐτίκα
  - λύσα δέ σ' ὠμόβρωτος, ἀποινόδικοι
  - δῖναι, κακοῖσιν ἐκπιτάσσουσιν. ἰὼ σέγα.
  - κατάρχεται χοροῦ ματυμπάνων ἄτερ,
  - ἔβρομίω κεχρησμένα θύρῳ. ἰὼ δόμα.
  - πρὸς αἵματ' ἔχ' ἰτὰς Διονυσιάδος

βοτρυών

ἩΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

βοτρυῶν ἐπὶ χούμασι λώβας,
 φυγῇ τέκν' ἐξορμάτε,
 δάϊον τόδε, δάϊον
 μέλος ἐπαυλήται,
 κυναγετῆ, τε τέκνων διωγμῶν·
 ἔποτ' ἀκραντα δόμοισι
 λύαα βακχύνσει·
 αἰ αἰ κακῶν·
 αἰ αἰ δῆτα·
 ἤ γεραῖον ὡς σένω
 πατέρα, τῶν τε παιδοτρόφον·
 μάταν τέκεα γεννᾶται·
 ἰδὺ· ἰδὺ·
 θύελλα σείει δῶμα, συμπίπτει σέση·
 ἦ· ἦ τί δρᾷς ὦ παῖ Διός,
 μελᾶθρῳ τάραγμα ταρτάρειον,
 ὡς ἐπ' ἐρχελάδῳ ποτὲ Γαλλᾶς,
 εἰς δόμους πέμπτεις·
 ὦ λονκὰ γήρα σώματα, ἀνακαλῆς μετῖνα βοᾶν;
 ἄλαστα τᾶν δόμοισι· μάντιν ἔχ' ἕτερον ἄξομαι·
 τεθνᾶσι παῖδες·
 αἰ· αἰ· σενάξεθ', ὡς σεναντᾶ·
 δάϊοι φόνοι,
 δάϊοι ἢ τοκέων χθῆρες·
 ἔη ἄν τις ἤποι μάλλον ἢ πεπόνθαμεν,
 πῶς πασὶ σεναντᾶν ἄταν,
 ἄταν πατέρος ἀμφάνεις,
 λέγε τίνα τρόπον ἑαυτο θεᾶσθαι,
 ἐπὶ μέλαθρα κακὰ τάδε,
 τλήμονας τε παίδων τύχας·

ΚΚΚ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἄλλ' ἱερὰ μὲν ἦν πάροιθεν ἐχάρας Διὸς
 καθάρσι' οἰκῶν, γῆς ἄνακτ' ἐπεὶ κτανῶν
 ἐξέβλε τῶνδε δωμάτων Ἡρακλῆος.
 χορὸς ἢ καλλίμορφος εἰσήκη πέπλων,
 πατήρ τε, Μεγάρων τ'· ἐν κύκλῳ δ' ἦδ' ἱκανῶν
 ἔλιντο βωμῷ· φθέρμα δ' ὅσιον εἶχομεν·
 μέλλων ἢ δαλὸν χειρὶ δεξιᾷ φέρειν,
 εἰς χέρνιβ' ὡς βλάψειν Αἰκμήνης τόκος,
 ἔση σιωπῇ· καὶ χρονίζοντος πάρος,
 παῖδες προσέχον ὁμῶς· ὃ δ' ἔκ' αὐτὸς ἦν·
 ἀλλ' ἐν σροφάσιν ὁμμάτων ἐφθαρμένος,
 ῥίξας τ' ἐν ὁδοῖς αἵματωπὸς ἐμβαλὼν,
 ἄφρον κατέσας ἀντρίχου γενεάδος·
 ἔλεξε δ' ἄμα γέλωτι παραπεπληγμένῳ,
 πάτερ, τί θυμῷ πρὶν κτανεῖν Εὐρυθεία,
 καθάρσιον πῦρ, καὶ πόνοσ' διπλῶς ἔχω,
 ἐξὸν μίᾳς μοι χειρὸς οὐ θιάσαι τάδε;
 ὅταν δ' ἐν ἐγκῷ δαῦρο κρᾶτ' Εὐρυθείως,
 ἐπὶ τοῖσι νῦν θανῶσι ἀγνῶ χέρας·
 ἐκχῆτε πηγὰς, ῥίπτετ' ἐκ χειρῶν κατὰ
 τίς μοι δίδωσι τόξα; τίς ὅπλον χερός;
 πρὸς τὰς Μυκῆνας εἴμι· λάξυθε χρεῶν
 μοχλὸς, δειλέλας θ', ὥστε κυκλώπων βάθρα,
 φοίνικι κανόνι, καὶ τύχαις ἡρμοσμένα,
 σρεπῶ σιδήρῳ συντριανώσεν πόλιν·
 ἐκ τῶνδε βαίνων, ἄρματ' οὐκ ἔχων, ἔχεν
 ἔφασκε· δῖφρα τ' εἰσέβαινεν ἄντυγα,
 κἄθεινε, κέντρῳ δ' ἦθεν ὡς θένων χερί·
 διπλῶς δ' ὁπαδοῖς ἦν γέλωσ, φόβος θ' ὁμῶ·
 καὶ τίς τόδ' εἶπεν, ἄλλος εἰς ἄλλον δρακῶν,
 παῖδες

ἮΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

παίξει πρὸς ἡμᾶς δεσπότης, ἢ μαίνεται;
 ὃδ' ἔρπεν ἄνω τε, καὶ κάτω κατὰ σέλας.
 μέσση δ' εἰς ἀνδρῶν εἰσπεσὼν, Νίσου πόλιν
 ἦκ' ἐφάσκει, δωμάτων ἐσὼ βεβώς·
 κλινθῆς δ' εἰς ἔδρας, ὡς ἐκὶ σκηνάζεται
 θόινιν, διελθὼν δ' εἰς βραχὺν χρόνον μονῆς,
 ἰδοὺ μὲν παῖδας ἔλεγε προσβαίνην πλάκας·
 κἀνταῦθα γυμνὸν σῶμα θεῖς πορπαμάτων,
 πρὸς ὃδ' ἐν ἡμιλλᾷτο· καὶ ἐκινύατο
 αὐτὸς πρὸς αὐτὴν καλλίνικος, ὃδ' ἐνὸς
 ἀκοῆν ὑπὲρ πῶν· δὴνὰ δ' Εὐρυθεῖ βρέμων,
 ἦν ἐν Μυκῆναις τῷ λόγῳ πατὴρ δ' ἐνιν
 θίγων κραταῖας χειρὸς, ἐννέπη τάδε,
 ὦ παῖ, τί πάχης; τίς ὁ τρόπος ξενώσεως
 τῆσδ'; ἔτι που φόνος σ' ἐκβάλλουσιν νεκρῶν,
 ἔς ἄρτι καίνης; ὃδ' ἐνιν Εὐρυθεῖος δοκῶν
 πατέρα προταρβύνθ' ἱκέσιον φάειν χερὸς,
 ὡθεῖ· φαρέτραν δ' ἀντρεπῇ σκηνάζεται,
 καὶ τόξ' αὐτῇ παισὶ, τὴν Εὐρυθεῖος
 δοκῶν φονάειν· οἷον, ταρβύντες φόβῳ,
 ὥρπον ἄλλος ἄλλος ὅς πεπλυν· ὁ μὲν,
 μητρὸς ταλαίνης, ὃδ' ὑπὸ κίονος σιάν·
 ἄλλος ἢ βωμὸν ὄρνις ὡς, ἐπὶ ἡξ' ὑπο·
 βοᾷ ἢ μήτηρ, ὡτεκὼν, τί δ' ἄρας; τέκνα
 κτήνεις; βοᾷ ἢ πρέσβυς, οἰκετῶν τ' ὄχλος·
 ὃδ' ἐξελίστων παῖδα κίονος κύκλῳ,
 τόρμα δὴνὸν ποδὸς ἐναντίον σταθεῖς,
 βάλλει πρὸς ἥπαρ· ὑπὲρ ἡλίου λαΐνης
 ὀρθοστάδας ἔδουσεν, ἐκπνέων βίον·
 ὃδ' ἡλάλαξε, καὶ πενόμεπασεν τάδε,

ΚΚΚ 11

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἥς κ' νεοαὐτὸς ὅδε θανὼν Εὐρυπείδης,
 ἔχθραν πατρῶαν ἐκτίνων, πέπλωκέ μοι.
 ἄλλω δ' ἐπῆχε τόξ'· ὅς ἀμφὶ βωμίαν
 ἐπῆξε κρητῆδ', ὥς λεληθέναι δοκῶν.
 φθάνει δ' ὁ τλήμων γόνατι προσπετὼν πατρός·
 κ' πρὸς γένειον χθρὰ, καὶ δέριν βαλὼν,
 ὣ φίλτετ' αὐτῶ, μὴ μ' ἀποκτίνεις πάτερ,
 σὸς γ' ἐμὶ, σὸς παῖς· ὃ τ' Εὐρυπείδης ὀλῆς.
 ὃδ' ἀγριωπὸν ἱμμά γοργόνος τρέφει,
 ὥς ἐντὸς ἔστι παῖς λυγρῷ τοξόματος,
 μυδροκτύπον μίμημ' ὑπὲρ κάρα βαλὼν,
 ξύλον καθῆκε παιδὸς εἰς ξανθὸν κάρα.
 ἔρρηξε δ' ὅσα δαυτερον ἢ παῖδ' ἐλὼν,
 χωρεῖ τρίτον θυμ', ὥς ἐπισφάξων θυῶν.
 ἀλλὰ φθάνει νιν ἡ τάλαιν' ἥσω δόμων
 μήτηρ ὑπεκλαβῶσα, κ' κλῆει πύλας.
 ὃδ' ὡς ἐπ' αὐτοῖς δὴ κυκλωπῆοισιν ὦν,
 σιχάπῃ, μοχλὸς θυρετρα καὶ βαλὼν σπασμά,
 δάμαρτα, κ' παῖδ' ἐνὶ κατέστρωσεν βέλει.
 καὶ θένδει πρὸς γέροντος ἱππύει φόνον.
 ἀλλ' ἦλθεν εἰκὼν, ὥς ἑρᾶν ἐφάνετο,
 Παλλὰς κραδαινὸν ἔγχος ἐπὶ λόφῳ κίαρ,
 καὶ ῥίψε πέτρον σέρνον ἥς Ηρακλῆος.
 ὅς νιν φόνου μαργῶντος ἔχε, κείς ὕπνον
 καθῆκε· πῖτν' δ' ἥς πέδον, πρὸς κίονα
 νῶτον πατάξας· ὃς πεσῆμασι σένης
 διχορ' ῥαγῆς ἔκειτο κρητῆδων ἐπὶ,
 σὺν τῷ γέροντι δεσμὰ σιρῶων βροχῷ.
 ἡ μὲν δ' ἐλευθερῶντες ἐκ δρεσμῶν πόδα,
 ἀνήπτομεν πρὸς κίον', ὥς λήξας ὕπνου,
 μηδ' ἐν

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

μηδ' ἐν προσεργάσαιτο τοῖς δειδραμένοις·
 ἄδει δ' ὁ τλήμων ὕπνον ἔκλυαίμονα,
 παῖδας φονεύσας, καὶ δάμαρτ'· ἐγὼ μὲν ἔν
 ἔκλυα θνητῶν ὅστις ἀβλιώτερος·
 χ^ο ὁ φόνος ἦν, ὃν ἀργολὶς ἔχει πάτρα,
 τότε μὲν περισσάμωτος, καὶ ἄριστος·
 Ἑλλάδι τ' τῷ Δαναῷ παίδων,
 τάδ' ὑπερέβαλε, παρέδραμε
 τὰ τότε κακὰ τάλανι
 διοχέειν κ' ὄρω μονοτέκνου Πρῶκην.
 φόνον ἔχω λέξαι θυόμενον μύσας·
 σὺ δ' ἵ τέκνα τρίγονα τεκόμενος ὦ δαῖς,
 λυαῖαδ' συγκατηργάσω μοῖρα·
 ἐς τίνα σεναγμὸν, ἢ γέρον,
 ἢ φθιτὴν αὐδάν,
 ἢ τ' αἰδέσθαι χορὸν ἰαχέσω;
 φῶ· φῶ·
 ἴδεσθε δ' ἰδάνδ' ἱχθ' κληῖθρα,
 κλίνεται ὑψιπύλων δόμων·
 ἰώ μοι·
 ἴδεσθε τάδε τέκνα πρὸ πατρὸς ἄβλια,
 κέμενα δυσάνου,
 ἄλφοντος ὕπνον δεινὸν ἐκποδῶν φόνο·
 περὶ δεσμὰ δ' ἢ καὶ πολὺβροχ' ἀμμάτων
 ἐρῆσ' μαθ' ἡράκλειον ἀμφὶ δέμας
 τάδε, λαῖνοισι ἀνημμένα,
 ἀμφὶ κίονσιν οἰκεῖν·
 ὅδ' ὥς τις ὄρνις, ἀπ' ἑρὸν κατασένωσ'·
 ὠδ' ἵνα τέκνων, πρέσβυς ὑστέρῃ ποδὶ
 πικρὰν δ' ἰώκων τὴν λύσιν, πάρεσθ' ὅδε·

ΚΚΚ 118

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

- ἄμ καδ' μέσοι γέροντες, ὅ σίγα, σίγα,
 τ' ὕπνῳ παρεμένον,
 ἴασατε λαθέσθαι κακῶν;
 χο κ, σὲ δακρύοις σένω πρέσβυ, κ,
 τέκεα, κ, τὸ καλλίνικον κἄρα.
 ἄμ ἐκαστέρῳ πρόβατε, μὴ κτυπήτε,
 κτυπεῖτε. μὴ βοᾶτε, μὴ
 τ' ὧ διαλύνοντα,
 ὑπνώδεά τ', οὐδ' ἄς ἐγείρετε.
 χο οἱ μοι, φόνος ὅσος ὅδε. Αμ. ᾄ. ᾄ διαμολῆτε.
 κεχυμένος ἐπαντέλλῃ.
 ὅν ἄτρε μέγα θρήνον αἰ
 ἀξετ' ὧ γέροντες; μὴ,
 δέσμ' ἀνεγείρομενος
 χαλάσας, ἀπολεῖ πόλιν,
 ἀπὸ ἧ πατέρᾳ, μέλαθρά τε καταράξῃ;
 χο ἀδύνατ', ἀδύνατά μοι.
 ἄμ σίγα, πνοᾶς μάθω.
 φέρε πρὸς ὅς βάλω.
 χο οὐδὲ; Αμ. ναί, οὐδὲ ὕπνον ὕπνον ὀλομένον,
 ὅς ἐκάνεν ἄλοχον,
 ἐκάνε ἧ τέκεα, τοξήρη
 φάλμῳ τοξόσας. Χο. σέναξε τῦν.
 ἄμ σενάξω τέκνων ὀλεθρον. -
 χο - ἰὼ μοι σέθεν τε παιδός.
 αἰ αἰ ὧ πρέσβυ. Αμ. σίγα, σίγα, παλίντροπος
 ἐξεγείρομενος σφίφεται.
 φέρ' ἀπόκρυφον δέμας
 ὑπὸ μέλαθρον κρύψω.
 θάρσει· νύξ' ἔχῃ βλέφαρα παιδὶ σῶ.
 ἄμ ὁρᾶθ', ὁρᾶτε.

τὸ τε

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ

τὸ ἥ φάος ἐκλιπὲν ἐπὶ
κακοῖσιν ὧ φάγω τάλας·
ἀλλ' εἴ με κατὰ πατέρ' ὄντα,
πρὸς δὲ κακοῖς, κακὰ μήσεται,
πρὸς ἐρινύσι θ' ἅμα σύγγονον ἔξει·

χὼ τότε θανεῖν σ' ἐχρῆν, ὅτε δ' ἄμαρτι σᾶ
φόνον ὁμοσφόνων ἐμελλες ἐκπράξειν,
Ταφίων περίκλυτον ἄστυ πέρσας·

ἀμ φυγὰ φυγὰ γέροντες
ἀπόπρο δωμάτων
διώκετε, φεύγετε μάρρον
ἄνδρ' ἐπεγρόμενον·

τάχ' ἄ φόνον ἕτερον ἐπὶ φόνῳ βαλὼν,
ἀναβανχούσῃ Καδμείων πόλιν·

ἦρα ὦ Ζεῦ, τί παῖδ' ἤχθηρας ὧδ' ὑπεριότως
τ' σὸν, κακῶν ἢ πέλαγος εἰς τόδ' ἤγαγες;
ἔα·

ἔμπης μὲν εἰμι, καὶ δέδορ' ἄπερ με δῆ,
αἰθέρα τε, καὶ γῆν, τόξα θ' ἡλίου τάδε,
ὡς ἐν κλύδωνι, καὶ φρενῶν ταραγμάτι
πέπλωκα δεινῶ, καὶ πνοᾶς θερμὰς πνέω,
μετάρσι, καὶ βέβαια πνυμόνων ἄπο·
ἰδὲ, τί δεσμοῖς ναῦς ὅπως ὠρμισμένος,

νεανίαν θώρακα, καὶ βραχίονα
πρόσειμι θραυστῶ λαΐνῳ τήχη σματι·
ἢ καὶ νεκροῖσι γείτονας θάλασσαν ἔχω,
πῆρωτά τ' ἐγχε· τόξα δ' ἄσπαρται πέδιλ',
ἂ πρὶν παρασπίξοντ' ἐμοῖς βραχίουσιν,
ἔσωζε πλουτὰς, ἐξ ἐμὲ τ' ἔσώζετο·
ἔγω κατῆλθον αὖθις εἰς ἄλ' οὐδ' ἄλλιν

ΚΚΚ ΙΙΙΙ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Εὐρυπιδίως δ' ἰαυλον εἰς ἄλδ' μολῶν;
 ἀλλ' ὅτε σισύφειον εἰσορῶ πτερὸν,
 Πλῆτωνά τ', ὅδ' ἐσκήπτρα Δῆμιτρος κόρης.
 ἔκτοι πέπληγμαι· πῦ ποτ' ὦν ἀμιχανῶ.
 ὦ· τίς ἐγγύς, ἢ πρόσω φίλων ἐμῶν,
 δ' ὕσχοισαν ὅστις τὴν ἐμὴν ἰάσεται;
 σαφῶς ἔ' ὅδ' ἐν δῖδα τ' εἰωθότων.
 ἄμ' γέροντες, ἔλθω τ' ἐμῶν κακῶν πύλας.
 χο' ἡγῶγε σὺν σοὶ, μὴ προδῶς τὰς συμφοράς.
 ἦρα πάτερ, τί κλάεις, καὶ συναμπίχῃ κόρας,
 τῷ φιλάτῃ σοι τηλόθεν παιδὸς βεβῶς;
 ἄμ' ὦ τέκνον, εἴ ἔ' κακῶς πράσων, ἐμός.
 ἦρα πράσω δ' ἐγὼ τί λυπρὸν, ὅ δ' ἀκρυρροεῖς;
 ἄμ' ἀκανθεῶν τίς ἔπαθ', οἱ καταξένοι;
 ἦρα μέγας ὁ κόμπος, τὴν τύχην δ' ἔγω λέγεις.
 ἄμ' ὄρας ἔ' αὐτὸς, ὅ φρονῶν ἡδὴ κυρῆς.
 ἦρα ἔ' τι καὶνὸν ὑπογράφῃ τῷ μῶ βίῳ.
 ἄμ' ὅ μὴ καθ' ἄλδ' Βάκχος, ἐμφράσαι μιν ἄν.
 ἦρα παπαῖ· τόδ' ὡς ὑποπῖον ἠνίξω πάλιν.
 ἄμ' καὶ σ', εἰ βεβαίως αὖ φρονεῖς, ἡδὴ σκοπῶ.
 ἦρα ὅ γάρ τι βακχάσας με μνημαφρένας.
 ἄμ' λύσω γέροντες δεσμὰ παιδὸς, ἢ τί δρῶ;
 ἦρα καὶ τότε δῆσαντ' ἔ'· ἀναινόμεθα γάρ.
 ἄμ' τοσῶτον ἴαθι τ' κακῶν· τὰ δ' ἄλλ' ἔα.
 ἦρα ἀρῇ σιωπῇ ἔ' μαθῆν' ὅ βέλομαι.
 ἄμ' ὦ Ζεῦ, παρ' Ἡρας ἄρ' ὄρας θρόνων τάδε;
 ἦρα ἀλλ' ἢ τι ἡῖθεν πολέμιον πεπόνθαμεν;
 ἄμ' τὴν θεὸν ἐάσας, τὰ σὰ περιέλλε κακὰ.
 ἦρα ἀπωλόμεθα· συμφορὰν ἔξῃς τίνα;
 ἄμ' ἰδὲ, θείαςαι τάδε τέκνων πεσήματα.
 ἦρα οἶμοι·

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

ἦρα οἱ μοι τὶν ὄφιν τήνδε δέρνομαι τάλας;
 ἄμ ἀπόλεμον ὦ παῖ πόλεμον ἑσπύσας τέκνοις.
 ἦρα τί πόλεμον ἔπας; τὸςδε τίς διώλεσεν;
 ἄμ σὺ, καὶ σὰ τόξα, καὶ θεῶν, ὃς αἴτιος.
 ἦρα τί φῆς; τί δράσας; ὦ καὶ ἀγγέλλων πάτερ.
 ἄμ μανείς· ἐρωτᾷς δ' ἀθλί' ἐρμηνύματα.
 ἦρα ἢ καὶ δάμαρτος εἴμ' ἐγὼ φονὸς ἐμῆς;
 ἄμ μίᾳς ἀπαντα χερὸς ἔργα σῆς τάδε.
 ἦρα αἰ· αἰ· σεναγμῶν γάρ με περιβάλλει νέφος.
 ἄμ τῶτων ἑκάτι, σὰς κατασένω τύχας.
 ἦρα ἢ γὰρ συνήραξ' οἶκον, ἢ βάνχουσ' ἐμόν;
 ἄμ ἔκ οἶδά, πλήν ἐν, πάντα δυσυχῆι τὰ σά.
 ἦρα πῦρ δ' οἶστρος ἡμᾶς ἔλαβε; πῦρ διώλεσεν;
 ἄμ ὅτ' ἀμφὶ βωμὸν χεῖρας ἠγνίζου πυρί.
 ἦρα οἱ μοι· τί δή γε φέδομαι φυχῆς ἐμῆς,
 ᾧ φιλτάτων μοι γενόμενος παίδων φονὸς,
 καὶ ἢ ἔμι πέτρας λυσιάδος πρὸς ἄλματα,
 ἢ φάσσανον πρὸς ἦπαρ ἐξακοντίσας,
 τέκνοις δικάσῃς αἵματος γενήσομαι;
 ἢ σάρκα τ' ἐμὴν ἐμπρήσας πυρί,
 δύσκληαν, ἢ μένη μ' ἀπώσομαι βίου;
 ἀλλ' ἐμποδῶν μοι θανάσιμων βελόν μάτων,
 Θησὺς ὃδ' ἔργη, συγγενὴς, φίλος τ' ἐμός.
 ὀφθισόμεσθα· καὶ τεκνοντόνον μύσος,
 εἰς ὅμαθ' ἔξει φιλτάτων ξένων ἐμῶν.
 οἱ μοι· τί δράσω; ποῖ κακῶν ἐρημίαν
 αὔρω; πῆρως, ἢ κατὰ χθονὸς μολῶν;
 φέρ' ἂν κρατὶ περιβάλω σήϊτος.
 αἰχμύνομαι ἢ τοῖς δεδραμένοις κακῶις.
 καὶ τῶδε προστρέπαιον αἶμα προσλαβὼν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ὅδ' ἐν κακῷσαι τὰς ἀναιτίους θέλω.

θη ἦκω· σὺν ἄλλοις· οἱ παρ' Ἀσωπῷ ῥοὰς
 μένουσιν ἐνοπλοὶ γῆς Ἀθηναίων πόροι,
 σὺ παιδὶ πρέσβυ, σύ μ' μαχὼν φέρων δόρυ.
 πληθὺν δ' ἦλθεν εἰς Εὐρεχθεῖδων πόλιν,
 ὡς σὺν ἡπύρα χώρας τῆσδ' ἀναρπάσας Λύκος,
 ὅς πολεμον ὑμῖν, καὶ μάχην καθίσταται.
 τίνων δ' ἀμοιβὰς ὧν ὑπῆρξεν Ἡρακλῆς,
 σώσας με νέρβην, ἦλθον, εἴ τι δὲ γέρον,
 ἢ χειρὸς ὑμᾶς τῆς ἱμῆς, ἢ συμμάχων.
 εἶα· τί νεκρῶν τῶνδε πληθύνει πέδον;
 ὅπω τι λείμμαι, καὶ νεωτέρων κακῶν
 ὕπερος ἀφῆμαι; τίς τὰδ' ἐκτείνειν τέκνα;
 τίνος γεγῶσαν τήνδ' ὀρῶ συνάρορον;
 ὅς δ' ὁρὸς γε παῖδες ἴστανται πέλας,
 ἀλλ' ἄλλο τοί περ καὶ νὺν ὀρίσσω κακόν.

ἀμ ὦ τ' ἐλαιοφόρον ὄχθον ἔχων.

θη τί χρῆμά μ' οἰκτροῖς ἐκάλεσας προσιμίσις;

ἀμ ἐπάθομεν πάθεα μέλεια πρὸς θεῶν.

θη οἱ παῖδες οἶδε, τίνες, ἐφ' οἷς διακρυρῶεῖς;

ἀμ ἔτεκε καὶ οὐ μὲν ἴνις τάλαν.

τεκόμενος δ', ἔκτανε,

φόνιον αἶμα τλάς.

θη εὐφίμα φώνει. Α. μ. βυλομένοισιν ἐπαγγέλλη.

θη ὦ δὲν ἀλέξας.

ἀμ οἰχόμεσθ', οἰχόμεσθα πᾶν οἶ.

θη τί φῆς; τί δράσας; Α. μ. μαινομένῳ πιτύλῳ,

πληχθεὶς ἐκατομκεφάλῳ βαφαῖς ὕδρας.

θη Ἡρας ὅδ' ἀγῶν τις δόλῃ νεκροῖς γέρον.

ἀμ ἐμὸς ἐμὸς ὅδε γόνος.

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

ἴσ' πολὺ πόνος, ἐπὶ
 δόρυ γιγχνοφόνον,
 ἦλθε σὺν θεοῖς Φλεγῶϊον
 ἧς πεδ' ἰόν ἀσπιστάς·
 θη φῶ· φῶ· τίς ἀνδρῶν ὦδε δυσδαίμων ἔφυ;
 ἀμ ἔκ' ἀνγ' ἡδ' ἡς ἕτερον πολυμοχθότερον,
 πολυπλαγκτότερόν τε θνατῶν·
 θη τί κ' πέπλοισιν ἄβλιον κρύπτῃ κῆρα;
 ἀμ αἰδ' ἄμενος τίς σὸν ὄμμα,
 κ' φιλ' ἰάν' ὁμόφυλον,
 αἰμά τε παιδοφόνον·
 θη ἀλλ' ἧς συναλγύντ' ἦλθον· ἐκ κ' ἀλυπ' ἐνιν·
 ἀμ ὦ τέκνον, πάρες ἀπ' ὀμμάτων
 πέπλον ἀπόδ' ἰκε· ῥέθος αἰλίῳ δ' ἔξον·
 βάρος ἀντίπαλον δακρύοις συναμιλλᾷται·
 ἵκετόν μεν ἄμφι
 σὰν γενειάδα, κ' γόνυ, κ'
 χεῖρα, προσιπνῶν,
 πολὺν τε δάκρυον ἐμβαλῶν·
 ἰὼ παῖ·
 κῆρα χεῖ λένοντος ἀγρίῃ θυμὸν γ', ὅπως
 βρόμον ἐπὶ φόνιον, ἀν' ὅσιον ἐξάγῃ,
 κακὰ θέλων κακῶις συνάψαι τέκνον·
 θη εἶεν· σὲ τ' ὁ θάσσοντα δυσήνης ἔδρας
 αὐδ' ὦ, φίλοισιν ὄμμα δεικνύναι τὸ σόν·
 ἴδ', εἰ σκότους κ' ὦδ' ἔχει μέλαν νέφος,
 ἔστις κακῶν σῶν, συμφορὰν κρύψεν ἄν·
 τί μοι προσείων χεῖρα σημαίνεις φόνον,
 ὥς μὴ μύσος με σῶν βαλεῖ προσφθεγμάτων;
 ἔδ' ἐν μέλῃ μοι σύννε· σοὶ πράσσειν κακῶς·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κ' ἔρ ποτ' αὐτίχῃσ' ἐκείσ' ἀνοίσειον,
 ὅτ' ἐξέσωσάς μ' εἰς φάος, νεκρῶν πάρα.
 » χάριν ἢ γηράσκουσιν ἐχθαίρω φίλων.
 » κ' τῶν καλῶν ἢ ὅστις ἀπολαύειν θέλῃ,
 » συμπλῆν ἢ τοῖς φίλοισι δυσυχῶσιν, ἔ.
 ἀνίστασ', ἐκκάλυψον ἄθλιον κάρα,
 » βλέπον πρὸς ἡμᾶς ὅστις ἀγενὴς βροτῶν,
 » φέρει τὰ τ' θεῶν γε πῶματ', ἔδ' ἀνάνηται.
 ἦρα Θησῆϊ, Δέδορκασι τῶνδ' ἀγῶν' ἐμῶν τέκνων;
 θη ἦκησα κ' βλέποντι σημαίνεις κακὰ.
 ἦρα τί δ' ἤτ' ἀμ κ' ἄτ' ἀνεκάλυψας ἡλίω;
 θη τίδ' ἔμ μαινεῖς θνητὸς ὢν, τὰ τ' θεῶν;
 ἦρα φῶν ὦ ταλαίπωρ, ἀνόστιον μίαισ' ἐμόν.
 θη Οὐδὲν ἀλάστωρ τοῖς φίλοις ἐκ τ' φίλων.
 ἦρα ἐπ' ἤνεσ' ἄνδράσας δέ σ', ἔν' ἀνάνομαι.
 θη οἰκτρὸς πάρεμι, τὰ μ' ἀποκτίνεις τέκνα.
 ἦρα ἐγὼ ἢ πάγων αὖτότ', οἰκτῆρω σε νῦν.
 θη κλαῖω χάριν σὴν ἐφ' ἐτέραςι συμφοραῖς.
 ἦρα ἄνδρες δέ γ' ἄλλος ἐν κακοῖσι μῆξοσιν;
 θη ἀπ' ἡ κατὰ τωθεν ἔραν' ἔδυσσ' ἀξία.
 ἦρα τοιὰ παρεστηνᾶσμεθ', ὥς ἐκασθάνην.
 θη δοκεῖς ἀπειλῶν μέλιν τι δάμοσιν;
 ἦρα Αὐθαδὲς εἰ θεός· πρὸς ἢ τὸς θεὸς, ἐγώ.
 θη Ἰχέ' γὰρ σὸ μ' ὥς μὴ μέγα λέγων, μῆξον πάθης.
 ἦρα γέ μω κακῶν δὴ, καὶ ἐκ' ἐοδ' ὅτ' ἔτι τεθῇ.
 θη δράσεις ἢ δὴ τί; ποῖ φέρῃ θυμὸς μένος;
 ἦρα θαγῶν, ὅθεν περ ἦλθον, ἔμ' ἡ γῆς ὑπο.
 θη ἔρηνκας ἐπιτυχόντος ἀνθρώπου λόγους.
 ἦρα Σὺ γ' ἐκτὸς ὦν γε συμφορᾶς, μενεθετῆς.
 θη ὅπολλὰ δὴ τλᾶς Ἡρακλῆς λέγει τάδε;

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

ἦρα ἔκιν' τοσαῦτά γ', εἰ μέτρῳ μοχθητέον·
 θη οὐεργέτης βροτοῖσι, κ' μέγας φίλος;
 ἦρα οἶδ' ἔδ' ἐν ὠφελῆσί μ', ἀλλ' Ἡρα κρατεῖ·
 θη ἔκ' ἀν' ἀνάχοιθ' Ἑλλὰς ἀμαθία θανῆν·
 ἦρα ἄκουε δὴ νῦν, ὥς ἀμιλληθῶ λόγοις
 πρὸς νεθεσίας σᾶς, ἀναπύξω δέ σοι
 ἀβίωτον ἢ μῖν νῦν τε, κ' πᾶροιθεν ὄν·
 πρῶτον ἄ, ἐκ τῆδ' ἐγνόμην, ὅστις κτανὼν
 μητρὸς γεραίον πατέρα, προστρόπαιος ὦν,
 ἔζη με τὴν τεκῆσαν Αἰκμήνην, ἐμέ·
 ὅταν ἡ κρηπίς μὴ καταβληθῇ γένους
 ὀρθῶς, ἀνάγκη δυσυχεῖν τὰς ἐκγόνους·
 Ζεὺς δ' ὅστις ὁ Ζεὺς, πολέμιον μ' ἐγείνατο
 Ἡρα· σὺ μέντοι μηδ' ἐν ἀχθεσθῆς χέρον·
 πατέρα δ' ἀντὶ Ζηνὸς ἡγῶ μάλιστα ἐγώ·
 ἔτ' ἐν γάλακτι τ' ὄντι, γοργωπὺς ὄφης
 ἐπείσφρησε σπαργάνοισι τοῖς ἐμοῖς
 ἢ τῆ Διὸς σύλλεκτρος, ὥς ὀλοόμεθα·
 ἐπὶ δ' ἡ σαρκὸς περιβόλαι' ἐκτισάμην
 ἡβῶντα, μόχθους, ἔς ἔτλην, τί δ' εἰ λέγην;
 ποῖος πότ' ἢ λέοντας, ἢ τρισωμάτους
 τυφῶνας, ἢ γίγαντας, ἢ τετρασκελεῖς,
 κενταυροπληθὴ πόλεμον ἔκ' ἐξήνυσα;
 τὴν τ' ἀμφίκρανον, κ' παλιμβλαστὴν ἡνῶ
 ὕδραν φονεύσας; μυρίων τ' ἄλλων πόνων
 διήλθον ἀγέλας, κείς νεκρὺς ἀφικόμην,
 ἄδ' αὖ πυλωρὸν ἡνῶ τρίκρανον εἰς φάος
 ὅπως πορεύσαι μ', ἐντολαῖς Εὐρυθέως·
 τ' ὀλοῖθιον ἢ τόνδ' ἔτλην τάλας φόνον,
 παιδοκτονήσας, δῶμα θριγκῶσαι κακῶς·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἦ καὶ δ' ἀνάγκη δὲ τόδ'· ἔτ' ἔμ' αἰς φίλαις
 Θήβαις ἐνοικεῖν, ὅσιον· ἦν ἢ κ' μένω,
 εἰς ποῖον ἱερὸν, ἢ πανήγυριν φίλων,
 ἤ μ' ; ὅτ' ἅτας εὐπροσηγόρεος ἔχω.
 ἀλλ' ἄρτος ἔλθω ; πῶς, ἐπὶ φούρῳ πάτραν ;
 φέρ', ἀλλ' ἔς ἄλλην δὴ τιν' ὀρμήσω πόλιν ;
 καὶ περ' ὑποβλεπώ μεθ' ὧς ἐγὼ σμένονοι,
 γλώσσης πικρῶς κέντροισι κληδονούμενοι,
 ἔχ' ὅτος ὁ Δῖος, ὅς τέ κ' ἐκτάνεν ποτε,
 δάμαρτά τ' ; ὅτ' ἡς τῆσδ' ἀποφθαρήσεται ;
 » κεκλημένῳ ἢ φωτὶ μακαρίῳ ποτὲ,
 » αἰ μεταβολαὶ λυπηρὸν ὧδ' αἰεὶ κακῶς
 ἔς'· ὅδ' ἐν ἀλγῇ, συγγενῶν δ' ὕσθνος ὢν.
 ἥ δ' τὸτο δ' ἔξεν συμφορᾶς οἰμαί ποτε.
 φωνὴν ἢ ἥσει χθῶν, ἀπεννέπυσά με
 μὴ θιγγάνειν γῆς, κ' θάλασσα, μὴ περᾶν,
 πηγαί τε ποταμῶν· κ' τ' ἄρματι λήπτην
 ἱξίον' ἐν δεσμοῖσιν ἐκ μιμῆσομαι.
 καὶ ταῦτ' ἄριστα μὴ δέν' Ἑλλήνων μ' ὄραν,
 ἐν οἷσιν ἀτυχεύοντες, ἦ μὲν ὀλβιοί.
 τί δ' ἡτὰ με ξὴν δεῖ ; τί κέρδος ἔξομεν,
 βίον τ' ἀχρεῖον, ἀνόσιον κεκτιμένοι ;
 χορονέτω ἢ Ζηνὸς ἢ κλεινὴ δάμαρ,
 κρῦσσ' οὐμπίου Ζηνὸς ἀρβύλῃ πόδα.
 ἔπραξε ἢ βῆλυσιν, ἣν ἐβόλετο,
 ἀνδρ' Ἑλλάδος τὸν πρῶτον, αὐτοῖσιν βάβροισι
 ἄνω καὶ κάτω σρέψασα· τοιαύτη θεῶ
 τίς ἂν προσάχοιθ' ; ἢ γυναικὸς ὕνεκα
 λέκτρων φθονῶσα Ζηνὶ, τὸς ἀεργέτας
 Ἑλλάδος ἀπώλυσ', ὅδ' ἐν ὄντας αἰτίης.

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

ΘΗ ἔκ' ἔστιν ἄλλαν δαίμονων ἀγῶν' ὅδε,
 ἢ τῆς Διὸς δάμαρτος· οὐ τόδ' αἰδομένη·
 παραινέσαι μ' ἂν μάλλον, ἢ τάχην κακῶς·
 » ἔδ' ἔσθ' ἢ θνητῶν ταῖς τύχαις ἀνθρώπου,
 » ἢ θεῶν, αἰοιδῶν ἥπερ ἢ φανδῆς λόγοι·
 » ἢ λείκτρα τ' ἀλλήλοισιν, ὧν ἔδ' εἰς νόμος,
 » συνήψην· ἢ δεσμοῖσι διὰ τυραννίδας
 » πατέρας ἐκηλίδωσαν, ἀλλ' οἱ κ' ὅμως
 » ὄλυμπον, ἠνέχοντο θ' ἡμαρτηκότες·
 » καί τοι τί φήσεις, εἰ σὺ κ' ἄνθρωπος γεγώς,
 » φέρεις ὑπὲρ φαν τὰς τύχας, θεοὶ ἢ μή;
 Θήβας κ' ἔν' ἐκλείπει τὸ νόμον χάριν·
 ἔπερ δ' ἄμ' ἡμῖν πρὸς πόλιν μα Γαλλᾶδος·
 ἐκεί χέρως σὰς ἀνίστας μιάσματος,
 δόμους τε δώσω, χρημάτων τ' ἐμῶν μέρος·
 ἀδ' ἐκ πολιτῶν δῶρ' ἔχω, σώσας κούρας
 δὲς ἐπ' αὖ, ταῦρον κνώσιον κατὰ κτανῶν,
 σοὶ ταῦτα δώσω· πανταχ' ἔδ' ἐμοὶ χθονὸς
 τεμένη δέδασαι ταῦτ' ἐπὶ νομασμένα,
 σέθεν τὸ λοιπὸν ἐκ βροτῶν κεκλήσεται,
 ξῶντος· θανόντος δ' αὖτ' ἂν ἔσθ' ἄδου μόλης,
 θυσίαισι, λαῖν' οἷσί τ' ἐξορκιώμασι,
 τίμιον ἀνάξει πᾶσ' Ἀθηναίων πόλιν·
 » καλὸς κ' ἀσπὶς σέφανος Ἑλλήνων ὕπο,
 » ἄνδρ' ἐσθλὸν ὠφελῶντας, ἀκλήφας τυχῶν·
 καὶ γὰρ χάριν σοὶ τῆς ἐμῆς σωτηρίας
 τήνδ' ἀντιδώσω νῦν κ' ἔχ' ἄρ' ἔσθ' φίλων·
 » θεοὶ δ' ὅταν τι μῶσιν, ἔδ' ἐν δ' ἔσθ' φίλων·
 » ἄλλ' ἔσθ' ὁ θεὸς ὠφελῶν ὅταν θέλῃ·
 ἦρα οἱ μοι, πάρεργα τάδ' ἐς ἐμῶν κακῶν·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔγω ἢ τὸς θεὸς ὅτε λήκτρ' ἂ μὴ θέμις
 σέργειν νομίζω, δεσμά τ' ἐξάππειν χερσίν,
 ὅτ' ἡξίωσα πώποτ', ὅτε πείσομαι,
 ὅδ' ἄλλον ἄλλο δεσπότην πεφυκέναι.

- » δῆται ἢ ὁ θεὸς, εἴπῃρ ἐς ὄντως θεός,
- » ὅθεν ὅς· αἰσίων δ' οἵδε δύσνηοι λόγοι·
 ἐπικεφάμην ἢ, καί περ ἐν κακοῖσιν ὢν,
 μὴ δηλίαν ὄφλω τίν', ἐκλιπὼν φάος·
- » τὰς συμφορὰς ἢ ὅστις ὑχὺφίσσεται,
- » ὅδ' ἀνδρὸς ἀνδύναθ' ὑποσῆναι βέλος·
 ἐγκαρτερήσω θάνατον· ἤμιδ' ἤς πόλιν
 τὴν σὴν, χάριν τε μυρίων δώρων ἔχω·
 ἀτὰρ πόων δὴ μυρίων ἐχούσῃμιν·
 ὢν ὅτ' ἀπείπον ὅδ' ἐν, ὅτ' ἀπ' ὀμμάτων
 ἔσαξα πηγὰς· ὅδ' ἀν' ὥομιν ποτὲ
 ἤς τ' ὅθ' ἰκέσθαι, δακρύ ἀπ' ὀμμάτων βαλεῖν·
 νῦν δ' ὡς ἔοικε, τῇ τύχῃ δουλεύειν·
 ἤεν· γεραιέ, τὰς ἐμὰς φυγὰς ὄρᾳς,
 ὄρᾳς ἢ παίδων ὄντα μ' αὐθέντην ἐμῶν,
 δὸς τ' ὅσδε τύμβω, καὶ περίσσειον νεκρῶς,
 δακρύοισι τιμῶν ἐμὲ ἢ ἢ ἢ νόμος
 πρὸς σέργ' ἐρήσας μητρὶ, δὲς τ' ἐς ἀγκάλας
 κοινωσίαν δύσνηον, ἣν ἐγὼ τάλας
 διώλεσ' ἀκων· γῆ δ' ἐπ' ἀν' κρύφης νεκρῶς,
 οἴκη πόλιν τὴνδ'· ἀθλίως ἢ, ἀλλ' ὅμως
 ψυχὴν βιάξου τὰ μάσου μφέρειν κακὰ·
 ὦ τέκν', ὀφύσας, χ' ὦ τεκνῶν ὅμῃς πατήρ,
 ἀπώλεσ'· ὅδ' ὦναθε ἢ ἐμῶν καλῶν,
 ἀγὼ παρυσκάνασον ἐκ μόχθων βία,
 ἀνκλειαν ὅμῃν πατρός, ἀπολλυσιν καλήν·

σε τ' ὅχ

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

σέ τ' ἔχ' ὁμοίως ὧ τάλαιν' ἀπώλεσα,
 ὥσπερ σὺ τὰ μὰ λέκτρ' ἔσωξες ἀσφαλῶς,
 μακρὰς διαντλῶς ἐν δόμοις οἰκυρίας·
 οἱ μοι δ' ἀμαρτος, κ' τέκνων· οἱ μοι δ' ἔμψ,
 ὡς ἀθλίως πέπραγα, καὶ ποξέδυνυμαι
 τέκνων, γυναικὸς τ'· ὧ λυγρὰ φιλημάτων
 τέρεθρις, λυγρὰ τε τῶνδ' ὅπλων κοινωνία·
 ἀμυχάνῳ ἢ πότερ', ἔχω τάδ', ἢ μεθῶ;
 ἀπλυνὰ τὰ μὰ προσιπνόντ' ἐρῶ τάδ'·
 ἡμῖν τέκν' ἔχεις, κ' δ' ἀμαρβ'· ἡμᾶς ἔχεις
 παιδοκτόνας σὺς· ἦ τ' ἐγὼ τάδ' ὠλέναις
 οἶσω; τί φάσκων; ἀλλὰ γυμνωθῆς ὅπλων,
 ξὺν οἷς τὰ κάλλις' ἐξέτραξ' ἐν Ελλάδι,
 ἐχθροῖς ἐμαυτὸν ὑποβαλὼν αἰχρῶς θάνω;
 ἢ λειπλέον τάδ'· ἀθλίως ἢ σωσέον·
 ἐν μοι τί Θεοῦ σύγκαμ'· ἀθλίῳ κυνὸς
 νόμισθ' ἔς Αργος συγκατάσῃσιν μολῶν·
 λύπη τί παίδων μὴ πάθω μονέμενος;
 ὧ γὰρ Κάδμω, πᾶς τε θηβαῖος λεῶς,
 κήρασθε, συμπενήσατ', ἐλθετ' ἄς τάφον
 παίδων· ἅπαντες δ' ἐνὶ λόγῳ πενήσατε
 νεκρὸς τε, καὶ μέ· πάντες' ἐξολώλαμεν,
 Ηρας μιᾷ πληγέντες ἀθλίῳ τύχῃ·
 θη ἀνίστασ' ὧ δύσινε· δακρύων δ' ἄλλις·
 ἦρα ἔη δὲ δυνάμιν· ἄρθρα ἢ πέπηγέ μιν·
 θη Καὶ τὸς θένοντας ἢ καθαιρῶσι τύχαι·
 ἦρα φῶ·
 αὐτῷ γενόμιν πέτρος ἀμνήμων κακῶν·
 θη παῦσαι· δίδου ἢ χῆρ' ὑπηρετήφιλῳ·

Λ Λ Λ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἦρα ἀλλ' αἶμα μὴ σοῖς ἐξομόξωμαι πέπλοις·
 θη ἔνιμασε, φείδε μὴδ' ἐν· ὅκ' ἀνάνομαι.
 ἦρα παίδων σεσηθῆς, παῖδ' ὅπως ἔχουσ' ἐμὸν·
 θη δίδε δ' ἐρῇ σὴν χερρ', ὀδμηγίσω δ' ἐγώ·
 ἦρα Ζῦγος ἢ φίλιον· ἄτερος ἢ, δυσυχῆς.
 » ὦ πρέσβυ, τοῖονδ' ἄνδρα χρὴ κτᾶσθαι φίλον·
 ἄμ' ἡγὰρ τεκῆσαι τόνδε πατρίς, ὅτεκνος.
 ἦρα Θεσῦ, πάλιν με σρέφον, ὥς ἴδω τέκνα·
 θη ὥς δὴ τι φίλτρον τῷτ' ἔχων, ῥάων ἔση.
 ἦρα ποθῶ· πατρός γε σεῖνα προαΐεσθαι θέλω·
 ἄμ' ἴδ' ἔλθ' ὦ παῖ· τὰ μὰ ἧσ' ἀσπίδεις φίλα·
 ἔτως πόνων σῶν ὅκ' ἐτι μνήμην ἔχεις;
 ἦρα ἅπαντ' ἐλάσσω κείνα τῶνδ' ἔτλην κακὰ·
 ἄμ' εἰσόφεται τις θῆλυν ὄντα, καὶ ἂν ἀνέση·
 ἦρα ξῶσοι ταπεινός· ἀλλὰ προαΐεσθαι δοκῶ·
 ἄμ' ἄγαν γ' ὁ κλεινός Ηρακλῆς, πῦ κείνος ὢν;
 ἦρα σὺ ποῖος ἦς ἂν, νέρθεν ἐν κακοῖσιν ὢν;
 ἄμ' ὥς εἰς τὸ λῆμα παντὸς ἦν ἡσων ἀνὴρ·
 ἦρα πῶς ἔν' ἐτ' ἔφης, ὅτι συνέσταλμαι κακοῖς;
 ἄμ' πρόσβαινε· ἦρα χαῖρ' ὦ πρέσβυ·
 ἄμ' καὶ σὺ μοι τέκνον·
 ἦρα θάπθ' ὥσπερ εἶπον παῖδας·
 ἄμ' ἐμὲ ἢ τίς τέκνον;
 ἦρα ἐγώ· Ἀμ· πότ' ἐλθὼν;
 ἦρα ἡνίκα ἂν θάψῃς τέκνα·
 ἄμ' πῶς; ἦρα· εἰς Αθήνας πέμφομαι Θεβῶν ἀπὸ
 ἀλλ' εἰσηκόμιξε τέκνα δυσκόμισα γῆ·
 ἡμῆς δ' ἀναλώσαντες αἰχύνας δόμον
 Θεσῆ πανώλης ἐφόμεθ' ἐφολκίδες·

» ὅστις

Λ Λ Λ

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

- ὅστις ἢ πλῆτον, ἢ θένος μᾶλλον φίλων
- ἀγαθῶν πεπᾶσθαι βύλεται, κακῶς φρονεῖ·
- ἔχουσιν οἰκτροὶ, καὶ πολὺ κλαυτοί,
τὰ μέγιστα φίλων ὀλέσαντες.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΡΑΚΛΗΣ
ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ·

Secundum uolumen Euripidis
incipit a duobus. Λ Λ.

Regula Quaternionum.

Λ Λ ll

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΤΑΤΟΥ
πέμπε φίλος
θείχη, νίον τι

MM mm

μύσης ήνων
έμοι ή φώς
έξήλθεν.
διο έκ,
άβη και

NN nn

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΤΑΤΟΥ
Ερημία
ήδωσ'

ΞΞ oo

δοξας άνήρ

πῦ σκάφος
τῦν κ μέλος
οἷσιν Αχιλῆως

oo pp

ήνω ή την
Κύπρις ή
τά μῶρα
μήνυν γεώσ

FF qq

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
θίασος έμος
ής όρος

PP rr

εκ ή
πιν ον
Διονύσου
ήμι άπτε

ΣΣ ss.

νόμιμον,
γυναικας
τα τιμα̃ν
Γενθεα
αλλ' ο θεος

ΤΤ tt,

ΕΥΡΙΓΙΔΟΥ
ΕΥΡΙΓΙΔΟΥ
δέξαι
ὅδῳ τίνες

ΥΥ ηη

καπνήνεις
τὸς ἐνδον
σὺ δὲ δοκῇ.

ΦΦ κκ

ΕΥΡΙΓΙΔΟΥ
ΤΑ ΤΟΥ
ἐγὼ δὲ
ἴ' ἔ

ΧΧ γγ

ἐστὶν σάφ'

καὶ τὴν
παρὸν σεσωσθε
ἴο ἔσαι

ΥΥ ζζ

θανόντ'
μή ποτ'

ΩΩ θθ

ΕΥΡΙΓΙΔΟΥ
ΕΥΡΙΓΙΔΟΥ
τί δ' ἦτ'
ἐλε ἔσθες

ΛΛΑ ααα

πολλὰς
ἄρ' Ελένη
ἢ πάντ'
με καὶ

ΒΒΒ βββ

τίς ἦς;
ἀλλ' ὅχι
ἀπέδωκεν
ἐλε σὶ

ΓΓΓ ccc

βαλχόνσά
ἐλέ δ'έν
ποιμένος

ΔΔΔ ddd

ΕΥΡΙΓΙΔΟΥ
ΤΑΤΟΥ
τρέφειν
παρνησιάδες

ΕΕΕ eee

εἰς τὴν
δίκας
θερσίτε
ἴων ἄρα

ΖΖΖ fff

Ἰων
θεὸς
πρ τίς
ἀρε νόσος

ΗΗΗ ggg

ἴων φα.

καὶ ματὸν
γάλακτι

ΟΟΟ hhh

ΗΡΑΚΛΗΣ
ΕΥΡΙΓΙΔΟΥ
οἱ δ'όντες
σύ τε τάλαινα

ΙΙΙ iiii

κόρας ἀρείας
τόξοισι
ἦκεις
δαπά

ΚΚΚ kkk

βοτρυών
παίξῃ
μηδ'έν
τὸ μὲν

ΛΛΛ ll

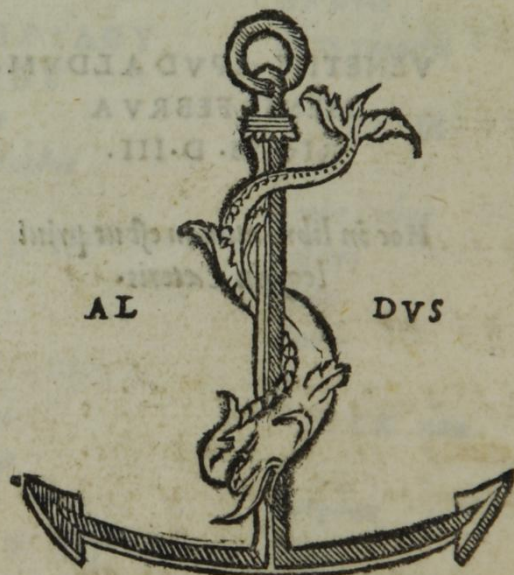
σέτ'ἔχ
ὅστις ἔ

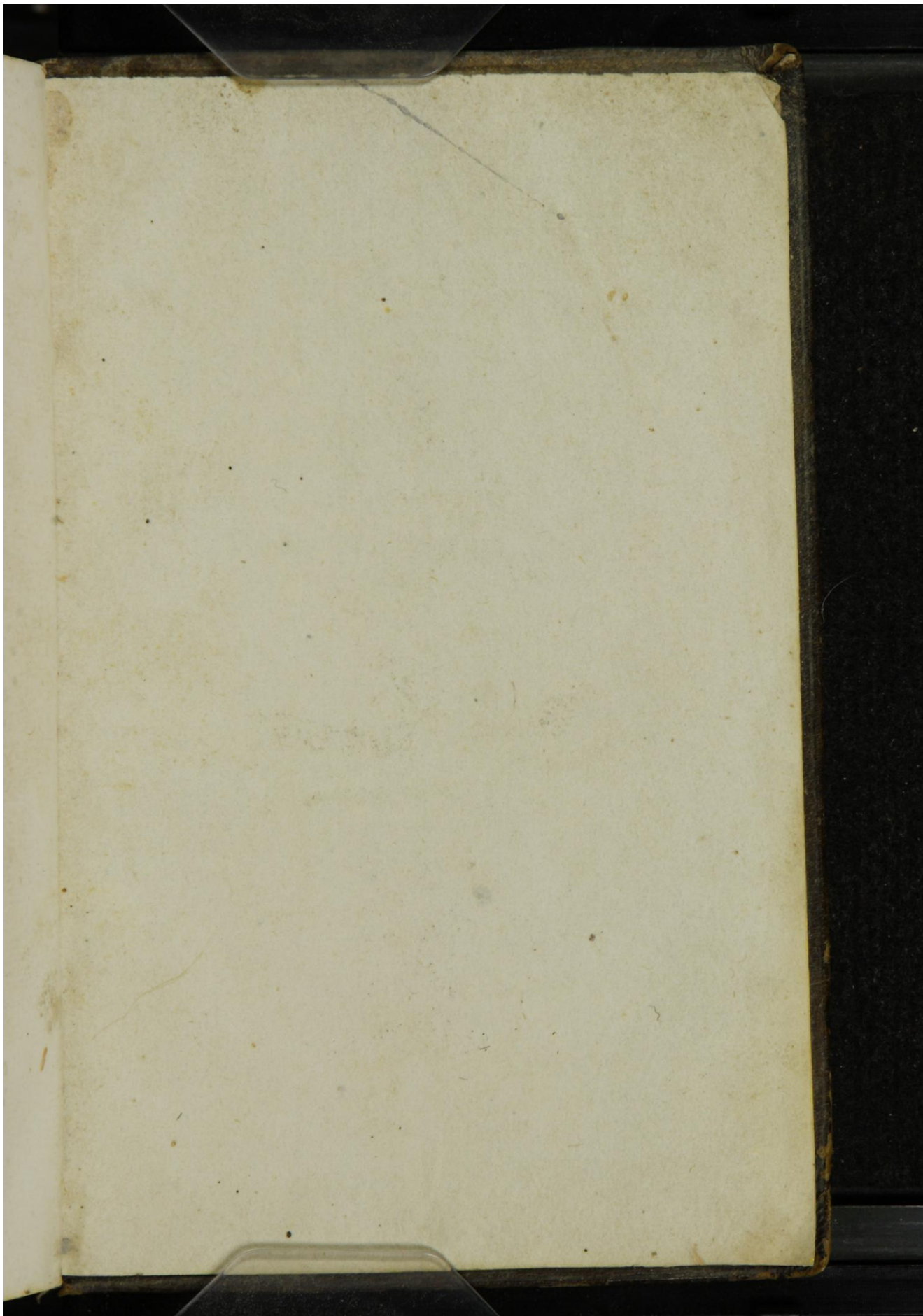
5824555

VENETIIS APVD ALDVM
MENSE FEBRVA
RIO·M·D·III.

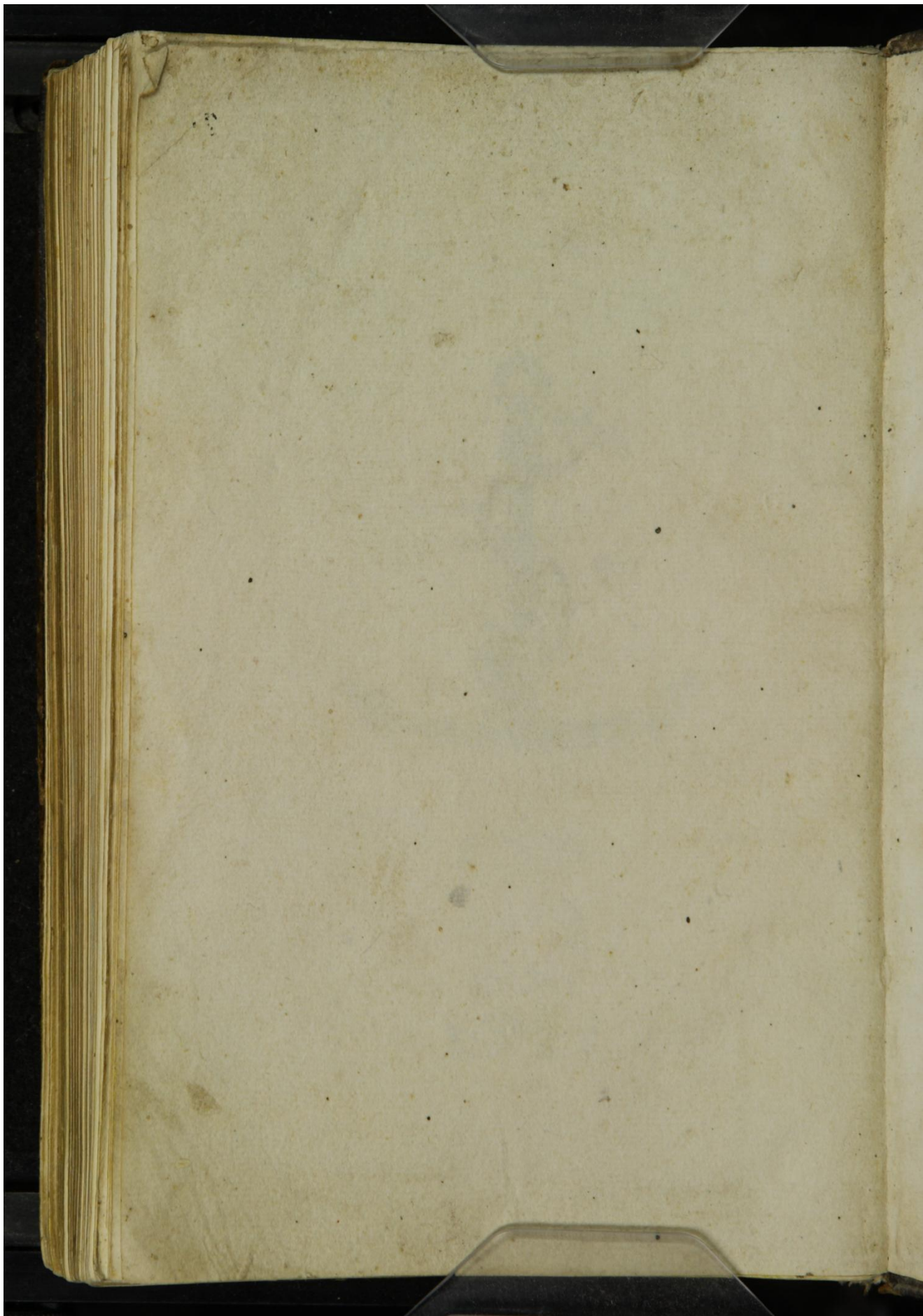
*Hoc in libro cautum est ut prius
legioin Ceteris.*

20[#]